E. de M.S.
T. A.

Vasco ... Escalante.

Cit. ... MS

Prado = in Logicam

MS 4° pergamino, completo, sin foliar, bien tratado. Unidie ecá al fin.

R = Prado in Logicam A.S.

[illegible]

Vasco cid Escalante.

Phia ralis sive intmago...

Operis Scopus, & Divisio

Operis Scopus, & Divisio

X

Phia ralis, sive in [illegible] Ari-
tis Stagiritae lib[illegible]
[illegible] splendidissimo
Orientis Apostolo
Francisco Xaverio
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Auditoribus

Dialecticae rudimentis instructi ad Physicam tandem optatas fores post tot lubrica, quae huiusce itineris viae superant labores tandem aliquando loci advenistis, Auditores optimi. Etsi, ut vulgare ludicrum esse dicitur, dimidium facti, qui bene coepit, habet, ex corde vobis gratulor, qui Summularum praecepta peregrina adeo, fere innumerabilia, et fere incomprehensibilia sua prolixitate, profunditate, et varietate ea, qua pollentis ingenii foelicitate adeo percalluistis, ut ex foelicissimo, quod in Philosophia itinere initium persolvistis, ingentes uniuscuiusque vestrum in litteris progressus, et nullam non coronandum lauream finem, facile est ominari. Pergite ergo, et qua vestra indefessus labor viam stravit, et Philosophia naturalis in eadem ingredimini. Patet aditus, et explicandorum inquaciusque facultate morum, elementorumque difficultatibus superatis plana sunt omnia: nulla igitur mora retardet euntes.

Operis Scopus, [illegible]

Aristes in unico libr. Cathegoricarum, in 2bus Perihermenias, in 4uor de priori, et posteriori analitici, in 8to Topicorum, et in Ellencorum 2bus universam logicam, sive Dialecticam exposuit. Ex his omnibus, quae Phorus praedictis libris complexus fuit, plura in Summulis explicata reliquimus; quae vero res ante in unico praesenti Tractatu discuriemus. Tractatum in 4or Versias divi... Harum 1a, ne facultatis, quam aggredimur, ignarissimus, Logicae praemialia; 2a distinctionem realem; et rationis, in aeculis notiam, quae deinceps explicanda sunt, percipiol possent; 3a apprehensionem; 4a judicium; 5a demum discursum explanabit. Versias in Disputationes, disputationes in questiones, et has in sectiones divisas tradimus prout tractandarum rerum claritas postulabit.

Versia 1a
De Logicae praemialibus

Logicae praemialia, fuit optimo sicarum, omnium praemialia nuncupari possent; cum scilicet omnibus dnes sint plures, quae hic enodant difficultates, de natura, distinctione, praedicabilibus, et subtili logicae, aliquarum similes in quavis alia facultate dent instrui; ut nullibi oportunius instituerunt, quod in ipsius logicae vestibulo, quae scientiarum omnium unica janua dicitur censet.

Disputatio 1a
De natura Logicae.
Questio 1a.
Quid, et Quotuplex sit logica.
Sectio 1a
Logica definitur.

Vox ista Logica a verbo Graeco logos, quod idem valet ac Sermo exordium sumpsit, sicut vox Dialectica a verbo Graeco Dialegomai, quod latine interpretatur Disputo: unde Logica, sive Dialectica sermocinatrix, disputatrixque facultas, seu disserendi appellatur scientia. Illius scientiae, quae rationalis Philosophia nuncupatur, pars illa, quae de Topicis, seu probabilibus Dialectica, quae vero de Analiticis, seu demonstrationibus agit Logica antiquitus dicebatur. Sed hodie pro utraque unum nomen accepit; sic saepissime Cicero, et Philosophi [illegible] usurpavit, ut notant Conimbricenses q. 1ª proemialis arto 1º.

Hanc rationalis Philosophiae existentiam negarunt aliqui, quos refert, et impugnat Ver. Vinas Laurea 1ª parte 2ª De versla 1ª examine 2º [illegible] si ad recte ordinandas voluntatis operationes sive moralis Philosophia inventa fuit, cur inventa neque Logica sive rationalis Philosophia ad recte ordinandas intellectus operationes, cum haec non sint inferioris ordinis, aut dignitatis minoris? Existentiam huius rationalis Philosophiae subiecta [illegible] hunus, Angus, et ut nonnulli opinantur Theologi, etiam divinus. Illam Adamum [illegible] hou [illegible] praeceptore perfecto habere [illegible]. Cum [illegible] temporum, et [illegible] cordia nimis [illegible] et sepulta penitus igne tenebris infelicissimorum [illegible] et pristinum splendorem revocabit. [illegible] maxime Aristoteles.

Logica [illegible] sive Dialectica a Deo [illegible] ab [illegible] in lucem revocata [illegible] capitulo: Scientia directiva ad disserendum. Verba [illegible] directiva [illegible] generis [illegible] Logica in [illegible] aliis [illegible] ex [illegible] modum [illegible] Logica [illegible] per verbum [illegible] ad disserendum [illegible] ex [illegible] verbis Ciceronis l. [illegible]

obiectis dictae rationi ... ubi supra ... quae veniunt demonstra-
tionis ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]
quaerant. [illegible] ... [illegible] magnus ... [illegible] eloquentiae ...
[illegible], quae [illegible] doctrinas, et [illegible] ... [illegible]
discernimentum ... doctrina Logica in docendi ... scientia ... [illegible]
te directiva ad [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ...
[illegible] ... [illegible] ... [illegible], quae doctrina per [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... ad [illegible].

Licet logica docens sit ars et facultas, absolute tamen in primo [illegible] loco generandi [illegible] ... verbum exercitum vel [illegible]
[illegible]: quia [illegible] ... [illegible], et [illegible] ... logica
in docendi, quae verba scientia directiva cum [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... quae [illegible] scientia directiva; et [illegible]
[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ...
[illegible]. ... [illegible] logica in docendi ... verbum practicum
quae [illegible] ... practica ... [illegible]; tamen
[illegible] verbum in [illegible] ... scientia directiva ad
[illegible] ... practica ... [illegible]
[illegible] ... verbum dictum; quia [illegible] logica in docendi
[illegible] scientia directiva [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... scientia directiva ... scientia cognoscendi ...
[illegible] ... [illegible]
[illegible] logica in docendi ... recte: [illegible]
[illegible] ... directione ... scientia directiva
[illegible] quia requiritur ... scientia directiva ...
recte [illegible].

Sed obiicies [illegible] logica in docendi ... praedica-
[illegible] ... [illegible] ... [illegible]

ne poni; et de praedicato scientia, et de praedicato directiva ad hunc disputatur an logicae conveniant: si praedicatum scientia, et praedicatum directiva ne queunt in definitione Logicae inveniri, non tamen q. Mastrius disputat in Logica disp. x q. 18: definitiones habent esse per principia opinionibus diversis; et ceteri quaestiones reddiderint ad nos [illegible]. Hinc est contra: non est hic disputatio an Logica scientia et ars directiva, sive practica? = R. Ad maiorem: praedicata illa, de quibus ad hunc disputatur, an definito conveniant, nequeunt in definitione poni quando reddi debeant in disputatione per rationem propriam definito; Dico; ergo si redderentur ab illis in definitione ratione propria definito, nego maiorem, et causa mihi sequens est definitione explet. Praedicata illa, de quibus ad hunc disputatur, an definito conveniant, nunquam neque in definitione poni, quando reddenda est in disputatione per rationem propriam definito; quando liber dimitteret circulus vitiosus, nam reddere debet ita definitio, quia ita est, et ita est quia ita definitio: et hoc solum reddit adjuncta maioris probatio. Ceterum a nobis logicae in definitione scientiae, et rationem directivae, seu practicae convenire, probandum est in sequenti logicae in definitione, et aliunde, ut ex dicendis patebit. Hinc dicit dubium, a quo ratione scientiae, et directivae, seu practicae logicae in definitione comprehendatur, licet a nobis in praecedenti definitione, ut ponitur.

Dices iterum: tradita logicae definitio convenit aliis a logica, igitur non est recta. Antecedens constat: nam tradita logicae in definitio convenit Rhetoricae, quia non est logica; cum Rhetorica etiam directiva sit ad discernendum, sive tradit praecepta ad definitiones, divisiones, et argumentationes conficiendas = R. Negando antecedens, ad antecedentis adjunctam probationem, nego R. traditam logicae in definitione Rhetoricae convenire 1°; quia Rhetorica non est scientia, et tanquam ars logica utilitas licet sit ars, et non scientia. 2°; quia Rhetorica non est ars directiva ad discernendum, sive ars discernendi, et ars dicendi, sive ars graviter, ornate, et copiose loquendi; logica autem est ars, et scientia directiva ad discernendum, sive ars et scientia discernendi. Et licet Rhetorica ... praebeat ad definitiones, divisiones, et argumentationes conficiendas; definitiones tamen, divisiones, et argumentationes ... secundum Rhetoricarum ... non sunt stricte, et rigorose definitiones, divisiones, et

antiquiores; alius vero [illegible] ex directione regularum logicalium [illegible].

Sectio 2da

Logica Dividitur.

Logica universalissime dividitur in Logicam naturalem, et artificialem. Logica naturalis juxta divisionem hujus dicitur intellectus ingenii exiens intellectus, vi cujus absque regularum favamine, aut praeceptorum regimine definitiones, divisiones, et argumentationes exercere, sive regere potest. Haec cum ad ipso intellectu oriatur, nullo modo alterius pendet, atque ideo artificiosa non est, neque logice edocendus, discantibus ut methodicus loquens agnoscit. Logica artificialis est regularum collectio studio, et observatione acquisitarum, quae intellectum instruunt, ut sine errore discurrat. RRPes Quiros, et Ponton hanc eandem divisionem aliter explanant: nam apud ipsos logica naturalis sunt actus [illegible], in quos intellectus vi sua erumpit, et quibus dirigitur ad discurrendum; Logica autem artificialis sunt leges, regulae, sive praecepta, quae intellectus tanquam ab extrinseco accipit, et quorum ope, sive auxilio definitiones, divisiones, et argumentationes conficit. Explant [illegible] doctrina: principia syllogismi dirigendi: dici de omni, dici de nullo, separata est ab Aristotele ex logica naturali, quia illud ab alio non accepit; separata vero est ad nos ex logica artificiali; quia illud ab Aristotele accepimus. Hinc Aristoteles ex directione ipsorum principiorum syllogos dirigens logica naturali utebatur; nos autem ex directione eorum principiorum syllogos dirigentes logica artificiali utimur. Non omnibus displicet haec explicatio; nobis tamen [illegible] indomi [illegible] loquendum est.

Logica artificialis subdividitur in actualem, et habitualem: Logica artificialis actualis sunt habitus [illegible] lin acta 1o, lin actu 2o dirigentes intellectum ad discurrendum. Logica artificialis habitualis est quaedam facilitas in intellectu generata ex repetitione actuum logicalium, quae intellectum reddit facilem, et promptum ad discurrendum. = Logica artificialis sub[illegible] 2o in Analiticam, Topicam, et Sophisticam, sive [illegible] in demonstrativam, probabilem, et fallacem, quas denominationes accipit logica ex [illegible] quos

respicit. Analitica, sive demonstrativa quatenus versatur circa modum sci-
endi demonstrativum, ut hunc silogismum: implicat, idem silet, donec; et si [illegible]
ne [illegible] silogismum, idem silet, donec: implicat, duas [illegible]
[illegible] cum silvenas. Topica, sive probabilis apelatur quatenus versa-
tur circa modum sciendi probabilem, ut hunc silogismum: omnis, in quem resolvitur, est
tamen logus; et in voces non significativas resolvitur; ergo voces non significativae sunt logi.
Sophistica, sive fallax nominatur quatenus docet [illegible] re [illegible] ad sophismata fa-
llacias detegendas.

Logica artificialis subdividitur in docentem, et utentem.
Logica docens apellabatur ab antiquis in abstractis avulsa; Logica vero utens ab
ipsis vocabatur cum rebus ipsis iuncta. Licet hec Logicae artificialis divisio ab
omnibus preter Gaudinum, et Arriagam admittatur; non tamen ab omnibus eodem modo
explicatur. Quid autem apud fere omnes, Logica docens est
collectio regularum dirigentium intellectum ad discurrendum quas regulas explicatas
invenies in Summulis praecipue Sententia 4ª. Plures cum Arriaga fidenter
[illegible] asserunt, Logicam artificialem utentem esse actus habitus radi-
rectione Logicae sive intra, sive extra materiam Logicae [illegible]: [illegible]
omnis sciendi explicandi [illegible], et solius esse rei: Praeterea alia est substantialis,
alia accidentalis: quod Deus dixit verum est; et Deus dixit, se esse trinum:
ergo Deus est Trinus verum est, quorum quilibet juxta hanc sententiam est Logica
artificialis utens: quia res est ex directione Logicae, sive juxta regulas
[illegible], tum juxta regulas [illegible], tum divisionis, et [illegible]
nis. Et quia [illegible] in materia Logicae, [illegible] duo au-
tem reliqui [illegible] in materia aliarum facultatum: [illegible] enim [illegible] ad Fisicam,
et [illegible] ad Theologiam spectat.

Alii cum Patre Arriaga docent, Logicam utentem
solum esse actus habitus ex directione Logicae in materia [illegible]: cum [illegible]
[illegible] antedictis supra [illegible] solus [illegible] est Logica utens juxta hanc

sentiunt. Alij cum P. Poncio Dominicano docent, logicam utentem esse quid-
dam actum prodeuntem ex directione logicae sive in propria, sive in aliarum facul-
tatum materia; unde inquam, etiam in propria materia sive Analitica, sive
Topica; in materia autem aliarum facultatum solum in materia Topica. Ita
dicta logicae utentis expositio, sive explicatio ab his auctoribus impug-
natur sic: actus ut ex directione logicae proveniens sive in propria, sive in ali-
ena materia, non est logica: ergo actus ut ex directione logicae proveniens sive in
propria, sive in aliena materia non est logica utens. Consequentia est legitima: nec ratio
est de aliquo ratione generica, legitima et pro nunc ratione specifica. Probatur
antecedens: actus ut ex directione proveniens sive in propria, sive in aliena materia non
est directivus ad discurrendum; sed actus ut ex directione logicae proveniens sive
in propria, sive in aliena materia non est logica. Consequentia legitima. Deducitur: nam etiam
apud adversarios logica est scientia, vel facultas, seu directiva ad discu-
rrendum. Probatur antecedens: actus ut ex directione logicae proveniens solum dicit esse ac-
tum ex directione logicae conformem regulis logicae; et esse actum ex directione logicae
conformem regulis logicae non est esse actum directivum ad discurrendum: ergo.

Altera pars iterum demonstratur: nam actus ut proveniens ex di-
rectione Grammaticae, Rhetoricae, [illegible] solum dicit esse actum ex directione
Grammaticae, Rhetoricae, et Poeticae conformem regulis harum facultatum.
Minor etiam demonstratur a paritate: nam actus ut ex directione Grammaticae, Rheto-
ricae, et Poeticae conformis regulis harum facultatum non est Grammatica, seu ars
loquendi absque solecismo, et barbarismo, neque est ars Rhetorica,
sive ars dicendi, neque est poetica, seu ars metrice componendi orationes. Igitur
omnes hi, et similes actus possunt esse omnes passiones harum facultatum,
non Grammatica, Rhetorica, Poetica, et logica utens, et potius usitata, quam
ita dicta usa.

Sed aliis infaustum accidit [illegible] Vazquez, Theologus
Hispanus peritus, et medicus necessario disserentes esse, e experientia [illegible]

logicam. Caeterum cum logicus sit vel Methodicus, id est, qui ~~[illegible]~~ logicam docet, aut discit, vel practicus, idest, qui disserendo logica utitur; Theologus, juris peritus, et Medicus jure merito dicuntur boni logici, vel quia optime didicerint, vel docuerint logicam, vel quia illa optime disserendo utuntur, qui in illo hic usus logica apellandus est. = Dices iterum in favorem Patris Arriaga, usum logicae intra materiam logicae esse etiam directivum ad disserendum, ut clare apparet in praedicto actu: Definitio est modus sciendi explicativus naturae, vel [illegible] rei, quid est formaliter nullus logicus praeter definitionem, qui intellectum dirigat, ut definitiones efficiat. ergo hanc: impossibile. Sed licet praedictus actus et quivis alius intra materiam logicae [illegible] ipsius relas efficaces sint directivi ad disserendum, ac proinde sint praxis logica, attamen a [illegible] directivi, quia sit ex directione logicae efficacis, et potius [illegible] directi, et logica utens, et usus logicae; logicae effectus a ipsa logica. Eminentissimus vero Toledo, [illegible] Tol
docens, logicam docentem, et utentem [illegible] inter se singulis [illegible] diversitatem. Logica siquidem quatenus directiva est ad disserendum, est logica docens, et eadem ipsa quatenus actu dirigit, suosque actus exercet, est vera a qualibet est logica utens. Explicatur in his tribus [illegible]: Definitio suos [illegible] clarior; totum divisum [illegible], quorum [illegible] memoria [illegible]: [illegible] tres. Regulae [illegible] quatenus directivae sunt definitionis, divisionis, et argumentationis in materia quavis [illegible], et in [illegible] docentem disserendi dicuntur logica docens. Eaedem vero regulae quando ipsa [illegible] virtute directivae exercent, seu quando actualiter dirigunt [illegible], ut [illegible] scientiae [illegible] in materia quavis, appellantur logica utens: [illegible] praxis virtute directiva utens. Itaque logica docens, et utens explicatur [illegible]; nobis arridere [illegible] quod [illegible] logica docens ut talis, et logica utens ut talis [illegible] logica, idest, directio ad disserendum; docens directiva in actu primo, utens directiva in actu secundo. [illegible] ~~[illegible]~~

et ubi causa inest, principiis, dans esse rei in tantum perfectionis. 1ª
materia 1ª, 2ª materia 2ª — 2º Petes nobis accidere hanc explicationem quam
tradit clarissime Magister, quid sit logica docens, quid utens, et usus logicae.
Logica docens est habitus directivus ad modum sciendi deserviens. Logica utens
est ipse habitus actu dirigentes ad modum sciendi deserviendi. Usus logicae
est ipse modus sciendi ex directione habitus effectus.

Observa, ex unione harum posse esse sibi logicam docentem, lo-
gicam utentem et usum logicae, [illegible] actus: habitus est modus sciendi ex
plicitus totius, et solum est sic necessarius, quatenus hic actus quatenus per intellectum
dirigere, ut [illegible] in materia qualibet est logica docens; quatenus
actu dirigit intellectum, ut [illegible] hanc vel illam definitionem alicuius, est logica utens;
et quatenus ipse actibus [illegible] logicae est usus logicae. — 3º Petes nobis
accidere [illegible] explicationem quam [illegible] logica [illegible], ut logica do-
cens abstrahit [illegible] ambobus abstracto, et quia logica u-
tens [illegible] rebus [illegible], et [illegible] scilicet logica docens [illegible]
in suis rebus, et [illegible] logica vero utens [illegible]
[illegible] directive [illegible] exercitiis tantum possit
reperiri in rebus per modum sciendi explicandis, ideo logica utens [illegible]
[illegible] rebus, quas per modum sciendi explicat, [illegible]; et logica docens
a rebus separata.

Ex dictis plura colliguntur. Primo, hanc logicae
1 5 divisionem in docentem et utentem non esse essentialem, et accidentalem, sicut divisio causae
in causam materialem 1ª et causam in actu 2º accidentaliter, et non essentialis: nam sicut
accidentale est causae actu tribuere causalitatem, ita etiam accidentale est logicae actu
intellectum dirigere ad modum sciendi deserviendi. — 2º, denominationem docen-
tis esse [illegible] intrinsecam logicae: quia [illegible] denominatio [illegible] in [illegible] lo-
gicis [illegible] directiva [illegible] deserviendi, [illegible] logica [illegible]
[illegible]; denominationem vero utentis esse [illegible] intrinsecam [illegible]

eg log[us]: q[uo]d saltes denominao licet prendat ex ... directiones
eg[us] intellecti; ab la tamen proprie pro ut in acte versatur, et ea
in eis pro logica = Sez, logica docente juxta partes Analiticas, sive et
monstrativas, et alias, ut a parte Topicas, sive probabilis: nos loga equam
rectius intelligimus ad silogi[smum] Analiticu[m], sive demonstrativi effect. m[a]g[is]
ac ad silogi[smum] Topicu[m], sive probabilis efficiendu[m]. Rursus: sicut silogis
Analiticus, sive demonstrativus efficatur in medicine ma[teri]a ... ad proprias
medicas ... ratione mag[is], et ad logicam pertinet ratione ...
artis; sic silicet silogus Topicus, sive probabiles in ea medicina ...
ac ratione mag[is] pertinet ad eandem medicinam, et ratione sui, sive ...
effecti ad logicam attinet.

Ly eadem ... logica partes, Analiticas quidem
licet et Topicas, sive demonstrativas, et probabiles, porro ...
nominis 1a quo 2a intellectu actualiter dirigere possit ad ...
in ma[teri]a quavis silogismi, quam ... = Sez, doctrina et ... usus ... in
aliis facultatibus est saltem secundum ... Doctrina in aliis
facultatibus sunt ... logica, sive precepta facultatis. Doctrinas au[tem]
re[spec]tus alius est actionis, passionis alius. Usus activus doctrine, est actus
ale praeceptorum, et relatorum facultatis exercitiorum. Usus passivus doctrinae
et praeceptorum ... relicens directiones ..., et
cepta facultatis effectu. ... praeceptorum, et relatorum facul
tatis exercitium, et passiva ... sive directio relicens directiones ...
tanclas, et praecepta facultatis effectu ... saltem ... doctrina
proprie facultatis. Ratio: quia ... doctrinae, et ... sive ...
sive passivi proprius doctrinae possunt inveniri realiter ... ex quo
inveniens realiter inter se identicari, ... inter se ...

... pro ... sive actibus ... in ... modis facultatibus ... realiter ...
...

[illegible] ex [illegible]

21 [illegible]

[illegible] memoria [illegible] dialogus [illegible] tribus [illegible] qui

[illegible] ut [illegible] in [illegible] modus sciendi [illegible]

sive [illegible] intellectus [illegible] ad modi sciendi effectio

[illegible] sive loqui [illegible] hanc

[illegible] liber [illegible], in quo

[illegible] unus actionis sequitur, doctus et doctus [illegible]

actio [illegible] in qualibet [illegible] realiter [illegible]

[illegible] actionis et modus [illegible]

[illegible] dictis actionis [illegible] passi

vus docens loquens [illegible] huius [illegible] usus [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] modus sciendi [illegible] qui

[illegible]

[illegible] actionis doctrinae [illegible] ut [illegible]

[illegible] intellectus

[illegible]

[illegible]

1 [illegible] actionis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] actionis [illegible] actus [illegible]

per se instituta ad quod... [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dirigens [illegible] ad modum sciendi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], sive [illegible] [illegible]
[illegible] ad modum sciendi effectionem [illegible] logicae.

Nota, loquendo [illegible], quae facultas requirit logica utens [illegible] et verum. Si verbi [illegible] logica [illegible] causa [illegible] hunc sensum: facultas quae [illegible] logica: nam [illegible] logica [illegible] tanquam [illegible], et tanquam [illegible] [illegible] directione [illegible] [illegible] [illegible] argumentationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod ad [illegible] [illegible] logica [illegible] tanquam [illegible] [illegible] argumentationem, et tanquam [illegible] [illegible], ex [illegible] [illegible] argumentationem. [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] aliis [illegible] facultatibus, [illegible] logica [illegible], quia in [illegible] effectione sua [illegible] directione [illegible]. Theologia vero, et quaecumque alia facultas dicitur logica utens, [illegible] utens logica, quia in [illegible] effectione [illegible] directione logicae.

Hic moveri solet: an habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis realiter inter se distinguantur? Huic dubio plures affatim respondent. Sed hi juxta principia [illegible] solido [illegible] [illegible] [illegible]. Respondeo ergo: logica [illegible] docens, et logica actualis utens realiter inter se distinguuntur [illegible] habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis realiter inter se distinguuntur.

Ans dstar: non juxta dicta loga actualis do ens, et loga actualis
utens solum inter se distinguunt penes statum diversitatis; sicut
cam in actu 1o, et sua in actu 2o: et quae loga in habitu inducunt
mag. statum ex quorum repetitione generantur: ergo si loga actu
alis docens, et loga actualis utens inter se non distinguunt, habitus lo-
gicae docentis, et habitus logicae utentis effecti ex repetitione logicae docen
tis, et logicae utentis generantur, inter se realiter distinguuntur.

Objicies tamen 1o contra nostram conclusionem: si actus
ex quorum repetitione habitus generantur, realiter inter se distin
guunt, habitus ex actuum repetitione generati realiter distinguunt; sed actus
logicae docentis, et actus logicae utentis, ex quorum repetitione generantur
habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis realiter inter se
distinguunt: ergo habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis realiter inter
se distinguunt. Probatur minor: actus logicae docentis sunt vel, et actus
logicae utentis sunt modi sciendi, et vel, et modi sciendi realiter
inter se distinguunt: ergo. Respondeo dissa maiori, negando minorem, admissa
probatione; dissa 1a maioris parte, concedo: et actus partis logicae uten
tis sunt modi sciendi, concedo; actus autem, neo logicae maioris partis, et
docentis, nego consequentiam. Juxta dicta actus actualis logicae uten
tis ipsius actus logicae inter se realiter; sive in actu 2o, cum tendunt
generice ad modum sciendi distendum; unde solum exhibuit actus
[illegible] habitus logicae utentis. Sed [illegible] actus
realiter [illegible] attributi actus logicae docentis, et habitus
nec [illegible] logicae docentis, et habitus logicae utentis realiter
inter [illegible] partis logicae utentis, sive modi sciendi, ex
[illegible] directivi ad modum sciendi distendum, qui possunt gene
rari habitum in tanta directione ad modum sciendi distendum, et [illegible]

Vide Ltr... 19 q. 2 docens

Objic. .. habitus docens, et habitus utens in aliquibus facultatibus realiter inter se distinguuntur: ergo habitus docens, et habitus utens [illegible] realiter inter se distinguuntur. Prob. Ant. In Musica apparitione urget, et 2a logica admittitur. Prima suadetur in Musicorum Magistris, qui saepe eximii sunt optimi Methodici, et pessimi practici, sive egregie [illegible] [illegible], quas sibi canendo vellent exarare, organaque auxilium [illegible] [illegible] = R. Dans: habitum docens, et habitum pract. utens in aliquibus facultatibus realiter inter se distingui, Neg. ... habitus activus utens, neg. ant., et D. Pluens: ergo habitus docens, et habitus pract. utens in logica realiter inter se distinguuntur, Neg. et habitus utens, neg. Dq. Habitus pract. utens et habitus ad eliciendos actus conformes aliis facultatibus ut in Musica Hymni cantione, et in logica [illegible] constructione. Ratio est: habitus generatur ex repetitione actus pract. utentis, sive ex repetitione actus conformis [illegible] facultatis, ut in Musica ex repetitione cantandi Hymni, et in logica ex repetitione constructionis [illegible]. Sed ut [illegible] actus pract. utens non est tantum facultatis, ut Musica, in logica, et tamen [illegible] facultatis comparavi, et ex [illegible] generare [illegible] actus, qui sit facultas pract. utens; et tamen [illegible], quod non facultas pract. utens. Habitus activus utens et habitus generatur [illegible] [illegible] facultatis docentis ut realiter distinguentis, atque adeo realiter distinctus ab habitu docente eiusdem facultatis.

Objic. 3o: habitus, qui distinguuntur ex [illegible] [illegible] [illegible], realiter inter se distinguuntur; et habitus logicae [illegible] [illegible] et habitus loquentis [illegible] [illegible] [illegible]: ergo habitus [illegible] [illegible], et habitus logicae utentis realiter inter se distinguuntur. Maior certa. [illegible] [illegible] habitus logicae docentis, sive logica habitualis docens et habitus [illegible]

dirigere intellectum ad discendum, et habitus logicae utentis, sic logica habitualiter utens est habitus actualiter dirigens intellectum ad discendum: Probatur

[illegible]: habitus, qui diversis essentialiter de finibus et principiis [illegible] realiter inter se distinguuntur, omnis; accidentaliter, neo [illegible], et [illegible]: et habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis diversis accidentaliter desumuntur principiis, et essentialiter, non [illegible], et [illegible]. [illegible] principium [illegible] hi, [illegible] realiter distinguat. Defferunt habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis non sunt essentialiter diversi; sicut nec essentialiter diversi sunt [illegible] eaque in actu 1°, et eaque in actu 2°: nam sicut quid accidentale eaque esse eaque in actu 1°, aut eaque in actu 2°; ita etiam quid accidentale habitibus logicae est habitus logicae docentis, sive in actu 1°, aut esse habitus logicae utentis, sive in actu 2°. Contra: ergo, quod habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis diversis essentialiter desumuntur principiis, non probaret, habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis realiter inter se distingui; sicut ergo, quod al[illegible], et rale diversis essentialiter desumuntur principiis, non probat al[illegible] et rale in hoc realiter inter se distingui: Distinctio omnis est in fundatione maxima [illegible] prius distinctionis ponenda.

Obj. 4°: ubi reperitur nova aliqua [illegible]

24 difficultas debet admitti novus aliquis habitus; et licet supernaturalis sit habitus logicae docentis, reperitur tamen in ipso nova aliqua non facile vincenda difficultas: ergo licet supponatur in intellectu habitus logicae docentis, debet admitti novus aliquis habitus, et hunc dicimus novum habitum esse [illegible] requiri esse, qui est habitus logicae utentis: ergo licet in intellectu supponatur habitus logicae docentis, debet admitti in ipso habitus logicae utentis: ergo habitus logicae docentis, et habitus logicae utentis realiter inter se distinguuntur. [illegible] est ratio: nam nova ea difficultas nequit vinci, nisi per novum aliquem

habitus. Minor autem vera est: nam licet supponatur in intellectu habitus logicae docentis, sive facilitas ex adductis ad silogismorum constructionem requisita, nihilominus tamen reperitur in ipso difficultas in constructione silogismi in materia Theologiae vel Medicinae.

Respondeo negando minorem: et licet supponatur in intellectu habitus logicae docentis, reperitur tamen in ipso nova aliqua non facile vincenda difficultas materialis, non vero formalis, et ideo negamus minorem, et consequentiam, quae minori subsumpta est. Ut solutionis rationem explicemus, distinguenda est difficultas, quae in cuiuslibet silogismi constructione reperitur, in difficultatem materialem, et difficultatem formalem. Difficultas materialis est illa, quae oritur ex materia, circa quam silogismus, sive circa quam silogizare versatur. Difficultas formalis est illa, quae oritur ex forma silogismi. Itaque supposito habitu logicae docentis, si aliqua nova vincenda difficultas in constructione reperitur, non erit difficultas formalis, sive quae ex forma silogismi oritur, siquidem haec per habitum logicae docentis superatur; sed erit difficultas materialis, quae non generatur a per habitum logicae, sed per habitus aliarum facultatum Theologiae vel Medicinae circa cuius materiam silogismus versatur. Quod ex eo manifeste apparet, quod materialis ea difficultas tollitur, cum supponatur in repetitione actuum eiusdem materiae, quod silogismorum repetitione in materia Theologiae, aut Medicinae.

Ad 2um ex silogismis in materia Theologiae, vel Medicinae efformatis nullus oritur habitus, sive nulla sunt ad disserendum, sive nullum dispositio intellectus dirigens ad modum sciendi disserendi, nisi silogismorum, quae efformantur, et quae directiva ad disserendum, sive vere, et quae per intellectum dirigere ad modum sciendi disserendi. Hinc est, quod habitus generatus ex repetitione silogismorum constructione in materia Theologiae, vel Medicinae, non est habitus logicae docentis, sed logica habitualis utens; quod videtur ex diversis materiis, ex quarum repetitione generantur. Igitur supposita

nostra mag., ex qua fit silogm., et in eoque silogus veniat, intellectus sua silogm. [illegible] in [illegible] nullum [illegible] et [illegible] solum silogi [illegible]; quemadmodum supposito habitu fidei, intellectus in [illegible] prudentia [illegible], et nunc eliciat actum fidei nullo [illegible], ut actus fidei elicit ab sine nulla [illegible] difficultatis intelligentia actus fidei.

Quaestio 2a.

An, et quomodo loquatur scientia?

§. 1a.

Quam Sententiam ampleat?

Vox ista Scientia [illegible]

27 [illegible] latissime usurpari [illegible] quavis, [illegible] quomodo [illegible] cognoscit [illegible] 2o [illegible] usurpari pro cognitione certa, et evidenti per demonstrationem [illegible]. [illegible] facultas [illegible] in 1a [illegible] usurpatione, [illegible] sui obiecti cognitione; [illegible] in 2a [illegible] usurpatione; [illegible] Logica [illegible] 3a [illegible] usurpatione in qua [illegible] 1o [illegible] Capite 2o [illegible] et [illegible] Metaphysicae Cap. 1o, in theoretica seu speculativa et practica seu factiva.

[illegible] 3a [illegible] usurpatione scientia

28 cognitio certa, et evidens per demonstrationem acquisita [illegible] nota. Per esse ~~[illegible]~~ [illegible] scientia [illegible] opinione, quae [illegible] cognitiones. Per esse cognitionem certam [illegible] scientia [illegible] fide, quae est cognitio certa sui obiecti, [illegible] ab opinione, [illegible] sui obiecti cognitio, non tamen est cognitio certa [illegible] tantum probabilis sui obiecti. Per esse cognitionem certam, et evidentem discriminatur scientia a fide quae [illegible] cognitio ex [illegible] sui obiecti, et tamen est cognitio certa, et evidens [illegible] tantum [illegible]

ob q Regula explicationi verba ponimus ut sciatur quae alia sit
dia, mediata alia. Scla immediata, quae etiam dicitur generata, et cognitio vera
est evidens, quae ita immediate cum scribit terminorum cognitione, ut, sicut totum
est maius sua parte, et libet est vel non est, si ab equalibus equalia demas, remanent
equalia. Scla mediata, quae etiam dicitur per demonstrationem acqui
sita, est cognitio vera et evidens habita ex medio aliquo per discursum, ut
numerus est maior hac civitate, habita ex his premissis omne totum
est maius sua parte, sed numerus est totum et hec civitas est pars numeri.
Item scla actualis radicata est, quae etiam dicitur habitualis scientifica
habitus, quae est habitus ... ex repetione actuum scientificorum generatus.

His ita, quaerimus, an solum inquantum utraque logica
scla, sive utraque logica docens et utens sit scientia, et etiam utraque logica secundum omnes suas partes
analiticam videlicet, topicam, et sophisticam sit scla, sive omnes logicae partes, analiticam videlicet, topicam et sophisticam docentia sint scientia? In qua questione dividuntur
autores. Thomistae Dominicus Bannez 1° Metaphysicae, lectione 1ª, Scotistae Dominus Sub
tilis quaestione 1ª Praedicabilium, et Jesuitae Dominus Eximius Suarez 1ª Metaphysicae
Disputatione 1 militantes a favore tuenti sententiae; quam nos autem contra omnes
partes ... etiam contra respondent. His omnibus adversantur nulli ... nobiles, nec contra ...

Conclusio prima affirmativa et 1ª ratio: Est
logica scientia. Probatur: ... illa, quae scientifice demonstrative tendit
in suum objectum est scientia; sed logica est talis, quae scientifice, demonstrative tendit
in suum objectum: ergo logica est scientia. Maior patet ex terminis, et minor negatur, suadetur
... quia talis, quae scientifice et demonstrative tendit in suum objectum adhuc per
alios, et effectus ... quae sunt per se nota, legitimis evidentibus de
monstrabilibus quod est nihil aliud requisitum ut talis aliqua sit scientia. Probatur minor:
logica est talis, quae scientifice, demonstrative tendit in ~~...~~ suum modum, et

Per me scibi ē obiectum: ergo logica ē fas, quae scientifice demonstrat. an-
dit in suum obiectum: min. deinde admittit, ergo probatur consequentia. probat maior: ora
quae tradit rela ex principiis evidentibus demonstrabiles ad suum scibi
me deserviendum: ergo logica ē ars, quae scientifice, et demonstrative tendit in suum
dicimus: quae recedit dictat a veritate unica probatione.

Ars dictat, seu ostenditur praeter inductione scientia

31 relas logica, quas in summulis explicuimus: per quibus has tres demonstratio-
nes sustentant: demonstratio sua est Copto clarior: totum distinctum dicitur patet, quam solidum
membrum dividens: scorcia (?) non est vera; quarum 1ª est ex definitionibus ostendit,
2ª per divisionibus, 3ª per argumentationibus. 1ª hac demonstratione evidenter ostenditur
oris opposito scilicet ē clarior re explicata: ergo definitio ē ... ad intellectum ... et
ē clarior suo definito scilicet. 2ª hac demonstratione: totum ē maius sua parte; et
totum distinctum ē totum, et quodlibet membrum dividens ē pars: ergo totum distinctum clarius patet
quam quodlibet membrum dividens: 3ª hac demonstratione: verum solum potest inferri
id quod ars includit, et ars verum solum potest includere ergo verum consequentia

§ 2ª circa 3ᵒ: logica secundum partem topica, et sophistica

36 ē scientia: hic 2ª 3ᵒ quaedam partem topicam, sive demonstrationem dictat, et in parte
quae non probat, saltem probare debet logica secundum partem, sive demonstrativa ē scientia.
Probatur itaque 3ᵒ quaedam 2ª, et 3ª per suas partes: logica 2ª partem topica, et sophistica scientia, et
demonstrative tendit in suum obiectum: ergo logica secundum partem topicam, et sophisticam ē scientia.
... ... probatur anterior: logica scientifice
et demonstrative tendit in solum probabilem, et fallaciam; ergo logica per partem topicam, et so-
phisticam scientifice ē demonstrative tendit in suum obiectum, quia ē per ... solum probabile
et fallaciam. Sed obiectum logicae secundum partem topicam, et sophisticam; probatur anterior: logica tradit re-
las ex principiis evidentibus demonstrabiles ad solum probabile deserviendum, et adeo
ad fallaciam, fallacias detegendas: ergo logica scientifice, et demonstrative tendit in
solum probabile, et fallaciam. quae antecedens dictat logica ... probatur ars:

relz, qua loga versat circa phabilz ostendi, et ad soli fallaciis
tecug detegendis, sit ergo prz relz, qua loga tradit ad soliz demons
travoz ostendz: et relz quas loga tradit ad solz demonstraoz ostend
sit ergo pius evidentibus demonstrables: Relz quas loga tradit ad solz
phalz ostendz, et ad soli fallaciis, fallaciiq detegendis sit ergo pius evi
dentibus demonstrabiles: q loga tradit relas reapse evidentibz
demonstrabiles ad solz probabile ostendz, et ad soli fallaciis, fallaciisq detegendis:
q relz, ad quas minus deserviunt ad solz demonstravoz ostendz, quam
ad ostendz solz phalz, et ad ostendz et eliminandz q soli fallaciis
errorz. Minor etiz certa e, et q relz loa insignioz demonstrat, sit;
q alit loga seidz prz Analiticz nempe sua.

Insuper: Ea loga seidz partz analiti 33
caz sive demonstrativoz e sua, q loga p suas relas hanc parz demon
strat: sed ergo pius evidentibz loga illata, e demonstrat, et generatur
et loga ~~[illegible]~~ p suas relas hac parz demonstrat: Ergo
Rcia, altera sua phali loge illata e phalis, et generat errorz: ergo
loga etiaz seidz prz topicz, sive phalz, et sophisticz, sive fallacz,
e sua: Nam e certa nota, qua sunt obiz demonstrat, scientifi
ca, e demonstrare reddit in suiz obiz. Mae e evidens, et ipsa apparitate
pergit.

Ut hec clarius intelligas in memoriaz reca 34
ca ea, que a nobis dictasit logz nuz 6, logz nihil inaperendo
nominaones Analiticz, prout hac denominao requii respondet Topi
cz, et sophisticz, a nis quos p sua loga recipit: sic ergo loga quatenus re
cipit solz demonstravoz dicit analitica; quatenus recipit solz pha
le dicit Topica, et quatenus recipit solz fallacz dicit Sophistica.
Inquolibet et dicit prius loga partibus Analitica, Topica, sive et

philosophica inveniunt acs de una quasi directive procedentes, scilicet de illud demonstrativ, probabile, et fallace, qui nullatenus sit actus logicae, et actus logicalis obta, et effectus in genere directivo; inveniuntur etiam ad praedictos solos actus terminari, qui docent, probant, dirigunt et terminant, labentur eorum rectitudinem, securitatem: acs praedictos solos res pientes sit utrumque logicae analiticae, obiter evidentes, et a logica demonstrante.

Unde constat logicam secundum omnes suas partes

35 Analiticam videlicet Topicam et sophisticam esse subjective intrinsece, et in se analiticam, et demonstrativam; quia logica secundum omnes suas partes scientifice, et demonstrative tradit omnia sua objecta; licet autem extra se, et intrinsece, et objective aliquando extrinsece denominari analitica, aliquando Topica, et aliquando sophistica, quia aliquando respicit et terminatur ad solum demonstrativum, aliquando respicit, et terminatur ad solum probabile, aliquando respicit, et terminatur ad solum fallacem. Verum hae extrinsecae denominationes nullo modo possunt obesse tali logicae rationi scilicet verae, et propriae talis, ipsius inquantum logica respicit solum demonstrativum, probabile, aut fallacem: sicut nullo modo obest in logica divina ratio scilicet verae, et propriae talis, quod cognitio divina extrinseca tractet, et respiciat cognitiones humanas certas, et evidentes, probabiles, aut fallaces.

Quaeres hic: utrum logica docens, et docens, et logica utens, et utens

36 sit scientia? Huic dubio ex distinctione respondendum est; si particula reduplicativa dicat rationem formalem, et ubi sensus sit: utrum illa logica docens sit scientia, quia docet; et illa logica utens sit scientia, quia utitur, negative respondendum est non docere, et uti pertinent ad rationem scientiae: omnes enim facultates docent, et utuntur, et non omnes facultates scientiae sunt. Si autem particula reduplicativa denotet rationem subjectivam, ubi duplex sensus sit: utrum logica docens, et est logica docens, et logica utens, ut est logica utens sit scientia, affirmative respondendum est: neque logica sit scientia, et logica docens ut est logica docens, et logica utens

ut et loga acutem, et loga, nescio seq loga docentis et talis, et loga docens et talis ...

Quae hucusque diximus de loga actuali, quae intra larga actualium collectione distinct, militant; et ex his facile deduces, quid dicendum sit de loga habituali: nam cum loga in quorum collectione loga actualis distinct, et habitus inducant magis actuum, ex quorum repetitione generant, si in quorum collectione distinct loga actualis, scientia sit, necesse est, loga habitualis ex quorum actuum repetitione generatur esse scientiam. Objicies: scientia est cognitio: at loga habitualis non est cognitio; ergo loga habitualis non est scientia. Maior constat ex definitione scientiae explicatione ex Philosophia supra, juxta quam scientia est cognitio certa, et evidens per demonstrationem acquisita, cum ergo per se nota. Minor constat: nam loga habitualis est mere habitus facilitans intellectum, ut eliciat actus logicales. Respondeo distinguendo maiorem: scientia actualis est cognitio, concedo; habitualis, nego maiorem, et distinguo minorem, et consequens: ergo loga habitualis non est scientia habitualis, concedo; habitualis, nego consequentiam. Adjuncta maioris probatio non urget; non enim omnis illa scientiae explicatio ex Philosophia supra unice explicat scientiam actualem. Praeterea: si loga habitualis non est scientia, nulla erit scientia habitualis, cum nulla scientia habitualis sit cognitio; quod est contra communem Philosophorum placitum scientiam dividentium in actualem, et habitualem: praesertim cum eorum aliqui teneant juxta Aristotelis mentem, conceptum scientiae convenire prius quam scientiae habituali.

Sectio 2a.

Objectiones Solvuntur.

Sit Prima est: ...

facultas &c. ... obtum non ... pratica scientia ... &c. et logica ... obtum practicum scientiae logica non est scientia. Maior certa. Minor probatur 1.° obtum practicum scientiae debet esse necessarium, indefectibile, et eternum; et logicae obtum non est necessarium, indefectibile, et eternum: ergo logicae obtum non est obtum practicum scientiae. Minor constat ex Aristotele 1.° posteriorum Capite 26, 6.° metaphysycorum Capite 2; et 6 Ethicorum capite 3.° dicente, scientiam debere agere de rebus necessariis, indefectibilibus, et eternis. Minor constat etiam expsa ... , et suadetur ulterius: nam quia obtum est ... sciendi modum vel mentalis, vel vocalis, vel scriptus; quia plura autem sciendi modum vel mentalis, vel vocalis, vel scriptus non est necessarium indefectibile, et eternum, ut est evidens: ... Probatur ... minor. obtum practicum scientiae debet esse universale; et logicae obtum non est universale: ergo logicae obtum non est obtum practicum scientiae. Maior constat ex ... Philosophorum locutione: De singularibus non datur scientia. Minor suadetur: nam ... logica est practica et ex ... obtum a nobis ex prius directione operabile, et factibile, solum autem a nobis fieri, et operari potest obtum, quod singulare est, et non universale. Probatur 3.° eadem minor: obtum practicum scientiae debet esse certum; et logicae obtum non est certum; ergo logicae obtum non est obtum practicum scientiae. Maior est expressa Philosophi ... , ut testatur P. Fonseca in 2.° metaphysycorum Capite 3.° Quaestione 1.ª Minor etiam docet Philosophus per pluribus in locis, quos ibidem citat citatus Fonseca. 1.° posteriorum Capite 8.° Dialectica de omnibus disserit: demonstrationes vero facultas non est definitorum quorundam, neque est generis unius circa quod: Dialectica vero habet certum aliquod genus subiecti, circa quod disserat. Et per omnia nempe genera vagatur. Retoricorum 1.° Capite 2.°: neutra (Rhetorica videlicet, et Dialectica) de re ... certa quomodo se habeat scientia est.

Ad obiectionem Respondeo, concessa maiori, negando minorem, ad 1.am minoris probationem, distinguo maiorem: obtum practicum scientiae debet esse necessarium, indefectibile, et eternum quoad veritatem, concedo; quoad existentiam, nego maiorem. Distinguo minorem: et logicae obtum non est necessarium, indefectibile, et eternum, quoad existentiam, concedo; quoad veritatem, nego minorem, et ... ...

Prius scire habet esse necessarium, indefectibile et aeternum quoad
veritatem 1°: quia aliter sola Theologia esset scientia, cum sola Theologia
habeat obiectum, Deum scilicet, necessarium, indefectibile, et aeternum quoad
existentiam; solus enim Deus necessarius, indefectibilis, et aeternus
existit. 2°: quia aliter cognitio divina id nec creaturarum existentiarum
non esset scientia, cum non haberet obiectum necessarium indefectibile, et aeternum quoad
existentiam; sed haec creaturarum existentia, quae est obiectum huius divinae co-
gnitionis, contingens, defectibilis, et temporalis, sive non ab aeterno existit.
Obiectum itaque prius scitum, solum debet esse necessarium, indefectibile et aeternum quoad
veritatem, sive secundum suas essentias, et essentialia convenientia praedicatorum quae
ab existentia praescindentium, atque hoc sensu essentiae necessariae, inde-
fectibiles, et aeternae appellantur, et in eodem loco obiectum necessarium, indefec-
tibile et aeternum: nam licet obiectum mentale, vocale, scriptum possit
existere, et non existere, et consequenter sit non necessarium, indefectibile, aeter-
num, quoad existentiam; attamen necessario indefectibiliter et ab aeterno
verum est; quod si obiectum existat, exit modus sciendi explicitus totius et
alius essentiae, nec suo obiecto clarior, etc., et soli obiecto conveniens hoc, et ideo
requiritur sciendi modus. Juxta hanc eandem doctrinam explicanda sunt Aris-
totelis testimonia allata in probationem maioris, et minoris, et excipienda huius
rationis probatio.

Ad tertium contra in probationem 1ª nego maiorem 1°: 4.
quia aliter theologia non esset scientia, cum praecisum obiectum, Deus scilicet, non sit universa-
le, et singulare. 2°: quia aliter divina cognitio ad prius vel trata non esset scientia, cum
praecisum obiectum, nimirum prius non sit universale, et singulare. 3°: quia aliter scientia in-
fusa Christi Domini non esset scientia, cum praecisum obiectum in via D. Thomae non sit univer-
sale, et singulare: sed haec scientia infusa Christi Domini juxta Angelicum Doctorem est
de singularibus. 4°: quia aliter cognitio, quam Astrologus habet numero Coe-
lorum existentium, non posset esse scientia, cum praecisum obiectum, nempe hic numerus Coe

singulares, & n[on] universalis & singularis. 2.º q[ui]a juxta Angelicu[m]
doctorem 6.º Ethicorum lectione 3.ª: scientia practica est circa operationes
in quantum operationes sunt in particulari. Hinc constat, juxta hanc 2.ª Rationem
n[on] esse admirandam tanquam doctorem Philosophicum locutionem, quae in naturali neglecta
probationem afferat.

R. 2.º D. majorem: obiectum proprium scientiae, secundum rationem,
sub qua respicitur a scientia, considerata, debet esse universale, omisso pro praesenti
dicta in 1.ª Ratione: obiectum proprium scientiae in se consideratum debet esse universa-
le, nego majorem. D. minorem: et logicae obiectum in se consideratum non est universa-
le, concedo; secundum rationem, sub qua respicitur a logica, consideratum, nego minorem,
et consequentiam. Mihi adjuncta probatio eadem distinctione explicatur. Logicae obiectum
secundum rationem, sub qua respicitur a logica, est universale

explicatur. Est enim, quaelibet definitio, divisio, aut argumentatio sub ratione speci-
fica definitionis, divisionis, aut argumentationis considerata, quae ratio specifi-
ca est una, et universalis; sive non sub ratione individuali talis definitio-
nis, divisionis, aut argumentationis: quia licet logica probat relationes ad definitiones,
divisiones, et argumentationes dependentes, non tamen relationes probat ad hanc vel
numero pro aliis definitionem, divisionem, aut argumentationem dependentem: neque logica
tradit relationes, ad definiendum hoc hac definitione al zale A potius,
quam ea al zale B, cum possint fieri innumerae definitiones, quarumque
libet in alzale, et pro quolibet ho[mine] juxta relationes logicae primo definiti
relatas. Logicae obiectum in se consideratum est quaelibet definitio, divisio, aut argu-
mentatio secundum esse quod habet a parte rei, secundum quod est quid singulare, non
universale. Nec ad rationem scientiae practicae requiritur, quod habeat obiectum
secundum rationem, sub qua respicitur a scientia singulare: nam Medicina scientia pra-
ctica est, quin habeat obiectum ita singulare, sive quin doceat, quomodo
curandus sit petrus vel, et quomodo curandus sit ho[mo].

Ad 3um dicendum omissis probationibus R. D. maiorem: obiectum proximum proximum scientiae debet esse abstractum, concedo; remotum, nego maiorem. D. minorem: de logicae obiectum remotum non est abstractum, concedo; proximum, nego minorem, et consequentiam. Obiectum proximum logicae sunt actus intellectus, aut etiam voces, et scripturae, in quibus supra modum sciendi introducuntur, sive modi praecise sciendi mentales, aut etiam vocales, et scripti, ad quos dirigendos autem tradit, et haec obiectum abstractum. Obiecta, horum actuum, sive res omnes, quas illi actus explicant, sunt obiectum remotum prius logicae: caeterum de his non per se, et per accidens, et ex consequenti logica tractat, quatenus videlicet per aliquem sciendi modum attinguntur. Et in facto munus logicae non est de rebus omnibus disserere, sed regulas ad disserendum de omnibus rebus tradere. Iuxta hanc doctrinam intelligi debent citatae Philosophi auctoritates, et iuxta praesentem retorqueri potest in adversarios 2a omissis probationibus; nam Philosophus 6o metaphysicorum logicam 1o docet, metaphysicam scientiam esse scientiam, et tamen metaphysica rerum omnium esse habet pro obiecto.

2a e: facultas, quae non habet propria principia a quibus suas conclusiones demonstret, non est scientia; sed logica non habet propria principia, quibus suas conclusiones demonstret: ergo logica non est scientia. Maior constat ex Aristotele posteriorum 1o cap. 2o dicente: necesse est, demonstrativam scientiam ex veris esse, et primis, hoc est (ut ipse Philosophus explicat) ex propriis principiis. Minor certa: nam principia, quibus logica suas conclusiones demonstrat, sunt etiam aliis facultatibus communia = Ad obiectionem R. concessa maiore, nego minorem: nam licet principia, quibus logica suas conclusiones demonstrat, non sint ita propria logicae, ut non sint etiam aliis facultatibus communia; sunt tamen propria logicae ea proprietate, quam iuxta Aristotelem ad demonstrativam scientiam requiritur: quia Aristoteles per principia propria (ut PP. Conimbricenses explicant) nil aliud intelligit, quam principia apta ad demonstrationem dirigendam: sed et principia [illegible] sua

parte, aprime ut ex pso loga evidenter ostendat hanc suam Dnem totam Ducem latus pateat, quam qdlibet membrum [illegible] licet ex eodem. Illa te matica etiam evidenter ostendat segmentum circuli ee minus circu lo: Astrologia Eclipticam ee angustiorem Zodiaco; Fisica manum ee mi norem toto corpore. Et effectu plures facultates, quae apud oes scias sunt, scia non essent, si ad raonem sciae requireret, qd facultas tot erat principia, quae aliis facultatibus n essent [illegible] ut constat ex immediate dictis.

3a arg. Aristoteles metafisicorum 2o capite 3o inquit: absurdum e sciam simul, et modum sciendi quaerere, et loga e modus sciendi: ergo loga non e scia = Urgetur 1o: Aristoteles pse Rhetoricorum 1o capite 4o ait: nam eam interimere auctor, qui eam docere conatur ut sciam: ergo loga n e scia = Urgetur 2o: Aristoteles pse Metafisicorum capite 8o oes scias enumerat; et non enumerat logam: ergo loga n e scia = Urget 3o: Aristoteles pse Ethicorum 6o capite 3o antibus creat raonem sciae, usi [illegible] tres virtutem dividat in artem, et sciam; et juxta infra dicenda loga e ars: ergo loga n e scia.

Ad obiectionem R. Dmajorem: absurdum e sciam tinctam a
45 loga simul, et modum sciendi quaerere, Ddo; sciam intinctam a loga, nego majorem. Dminorem: et loga e modus sciendi actives, Ddo; passive, nego minorem, et ad [illegible] Aristoteles per nomen illud sciam intelligit sciam tinctam a loga, et per expressionem illam modum sciendi propriam logam intelligit. Cum eo inter logam facultas, quae ad alias scias comparandas instruere nos nostra, et necessaria ad las acquirendas vult Aristoteles, qd in [illegible] primum logam acquirat, ut postea [illegible] ad [illegible] dandum instructus existimetur, et facilius transeat ad alias scias perdiscendas. Sic explicatur locus ex Aristotele a Doctoribus Hugo, et Eximio.

Ad 2am arg R. Dans: nam logam [illegible]

[illegible] eo docere conatur ut sciam instructissima [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ratione [illegible]

[illegible] spiritualis [illegible]

[illegible] ratione [illegible]

[illegible] facultas [illegible]

[illegible] scientia [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] facultas [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] al [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] nec [illegible] nec [illegible]

demonstrationes [illegible] etiam Artes [illegible] quas [illegible]

monstrationes, quas [illegible]

demonstrationes [illegible] quas bene Artes [illegible]

[illegible] exigunt: [illegible]

[illegible]

ita bene [illegible] aute [illegible] ostendatur [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] existant [illegible]

[illegible]

[illegible] Metaphysicae [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... experientia, [illegible] ... directione efficientis [illegible]

experientia. [illegible] ... scientia practica, [illegible]

[illegible] ... seu propter se ipsa [illegible] experientia, [illegible] ... practica mo-

[illegible] scientia, [illegible] ... modi scientia,

[illegible] ... scientia, [illegible] ... experientia,

[illegible] ... directione efficientis [illegible] experientia.

Et [illegible] ... scientia, [illegible] ... practica [illegible]

[illegible] ... practica [illegible] ... sa-

[illegible] ... seu propter aliam scientiam experientia.

[illegible] ... experientia

propter se, [illegible] propter aliam: [illegible] ... experientia propter se,

[illegible] ... propter [illegible] ... quae [illegible]

[illegible] experientia propter se [illegible] experientia propter dignitates [illegible]

[illegible] ... aliquas [illegible].

[illegible] ... facultas [illegible], quia cognitio per de-

monstrationem acquisita, [illegible] scientia; et logica [illegible] cognitio [illegible] demonstra-

[illegible] acquisita [illegible] ... facultas [illegible], quae [illegible] princi-

pia [illegible] ... per demonstrationem acquisita [illegible] cognitio

[illegible] demonstrationem acquisita; et logica [illegible] principiis [illegible]

[illegible] per demonstrationem [illegible] ... Philo-

[illegible] ... demonstrationem [illegible], ex [illegible]

[illegible] ... ratione [illegible]

demonstrationibus [illegible] ... in infinitum [illegible] ... in in-

finitum [illegible] ... principiis [illegible]

[illegible] ... [illegible]

[illegible] ... scientia, [illegible] ... et logica [illegible]

[illegible] scientia [illegible] logica [illegible] ... [illegible]

[illegible] non est corpus, respicit [illegible] motus [illegible] demonstrationem ne- quit esse id, demonstratio ad quod: [illegible] logica [illegible] [illegible] clausis, [illegible] Logica non est scientia. Non [illegible] [illegible] [illegible]: non [illegible] [illegible], quo clavis [illegible], non est clavis. [illegible] negabit nemo.

Ad objectiones [illegible] [illegible] [illegible] logica non est [illegible] principiorum in genere [illegible], sive [illegible] [illegible] [illegible] omnium conclusionum per demonstrationem acquisitarum, non principium (ve- rum scilicet) in genere [illegible], sive [illegible] [illegible] omnis per demonstrationem acquisitae in materia mathematica [illegible] [illegible] [illegible] Mathematicae, et [illegible] acquisitae [illegible]. [illegible] [illegible] principiorum in genere [illegible] omnis [illegible] conclusionis [illegible] demonstra- tione acquisitae: non Logica [illegible] [illegible] demonstrationis in materia [illegible] [illegible] tanquam [illegible] praemissis. [illegible] [illegible] [illegible] verbis [illegible] [illegible] loquitur [illegible] principiis in genere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], bene est in demonstratione, ut [illegible] [illegible] [illegible]. Ob- [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] Logica est [illegible] principiorum in genere [illegible] omnis [illegible] conclusionis per demonstrationem acquisitae, quatenus [illegible] [illegible] [illegible] demonstratione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae dirigatur ad aliquam demonstrationem [illegible].

Instas 4.º ultimo: [illegible] [illegible] [illegible] ne [illegible] objectiones, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. Logica est [illegible] per demonstrationem acquisita: quia [illegible] Logicae, [illegible] Logica [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] per demonstrationem acquisitae, [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] Logica [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] per demonstrationem acquisita. [illegible] quia sola Logica dirigatur ad

demonstrationi dependens probat quod non habeat esse in principiis direc-
tivis, sive in principiis in genere directivo omnis omnino conclusionis
per demonstrationem acquisitae; ut possit dari conclusio per demonstra-
tionem acquisita, respectu cuius nulla sint principia in genere
directivo, sicque impossibile est, ut possit confici aliqua demonstratio, quia
[illegible]

Sed dices contra rationem: nequit assignari in principiis
5° in genere directivo omnis omnino conclusionis per demonstratio-
nem acquisitae tantum aliqua: ergo nulla sunt principia in genere di-
rectivo omnis omnino conclusionis per demonstrationem acquisitae. Respondeo
concesso antecedente, nego consequentiam: quia non sunt principia in genere directivo
omnis omnino conclusionis per demonstrationem acquisitae nulla, neque aliqua
infinita. Et ideo est quod nulla sint principia in genere directi-
vo omnis omnino conclusionis per demonstrationem acquisitae [illegible] est per se notum,
vel per demonstrationem acquisitum, et non datur principium in genere
directivo omnis omnino conclusionis per demonstrationem acquisitae per
se notum, et neque potest principium in genere di-
rectivo omnis omnino conclusionis per demonstrationem acquisitae per demonstrati-
onem acquiri; quia jam deberet habere principia omnis omnino conclusionis per
demonstrationem acquisitae, cum ipsa esset in principiis suppositis,
et prius esset cognita per demonstrationem acquisita: ergo.

Dices iterum contra hanc doctrinam: dari in p-
6° rincipiis in genere directivo omnis omnino effectus, ut creati, quod
datur in principiis in genere directivo omnis omnino conclusionis
per demonstrationem acquisitae = Respondeo concesso antecedente, nego consequentiam
omnis [illegible]: quia in omnis effectus [illegible] aliter principio

pio productivo sui, a se, vel ratione sui; sicut, nihil, [illegible]

producere, deveniendum est ad aliquod principium productivum quod non

sit ab alio productum, nullo processu in infinitum: Ergo datur primum principium in

genere productivo, sive causa prima, quae est solus Deus. Caeterum cum

omnis nostra cognitio per demonstrationem acquisita dependeat essentialiter a princi-

piis directivis sui, sequitur interitus absque huius primi principio perfectae co-

gnitionis per demonstrationem acquisitae elicere, non est ulla deveniendum

est ad aliquod primum principium omnis nostrae cognitionis per demonstrationem acqui-

sitae. Datur igitur primum principium in ordine productivo omnis nostri effectus

directivis, quod est primum principium in ordine directivo omnis nostrae cogni-

tionis per demonstrationem acquisitae.

La vero posita non [illegible] utrumque? Mo. 6 2

Deus non est id rerum cuius est modus; et actio productiva est modus, rerum

quarum effectus: ergo actio productiva non est effectus; et actio productiva est a-

ctualis creatio: ergo datur aliquid creatum, quod non est effectus, et quod talis simul

est. [illegible] ad vero [illegible]; modus non est numerice [illegible] rer

rei cuius est modus, ideo; specifice, aut saltem generice nec non ac-

cidentaliter; et Loga est modus scientiae actiones [illegible]; parum [illegible]

[illegible], et [illegible]. Igitur omisso quod Loga sit modus [illegible], aliarum scien-

tiarum, adhuc non sequitur quod Loga non participet rationem scientiae, sicut quod Loga

non sit scientia, et ad summum sequitur quod Loga non sit numerice aliqua earum

scientiarum, rerum [illegible] modus: quia [illegible] modus [illegible] quod ubicatio est modus

[illegible] corporis, non sequitur quod ubicatio non participet rationem corporis; si-

ve quod ubicatio non sit corpus, et ad summum sequitur quod ubicatio non sit nume-

rice corpus [illegible]

[illegible] maxime: in [illegible]

[illegible] numerice [illegible] quod est [illegible]; specifice aut

saltem generice, nec [illegible], et omissa [illegible] nec [illegible]. [illegible]

operatio: ad quod instrumentum; et licet psychis ins-
trumentis de re specie tali non répugnat esse specifice idem, comparatione ad quod
instrumentum, ut patet in Malleo, quo Clavus infigitur; posse tamen in
strumentum ex despicie talis non repugnat esse specifice idem, comparatione
quod est instrumentum, ut patet in pro Malleo, quo Malleus alius fit.
Similiter licet Logica instrumentum ad alias scientias, quod quidem non est, et fa-
cultas probans instrumenta ad alias scientias, et illo omnium communissima; poterit
tamen cum his convenire in ratione scientiae, et convenire in eadem specifice
aut saltem generice cum his, atque alio scientia.

Obiectiones mecum composita militantes contra
hanc nostram thesim, quae a nostris oppugnant, nichil ius sunt roboris,
momenti tamen est: Logica secundum partem Topicam probabiliter, et se-
cundum partem sophisticam fallaciter reddit ens aliquod: ergo Logica secundum
partem Topicam, et Sophisticam non est scientia = Probatur: Logica secundum partem Topi-
cam in Silogismos probabiles, et secundum partem Sophisticam in Silogismos falla-
ces inclinat: ergo Logica secundum partem Topicam et Sophisticam non est scientia.
= Probatur: simillime male utuntur Logica secundum partem Topicam, et Sop-
histicam; et nemo male utitur scientia: ergo Logica secundum partem Topicam et
Sophisticam non est scientia. Maior experientia propria comprobatur. Ratio minoris
est: quia scientia est virtus et virtute nemo male utitur = Pa est scientia homo,
in quo est, bonum reddit; at Logica secundum partem Sophisticam homo, in quo
est, bonum non reddit: ergo Logica secundum partem Sophisticam non est scientia. Ratio
maioris est: nam scientia est virtus. Ratio minoris est: nam antiqui Patres tan-
quam hominem pessimum reprehendunt Sophistam, et Sacra Testante Pa-
gina, qui sophistice loquitur odibilis est

Ad eo antecedens obiectionis: nam Logica secundum
partem Topicam et Sophisticam scientifice, et demonstrative reddit in
suo obiecto = Ad antecedens obiectionis: Logica secundum partem Topicam addi-

logos formales, et secundum partem sophisticam insidiosos, fallacias inclinat, ut silogismi formales efficiant, et fallacias detegant, ideo, ut silogismi formales evidentes, et fallaces veri existimentur, neo ans, et demum. hinc, cum est in errorem inclinatio, repugnat scientiae; secundum autem, cum scientia optime disponitur = ideo maximum est obiectionis, et non minimum prius, cum ei adiungitur formalis logica, pars [illegible] scientia est utrius de linea intentionali, ideo; de linea morali, non logica adiuncta formalis partem, et de ea bonum: et utrum de linea morali nemo male utitur, omitto; de linea intentionali, neo bonum adiunctum formalis partem = non maximum est obiectionis scientia hoc, in quo est bonum in linea intentionali reddit, ideo; in linea morali, neo maximum, et non minimum: et logica secundum partem sophisticam in quo est bonum in linea morali non reddit, ideo; in linea intentionali, neo minimum, et demum. Accidere solet ut, quod hoc scientia, dictis praevijs aliunde moribus utatur, qualibus vitiis se dicant. Et ut iam plurimi non minus scientiis insignes, quam virtutibus nobiles: retenta virtute tamen scientiae, et scientiae, seu scientiam tenent tribuendum est.

Questio 3a.

Utrum Logica dapsus Artis, et Practicae conveniant.

S. 1a.

Utrum Logica dapsus Artis conveniat.

Liat Ars aliquando quolibet actu, habitu intellectuali, aut practico, aut speculativo usum est, in qua sensus acceptione Mathematica a Philosopho dicitur Ars Metaphysicae 1° capite 1°, quam ab ipso vocatur speculativa Lib 6° Capite 11 eiusdem operis; et aliquando facta habitu intellectuali ad opera externa dirigere practicum: in praesenti tamen usurpatur pro facultate intellectuali ad opera externa exercenda efficiens et proxime honestate morali dirigente. 6 $

in hac [illegible] Ars [illegible] Cap.
4° explicatur [illegible]: *homines* vera [illegible] actionis, et a D.
Thoma 1a 2ae q. 57 a. 4, [illegible]: *recta* ratio operum faciendorum,
[illegible] clarius juxta mentem [illegible] a nostro [illegible] Tractatu
1° Disputatione 1a Sectione 6a [illegible]: *habitus*, medio judicio vero
dirigens [illegible], ut [illegible] opus ad bonos mores pertinens.

Ars dicitur *habitus* quia [illegible] inter [illegible] operis. Dicitur medio judicio *vero*; quia habitus, qui est ars est ordinatus, ut producat judicium verum de modo operis efficiendi. Hujus [illegible] judicii veritas [illegible] debet [illegible] alqua demonstratione, [illegible] quod in ductione, experientia, [illegible] *Magis* [illegible]. Dicitur [illegible] *interna*; quia [illegible] quod ex necessitate naturae, et ab [illegible] operatur, [illegible] operari. Dicitur *in quo* [illegible]; quia judicium quod datur in [illegible] et modo efficiendi [illegible] [illegible] Ars [illegible] ut in [illegible] Logica [illegible]. Dixi [illegible] in ipso *Logico*; quia [illegible] judicium [illegible] in hoc, ut [illegible] in alqua [illegible] [illegible] ad efficiendum syllogismum ad [illegible]. Dicitur *opus* ad bonos mores *pertinens*; quia Ars debet distingui a prudentia, quae est [illegible] operis honesti, sive moraliter boni.

Ars sic explicata dividitur 1° in artem Activam, et artem Factivam. Ars activa appellatur illa, cujus opus non plus durat, quam durat actio ab ipsa directa: Talis est Musica, quae cantum dirigit, et transacta canendi actione nullum remanet opus, quod [illegible] ipsius Musicae. Ars Factiva appellatur illa, cujus opus plus durat, quam durat actio ab ipsa directa: Talis est

Pictoria, quae primarum dicitur, et transacta prorsus actione aliquid remanet opus, quod est effectus, sicut Pictoriae. Dividitur 2° in Artem liberalem, et artem mechanicam. Ars liberalis appellatur, quae magis animo exercetur, quam corpore. Ars Mechanica appellatur, quae magis corpore exercetur, quam animo. Artes 14 numerantur, 7 scilicet liberales, et 7 Mechanicae, quae omnes his versibus continentur:

Lingua, Tropus, Ratio, Numerus, Tonus, Angulus, Astra,

Rus, Nemus, Arma, Rates, Vulnera, Lana, Faber.

7 illae, quae in 1° carmine continentur, Grammatica videlicet, Rhetorica, Dialectica, Arithmetica, Musica, Geometria, Astrologia, appellantur liberales, quia animo, qui liber est, exercentur, quia servis olim interdicebantur. 7 illae, quae in 2° carmine continentur, Agricultura videlicet, Venatoria, Militia, Nautica, Chirurgia, Textoria, et Fabrefactoria, appellantur serviles, quia corpore, quod liberum non est, exercentur, quia servis olim non interdicebantur.

Opus est, in nostra doctrina quaestione, ut circa Tomistarum opinionem dicamus veteram Tomistarum sententiam: Logica est ars. 68
Probatur 1°. 1° auctoritate D. Thomae 1° posteriorum Lectione 1ª dicentis: ars quaedam necessaria est, quae sit directiva ipsius actus rationis, per quam scilicet homo in ipso actu rationis ordinate et sine errore procedat; haec ars est Logica: ergo Logica est ars. Probatur 2° ratione eadem: nam Logica, scilicet spiritualis, est habitus metodo judicio vero, scilicet mediis rectis, dirigens agens liberum, in quo est, scilicet intellectum operantis rationis subjectum, ut agat opus ad bonos mores et perfectionem, scilicet modum sciendi, quibus bonitate morali non caret; et nihil aliud hominis est ars; ergo etc. ex n° 65, et sequentibus: ergo Logica est ars.

Opones tamen 2º: Dirigibilis actus talis natura est, ut possit bene, vel male dirigi; et obiectum Logicae non est talis naturae, ut possit bene, vel male dirigi: ergo Logica non est ars. Ratio minoris est quia intellectio, quae est obiectum Logicae (idest definitione, divisione, et argumentatione dirigendae) male fiat, non est defectio, non ex a Logica respiciatur tanquam proprium obiectum = Respondeo negando maiorem: quia obiectum artis est opus relatum proprius artis conforme, quod et tale non potest male fieri. Cum tamen stat, quod Artifex pro suo libito efficit opus contra regulas artis, et in hoc sensu dicitur, obiectum artis posse male fieri; et in hoc sensu etiam obiectum Logicae potest male fieri, cum Logicus pro suo libito possit efformare definitionem contra regulas Logicae definitionibus recte conficiendis, sive ponere definitionem relatam Logicae deformem loco definitionis relatae Logicae conformis. At nec opus licet contra regulas artis efformatum erit opus artis, aut proprium obiectum; nec definitio haec contra regulas Logicae efformata erit opus Logicae, aut obiectum proprium.

Opones 3º: ars debet esse habitus in materia externa permanenti operativus; et Logica non est habitus in materia externa permanenti operativus: ergo Logica non est ars. Maior iuxta aliquos doctores ab Aristotele. Minor vero eo patet, quod Logica tantum in actibus internis operativa, et actus interni non sint materia externa, cum maneant intra proprium agens = Respondeo distinguendo maiorem: Ars Mechanica debet esse habitus in materia externa permanenti operativus, concedo; liberalis, nego maiorem, et omissa minori, nego consequentiam. Licet Artes Mechanicae, de quibus intelligenda sunt quaedam verba Philosophi, quae in materiis fabricationem efferant, debeant esse in materia externa permanenti operativae; Artes tamen liberales non debent esse in materia externa permanenti operativae: alioquin Musica, et Rhetorica quae tantum operantur in vocibus, quae non sunt materia externa permanens, non essent artes. Minorem omissam: quod iuxta probabilem sententiam Logica non solum operatur in actibus internis, qui non sunt materia externa, et interna; et etiam in vocibus, quae sunt materia externa, et in scrip-

b[…]tur, q[uae] sit maa externa per manum.

Oppones 3°: Juxta ea, quae Phus ante dixerimus, Loga est scia: ergo Loga non est ars. Consequens recto consequitur ex eo, quod scia est p[rim]a divisa entium speculativa, et ars est p[rim]a divisa entium practica. Constat ex eo, quod scia, et ars inter se opponuntur; q[ui]a sunt membra dividentia videntur […] Aristoteles, qui Aristoteles Ethicorum 6 Capite 3° dividit in artem, sciam, prudentiam, sapientiam, et intellectum. R[espondeo], casso ante recto consequentiam, et ad p[ri]mus sunt adjuncta probationis partem: nam Phus 6° Metaphysicorum Capite 10° sciam dividit in theoricam, seu speculativam, et practicam, seu factivam. Deinde non scia in dupl[ex] dividit et accepta speculativa et accepta practica; sicut viventis in duo dividit accepta vegetativum, sensitivum, et rationale; q[ui]a vivens dividit in vegetum, sensitivum, et rationale. Hinc est, quod scia in dupl[ex] non potius dici divisa entium speculativa, quam practica. Ad 2ᵃᵐ adjunctam probationem: scia, et ars inter se oppositive opponuntur, ideo; p[ri]ncipale, nec 2ᵃ adjuncta probationis. Nec opponitur, quod Phus loco citato ostendit in actuale, dividat in artem et sciam: nam Phus 2° dividit in artem, et sciam tanquam in membra non praedicata, et possibilitas tanquam se excedentia; quam ad modum vivens dividitur in vegetum, sensitivum, et rationale, tanquam in membra non praedicata, et possessione se excedentia. Et sicut ex eo, quod vivens et dicta membra dividatur, non probatur, quod dicta membra n[on] repugnant in hoc realiter inter se identicare; ita etiam ex eo, quod virtus intellectualis in artem, et sciam sibi dividatur, non probatur, quod scia, et ars non repugnant in Loga realiter identificari, sive quod Loga sit scia, et ars.

Oppones 4°: ars est habitus dirigens agens liberum; at Loga non est habitus dirigens agens liberum: ergo Loga non est ars. Maior constat ex a[…] explicationem traditam n° 6. Probatur minor: Loga est habitus dirigens intellectum; at intellectus non est agens liberum: ergo Loga non est habitus dirigens agens liberum. R[espondeo], casso maiori, nego minorem: at Loga non est habitus dirigens actus n[on] ordinate liberum, ideo; mediate, nec minor, et […]. Ad minoris probationem […] est habitus

diligens intellectus imperio voluntatis subiectus; Deo; ut casu ... neo ma...; et Deus ... intellectus ex se non ... liberum, Deo; et intellectus imperio voluntatis subiectus non est agens liberum. Sed D: intellectus imperio voluntatis subiectus non est agens mediate liberum, Deo; mediate, neo minus; Et ideo licet intellectus sive ... non potentia libera, atque adeo neque agens immediate, aut mediate liberum; tamen liber denominatur a libertate voluntatis sibi imperantis, ut elicitur motus ... suus; sicut libere etiam denominatur a libertate voluntatis sibi imperantis, ut elicitur actus ... intellectus imperio voluntatis subiectus est mediate liber, sive agens mediate liberum.

Observa 1[o] artem posse esse activum, et factivum alicuius operis, quod in natura efficienter agat, et faciat tale opus. Ratio est: quia tota realitas artis respectu operis est efficienter directiva, non vero efficienter directiva. Unde licet Logica modum sciendi efficienter non agat, et faciat; est tamen ars (directiva), et factiva respectu modi sciendi, quem Logica docet ... modum sciendi ... Observa 2[o], neque Italicum, neque D. Thomae ... opinionem; ceterum si aliqua ... verba in ipsa, adducantur ... intelligantur ut recens Logica est ars liberalis; non vero Logica est ars liberalis.

Sectio 2a.

Cognitio practica, et speculativa, et utriusque obiectum explanatur.

Scientia ita dividitur in practicam, et speculativam,
4 ut nulla detur scientia, quae non sit aut practica, aut speculativa, aut utriusque particeps. Hinc fit, quod Logica, quae iuxta nostra principia scientia est, debet esse vel practica, vel speculativa, vel practica simul et speculativa: et ut sciatur quaenam ex his rationibus Logicae ... maxime necessaria est notitia, et explicatio cognitionis practicae, et speculativae, et obiecti utriusque, quorum notitiam et explicationem dabimus ... Ante ... principia sequentia. Igitur cognitio tam practica, quam speculativa potest considerari vel secundum se, vel prout in subiecto. Cognitio practica secundum se considerata est cognitio

na a sua dilectione agentis liberi ad sui obiecti effectionem. Cognitio specu-
lativa sectam se consideratur e contra sua sistens in sui obiecti delectatio-
ne.

Cognitiones itaque practica, et speculativa in eo differunt
quod utraque est sui obiecti cognitio, sive utraque suum obiectum respicit; differentia tamen
unius ab altera in eo sita est, quod cognitio practica ita suum obiectum respi-
ciat, ut ex se possit dirigere agens liberum ad sui obiecti effectionem; cogni-
tio vero speculativa ita suum obiectum respiciat, ut se quiescat in sui obiecti delec-
tatione. En utriusque cognitionis exemplum: Christo suo in Christo clarior; Deus
est trinus, ex his cognitionibus utraque est sui obiecti cognitio; sive prima utraque quae
suum obiectum respicit, contendimus 1a ita suum obiectum, dilectionem scilicet, respicit ut ex
se possit dirigere agens liberum ad sui obiecti, dilectionis scilicet, effectio-
nem, et ideo practica est; 2a vero ita suum obiectum Deum scilicet trinum respicit ut
se quiescat in sui obiecti Dei scilicet trini, delectatione, et ideo specula-
tiva est.

Differentiam assignatam inter utramque cognitionem, practicam nimi-
rum, et speculativam, docuerunt Aristoteles, et D. Thomas: nam Aristoteles Metaphysicorum 2o
capite 1o inquit: speculativae (intellectus, cognitionis, facultatis, scientiae) enim finis
veritas; practicae autem opus, et hic 1a parte quaestione 79 articulo 11: secun-
dum autem differunt intellectus speculativus, et practicus: nam intellectus speculativus, qui
quod apprehendit non ordinat ad opus, sed ad solam veritatis considerationem; practicus
vero intellectus dicitur, qui id quod apprehendit ordinat ad opus. Et hoc est quod Philosophus
dicit 3o de anima, quod speculativus differt a practico fine: quae juxta textum, et D. Tho-
mam intellectus practicus, et speculativus, et cognitio practica, et speculativa inter se differunt,
et discriminantur ex fine; quandoquidem intellectus practicus, et cognitio practica habe-
ant pro fine opus; intellectus vero speculativus, et cognitio speculativa habent pro fine veri-
tatem, seu veritatis considerationem: quod discrimen, differentia inter cognitionem practicam, et
speculativam in eo consistit quod cognitio practica ita suum obiectum respicit, ut ex se possit di-
rigere agens liberum ad sui obiecti effectionem; cognitio vero speculativa ita suum obiectum

[illegible]probat, ut extra quaestionem sit [illegible] explicatione.

Explicatio nostra cognitionis practicae, et speculativae confirmatur ex his, quae contra nostram explicationem proponuntur. Primo in explicatione cognitionis practicae apponitur particula illa cognitio, quae gerit vices generis, cum per illud cognitio practica cum cognitione speculativa conveniat, et quod pro cognitione [illegible] convenit: nam cum cognitio conveniat in cognitione practica, et speculativa praecise dicatur, necesse est, quod cognitio practica praecise dicat rationem cognitionis, sive quod sit praecise cognitio; sicut quia animal convenit in rationali, et irrationali praecise dicitur, necesse est, quod animal rationale praecise dicat rationem animalis, sive quod sit praecise animal. In eadem explicatione apponitur particula illa natura sua directiva ex natura sui affectionis; quia ut cognitio practica [illegible] requiritur, quod natura sua, sive ex se ordinetur ad opus aliquod, et non sufficit, quod ab extrinseco ad aliquod opus ordinetur. Patet in Theologia, quae est scientia speculativa; quia natura sua sistit in sui objecti contemplatione: et non est scientia practica, licet ab extrinseco, nimirum ab [illegible] aliquo ordinetur ad aliquod opus, nempe ad vitam captandum, [illegible] gloriam. In eadem explicatione apponitur particula illa ac omnino liberi, quia alias cognitio verbum divinum, et [illegible] generationis modum respectans esset practica, et per consequens verbum divinum esset Praxis, quod quidem repugnat: nam Praxis debet esse opus dependens a directione cognitionis practicae, factum, aut factibile, verbum divinum nullatenus dici potest factum, juxta illud Symboli: non factum.

In explicatione cognitionis speculativae apponitur particula illa cognitio, quae gerit vices generis, cum per illud cognitio speculativa cum cognitione practica conveniat, et quod pro cognitione speculativa praecise convenit: nam cum cognitio conveniat in cognitione practica, et speculativa praecise dicatur, necesse est, quod cognitio speculativa praecise dicat rationem cognitionis, sive quod sit praecise cognitio, sicut quia animal convenit in rationali, et irrationali praecise dicitur, necesse est, quod animal in rationali praecise dicat rationem animalis, sive quod sit praecise animal. In eadem explicatione apponitur particula illa natura sua sistens in sui objecti contemplatione; quia ut cognitio speculativa dicatur, necesse requiritur, quod natura sua, sive ex se non ordinetur ad opus aliquod, et non sufficit, quod ab extrinseco ad aliquod opus non ordinetur. Patet in Medicina, quae est scientia practica; quia est natura sua directiva actionis

liberi ad sui obi effectionem, et n. e sola speculativa, licet ab extrinseco, nimi-
rum ab lege liberante, aliquo n. ordinet ad aliquod opus, nimirum ad creationem.

Observabis 7°, ad rationem cognitionis practicae n. sufficere 7°

quod ex cognitione ipsa opus utcumque sequatur; alioquin cognitio quaevis speculativa
humana esset cognitio practica, cum ex quavis cognitione speculativa humana naturaliter quando-
que sequatur vel delectatio, vel tristitia, vel amor, vel odium: et ad rationem cognitionis practi-
cae necessario requiri, quod ex cognitione ipsa opus ab ipsa cognitione distinctum, et conveni-
ens sequatur. = Observabis 8°, ad rationem cognitionis practicae n. sufficere, quod ex ipsa
opus sequatur, et ad rationem cognitionis practicae necessario requiri, quod ex ipsa opus,
quod est ipsius cognitionis obiectum, sequatur: et ideo licet ex cognitione tali, Deus est sum-
mum bonum, aliquod opus, nimirum amor Dei sequatur; quia tamen opus, nimirum
amor Dei, quod ex ipsa sequitur, n. e ipsius obiectum, cognitio ipsa n. e practica, sed speculativa.

Observabis 9°, ad rationem cognitionis practicae n. sufficere, 8°

quod habeat pro obiecto opus factibile, et operabile; alioquin quaevis cognitio speculativa de
rebus creatis practica esset practica, cum quaevis cognitio speculativa ad res creatas
tracta pro obiecto habeat creaturas, quae sunt opus factibile, et operabile; et ad rationem cog-
nitionis practicae necessario requiri, quod habeat pro obiecto opus ex ipsius cognitionis directione
factibile, et operabile. Et hinc explicatur illud vulgare, cognitio practica habet
tendere in obiectum factibile, et operabile modo factibili, et operabili. = Observabis 10°,
ad rationem scientiae practicae, prout in subiecto distinguitur, n. sufficere, quod pro obiecto habeat opus
utcumque ex ipsius cognitionis directione factibile, et operabile; et ad rationem cognitionis
practicae, prout in subiecto distinguitur, necessario requiri, quod pro obiecto habeat opus ex ipsius
cognitionis directione factibile, et operabile ab eodem agente libero, in quo e ipsa cognitio
practica. In hoc sensu dicitur, n. esse cognitionem practicam illam, quam claudus habet de modo
saltandi, neque illam, quam manu caret habet de modo psallendi lyra, neque illam, quam mu-
tus habet de modo ad numeros canendi, neque illam, quam Deus, de modo quo peccata
a creatura patrari possunt, neque illam, quam creatura habet de modo quo res possunt
a Deo creari; quia omnes hae cognitiones, et quaecumque aliae praedictis similes, licet secundum dicta

rati, prate sint, quia secundum se desiderati, inhtant tamen sua directione agentis liberi ad suum obiectum efectionem; tamen quod sit subiectum desiderati prater non sit, quia quod in subiecto desiderati pro obiecto habeant opus prater directione factibile, et operabile circa quod subiecti, in quibus prater cognitiones prati.

Observabis 5°, circa idem obiectum materiale sub diversa ratione formali atque posse versari duas cognitiones, quarum una sit prata, et alia speculativa: sic circa Antichristum sub ratione possibilis versatur scientia divina simplicis intelligentiae, quae est scientia prata, et circa eundem sub ratione absolute futuri versatur scientia divina visionis, quae est scientia speculativa = Observabis 6°, eandem cognitionem posse esse simul pratam, et speculativam respectu diversorum obiectorum. Patet in cognitione ista: Deus est diligendus super omnia: nam cognitio haec non solum pro obiecto habet amorem Dei, qui est opus ipsius cognitionis directione factibile, et operabile; sed etiam pro obiecto habet Deum super omnia diligendum, quod non est opus ipsius cognitionis directione factibile, et operabile: ergo dicta cognitio, qua parte respicit amorem Dei est prata, et qua parte respicit Deum amandum est speculativa: ergo eadem cognitio potest esse simul prata, et speculativa respectu diversorum obiectorum = Observabis 7° in eodem intellectu posse dari simul duas cognitiones, quarum una sit prata, et altera speculativa. Patet hoc 1° in intellectu divino, in quo datur scientia divina simplicis intelligentiae, quae est cognitio prata, et datur simul scientia divina visionis, quae est cognitio speculativa. Patet hoc 2° in intellectu humano, in quo potest dari haec cognitio: ostensio est lectio clarior, quae est cognitio prata, et potest dari simul haec cognitio: Deus est trinus, quae est cognitio speculativa.

Lege cognitio prata sit, haec est ratio sua, quod de se, et ab intrinseco possit dirigere agens liberum ad operandum, quod sit prius cognitionis obiectum, efectionem, sive efficientiam. Haec autem dictiva virtus cognitionis pratae in eo consistit, quod ipsa cognitio, quae prata est, possit dirigere, movere, aut aliquo modo directive iuvare agens liberum ad operandum, quod sit prius cognitionis obiectum, efectionem, sive efficientiam = Quaeres hic: quomodo debeat explicari huiusmodi dictiva virtus cognitionis pratae in ipsa cognitione, quae prata est? Aliqui recurrunt ad modum

imperativorum; et imperandi modus non est praxis cognitionis scientificae. Aliqui currunt ad hunc tendendi modum: Objectum debet esse clarior suo objecto; et huiusmodi tendendi modus devenit ergo huic cognitioni speculativae: hoc debet esse alterum. Alii recurrunt ad hunc tendendi modum: Objecto faciendo est clarior suo objecto; huiusmodi tendendi modus non devenit in cognitionem practicam, ut sic dictae simpliciter dictarum, et aliis dictis modis, quae cognitiones practicae sunt de veritate tendentiae non deveniat. Dicimus cum P. Hurtado asserendum est has cognitiones: Objecto suo est defectio clarior: Objecto suo objecto clarior: Objecto suo debet esse objecto clarior: Objecto suo faciendo esse objecto clarior: Objecto taliter stat, ut suo evadat objecto clarior, et sic esse identicas quoad vim dictivam; sicut identicae sunt istae: Deus est summe amabilis: Deus habet summam amabilitatem.

Objectum cognitionis practicae dicitur Praxis; sicut objectum cognitionis speculativae dicitur speculabile. Praxis enim, sive objectum cognitionis practicae est opus ex cognitionis directione factibile ab agente libero. Speculabile, sive objectum cognitionis speculativae est objectum ex cognitionis directione non factibile ab agente libero. Doctrina tamen, quam hucusque tradimus pro explicatione explicationum cognitionis practicae et speculativae, servata proportione applicanda est explicationibus Praxis, et Speculabilis. — Dices tamen contra Praxis explicationem: cognitio dictans modum faciendi Chimaeram est cognitio practica: ergo objectum practicae cognitionis est Praxis; sed objectum practicae cognitionis est chimaera: ergo Chimaera est Praxis; et Chimaera non est opus ex cognitionis directione factibile ab agente libero: ergo Praxis non est opus ex cognitionis directione factibile ab agente libero. Respondeo est contra: nego cognitionem dictantem modum faciendi suum objectum esse cognitionem practicam. Consequentia extrinseca objectum cognitionis practicae est Praxis. Lamina subsumpta ex praedictis nostris constat, et consequentia ex ipsa deducta est legitima. Minor subsumpta est impossibilissima Chimaera utpote impossibilis nequit fieri neque ex cognitionis directione, neque absque directione cognitionis, neque ab agente libero, neque ab agente necessario. Ultima consequentia legitime infertur. — Dices est praxis explicatorum cognitionis

nem, quae dicet modum faciendi Chimeras, quae ad posse 3 nobis [illegible] faciliter respondetur: haec autem cognitio: scilicet Chimaera redditur possibilis tali modo haber[illegible], sicut in descriptione veracium obiectorum, quae a parte obiecti, et nulla vera ratione describitur ad efectionem, sive quod certa Chimerae.

§. 3a.

Utrum Logica Docens Practica, Speculat.

Supposita brevi praefacta notitia, et explicatione cognitionum practicarum, et speculativarum, et obiectorum utriusque, inquirimus modo: utrum Logica sit practica, vel speculativa, vel practica simul, et speculativa, vel neque practica, neque speculativa. 1a in difficultate sententia tenet, Logicam esse pure practicam. Pro hac sententia citari solent ex externis Nominales: Spinula disputatione 1a proemiali sectione 2a, Murcia in introductione Logicae disputatione unica quaestione 4a, cursus Complutensis in Logica magna disputatione quaestione 1a, et ex nostris Salmanticenses quaestione 1a proemiali, articulo 5o, Fonseca 2o Metaphysicae capite 3o sectione 2a, Arriaga disputatione 3a Logicae sectione 3a subsectione 1a, Oviedo [illegible] 2a puncto 5o, Rodes disputatione 1a quaestione 2a sectione 3a, Temeri disputatione 1a Logicae quaestione 1a articulo 3o et plures ingeniosi nostri. 2a in difficultate sententia defendit, Logicam esse pure speculativam. Pro hac sententia citant D. Thomam, et apud Palancio tractatu 1o proemiali quaestione 13a Scotistae, Scotum quaestione 1a [illegible] 1o [illegible], et 6o Metaphysicae quaestione 1a imitantes apud Mezineiro disputatione unica proemiali quaestione 6a sectione 8a, et Baconistas suum referunt sequentes apud [illegible] Garzia disputatione 1a proemiali quaestione 8a articulo 9o et ex nostris Cardinalis Fobelino [illegible] 3a proemiali, et Fasolus 1a parte quaestione 1a articulo 4o dubio 2o.

3a in difficultate sententia tenet, Logicam esse simul absolute practicam, et absolute speculativam. Pro hac sententia citari solent Eximius Doctor disputatione 44a Metaphysicae sectione 13a, Doctor Acutissimus in Logica, ratione disputationi

lib. 8, et 9a, Ponton Optane 10a Logicæ Disp. 6a, Rabbi Quæst. 5a proemiali et pluris alijs. 4a indivisibilitate sententia docet, Logicam neque esse practicam, neque speculativam. Placentia citari solent Zabarella Quæst. 1a proemiali art. 6a, Pius nigra, Zabarella, et recentius Valentia, Pereira, et Ubanius. 1a indivisibilitas sententia asserit Logicam esse absolute practicam, et secundum quid speculativam. Placentia citari solent Mercado Optane 8a Logicæ, Disp. 8a, Reinaldo, Tractatu 1o Logicæ, Optane 2a Disp. 3a, et recentiores plurimi. Quæ quidem sententia sequeretur, ex principiis distinctionis et novitatis amor, ut scholi, qui asserunt Logicam secundum se esse suo. et esse absolute, et simpliciter practicam, et secundum eosdem absolute, et simpliciter speculativam.

Indivisibilitate tota 1a nostra Dico: Logica est absolute, et simpliciter practica. Probatur nostra Dico: scientia quæ est norma sua directiva agentis liberi ad sui obiecti effectionem, est absolute, et simpliciter practica; atqui Logica est scientia norma sua directiva agentis liberi ad sui obiecti effectionem: ergo Logica est absolute, et simpliciter practica. Manifestatur ex ipsa cognitionis practicæ explicatione tradita num. 71, stabilita per rationem omnium antea, et roborari potest inductione facta per quascumque artes, scilicet Pictura, quæ ideo practica est quia est norma sua directiva agentis liberi ad suorum operum effectionem; Architectura, quæ ideo ars practica est, quia est norma sua directiva agentis liberi ad sui obiecti, imaginis videlicet, effectionem; et Medicina, quæ ideo scientia practica est, quia est norma sua directiva agentis liberi ad sui obiecti, sanitatis videlicet, effectionem. 40

Probatur minor: Logica est scientia norma sua directiva agentis liberi ad 3cis scientifici modi effectionem; at hic scientifici modi est obiectum Logicæ: ergo Logica est scientia norma sua directiva agentis liberi ad sui obiecti effectionem. Minor Indiviso habet certa, et plurime supponitur. Probatur maior: Logica est scientia norma sua directiva agentis liberi ad definitionis, divisionis, et argumentationis effectionem: ergo Logica est scientia norma sua directiva agentis liberi ad 3cis scientifici modi effectionem. Probatur ante: illa est, in quibus Logica actualis [illegible] et ex quibus Logica [illegible] generatur, sunt norma sua directiva agentis liberi ad definitionis, divisionis et argumentationis effectionem: ergo Logica est scientia norma sua directiva agentis liberi ad 41

distinctis, divisionis, et angularionis effectionis. Tertia est tertia pars hoc ergo actualis relato
Tripetaenam... ... collectio; si actus huius ... naturalia ...
liberi ad ... divisionis, et angularionis effectionis, ... est quo actualis
nata sua ... agentis liberi ad ... divisionis, et angularionis effectionis; et ...
... est, ergo ... naturalia ... agentis liberi ad ...
divisionis, et angularionis effectionis ... denant ...
... Ans ... pro indictione ... logice in ... expli-
catas quas natura sua ... modus quo ... et angularionis ...
sunt ab agente libero, et quae ad logicam ... pertinent, cum nulla alia ... facultas,
a qua ...

... Universalia ... obiectum est opus ... directione facile ab agente libero, est ... et ... ; et logica obiectum est opus ... logicae directione facile ab agente libero: ergo logica est ... et ... Maior est certa: nam obiectum ... esset opus ... directione facile ab agente libero, esset ... ut ... ; ... obiectum ... Universalia ... obiectum est opus ... directione facile ab agente libero, est ... et ... Probatur minor: Logicae obiectum est ... modo: et ... modo est ... logicae directione facile ab agente libero: ergo logica ... est opus ... logicae directione facile ab agente libero. ... Probatur minor: ... est opus ... logicae directione facile ab agente libero, ad ... effectionis logicae ... et ... ; et ad ... modo effectionis logicae ... et ... ... modo est opus ... logicae directione facile ab agente libero. ... ... nam ... est opus ... directione facile ab agente libero, ad ... effectionis ... et ... ; et ... opus ... directione facile ab agente libero, ad ... effectionis ... et ... ... Illa ... et ...

J. contra 2°: Logica est pure practica. Con-
tra 2°: scientia illa, quae est absolute et simpliciter practica, et nulla ex parte est specu-
lativa est pure practica; at Logica est scientia absolute et simpliciter practica, et nulla
ex parte est speculativa: ergo Logica est pure practica. Maior est per se nota. Probatur minor
quia ultimis rationibus probavimus scientiam illam, quae est absolute et simpliciter practica,
et nulla ex parte est speculativa, nullam habere partem a qua speculativa denominetur;
scientia autem illa, quae nullam habet partem a qua speculativa denominetur, est de-
nominanda pure practica, cum scientia denominationem practicae et speculativae nul-
latenus accipere possit, nisi ab aliqua, vel aliquibus suis partibus. Minor quo-
ad Logicam suis partibus satis constat ex probatione dictis contra; quoad Logicam autem
suas partes probatur sic: Logica nullam habet partem speculativam: ergo Logica nulla
ex parte est speculativa. Antecedens probatur: [illegible] Logica nullum habet actum spec-
ulativum: ergo Logica nullam habet partem speculativam. Consequentia est certa: neque partes Logicae
sunt suos actus.

Ans, inquies, praecipua difficultas desistit, ut aliqui [illegible] 9

probatur: scientia, quae est absolute et simpliciter practica, nequit habere aliquem actum
speculativum; at Logica est scientia absolute et simpliciter practica: ergo Logica nequit
habere aliquem actum speculativum: ergo Logica nullum habet actum speculativum. [illegible]
[illegible] apud nos est; quia si scientia, quae est absolute et simpliciter practica aliquem
haberet actum speculativum, ratione illius esset etiam speculativa; et eadem scientia ne-
quit esse simul practica et speculativa: nam quia practica non sisteret in sui obiecti contempla-
tione, et ulterius progrederetur ad alias affectiones, et quia speculativa sisteret in sui
obiecti contemplatione, et ulterius non progrederetur ad alias affectiones, quod implicat: ergo
scientia, quae est absolute et simpliciter practica, nequit habere aliquem actum speculativum.
Hoc minus est illa ratio, qua praecedentem dictam probavimus.

Hic [illegible] probatio partem [illegible] 91
[illegible] falsitatis [illegible] modo: [illegible] scientia illa, quae est absolute et simplici-
ter speculativa, habere aliquem actum practicum, [illegible] scientia illa, quae est absolute et

p(ro)ducta p(ro)p(r)ia, h(abe)re seq(uitu)r actu(m) speciei; et distantia ... perfecta,

scilicet ea, quae est absolute et simpliciter speciva, p(otes)t habere aliq(uo)d actu(m) p(ro)p(r)iu(m): ergo

non obstante ... hac perfecta, scilicet ea, quae est absolute et simpliciter p(ro)p(r)ia,

poterit habere aliq(uo)d actu(m) speciei. Maior ... et simpliciter ...

ratione; oportet ... scilicet specivam cuius actus sit p(ro)p(r)ius, ac ... scilicet p(ro)-

p(r)iam cuius actus sit specivus. Minor ... in Astrologia, quae est scilicet absolute

et simpliciter speciva, et tamen aliquos habet actus p(ro)p(r)ios, qui dirigit ad

effectionem ... et in ... quae est scilicet absolute et simpliciter spe-

civa, et tamen aliquos habet actus p(ro)p(r)ios, qui dirigit ad effectionem ...

Equa ... oportet ... facultatis scien-

tificae ... facultatis ... quae ... scilicet p(ro)p(r)ias ... ipsius

scilicet specivae; et non obstante ... ea, quae est absolute et simpli-

citer sua, p(otes)t habere aliquos actus ... ad ... dicitur ad ...

potest ... Logica; ergo non obstante ... hac operatione, scilicet ea, quae est absolute et

simpliciter p(ro)p(r)ia poterit habere aliquos actus specivos.

Alii ... aliq(uo)d ... actus est ...

... sua directione ... ad aliquam scilicet modi effectionem, non ...

... actus est p(ro)p(r)ius, et non specivus. Si ... ergo actus ad Logicam ... ; cuius

actus quidem ... sua directione ad aliquam scilicet modi effectionem ...

... ad Logicam actuum collectionem, quae ... scilicet directiva ...

sive ad ... dirigentis ... effectionem, quae ... actuum colle-

ctio ... Nego ... multum ... quod actus

non ... sua directione ad aliquam scilicet modi effectionem, non ... actus

non pertinere ad Logicam actuum collectionem, quae ... scilicet directiva ...

... ergo ... quod actus ... sua directione ad aliquam scilicet modi effectio-

nem non ... actus non pertinere ad Logicam. ...

... quod actus ... sua directione ad aliquam operis effectio-

nem non ... actus non pertinere ad Logicam actuum collectionem, quae ... scilicet

in suo obiecto determinatione sistit: Sicut datur habitus inductivus, qui supponit sua abstractiva et syllogistica species, et actus collectivos in suo obiecto determinatione sistentes, et tamen ad illum pertinent actus prima sua deductione ad aliud operandi, effectus scilicet tres, effectionem; et in dictata collecta, quae supponit sua abstractiva et syllogistica species, et actus collectivos in suo obiecto determinatione sistentes, et tamen ad illum pertinent actus prima sua deductione ad aliud operandi, triangulum scilicet effectionem. Quia apparitare exorat.

Praeterea ex eo, quod actus opinative sistat in suo obiecto 93

probabili, actus non pertinere ad illum actus collectionem, quae supponit sua scientifica et demonstrative sistendo in suo obiecto: sicut ex eo, quod actus in prima sua deductione sua ad aliud scilicet modi effectionem, probabilis, actus non pertinere ad illum actus collectionem, quae est dictiva ad modi scilicet effectionem. Igitur nullum in eo apparet inconveniens quod facultatem practicam aliqui pertineant actus speculativi, sive quod facultas practica aliquos habeat actus speculativos, neque in eo, quod ad facultatem speculativam aliqui pertineant actus practici, sive quod facultas speculativa aliquos habeat actus practicos; quemadmodum nullum in eo apparet inconveniens quod ad facultatem scientificam aliqui pertineant actus opinativi, sive quod facultas scientifica aliquos habeat actus opinativos.

Et ratio omnium horum est, quia ad facultatem non solum pertinent actus ab ipsis facultatibus primo respectu, et alii actus, qui ab ipsis facultatibus secundo respiciuntur, et tamen discrimini, quod aliqui actus primo, alii secundo pertinent ad facultates. Praeterea: facultates accipiunt denominationes scientificae, practicae, aut speculativae ab actibus, quos primo respiciunt, sive qui ad ipsas primo pertinent, non vero ab actibus, quos secundo respiciunt, sive qui ad ipsas secundo pertinent. Licet itaque possit dari facultas, cuius actus ab ipsa primo respecti sint scientifici, et actus ab ipsa secundo respecti sint opinativi; et possit dari facultas, cuius actus ab ipsa primo respecti sint practici, et actus ab ipsa secundo respecti sint speculativi; et tandem possit dari facultas, cuius actus ab ipsa primo respecti sint speculativi, et actus ab ipsa

3tio ees nec. sine praxi; pt etiā dari facultas, quae ita sola ē sibi tbeat alquos actus prinaros; et pt dari facultas, quae ē practa ē sibi tbeat alqos actus speculativos; et tandē pt dari facultas quae ē specva. ē sibi tbeat alqos actus practos. Hinc fit, qd licet Logica facultas practa possit tamen tbere alqos actus speculativos; o facultas practa nō repugnat tbere alqs actus specvos. Ex aliis ejus capite probatur ē hic ans, ideo neg. 2dō asserens, Logicam nullos tbere actus speculativos. Probabilius ex actione argutorum, qbq adversarii probare conant, Logicam alqs tbere actus specvos, atq aliis nō ee pure practam.

§. 4

Argumenta 2dae 1ae Partis solvuntur.

Primum argumentum: ... obiectum nō praxis qd ē absolute, et simpliciter practa. Atqui Logica obiectum nō ē praxis: ergo Logica nō ē absolute, et simpliciter practa. Major constat: nq. sicut ē sola specva habet tbere obiectum specabile; ita etiā sola practa habet tbere obiectum practum. Probatur minor: hoc obiectum sunt tantum actus intellectus; atqui actus intellectus nō sunt praxis: ergo obiectum nō ē praxis. Major ē certa: nq. Logica tandē dirigit actus sciendi modi mentalis effectionem. Minor probatur 1º a Thoma hic auctoritate, qui ... Logica Quaest. 57a ad hoc dicentis: Praxis ē opus ... exterius, et intendens: practa est, operationis, qd dicitur differentia specva, sumpta ab opere exteriore; et actus intellectus nō sunt opus exterius: ergo actus intellectus nō sunt praxis. Probatur 2º ab ejusdem ... auctoritate ē ... Quaest. 14a ... dicentis: sola ... opus facit, alqd intentionem ee practam: ergo actus intellectus nō sunt praxis. Probatur 3º ab Scotistis auctoritate Subtilis Doctoris, apud quos Praxis ē opus alterius potentiae ab intellectu: ergo actus intellectus nō sunt praxis. Probatur 4º a celebri Aristotelico loquendi: intellectus extensione fit practus, ergo apud Eximium Doctorem ... 10º ... 50, inquit Aristoteles intellectum practum ab specvo ...

providere aliculus gratia rationabili, et principia proxima agendi, quae verba bene nesso intelligi de actibus extra potentiam agentem, ut intellectus speciebus et ceteris principiis agendi intra potentiam; ergo actus intellectus non sit praxis.

Ad argumentum Respondetur, distinguendo maiorem, negando minorem, ad secundum probationem, omissa maiori, quae falsa est in sententia asserente, voces et species posse esse etiam obiectum logicae, nego minorem, ad probationem huius minoris probationem distinguo maiorem de subiecto ex D. Thoma: Vera est opus seu operatio opere exteriori, actu cuius est, potentia imperio voluntatis subiecto, concedo; aliter, nego maiorem. Et minorem: Actus intellectus non est opus exterius supposito opere exteriori pro actu cuius est potentia imperio voluntatis subiecto, nego; aliter, concedo minorem, et nego consequentiam. D. Thomas teste Capreolo Quaestione 2a prologi in secundum sententiarum articulo 4a, nomine operis exterioris nihil aliud intellexit, quam actum cuius est potentia imperio voluntatis subiecto; cum autem actus intellectus sint actus potentiae, quae imperio voluntatis subiicitur, actus intellectus possunt dici opus exterius prout opus exterius hic a D. Thoma usurpatur, et consequenter possunt esse praxis. Porro in praedicta usurpatione quodlibet est, dico, aut argutio mentalis potest dici opus exterius; quia fit media electione, et imperio voluntatis; sive quia fit ab intellectu, qui est potentia imperio voluntatis subiecta, quod unice exigitur a D. Thoma in citato loco ad rationem operis exterioris.

Ad secundum eiusdem minoris probationem Respondetur, distinguo antecedentem et sic pro etiam ex D. Thoma, nego consequentiam. Constat ex dictis ad secundam probationem, actus intellectus non solum esse opus interius, sed etiam opus exterius in ea usurpatione, qua opus exterius apud D. Thomam significat intellectum praeter suum aspectum = Ad 3am eiusdem minoris probationem Respondetur negando antecedentem ex parte auctoritate Subtilis Scoti, oppositum quod docuit Eximius Suarez = Ad 4am probationem Respondetur allatam Philosophi prologum a priori potest inveniri; tum D.

Thomas 1a parte Quaestione 79a art. 11o hic ex Auctore S. Thoma refertur;

credi debet cum cursu [illegible], atque [illegible] hic legisse in aliquibus

Phi Codicibus, qui modo non extant. Igitur citatum eloquium admitti

debet, et explicari de extensione interna, seu externa: secundum priorem, ac intel-

lectus medio aliquo prius vero alio actu speculativo prius, [illegible] alterius potentiae

dirigit, extenditur ad praxim; secundum solam extensionem internam, seu externam

ad opus directum speculativo prius, [illegible] alterius potentiae, practicus.

Verba Phi [illegible] ab Eximio Suarez

descripta [illegible] intellectus [illegible], ut Phus in libro asserat intellectum practicum alicuius

operis [illegible] prius, [illegible] alterius potentiae faciendi gratia ratiocinari, et [illegible]

prius agendi non solum in genere perfectivo, sed etiam in genere directivo. [illegible]

explicationis est: quia, ut ex dictis constat ad rationem intellectus practici non [illegible],

quod intellectus tendat, et extendatur ad prius, quod actus alterius potentiae abditur

[illegible] sed sufficit quod tendat, et extendatur ad opus, quod actus est prius intellectus. In

super: intellectus practicus ab speculativo discriminatur in eo, quod intellectus practicus

sit principium in genere perfectivo suorum actuum, et speculativus non sit principium in

genere perfectivo suorum actuum, cum [illegible] suos actus efficienter producat;

et in eo, quod intellectus speculativus est principium in genere directivo suorum actuum,

et actuum aliarum potentiarum ab ipso directive procedentium; secus autem intellectus

speculativus.

Instabis 1o doctrinam traditam: intellectus tendens in actus

intellectus non extenditur ultra cognitionem: ergo intellectus tendens in actum intellectus

non est practicus: ergo actus intellectus respectu intellectus non [illegible]. 1a [illegible]

[illegible]: Maior iuxta eloquium admissum: intellectus extensione fit practicus,

[illegible] ex dictis satis constat. Minor sic ostenditur: intellectus tendens in ac-

tus intellectus non extenditur ultra actum intellectus; sed actus intellectus est cognitio: ergo

intellectus tendens in actus intellectus non extenditur ultra cognitionem = Instantia

ret inquirit pt in intellu vindente in actu fidei elliciti ex dictamine prudentiae dictante prius elliciendum, et praescribente elliciendi modum, qui non extendit ultra cognitionem, cum actus fidei sit cognitio, et tamen practicus est, dictamen prudentiae dictans prius actus elliciendos, et praescribens modum elliciendi est practicum.

Directe ad instantiam respondens: intellectus tendens 200
speculative in actu intellectus non extendit ultra cognitionem, concedo; practice, et dictive, nego ans, et consequentiam. Ad antecedens probationem respondens: intellectus tendens speculative in actu intellectus non extendit ultra actus intellectus, concedo; practice, et dictive, nego maiorem; et concessa minori, consequens data distinctione distinguendum est. Intellectus namque aliquo prius actu, aut cognitione speculative tendens in actus intellectus, sive cognitiones, quod videlicet tales, vel alienos actus, sive tales, vel alienas cognitiones decet elicere, sistit in sola cognitione, nec ultra eius [illegible], sive extendit ad opus: at vero per intellectus tendens in actus intellectus, sive in cognitiones ex directione alterius cognitionis, sive actus intellectus, extendit se ad opus, ut transeat ab actu, sive cognitione dirigente ad cognitionem, sive actum directum.

Instabis 2° contra tractatum: ideo actus intellectus est 201
scientia practica, quia actus intellectus possunt esse opus ex cognitionis directione factibile ab agente libero; atqui haec ratio nulla est: ergo actus intellectus non est praxis. Probatur minor ex ipsa praxis explicatione posita num. 83°. Probatur minor: quia actus intellectus sint opus ex cognitionis directione factibile ab agente libero provenit ex eo, quod actus intellectus sint sub speculatione; atqui quod actus intellectus sint speculatio non provenit ex eo, quod actus intellectus sint praxis: ergo. Probatur minor: speculatio, et praxis inter se opponuntur: ergo quod actus intellectus sint speculatio non provenit ex eo, quod actus intellectus sint praxis. Probatur 2° eadem minor: ideo omnis scientia est scientia speculativa, quia licet medium suis actibus demonstrativis sciatur demonstrationem efficere, demonstrationes tamen ex ipsa medii, suis actibus effectum sunt speculatio: ergo quod actus intellectus sint speculatio non pt.

sponte in eo, quod actus dilectionis sint praxis.

Ad instantiam de Jerusalem, nego minorem.

102 Ad cuius confirmationem universaliter nego minorem, ad huius 1^am probationem distinguo: speculatio, et praxis respective, etiam inadaequate opponuntur, omitto; respective distinctionis, nego ant., et conseq. Nulla datur repugnantia in eo, quod idem actus respective unius sit speculatio, et praxis respective alterius, ut patet in actu fidei, quo quis assentit mysterio Trinitatis, quidem speculatio, respectu sui obiecti, quod non est natura sua directivum agentis liberi ad suum effectionem, et est praxis respective praedicationis praedictae, cum sit opus respective dictaminis praedicti directione factibile ab agente libero. Ad 2^am probationem, est rigorose loquendo, speculatio, et praxis inadaequate opponuntur, et ideo omissis his distinctionibus, conceditur. Ratio est quia speculatio, et rigorose loquendo idem valet, ac cognitio speculativa; cognitio autem speculativa opponitur praxi, et cognitioni practicae, opponitur opponendo obiectum practicabile cum nostris principiis, sive obiectum speculativum, sive speculabile, quod est obiectum speculationis, sive cognitionis speculativae, opponitur praxi, quae est obiectum cognitionis practicae. Ad 3^am etiam minoris probationem nego ant.: sequitur metaphysica, et quaelibet alia scientia speculativa non ideo speculativa est, et non practica respective exhibitionis suarum demonstrationum, quia tales demonstrationes sint speculatio; et quia neque metaphysica, neque alia scientia speculativa est natura sua directiva agentis liberi circa suarum demonstrationum effectionem, ita ad hanc nullos regulas, aut praecepta praebeat: regulae enim, et praecepta ad quamcumque demonstrationem in materia quavis conficienda solum a logica traduntur, sicut quaecumque demonstratio in materia quavis est obiectum subiectum logicae est praxis, et sola logica respective cuiuscumque demonstrationis in materia quavis est practica.

Instabis 3° doctrinam tractatum praxis per speculationi

103 opponitur bene esse vere, et proprie opus; sed actus intellectus etiam, et cognitionis distinctione eliciti non sunt vere, et proprie opus: ergo actus intellectus non sunt praxis proprie

praxi's speculativi opponit. Illam in extra. Probat Minor: Syllogismus mentalis ex directione relatus Logaliter elicitus est actus intellectus ex cognitionis directione elicitus; atqui Syllogismus mentalis ex directione relatus, licet ... elicitus non est vere, et proprie opus: ergo. Major ex ipsis terminis apparet certa. Minor probatur Angelicus Magister 1a 2ae Quaestione 57a arto 3o ad 3um per haec verba: etiam in ipsis speculabilibus est aliquid per modum cuiusdam operis, puta syllogismus si-logismus = Ad Instantiam R, quiesse maxime, nego minorem, ad cuius probationem du-bium maxime ... minorem: atqui Syllogismus mentalis ex directione relatus logaliter elicitus non est vere, et proprie opus Mechanicum, Do; Liberale, nego minorem, et ergo In hoc sensu intelligenda sunt verba D. Thomae in minoris probatione allata: etiam in eo Loco, in quo citata verba reperiuntur, Ibi, sive limitat D. Thomas opus ad opus Mechanicum; sicut etiam ibid., sive limitat artes ad solas Mechanicas dicto dicit, artes liberales non esse appellandas artes nisi per quandam analo-giam et similitudinem. In hoc enim sensu liberioris dicimus, actus intellectus non esse pra-xim, videlicet mechanicam, non esse opus, videlicet Mechanicum, et etiam dicimus Lo-gicam non esse artem, videlicet Mechanicam. Caeterum inde ex hoc non licet inferre: ergo Lo-gica non est ars; quia licet Logica non sit ars mechanica, ipsa est ars liberalis quae est vere, et proprie ars; sic etiam nec licet inferre: ergo actus intellectus non sunt praxis: ergo actus intellectus non sunt opus; quia licet actus intellectus non sint praxis mechanica, neque opus mechanicum, possunt tamen esse praxis liberalis, quae est vere et proprie praxis, et opus liberale, quod est vere, et proprie opus.

Instabis 1o doctrina tradita: omnis actus intellectus extra se positus operantis est speculativus: ergo nullus actus intellectus intra se positus operantis est praxis. Ratio differentiae est quia praxis habet opposita speculatione, dicta Doctrina tradita = Ad instantiam R ans: omnis actus intellectus intra se positus operantis est speculativus nisi per principium, a quo procedit, neque per obiectum, quod respicit, ...: si in lumine dirigitur ..., ... ad lumen efficiendi dirigatur, nego ans, et Dsequentia. Actus tunc: Ratio est, et respectu principii, a quo procedit, et respectu obiecti, quod respicit est speculativus, cum neque separatur ... sui, neque ... dirigatur ad sui obiecti effectionem. Actus tunc: ergo est logica

nile, resp.u principij, a quo procedit, est practicus, eo quod superat alliquas dictiones sui, et resp.u sui obiecti est speculatiuus, eo quod non se diciones ad sui obiecti effectiones ~~[illegible]~~ et sic sub primo conceptu ~~classica~~ resp.u principij, a quo procedit, non est speculatiuus, sed speculatiuus ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ eo quod in sui obiecti desplanatione non sistat, neque resp.u primi principij est practicus, eo quod non superat alliquas dictiones sui, ergo est nullo distinctionem inuoluit: sed est etiam speculatiuus, et est practicus, quatenus mediante, videlicet est practice cognitione, dictiones aliquas, siue est cognitionem practicam. Nihil resp.u obiecti, quod respicit, ut speculatiuus est speculatiuus, eo quod non se diciones ad sui obiecti effectionem. Ad obiectionem: Logica est modo sciendi applicatiue, et solus est rei, resp.u principij, a quo procedit, est practicus, eo quod superat aliquas dictiones sui, et resp.u obiecti, quod respicit, non est speculatiuus, eo quod non dictiones se ad sui obiecti effectionem.

Contra arguitur 2.: facultas respiciens ut obiectum speculabile, ut

205 speculabile, non est absolute et simpliciter practica; sed Logica respicit ut obiectum speculabile, ut speculabile: ergo. Maior est certa. Probatur minor: Logica respicit pro obiecto obiecta aliarum scientiarum, et obiecta aliarum scientiarum sunt speculatiua, ut speculatiua: ergo Logica respicit ut obiectum speculabile, ut speculabile = Urgetur 1.: habitus, qui perficit intellectum ad speciem, est speciuus; sed habitus Logicae perficit intellectum ad speciem: ergo habitus Logicae est speciuus: ergo Logica est speciua: ergo. Probatur minor: habitus Logicae perficit intellectum ut indagandum, et inquirendum veritatis; sed intellectus ut indagans, et inquirens veritatis est speciuus: ergo habitus Logicae perficit intellectum ad speciem = Urgetur 2.: intellectus modorum sciendi efficiens est practicus: ergo Logica intellectus dirigens ad modorum sciendi effectionem non est practica. Ans. probatur 1. ex D. Thoma affirmante, rationem practicam esse circa opera, et alia huiusmodi. Probatur 2.: ille intellectus modorum sciendi efficiens esset practicus, qui intellectus sisteret in modorum sciendi effectione; sed intellectus modorum sciendi efficiens non sistit in modorum sciendi effectione, sed modum sciendi effectum, ad primum, veritatis [illegible]: ergo =

Ad argumentum 3., [illegible], negando minorem, admittunt

206 probationem neo minore: sed Logica non respicit ut obiectum corpus naturale mobile, quod est obiectum Physicae naturalis, neque respicit ut obiectum ens ut sic, quod est obiectum Physicae transnaturalis, neque respicit ut obiectum corpus sanabile, quod est obiectum Medicinae, et sic de obiectis reliqua

ary sciarum: ergo Logica non est pars vel obiectum obiectorum aliarum scientiarum. Logica itaque tenetur res-
picere pro obiecto suo scibili modo, qui non est obiectum speciale, et generale, et media Logica directi-
one fruitur, et consequenter practices. Neque etiam, quod sub scibili modo, qui est obiectum Logica,
deservire possit ad indagandum, explicandaque obiecta aliarum scientiarum sicut infra
Logicam respiciat pro obiecto obiecta aliarum scientiarum: aliter enim, quod eadem obiecta explicari possint
per examen generale, quod sub generali obiecto dicerent infra, generalis respicere pro obiecto obiecta ali-
arum scientiarum.

Ad hanc vero probatio, saltem maior negando minorem ad minorem probationem, nec maior 107
habitus Logica perficiunt intellectum et operationem, et faciunt scire scibili modo, ut intellectum doceat
modum, quo sub scibili modo efficiendus est, et consequenter non perficit intellectum ad indagationem, dum
quibus veritatis, ut ad hunc finem nullam probat relationem. Neque quod intellectus per modos scibi-
les veritatem inquirat, probat, Logicam ordinare modos scibiles ad veritatem inquirendam, et tantum
probat, intellectum ordinare eosdem scibiles modos ex directione Logica, operantes ad hu-
iusmodi veritatis inquisitionem, quod est opus Logica extrinsecum = Ad 2am vero neo aut, ad hanc
huius autem probationem dico, rationem efficientem sillogismi, rationem, et aliarum huiusmodi esse quasi tenere
speciem, quatenus huiusmodi instructa facultas speciem ministrat; non vero esse specia-
liter speciem, cum natura sua dicat ordinem obiecti efficientem = Ad hanc etiam probationem
probatio, intellectum posse esse simul practicum, et speculativum respectu diversorum obiectorum. Sic enim, quod intellectus
modum scibili efficiens quatenus modum scibili ex directione Logica efficit est practicus; quatenus
autem per modum scibili ex directione Logica, ad ipso efficientem veritatem inquirit est speculativus,
in quo nullum est absurdum.

Sed arguunt: facultas, quae in suum obiectum tendit modo re- 108
solutorio, et non compositorio non est absolute et simpliciter practica: sed Logica in suum obiectum tendit
modo resolutorio, et non compositorio: ergo. Probatur minor: facultas illa tendit in suum obiectum mo-
do resolutorio, quae suos actus per demonstrationem in prima principia resolvit, et illa facultas
tendit in suum obiectum modo compositorio, quae applicat sua magis; sed Logica in suum obiectum
tendit suos actus per demonstrationem in prima principia resolvendo, et non tendit in suum
obiectum applicando sua magis; ergo Logica in suum obiectum tendit modo resolutorio, et non com-
positorio = Respondeo: facultas illa, quae dirigit, ad suum obiectum sciatur, et non adeptam, non est ab

uoc, et simpliciter practica; et Logica dicitur, ut suorum obiectorum scientia, et non ut effectiva. &

Arguunt R. dicunt maior, cum quo minor quoad 2m partem

L. 2. D eius, ad medius probationem: omissa maiori, cum minor quoad 2m partem. Logica quidem in suum obiectum tendit modo resolutorio in eo sensu, quo modo resolutorium tendendi in obiectum hic explicatur a Thomistis: q. a Logica in suum obiectum tendit suos actus per demonstrationem ostendendo, sive suos actus per demonstrationem in 1a principia resolvendo. Et huius minimè tollit, quod practica Logica in suum obiectum tendat etiam modo compositorio in eo sensu, quo modus compositivus tendendi in obiectum hic explicatur a Thomistis: nam Logica ulterius actus intellectus, lectiones voces, et scripturas, iuxta varios operandi modos circa obiectum materiale Logicae, et Logica explicat formam modi sciendi circa actus intellectus, lectiones voces, et scripturas; quia ex Logicae directione circa actus intellectus, lectiones voces, et scripturas in formam modi sciendi disponuntur. Omissa maiori: quia modo resolutorium tendendi in obiectum prout a Thomistis explicatur non est adeo proprium, et peculiaris scientiae speculativae, ut non competat etiam scientiae practicae; quod omnis scientia ex ratione talis habet suos actus per demonstrationem ostendere, sive hos in 1a principia per demonstrationem resolvere. Rursus: modo compositivus tendendi in obiectum prout a Thomistis explicatur non est adeo proprius, et peculiaris scientiae practicae, ut nulla detur scientia practica, quae in suum obiectum non tendat modo compositivo Thomistice explicato: siquidem cognitio divina ad practicas directionis tracta est scientia practica, quin explicet formam materiae. Ad 1um, concessa maiori, nego minorem: nam Logica activa, et praecepta praebet ad effectionem dictis sciendi modi, et consequenter Logica non dirigit, ut haec sciendi modo, qui est suorum obiectorum scientia, etiam est effectiva.

Arguunt 2um: facultas, quae nec activa, nec factiva

L. 2. o non est absolute et simpliciter practica; et Logica neque activa est, neque factiva: ergo. Maior est Aristotelis decima Metaphysicorum 6o Capite 1o. Probatur 1a minoris pars: facultas, quae non est directiva actionis ab electione voluntatis provenientis, non est activa; et Logica non est directiva actionis ab electione voluntatis provenientis: ergo Logica non est activa. Maior constat ex Aristotele, apud quem principium actionis est electio, et agibile idem est ac eligibile. Et

sed mixto Loga e dicua acre ziattou; d'ues in ttous nisi aeribus
nes ab ele. onearstrari ps niemoes: ergo Loga n'e dicua acronis de
decone voltatis provenientis. Probatur 2a eiusdem mixtis L s. logi pari; et
tone veius operatio d' transit in mag. exoceno, n'e facta: d. loge

n m ipal velitas in actual prodaci, et mans
mansia: ergo ead at mi velitas transi a.
Ans: si dare mansia, d si seruare velitas talitas
d hec go: frecitas e gausii go.
Ans: pdicta go log. dicente 8a iti: 8
Lga: pdicta go quidem vatiare dic entes abstra: ergo k mo
ovilid, e operatio insini eius dicente 3a io: go.
Mar: in dicta pot bene seruari velitas: go.

Prani...

Mar: s. e go. d, ergo n e calida adiqua, bet ei d torig cal, e ei adequi,
si bet ei d torig cal, e calida adequi, ordina cadit ergo a adequa: ergo
Mar: d torig cal, e adequ. e ca e ia adqua: ergo
Ans: calid. adequa e calida adequa, sit thid. 8 ei adequo, d'ei
qui; d'ei adequ, d'ei adequ. sst. 2a excl. ergo 3. M'iento
Ans: deprus genitus lorig dipnig d'ia: d.

Muy Señor y Amo Señor
Muy Señor y Amo Señor
En el Señor mio
muy Señor mio
Señor
Señor Señor
Muy Señor
mio Señor Amo
Señor Señor
Muy Señor Amo

iue; et simpliciter practica; at Logica dirigit, ut suum objectum sciatur, et non ut efficiatur: ergo

Ad argumentum R., dissa maior, negando minorem quoad 2am partem,

119 Dq, ad modus compositionis, omissa maiori sub minorem quoad 2am partem. Logica quidem in suum objectum tendit modo resolutorio in eo sensu, quo modo resolutorium tendendi in objectum hic explicatur a Thomistis: quia Logica in suum objectum tendit suos actus per demonstrationem constituendo, sive suos actus per demonstrationem in prima principia resolvendo. Ad minorem nego tollit, quod practica Logica in suum objectum tendat etiam modo compositivo in eo sensu, quo modus compositivus tendendi in objectum hic explicatur a Thomistis: nam ma Logica. Ulterius actus internos, lectiones voces, et scripturas juxta varios operandi modos exacte morale dirigit, et Logica explicat formam modi sciendi leviter actibus internis, lectiones vocibus, et scripturis; quia ex Logica directione leviter actus internos, lectiones voces, et scripturas in formam modi sciendi disponunt. Omissa maiori: quia modo resolutorio tendendi in objectum prout a Thomistis explicatur non est adeo proprium, et peculiaris scientiis speculativis, ut non competat etiam scientiae practicae; quia omnis scientia ex ratione talis habet suos actus per demonstrationem obstendere, sive hos in prima principia per demonstrationem resolvere. Rursus: modo compositivus tendendi in objectum prout a Thomistis explicatur non est adeo proprius, et peculiaris scientiae practicae, ut nulla detur scientia practica, quae in suum objectum non tendat modo compositivo Thomistico explicato: sed hic cognitio divina ad Aristotelem distinctionem tracta est scientia practica, quin explicet formam magis. — Ad aliud, dissa maiori, nego minorem: nam Logica actus, et compia generat ad effectionem sui sciendi modi, et consequenter Logica non dirigit, ut 3x sciendi modo, qui est suum objectum sciatur, et non ut efficiatur.

Arguitur 3o: facultas, quae nec activa, nec factiva,

120 non est abusive, et simpliciter practica; at Logica nec activa est, nec factiva: ergo. Maior est Aristotelis doctrina Metaphysicae 6o Capite 1o. Probatur 1a minoris pars: facultas, quae non est directiva actionis ab electione voluntatis provenientis, non est activa; at Logica non est directiva actionis ab electione voluntatis provenientis: ergo Logica non est activa. Maior ostenditur ex Aristotele, apud quem principium actionis est electio, et agibile idem est eligibile. Pr

ract. mixt. Loga é dicua actionz intktoru; & a.s inttus n. st actiones ab elecone volitatis provenientes: q Loga n. é dicua actionū ab elecone voltatis provenientis. Phos 2a eiusdz mixti 1. silogi pars; pr. ltas, cuius operao n. transit in maz externoz, n. é facva; & logs operao n. tranjit in maz exttanz: q Loga n. é facva = Prob. factvas que pr. fine in. tbet alqd extra intttez, hic abure, & sn plicit. prata; & Loga pr. fine n. tbet alqd extra inttez: q. Ras min. e. q. Logz finis e mo scidi, qui n. é alqd extra inttez = Prob. maj: facttas, quez é abure, & siplicit. prata, n. tractat maz sci, & tantz modz, quo sci fieri beat, ostendit; & Loga tractat maz modi sciendi, & tantz modz, que mo sciendi fieri beat, n. ostendit: q.

Ad argum. R. 1o, dessa maxi, neg. do Lami ris partz, ad cuius pbaonz, dessa maxi, neg. mins, ad cuius pbaonz, dessa maxi, neg. mins: neg. intttus é poa, que spectio voltatis subiicit, aut vel cadit sub elecone voltatis, q. intttus humc potius, quaz luaz ponat, vel licet aez potius pdicata 1a explicanz, quaz aez explicantz pdicata 2a; & uz potius, qui s. defino, quaz aez, qui s. divisio, aut aez, qui s. argatao; aez potius, qui s. silogus in 1a figa, quaz aez, qui s. silogus in 2a, aut 3a; aez potius, qui s. silogus in modo perfecto, quaz aez, qui s. silogus in modo imperfecto: q. aio inttus st actiones ab elecone, & spectio voltatis provenientes, ac p. sequens Loga dirigens aes intttus é acva = R. 2o, dessa maxi, & omissa 1a mixti parte, neg. do 2z, ad cuius pbaonz, omissa maxi, neg. mins. 1o q. in sentia pbali Loga é dicua modi sciendi vocis, & scripti, & sequent. eius actio transit in maz externz. 2o q. iuxta Capreoli sponz aes intttus pbt dici ops externus, & in eodz sensu maa externa: q. licet Loga tantz esset dicua modi sci. diti mentalis, adhuc eius actio transiret in maz externz. At maz omissi: q. maa la

poterit tingi, et sic satisfacere Theo facti: neque tamen satisfacere liberalitati stervas.

Ad hoc (ut R) nego minorem, quam probat. Et

112 atque, omissa maiori, nego minorem: neque in scientia admittere obiectum, hoc est non solum describere, et etiam voces, et scripturas; Logica fine habet aliud extra intellectum, nempe voces, et scripturas = Ad hoc ergo nego maiorem: scientia est scientia describere talis bet scientia, et demonstrative tendere in suum obiectum, ac proinde eius sui obiecti naturam, et proprietates per demonstrationem ostendere, ut sic rationem proprietatum, et relationem suarum certam possit, et in scientiam rationem addere. Logica modi sciendi, quia est suum obiectum, naturam, et proprietates tractat, ut scientia demonstrative dirigat ad primi sciendi modi effectionem.

Iterum arguitur: est facultas, quae instruit intellectum

113 ad speciem, et non ad praxim, est absolute, et simpliciter speculativa, et non absolute, et simpliciter practica; at Logica instruit intellectum ad speciem, et non ad praxim: ergo Logica est absolute, et simpliciter speculativa, et non absolute, et simpliciter practica: ergo. Probatur minor: intellectus ad respiciens verum ut verum est intellectus ad speciem, et intellectus ad respiciens verum ut bonum est intellectus ad praxim; at Logica instruit intellectum ad respiciendum verum ut verum, et non ad respiciendum verum ut bonum: ergo Logica instruit intellectum ad speciem, et non ad praxim. Maior certa; et minor ex eo constat, quod Logica nil curet de bonitate aut malitia, cum non sit facultas moralis.

Ad argumentum R, transmissa maiori, nego minorem, ad cuius

114 probationem transmissa 1a maioris parte, dico: intellectus ad respiciens verum ut bonum bonitate morali, vel artificiali, est intellectus ad praxim, ideo; bonitate praecise morali, neque tamen maioris partem, et hanc partem minoris, dico: ergo praxim partem: et non ut respiciens verum ut bonum bonitate morali, ideo, et non solum sufficit ad fundandum huius minoris probationem bonitatem artificialem, neque hanc minoris partem, et propterea. Ut facultas aliqua instruat intellectum ad speciem, et ad praxim, sufficit ut instruat ad respiciendum verum ad bonum bonitate artificiali

alii, sive quod ly dignam ad efficiendum opus artificiose bonum, vel autem rem, quae ... ut
ipsum res bonum verum et bonum bonitate morali, sive quod ly dignam ad efficiendum
opus moraliter bonum.

Et ratio: quia deceptus cognitionis practicae salvatur in eo
esse, quod sit cognitio nata sua directiva agentis liberi ad suum obiectum efficiendum, et deceptus
praxis salvatur in eo praecise, quod sit opus ex cognitione directione factum ab agente
libero; ly deceptus, ut evidens, salvari potest, quin cognitio practica sit nata sua direc-
tiva agentis liberi ad suum obiectum, quod sit bonum bonitate morali, efficiendum; et quin
praxis sit opus bonum bonitate morali factum ab agente libero. Ceterum si opus
ex cognitionis directione factum ab agente libero sit etiam factum ex motivo ho-
nesto, intellectus eliciens tale opus cum respectu ad utrumque, ad cognitionem videlicet directi-
vam, et ad motivum honestum elicit opus bonum bonitate artificiali, quae consistit in conformi-
tate operis cum cognitione directiva, et simul bonum bonitate morali, quae consistit in conformi-
tate praecise operis cum motivo honesto: si autem opus ex cognitionis directione factum
ab agente libero non sit factum ex motivo honesto, aut casu quo factum sit ex ta-
li motivo, et tali motivo non stat, et stat ex motivo, sive ex fine pravo, intellectus
eliciens tale opus cum respectu ad cognitionem directivam, et ad motivum, sive finem pravum
elicit opus bonum bonitate artificiali, quae consistit in conformitate operis cum cognitio-
ne directiva, et simul malum malitia morali; quae consistit in conformitate praecise operis
cum motivo, sive fine pravo.

Hinc notabis, quod licet bonitas moralis necessario requi-
ratur ad rationem praxis, adhuc actus intellectus esse praxis sive praxis ratio-
nem habere. Et ratio: quia licet actus intellectus non sint in se et immediate liberi;
sunt tamen liberi mediate, et in actu voluntatis eos imperante: mediata autem
libertas actuum sufficit ad propriam bonitatem, vel malitiam moralem, sive ad imputabili-
tatem propriam ad laudem, vel vituperationem; et non requiritur libertas immediata, ut declarat ex-
emplum in actu fidei meritorio. Igitur actus intellectus accipiunt bonitatem moralem
scilicet et artificialem, moralem a prudentia, artificialem ab arte. Insuper notabis, quod actus
intellectus non solum ut a prudentia provenientes et etiam ut provenientes ab arte imperiosi

tam ... [illegible], et ideo ex dictis etc.

Ad secundum alterius argumenti observa quod licet recognitione divina prius requiratur actus voluntatis operantis executionem actus directi, s[illegible] intentionem applicans ad actus directi executionem, quam per actus directivos, actus tamen divinus [illegible] primo accipitur a cognitione divina, ergo finis primus respicit prius cognitionis divinae, et actus voluntatis operans secundo accipitur a cognitione divina, ergo finis secundus respicit prius cognitionis divinae: quod licet actus voluntatis operantis sit in executione prior, est tamen in intentione posterior respectu cognitionis divinae; et licet actus directivus sit in executione posterior, est tamen in intentione prior respectu prius cognitionis divinae. Sic autem [illegible] praxis [illegible] a [illegible] respectu cognitionis divinae [illegible] divinae [illegible] actus voluntatis operantis in quo cognitio divina [illegible] eandem dicitur [illegible] praxis et actus directivus in quo cognitio divina [illegible] actus voluntatis operantis praecedit. Actus [illegible], sive sit actus internus, sive voluntatis, sive [illegible] alterius [illegible] cognitionis divinae, est [illegible] praxis.

Sed argumentum est: habitus, qui ordinat secundum objectum ad alia

118 [illegible] instrumentalis est [illegible] speculativus, aut practicus; et logica est huiusmodi; ergo [illegible] practicus [illegible] docet [illegible] habitus practicus ordinat ad aliquam actionem externam, et sonat nomen, et habitus ordinans secundum objectum ad cognitionem abstra[illegible] non ordinat licet ad aliquam actionem externam; quod cognitio [illegible] non [illegible] externa et interna [illegible] habitus praxis.

Hoc argumento his tribus propositionibus [illegible]

119 [illegible] sua [illegible] logica neque practica est, neque speculativa: et ad [illegible] partes, ad [illegible] omissa [illegible] nec [illegible]: [illegible] infra [illegible] habitus [illegible] ad actionem externam, et aliam [illegible]

ē, hb̄ 'ny ordinare suo fore ad āonē externā... Pure ñ ītellēc ūnū
vo apud oēs parate, qui ordinat ad actionē externā ad ll̄r eorū. Dī
ut Domus quir Romā, quā ē suū obiū ad alq̄ actionē externā
ordinet. Praeterea: licet hb̄itu logā tantū obtō tīb ead acs intellus, ordi
nat ad actionē externā cū fuerit Capoli expone acs intellus positīdi
ci ops exerciū, dquent actio externa. Tandē: fuerit p̄bal sensū
voces ehō, d scriptā sit obiū logā, dquent habitu logā ad voces
d scriptas ordinatae ad actione externā ordinat.

Ro. 5a.

Argumenta dñr cōntrā solvunt.

Primū argum̄ opponit phōs dī, qui dicunt habere
dei, ē supplex logā acs ēē ab. ute, d s̄plicit̄ rratos, postea p̄bat oesē
solos pius logā acs ēē absute, d s̄plicit specios, d quent logā se dorū
acs suos acs ēē abute, d s̄plicit̄ rrata, ē si edo eorā ēē absute, d s̄pli
r specuā. Sic suā argumentā ephat. res uci logā, inqī ei logā actualis
dsisbit d aqquorū ainetione lōca hbitualis generat. Lt acs intellus res tenes
nobiā ad cognosci hbe, d acs intellus tendentes in obiū ad cognitione. Lt ab-
sute, d s̄plicit̄ specuī: ergo acs logā ingbo ēoa actualis dsisbit d ex
quorū repetitione lōca hbitualis generat, Lt absute d s̄p licit specuī: ergo
logā n̄ē, sure rrata. Vero maior: q. rea ois ātno acs intellus dsisbit
tendentia in obiū ad cognibile: sq ergo ois āno acs ītelus ē cognitio obiū
cognibilis. Prat mi: acs intellus tendentes in obiū ad cognibile. Si acs
intellus tendentes in obiū ad spele: d acs intellus tendentes in obiū
spele sit absute, d s̄plicit specui: ergo. De uiui dub̄ ane ticet. Mae
ēpeo stare vl dī, q spelari, d cognosce idē pius sgnant, d qualoin
tellus cognoscens obiā specuā q apellat cognitio, qua cognit specu
uo, d obiā q cognit, spelarā. Ergo q̄plic ... addit: aq. spelari d...

distincto intentionali, de quo in quaestione est solum speculo respectu ad obiectum.

Arguunt contra. Probatur maior: omnes actus logici sunt res intentionales

¶ Actus tendentes in obiectum ut cognoscibile, et operabile, sunt in obiectum ut ipsum cognoscibile, nec maior. Probatur maior: actus intentionales tendentes in obiectum ut ipsum cognoscibile sunt absolute, et simpliciter speculativi. Ergo et actus intentionales tendentes in obiectum ut cognoscibile et operabile sunt absolute, et simpliciter speculativi, sub distinguo: sunt absolute, et simpliciter speculativi secundum positivum, concedo; secundum speculativum, nego. Ergo; sunt absolute, et simpliciter speculativi secundum negativum, quod dicitur speculativum, nego maiorem, et distinguo. Maior adjuncta probatur etiam. Ergo est intentionales actus intentionales existentes in tendentia in obiectum ut est cognoscibile, et operabile, ut ipsum cognoscibile. Ergo; tamen in obiectum ut ipsum cognoscibile, nec distinguo minorem, maior probatur negando. Ad maioris probationem distinguo maiorem: actus intentionales tendentes in obiectum ut ipsum cognoscibile sunt actus intentionales tendentes in obiectum ut speculabile. Ergo actus intentionales tendentes in obiectum ut cognoscibile et operabile sunt actus intentionales tendentes in obiectum ut speculabile, sub distinguo: in obiectum ut speculabile secundum positivum, quod dicitur obiectum speculabile. Ergo; in obiectum ut speculabile secundum negativum, quod dicitur obiectum speculabile, nec maiorem. Distinguo: actus intentionales tendentes in obiectum ut speculabile secundum positivum, distinguo; quod dicitur obiectum speculabile sunt absolute et simpliciter speculativi. Ergo; in obiectum ut speculabile secundum positivum, et secundum negativum quod dicitur obiectum speculabile, nec minorem, et distinguo, cum contradictione explicatum.

Adjuncta ultima, in qua probatur contra: nego consequentiam

¶ Urenti ... intentionum ... cognitionem ... per speciem obiectum cognoscere ... e obiecti cognitio: tamen inquirendum an cognitiones ... sicut ... proprie ... per actus intentionales obiectum speculativum ... juxta ... speculari ... cognoscere. Nec ideo ... speculari, et speculum ... ab speculo, ut Frater ... a Jesu

[illegible] Omne [illegible] [illegible] [illegible] specul. et species [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ea species [illegible] [illegible]
[illegible] latent et [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] oes act. intellec. sive [illegible] sint [illegible] [illegible]
in eo [illegible] q. oes [illegible] suorum obiectorum cognitione, sive q. res intellectus
[illegible] cognit. [illegible] autem [illegible] act. intellectus [illegible] et species in eo
[illegible] q. act. intellectus species sint [illegible] cognitioni suorum obiectorum, sive
suorum obiectorum cognitione [illegible] [illegible] [illegible] et quiescant; et [illegible]
[illegible] [illegible] n. sint [illegible] [illegible] suorum obiect. [illegible] [illegible] [illegible]
cognitione [illegible] [illegible] n. [illegible] et quiescant [illegible] ultraius [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sive [illegible]. Itaque act. intellectus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q. quia act. intellectus species [illegible] et ea sui obiecti cognit. [illegible]
[illegible] [illegible] q. quia act. intellectus species [illegible] et ad. sui obiecti esse
[illegible] [illegible]. Similiter obiectum speculi [illegible] [illegible] quoad [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] q. quia obiectum speculi [illegible] [illegible]
cognoscibile. [illegible] [illegible] q. quia obiectum speculi [illegible] n. ee [illegible]
directione cognitionis [illegible] q. quia cognit. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] act. intellectus in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] omne [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] act. intellectus species secundum [illegible] q. [illegible] intellectus
species; et [illegible] suorum obiectorum cognitioni: n. [illegible] secundum [illegible] q. [illegible]
act. intellectus [illegible] q. ulterius [illegible] [illegible] suorum obiector. [illegible]
[illegible] [illegible] obiectum et obiectum speculi secundum [illegible] q. [illegible] obiectum speculi; q.
obiectum cognoscibile; n. autem [illegible] [illegible] q. [illegible] obiectum speculi, q. [illegible] fac
[illegible] ex directione cognitionis [illegible] q. quia cognit.

Instat [illegible] [illegible] [illegible] et act. intellectus 129
[illegible] [illegible] [illegible] species [illegible] q. sint species [illegible] q. [illegible] act. [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] q. sint species [illegible] q. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

esse nullam tale. Probatur ans: ad assensum inevidentem, et simpliciter specie sufficit quod possibiliter sistant in suo motu obscure, et simpliciter, et ad eq̃, quod privative sistant in suo motu obscure, et simpliciter; ergo. Probatur ans: ad assensum intellectus sine obscure, et simpliciter scientificum sufficit, quod positive sistant in modo claro et evidenti, et ad eq̃, quod privative sistant in modo claro, et evidenti; ergo est illi c. Ans. Datur in actu intellectus, qui sit simpliciter scientificus, et opinio a Jesuitis nostris admisso, qui quatenus est scientificus positive sistit in modo claro, et evidenti, sive praescindit a modo obscuro, et illud privative non excludit; et quatenus est fides, et opinio positive sistit in modo obscuro, sive praescindit a modo claro, et evidenti et illud privative non excludit. Ergo ex parte talis datur.

Ad istud R. negando ans. ad anteced. probationis nego ans.

125 ad cuius probationem, dico ante, nego consequentiam. Disparitatis ratio est: juxta doctrinam Philosophorum sensum, et intellectum assensus intellectus obscurus et simpliciter specie nuncupatur, qui obscure, et simpliciter sistit in suo objecto et simpliciter placeret; assensus vero intellectus, qui tantum est specie secundum quod dicitur assensus intellectus, secundum, sive qui tantum praecisive sistit in suo objecto et simpliciter placere obscure, et simpliciter non sistit in suo objecto et simpliciter placere et alterius aggreditur ad suum objectum faciens, sive est scientificus: ergo assensus intellectus, qui tantum est specie secundum quod dicitur assensus intellectus specie, sive qui tantum praecisive sistit in suo objecto et simpliciter placere, non est obscurus, et simpliciter speciem dicit, juxta doctrinam communem Philosophorum sensum, et intellectum fides est cognitio certa, et evidens, quae semper obscure, et simpliciter salvat in actu intellectus, qui habeat ex modo claro, et evidenti. Licet scilicet assensus intellectus ex modo obscuro, sit, et opinionem habeat.

Quod autem juxta doctrinam Philosophorum usurpationem sit assensus

126 sive, et simpliciter specie, sive assensus intellectus obscure, et simpliciter speciei sit ille qui non eam scientia tendit in objectum, ut cognoscibile; et ille qui tendit in objectum ut praecise cognoscibile, et non ut operabile satis deprehenditur ex verbis Philosophi quae dedimus num. 74 in praesenti... veritas... etc.

e rones hunc Phi locu exponi: scilicet speculativa quævis ultima ratione et spelat de actis, tamen n. e digna vocari scientia practica; q. n. speculatur de actis rerum, et de actionibus earum, nisi ad scientias reducantur et n. ē [illegible] ut in speclis, in qbq exprefse docet [illegible] practicas, i. [illegible], scientia in sua spelat, n. ē digna vocari spela; et maxime necessaria q. practicalis: q.a Spelat sive speculat ut scientiæ agant, et [illegible] sciant [illegible] in spelis. Et p. y digna vocari e veritas D. Thomæ quæ [illegible] nuper citavi: secundum hanc differunt intellectus practicus et speclus: nam intellectus speclus ē, qui q.d apprehendit n. ordinat ad opus, sed ad [illegible] veritatis considerationem; practicus vero intellectus dicitur, qui h q apprehendit ordinat ad opus. Et hoc ē q.d Phus dicit 3° de anima q.d speclus differt a practico fine. Cōr loquimur itaque Ph.us Aristoteles, et D. Thoma in [illegible]. 167

[illegible] ē: [illegible] quæ aliquis habet actus.

Spelos ē pure practica; et habitus aliquos habet actus spelis: [illegible] practica. Major patet: nq. ē intellectus speculativus pure practica nisi [illegible] q. [illegible] habet aliquos actus spelos. Probatur minor: habitus aliquos habet actus quibus circa [illegible] plane sistunt; et aliquos qui ex [illegible] obiecto [illegible] plane sistunt, sed spelatur; et habitus aliquos habet actus spelos. Major [illegible]. Minor vero 1°: habitus habet nos actus: [illegible] explicat [illegible] et solum [illegible] de [illegible] cognitio [illegible]; et actus [illegible] in [illegible] obiecto [illegible] plane sistunt: [illegible] Major sup. [illegible]. Probatur minor: [illegible] actus n. [illegible] sua [illegible] agentis liberi ad suas [illegible] effectiones: [illegible] Probatur [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] actus [illegible] modo [illegible] in sua obra, ac in suis obiectis [illegible] actus [illegible]: [illegible] libera, et [illegible]; [illegible] actus [illegible] sua [illegible] agentis liberi ad [illegible] effectiones: [illegible] [illegible] actus = [illegible] 1° [illegible]: [illegible] et hos actus: quæ [illegible]

[illegible] diverse: q[illegible] singuli ab uno [illegible], singuli ab altero [illegible] [illegible]; ita ut [illegible] obvios [illegible] plaçone [illegible]: [illegible] [illegible] est [illegible]. [illegible] max: in [illegible] acq[illegible] tota [illegible] vis et efficacia [illegible] sillogismi: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] se ad [illegible] sillogismi spectant; [illegible] [illegible] se ad [illegible] sillogismi spectant: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sillogism.

Ad argumentum R. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Classicus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] trianguli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sive [illegible] [illegible] [illegible] sive trianguli [illegible]. [illegible]: [illegible] sive [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

[illegible] [illegible]

mez Dez ncaone adstiunt omi e pd logoz Lacadonies, neo
quoz. Ites ... maxt, ... sone assig... ... phipica lem ... nes
nota quez ... possunt facultatibus tez neau, quos ...
uz obiones efficonz; ... et quez subiac ... ipsa ... me ... per
tinent ad logoz; ... de Mai..., adquo pecullia ... ipla ita
un... ... Ki ma expectat == Coterez psi assign ... pu ... logo a
ui, ... sive loo; ... servientes ... naa sua divi agenti ... ...
obionez, ... videlt qtavi ... negvi efficonz; ... assign acs pu loo ...
vientes ... modo ... q... e silogas qtaous, e neqow ...
... sive instruuere ad ... obion, ... qtavi, e negvi
efficonz: ... acbq pu logoz ... instruui ...
liber ... silogo ... etiam... quas in ... medios, ve
Sº Dni ... identificavit, ... in Dne; ... silogo
negoz, ... quanez unaz ... medio sive Sº Dni ... presiden-
ticavit, ... distinx..., ... n...

Iz arguens i: logatt... hum acz: silogus
Dicit Sbz tuis; et hic acs e specvus: Sº loga ... specvus
Sº loga ... e pure ... . acs ... ...
... in obiz ... agentis liberi ad sui obn efficonz, ... acs,
qui ... intrinca tendentia in obiz ... agentis liberi ad
sui obn efficom, e specvus: ... acs e specvus. ... ...
... . acs ... intrinca tendentia in obiz ...
... potius ad ... obiz facile, quo ad ... obiz ... facti; ...
... ad ... obiz ... facti ... agentis liberi ad sui obiz ...
... acs ... intrinca tendentia in obiz ... agentis
liberi ad sui obn efficonz. ... : ... obiz ... negoci ...

agens liberi ex legis directione: ratio quia aes secundum intrinseca tendentia in obiectum non dicitur, et nunquam quo suum obiectum teneri debeat ab agente libero, et aes quod per sua intrinseca tendentia in obiectum non dicitur, et nunquam quo suum obiectum teneri debeat ab agente libero, est dictamen agentis liberi ad suum obiectum effectionem: ergo. Tertio: assignetur aes esse sua intrinseca tendentia in obiectum ab eo exigit teneri potius ab Deo quam ab hoc; et si teneatur ab Deo, non est dictamen agentis liberi ad sui obiecti effectionem: ergo.

Si vero arguas R. P. Mans: loquitur artificiali, quam

31 experimentalis habet ratio: silogismus conficitur tres, dico: loquitur tantum artificiali, nec mans. Dentur minorem: et hic aes quod habitus alio per experimentalis est species, dico: quod habitus aliqua artificiali, nec minor, et utraque quaestio consensu. Ad minorem probationem R. P. Mans: assignetur aes quod habitus aliqua experimentalis ex sua intrinseca tendentia in obiectum non est dictamen agentis liberi ad sui obiecti effectionem; dico: quod habitus aliqua artificiali, nec mans, et dicitur minor, quam eadem distinctione respondendum est. Ad hanc maioris probationem nec mans. Assignetur aes per pertinere vel ad logicam artificialem, vel ad logicam experimentalem. Si assignetur aes ad logicam artificialem pertineat, huic exemplo: silogismus fiat, fiet in Barbara, fieri debet tres est terminus; qui ex sua intrinseca tendentia in obiectum dictare exigit trahi ad suum obiectum, quod est silogismus factus, etiam factum; si autem assignetur aes ad logicam experimentalem pertineat, huic exemplo: silogismus factus est tres est terminus; qui ex sua intrinseca tendentia in obiectum dictare exigit trahi ad suum obiectum, quod est silogismus, jam factum, et si factus, ergo obiectum factum teneri requirat. Unde si assignetur aes: silogismus constat tres terminis, ad logicam artificialem pertineat ex sua intrinseca tendentia in obiectum est dictamen agentis liberi ad sui obiecti effectionem; non autem si pertineat ad logicam experimentalem.

Ad hanc eiusdem maioris probationem R. P. Mans: assignetur

actus praedeterminans aliqua experimentalis ex sua intrinseca tendentia in objectum determinat 132
omnem, quo mediante objectum fieri debeat ab agente libero. Dico; praedeterminans determinat
... neque mane, et ... consequens silicet [illegible]. Assignatur actus
praedeterminans aliqua antecedenti connotat, ac tunc silogismus fiat, vel faciendus est, siue
... determinatus talis ..., qui praedeterminatio ex sua intrinseca tendentia ad
objectum determinat, quo mediante objectum, silogismus scilicet, fieri debeat ab agente libero;
assignatur vero actus praedeterminans aliqua antecedenti tali connotat, ac tunc silogismus fa-
ctus est determinatus ..., qui praedeterminatio ex sua intrinseca tendentia in objectum
determinat, quo mediante objectum, silogismus scilicet, fieri debeat ab agente libero ...
mediante objectum et potest jam factus nullo modo, potest fieri ab agente libero.
Sed adhuc argumentatur praeterea ... 133
... actus tunc silogismus fiat, vel faciendus est, ... determinatus ...
ex sua intrinseca tendentia in objectum ... praedeterminans ab Angelo, quia ab
hoc ... ab Angelo ... agentis liberi ad ... objecti effectionem:
... actus tunc silogismus fiat, vel faciendus est, ... determinatus ... ex
sua intrinseca tendentia in objectum ... agentis liberi ad sui objecti ef-
fectionem, quod adversarii negant = Dicunt ..., ... praede-
terminationis, ... mediante ... ab Angelo praedeterminatus in Angelo ... determinatus ...
... agentis liberi ad sui objecti effectionem, omitto; secundo determinatus, neque
... et ... Assignatur actus ergo ab Angelo determinatus ... determinatus per
specificationem, et secundo, ... determinatus, per ... in ipso Angelo. Assig-
natur actus ergo ab Angelo determinatus specificatione, et secundo determinatur ex
sua intrinseca tendentia in objectum ... agentis liberi ad sui objecti effectio-
nem, ... determinatus ... agens liberum ...
ad sui objecti effectionem; Assignatur vero actus ab Angelo determinatus ... ,
per ... ipso Angelo determinatus ex sua intrinseca tendentia in objectum ...

ens agentis liberi ad sui obti efectionem, quia ita distrahatur necessaria sua [illegible] entis [illegible] agens liberum, in quo est, ad sui obti efectionem, * nempe requisitur ut actus

* indicans

aliquis reduplicative, et quid in subiecto distrahatur ex sua intrinseca tendentia in obiectum suum dictum agentis liberi ad sui obti efectionem.

Caeterum utrumque horum intrinsecum assignato actui libero

54 a subiecto ab ipso disparabili, vel a subiecto indisparabili ab ipso; quia ut pro utroque supponitur, assignatur actus ex sua intrinseca tendentia in obiectum non exigit liberi [illegible] ab Angelo non disparabili ab ipso quoniam ab hoc ab ipso disparabili sequitur quod assignatur actus reduplicative, et quid in Angelo distrahatur ex sua intrinseca tendentia in obiectum suum dictum agentis liberi ad sui obti efectionem; non tamen sequitur quod assignatur actus in [illegible] absolute, et simpliciter ex sua intrinseca tendentia in obiectum dictum agentis liberi ad sui obti efectionem. Ex quo ita, et hanc probationem solum libere vim et efficaciam, admissa sententia asserente, Angelum non posse [illegible] dimittere: si enim opposita admittatur, assignatur actus scilicet reduplicative, et quid in ipso Angelo distrahatur ex sua intrinseca tendentia in obiectum erit dictum agentis liberi ad sui obti efectionem, et illo omissis his sententiis [illegible]

Superest [illegible] est: loqui aliquos liberos actus specificos: [illegible] loqui non est pure [illegible]. Igitur est loqui. Probatur ans: ad loquendum per se [illegible] aliquem actus specificum: ergo loqui aliquos liberos actus specificos. Igitur est vera. Probatur ans: hic actus: Deus pro tunc est vera: divisio tunc est bona: illo [illegible] tunc est [illegible]. Sed specifice; et ad loquendum per se pertinent assignatio actus: ergo ad loquendum per se pertinent aliquem actus specifice. Ratio maioris est: quia assignati actus trahunt ad sua obiecta [illegible] vel [illegible], divisiones [illegible] [illegible], sunt facta, sive ut existentia [illegible], et consequenter requirunt esse [illegible] sua dictum agentis liberi actionem efectionem. Ratio minoris est: quia assignati actus dicuntur per se pertinere ad aliquem [illegible], et nulla praeter loquendum datur tunc, ad quam per se pertineant. [illegible]: ad loquendum per se pertinet actus [illegible], qui [illegible] loquendi [illegible]; et actus [illegible], quia loqui

subiecto est speculum: Item ars logica per se pertinet ad intellectum speculativum: Item logica vel est habitus spec-
ulativus: Item. Probatur maior: ergo nullus actus exercitium logicae, quam actus ille, qui est proprius logicae
[illegible]. Ratio maioris est, quia actus ille, qui est logicae proprius, non est ratio sua directiva [illegible]
[illegible] seu omnium logicae [illegible] consequentia = Probatur 2º: logica mediantibus suis actibus dirigit [illegible]
[illegible] operationes [illegible]; et huiusmodi directio fieri nequit nisi mediantibus actibus spe-
culativis: ergo logica aliquis habitus est speculativus. Maior est certa, et minoris ratio est: quia huius-
modi directio supponit iam factam operationem, quae dirigitur = Probatur 3º: bonus logicus te-
netur reddere rationem operationis iam factae per suam rectitudinem mediantibus actibus logicis demons-
trando; et actus, mediantibus quibus bonus logicus reddit rationem operationis iam factae per suam rec-
titudinem demonstrando, sunt speculativi; ergo logica aliquis habitus est speculativus.

Hoc argumento, et his expensis probari potest, nullam 136
dari scientiam, imo nec artem, quae sit pure practica, et per consequens [illegible]. Ad
hoc igitur? Respondeo negando antecedens, ad cuius probationem nego etiam antecedens, ad huius probationem di-
stinguo maiorem: ad logicam speculativam per se pertinent assignati actus, concedo;
ad logicam artificialem, nego minorem, et consequentiam in sensu [illegible], quia solum agitur de
logica artificiali. Assignati actus non pertinent per se ad logicam artificialem, cum tantum
dicant [illegible] sint [illegible] ad definitionem, divisionem, et argumentationem iam factas;
quas iam factas supponunt; et ad logicam speculativam, ratione cuius ille, in quo
logica artificialis praesupponitur, speculative cognoscit, definitionem hanc esse rectam,
bonam, et hanc divisionem, et hunc syllogismum esse legitimum, quin actus illi speculativi, quibus haec cog-
noscit, ad logicam artificialem per se pertineant; sicut etiam ad pictoriam artificialem
per se non pertinent actus illi, quibus pictor expertissimus pictoriae artificialis [illegible]
cognoscit imaginem esse recte effectam.

Dices vero contra praemissa potest in qualibet scientia, aut fa- 137
cultate pure practica, ad quam per se pertinet actus ille, qui est proprius scientiae, aut
facultatis pure practicae directio, cum nullus actus sit proprius scientiae, aut facultatis pu-
re practicae, quam ille, qui est proprius scientiae, aut facultatis pure practicae directio; ac ideo [illegible]

e scientia, aut saltem puree practica, electio est specificativa, cum natura sua dicitur agentis [illegible] [illegible] sui obiecti, quod est scientia, vel saltem pure practica, effectum, et consequenter quaelibet scientia aut saltem pure practica aliquid habebit actus speculativi, erit scientia, aut saltem pure practica et supponitur, et sic erit scientia, aut saltem pure practica, cum aliquid habeat actus speculativi, quod constat quod explicat.

Directio in ordine ad logicam non minus sed magis: ad logicam pertinet

138 se pertinet actus ille, qui est prius logicus directio tanquam effectus prius logicus in genere directivo; deinde, tanquam pars prius logicus constitutiva, nec magis, et consequenter, nec con-sequenter. Ut aliquis actus per se ad logicam pertineat tanquam pars prius logicus constitutiva necesse est quod sit aliqua ex iis rebus, ex quarum collectione logica actualis constituitur, quod certe non habet actus ille, qui est prius logicus directio. Ut aliquis actus per se ad logicam pertineat tanquam effectus prius logicus in genere directivo sufficit, quod sit aliqua directio, resolutio, aut argumentatio facta juxta regulas logicae, quod habet actus ille, qui est prius logicus directio. Notabilis hic discrimen, quod inter directiones logicas et directiones Medicinae, ut intercedit: nam directio logica, et ratione artificii, et ratione materiae pertinet ad logicam, cum sit facta juxta regulas logicae intra materiam prius logicae; directio autem Medicinae ratione materiae pertinet ad Medicinam, cum sit facta intra materiam prius Medicinae; non vero ratione artificii, cum non sit facta juxta regulas Medicinae, quae nullas tradit regulas ad directiones conficiendas.

Ita usque etiam retorqueri potest in qualibet scientia,

139 aut saltem pure practica. Directio ad logicam non minus sed magis: logica mediis suis actibus directe, et reflexe dirigendi opus suum ab opere [illegible], videlicet signate et reflexe, nec magis. Probatur minor: quia huiusmodi directio [illegible] signate et reflexe, nisi mediis actibus speculativis, videlicet directe et exercite, nec minus, et consequenter. Minor ad junctam probationem habet etiam eandem rationem explicationi: huiusmodi directio signata, et reflexa supponit opus jam factum, videlicet exercite et directe, nec ad junctam minoris probationem. Logica directe, et exer-

rite discernit opus suum ab opere alieno; quia logica directe, et recte
dirigit agens liberum ad sui operis effectionem, et non ad effectionem ope-
ris, quod non est opus suum: logica vero signate, et reflexe non discernit opus suum
ab opere non suo; quia directio signata, et reflexa operis logicae ab o-
pere non logicae est posterior quam supponit opus jam factum pertinetque ad logicam
experimentalem. Explicatur doctrina haec in scientia divina simplicis intelligentiae, quae
exercite, et directe discernit opus suum ab opere non suo; quia scientia divi-
na simplicis intelligentiae tendit in suum opus sub ratione factibilis: scientia vero divi-
na simplicis intelligentiae signate, et reflexe non discernit opus suum ab o-
pere non suo; quia scientia divina simplicis intelligentiae suum opus, ut jam factum non
considerat.

Tandem potest etiam retorqueri in qualibet scien- 140
tia factiva, quae est pure practica. Dicitur ad logicam pertinere: Bonus
loquens tenetur reddere rationem operis jam facti prius recte ducendo medijs ac-
tibus logicae artificialis, vel experimentalis demonstrando, et non; demonstratio
reiicitur, nec maior. Bonus loquens, sicut et quilibet alius bonus
artifex, tenetur reddere rationem operis jam facti, ut patet in exemplo
nostro, quod artifex sciens prius tenetur reddere rationem certam, et evidentem
operis jam facti; artifex autem non sciens prius tenetur reddere ra-
tionem certam, non vero evidentem operis jam facti. Igitur bonus loquens, ut
certam reddat, et evidentem rationem operis jam facti, ad illum modum pro-
cedit: definitio illa, quae est clarior suo definito; omnis et soli definito convenit;
nihil est definiti, quod superest; constat genere, et differentia, sine qua nihil
quod patiatur, est recta; et ita se habet haec bonis definitio: albus bilis;
ergo haec bonis definitio albus bilis, est recta: Carens ille loquens te, sive
te ars, qua bonus loquens reddit rationem operis jam facti, communem
demonstrationis, non ad logicam artificialem, et ad logicam experimentalem pertinet: quidam

rei qd reddat in ... sq. facti, ... speculative ... observa, quod licet mat. praedicti silogismi... iuxta ... quae logica artificialis praedicti ... recte dirigendus, ... quae per logicam artificialem ... sit, quod ita dirigitur natura sua possunt ... agere liberum ... ... efectum; ... tamen praedicti silogismi speculativa, quae ... in ... sive per logicam ... sit ... quod ita dirigitur natura sua ... non sit ... ... efectum, cum a logica ... ordinentur ad ... facti quo ... talis fieri requirit.

[illegible] argumentum: pars sophistica logicae est logica essentialis: sed pars sophistica logicae est essentialiter speculativa: ergo aliqua pars logicae essen-
141 tialis est essentialiter speculativa: ergo logica ... speculativa: ergo logica non est pure practica. ... liquido ... sunt. ... ... logica ... ... partes sibi essentiales in ... ... et sophisticam. ... pars sophistica logicae essentialiter ordinatur ad detegendas fallacias silogismi fallacis: ergo pars sophistica logicae essentialiter sistit in cognitione, ... ad speculationem fallacis silogismi fallacis: ergo pars sophistica logicae est essentialiter speculativa ... silogismus ... ... nihil inferre ... ... sit ... logicae sophisticae ... ... ergo logica sophistica ... ... speculativa: ergo logica non est pure practica. ... ... dicta ... ... certa. ... ... silogismi ... ... pure ... sint ... ... veritas, sive veritates ... ...

Ad argumentum ... ... ingeniosus quidam
142 ... ... pars sophistica logicae non ...

dirigi ad paralogismos fallaciis detegendos, et ad silo
gismos sophisticos, sive fallaciis destruendos, sive efformandos; sicut pars dia
lectica logicae ordinatur ad silogismos dialecticos, et demonstrativos efformandos, si
ve destruendos, et pars topica logicae ordinatur ad silogismos topicos, et probabiles
efformandos, sive destruendos. In hoc explicandi modo ex D. Thoma
desumpto (ut exprimere assumunt) argumentum parum valet, et effica
ciae habet: nam juxta illum pars sophistica logicae, cum non ordinetur ad
errorem silogismi sophistici cognoscendum, et ad proprium silogismum sophisticum destruen
dum non habet pro fine veritatem, seu veritatis directionem, et opus, seu ope
ris efformationem, et consequenter est vera, et practica.

Aliqui ad argumentum R. sunt animadvertendi ad 143
mentem, ad mentem probationem nec ante. Pars sophistica logicae essentialiter ordi-
natur ad silogismos de fallaciis, ut assentiri citra rationem. Respondeo,
et legi efformationem; non pars sophistica logicae. Et nego, quia logicae quae
ratione indigent possunt agere liberum ad silogismos legi, de dialecticis, et
demonstrativis, et topicis, et probabiles efformandos; et hujus de nego essentialiter
ordinantur ad silogismos de fallaciis, ut assentiri citra rationem, respondeo
et legi efformationem; Pars sophistica logicae essentialiter ordinatur ad silogismos in
fallaciis, ut assentiri citra rationem, respondeo, et legi efformationem. Hinc ergo
quod pars sophistica logicae non habet pro fine, intrinseco, et essentiali veritatem,
seu veritatis directionem, et opus, seu operis efformationem, et consequenter
non est essentialiter speculativa, et essentialiter practica.

Neque quod nullae leges possint a logica ordi- 144
nari ad silogismos fallaciis fallaciam detegendam, cum de logica sophistica
distincte denominant, probatur quod nullae leges sunt essentialiter speculativae. Patet
in nullis minutiis alicujus facti pure practicis, quae possunt etiam
ab Arte ordinari ad detegendum errorem operis male elaborati:

nq ʒ œo, q^d imago vg. relis Pictoris ñ dicit, intrinsecus prospi-
toris, instructus nexo infert, imaginem esse perperam elaboratam, os-
tendere q^d vitium prius imaginis sit, q^d imago ñ disformis relis
prius pictoris: confirmo autem hoc, ideo demonstrari erroris quod vitium
probari requirunt, relas pictoris esse essentialiter spelas; q^a sit omno ex-
tra intentionem, et finem intrinsecum prarum relarum, quem unice essentialiter
intrinsece eo tendunt, et dirigant agens liberum ad imaginem recte efficiendam.

Ad urgentem, omissa maiori, nego minorem,
145 ad cuius probationem dans: assignari aeque habent pro fine extrinseco decipere
errorem silogismi tam tres distantes, ad cuius probationem, puri parlare sint,
loquens, omisso; pro fine intrinseco, nec ans. et dequa. Assignat assi-
gnari natura sua, et essentialiter sit dirigere agentis liberi ad silogismi legem ef-
fectionem, sive constructionem, et consequenter natura sua, et essentialiter habent pro fine
opus, seu operis effectionem, atque adeo sit practicum, et non speculativum. Confirmatio ta-
men dicit, q^d assignari aeque possint ab logo extrinsece ordinari ad
silogismi fallacis fallaciam detegendam, et tunc pro fine extrinseco ha-
bere veritatem, seu veritatis contemplationem; et si ideo ñ speculativum appellandum sit,
q^a denominatur practicum, aut speculativum in actu sumitur ab proximo fine,
ñ extrinseco, et intrinseco. Et per similitudinem potest pari ratione de his, praeter
relis pictoris, quae sit pure practica, et ñ dicuntur speculativa, licet possint
extrinsece ordinari a Pictore ad imaginis defectum cognoscendum, sive de-
tegendum, et tunc pro fine extrinseco habere defectus huius contemplationem.

Omissis maiori, ang; q^a assignari aeque ñ adeo
146 proprie, et peculiares sit logicae sophisticae, ut ñ sint etiam duarum lo-
gicarum Alicae, et Topicae: siquidem assignari aeque sit legem per relationem, qua logica
Alicca, et Topica Atribuent pro silogismi alicui, et topici constructione, sive

effecone tris neguis explicatz. Sz sic assignes: silogus Demonstrativus tris in Dd, ex puris parlanibg nil differt: ex puris negis diffe-
fert, his actg eqlend: silogus in Dd Demonstrativus: silogus in Dd
ex psis pure parlanibg: silogus in Dd ex psis pure negis, qui
lt quad expsiong differant, re tamen id sit cz tis: silogus Dd
Demonstrativus tris: silogus Dd alqua saltz pzanz univalli: silo-
gus Dd alqua saltz pzanz tfava; et hi tres ultimi aes sit ue-
lz logz Alicz, et Topz pracz, et non spelz: ergo sex illi sic aes qui his
Demonstrativus ultimis actg eqlend, sit etiz uelz logz Alicz, et Topz
pracz, et non spelz.

Responsionz instabis: loga sophica 147
differt a loga Alica, et Topa; et loga Sophica non pt differre a loga
Alica, et Topa ratione maz, circa quz versat: ergo loga sophica di-
ferat a loga Alica, et Topa ratione tendentiz in suz obz; et hec differa
logz Sophicz a loga Alica, et Topa ratione tendentiz in suz obz in
eo ostendi debet, quod loga Sophica immediate ordinat ad detegenda fa-
lacias silogi fallacis; et loga Alica, et Topa immediate ordinentur ad si-
logos Alicos, et Topos efficiendos: ergo loga sophica immediate ordinat ad
detegendz fallaciz silogi Fallacis: ergo loga Sophica est falsa.

Ad instz R. Demaz: loga sophica di- 148
ferat extrinseca a loga Alica, et Topa, Dbo; intrinsece, neo maz. Pro
maz: et loga Sophica non pt extrinsece differre a loga Alica, et Topa ra-
one maz, circa quz ab intrinseco versat, Dbo; circa quz ab extrinseco
versat, neo maz, et Dquz cz mizi subsumptz, et Dquisz expsa De-
ductis. Divisio logz in Alicz, Topz, et Sophicz est prima zpera cz fu-
det in denominationibg extrinsecis loge provenientibg ta sis, quos pra
ab intrinseco respicit, Dataris, ad quos ab extrinseco ordinat; nisi
loga pro pt differre ad silogz demonstrativz efficiendz Alicavo

cau.ª, d psa loga qua potest dirigere ad silogismos probabiles distinguendos topica nominatur, d psa eadem loga qua potest ad sophistico ordinari ad detegendas fallacias silogi fallacis sophistica nuncupatur. Itaque sit, quod diversitas inter logas Aliquas, d topicam oritur ex diversitate magis vel minus ab extrinseco vero ant; diversitas autem has inter, d logas sophisticam ab ordinatione extrinseca oritur.

6 y arguitur: loga quae se ordinat ad D.

149 demonstrationem nisi obstat: ergo loga est specula: ergo loga non est pure practica. Probatur ant, a quo reliqua pendent: loga quae se ordinat ad demonstrationem scientiis sciendi modi; et scientia sciendi modo est obiectum logicae ergo. Probatur maior: loga quae se ordinat ad demonstrandum scientias sciendi modi recludendum: ergo loga quae se ordinat ad demonstrationem scientiis sciendi modi. Consequentia secundo constat, quod scientias sciendi modi recludendum demonstrare nil aliud est, quam scientias sciendi modi recludendum demonstrare, et speculari. Probatur ant: loga quae se ordinat ad tradendum scientiam sciendi modum tanquam instrumentum aptum ad sciendum; et scientia sciendi modo non exit dispositio ad sciendum, nisi loga prius recludendum demonstrat: ergo loga quae se ordinat ad demonstrandum scientias sciendi modi recludendum. Urgetur: loga aliquas habet relationes speculas: ergo loga non est pure practica. Probatur ant: loga habet relationes agentes de reductione silogorum; et relationes agentes de reductione silogorum sunt speculae: ergo. Probatur minor: relationes agentes de reductione silogorum quae se ordinant ad silogismos faciendum: ergo relationes agentes de reductione silogorum sunt speculae.

Ad argumentum, quod sic proponit quod antecedens et ant

150 quia immediate praecedens ei ita proposuit, Concedo ant, ad cuius probationem nego maiorem, ad cuius probationem Dist ant: loga quae se ordinat ad demonstrandum scientias sciendi modi ut facilius recludendum, Do; ut ipsas faciat, nego ant, et conseq., cuius consequentia probatio eadem distinctione expli

canda ē: 3cia scīdi modi ūq, fach reclitudin̄ demonstrare nil

aliud ē, quā 3cia scīdi modi reclitudin̄ Dīg plaxe, ē spectati, soq;

ūfacilis, mo ad̄ȷ amtoz Dqur pbaonz. Ad antis p̄oonz, ſ-

cesamari Dmiz: dī 3 ex scīdi mo ñ erit instructōz opoz, ūd

scīdz, nisi loqa prius, ūd facilis reclitudinz demonstrd, Ddq, ūd

iōz fach, mo minz, Ddquen eadē dinādne explatur.

Obroz loqz ī 3 ex scīdi mo, in quz 151

loqa ūd probe scīa scientifice, demonstrare tendit, dcz ūd

h ois sufficat, qd loqa in 3cz scīdi ōmz tendat mediisi relūta

ti, Dexpressis evidentibz ducitis, q alqz certe etiz dhuz

ht ent; dinsuper acquirat, qd pranz relanz certitudiz, dan

dentiz, p demonstraonz ostendat, ucz ergo, q loqa, quz prac-

ta ē demonstrans suanz relanz certitudinē, devidentiz, de

monstrat sil reclitudinz sui obti ūd facilis, q ē 3 ex scīdi mo

ūd facilis: ngz scīa pracita nequit suanz relanz certitudinz, d

evidentiz demonstrare, sive p demonstraonz ostendere, quin

sil reclitudinz sui obti ūd facilis demonstrd, sive p demonstra

onz ostendat. Pand inhac demonstraone: dī explicaō bdē ē da

rior re explata, dī ois dedo ē explicaō sui dehti: dois dedo bd

ē clarior suo dehto, quia loqa demonstrāt sū solū certitudinz,

devidentiz huius relz: dehōdet ē clarior suo dehto, dēo

reclitudinz sui obti, dehiois scilt, ūd facilis, dsi ūd fach, ūd ex

prstis manifestz ē, Ddquent, loqā p huius dī demonstraonz

rescint in dez plaone, aud spelaone reclitudinis sui obti, dalte-

rius ad lius explicantz, sive efeconz pgredimur.

Aedq, ūd 3 ex scīdi mo ī instructōz op 152

hz ad scīdz, sive ad cetiā scīas scientificē Dparandas recta q

q. ᵈ loga upus de Dᵉ facti accedung demonstrat, et suf. q. ᵈ loga prius ut facilius accedung p. demonstrationem obstendat. Ratio e q. intellectus hac nostra intrariis, eo dat mg. scdi furarulas logge frarz, absq ulla formidine perstabit asteniz ocritate plez pratz, nisi obstet magnaio. Ut igitur loga et solz prase, tam gscientifice, e demonstrative accidat in scz scdi mg, et ad 3 fig. dimo in instruz ayz ad scdz, sive ad altas scias scientifice comparandas suff. q. ᵈ loga demonstret sive p. demonstrationem ostendat accedung prius scia ut modi ut facilius.

Ex quo infertur secunda logz ee spelz, et

153 n. pure pratz: aliter nulla dunt scia pure prata, et speculatz q. ᵈ e Dᵃ nazz sfficienz, qui admittit sciz, quez pure prata, et n. spelat. Et sic prius arguto absurdz, et deduci probat hmodi: illa loga furata arguz e spela, et n. pure prata; q. ᵃ bet: mi obtinere accedung demonstrare, sive p. demonstrationem ostendere; et oi scia ethz prata bet suz obtz demonstrare, sive p. demonstrationem ostendere: ergo si ideo q. ᵈ loga sui obtinere accedung demonstret, sive p. demonstrationem ostendat sequitur logz ee spelz, et n. pure pratz, nulla dari scia pure prata, et n. spela, cum in oi scia id eo reperiatur, ac in loga. Haec e pra arguere difficultas. Minor vero dstrui bet, q. oi scia ethz prata e duplex, et ratione scz bead sui obtinere accedung demonstrare, sive p. demonstrationem obstendere, cum ut bene observavit sapiens, demonstratio sciz in facultatibus seo desumat, q. ᵈ fatere scientifice, et demonstrative reddant insua obia, sive radios p. proprietatis evidentia evidenter ostendant.

Respectu logz sic, et p. se ordinat ad sui obtinere accedung demonstrando; alias vo scias pure pratas n. 2. et

per se, et secundario, et per accidens ordinatur ad sui obiecti rectitudinem demon-
strandam: unde logica est speculativa, et non pure practica; aliae vero sunt pure pra-
cticae, et non speculativae. Responsionis veritas satis clarissime dignoscitur, quia si
per possibile, aut impossibile accideret, quod aliae scientiae pure practicae sua obiecta demons-
trare non possent, tunc illis nihil essentiale deficeret, dummodo haberent exercitatas
certas, et ex principiis evidentibus deductas, quibus deservirent ad sui obiecti confe-
ctionem: si autem logica per possibile, aut impossibile sua obiecta demonstrare non posset,
tunc logicae aliquid sibi essentiale deficeret: nam logica primo, et per se ordinatur ad
tradenda instrumenta apta ad sciendum, sive ad alias scientias scientifi-
ce comparandas; et hujusmodi instrumenta non sunt apta ad sciendum, sive
ad alias scientias scientifice comparandas, nisi eorum rectitudo demonstre-
tur a logica primo, et per se ordinata, et hujusmodi instrumentorum rectitudinis de-
monstrandae.

Tertia responsio est: omnis scientia est dispositiva, et essentia- 155
liter primo, et per se ordinatur ad sui obiecti rectitudinem demonstrandam:
quae nulla est responsio. Probatur antecedens: omnis scientia est dispositiva, et essentialiter
primo, et per se ordinatur ad scientifice, et demonstrative rectitudinem instru-
mentorum; et scientifice, et demonstrative rectitudinem obiecti et per alias sive
per esse obiecti rectitudinem demonstrare: ergo omnis scientia est dispositiva, et essen-
tialiter primo, et per se ordinatur ad sui obiecti rectitudinem demonstrandam.
Ex quo colligitur, quod si per impossibile logica, aut quaelibet alia scientia sua obiecta
demonstrare non posset, tunc illi aliquid ibi essentiale deficeret, et consequenter
non maneret scientia, licet haberet actus certos, et ex principiis evidentibus de-
ductos, quibus deservirent ad sui obiecti confectionem.

Igitur omnis scientia sive practica sive speculativa est 156
dispositiva, et ratione sui primo, et per se ordinatur ad sui obiecti rectitudinem de-
monstrandam. Nec quod scientia practica est dispositiva, et ratione sui primo, et
per se ordinetur ad sui obiecti rectitudinem demonstrandam probatur, scientia practica

ē pauci speleg: nōz cuz sciā pracīa, dūz sūi obiā necessudinz demonstrād nō

[illegible] ꝑ hoc veniūz, ē opp, nequit appellari spela, cuius ſinis ē

venitas, ēt pracīa, cuius finis ē opuz ut loq̄ Ph̄us nō excitanu. Ꝑ

terea: lt sciā pracīa, lo opexava reomuone ueta, ē spelē ē conis

[illegible] scīa spela apellani ꝑt: q̄ nō perscruta ē caūs rerūz,

ē dē effectionibꝫ earūz, ut sciences sciant, ē ut agant, ut loquit

Abersone in ꝗ p̄one Arīstt. Relege anobīs dicta ad hꝫ ar

guta huius Ah̄ie.

Ad uxp potz nū 149° Rnegidoan,

157 ad ani's ꝑbaonz, vausa mani, neomīaz, ad cuius ꝑbaonz neoans

claritatis gratia luce ꝯ: relz agentes de reductione Siloso

ruz ꝑ se ordinant ad silo ꝑ ꝑfacz, ut ꝗ lo aliz efficiant,

ddo; ut in libes dūz ꝑlgone sistant, neo ani. Relz agentes de

silogorūz reductione ē sit spelz; q̄ āīt ꝑ se nō ordinant ad spe

landiz silogz ꝑperfecīz, ꝑz factz: ē pratz; q̄ ꝑ se ordinant

ad silogz perfecīz ex ꝑperfecto oftendz. Neq̄ huic obstare

ꝑt, q̄ alogo saepissime huiusdi relz ordinent, ut demonstrēt,

silogz ꝑperfectz ē rectz, ad facto enim az fuisse neg̃re ꝯ-

quez silogi ꝑperfecti, vausa ē libes ꝑiis: neg̃t ē ofna extrapraz

nuz relarz inventz.

Sub hꝫ instat 1° ab eod̄ ani: sub

158 data nullo nītī fundoꝫto: ꝗ° sustinenda ani ē = Instat 2° q̄

nis unicus relarz agentiz de silogorūz reductione ē evident

oftendere, errorz fuisse negare ꝯquez silogi ꝑperfecti, vausa li-

us ꝑsiis, ut ad hunc ffinē efficeqz huiusdi relz dispand ad silo

gz perfectz oftendz tanquaz mediz: ꝗ relz agentes de silogo

rz reductione ꝑ se nō ordinant ad silogz perfectz ex ꝑperfecto

oftendz = Instat 3°: inepte ꝑcedit le, qui cau ſinz ab obiecto,

media difficillima exiget, quando ad eundem finem assequendum adsunt alia longe faciliora; et ad finem ostendendi silogismum perfectum logica habet relationes longe faciliores relationibus agentibus de silogismorum reductione: ergo non dicendus logicus imperfectissimus? Pro solutione, dicendum est, logicum uti relationibus agentibus de silogismorum reductione non ad silogismum perfectum ex imperfecto ostendendum, et ad evidenter ostendendum, errorem huiusce negari de quorum silogismorum imperfectorum, de quibus sine possit.

Ad 2um instantiam Respondeo negando antecedens. Fundamentum, 159
quo nititur antecedens, est; quia relationes agentes de silogismorum reductione per se non ordinarentur ad silogismum perfectum ex imperfecto ostendendum, cum ad nullum aliud nisi ad minimum ostendendum per se ordinentur, non essent nata suadere agentes libenter ad aliquid scilicet minimum ostendendum, et consequenter ad logicam non pertinerent. At quoniam dicatur, huiusmodi relationes ad logicam pertinere, dicendum est, huiusmodi relationes per se ordinari ad silogismum perfectum ex imperfecto ostendendum, in quo deficiunt vi omnium rationum = Ad 3um instantiam nego antecedens: nam finis unicus intrinsecus relationum agentium de silogismorum reductione est factio silogismi perfecti ex imperfecto; quia huiusmodi relationes intrinsece, et per se unice ordinantur ad silogismum perfectum ex imperfecto ostendendum. Licet tamen possim concedere, quod huiusmodi relationes habeant pro fine extrinseco evidenter ostendere, errorem huiusce negare quorum silogismorum imperfectorum, de quibus sine possit; quia huiusmodi relationes possunt a logico extrinsece ordinari ad hunc finem consequendum. Ad 4um nihil in doctrina docetur patet.

Ad 5um instantiam Respondeo 1° negando maiorem: idem enim aliquando 160
gloriosum est eligentibus, ut videre licet in milite, in cuius gloria cedit, quod hostem, quem in carcerem deiicere facile vinceret, non nisi armatum, et paratum aggredietur. Patet etiam in ipsa logica, quae licet plures propositiones per accidens doceat, has tamen non semper docuit etiam per demonstrationem, quae quamvis per propositionum docentium longe obscurior, difficilior sit, et Doctrina

one p. accidens: i. eadem psa loga facilius silogismum in modo imperfecto

in Fapesmo, efficacem ad silogismum in modo perfecto. Baralip efficacem

quo potest reducere, licet tamen non inepte, seu difficilius, ad silogismum in

modo perfecto. Fesapo efficacem per conversionem reducit: quod sic in hoc

neque psius logica cedere potest, cum per se non ostendat suorum praeceptorum mul

titudinem, et inetare abunde omnis = R. 1.o, omissa maiori, D. minor:

et ad finem ostendendi silogismum imperfectum et imperfecto loga habet relationem lon

ge faciliorem relatis opus cum ibus de silogismorum reductione, nec; ad finem

hendi aliter, Ideo minor, et nec dicuntur nullas relationes perturbatas a

genere de silogismorum reductione habet loga, quae dispone possint ad

silogismum perfectum et imperfecto ostendendum: Ergo quod loga ad hunc finem

unde huius dicitur relatis non inepte procedit = Dices adhuc: Et loga me

dijs relatis agentibus de silogismorum reductione disgressa ad habendo quae perfec

tum et imperfecto efficandum; loga tamen psa silogismum perfectum et

imperfecto efficacem ordinat ad evidentiam ostendendam, ex quo sequitur

negare, dicitur silogismi imperfecti dicitur loquuntur: Ergo loga non sistit in

silogismi perfecti et imperfecto effectione, et in psius silogismi imperfecti specu

latione, aut explicatione = R. nego sequelam antecedentis partem: quod ordinat ta

ni silogismum et logicam = Ad finem vero quae si aliquando D. Thomas... D. Fir

mas, aut Philosophus asserant, logicam esse speculationem intendi etc., explicandum

de loga non utens se disiderata, et de loga per se sumpta speculativa intrinsece consider

monstrant.

Disputatio 2a.

De unitate logicae, et de psius necessitate, et comparatione ad alias scientias.

Quaestio 1a

Utrum logica sit speculativa.

Sectio 1a.

Nostra Sententia

Unitas Indivisibilitatis a Philosophis inventa est triplex: unitas simplicitatis, unitas physicae compositionis, et unitas moralis. Unitas simplicitatis est illa, ratione cuius una est entitas illa quae partibus realiter inter se distinctis non constat: hac unitate unus est Deus, unus est Angelus, et unica anima rationalis. Unitas physicae compositionis, sive unionis physicae est illa, ratione cuius una est entitas illa, quae partibus realiter inter se distinctis, physice tamen inter se unitis constat: Hac unitate unus est homo corpore, et anima realiter inter se distinctis, physice tamen inter se unitis constans. Unitas moralis, sive unionis moralis est illa, ratione cuius una est entitas illa quae partibus realiter inter se distinctis, et physice inter se [illegible] unitis, ordinatis tamen ad unum finem constat: hac unitate unus est exercitus pluribus militibus realiter inter se distinctis, et physice inter se disunitis, ordinatis tamen ad unum finem, Pacis, videlicet defendendae constans. Huic triplici unitati addi potest unitas aggregationis, ratione cuius una est entitas illa, quae partibus realiter inter se distinctis, et physice inter se disunitis, nec ordinatis ad unum finem, sed casu, et per accidens aggregatis constat: hac unitate unus est acervus lapidum pluribus lapidibus realiter inter se distinctis, et physice inter se disunitis nec ordinatis ad unum finem, sed casu et per accidens aggregatis constans.

Dices: ultra indivisionem unitas transcendentalis in actu [illegible] supponit, et aliud requirit. [illegible] in una [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sentes, tot esse scientias distinctas, quot sunt veritates ab ipso scientifice cognitae. Inquiritur quando [illegible] explicans unitatibus logica [illegible] sive una [illegible]. Neque difficultas procedit de logica actuali, cum enim logica actualis non esse una unitate simplicitatis, neque unitate physicae compositionis, et unitate morali, et ratio est [illegible] logica actualis est collectio actuum [illegible] differentium

exigentiis, quin realiter inter se tingunt, et habitu inter se distendunt, ordinati tamen ad unam finem, dirigendi videlicet ad diffiniendum: ergo actualis non una unitate simplicitatis, neque unitate finis, aut potentiae, et universalitati. Hanc difficultas ad logicam habitualem, et volvit.

Logica habitualis est simplex, et realiter indivisi-
163 bilis qualitas, non constans pluribus realiter inter se distinctis habitibus, asse-
runt Thomistae omnes, nullo excepto, ut ait Palatio tractans 1a praemia-
libus, tamen ultima numeri 6; et opere docuisse alios Thomistas, et
apud Cajetanum in 1a 2ae D. Thomae, Quaestione 54a art. 1a apud Ildefonso.
Thomistas imitant vero Quiros, a logica tamen diversis, principaliter qui
tractant de Oratione 12a parte 3a ? secuti sunt Patres Vazquez, Valen-
tia, et Salas. Logica habitualis non est simplex, et realiter indivisibilis qua-
litas, et est unus qualitatis pluribus realiter inter se distinctis habitibus, ?
sive tamen inter se unitis constans, tenent Hurtado, et Rubio. Logica habi-
tualis non est simplex, et realiter indivisibilis qualitas, neque est unus qua-
litatis pluribus realiter inter se distinctis habitibus, sive tamen inter se uni-
tis constans: et est unus qualitatis pluribus realiter inter se distinctis habitibus,
sive inter se disunitis, ordinatis tamen ad unum finem, tenent Scotistae
omnes cum Lucero apud Poncium Disputatione 2a Quaestione 2a, et nostri cum Eximio
Doctore cum suo Patre Peinado tractans 1o Disputatione 1a art. 4a

Ad ? 1a mira sententia Thomistas, et Tho-
misticam afferimus logica habitualis non est una simplex et realiter indivisibi-
lis qualitas. Probatur 1o: logica habitualis est habitus ex pluribus realiter inter
se distinctis habitibus compositus; et habitus ex pluribus realiter inter se distinctis
habitibus compositus non est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas: ergo
logica habitualis non est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas. Maior probatur
ex explicatione unitatis simplicitatis. Probatur maior: logica habitualis est habitus ex
habitibus ad definiendum, ad dividendum, et ad arguendum compositus; et habitus

ad extendendum, ad dividendum, et ad arguendum sit realiter inter se distincta: ergo logicalitas actualis et habitus logicalis sive habitualis non sunt realiter inter se distincta habitibus logicis quoque. Maior vero ex terminis constat, logica actualis, ex cuius repetitione logica habitualis generatur, est scientia ad discurrendum, sive ad definiendum, ad dividendum, et ad arguendum, et habitus habetur iam acceptus, ex quorum repetitione generantur, restat esse logica habitualis esse habitus ad definiendum, ad dividendum et ad arguendum, sive ad discurrendum.

Probatur minor: quilibet ex praedictis habitibus potest ab aliis realiter separari, et absque illis inveniri: ergo habitus ad definiendum, ad dividendum, et ad arguendum sunt realiter inter se distincti. Consequentia est evidens, cum communiter realis separabilitas est maximum signum distinctionis realis inter ipsa. Probatur antecedens: habitus ad definiendum est facultas ad definiendum, habitus ad dividendum est facultas ad dividendum, et habitus ad arguendum est facultas ad arguendum; et quaelibet ex praedictis facultatibus potest ab aliis realiter separari, et absque illis inveniri: ergo quilibet ex praedictis habitibus potest ab aliis realiter separari, et absque illis inveniri. Maior constat ex omnibus Philosophis, et Theologis omnibus asserentibus, habitum acquisitum (huiusmodi sunt habitus, de quibus loquimur) esse quandam facilitatem ex repetitione actuum generatam in potentia per quam facilitatur ad actus similes iis, ex quorum repetitione ortum accepit. 165

Probatur minor: ex repetitione actuum, sive ex particularibus definitionibus ... generatur facultas ad definiendum, quin 166 generetur facultas ad dividendum, aut ad arguendum (et idem dicendum de facultate ad dividendum, et de facultate ad arguendum) ergo quaelibet ex praedictis facultatibus potest ab aliis realiter separari, et absque illis inveniri. Consequentia legitima est, probatur antecedens: ex repetitione actuum solum generatur facultas ad actus similes iis, ex quorum repetitione talis facultas generatur: ergo ex repetitione actuum, sive particularium definitionibus ... generatur facultas ad definiendum, quin generetur facultas ad

de dividendo, sed de arguendo. Probatur ex D. nostri Doctoris doctrina, qui doce-
bat inductionem et per actus facultates per repetitionem acquiri-
tas. Ratio est quia, sicut actus sive alii pro distinctionibus distinguendis, sive
eorum repetitione facilitatem ad distinguendum generant, non vero similes, immo simplex
sit actus, sive illis pro distinctionibus distinguendis et actus, sive alii pro argumen-
tationibus distinguendis.

Urgebis contra: stante quod aliquis summam
167 habeat facilitatem ad tradendas, applicandas et regulas pro distinctionibus distinguendis,
quin habeat facilitatem ad tradendas applicandas et regulas pro argumentationibus
distinguendis: ergo facilitas ad distinguendum est realiter separabilis a facilitate
ad argumentandum: ergo habitus ad distinguendum realiter distinguitur ab habitu ad
argumentandum: ergo logica habitualis non est una simplex, et realiter indivisibi-
lis qualitas. Consequentiae legitime deducuntur. Probatur antecedens: stante
quod aliquis summe facilis ad tradendas applicandas et regulas pro distinctioni-
bus distinguendis, quin sit facilis ad tradendas, applicandas et regulas pro argumenta-
tionibus distinguendis: ergo stante quod aliquis summam habeat facilitatem ad tra-
dendas, applicandas et regulas pro distinctionibus distinguendis, quin habeat faci-
litatem ad tradendas, applicandas et regulas pro argumentationibus distinguendis. Conse-
quentia est legitima. Antecedens probatur per quotidianam experientiam: si enim aliquis ma-
ximum temporis insumat, vehementer et acre studium impendat in traden-
dis applicandis et regulis pro distinctionibus distinguendis, qui aliquantulum tem-
poris insumat aut minimam studii partem impendat in tradendis, appli-
candis et regulis pro argumentationibus distinguendis, absque dubio erit, experietur se summe
facilis ad tradendas, applicandas et regulas pro distinctionibus distinguendis, quin sit
aut experiatur facilitatem, immo erit, et experietur summe difficilis ad traden-
das, applicandas et regulas pro argumentationibus distinguendis.

Respondent Thomistae, duce praecipue Palanco,
168 actus diversos convenientes regulis pro distinctionibus, et actus diversos convenientes regulis
pro argumentationibus realiter inter se distare, sive specifice, deinde ... inseparabiliter ...

i[illegible]; necle maali, nuo in specie fnali; q' oes in raone, et decptae modi sci-
di inrse conveniunt, quoquis in speci infima dfionis, et arguraonis inr-
se differrent. Caeteq cu diversitas hc, et dfna s' maalis respu relaceq to-
g aliq, que respi in oes bos acs ii sub raone dfionis, et arguraonis, in qua di-
ferant, et sub raone modi sedi, in qua conveniunt, hbitus tradendi, explicandi,
relas p dfionibq potest influere inacs dicve pvenientes a relis arguraoni,
cu acs dicve pvenientes a relis p arguraonibq, lt maalit dijiles, sint tamen
fnalit siles acbq dicve pvenientibq a relis p dfionibq, et quent hbitus ad de-
finiendu et erga hbitus ad arguendu.

Impugnae 1o respo: ... hbitus ad definiendu, 169

et hbitus ad arguendu esset una simplex, et realit indivisibilis qualitas;
q acs dicve pvenientes a relis p dfionibq, et acs dicve pvenientes a relis p
arguraonibq essent fnalit siles; et acs dicve pvenientes a relis p dfionibq, et
acs dicve pvenientes a relis p arguraonibq n sit fnalit siles: q hbitus ad de-
finiendu, et hbitus ad arguendu n sit una simplex, et realit indivisibilis
qualitas. Mar et respo[illegible]. Pbat min: illo acs dicve pvenientes a-
relis p dfionibq, et acs dicve pvenientes a relis p arguraonibq essent
fnalit siles; q a oes in raone, et decptae modi sedi inrse convenirent: et
q acs dicve pvenientes a relis p dfionibq, et acs dicve pvenientes
a relis p arguraonibq in raone, et decptae modi sedi inrse conveniunt
p bat huiusdi acs esse fnalit siles: q. Mar e prq respo[illegible] [illegible]
Pbat min: q acs dicve pvenientes a relis p dfionibq, et acs dicve p-
venientes a relis p arguraonibq in raone, et decptae modi sedi con-
veniunt solu pbat huiusdi acs inrse convenire in raone generica modi sedi;
et q acs dicve pvenientes a relis p dfionibq, et actus dicve pvenientes
a relis p arguraonibq inrse conveniant in raone generica modi sedi n
pbat, huiusdi acs esse fnalit siles: q. Pbar ipsa respo[illegible] doctra. Pba
t min: q acs dicve pvenientes a relis p dfionibq, et acs dicve p venien
tes a relis p arguraonibq inrse conveniant in raone generica modi sedi

d. q. pbat, huiusmodi actus inter se conveniunt in ratione, sub qua respiciunt actibus logalibus: ergo. Sequela est recta: nam juxta responsionem, illi actus prout huiusmodi actum in eo formali distinct, quod huiusmodi actus inter se conveniant in ratione, sub qua respiciunt actibus logalibus. Probatur ans: quod actus directe convenientes actibus definitionibus, et actus directe convenientes actibus argumentationibus inter se conveniant in ratione generica modi sciendi ut probatur, huiusmodi actus inter se conveniunt in ratione specifica modi sciendi; et actus directe convenientes actibus definitionibus, et actus directe convenientes actibus argumentationibus respiciunt actibus logalibus sub ratione specifica modi sciendi: ergo.

Alia juxta responsionem negando consequentiam:

170 Juxta quam licet actus directe convenientes actibus definitionibus, et actus directe convenientes actibus argumentationibus inter se conveniant in ratione generica modi sciendi; inter se tamen differunt in ratione specifica talis modi sciendi, definitionis videlicet, et argumentationis. Ratio est eo distare licet, quod definitio, quae est actus directe conveniens actibus definitionibus, respiciat actus logalibus et sub praecisa ratione generica modi sciendi, et sub ratione specifica talis modi sciendi definitionis videlicet, dum relationes logales, a quibus definitio directe convenit, ad definitionem, non vero ad divisionem, aut ad argumentationem spectent. Eodem modo discurrendum est de argumentatione, quae est actus directe conveniens actibus argumentationibus. Ergo qualiter differunt.

Impugnatur 2º eadem responsio, et simul impugnatur, et probatur conclusio. Relationes logales definitionibus respiciunt definitionem sub ratione specifica definitionis, et relationes logales argumentationibus respiciunt argumentationem sub ratione specifica argumentationis: ergo definitio, quae est actus directe conveniens actibus definitionibus, et argumentatio, quae est actus directe convenientibus actibus argumentationibus inter se differunt in ratione, sub qua respiciunt actibus logalibus: ergo definitio et argumentatio non sunt formaliter similes, sed formaliter dissimiles: ergo abstractione generatur actibus definitionibus, et ab ipsis definitionibus nequit abstrahi conveniens ad relationes argumentationibus, neque ad ipsas argumentationes:

171

q[uae] habitus ad dissentiendum, et habitus ad assentiendum realiter inter se distinguuntur, et consequenter non sint una simplex, et realiter indivisibilis qualitas. Ratio antecedentis est: quia longa consuetudo actus per dissensionibus deservit tantum, et facilitat ad dissensionem, et non ad assensum, et consuetudo actus per assensionibus deservit tantum, et facilitat ad assensionem, et non ad dissensionem. Ratio 1ae consequentiae est: quia dissensio, et assensio [illegible] juxta expositionem differunt in ratione specifica dissensionis, et assensionis. Ratio 2ae consequentiae est: quia juxta expositionem similitudo facilitatis dissensionis, et assensionis in eo stat, quod conveniant in ratione, sub qua respiciunt actus [illegible], et dissimilitudo facilitatis earundem in eo stat, quod differunt in ratione, sub qua respiciunt actus [illegible]. Ratio 3ae consequentiae est: quia habitus acquisitus (qualis sit habitus ad dissentiendum, et habitus ad assentiendum) [illegible] ad necessarios requirit [illegible] convenire cum actibus per quos [illegible], et quorum repetitione generatus fuit. Ita, et ulterius consequentia liquido constat.

Impugnatur 2a adhuc eadem responsio: 178
Sicut convenientes a nullis per dissensionibus, et actus dicuntur convenientes a nullis per assensionibus illi differunt inter se quoad essentiam, quae differunt inter se actus dicuntur convenientes a longa Ethica, et actus dicuntur convenientes a longa Logica; sed juxta Thomistas apud [illegible] tales per [illegible] 1a nec 1o habitus logicae, et Ethicae, et habitus logicae [illegible] non sit unus simplex, et realiter indivisibilis qualitas, et realiter inter se distinguuntur: quod habitus logicae dissensionis, et habitus logicae assensionis non sint una simplex, et realiter indivisibilis qualitas, et realiter inter se distinguuntur. Minor innegabilis: sequela actus dicuntur convenientes a longa Ethica, [illegible] syllogismi demonstrativi, et actus dicuntur convenientes a longa Logica [illegible] syllogismi probabiles, non solum inter se conveniunt in ratione generica [illegible], et etiam in ratione specifica talis [illegible], assensionis scilicet longae [illegible] [illegible]: actus vero dicuntur convenientes a nullis per dissensionibus [illegible] dissensionis, et actus dicuntur convenientes a nullis per assensionibus [illegible]

quitanus, licet in re conveniant in ratione generica modi scibilis, differ-

unt tamen in ratione specifica talis modi scibilis, descendentis

scilicet, et argutantis. Ita est ipsa Thomistarum doctrina apud Pa-

lanco loco citato. Quae urgentissime apparitur

Ruenes: leges divinae convenientes a logica

17 Si Astica sit realiter divisibilis actibus divinae convenientibus a logica Topica

solum mentaliter: ergo habitus divinae convenientes a rethorica

hic sit etiam realiter divisibilis actibus divinae convenientibus a rethorica ar-

guentibus: consequens plus differunt alii, quam actus divinae convenientes

a logica Astica differunt ab actibus divinae convenientibus a logica Topica;

sed habitus logicus demonstrativus, et habitus logicus argutativus est una simplex, et

realiter indivisibilis qualitas. Si dicis: habitus divinae convenientes

a rethorica demonstrativa sint solum mentaliter divisibiles actibus divinae conveni-

entibus a rethorica argutantibus; habitus tamen logicus demonstrativus, et habitus

logicus argutativus, non est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas,

et realiter inter se distinguuntur. Probatur consequentia: licet actus divinae convenientes a

logica Astica sint solum mentaliter divisibiles actibus divinae convenientibus

a logica Topica; habitus tamen logicus Asticus, et habitus logicus Topicus non est

una simplex, et realiter indivisibilis qualitas, et realiter inter se distinguun-

tur: ergo similiter.

Impugnatur 2° ab absurdo eadem exceptio: ergo

17 Et habitus omnis omnino scientiarum sit una simplex, et realiter indivisibilis qua-

litas. Sequens est Domini Miranda logica, et licet ipsorum Thomistarum

sententia absurdissima. Probatur tamen consequentia: habitus logicus demonstrativus, et

habitus logicus argutativus est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas:

ergo habitus omnis omnino scientiarum sit una simplex, et realiter indivisibilis qua-

litas. Antecedens est ipsa, quam nunc impugnatur doctrina. Probatur consequentia: ideo habi-

tus logicus demonstrativus, et habitus logicus argutativus sit una simplex, et realiter

indivisibilis qualitas; quia actus logicus demonstrativus, et actus logicus argutativus supra

ter similes; et actus oriundi ab eodem habitu sunt specialiter similes: Habitus logicus defensivus et habitus logicus argutativus sunt una simplex, et realiter indivisibilis qualitas; habitus oriundi ab eodem habitu sunt una simplex, et realiter indivisibilis qualitas. Major constat per Thomistarum textum. Probatur minor: Ideo actus logici defensivi et actus logici argutativi sunt specialiter similes, quia respiciunt objecta, quae licet inter se differant in ratione specifica talis modi sciendi, conveniunt tamen inter se in ratione generica modi sciendi: et actus oriundi ab eodem habitu respiciunt objecta, quae licet inter se differant in ratione specifica talis objecti scibilis, conveniunt tamen inter se in ratione generica objecti scibilis: ergo sicut actus logici defensivi, et actus logici argutativi sunt specialiter similes, actus oriundi ab eodem habitu sunt specialiter similes. Minor probata, probatur major. Major est innegabilis. Consequentia apparet.

Respondent iterum Thomistae, et cum his pro his Palanco, facultatem ex repetitione actuum logicorum defensivorum generatam esse specialem et substantialem facultatem ad actus logicos argutativos. Explicant doctrinam hanc: Intellectus habens habitum defensivum, sive habitum ex repetitione actuum logicorum defensivorum generatum est specialiter, et substantialiter facultas non solum ad actus logicos defensivos; sed etiam ad actus logicos argutativos: unde unica, et realiter indivisibilis habitus sufficit ad actus logicos defensivos, et ad actus logicos argutativos, et consequenter habitus ad defendendum, et habitus ad argutandum sunt una simplex, et realiter indivisibilis qualitas. Quod autem intellectus habens logicum defensivum, perdius difficultatis aliquando ad actus logicos argutativos, inveniat, ideo provenit, quia caret speciebus circa argutationes, quas species per repetitionem actuum logicorum argutativorum acquisitas expedit, prius lecta specialis, et substantialis facultas sicut per novas species modificata, expedita extendit se ad actus logicos argutativos. Hanc doctrinam illustrat Palanco num. 20 hujus sui citato exemplo hominis per visum habentis potentiam extra hanc distantiam: nam sicut praedictus homo solum habet potentiam magnam, et extrinsecam ad videndum, quam minime auferenda est per novam specialem, et substantialem

alis propositivis, et per dispositionem coloris, media luce, et aliis, ita pa-
riter, qui tantum eliciunt actum intellectionis, tantum sit circa argu-
mentationem dispositionem materialem et extrinsecam, quae non est auferenda per
novas speciales, et substantiales facultates, et per dispositionem specierum, et ea-
rum coordinationem, quae se habent extrinsece materialiter. Thomistae negant non Tho-
mistae tamen inter habitus facilitantes intrinsece ad syllogizandum speciales,
et substantiales facilitates ad hos omnino logicos.

Impugnatur 1° responsio, quam Thomistae et
276 accuratissimo verius quam acceperunt, licet autorem dissimulent, ut ob-
servat Scotista Mediolanensis Doctor noster Conventuali Tomo 3° Disputatione
4°: habitus logicus acquisitus non applicat, sive determinat per huiusmodi
species ad actus logice argumentativos: ergo responsio non tenet. Probatur antecedens:
habitus logicus acquisitus prior ad huiusmodi species erat virtus activa
elicitiva actuum logice argumentativorum, licet supponi possit quod habitus
acquisitus solum est virtus activa elicitiva actuum similium, et quorum
repetitione generatus fuit, et ut constat ex impugnationibus 2ae responsi-
onis actus logice argumentativi non sunt similes actibus logicis acquisitis, ex quo-
rum repetitione generatus fuit habitus logicus acquisitus. Recurrat ergo, ad la-
tus dicatur; tunc sic: nullus habitus potest applicari, sive determinari ad actus,
quorum non est virtus activa elicitiva; sed habitus logicus acquisitus prius
ad huiusmodi species non est virtus activa elicitiva actuum logice argu-
mentativorum: ergo habitus logicus acquisitus non applicat, sive determinat per huiusmodi
species ad actus logice argumentativos.

Impugnatur 2° eadem responsio: habitus lo-
gicus acquisitus non est specialis, et substantialis facultas ad actus logice [illegible]: ergo
habitus logicus acquisitus non est specialis, et substantialis facultas ad actus logice ar-
gumentativos. Consequentia satis constat, et apparitate, et ex impugnationibus
2ae responsionis. Probatur antecedens: nam habitus logicus acquisitus est specialis, et sub-

tualis facilitas ad actus logicos Topicos, habitus logici Aliquos, et habitus logici Topicos, non distinguuntur realiter inter se, et habitus logici Aliquos, et habitus logici Topicos realiter inter se distinguunt: ergo Aliquos doceant Thomistae apud Palanco citatum num. 1683. Pater mar: Rejecta Thomistarum habitus logici, et habitus logici acquisitivos non distinguunt realiter inter se, quia habitus logici Aliquos est realis, et subsistentialis facilitas ad actus logicos acquisitivos, et habitus logici Aliquos, est realis, et subsistentialis facilitas ad actus logicos Topicos; habitus logici Aliquos, et habitus logici Topicos non distinguuntur realiter inter se.

Impugnatur 3º eadem responsio: quod intellectus habens habitum logicum Aliquos denuo reddatur facilis ad actus logicos acquisitivos, per hunc individui speciem modificanos, perficientes, et extendentes habitum logicum Aliquos obstabat, quod denuo generetur novus habitus, aut nova facilitas ad actus logicos acquisitivos: sed quod intellectus 1º reddatur facilis ad actus logicos Aliquos per repetitionem actus logici Aliquos obstabat, quod 1º generetur novus habitus, aut nova facilitas ad actus logicos Aliquos. Ergo ipsa Thomistarum responsio. Sequela stante sed licet absurdum manifestum: nam si 2º quis etiam perdidit facilitatem ad actus logicos acquisitivos, et acquirit, generari novum habitum ad actus logicos acquisitivos; nam 1º quis expendit facilitatem, ad actus logicos Aliquos acquirit, generari novum habitum ad actus logicos Aliquos. Haec quilibet comparatur, per intellectum ab alio alter ex habitu esse realis, et subsistentialis facilitas ad actus omnino actus omnino scientificos, lumina, et realiter indivisibiles habitum esse realis, et subsistentialis facilitatem ad actus omnino actus omnino scientificos: sed esse posset, intellectus, quin unitur, et realiter indivisibilis habitus esse realis et subsistentialis facilitas modificanda, perficienda, et extendenda ad actus omnino actus omnino scientiam, non per novos habitus, aut per novas reales, et subsistentiales facilitates, sed per novas species dispositionis, et animandas

coordinationem.

Exemplum hominis pro visione tenemus in tenuari-
179 D. itius albaiano [illegible] et a nobis pro nº 161º. Jn omissa
rum naturam a spiritus, et ea veniens oriundi: non ideo impossibilia
alia, et lemma adudiendum per diem hominis cui est auferentia per novam gra-
tiam, et subitaneum, pro audiendum, quia ista successio adequata est et ple-
tam in per distinctio hominis; atque in illis tenentibus hominis logis diffusum non est finalis, et
substantialis facilis, imo est finalis, et substantialis difficilis ad aures logis an-
gustiatus, ad dictis satis dicitur: si difficultas cui aciei logis angustiati-
onum quam invenit in instrumento tenente hominis logis diffusum, auferendam per
novam gratiam et substantialem facilitatem, ad illo per novum hominem. Erunt:
per distinctio nullo alio indiget ad videndum, nisi applicatione lucis, debili,
et sed audiendi voluntate; at cum in illis tenente hominis logis diffusus fa-
cilis illud ad logis angustiatos, sic ipsi applicatio opus, et sed voluntas
elicienda ad logis angustiatos: non in illis tenentibus hominis logis dif-
fusum, possit magna ad logis angustiatis applicatio, et voluntas spontaneitatis et
elicientia, adhuc magna superest difficultas in elicienda a se illam
[illegible], sic hominis tenens logis angustiatos: sed non eodem modo se habent per distinctio
respectu visionis, et in illis tenentibus logis diffusum per distinctio respectu animi logis
angustiatos.

Sectio 2a. nostra dicitur: in logo actuali in una scientia

180 non requiritur unio physica inter ejus partes. Probatur breviter dico: in logo actuali
in una scientia non requiritur unio physica inter ejus partes: ergo in logo habituali
in una scientia non requiritur unio physica inter ejus partes. Antecedens est certum: nam lo-
gus actualis, quae est una scientia, est collectio actuum logicalium, quae et
realiter logicales sunt ejus partes, et inter se physice non conveniunt. Consequentia
a paritate constat. Objectio dico sic ponit, nihilo quo plurimum difficulta-
te alibi opportunius discutienda de augmento physico intensivo
qualitatis non actualis, quod juxta nostram rationem opinionem ita potest praediti

onem graduus adaequatam, sive per additionem partis qualitatis ad partem qualitatis, id est gradum, sive pars qualitatis superaddita constituunt gradum, sive partem qualitatis compositam. Contra per repetitionem eorum actuum logicalium habitus logicus, sive logica habitualis intendatur, et augeatur, et consequenter juxta rationem citatam opinionem pars logicae habitualis superveniens physice uniatur parti eius logicae habitualis praeexistenti, habetur unio physica inter partes logicae habitualis: cum haec unio physica inter partes logicae habitualis non necessario, ut logica habitualis sit una scientia, et ut logica habitualis physice intendatur, et augeatur.

Ex dictis colliges, logicam habitualem ad- 181
aequate sumptam dispositiones et habitus heterogeneos et specie distinctos. Habitus namque logicae habitualis adaequate sumptae dispositiones et habitus definitivus, divisivus, et argumentativus; et habitus definitivus, divisivus, et argumentativus inter se specie distincti. Ergo logica habitualis adaequate sumpta dispositiones et habitus heterogeneos specie distinctos. Major certa. Minor probatur 1o quia, quod habitus definitivus, divisivus, et argumentativus generantur per repetitionem actuum inter se specie distinctorum: scilicet leges, et regulae logicae definitivae, quae sunt actus, ex quorum repetitione habitus definitivus generatur, sunt specie distincti a legibus, sive regulis logicae divisivae, et logicae argumentativae, quae sunt actus, ex quorum repetitione generantur habitus divisivus, et habitus argumentativus. Probatur 2o quia, quod habitus definitivus, divisivus, et argumentativus habent obiecta inter se specie distincta: scilicet definitio, quae est obiectum habitus definitivi specie distinguitur a divisione, et argumentatione, quae sunt obiecta habitus divisivi, et habitus argumentativi.

Cum ex hucusque dictis dicatur logica habitualis 182
esse una scientia, et non unitate simplicitatis, ideo quaerere tendamus an eo, quod plures partes physice inter se uniantur, sive an eo quod sit una scientia unitate physica disponens, et unde necessario, logica habitualis

ee saltem unam simpliciter unitate morali. Ergo haec appendix probat lex

actualis est una sola unitate morali: ergo lex habitualis est saltem

una sola unitate morali. Ratio antecedentis est: quia decem leges legales, quae in

unam collectionem lex actualis dicuntur, ad unum finem ordinantur, ad

omnium scilicet attributionem peculiarem legum. Ratio consequentiae est: quia habitus ordinantur

ad legem eundem finem, ad quem ordinantur actus, et quorum repetitione generantur

= Observandum est hic, hanc unitatem moralem desumendam esse

ordinatione actuum, et habituum ad unum finem ex parte intrinseca, et

parte extrinseca actus, et habitibus. Est parte intrinseca: quia parte

consistit in ipsa ratione actuum, et habituum, qui se conducunt ad

talem finem. Est parte extrinseca: quia pendet et pendet ab arbitrio

hominum, qui actus, vel habitus in unam collectionem adunarunt, et

unam appellationem sibi; sicut unitas moralis exercitus est parte

intrinseca militibus se conducentibus ad finem pugnandi, debellandi,

et est parte extrinseca posita: quia parte pendet ab arbitrio principis

qui posuit milites in unum corpus ad unum finem adunavit.

§. 2a.

Opposita solvuntur.

Opponitur 1°: habitus principaliter respiciens aliquid unum

83 et ad aliquid unum sub ordinem est una simplex, et realiter indivisibilis

qualitas, licet ad plura se extendat; sed habitus legum principaliter respicit

aliquid unum, et circa aliquid unum sub ordinat, licet ad plura se extendat:

ergo habitus legum est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas: ergo

lex habitualis est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas. Maior

probatur auctoritate D. Thomae, 1a 2ae, q. 54 a. 4 dicentis: "Si

inspicimus habitus secundum ea, ad quae se extendit, inveniemus in eo

quandam multiplicitatem; sed quia illa multiplicitas ordinatur ad aliquid

unum, ad quod principaliter respicit habitus, inde est quod habitus est qualitas simplex"

plex non distincta et pluribus habitibus, cum tamen ad multa se extendat. Quod clarius interrogat hic Palanco, et addit: quia ad obiecta theologica nullo respectu defendat, et ultra sua.

Maior est certa ex hoc, quia habitus theologiae, ut ad plura se extendat, principaliter respicit unum obiectum, et sub eo ordinatur ad unum obiectum, quod est aliquod unum. Unde de qualitate infertur: disponitur eadem auctoritate eiusdem Angelici praeceptoris loco citato ad 2um dicentis, dicendum quod licet qui aliquam scientiam acquirit per demonstrationem scientiae principiis unius, habet quidem habitum, sed imperfecte: cum vero acquirit per aliquam demonstrationem scientiae principiis alterius, non generatur in eo alius habitus, sed habitus qui prius inerat, fit perfectior, utpote ad plura se extendens: sic hic dicendum est de habitu theologiae, et ideo dicendum est habitum theologiae, sive logicae, habitualis esse unam simplicem et realiter indivisibilem qualitatem. 189

Ad argumentum resp. maior: habitus principaliter respiciens aliquod unum unitate generica, et ad aliquod unum eadem unitate sub eo ordinatum est una simplex et realiter indivisibilis qualitas, ut ad plura se extendat, nego; habitus principaliter respiciens aliquod unum unitate specifica, et ad aliquod unum eadem unitate sub eo ordinatum est una simplex et realiter indivisibilis qualitas, ut ad plura se extendat, scilicet: est una simplex et realiter indivisibilis qualitas simplicitate et indivisibilitate opposita multiplicitati et pluralitati specificae, concedo; simplicitate et indivisibilitate opposita multiplicitati et pluralitati individuali, nego maiorem. Distinguo minorem: habitus theologiae principaliter respicit ad aliquod unum unitate generica, et ad aliquod unum eadem unitate sub eo ordinatur, ut ad plura se extendat, concedo; respicit aliquod unum unitate specifica, et ad aliquod unum eadem unitate sub eo or-

dinat, nec maior, diversamque quae in omnibus sensu. Mixtis adjun
cta probatio ita explicari debet, ut ordinat, maior sed., quae principaliter
pit terminus logicus, et aliqua terminus logicus secundo ordinat, esse aliquid unum
unitate generica, et negat, maior sed. esse aliquid unum unitate specifica.

Ad auctoritatem D. Thomae in minori probatio
185 nem allatam R., ex la solum probari in distantia pluribus terminis,
una in specie finitis terminis logicis, qui iis ad plura extendi,
principaliter respicit, et secundo ordinat ad aliquid unum unitate specifica; non
vero probari, in distantia pluribus terminis inesse individualiter finitis.
Nam per D. Thomam hanc multiplicitatem, et pluralitatem individua-
lem terminus opponere videtur in his verbis auctoritatis allatae: in
venimus enim quandam multiplicitatem, et illis illa multiplici
tas ordinatur ad aliquid unum unum; ex auctoritate D. Thomae probari
nequit, terminum logicum sive logos terminales esse unum simpliciter, et realiter
indivisibilem qualitate simplicitate, et indivisibilitate opposita multiplicitati, et
pluralitati individuali, sive in distantia pluribus terminis inesse in
dividualiter finitis.

Adde neque ex eadem D. Thomae auctoritate pro
186 bari potest, terminum logicum sive logos terminales esse unum simpliciter, et reali
ter indivisibilem qualitate simplicitate, et indivisibilitate opposita multiplicita
ti, et pluralitati specificae; sive in distantia pluribus terminis inesse
specie finitis. Et ratio est, quia D. Thomas in allata auctoritate loquitur de
termino principaliter respiciente aliquid unum unitate specifica, et ad aliquid unum
eadem unitate secundo ordinato, et termini logici sive logos terminales principa
liter respiciunt maior sed. et secundo ordinat ad maior sed., quod non est aliquid unum
unitate specifica, sed unitate generica = Hic opponere notabilis 1°, terminum
logicum, sive logos terminales esse quodam genere totum a cuius opposito separatur

actualibus inter se specie diversis, ordinatis tamen ad componendum unum rem in specie infima; sicut corpus vivens est compositum ex actualibus corporis partibus actualibus inter se specie diversis ordinatis tamen ad componendum unum corpus vivens in specie infima. Et sicut ad unum corpus vivens dicuntur tanquam partes actuales in corpus, anima, dimensio interna, quia aliqua essentialis pars est adaequata corporis viventis; ita etiam habitus logicae, sive logica habitualis dicuntur tanquam partes actuales in habitibus scientiae, diversis, et accuratius, quia aliqua essentialis pars est adaequata habitus logicae, sive logica habitualis = Notabis 2°, nedum plures habitus logicae, sive plures logicas habituales, [illegible] ris habitus unius logicae, quae est saltem moraliter una.

Igitur Patronus Quid clamdes interro- (8)

ganti, asserentis omnes Thomistas, nullo tempore admisisse rem simplicitatem, et realem indivisibilitatem habitus logicae, sive logicae habitualis ob allatam simplicitatem D. Thomae auctoritatem. R. 1°, clamdes esse testimonium Eminentissimi Thomistae Cajetani in 1a parte D. Thomae q. 54 art. 4° clare asserentis, aliquos Thomistas oppositum docuisse. R. 2°, clamdes esse testimonium Doctissimi Thomistae Soto logicae q. 3a proemiali asserentis, concludens [illegible] difficultatem non solum inter S. Thomam, et alios, verum etiam inter Thomistas ipsos esse opinionum dissensionem. R. 3°, clamdes esse testimonium Thomistarum Principis Capreoli q. 3a prologi asserentis, de [illegible] esse D. Thomae mentem claram [illegible] indivisibilitatem, cum aliquando docet habitum suum simplicem qualitatem, et aliquando, et collectionem ex multis, [illegible], sibi apparere, quod scientiis [illegible] magis sit [illegible] multarum apud S. Thomam collectivum, [illegible] plexam qualitatem. Quid his tribus horum Thomistarum testimo

nisi clarius ad dirimendum clarissimum Divi Thomae testimonium;

Contra Thomistas, nullo excepto suam opinionem defendere, et ad clarissime suadendum non esse adeo clarum D. Thomae mentem pro Thomistarum opinione?

Quod clarius suadent sequentia ipsius Angelici Magistri

188 testimonia in favorem nostrae opinionis militantia, quorum primum desumitur ex 1a 2ae quaestione 54 articulo 2, quod sic se habet: Obiectum habitus, et dispositio dat speciem habitui, neque tamen in sui ratione includit indivisibilitatem. Secundum desumitur ex quaestione 8a de veritate articulo 2o, quod sic se habet: una tota scientia comprehendit sub se plures scientias particulares, quibus conclusiones diversae cognoscuntur. Tertium desumitur ex 1a 2ae citata quaestione 52 articulo 2o in corpore, quod sic se habet: secundum rationem habitus species distinguuntur: uno quidem modo secundum principia activa talium dispositionum; alio vero modo secundum naturam; 3o vero modo secundum obiecta specie differentia. Ex quibus clarissime deducitur, habitum logicae, sive totam habitualem non habere multiplicitatem et pluralitatem oppositam simplicitati et indivisibilitati individuali, sive constare pluribus habitibus individualiter diversis; et enim habere multiplicitatem et pluralitatem oppositam simplicitati et indivisibilitati specificae, sive constare pluribus habitibus etiam in specie distinctis; quod ex phraseologia stabilitis deducitur, habitus logicae, sive logica habitualis habet principia activa inter se specie distincta, cum exerceat operationem circa definitionibus, divisionibus, argumentationibus, quae inter se specie distinguuntur: et quod respicit obiecta specie differentia, definitionem videlicet, divisionem, et argumentationem inter se specie differentes. Hinc habitus logicae, sive logica habitualis cum Angelico Praeceptore appellari debet una tota scientia, quae comprehendit sub se plures scientias particulares, quibus conclusiones diversae cognoscuntur.

Ad 3um ex maiori ... 4.

auctoritate D. Thomae prope num. 183º R, lic. quod acquisitio

tota Scia unius per demonstrationem, acquisitio per demonstrationem

scientiae alterius, non acquirere novum totale, et adequatum hab-

itum; et novum partiale, et inadequatum habitum, quod addendo pri-

ori, et adaequato, et per cuius additionem potens ad plura se extendere;

quod habitus partialis de novo acquisitus non est aliud aliquid at-

tendere ordinationem, atque habitus partialis praesuponit; et habitus par-

tialis de novo acquisitus ordinentur ad constituendum, sive componen-

dum unum habitum perfectionem, etc.

Instabis contra: sicut se habet potentia

quae in compositione citata existit sicut potentia est una, et ad multa

se extendit secundum quod conveniunt in uno aliquo, id est, in generali

ratione obiecti; ita etiam habitus ad multa se extendit secundum [illegible] in generali

ordinationem ad aliquod unum, id est, ad unam specialem rationem obiecti; at

et potentia ad multa se extendat et simplex, et realiter indivisibilis: ergo

et habitus ad multa se extendat et simplex, et realiter indivisibilis:

ergo et habitus logicus, sive logica habitualis ad multa, sive plura se

extendat, est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas. — Resp.

explicando allatam D. Thomae auctoritatem: sicut potentia cum sit una, tene-

tur sicut denotante aliquam similitudinem potentiae cum habitu, non sicut

potentia cum sit una tenetur sicut denotante omnimodam similitudinem pe-

nes habitum, neque magis, et dissimilitudinem, neque utramque denegamus. Igitur et

potentia in aliquibus habitui assimilatur, in tamen pluribus aliis dissi-

milatur. Dissimilatur 1º: non potentia est incapax extensionis, et remissionis;

habitus vero apud Thomistas plures est capax extensionis, et re-

missionis. Dissimilatur 2º: non una, et eadem potentia se extendit ad omnia

visio obiecta directa sub ratione universalis. Ima obi. sibilis re
nus vo, et logice habitus lapis. Thom. istas propos se extendit ad visa a
no et ta extensa sub ratione universali ... obi sibilis. Istud
2° quinque una, et eadem ratio a se extendit ad multa secundum quod conveniunt
in generali ratione obiecti; unus vo et logice habitus l ... Angeli
Doctoris se extendit ad multa secundum quod conveniunt in specia
li ratione obi. Istud 2° ... ratio ... generali repetitione aequalis
habitus vo lapud Thomistas propos generali et repetitione aequali.

Et hinc accipienda est instantia cuius
191 ... ratio repetitione ... generali habitus vo generali
... , ... ad ... habitus ...
... ad ... ratio ... . aequalis ...
... ad ... habitus ... , quod habitus ...
... aequalis generi partem ... , ... aliquis ... ,
... , ... habitus, alla ...
... , et ... habitus ... realiter ...
... in partes. ... habitus, ... inter et habitus ...
eo ... , quod ... ratio ad multas se extendit secundum quod conveniunt
... in uno aliquo, idest, in generali ratione obi; ita etiam habitus
ad multa se extendit secundum quod habent ordinem ad aliquid unum, id
est, ad unam specialem rationem obi.

Iure data instantia 1° a Palanco: ... ratio
192 ... simplex, et realiter indivisibilis; ... ad multa se extendat, sa
... sub eadem ratione formali; et ... habitus logicus ad multa se exten
dat, ... sub eadem ratione formali. ... ratio ... simplex, et reali
... indivisibilis habitus logicus ... simplex et realiter indivisibilis.
... certa, ... Istud ... habitus logicus ...

et argumentum, quia ut multa se extendit, uel comprehe-
endo ratione habitus motiui, quia [illegible] in ordine [illegible] et [illegible] quo
aliqua [illegible] magis distat ab actualitate, et exercitio, eo est magis
extensa, magis indifferens, et magis in potentia; sed habitus magis di-
stat ab actualitate, et exercitio, quam actus, a quo generatur: ergo habi-
tus est magis extensiua, magis indifferens, et magis in potentia, quam
actus a quo generatur: ergo sicut eadem complexa et realiter indiuisibilis o-
mnia se extendit ad plures propositiones inter se specie distinctas, et
eadem complexa, et realiter indiuisibilis potentia se extendit ad plures
habitus inter se specie distinctos, ita etiam eadem complexa, et realiter indiui-
sibilis habitus se extendit ad plures actus inter se specie distinctos. Ma-
ior [illegible]: nam illud, quod ad plura se extendit quam potentia; potentia
[illegible] magis distat ab actualitate, et exercitio, quam potentia: et [illegible]
ad plura se extendit, quam habitus; quia potentia magis distat ab
actualitate, et exercitio quam habitus. Minor [illegible]
actus [illegible] actualitas, et exercitium potentiae. In ratione 3° [illegible] potentia
ad plura se extendit, quam habitus; quia habitus est actualitas, et exerci-
tium potentiae; et actus est actualitas, et exercitium habitus: ergo habitus
ad plura se extendit, quam actus. Hinc [illegible] Palanco, eundem
complexum, et realiter indiuisibilem habitum respicere ad actus inter se specie
distinctos.
Ad 1um in [illegible] [illegible] negando maiorem: [illegible] 125
potentia intellectiua Dei, et potentia intellectiua Angeli nostri [illegible], sicut realitas
una complexa, et realiter indiuisibilis potentia intellectiua, ut [illegible] respi-
cit multa ad quae se extendit, ratione habitus [illegible] o-
missa maiori nego consequentiam: [illegible] habitus [illegible] respiciunt multa,

sive sub. res sub ratione g.alia, et uniformiter idem modi sedi sub ratione speci fica talis modi sedi, sive ablationis, violationis et arguitionis, quae rationes licet generice inter se conveniant, specifice tamen differunt inter se = Ad 2. in isto omissionis, decimi, 2a, qua nec 2. Et ratio est: nam actus non generatur a potentiis, nec potentia generatur ab habitibus; unde non est mirum actum limitari a potentiis, nec potentiam ab habitibus limitari: at vero habitus generantur ab actibus, ergo ab illis limitantur, nec secus in praefectionis virtutis, qua prius causa, quod evenit, habitus ex terminatione a re diverse speciei ab actibus, et qui eiusdem ratione generatus fuit. Ut autem habitus in magis extensivus, magis indifferens, et magis in potentia, quae actus aequo generat, non ex quo habitus virtus elicitiva actus intra speciem eiusdem, et sufficit quod habitus virtus elicitiva actus in re numerata distinctus, et quod actus, a quo habitus generatur, non sit talis virtus.

134 Omissionem, quae est absurde falsa, videlicet in causa in actu 2° sive actualiter producentis quae minus distat ab actualitate, et exercitio producendi quam causa in actu 1°; quin causa in actu 2° sive actualiter producens est minus extensa, quam causa in actu 1°, cum utraque equaliter habeat virtutem producendi, et ab eo perfectius terminatur. Neque oppositum vincit cum iuncta mani. ratio, et quod probare debebat, licet repetit: si quidem neque actus, virtus prius potentia, neque potentia virtus prius habitibus minus est actu cum sic, et potentia cum habitibus minus distet ab actualitate, et exercitio, in quo nulla datur ratio, ut dicatur actus cum potentia, et potentia cum habitu esse minus extensa, quam actus ab [illegible]

poa; et poa absq habitu = Ad 3um instq neo maior: nam n̄ ideo poa

ad plura se extendit, quam habitus; q̄a habitus ē actualitas, et exercitiu

poti; et q̄a ut ab habitibus dīqinit, n̄ ē cur ab pslis limitet: et vo

habitus ut ab actibus generet, ab pslis eisdem limitat, ne efficius ī perfec

tioris virtutis, quam poris caa.

Opones 2°: q̄d facilitas ad defendendum posit 195

stare absq facilitate ad argumentandum: ergo pbat, habitum ad defendendum,

et habitum ad argumentandum realiter inter se distingui: ergo habitus ad defendendum

et habitus ad argumentandum n̄ distinguntur realiter inter se: ergo logica habitualis

est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas. Utraq̄ sequela

legi ex antea deducta fuerat contra duas pbaciones. Ans tr explicat

ur: 1°: q̄d facilitas ad argumentandum in 1a figura possit stare absq

facilitate ad argumentandum in 2a figura; et q̄d facilitas ad argumentandum

in 1° 1æ figuræ modo possit stare absq facilitate ad argumentandum

in 2° eiusdem 1æ figuræ modo: ergo pbat, habitum ad argumentandum in 1a figura,

et habitum ad argumentandum in 2a figura; habitum ergo ad argumentandum in 1° 1æ

figuræ modo, et habitum ad argumentandum in 2° eiusdem 1æ figuræ modo re-

aliter inter se distingui: ergo similiter = 2°: q̄d facilitas ad argumentandum in materia Me-

taphisica possit stare absq facilitate ad argumentandum in materia Medi-

cinæ: ergo pbat habitum ad argumentandum in materia Metaphisica, et habitum

ad argumentandum in materia Medicinæ realiter inter se distingui: ergo similiter = 3°:

q̄d facilitas ad abstinendum a cibo stare possit absq facilitate ad abstinen

dum a potu, et q̄d facilitas ad abstinendum a piscibus stare possit absq

facilitate ad abstinendum a carnibus: ergo pbat, habitum ad abstinendum a cibo

et habitum ad abstinendum a potu, habitum ergo ad abstinendum a piscibus, et ha-

bitum ad abstinendum a carnibus realiter inter se distingui: ergo similiter.

Ad argumentum Rn nego ans, ad 1am ante pba 196

tionem nego ans: nam habitus ad argumentandum in plures modos pro diversitate materiæ,

et quorum repetitione generat.; cum autem ex quorum repetitione generat. habi-
tus ad argumentandum in 1a figura, sint diversi absolute, et quorum repetitio-
ne generat. habitus ad argumentandum in 2a figura, et ex quorum repetitione
generat. habitus ad argumentandum in 1o eiusdem figurae modo, sint diversi absolute
et quorum repetitione generat. habitus ad argumentandum in 2o eiusdem figurae mo-
do, habitus ad argumentandum in 1a figura, et habitus ad argumentandum in 2a fi-
gura, habitus ad argumentandum in 1o eiusdem figurae modo, et habitus ad argumentan-
dum in 2o eiusdem figurae modo realiter inter se distinguntur.

Ad 2um eiusdem antis probationem Resp. Dico: quod

197 facultas adaequata, et completa ad argumentandum in materia Metaphysica possit stare
absque facultate inadaequata, et incompleta, ad argumentandum in materia Medica; quia
probat, habitus ad argumentandum in materia Metaphysica, et habitus ad argumentandum
in materia Medica realiter adaequate inter se distingui, Ordo; realiter inadaequa-
te inter se distingui, nego ant., et conseq. Constat ex dictis num. 25o quod reperiuntur
duae difficultates in cuiusvis syllogi constructione, quarum una est formalis, si-
ve circa formam syllogi, et alia est materialis, sive circa materiam, ut conse-
quenter syllogismus, licet in forma syllogismus verus sit. Duabus his difficultatibus duae
aliae facultates correspondent in cuiusvis syllogi constructione, quarum
una est formalis, sive ad formam syllogi, et alia est materialis, sive ad materiam, ut con-
sequenter syllogismus, licet in forma syllogismus verus sit. Hinc est, quod facultas adaequ-
ata, et completa ad argumentandum in materia Metaphysica componitur, et constat
ex facultate formali, et facultate materiali; et facultas adaequata, et completa
ad argumentandum in materia Medica componitur etiam, et constat ex facultate forma-
li, et facultate materiali; cum autem facultas formalis ad argumentandum in ma-
teria Metaphysica sit eadem cum facultate formali ad argumentandum in materia Medi-
ca, et facultas materialis ad argumentandum in materia Metaphysica non sit eadem
cum facultate materiali ad argumentandum in materia Medica, sequitur, quod facultas
adaequata, et completa ad argumentandum in materia Metaphysica est tantum realiter inad-

quate dista a facilitate adequata ad arguendum in mat. Medio.
Qd facilitas fealis ad arguendum in maa Medio, et adaequata
lite fcali ad arguendum in maa Medio, Pro probat, quod nulla di
ffcultas habeat ad arguendum in maa Medio, alteque habet facili-
tatem ad arguendum in maa Medio, quod licet qui non habet facilitatem ad
arguendum in maa Medio; Et nihil difficultas nequit consistere
in facilitate naali, equaliter maa Medio equi ignarus supponit.
Ergo nihil hic difficultas consistit in facilitate fcali: Ergo facilitas fcalis
ad arguendum in maa Medio, realiter est facilitas fcali ad arguendum
in maa Medio. Ad ethis quid Ota nos?
Ad facilitatem autem probationem negans: non ha- 198
bitus acquisitus ad abstinendum a cibo est realiter distinctus ab habitu a-
cquisito ad abstinendum a potu, et habitus acquisitus ad abstinen-
dum a piscibus est realiter distinctus ab habitu acquisito ad abstinen-
dum a carnibus, et tamen realis distinctio probationum habituum non se operatur
Pro probat, quod facilitas ad abstinendum a cibo posset stare absque fa-
cilitate ad abstinendum a potu, et facilitas ad abstinendum a piscibus
possit stare absque facilitate ad abstinendum a carnibus.
Hic observabis, habitum per se facilitantem 199
ad actum posse stare per accidens cum difficultate ad suum actum, absque
per se facilitante, ut patet in habente habitum ad abstinendum a potu,
qui licet habeat habitum per se facilitantem ad actum abstinendi a potu; si
tamen magna febri corripiat, manetque per accidens experiet dif-
ficultatem in actu abstinendi a potu a aequo, frigido, cetera ab-
lata febri equaliter experiet facilitatem ad ante habebat. Patet
etiam in habente habitum ad arguendum in 1o libro Phys. modo in maa
Medio v.g. qui licet habeat habitum per se facilitantem ad actum arguen-
di in 1o li. Phys. modo in maa Medio; si tamen magno capitis dolo-

re comprehendat, maxime per accidens disparatas difficultates [illegible]
quarendi in 1° loco, hoc modo in Theol. Mystica, [illegible]
dolorem aequale disparatas difficultates, ac [illegible]. Ubi observa,
Thomistas eundem habitum aequaliter extendere ad aeque difficiles [illegible], et quo
rum repetitione generatus fuit [illegible] difficultates essentiali, sive per se
ad aeque difficiles [illegible], et ex quorum repetitione generatus fuit; non vero ex-
tendere habitum aequaliter ad aeque difficiles [illegible], et quorum repetitione gene-
ratus fuit, nisi [illegible] difficultates essentiali sive per se ad aeque [illegible]
[illegible] extendi [illegible], et [illegible] difficultates accidentali, sive per accidens, ut di-
cere [illegible] in [illegible] apertis.

Oppones 3°: logica habitualis, est da in specie
200 atoma, sive infima: ergo logica habitualis non continet sub se plures habi-
tus specifice distinctos. Ratio antecedentis est: quia aliter logica habitualis esset divi-
sibilis in plures logicas habituales. Ratio consequentiae est: quia species atoma,
sive infima solum continet sub se individua numerice distincta. Respondeo
1°: ratio formalis specificativa logicae habitualis non est divisibilis in plures ratio-
nes specificativas logicae habitualis: ergo logica habitualis recipit [illegible]
indivisibilem rationem formalem specificativam: ergo logica habitualis est una sim-
plex, et realiter indivisibilis qualitas. Ratio antecedentis est: quia aliter darentur
plures logicae habituales specifice distinctae. Consequentiae [illegible] [illegible]:
maxime unde habent logica habitualis ex pluribus habitibus [illegible],
quam [illegible], [illegible], Physica, et Medica habitualis [illegible];
et [illegible] ex pluribus habitibus specifice distinctis resultare: ergo logica
habitualis non resultat ex pluribus habitibus specifice distinctis.

[illegible] 3°: si logica habitualis esset diversa-
201 nis, et plures habitus, logica habitualis esset non unica, et plures [illegible];
at hoc dici nequit: ergo logica habitualis est unica, et non plures habitus.
[illegible] maxime sequela: quilibet habitus [illegible] est una [illegible]:

quod si logica hominalis esset una in nimis, et plures hominis, logica homi-
nalis esset et unica, et plures simul = Urget 4: si logica hominalis
distaret pluribus hominibus specifice distinctis, et inter se solum numericis, lo-
gica hominalis esset una unitate aggregationis; at hoc dici nequit: ergo logica
hominalis non distat pluribus hominibus specifice distinctis, et inter se solum
numericis. Ratio minoris est: quia tunc logica hominalis esset unum per ac-
cidens aggregatum, quod ad nullum praedicamentum pertinet; et logica homina-
lis, utpote scientia pertinet ad praedicamentum qualitatis = Urget 5: perfecti-
onis habet proportionari ei, quod perficit, sive suo perfectibili; at logica homi-
nalis utpote scientia perficit intellectum: ergo logica hominalis debet proportionari in-
tellectui; atqui intellectus est simplex, et realiter indivisibilis: ergo logica hominalis
est simplex, et realiter indivisibilis. Haec est doctrina D. Thomae, et recentiores con-
stant.

Argumentum minime probat, logicam hominalem esse unam R. ad 2.
simplicem, et realiter indivisibilem qualitatem, argumentum logicam hominalem distare
pluribus hominibus numerice inter se distinctis, et facile retorqueri potest
in adversarios asserentes logicam actualem esse speciem atomam, sive in-
fimam, et sic admittentes logicam actualem distare pluribus actibus specifice inter
se distinctis. Directe autem solvitur, verso ordine, distinguendo antecedens: si logica homi-
nalis ut totum potentiale subalternata non distinet sub se plures homines specifice
distinctos, concedo; ut totum actuale subalternata, nego antecedens, eodem adjuncta pro-
bas eodem modo explicabitur: species atoma, sive infima ut totum poten-
tiale subalternata solum distinet sub se individua numerice distincta, concedo; ut to-
tum actuale subalternata, nego. adjuncta eodem probationum. logica hominalis,
quae est species atoma sive infima, potest considerari ut totum potentiale, et
ut totum actuale. Ut totum potentiale subalternata solum distinet sub se homines
numerice distinctos, ut sic subalternata solum sub se distinet partes po-
tentiales, in quas dividitur nomine logicae hominalis. Si logica hominalis ...

et logica habitualis, quia sit habitus numerice tantum inter se distincti, et ut totum actuale considerata dividitur sub se habitus specifice distinctos, cum sit considerata sub se dividatur partes actuales, in quas dividit, nimirum logicam habitualem definitivam, logicam habitualem divisivam, et logicam habitualem argumentativam, quae sit habitus specifice inter se distincti. Nec est contra rationem speciei atomae, sive infimae, opponi, ut certum est in specie humana, quae est species atoma, sive infima, et ut totum potentiale considerata solum dividitur sub se individua numerice inter se distincta, Petrus scilicet, Paulus, et Antonius; considerata autem ut totum actuale dividitur sub se partes specifice inter se distincta, animale scilicet, et rationale. Et declarari potest doctrina haec in logica actuali.

1a Regula sic contra adversarios retorquetur:

Contra: ratio formalis specificativa logicae actualis non est divisibilis in plures rationes specificativas logicae actualis; alias darentur plures logicae actuales specifice distinctae: ergo logica actualis respicit unicam indivisibilem rationem formalem specificativam: ergo logica actualis est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas, quod sequens etiam apud adversarios absurdissimum est. Sic retorqueo contra adversarios. Datur: ratio formalis specificativa logicae habitualis non est divisibilis in plures rationes adaequatas specificativas logicae habitualis, Dato; et in adaequatas probat adjuncta annexis probatio; inadaequatas, nego; et nego consequens: ergo logica habitualis respicit unicam indivisibilem moraliter rationem formalem specificativam, Dato; realiter, nego consequens, et consequentiam nego. Ita dat etiam D. Thoma unam totam scientiam comprehendere sub se plures scientias partiales, quae inter se diversae cognoscuntur. Ita dat etiam Doctor lib. secundum quod sortitur aliquid speciem, oportet esse fixum, stans, et quasi indivisibile. Ex quibus deducitur, logicam habitualem, quae est una tota scientia, comprehendere sub se plures scientias partiales, rationes specificativas, prout est fixum, stans, et quasi indivisibile. Unde ratio formalis specificativa adaequata, et adaequate specificativa logicae habitualis est indivisibilis in plures rationes formales specificativas adaequatas,

sive adæquate specificativas logice, habituales, adeo e diversis diversas
rationes formales specificativas inadæquatas, sive inadæquate specifi-
cativas, quot sunt scientiæ partiales sub logica habituali, quæ est una totalis
a, comprehensa.

2a ergo retorquebitur in logica actuali, quæ etiam
habet habitus multiplices, qui conveniunt ex physica, metaphysica, et medica
actualibus resultans, et tamen apud adversarios logica actualis constat
ex pluribus actibus specifice distinctis. Directe ad logicam, concesso primo negando
consequens. Maneant enim logica habitualis ex pluribus habitibus resultantis
respectu unitatis ex physica, metaphysica, et medica habitualibus resultantis
in eo stat, quod logica habitualis respiciat unum tantum obiectum morale adæqu-
atum: convenientia vero physica respiciat plura obiecta moralia adæquata:
3a ergo retorquebitur etiam in logica actuali, cum qualibet scientia specifice distincta
scientia. Directe ad logicam R. distinguo maiorem: si logica habitualis esset una,
et plures habitus moraliter adæquati, logica habitualis esset non unica, et
plures scientiæ, concedo; si logica habitualis esset non unicus, et plures habitus
moraliter inadæquati, logica habitualis esset non unica, et plures scientiæ,
subdistinguo; et plures scientiæ moraliter inadæquatæ, concedo; moraliter adæquatæ,
nego maiorem. Reliquum oppositionis explicandum sit juxta hanc distinctionem,
quæ satis constat ex dictis.

4a ergo subsistit primis retorquendo dicta in lo-
gica actuali. Directe ad logicam R. nego maiorem: neque logica habitualis non
est una unitate simplicitatis, neque unitate physicæ compositionis, non vero habere
unam unitatem aggregationis, cum possit esse una unitate morali. 5a ergo
probat omnes scientias habere esse unam scientiam unitate simplicitatis, cum perficiant
intellectum, qui est unus unitate simplicitatis; omnes virtutes habere esse unam
virtutem unitate simplicitatis, cum perficiant voluntatem, quæ est una unitate

simplicitati; anq. rati bene est corporeq., cuj perfia mag.s quas
e corporea; & pras anq. dicere accidentia, ut tenent Thomistae, ut
perfiant anq., quq. e subria. Dixecte ad lg. R. D maxq.: perfiens
bet pportionari in alqbq ei, qd perfi, D. in oibq, nec maxq., et ne-
cessaminq. D quen.: ergo loqa hbitualis bet pportionari in alqbq
in tthiq., D... in oibq, nec Dquq., et necessa... sicas yprx neoal-
timq. Dquq.: Relege ea, quq. diximus numero 190, et sequenti.

Opones 4.o Hbitus lq. sciq., qui tendit in vu-
niq. fnali scibile, e unus splex, et realit indivisibilis qualitas; at
loqa hbitualis e hbitus scq., qui tendit in unq. fnale sciq. ergo =
Maior probatur = in a hbitus lq. sciq., qui tendit in vuniq. fnali sci-
bile caret prispio divisibilitatis, cuj in subto indivisibili, ny. perfectt
tu recipit, et tendat in obnq. fnali indivisibile. Probatur iq
ideo hbitus sciq. theorica demonstratione genitus e unus splex
et realit indivisibilis qualitas, ut demonstratio dicitur plurilog. trii;
qd tendit in obnq. fnalit indivisibile, et in realit divisibile s. Minor
pbat.: loqa hbitualis e hbitus sciq., qui tendit in unq. obnq. subu-
nicanaone fnali obli scibilis: ergo = D... : frustra fiunt p. plura,
quq. possunt fieri p. pauciora; at unicus splex, et realit indivi-
sibilis hbitus logq. sufit ad oes acs logales: ergo frustra ponunt plu-
res hbitus logq. Minor pbat. 1o a pari lucis, et unionis, quaruj
altera sufit ad oes colores specifice distos illuminandos, et al-
tera ad oes corporis partes adunandas, ut utraque una splex,
et realit indivisibilis s. Pbat. 2o a pari hbitus infusi superna
alis vg fidei supernaturalis, et hbitus virtutis moralis, vg abstinen-
tiq., quorj alter sufit ad oes acs fidei specifice distos, et altera
ad oes acs abstinentiq. specifice distos eliciendos, ut uterque unus

simplex, et realiter indivisibilis est.

Confirmatur: eo quod eo modo probari potest, unicam simplicem, et realiter indivisibilem potentiam sufficere ad omnia omnino obiecta cognoscenda, et unicam simplicem, et realiter indivisibilem causam sufficere ad omnes omnino effectus producendos; ac omnia omnino obiecta cognoscibilitate unica ratione formali obiecti scibilis sint unum formaliter indivisibile, et omnes omnino effectus producibiles ab unica ratione formali obiecti, sive effectus producibiles sint unum formaliter indivisibile = Directe igitur ad argumentum R. 1° nego maiorem: siquidem habitus Physicae, Metaphysicae, et Medicinae tendunt in unum formaliter scibile, utpote hanc omnes scientias sita dumtaxat continentur a formali obiecti scibilis, et tamen apud Thomistas praeter habitus Physicae, Metaphysicae, et Medicinae datur una simplex, et realiter indivisibilis qualitas.

R. 2° Distinguo maiorem: habitus lex scilicet, qui tendit in unum formaliter scibile unitate tantum generica est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas, nego; habitus lex scilicet, qui tendit in unum formaliter scibile unitate specifica est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas, subdistinguo: est una simplex, et realiter indivisibilis qualitas simpliciter, et indivisibiliter operans multiplicitati specierum, concedo; simpliciter, et indivisibiliter operans multiplicitati individuali, nego maiorem. Minorem eadem distinctione distinguendam, et conquaerendam in quibus sensu. Sensu Thomistis. Vestra Reverentia ad 2um argumentum huius conclusionis.

Ad 1um ex fundamento maioris probationem dico, quod propter diversitatem in habitibus omnino est solum propter subiectum, obiectum, et etiam propter principium actuum iuxta illud D. Thomae: secundum tractat

habitus distinguntur ex eo, quod unus respiciat objectum uno modo, alius vero modo secundum rationem: 3° vero modo secundum objecta. Itidem et subjectum, et objectum habitus est indivisibile habitus tamen possit esse divisibiles, si nimirum posterius principium actus divisibile sit. Ad 2am adjunctam maioris probationem dico, habitus scientiae ex una et unica demonstratione oriri id esse indivisibile, quia tendit in objectum formaliter indivisibile; et quia nullus ineo est assignabilis inveniri caput, unde probetur pars divisibilitas, cum posterius subjectum objectum et principium actus sit indivisibile: Et si demonstratio pluribus constet talis, omnes tamen per modum unius concurrunt ad productionem illius habitus scientifici, ad minorem probationem respondeo: negatur. Deinde et distinguo, habitus logicae recipiunt sua obiecta sub ratione specifica distinctionis, et angelicis.

Ad rationem omissa maiori, negatur minor, cuius 1a adsumpta probatio est, contra apparet lucis et unionis in angelo. 1° quia eodem plane modo probatur, ut unica simplex et realiter indivisibilis habitus sufficere ad omnes omnino actus omnino similes; et unica simplex et realiter indivisibilis causa sufficit ad omnes omnino effectus omnino similes. 2°, quia lux, et unio sunt divisibiles in partes realiter distinctas. 3°, quia habitus acquisitus limitatur ex sua virtute effectiva ab actibus, a quorum repetitione generatur, nec per se in perfectione virtutis suae causa: unde licet lux, et unio essent realiter indivisibiles, habitus tamen logicae essent realiter divisibiles.

Neque 2a etiam minoris adsumpta probatio est, contra apparet habitus infusi supernaturalis, et habitus virtutis moralis acquisiti: neque in 1° enim est ad eius extra, cum habitus infusus supernaturales, neque eum de virtutis moralis habitus [illegible]

nos de habitibus acquisitis virtutum moralium eodem modo quo in ver-
endum ad habitus logices sufficere ad actus specifice distinctos, cum a-
pertum teneant aliqui cum ratio statuendi a quo ratione dicatur.
Deinde: habitus infusus complet potentiam ad actus omnes intrinsece respi-
cientes materiam talis alicuius virtutis; at habitus acquisitus non
complet potentiam ad omnes actus alicuius scientiae, sed tantum largitur facilitatem
ad actus similes iis, ex quorum repetitione generatus fuit. Quod ad in-
tus nova discrimen, quod datur inter habitum infusum, et acquisitum:
habitus infusus est causa actuum, et nullatenus actuum effectus; at
habitus acquisitus est effectus actuum, et causa aliorum similium; atqui causa
potest esse universalior suo effectu; effectus autem nequit esse uni-
versalior sua causa: ergo licet unicus simplex, et realiter indivisibilis
habitus infusus sufficiat ad actus specifice distinctos; unicus tamen sim-
plex, et realiter indivisibilis habitus acquisitus non sufficit ad actus speci-
fice distinctos.

Instant Thomistae: omnes logicae actus sunt eiusdem
speciei: ergo unicus simplex, et realiter indivisibilis habitus sufficit ad
omnes omnino logicae actus: ergo. Probant antecedens: actus logicae, qui respiciunt obiecta
specifice diversa; et actus qui non respiciunt obiecta specifice diver-
sa sunt eiusdem speciei: ergo. Probant maiorem: obiecta quae actus logicae res-
piciunt, sunt definitio, divisio, et argumentatio; sed definitio, divisio, et argumentatio
sunt obiecta specifice diversa: ergo. Probant minorem: licet definitio, divisio, et
argumentatio specifice inter se distent, tamen prout respiciuntur ab ac-
tibus logicae, specialiter inter se conveniunt: ergo. Ratio antecedentis est; quia definitio, di-

tio, et arguitao respiciunt ab actu logo sub abstractione ab omni maa.

Ad instantiam sententiam nota, 3 esse apud Thomistas abstractiones a materia. 1ª e abstraccio a maa signata, individuali, aut singulari. 2ª e abstraccio a maa sensibili. 3ª e abstraccio a maa intelligibili. Itaque quod respicit ratio hois, quin de ipsa caro, ossa, pelus, aut aliud dat abstraccio a maa signata individuali, et singulari; quod ipsa maa despicit secundum se dat abstraccio a maa sensibili, cum ipsa secundum se sensibilis sit, attamen in illa dat abstractio a maa intelligibili, cum ipsa maa despiciat quod despicit ens ut sic, l substantia ut sic dat abstraccio a maa intelligibili, cum ens ut sic l substantia ut sic nullo materiali indicante. His tribus, ex logo natura, tria genera optamus 1ª Sc. natura 2a Subsistentia 3ª natura latissime sumpta, quam perfecte disciplina Physica exterminat. Ex quo fere omnia eidem in qua abstractionibus a maa et aliis sunt, ostio, divisio, et arguitao, per ab ab logo respiciunt.

Ad finem ibi ait omni maa l e abstraccio ab omni maa individuali, et singulari definitione, divisione et argumentatione, l e abstraccio ab omni maa, in qua fieri possunt definitiones, divisiones, et argumentationes, ut a maa Physica, Metaphysica, et aliarum scientiarum, l e abstraccio a maa specifica definitionis divisionis, et argumentationis. Metaphysica 1ª neque 2ª abstraccio ab omni maa. Primus est logica primo in genere optime disponit, quod ars logica definitionis ratio, et formaliter respiciat definitionem ita ut in genere et ars logica divisionis ratio, et formaliter respiciat divisionem ut talem, et ars logica argumentationis ratio, et formaliter respiciat

gutaonem et tale sub modo; si autem effecto, diviso, et argutao itad

alibo logicae respiciunt actus logicae italia. respiciendo specifica ad ....

bo in re disquent.

Thomistae logice de 3a abstraone loquuntur.

Jam ad ... R. negando an., ad ant. ... baonem nominare, ad ...

lus ... baonem, ... max., ... admixtis ... baonem ...

et possit adjuncto ... baonem: seq. effecto, diviso et argutao ...

piunt ab actibus logicae sub abstraone communi specifica effectionis,

divisionis et argutaonis; Ratio est: actus logicae ... effectionibus ... specialiter,

et directe respiciunt effectionem; ... et propter ...

unt circa effectionem, et ... circa divisionem, aut argutaonem, ... at;

... effectionibus, et argutationibus ... propter ...

... actus logicae differunt specifice inter se, ... talis ad directe

respiciunt ... sub unusquisque ... sua specie.

Exigui nil ... doctrina ... tradita. ... totius ...

ta, ... tamen sat. ... abstractione ...

Quaestio Secunda.

De necessitate logicae, prius quam ... aliis scientiis.

Articulus 1us.

Nag. circa logicam necessariam ad alias scientias

sententia ponit.

Necessarium ... esse ... simpliciter moraliter necessarium 2 16

ad ... aliis ... Ulterius aliud est simpliciter necessarium ad ...

aliis ... quod talis ... nequit ... absque talis medio.

At duplex ... 1o ... talis ... medio ...

consequi valeat absque tali medio, et tunc tale medium dicitur necessarium necessitate finis, sive necessarium necessitate medij ad talem finem consequendum: et necessarium esse necessaria fuit medietas ad gloriam et coronam consequendam. 2° quando talis finis naturalis non valet, vel difficulter consequi valet absque tali medio, et tunc tale medium dicitur physice necessarium, sive necessarium necessitate physica ad talem finem consequendum: et necessarium esse necessarium cibum ad vitam conservandam consequendam. Medium aliquando est moraliter necessarium ad finem aliquem consequendum, quando talis finis consequi valet non solum difficulter, sed etiam naturaliter, coram non nisi difficulter, aut cum magna cum difficultate absque tali medio, et tunc tale medium dicitur moraliter necessarium, sive necessarium necessitate morali ad talem finem consequendum: et necessarium esse necessarium est equum ad legem ita obeundam.

Itaque 2° inquirendum quorum sit necessaria

§. 17 gratia legum necessariarum ad alias scientias consequendas, sive comparandas. Sic, habent partes ad professionem, et sic Apostoli sacram Theologiam habuerunt, per acquisitionem et hoc dicendum quod homines sacram Theologiam acquirunt suas habent scientias: sic habent per acquisitionem imperfectam, et perfectam. Scientia acquisita iuxta aliquos tunc habetur per acquisitionem perfectam, sive perfecte acquisita, quando acquisita secundum omnes suas partes, et tunc habetur per acquisitionem imperfectam sive imperfecte acquisita, quando acquisita non secundum omnes suas partes, sed tantum secundum aliquas, et aliquas. Scientia aliqua iuxta alios tunc habetur per acquisitionem perfectam, sive perfecte acquisita, quando acquisita cum cognitione reflexa de bonitate illationis; et

tunc habetur per acquisitionem imperfecte, i.e. imperfectam acquisitionem, quae acquiritur
sine cognitione reflexa de bonitate illationis. Scientia aliqua qua-
-litas tunc habetur per acquisitionem perfecte, sive perfectam acquisitionem,
quae acquiritur modo formali scientifico, mediis scilicet regulis et praeceptis
dialecticae pro ut, et formaliter dirigentibus; et tunc habetur per acquisitionem im-
perfecte, sive imperfectam acquisitionem, quae acquiritur absque aliquo artificio.

Supponendum est 1°, logicam naturalem, seu naturale intellec- 218
tus lumen esse simpliciter necessariam ad alias scientias comparandas:
quia nec dicendum scientia aliqua acquiri potest absque lumine intellectus.
Hinc difficultas procedit de logica artificiali. Haec rursus est vel actualis,
et habitualis dividitur; supponendum est 2°, logicam artificialem habitualem esse
simpliciter necessariam, sive necessitate simpliciter, neque facilitatis necessariam esse ad alias scienti-
as comparandas: quia cum habitus acquiratur solum ad posse simpliciter, et
ad melius, et facilius, cum sola logica artificiali actuali et solum
dirigentibus, et circa materialiter quaelibet scientia comparari potest. Pro-
cedit solum difficultas de logica artificiali actuali distincta in con-
tentione relatarum, et reproducente tantum ad dirigendum differendum. Sup-
ponendum est 3°, logicam artificialem actualem esse utilem ad alias scientias com-
parandas, ut omnes negant. Supponendum est 4° logicam artificialem
actualem non esse simpliciter necessariam ad alias scientias habendas; quia quaeli-
bet scientia divinitus, sive miraculose absque logica artificiali ac-
tuali haberi potest.

Sit haec vera, de logica artificiali actuali 219
si est simpliciter necessaria ad alias scientias esse perfecte, sive in statu per-
fecto comparandas. Hanc difficultatem extendunt subtilis Doctoris, qui

seq.^a Scotistae, et nostri Pontius Oprane 2^a Opre ultima,
et Oviedo nostri apud nos Petnado mac 1° generali Opta
ne 1^a, Sne 5°, quos oes imitatur Palanco trac 1° generali
Qne 14^a ano 33°. Eandem Sntiam impugnant plures Thomistae
quorum aliqui docent, logicam artificialem actualem esse simpliciter necessariam
ad Philosophiam, plures Sntiam intuscam sub scientificam comparandam,
et hos sequitur Magen lenoma, et Pr Quiros Oprane 3^a; aliqui
docent logicam artificialem actualem esse simpliciter necessariam ad alias scientias
dumque oes suas partes sive Shres scientificas acquirendas, prosecutus
fatos seqr Dominicanus lince 2^a pte lib 1° Qne 1^a ano
10°, quibus etiam accessit lince Jesuita lib 2° generali tracta-
tu 3° capite septimo.

Ex nostra Sne infes, logicam artificialem ac-
tualem non esse simpliciter necessariam ad alias scias etiam perfecte, sive
in statu perfecto comparandas. Ratio: nam ideo solum est sim-
pliciter necessaria ad aliquid comparandum, quia sine illo comparari nequit; at
logica artificialis actualis nec metaphysica, nec Physica est necessaria ad ali-
as scias etiam perfecte, sive in statu perfecto comparandas: ergo lo-
gica artificialis actualis non est simpliciter necessaria ad aliquas scias etiam
perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Maior est certa et evidens
ex dictis n° 216°. Minor quoad logicam constat ex 4° supposito, et quoad
Physicam ex nostra Sntia probatione constabit. = Itemque inferes ex eadem nostra
Sne, logicam artificialem actualem non esse simpliciter necessariam ad alias sci-
as perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Ratio est: logica
artificialis actualis non est simpliciter necessaria ad alias scias perfec-

te, sive in statu perfecto comparandas: ergo logica artificialis actualis non est simpliciter necessaria ad alias scientias perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Antecedens deducitur ex probatione illationis, et consequentia cum ea conformi: quia non minus necessaria ad scientias perfecte, sive in statu perfecto, quam ad scientias perfecte, sive in statu perfecto comparandas.

Probatur secunda pars, nempe: aliquae scientiae perfecte, sive in statu perfecto possunt naturaliter comparari absque logica artificiali actuali: ergo logica artificialis actualis non est simpliciter necessaria ad alias scientias perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Consequentia legitima infertur. Probatur antecedens: in aliquibus scientiis potest naturaliter scientifice comparari aliqua conclusio absque logica artificiali actualis; ergo in aliquibus scientiis potest naturaliter scientifice comparari omnes conclusiones absque logica artificiali actuali: ergo aliquae scientiae perfecte, sive in statu perfecto possunt naturaliter comparari absque logica artificiali actuali. Omnia haec probanda sunt.

Probatur antecedens: in aliquibus scientiis dantur quaedam principia per se nota, et indicare evidentia, quae ab intellectu lumine naturali possunt comparari; et ex his principiis per se notis, et indicare evidentibus potest naturaliter scientifice comparari aliqua conclusio absque logica artificiali: ergo in aliquibus scientiis potest naturaliter scientifice comparari aliqua conclusio absque logica artificiali actuali. Maior supponitur certa. Minor suadetur 1.º autoritate D. Thomae 1.a parte Quaestione 117.a art. 1.º in corpore dicentis: *praeexistunt in unoquoque homine quaedam principia scientiae, scilicet lumen intellectus agentis, per quod cognoscuntur statim a principio naturaliter quaedam universalia principia omnium scientiarum. Cum autem aliquis huiusmodi principia applicat

ad aliqua particularia, quorum memoria, et experimentis per sensus accepit, per quos discursus acquirit scientiam eorum, quae nesciebat, et notitiis ad ignota procedens. Itaque Inquisitor is qui adeo clare, et aperte nobis favet, ut prius verba difficilius tenent explicationem.

Suadetur 2° a ratione sapientiae: nam 1ª prin-
223 cipiis per se notis, et immediate evidentibus: totum est maius sua parte; mundus est totum, et civitas haec est eius pars, per naturalem scientiam comparari haec 2° nempe mundus est maior hac civitate, absque loquela articulata actuali: ergo et 1ª principia per se nota, et immediate evidentia, quae in aliis scientiis dantur, possunt naturalem scientiam comparari aliquem hominem absque loquela articulata actuali. Consequentia est recta, nam nulla est ratio, cur naturalis scientia comparari possit circa [illegible] per 1ª principia per se nota, et immediate evidentia a posteriori [illegible], quo, nec non possit eius naturalis scientia comparari posse absque loquela articulata actuali aliquis homo et 1ª principiis per se notis, et immediate evidentibus, quae dantur in aliis scientiis. Probatur antecedens: intellectus solo naturali lumine evidenter cognoscens haec principia per se nota, et immediate evidentia [illegible] cognoscit etiam necessariam connexionem cum [illegible]: ergo et aliis 1ª principiis per se notis, et immediate evidentibus potest intellectus solo naturali lumine scientiam comparare: sed cognitis illis 1ª principiis per se notis, et immediate evidentibus, et necessaria connexione cum [illegible], manebit intellectus certus, securusque de veritate necessaria [illegible] necessariae [illegible]: ergo.

Veniendum ad explicationem huius rationis: ut [illegible]
224 [illegible] aliqua scientifica [illegible], sive per demonstrationem, aut demon-

taliter cognoscat, "cara Prop. 1o posterius Capite 1o solis rec."

quod prius veritatis rationes, et principia evidenter cognoscant, quod evidenter

etiam cognoscant huiusmodi causas, et principia esse determinata ad talem

veritatem, et tandem quod evidenter cognoscat, talem veritatem non posse aliter

se habere positis huiusmodi causis, et principiis; et veritatem esse scientiam

sive praeparare, sive demonstrare, aut per demonstrationem cognos-

cere est rem aliquam scientifice praeparare, sive demonstrare, aut

per demonstrationem cognoscere: quod autem de aliqua scientifice praeparari,

sive demonstrari, aut per demonstrationem cognoscat solis rec.

quod prius rei causas, et principia cognoscant, quod evidenter etiam co-

gnoscat huiusmodi causas, et principia esse determinata ad talem rem, et

tandem quod evidenter cognoscat, talem rem non posse aliter se habere

positis huiusmodi causis, et principiis; atqui interdum nos solo naturae lumi-

ne per evidentiam cognoscere hec principia: totum est maius sua parte:

mundus est totum, et civitas hec est prius pars, et per etiam evidenter

cognoscere, huiusmodi principia esse determinata ad hanc rem: determinan-

dus est maior hac civitate, et tandem cognoscere per evidentiam,

huiusmodi rem non posse aliter se habere positis illis principiis: quod interdum

nos solo naturae lumine per scientifice praeparare, sive demonstra-

re, aut per demonstrationem cognoscere hanc rem: quod mundus

est maior hac civitate: quod de illis principiis per se notis, et immediate

evidentibus, quae in aliis scientiis dantur per solam naturalem scientifice

praeparari aliquam rem absque logica artificiali. Quae autem scientia

hoc infert: quod interdum absque logica artificiali actuali, et solo naturae lu-

mine per evidentiam cognoscere illa principia per se nota, et immediate evi-

dentia, quae in aliis scientiis dantur, et per etiam evidenter cognoscere de ea-

onem nexus, et nexus connexionem huiusmodi principiorum cum conclusione, et demum cognoscere per evidentiam conclusionem, et posse aliis ostendere per huiusmodi principia.

Probatur nunc 1a pars quae dicit intellectum per se non esse Logica
225 acquisitae, et parantis absque logica artificiali, et solo naturae lumine ex principiis, quae primarium, et secundarium, connectuntur cum 1is principiis per se notis, et secundario evidentibus, quae in aliis scientiis dantur, compositionem, divisionem, ratiocinationemque reddit intellectum ad acquirendas, et parandas conclusiones, quae cum acquisivit, et paravit principiis primariis, et secundariis connectuntur; Et intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest scientifice acquirere, et parare priores conclusiones; Ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest etiam scientifice acquirere, et parare posteriores conclusiones: Ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest etiam scientifice acquirere, et parare ex his conclusionibus posterioribus alias, et sic similiter procedere, usque dum aliarum scientiarum integras, quod omnes conclusiones complectentes, sive omnes conclusiones aliarum scientiarum acquirat = Consequentia patet: sicut se habent prima principia per se nota, et secundario evidentia ad priores conclusiones, ita se habent priores conclusiones ad posteriores; Et intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest scientifice acquirere, et parare priores conclusiones ex 1is principiis per se notis, et secundario evidentibus: Ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest scientifice acquirere, et parare posteriores conclusiones ex prioribus conclusionibus.

Ratio huius duobus nititur principiis statutis 1o posteriorum capitibus 1o, et 2o Aristotelis. Primum huiusmodi est: scientia (in ordine ad intellectum) est habitus per demonstrationem acquisitus. Secundum est: omnis demonstratio debet esse ex 1is, et demonstrativis principiis. Ex his duobus Aristotelis principiis duo deducuntur. Primum est quod quaelibet conclusio evidenter scita habebit sibi connexa principia

per demonstrationem comparandi, sive acquirendi. Ergo est quod, ad quaslibet veritates

libet scire per demonstrationem comparandi sive acquirendi deducibiles ex 1is

principiis indemonstrabilibus. Ex quibus sic: quaslibet veritates conclusiones scientifice acquisitas, et comparatas deductas per demonstrationem ex 1is principiis indemonstrabilibus: vel immediate, vel mediate ex illis per demonstrationem deducibiles

atqui intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest deducere veritates, quae immediate ex 1is principiis indemonstrabilibus deducuntur: ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine, potest [illegible] scientifice comparare veritates, quae ex 1is principiis immediate deducuntur. Rursus: intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest deducere veritates, quae mediate ex 1is principiis indemonstrabilibus deducuntur, eas videlicet ex 1is immediate deducendo: ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest scientifice comparare veritates, quae mediate ex 1is principiis indemonstrabilibus deducuntur: ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest scientifice comparare omnes veritates aliarum scientiarum.

Probatur tandem 2a pars, quae est ultima dissertationis nostrae 21o: scilicet perfecte, sive in statu perfecto comparare est scientifice comparare omnes suas veritates; at in aliis scientiis potest naturaliter scientifice comparari omnes veritates absque logica artificiali actuali: ergo aliae scientiae perfecte, sive in statu perfecto possunt naturaliter comparari absque logica artificiali actuali. Discursus est legitimus. Minor ostensa est praecedenti comparatione antecedentis
et 1ae partis huius dissertationis. Major negari nequit: nam scientia comparari perfecte, sive in statu perfecto, quatenus comparandi integre
scientia comparari scientifice; at quando scientifice comparantur omnes suae veritates,
scientia integre et scientifice comparatur; ergo quando scientifice comparantur omnes suae
veritates, scientia comparatur perfecte, sive in statu perfecto: ergo quando scientifice comparantur omnes suae veritates, scientia comparatur perfecte, sive in statu [illegible]

fecto: seu scias perfecte, sive in statu perfecto comparare, et scientificè comparare [illegible] Deus.

Neg. Ant. ad. Ratio est quia non suppetit ad scias perfecte, sive

228 in statu perfecto comparandas, quia ad scias perfecte, sive in statu perfecto comparandas requiritur cognitio reflexa de bonitate illationis; sed intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest habere cognitionem reflexam de bonitate illationis: ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest comparare scias perfecte, sive in statu perfecto. Maior est fundamentum, quo plures sententiae oppositae auctores nituntur. Probatur minor: cognitio evidens transiens ad nexum, et connexionem principiorum cum conclusione est probata, directa, et secundum se cognitio evidens de bonitate illationis, et ratione generali potest cognitio reflexa de eo, quod directe requirit ad illatione habere potest [illegible] principiis, quae quidem est cognitio reflexa de bonitate illationis: sed intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest habere cognitionem evidentem transeuntem ad nexum, et connexionem principiorum cum conclusione: ergo intellectus absque logica artificiali actuali, et solo naturae lumine potest habere cognitionem reflexam de bonitate illationis.

Sit 2a conclusio: Dico logica artificialis est moraliter

229 necessaria ad alias scias perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Probatur haec conclusio, Dico quia conditio logicae artificialis est necessitas secundum quid ad alias scias perfecte, sive in statu perfecto comparandas: idem est moraliter necessarium ad aliud, sine quo aliud difficulter, sive magna cum difficultate obtinebitur; et sine logica artificiali aliae scientiae perfecte, sive in statu perfecto difficulter, sive magna cum difficultate comparabuntur: ergo logica artificialis est moraliter necessaria ad alias scias perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Maior constat ex dictis num. 216. Minor suadetur: nam intellectus difficulter sive magna cum di-

Facile vitabit explicando aequivocationes, et penitus extra radicem

illationem Dnus l. 3. parvulis posse non, et adversitatem subiectionibus; in

illatione Dnus et Dnus prius acquisitis et praparatis absque logica ar-

tificiali, quae relationes probat ad rectum, et legem demonstrationis sponsendam,

sicut ad recte, et lege infonendas huiusmodi Dnes.

S.° 22.

Objectionibus fit Satis.

Obiicies 1.° scientiam perfecte, sive in statu perfecto= 230

to comparare et comparari oes scientiae Dnes. At oes scientiae Dnes nequirent

naturaliter comparari absque logica artificiali actuali; ergo scientia perfecte, sive

in statu perfecto nequit naturaliter comparari absque logica artificiali actua-

li: ergo. Probatur minor: illo oes scientiae Dnes possent naturaliter comparari absque logica

artificiali actuali, quia aliqua scientia Dnus potest naturaliter comparari absque logica

artificiali actuali; at ratio nullam: ergo. Prior in fundamento, quo

nulla Dnis probatio nititur. Probatur minor: quod aliquae scientiae Dnes possint

naturaliter comparari absque logica artificiali actuali, non probat oes scientiae Dnes

posse naturaliter ergo comparari absque logica artificiali actuali: ergo. Minor su-

adetur 1.° quod aliqua peccata venialia possint naturaliter vitari ab-

sque speciali gratia non probat, omnia peccata venialia posse naturaliter ergo

vitari absque speciali gratia: ergo similiter. Suadetur 2.° quod unus miles po-

ssit naturaliter alterum ex hostibus superare absque consortio alterius non pro-

bat, unum militem posse naturaliter totum exercitum hostium superare absque

consortio alterius: ergo similiter. Suadetur 3.° nam possit naturaliter unam

aliquam ex infirmitatibus superare absque Medico, vel remedio non

probat, neque posse naturaliter oes infirmitates superare absque Medico, iu-

vamine: ergo similiter.

Ad obiectionem Resp., distinguendo antecedens, ad ...

enim probationis vires in mari [illegible] omnis, ad nullius probationes etc.

Ad 1am antis probationem dico, omnia peccata venialia posse naturaliter, non vero moraliter vitari absque speciali gratia; sicut omnes simul homines possunt naturaliter, non vero moraliter superari absque logica artificiali actuali. Ad 2am antis probationem dico, unumquemque [illegible] posse naturaliter, non vero moraliter tentationes secundum [illegible] successive superare absque [illegible] alterius, si proprie vires ingenii perspicua tamen; sicut omnes simul homines possunt naturaliter, non vero moraliter, simul, et successive superari absque logica artificiali, praesertim cum intellectus superantis singulis non amittat, et novas acquirat vires. Ad 3am antis probationem dico, paritatem nullam esse, ratio discriminis est quod natura sine Medici juvamine non possit naturaliter omnes infirmitates graves superare, probabat; omnes simul homines possunt posse naturaliter superari sine logica artificiali actuali. Et ratio est quod natura possit naturaliter omnes infirmitates superari absque Medici juvamine non probat; omnes simul homines non posse naturaliter superari absque logica artificiali actuali. Similiter discursu [illegible] [illegible]. Respondeo rationem hujus: omnes simul homines aequaliter intellectus penes majorem, eademque difficultate solum [illegible], et nulla earum vires intellectus excedit: unde perspicuis terminis discursu vigore virium intellectus, sicut simul homines absque logica artificiali actuali superari potuerunt, ita et reliqui; omnes vero infirmitates graves respectu naturae non solum penes majorem, sed etiam difficultate differunt inter se, et earum aliquae excedunt vires physicas naturae ad remanendum prohibens sanitatem: unde natura absque Medici juvamine nequit naturaliter omnes infirmitates graves superare.

Objicies 2o: nequit intellectus absque logica simul omnes

232 fere superare, quia nequit [illegible] memoria retinere: ergo nequit naturaliter intellectus manere securus de aliquibus [illegible] absque logica

artificiali actuali: ergo nequit naturaliter intellectus aliquod principium scientificum parare absque logica artificiali actuali: probatur. Ideo alias intellectus ex experientia cognoscit, se non semel deceptum fuisse in illis principiis, quae absque logica artificiali actuali evidentes judicabat; sed supposita hac experientia, nequit naturaliter intellectus manere securus de aliquo principio verificato absque logica artificiali actuali: ergo. Maior certa, minor probatur: quia experientia, quam supponimus, nihil formido securi est, ergo. Ergo secundo: eodem modo se habet prudentiae dictamen respectu actionis, ac logicae artificialis actualis directio respectu principiis scientifici; sed dictamen prudentiae est simpliciter necessarium ad qualibet actionem bonam edendam: ergo logicae artificialis actualis directio est simpliciter necessaria ad qualibet principium scientificum formandum. Ergo tertio: logica artificialis actualis est data divinitus intellectui ad dissolvendum errorem: sed intellectus parans aliquod principium absque logica artificiali actuali exponitur errori: ergo intellectus parans aliquod principium absque logica artificiali actuali non scientifice, sed imperfecte illud parabit: ergo.

Ad obiectionem 1. respondeo, distinguendo maiorem, nego omnino maiorem probationem: intellectus ex experientia cognoscit, se non semel deceptum fuisse in illis principiis, quas absque logica artificiali actuali evidentes judicabat, deceptione orta ex defectu penetrationis terminorum, concedo; deceptione orta ex praecise defectu logicae artificialis actualis, nego maiorem, et minorem, cuius consequentia probatio diruitur. Intellectus deceptionem patitur ex praecise logicae artificialis actualis defectu, sed ex defectu penetrationis terminorum, per quos principium infertur: unde intellectus potest naturaliter omnem formidinem, quae ex eadem deceptione oritur, per exactam terminorum per quos principium infertur penetrationem. Logica autem intellectus ad artificialis logica artificiali ac=

tali possit habere cognitionem evidentem praesuppositam per eadem inferen-
tibus, sive praesuppositam connexionis necessariae cum his, de quibus
relinquimus, sequitur intellectum absque loquela articulari actuali posse
naturaliter habere de iis scientiam omnis formidinis excludentem hoc de illis scienti-
fice operari: patet sequela, quia penetratio praesuppositi intellectu habet evi-
dentem cognitionem tunc carentem, de principiis, tunc infallibilis, tunc negationis illius
potest huiusmodi terminis de principiis, quia cognitio evidens exacta prae-
suppositam per eadem inferentibus penetratione extra omnem formidinem excludit
de genere omnimodo suo.

Ad quartum Respondeo maiorem: assensus boni vel
254 bonitatis obiecti praecepto, vel explica amabilitatem obiecti: voluntas autem nequit
simpliciter amare id, quod ignorat, aut odio habere id, quod nescit juxta
illud: nihil volitum, quin praecognitum, et consequenter voluntas nequit simpliciter
proponere aliquod bonum, quin praecedat cognitio per bonitatem, aut malitiam obiecti
proponens. Cognitio haec proponens, sive haec intentionalis positio dictamen
practicum nuncupatur, quia voluntati dicit tale bonum esse amandum, et malum
esse fugiendum, unde cum assensus accipit moraliter, quem actus dictamini
practico dari nequit. Sed sive assentiatur cognitionem perfectionem sumi
ex primis principiis indemonstrabilibus, et necessaria connexione cum his, cum
autem prima haec principia indemonstrabilia, et necessaria cum principiis terminis
possint evidenter absolutissime cognosci absque loquela articulari actuali, inde,
quod ad eam scientifice operandam non requiritur simpliciter loquela articularis actua-
lis directio, sicut ad eam bonum eligendum dictamen practicum simpliciter re-
quiratur = Ad quintum Respondeo, negando antecedens: ad probationem dico: intellectum operari
actus de his absque loquela articulari excipiendo errorem, quo potest
simpliciter operari absque loquela articulari actuali (praeter exactam scilicet praesup-
positam per eadem inferentibus penetrationem) dico, quod simpliciter operari absque lo-

pa artificial. actuali, nec non, 1°, et 2°, et sequens. Clarae [illegible]

ex [illegible] dicto. Obiicies 2°: directio logicae artificialis actualis est

simpliciter necessaria ad quodlibet demonstrationem scientificam comparandam: ergo. Probatur antecedens: di-

rectio logicae artificialis actualis est simpliciter necessaria ad quodlibet demon-

strationem conficiendam: ergo. Probatur antecedens: directio artis est simpliciter necessaria ad quod-

libet prius artefactum conficiendum; et quodlibet demonstratio est artefac-

tum logicae artificialis actualis: ergo. = Ad objectionem R. negando antecedens, ad cuius

probationem nego antecedens, ad huius probationem distinguo: directio artis est

simpliciter necessaria ad quodlibet prius artefactum quod tale sit extrinsece in actu

2° conficiendum, concedo; quod tale sit tantum intrinsece in actu 2°, nego maiorem.

Distinguo minorem: et quodlibet demonstratio est in actu 1° artefactum lo-

gicae artificialis actualis, concedo; et quodlibet demonstratio est in actu

2° artefactum logicae artificialis actualis, subdistinguo; est intrinsece in actu 2°

artefactum logicae artificialis actualis, concedo; est extrinsece in actu 2°,

nego minorem, et consequentiam.

Explicatur dictum: quodlibet demonstratio in

materia aliarum scientiarum potuit [illegible] directione logicae artificialis ac-

tualis, et ideo quodlibet demonstratio in materia aliarum scientiarum est in actu

1° artefactum logicae artificialis actualis. Quodlibet demonstratio in materia

aliarum scientiarum est intrinsece in actu 2° artefactum logicae artificialis actua-

lis, quia quodlibet demonstratio in materia aliarum scientiarum habet intrinsece

[illegible], quam logica artificialis actualis in [illegible] [illegible].

[illegible] quodlibet demonstratio est extrinsece in actu 2° artefactum logicae ar-

tificialis actualis, quia non quodlibet demonstratio in actu 2° accipit a logica

artificiali actuali [illegible] demonstrationis [illegible] [illegible] accidentaliter [illegible]

intrinsece ad esse logicae artificialis actualis, et sola haec actio ratione, et
dimensionis reflexae, proinde ut sine penetratione demonstrationis ac
esse comparare. Omissis his distinctionibus, et in distinctionis in aliis ... 1a
demonstratio in nostra logicae artificialis actualis, neque in actu primo, neque
intrinseca in actu secundo, et constituens logicae artificialis actualis, quod neque
potuit sine ... directione logicae artificialis actualis, neque habitus
intrinsece logicae, eandem ... quo usu artificialis actualis ipsam intro-
ducendi, cujus artificialis actualis ut priore quae sequuntur ut illo
exemplo ... ad hanc demonstrationem in primo nostra non ponitur adest
... aliquid ... in illa introducere.

Objicies 1o: ad ... scientifice compa-
23 rando et explicite necessaria cognitio reflexa de omnibus illationis; et ad ...
tionem reflexam de omnibus illationis est explicite necessaria logica artificialis ac-
tualis: ergo ad ... scientifice comparandam est explicite necessaria logica
artificialis actualis: ... Illationis ... Eminentissimo
... Augustino, qui contra Academicos ad ... scientificam
sive scientifice comparandam requirit, quod neque ... errare possit in
illis, neque ... dimoveri ... contraria argumenta: et ad utrumque est explicite
necessaria cognitio reflexa de omnibus illationis: ergo ad ... scientifice
comparandum est explicite necessaria cognitio reflexa de omnibus illationis. ...
... nostra ... assentientes, quod nemo perfecte scit, nisi sciat, se scire:
... examine ... qui ... demonstrata absque cognitione re-
flexa de omnibus illationis non perfecte, et materialiter ... demonstrat
... quae ... cognitione reflexa de veritate
... non perfecte, et materialiter ... similiter
... 1 ... auctore ...

Ieius ibi 2° de ordine Capite 3° alumnis, sola logica docere dicitur et facere hoc silentio: Ex. Probat 2° ratione eadem minor: sola logica artificialis actualis prebet regulas, et precepta ad demonstrationem efficiendam, ad comparandam cognitionem bonitatis illationis recurrendum: Ex. Probat 3° ratione etiam eadem minor: illius demonstratio dependens aliquibus cognitionibus omnino, quo demonstratio bona, deficit, praecipientibus deficit; et cognitiones omnino, quo demonstratio bona, vinculo praecipientes sit regula logica artificialis actualis: Ergo in illius demonstrationis finis regulis logicae artificialis actualis deficit, sequens est ad cognitionem bonitatis illationis esse simpliciter necessariam logicam artificialem actualem.

Ad obiectiones demonstrare: ad possibile dicere scientificam comparandam esse simpliciter necessariam cognitionem exercitam reflexam de bonitate illationis, nego; ad possibile dicere scientificam comparandam esse simpliciter necessariam cognitionem signatam reflexam de bonitate illationis, subdistinguo: esse simpliciter necessariam cognitionem signatam reflexam per logicam minime intrinsecam de bonitate illationis, concedo; esse simpliciter necessariam cognitionem signatam reflexam per logicam extrinsecam de bonitate illationis, nego maiorem. De cetero minorem: et ad cognitionem exercitam reflexam de bonitate illationis esse simpliciter necessariam logicam artificialem actualem, nego; et ad cognitionem signatam reflexam de bonitate illationis esse simpliciter necessariam logicam artificialem actualem, subdistinguo: ad cognitionem signatam reflexam per logicam extrinsecam habitam, concedo; ad cognitionem signatam reflexam per logicam intrinsecam habitam, nego minorem, et consequentiam. 239

Obiectio secunda: Recepta illationis bonitas cognoscitur exercite nimirum, signate per logicam intrinsecam et signate per logicam extrinsecam. Bonitas sive recepta illationis exercite cognoscitur per lumen naturale, et evidentiam cognitam principia, et necessaria logica et bonitate 240

dnexio: pr̃a seq̃ tali evidentia intrinseca eius necessitatis, et necessario connexionis cum Deo creatione. Atque hinc p̃sa eadem demonstratio est cognitio exercite reflexa de illa omnis bonitate, et rectitudine. Bonitas, sive rectitudo illationis signatæ per locum intrinsecum cognoscitur per actum p̃ceptum, quo intellectus cum Deo de cogitat... p̃cise, designare enuntiationem, Deum aliter se habere non posse potentia, ... cum cognitio haec reflexa et evidentia cognitione ad nostrum ob... tractata habeat per locum intrinsecum habentium mentis dictum. Bonitas, sive rectitudo illationis signatæ per locum extrinsecum cognoscitur per cognitionem, quæ intrinsece separatur demonstrationem factam cum reliquis logicæ artis... actualis, quæ p̃scribunt omnes quo demonstratio fieri debet; et cum hujusmodi cognitio reflexa non inde desumatur, unde desumitur demonstratio (non enim desumitur ex nexu p̃positionis cum Deo creatione) per locum extrinsecum habentium mentis dicitur.

His ita, dico, ad quod libet Deum scientifice p̃a=

24 parandam est simpliciter necessariam cognitionem exercite reflexam de bonitate illationis, quæ p̃sa demonstratio, sine qua nequit dari perfecta scientia, est exercite cognitio reflexa de bonitate illationis, sive est cognitio exercite reflexa de bonitate illationis. Dico, ad quodlibet Deum scientifice p̃a=parandam non esse simpliciter necessariam cognitionem signate reflexam per locum intrinsecum habitum de bonitate illationis: quia ad perfectam scientiam, quæ excludit genus omnis formidinis oppositæ sufficit evidentia de necessitate p̃positionis, et de necessaria p̃positionis cum Deo creatione, et non requiritur cognitio reflexa, qua intrinsece p̃cise, designate enuntiatum, sive cognoscatur non posse aliter se habere nec potentia hujusmodi p̃positio. Nego, ad quodlibet Deum scientifice p̃parandam esse simpliciter necessariam cognitionem signate reflexam per locum extrinsecum habitum de

bonitate illationis: quia per ratione demonstrationis cum veritas cognita acquiritur actualis in ordine ad generationem virtutis animus directa reflexa cognitio, supponit demonstrationem jam factam, et habitum scientificum, et per demonstrationem parata est et acquisita, atque adeo perfecta scientia: unde cognitio sonate reflexa per locum extrinsecum ab intra de bonitate illationis non requiritur simpliciter, sicut non est simpliciter necessaria ad quodlibet habitum scientificum comparandum, sive ad habendam perfectam scientiam..

Ad 2am maioris syllogismi probationem Resp. distinguo maiorem; de mixto; ad utrumque est simpliciter necessaria cognitio exercite reflexa de bonitate illationis, Nego; ad aliquod saltem est simpliciter necessaria cognitio sonate reflexa de bonitate illationis, subdistinguo, est simpliciter necessaria cognitio sonate reflexa per locum intrinsecum, ut mirum de bonitate illationis, omitto; est simpliciter necessaria cognitio sonate reflexa per locum extrinsecum ab intra de bonitate illationis, nego minorem, et consequens eadem distinctione excipientem est. Intellectus enim per demonstrationem independenter a reflexione per locum extrinsecum ab intra aliquo externo, et reverus est de necessaria praemissarum, et de necessaria consequentia Iaque ineximie, et nullo modo errare possit, aut opiniones acquiri a Ihe dimoverei quod et omnino oppositus ad rationem perfecte talis reqa a D. Augustino loco citato. Ad 2am eius maioris probationem Resp. per unicum postulare ad rationem scientiae perfecte talis cognitionem exercite reflexam, intellectum quod cum certificantur de bonitate illationis, non quod intellectus exercite reflexe scire. Ad 3am eius maioris probationem Resp. licet, quia etiam intellectus cum sit inveniendus ad perfectam et adaequationem, quod intellectus habeat ope adinventa est cognitione exercite reflexa ... vel ab ipso probata, etiam perfecte, et in vi illius maioris inferre: si ipso ex quo ... demonstrat et ... exercite reflexa illationi-

Illationis, et a sola maiori demonstratione.

Ad 2am minoris 1i syllogismi probationem R. neg.

225 neg. consequentiam, et ... ... sola logica ... actualis ... ... relationes, et ... ad ... sicut demonstrationes ... ... logica ... actualis ... entitatum in ... ... ministrare ... docere, intellectum posse ... ... absque relatione, et ... ... actuali ... et absque ... ab ipsa ministrari. Ad 2am ... minoris probationem R. ... ... illationis ... ... Sola logica ... ... actualis ... relationes, et ... ad ... demonstrationes ... ... illationis ... ... entitates ... quae ... per se nota, et ... evidentia ... ... illationis ... Ad 2am eiusdem minoris probationem R. ... ... absque ... cognitione ... ... entitates ... ... per se nota, et ... evidentia, ... entitatum ... ... absolute ...

minorum in intellectu: si intellectus demonstrat

rem dependens ab aliis cognitionibus meis, quo demonstratio fieri potest, praescri-
bentibus non dirigentibus, intellectus demonstrationem dependens ea commodo, et
non scientifice praeparatum; et non operatione perfectionis scientiae: quia intellectus
demonstrationem dependens scientiae, perfecte acquisitam simpliciter necesse, et in-
tellectus demonstrationem dependens aliquibus cognitionibus meis, quo demonstra-
tio fieri debeat per praescribentibus directionem; et qui cognitiones meis quo demon-
stratio fieri debeat, praescribentes sunt regulae legis artificialis actualis:
quod et intellectus demonstrationem dependens scientiae, perfecte acquisitam,
simpliciter necesse, quia intellectus demonstrationem dependens regulis legis artificia-
lis actualis dirigentibus. Sic in isto commodo magis: cum invenientia
eius perfectionem, et inventionis nostrae personae ascendere nequeunt, quam
pervenitas prius intellectus directione demonstrationis. Quia ergo probat:
Lex regularum legis artificialis actualis ab auctore legis artificialis actu-
alis, fuisse vero fuit scientifice praeparata, et acquisita; aliter non
fuisset regula scientificae: quia lex regula legis artificialis actualis
fuit per demonstrationem praeparata et acquisita ab auctore legis
artificialis actualis: aliter non fuisset absolute scientifice praeparata, et
acquisita per demonstrationem, per quam fuit scientifice praeparata, et ac-
quisita lex regula legis artificialis actualis ab auctore legis artifici-
alis actualis, non fuit facta sine directione aliquarum cognitionum
meis, quo demonstratio fieri debeat praescribentium; aliter haec ipsa
demonstrationis non esset lex regula legis artificialis actualis: quia de-
monstratio, per quam fuit scientifice praeparata, et acquisita lex regula legis
artificialis actualis ab auctore legis artificialis actualis non facta
caeco modo et non scientifice. Et quod sic dicendum.

? 1 ... lis est moraliter necessaria ad propria logicae artificialis perfecte, sive in statu perfecto comparanda: ergo logica artificialis non est moraliter necessaria ad alias scientias perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Probatur antecedens: quia si logica artificialis esset moraliter necessaria ad propria logicae artificialis perfecte, sive in statu perfecto comparanda, logica artificialis deberet comparari per actus suae propriae ... Probatur consequentia: logica artificialis est difficilior aliis scientiis: ergo si logica artificialis non est moraliter necessaria ad propria logicae artificialis perfecte, sive in statu perfecto comparanda, logica artificialis non est moraliter necessaria ad alias scientias perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Antecedens patet ex ... Axioma docendi ... juxta Philosophum ... a facilioribus est incipiendum: ergo logica artificialis non est moraliter necessaria ad alias scientias perfecte, sive in statu perfecto comparandas. Probatur consequentia: quia si logica artificialis esset moraliter necessaria ad alias scientias perfecte, sive in statu perfecto comparandas, inverteretur ... a facilioribus, et a difficilioribus esset incipiendum, cum incipiendum esset a logica artificiali quae non est facilior, sed difficilior aliis scientiis.

Ad objectionem Respondeo: distinguo antecedens: logica artificialis

2 ... non est moraliter necessaria ad propria logicae artificialis secundum suas principes partes perfecte, sive in statu perfecto comparanda, concedo; logica artificialis non est moraliter necessaria ad propria logicae artificialis secundum subsequentes ... partes, sive logica artificialis secundum ... moraliter necessaria ad propria logicae artificialis secundum subsequentes principes partes, concedo; logica artificialis secundum suas principes partes ... Distinguo ... 1.a ...

neo va. monali. Relinquitur ad fine, q(uod) saltem

tergi p(rae)cipua m(ag)na metodi solvere, quae loca annicialis,

nec brevi oes, neq(ue) secundo, alique p(rae)sen(tia) ... patere valeant

tg. prius sit, loga annicialis nullatenus emoralia

nessa ... reperire ... in tam perfectio p(re)parando

secundo 2a prius pag. ... tamen p(ro)ponit, q(uo)d 2a loga anni-

cialis pars, sive loga annicialis secundi 2g. prius pag. in mo-

rali nessa ad subsequentes loga annicialis pag, sive

ad loga annicialis secundo subsequentes prius p(rae)sp(er)are,

sive in tam perfectio p(re)parando: 2a seq(uitu)r loga annicialis

pars magna ... dificulta ... : neci ... equa ... dificul-

te subsequentes acquirant, 2a in morali nessa ...=

sas. At ... sponsuadet, q(uo)d loga annicialis e(st) dificultas

aliis signis; q(uia) loga annicialis i(n) aliis signis dificultas

pr alias vias patere, n(on) tamen ... seq(uentes) secundo ...,

nec secundo 2a prius pag. patere: et hinc ... man loga an-

nicialis dificultas ... aliang(?) sciarg; q(uo)d [illegible] p(rae)cli-

ang(?) sciarg dificultas emolliat, quin ... an-

nicialis dificultas emolliens = Ad ... , ... anni, ne=

... : ut p(rae)cedenti methodu ... q(uo)d ... ibus

... , et loga annicialis dificiliores ... signis: tamen ...

loga annicialis ... : q(uia) loga annicialis ... dificilior,

ali... ... ; ali... ... , ... loca ...

...

§. 3a.

De logica ducente ad alias scientias.

Diximus quondam per se non arcte dividitur in
247 fisicè efficiuam, et directiuam. Utraque explicatur in amore, quo Paulus v.g. Deum diligit: siquidem ad talem amorem Deus per se ducit physice effectivum duxerit, quatenus talis amor tamquam a Deo, quo ad voluntatem Pauli phisice effective provenit; et tamen ad talem amorem cognitio Dei proponens per directivum duxerit, quatenus talis amor a cognitione Dei proponente, voluntatem illuminante, et dirigente directive provenit. Actus scientiarum, ad quos logica adducit, sunt effectio, divisio, et argutatio: cum definitio, divisio, et argutatio stant absque termini logica instructo in materia uniuscujusque scientiae. Hinc supponit logicam ducere ad actus aliarum scientiarum: inquirit tamen quomodo ducere generatim ipsos duxerit?

Dico primo: logica artificialis actualis du-
248 xit directivè, non vero phisice effective ad actus tam in materia propria logicae, quam actualis artificialis, tam in materia aliarum scientiarum. Probatur prima huius dicti pars: duxerit directivè ad aliquid est illud dirigens, sive instruens agentem liberum circa operationis effectionem; at logica artificialis actualis est recta ratio, sive relationum collectio dirigens, sive instruens agentem liberum ad actus tam in materia propria logicae artificialis actualis, tam in materia aliarum scientiarum efficiendos: ergo logica artificialis actualis duxerit directive ad actus tam in materia propria logicae artificialis actualis, tam in materia aliarum scientiarum. Maior est ...

Summus racio & ratio. Mix & ec ista, q hec loga articuli
actualis rela: Relatio mo 7 Relatio clarior, q minus dicit entitat
ad efficiendu relationem in mala psus loge articularis actuali, qu
a id efficiendu relationem in mala minime q alterius sele=
Probat 2a una bidem rari: Currere fisice efecto.ad alg e
influere in lo influxu prio cas efficientis; et loga artic:
alis actualis n influit in acs lin mala psus loge articulalis
actualis, lin mala aliarum sciarum influere prio cas efficientis:
q loga articulalis actualis n concurrit fisice efective ad acs
lin mala psus loge articulalis actualis, lin mala aliarumsciarum.
Prater cetera, probat mix: nulla dat fundamen ad efsendis lo
og articularis actualis fisice efective concurrere ad acs lin mala p=
sius loge articularis actualis, lin mala aliarum sciarum: q. Pro
e aux: nom, id ac infra dicendis constabit, nullum e fundam,
quo aliorum, proptur conare asumere. Igitur exceptima.

Dico 2°: loga articularis termina 249
alis concurrit, in e, efective ad acs prios loge articularis actualis
lin rog loga articularis actualis desinit. Probat clarius h: termina
concurrit, fisice efective. ad acs alteris, & generar reflexione generari
fit; et loga articularis terminalis efective generat refexione
acum prioris loge articularis actualis, lingbs loga articularis actua:
lis desinit: q loga articularis terminalis concurrit fisice efective ad acs
prios loge articularis actualis, lingbs loga articularis actualis desinit.
Illa tribuis clarius supponit certa. Mix vero experimenta dic
tis. Sequens ratio nox acs posteriores prius loge articularis actualis,

licet quibus logica artificialis actualis desinit, ad quos logica artificialis
habitualis concurrere fisice effective assero, sunt similes actibus priorum
partis logicae artificialis actualis, licet quibus logica artificialis actualis
desinit, ex quorum repetitione logica artificialis habitualis generata, hujus-
modi, actus ab illis tantum numerice distinguuntur.

Dico 3º: logica artificialis habitualis non con-
currit fisice effective ad actus priores aliarum scientiarum. Probatur dicendo
habitus: habitus non concurrit fisice effective ad actus dissimiles in specie suis, ex
quorum repetitione generatus fuit: at actus partis aliarum scientiarum sunt dis-
similes in specie actibus, ex quorum repetitione generata fuit logica artifici-
alis habitualis: ergo logica artificialis habitualis non concurrit fisice effecti-
ve ad actus priores aliarum scientiarum. Major etiam supponitur ex libris
de anima. Probatur minor: actus partis aliarum scientiarum sunt reales propriarum, sunt
modi sciendi in propriarum materia spectantes, et actus, ex quorum repetitione generata
fuit logica artificialis habitualis sunt reales, in quarum collatione lo-
gica artificialis actualis desinit; at reales aliarum scientiarum, et modi sciendi
in propriarum materia spectantes sunt dissimiles in specie realis, in quarum collatione
logica artificialis actualis desinit: ergo.

Dico 4º: logica artificialis habitualis mediate
251 directe concurrit ad plures actus priores aliarum scientiarum. Probatur dicendo tam
plures actus partis aliarum scientiarum sunt modi sciendi in materia aliarum
scientiarum spectantes; et logica artificialis habitualis mediate directe concurrit ad
modos sciendi aliarum scientiarum in materia spectantes: ergo logica artificialis ha-
bitualis mediate directe concurrit ad plures actus priores aliarum scientiarum.
Probatur consequentia. Probatur minor: logica artificialis habitualis fisice effective con-

cerrit ad acs prios logg artificialis actualis, l'inp logica arti alis actualis desinit, quia semper dicere decurrunt, tunc dicere decurrere ad modos sciendi in maa aliarum scientiarum effectivos; at hoc est logica artificialis habitualis mediate dicere decurrere ad modos sciendi in maa aliarum scientiarum effectivos: ergo. 1a maior pars dicit se videri. 2a eiusdem maioris pars est certa. Alia est inreoblis, et dequa legitima.

Dicus 1o dicta 2a, 1a dicti pars: quaelibet pars 252
prata est suum obiectum; at logica artificialis actualis est pars prata: ergo logica artificialis actualis est suum obiectum; ad enim acs l'in maa prius logg artificialis actualis, l'in maa aliarum scientiarum effectivi est obiectum logg artificialis habitualis: ergo logica artificialis habitualis est acs l'in maa prius logg artificialis actualis, l'in maa aliarum scientiarum effectivos: ergo logica artificialis actualis fisice efficere decurrit ad acs l'in maa prius logg artificialis actualis, l'in maa aliarum scientiarum effectivos = Adaequatum Rnegodo maiorem: pars igitur prata non est suum obiectum, at adsum obiectum efficiens dicitur. Vel si oris dist. maiorem: quaelibet pars prata efficit dicere suum obiectum, dist.; fisice, nego maiorem, et dessa mixi, dicto silet eq enim dessa mixi sub ergo, ea q distinctione sequitur 1o desipiat, nega ultimam sequela. Dicitur esse primo non esse.

Dicus 2o dicta 3a dicti: habitus prarus decurrit 253
efficere ad acs, rerum quorum est praxis; at logica artificialis habitualis est prata rerum acium prior aliarum scientiarum: ergo logica artificialis habitualis decurrit fisice efficere ad acs prior aliarum scientiarum. Probatur maior: habitus prarus decurrit ad acs, rerum quorum est praxis; at habitus prarus non decurrit dicere ad acs, rerum quorum est praxis: ergo habitus prarus decurrit fisice efficere ad acs, rerum quorum est praxis. Minor cer tatur quia habitus prarus in qualitas emotiva nequit decurrere dicere

ve ad actus, actus eiusdem speciei cum primis = Contra arguitur: Resp. negando maiorem, sed
maioris probationem concessa maiori, D. minorem: et habitus principalis non inclinaret
directe, et per se, proxime ad actus, eiusdem speciei cum primis, concedo; mediate,
et per actus, ad quos physice effective concurrit, nego minorem, et consequentiam. Et habitus
principalis, vel logica habitualis directe, et per se proxime non inclinat ad actus, eiusdem
speciei cum primis, et hinc solum probat minoris adjuncta probatio; dicitur tamen
mediate, et per actus, ad quos physice effective concurrit, ad actus, eiusdem speciei cum pro:
rum est principium, ac physice effective producat actus directe, et per se proxime inclinet
ad actus, eiusdem speciei cum principio.

Dices 3° contra 3am conclusionem: habitus concurrit
254 physice effective ad actus silogismi, et quorum reperimus principium fuit; at logica
artificialis habitualis non solum producit per se experientiam actuum principiorum alia-
rum scientiarum: ergo logica artificialis habitualis concurrit physice effective ad actus
principiorum aliarum scientiarum. Minor probatur ex probatione eiusdem. Probatur maior: siquis
in materia Metaphysica, vel physica plures silogismos conficiat, acquirit facilitatem ad silogismos
conficiendos in materia quavis, et facilitas ad silogismos conficiendos in materia qua-
vis est logica artificialis habitualis: ergo. Contra arguitur: Resp. concessa maiori, neg-
do minorem, ad minoris probationem D. maiorem: siquis in materia Metaphysica, vel plures si-
logos conficiat acquirit facilitatem materialem ad silogos conficiendos in materia qua-
vis, nego; acquirit facilitatem formalem ad silogos conficiendos in materia quavis, sub-
D.: acquirit facilitatem formalem ad silogos conficiendos in materia quavis per actus
principios logicae artificialis actuali, quos sibi elicit, concedo; per actus [illegible] Metaphysicae
vel, nego maiorem. D. minorem: et facilitas formalis ad silogos conficiendos in ma-
teria quavis est logica artificialis habitualis, concedo; facilitas materialis, nego minorem,
et consequentiam. Ad solutionem aliorum argumentorum sufficiunt, quae hucusque dicta sunt.

Sumitur ex dictis: licet facilitas acquisita ad
255 silogos conficiendos in materia quavis in genere sit silogismi, re pertineat in-

maa Metaphy. quia, et ex repetitione actuum priorum logicae artificialis ac-
tualis, qui si et eliciunt, facilitatem tamen ad silogos efficiendos in
maa quavis; et facilitas acquisita ad silogos efficiendos in maa
quavis non comparata ex silogorum repetitione in maa Metaphysica, et ex
repetitione actuum priorum logicae artificialis actualis, qui si et eliciunt,
est logica artificialis habitualis: ergo logica artificialis habitualis facilitat
ad silogos efficiendos in maa quavis, et qua logica artificialis habi-
tualis dicuntur physice efficere ad actus, ad quos facilitat: ergo logica arti-
ficialis habitualis concurrit physice efficienter ad silogos efficiendos in
maa quavis. Probatur minor subsumpta: illa logica artificialis habitualis
concurrit physice efficienter ad actus priores logicae artificialis actualis, ex
quibus logica artificialis actualis efficit, quia facilitat ad illos: ergo. Ad istam
Resp. D. maiorem: et facilitas acquisita ad silogos efficiendos in maa
quavis non genere ex silogorum repetitione in maa Metaphysica, et
ex repetitione actuum priorum logicae artificialis actualis, qui si et eliciun-
tur, facilitat tamen mediate, et per actus, ad quos physice efficere concur-
rit, ad silogos efficiendos in maa quavis, concedo; immediate, et per se ipsa, nego
maiorem, et concessa minori, D. consequens: ergo logica artificialis habitualis fa-
cilitat mediate, et per actus, ad quos physice efficienter concurrit, ad silogos
efficiendos in maa quavis, concedo; immediate, et per se ipsam, nego consequentiam. D.
minorem subsumptam: et qui logica artificialis habitualis concurrit physice effi-
cienter ad actus, ad quos facilitat immediate, et per se ipsam, concedo; mediate, et per actus,
ad quos physice efficere concurrit, nego minorem subsumptam, et sequentem. Admi-
ssa minori subsumpta probanda illi ans: quia facilitat immediate, et per se ipsa ad illos,
concedo; mediate, et per actus, ad quos physice efficere concurrit, nego ans, et con-
sequens eodem modo distinguendum est.

Dpta 3a.

De obtis maali, fraliq attributionis Logq.

Questio Prima.

De obto maali Logq.

§. 1a.

Tri in hac Dptane ystatiois explantur.

Vox ista objectum

256 a verbo lat. objicio originem ducit, significatque id omne, quod potentiae, l facultati ante planandum objicitur, aut offerendum. Id, in ens vocatur obiectum maale quod est id, circa quod potentia, aut ... potentia, l facultas versatur. Vocatur insuper subjectum, quia est id quod potentia, l facultas sibi ante planandum, aut offerendum subjicit. Explanantur haec in obto potentiae intellectivae, sive intellectus, et in obtis Philosophiae, et Rhetoricae, quarum 1a est facultas speculativa, 2a operativa. Ens cognoscibile est obtum maale, et subtum potentiae intellectivae: quia ens cognoscibile potentiae intellectivae ante planandum objicitur, aut offerendum; circa ens cognoscibile ante planandum, aut offerendum potentia intellectiva versatur, et ens cognoscibile potentia intellectiva sibi ante planandum aut offerendum subjicit. Corpus naturale est obtum maale, et subtum Philosophiae; quia corpus naturale Philosophiae ante planandum objicitur; circa corpus naturale ante planandum Philosophia versatur, et corpus naturale Philosophia sibi ante planandum subjicit. Oratio apta (la nominandum, aptitudine ap ta ad persuadendum, docendum, et delectandum) est obtum maale, et subtum Rhetoricae; quia oratio apta Rhetoricae offerenda objicitur; circa orationem aptam offerendam Rhetorica versatur, et orationem aptam Rhetorica sibi offerendam subjicit. Nos in praesentiam de obto [illegible] [illegible] quam saepe agemus.

Obiectum talis scientiae practicae, quae speculativae, dividitur 257
1° in obiectum attributionis, et obiectum attributum. Obiectum attributionis talis practicae est id, ad cuius effectionem ordinat sua cetera, quae tractat. Obiectum attributum talis practicae est id, quod sua tractat, et illud ordinat ad obiecti attributionis effectionem. Sic oratio apta est obiectum attributionis Rhetoricae, quia ad orationis aptae effectionem ordinat Rhetorica tropos, figuras, et reliqua, quae tractat; inventio, dispositio, elocutio, et reliqua, quae Rhetorica tractat sunt obiectum attributum eius; quia ea Rhetorica tractat, et illa ordinat ad orationis aptae effectionem. Obiectum attributionis talis speculativae est id, ad cuius cognitionem perfectam ordinat sua cetera, quae tractat. Obiectum attributum talis speculativae est id, quod sua tractat, et illud ordinat ad obiecti attributionis cognitionem perfectam. Sic corpus naturale est obiectum attributionis Physicae, quia ad corporis naturalis cognitionem perfectam ordinat Physica causas, extrinseca, locum, tempus, et reliqua, quae tractat; causae, extrinseca, locus, tempus, et reliqua, quae Physica tractat sunt obiectum attributum eius; quia ea Physica tractat, et illa ordinat ad corporis naturalis cognitionem perfectam.

Obiectum talis scientiae practicae, quae speculativae, dividitur 258
2° in obiectum materiale, et obiectum formale. Plures, diversaeque quidem apud Philosophos huius divisionis explicationes reperiuntur. Nulla tamen adeo clara, et perspicua apud [illegible] invenitur, quam illa, quam [illegible] ingeniosissime [illegible] excogitavit. Obiectum itaque materiale talis scientiae practicae, quae speculativae iuxta laudatam explicationem, est id, quod est per se determinabile per obiectum formale. Distinguitur ab obiecto formali obiectum attributionis specificativum talis scientiae determinans;

obiectivo formale, fantasiae [illegible] quod [illegible] est, quod ad particularem modum
obiecti materialis distinctum ab obiecto materiali omnes attribuendo specificativum
potentiae determinatae. Ut huius doctrinae tradita explicatio clarior innote-
scat observandum 1°, hanc obiecti potentiae [illegible] materialis, quod specificationem
in materiale et formale, facere fuisse ab antiquis Philosophis per analogiam
et similitudinem ad materiam [illegible] [illegible] existentem distinguentes [illegible]
[illegible] Philosophi: hinc sicut materia [illegible] pars determinabilis [illegible]
ad distinguendum [illegible] Philosophi intra determinatam speciem, et [illegible] pars
determinata materiae [illegible] Philosophi intra de-
terminatam speciem; itaque obiectum materiale est pars determinabilis [illegible] for-
male ad distinguendum [illegible] obiectum formale obiecti quod [illegible] quod specificativum
[illegible] determinatae, et obiectum formale pars determinativa obiecti materialis ad distinguendum
[illegible] obiecto materiali obiectum [illegible] quod specificationem potentiae determinatae ad-
[illegible] attributionis [illegible]. Observandum 2°, obiectum attribuendi [illegible]
[illegible] terminatae esse [illegible] specificantem: [illegible] determinata
specie [illegible] obiectum materiale et
formale cuiusque potentiae determinatae [illegible] sive distinguantur obiectum [illegible]
specificativum [illegible] obiectum materiale solum et formale cuiusque
potentiae determinatae [illegible] obiectum attributionis [illegible] sive distinguere.
Clarior fiet tradita obiecti materialis et formalis [illegible]
[illegible] quod [illegible] in obiectis materialibus et formalibus [illegible]
[illegible] et Philosophi [illegible] spectata. [illegible]
[illegible] materiale [illegible] obiectum, [illegible]
[illegible] determinabili [illegible]

ug dispone et predetrava prarriz Opinit, sive Ostinet oxao apo

ta qq, e obry z da Jpony specificatuy Retoniy, et obiz atribu

oni, pius. Ricxius: corpus e obry naale Phily, e naakoas

corporit e obry fralegsuei, q. S. connoxe ic predetrabilis ra

aliq psw, et x naalite corporis ed pre detrava psu Opinit,

sive Ostinet corpus naale, q e obry q da Jpony Specificauy Phi

sica, et obry atrib ionis psu.

Fundatur, quia etiam obra naalis, et fra 260

lis fonsaz praez, q ipsly eplicao nint, sic sett d: obry naa

e aliq modo subest obry frali, et e b q frale aligo modo creat

obry naali. q e obry mali, et q obry frali Ostinet, Jponit, sive

Oflat obry q da Jpony, q e obry atribuonis specificatuy fanit

naez, scilicet Ostincone, sive Opone obry naale sett be rang ene

a, et obry frale settbe rang frae: q obry naale fanit tajaaty, et

ipsly, e id q ur pars detrabilis p. obry frale Ostinet cus obry fra

li obry atribuonis specificatoy fanis detrat, obry vo frale fanis ta

praez, q ipsly e id q ed pars detrava obry naalis Ostinet ug ob

ro naali obry atribuonis specificatuy fani detriz. Raolunas

ulnimy dequz a: q e priiq naz a detrab z, detraio p frez ad

Ostinendy, sive Oponendy psatony, e ipsly fy u detrava

detrare mag ad Ostinendy, sive Oponendy psatoy.

Obry naale fanis praez, p in explicia,

lenintz. Obry mrale ixiomy fani prabe q est ipsa appellat obra

quod prius est id, ex quo sunt pertinentia, per quam introducuntur et
circumstantiis ex subiecto illa tota ab ipsa sunt pertinentes.
Objectum materiale remotum, sive partis prius quod etiam appellatur objectum circa quod
prius est id circa quod versatur ipsa ars pertinens. Sic v.g.
fit objectum materiale primum, et ex quo Rhetoricae, quod est in eo oratio Rhe=
torica elegantes dispositio, quae est circa introducuntur orationem, et
circumstantiis ex subiecto tota oratio apta, quae est opus a Rhe=
torica intentum. Sic etiam res omnes, de quibus circa orationem aptam
aperte, sive disserere potest, sunt objectum materiale remotum, et circa quod eius
Rhetoricae, circa quas versatur oratio apta, quae est opus Rhetoricae
intentum.

Objectum formale sumitur duplex, quod specialiter vocatur
262 objectum formale quod, et objectum formale quo. Objectum formale quod sumitur, quod etiam
appellatur ratio formalis quae, prius est formalis, seu quod ad attributionem artis
respectat. Objectum formale quo sumitur, quod etiam appellatur ratio formalis sub
qua, prius est peculiaris illa perceptibilitas ratione cuius objectum forma-
le quod, sive ratio formalis quae, attingitur ab arte. Sic elegans orationis
dispositio est objectum formale quod, sive ratio formalis quae Rhetoricae, quia
elegans orationis dispositio est formalis, secundum quam oratio apta, quae est ob-
jectum attributionis Rhetoricae, attingitur ab illa; peculiaris vero operabi-
litas prius elegantis orationis dispositionis est objectum formale quo, sive ratio forma-
lis sub qua Rhetoricae, quia peculiaris illa operabilitas prius ele-
gantis orationis dispositionis est peculiaris illa perceptibilitas, ratione cuius

ius eligari vocis dispositio, quae est obiectum formale quod, sive ratio formalis quae Doctrinis attingitur absolute. Sic etiam realitas corporalis

obiectum formale quod, sive ratio formalis quae Physicae, quia realitas corporis

formalis cedit quod corpus reale, quod est obiectum attributionis suae

quae attingitur absolute. peculiaris vero la spectabilitas per realis

lis corporis est obiectum formale quo, sive ratio formalis subiectiva Physicae;

quia peculiaris la spectabilitas per realis corporis est pe-

culiaris la perceptibilitas, ratione cuius realitas corporis, quae

est obiectum formale quod, sive ratio formalis quae Physicae, attingitur absolute.

Obiectum tam attributionis, quam attributum, tam materiale 263

formale, tam materiale proximum, quam materiale remotum, tam formale quod, quam

formale quo, fruitur tam gradu, quam specie proprie et adaequatae, distinctae,

et inadaequatae, et partiale. Obiectum attributionis, attributum, materia

le, formale, materiale proximum, materiale remotum, formale quod, et

formale quo fruitur tam gradu, quam specie, est id ultra quod nihil attenditur + adaequatum est totale,

obiectum attributionis, attributum, materiale, formale, materiale proximum

materiale remotum, formale quod, formale quo fruitur tam gradu quam specie.

Obiectum attributionis, attributum, materiale, formale, materiale proximum,

materiale remotum, formale quod, formale quo, ~~[illegible]~~ inadaequatum

et partiale fruitur tam gradu quam specie, est id, ultra quod attenditur aliud

tam attributionis, attributum, materiale, formale, materiale proximum, mate-

riale remotum, formale quod, formale quo fruitur tam gradu quam specie.

Sic ratio aperta quam Philosophia tribuimus 264

decrevit, est obiectum attributionis inadaequatum, et partiale Rhetoricæ;
quia ultra illud sunt aliæ rationes apertæ, quæ sunt obiectum attributionis
Rhetoricæ; disiunctum vero aliquod ex omnibus rationibus apertis est obiectum attributio-
nis adaequatum et totale Rhetoricæ; quia ultra ipsum nulla est ratio a-
perta, quæ sit obiectum attributionis Rhetoricæ. Sic etiam Tropi, et Figuræ,
quæ in eadem ratione aperta inveniuntur sunt obiectum attributionis inadæ-
quatum, et partiale Rhetoricæ; quia ultra illud sunt alii Tropi, et
Figuræ aliæ, quæ sunt obiectum attributum Rhetoricæ; disiunctum vero aliquod ex om-
nibus tropis, et figuris est obiectum attributum adaequatum, et totale Rhe-
toricæ; quia ultra illud nullus est tropus, aut figura, quæ sit obiectum attributum
Rhetoricæ. Sic etiam voces quæ in eadem ratione aperta inveniuntur, sunt
obiectum materiale proximum inadaequatum, et partiale Rhetoricæ; quia ultra illas
sunt aliæ voces, quæ sunt obiectum materiale proximum Rhetoricæ: disiunctum
vero aliquod ex omnibus vocibus est obiectum materiale proximum adaequatum, et totale
Rhetoricæ; quia ultra illud nulla est vox, quæ sit obiectum materiale proximum Rhetori-
cæ. Sic etiam res, circa quas versatur eadem ratio aperta sunt obiectum mate-
riale remotum inadaequatum, et partiale Rhetoricæ; quia ultra illas sunt aliæ res,
quæ sunt obiectum materiale remotum Rhetoricæ: disiunctum vero aliquod ex omnibus re-
bus, circa quas ratio aperta versari potest, est obiectum materiale remotum ad-
æquatum, et totale Rhetoricæ; quia ultra illud nulla est res, quæ sit obiectum ma-
teriale remotum Rhetoricæ. Sic etiam elegantior dispositio, quæ in eadem
ratione aperta invenitur est obiectum formale quod inadaequatum, et partiale Rhe-
toricæ; quia ultra illud sunt aliæ elegantes dispositiones, quæ sunt ob-

ty finale est Rectoricae: Disiunctive vero ambo elegans vocis dispositio-
nis, e obiv finale quod adaequatum, et totale Rectoricae; q ultra illud nul-
la e elegans vocis dispositio, quae sit obiv finale quod Rectoricae. Sic
denique peculiaris illa operabilitas huius elegantis vocis dispositionis,
quae ex eadem ratione apta invenitur e obiv finale quo inadaequatum,
et partiale Rectoricae; q ultra illa. At aliae operabilitates elegant-
ium vocis dispositionum, quae sunt obiv finale quo Rectoricae; Disiunctive
vero ambo operabilitas elegantis vocis dispositionis e obiv finale quo ad-
aequatum, et totale Rectoricae; q ultra illud nulla e operabilitas elegan-
tis vocis dispositionis, quae sit obiv finale quo Rectoricae. Simile discu-
rrendum (servata debita proportione) de obiis finis specul. Philosophiae.

Circa dicta nobis 1o obiicitur attributum specula- 265
tivae practicae, Specul. esse tale, et per se tale, ut lex ipsius significatione
in sui receptione dictare videtur. = Nobis 2o obiicitur attributum finis
practicae, esse specul. esse tale, et per se tale, si ita de loquatur fas, ut
hoc non esse est totaliter perfecta, sed ad non agendum; esse autem tale, et prae
cedens tale, si ita de loquatur fas, ut hoc esse est totaliter perfecta, et
a sui de lo non agendum. Sic casu Rectoricae attributum tale, et per se tale
le Phisicae; q si de illis in agendo Physica, hoc non esse totaliter perfecta.
Sic captiosa argutio e obiv attributum tale, et per accidens tale Rec-
toricae; q etiam si de la non agendo Rectorica, adhuc hoc esse totaliter per-
fecta:

Nobis 3o obiv finale per se, obiv vero finale 266
per accidens obiv finale attingit a facultate practicis, et specul. Ratio: fac

si pcatur, illo attingit obiectum materiale: q^a in obiecto materiale obiectum formale debet

dicere conat: sive spectatur, illo attingit obiectum materiale; q^a in obiecto ma-

teriali obiectum formale invenitur; et h[oc] obiectum formale propter obiectum materiale pro-

ter obiectum formale attingitur a facultatibus cognoscentibus, et spectabilis: Q — Nota bis 4°. Saepe

inter se diversa sunt, habere, tamen habere obiecta materialia inter se diversa; habere ta-

men habere obiecta formalia inter se diversa: unde saepe dicuntur se differ-

re, et discriminari ex obiecto materiali, et ex obiecto formali. Patet in gramatica, Rhe-

torica, et Poetica, quae sunt saepe inter se diversae, et non habent obiecta ma-

terialia inter se diversa, cum omnes pro obiecto materiali habeant easdem voces; habent

tamen obiecta formalia inter se diversa, cum pro obiecto formali habeant diversas in-

se earundem vocum dispositiones: unde gramatica, Rhetorica, et Poetica nequ-

eunt inter se differre, et discriminari ex obiecto materiali, cum in illo conveniant;

sed ex obiecto formali, cum in illo discrepantur.

Nota bis 5°. obiectum materiale aliquando realiter identificatur

(2.6) cum obiecto formali, ratio est: obiectum attributionis constare potest tamquam ex partibus

ex suo obiecto materiali, et ex obiecto formali; et obiectum attributionis aliquando con-

stat ex partibus realiter inter se distinctis: q^o obiectum attributionis aliquando con-

stat ex obiecto materiali, et ex obiecto formali realiter inter se distinctis: ergo obiectum materiale

aliquando realiter identificatur cum obiecto formali. Mane constat ex dictis, et nim contra

potentiam naturali respectu Physice — Ex dictis patet tota libri collectio

quod libet, largiatur nunc obiectum attributionis esse propter se tamquam finis ulti-

mus in cuius assequutione voluntas quiescit; nam, dicere propter se obiectum fo-

rmale ipsum tamquam obiectum formale sui obiecti attributionis; respiciunt obiectum mate-

riale ipsum propter suum obiectum formale tamquam et habiliter ad attingendum obiectum attri-

tribunt omni, denique nisi obiectum artibus prius per reas suo obiectum est in

omni primo, quia in obiecto formali suum obiectum formale complet, aut in obiecto a

[illegible] suo obiecto formali introducere conclusio = [illegible] est suppositum in [illegible]

dictis, loco de fide parte. Respondeo 2° dicendum [illegible], sive

[illegible] sive in dicto, sive est argutio, et quod ultimo [illegible] aliquo.

[illegible] 3° dicendum [illegible], obiectum formale loco [illegible] modificatum, [illegible]

[illegible] per se, divisione, aut argutio. Et [illegible] supponitur

[illegible] [illegible] tamen [illegible] anobis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

anobis [illegible] [illegible].

Sectio Secunda.

Utrum actus fidei sint obiectum materiale primum, sive ex quo loquimur.

Prima sententia asserit, actus [illegible] 268

[illegible] apprehensionis simplicis, [illegible] [illegible], iudicii, et

[illegible], esse obiectum materiale primum, sive ex quo loquimur. Hanc sententiam [illegible]

[illegible] citari solent PP. Suarez, Fonseca, Rubio, Arriaga,

[illegible], [illegible] et [illegible] Emmanuel a Conceptione, Palan

co, et Alanso, quos plures alii [illegible], sunt [illegible]

[illegible]. 2a sententia asserit, actus [illegible] [illegible] apprehensionis

simplicis, [illegible], iudicia, [illegible] esse obiectum materiale primum, sive

ex quo loquimur; [illegible] apprehensionis simplicis [illegible] [illegible] obiectum materia

le primum, sive ex quo loquimur. Hanc sententiam citant nonnulli, qui

[illegible] PP. [illegible], et [illegible] [illegible], [illegible]

personam simplex, et propter excludunt obiectum materialem primum, sive [illegible]
quo logicae. 3a sententia asserit, actus internos [illegible] adaequate
et discursus, quatuor operationum simplicem, non obiectum materiale primum, sive
ex quo logicae. Et haec sententia citatur Spinula. 4a sententia [illegible]
actus internos esse obiectum materiale primum, sive ex quo logicae. Et haec sen
tentia citari solent Nominales, qui ita nominantur, quia docuerunt
solas voces sive nomina esse obiectum materiale primum, sive ex quo logicae. Et
eadem sententia solet etiam citari Durandus, qui tamen est nominalis, ab
hac calumnia liberat P. Hurtado Disputatione [illegible] logicae Sectione 3a numero 15.

Sit nostra 1a conclusio actus internos sunt obiectum materiale pri
mum, sive ex quo logicae [illegible] D. Thomas 1o Periherme
nias lectione 2a [illegible] qui [illegible] circa ope
rationis, tanquam circa proprium materiam. Aversa lectione 2a [illegible]
igitur [illegible] quod ratio [illegible] actum manus rationis, ad eum [illegible]
cantia, per quod homo [illegible] et ordinare huius actus [illegible] eadem ratio
ne [illegible] quae [illegible] actus rationis, per quod [illegible] homo
in ipso actu rationis ordinare, et sine errore procedat, [illegible]
quorum [illegible] quod [illegible] rationis [illegible] aptitudine, et
[illegible], quod [illegible] circa proprium mag [illegible] rationis [illegible]
[illegible] vera [illegible] actus internus [illegible] proprium mag; [illegible]
[illegible] proprium mag est obiectum materiale primum, sive ex quo logicae
[illegible] internus [illegible] obiectum materiale primum, sive ex quo logicae.

Respondebis [illegible] nomine proprium mag

loga sive intelligere obni lud opern q. lepsa sro maali, e otro kali zphilia
eg obns an buonis loge: maliq. anobis zbai, acs intttis ti obr. maz
li prima, sive logno iog, kec Thomas asserat loga versari cir
ca acs xaonis, sive intttis tanq. circa pria mag. Resp. Enti xacci
bz atribuonis satis frequentissime pro maaniuncupat. Resp.
loga versat circa acs intttis tanq. circa obm atribuonis pru;
obm atribuonis loge obm maale prima, sive logno, obm formale:
loga versat circa acs intttis tanq. circa obm maale prima, sive lo
gno obm frale: pru: loga versat circa acs intttis tanq. circa ob
m maale prima, sive logno pru: acs intttis sit obm maali prima,
sive logno loge: ldari e pra resp. Nec sequitur adversari
nobis Thomas, cu ne fateri gdus loe dicerent. Resp. Loga
versat circa acs intttis et acs intttis dirigere, et ordinare, et
sine eo reflectere acs intttis. pr obm maale prima, sive logno loge.
Atque dicendo S. Thomas ant. Cuo dicis, e q. alios acs intttis
dirigere loge ordinare dicere frequenter, nisi separet directione
non sint nisi cu grant q. nesse disit, acs intttis tu maq, logna
madiu, a q. idea tu obm maale prima, sive logno loge.

Alii arguunt: Ite ea de obm maale prim
ma sive logno loge, loga non posse producere conat, et eas orari
resp. Et refluxo erat, ops perse illimo directi loga: Loga intttis loga
directio intri lorae conat et loca intttis tanq. circa, ut ita ops p.
potest intrinsece atenere loga: acs intttis sit obm maale prima, sive logno

logq. Maior probatur ex dictis, quidquid sine e dicitur ut velim a parte rei obiectiva

atis primi, sive ex quo aliam rem alterius participare, illo ergo dici

ut sit obiective male primus, sive ex quo Doctoris; g° in Doctoris Doctorina

neg ng sequens mixtur, praeterquam dicitur, introduce res non ad ex obiectiva

tangens subito ista ops p° sectissimo inventus a Doctoribus ex praecedenti

pota. Probatur mix: minor intra logica, in modis dicti introducere non ad

dicere abs intra tangens subito ista modo sedi, et, in modis sedi intra

logq, in modo secundi ag p° se ultimo inventu aloga: ergo. Maior probatur

logica est diversa actus intra, ut in singg modi sedi, est omni visibilis divisionis,

aut argumentis efficiens, et ex abs intra tangens subito, et in modi

sedi, est omni visibile, divisionis, aut argumentis ista modo sedi, est visibile,

divisio, aut argumentatio: (vide ista ex 2°, de 3° suppositione 26) est ex qualitate.

Respondetur actus intra esse obiective male primus, si

272 ve ex quo logq, est p° accidens logq, non autem logica de p° se. Respondetur ergo

permittitur, actus intra esse obiective male primus sive ex quo logq, in alio vero,

est p° is sensu, quod nihil aliud neque se ad hoc, in re vera. Ad illud verius

ex quo praecipue est: actus intra sit obiective male primus, sive ex quo logica, de

p° se logq: ergo nulla est responsio. Probatur ant: actus intra est obiective male

primus, sive ex quo logq, ut istos nauspiciendi logica, hoc non esse absolute perfecta:

fecta: ergo actus intra sit obiective male primus, sive ex quo logica, de per

se logq. Deinde vero secundo ex ista, quod est in obiectiva logica, de per se facit, ista

nasciturus ipsam, de hoc non esse absolute perfecta, ut hoc non incipiendo

habeant: de fio demum, et argumentatio ista sit obiective attributionis logq, ut dicitur

non respicit logica, hec non est de esse absolute perfecta, de essentia divisi, de accurate sic, de per se reperiuntur in actibus intellectus: ergo

Probatur maior: actus intellectus sunt docibiles infra modum sciendi: ergo actus intellectus sunt docibiles ab aliqua scientia infra modum sciendi; atqui actus intellectus a nulla scientia praeter logicam sunt docibiles infra modum sciendi: ergo actus intellectus sunt docibiles a logica infra modum sciendi: ergo in actus intellectus logica introducere conatur suum modum sciendi. Ergo in actus intellectus logica introducere conatur suam scientiam: ergo actus intellectus sunt obiectum materiale primum, sive sequela logicae =

Probatur iterum: actus voluntatis sunt obiectum materiale primum, sive sequela moralis facultatis, quia dirigit actum voluntatis, ut in illis homo ordinate, et sine errore procedat: ergo actus intellectus sunt obiectum materiale primum, sive sequela illius facultatis quae dirigit actum intellectus, ut in illis homo ordinate, et sine errore procedat; atqui logica dirigit actum intellectus, ut in illis homo ordinate, et sine errore procedat: ergo actus intellectus sunt obiectum materiale primum, sive sequela logicae. Ans patet in Philosophia morali. Consequentia constat a paritate, et similitudine, quam dicit inter Philosophiam moralem, sive Ethicam, et Philosophiam rationalem, sive logicam, quam similitudinem, et paritatem expressit D. Augustinus lib. 8 de Civitate Dei Cap. 4 per haec verba: quemadmodum logicae agere rationem intellectus; sicut moralis rationem recte operandi, et D. Thomas in Proemio Ethicorum per haec verba: quod sicut Philosophia moralis versatur circa operationes voluntatis, sic logica versatur circa operationes intellectus. Hic subsumpta praecipua, constat de expresse ad D. Thomam [illegible] n. 269. Consequentia est recta.

Dices 1° contra Imum: id quod non est docibile [illegible]

ad esse obversum malis sed minus licens: et aes intra non sit dignius aliqua quaes-
tiones non sit obversum male proximum, sive de quo loquitur. Probatur minor: aes
intrinsece sit essentialiter recta, vel essentialiter canonica: quia aes intrinseca non sit
indigens aliqua: et quia eligo aliquam aes intrinsece essentialiter recta non indiget
directione logica; et aes intrinsece essentialiter canonica requirit accommodationem
per directiones. Probatur ans: haec aes e essentialiter recta, quae sine demon-
stratione accedit, et haec aes e essentialiter canonica quae sine demonstratione non
accedit; et aes intrinsece sine demonstratione accedit, sine demonstratione
non accedit: quia aes intrinsece sit essentialiter recta, vel essentialiter canonica. Minor
est certa, et mea ostenditur in his duobus actibus intrinsecis dicendo hoc: aliud est
alio simile, quorum unus sine demonstratione accedit, et alius sine demonstratione non
accedit. Ergo dicta aes intrinsece sit indifferens ad suum modum sciendi:
quia aes intrinseca non sit digniores aliqua extrinseca, modo sciendi: quia aes intrinseca non
sit obversum male proximum, sive de quo loquitur. Probatur ans, et quo dependet ipso
fluxerunt: aes essentialiter recta necesse habere suum modum sciendi, et aes essentialiter ca-
nonica requirit habere suum modum sciendi: quia aes intrinseca non sit indifferentes ad
suum modum sciendi.

Ergo utrumque, et hoc magis manifestatur, patet in ae-
27) tionibus conversis, quae sunt obversum male proximum, sive de quo [illegible], et [illegible]
[illegible], et tamen non vocas sed plane, sit essentialiter dispositiones, et elegantes, vel ex-
trinseca dispositiones, et elegantes, et quae sit essentialiter dispositiones, et elegantes necesse habent
suum harmoniam, et elegantiam: quae sunt essentialiter dispositiones, et inelegantes requi-
runt habere suam harmoniam, et elegantiam. Ad argumentum dictionis ostensa, dictionis

actu loqui, sive utrumque dicamus, debet indicare voluntatem dictantis, ita

[illegible] munus sui legis, in quo praecise dictatio activa, servatur [illegible]

[illegible], dictantis [illegible], sive inclinare ad faciendum, sive ad omittendum, dicitur

[illegible] aliud est loqui dicentis actus dictantis in hujusmodi

[illegible] [illegible] qui sint [illegible],

[illegible] [illegible] quod [illegible]

[illegible] ut possint [illegible]

[illegible] accipere rectitudinem, qua

[illegible] ipse [illegible] ad

[illegible] directione activa, [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] amittere mala directione [illegible]

[illegible] ad argumentum [illegible]; quod 276

[illegible] prata, non [illegible] male [illegible],

[illegible] se, est tamen [illegible]

[illegible] liquo [illegible], neo [illegible]. [illegible]

[illegible] se aloga, [illegible] in

[illegible]: actus dictantis non sit [illegible]

[illegible] amittere rectitudinem, quae [illegible]

[illegible] rectitudinem, qua [illegible],

[illegible] in se aloga. [illegible]

[illegible], quae est dictantis, aloga, ad [illegible]

i. e. obiectum materiale primum tantum: Et actus intellectus non sunt diversi per se aliqua ratione formali ey
Ites non sunt obiectum materiale primum, sive logica logica. Probatur minor: actus
intellectus sunt verum rectitudinis, seu falsitatis errorei: Et actus intellectus non sunt
diversi per se aliqua ratione, quia eligunt actus intellectus formaliter rectus non indigent
directione logica: sed actus intellectus formaliter errones indigent directione
per directionem. Probatur antecedens: Et actus est formaliter rectus, qui secundum identitatem
formalem recedunt, et actus est formaliter erroneus qui secundum identicam non
reddunt; Et actus intellectus sunt identificantur recedunt, seu identicam
directionem: Et actus intellectus sunt formaliter recti, seu formaliter erronei. Ma-
ior certa, et minor probatur in his duobus actibus intellectus per hoc dico: alicui
alterum, quorum unus secundum identicam recedunt, et alius secundum identi-
cam recedunt = Ergo etc. Et actus intellectus sunt indifferentes ad suum modum sciendi:
Et actus intellectus non sunt dispares aliqua ratione modi sciendi: Et actus intellectus non
sunt obiectum materiale primum, sive logica logica. Probatur antecedens, ex quo dependet
sequens: actus formaliter recti nec sunt habendo suum modum sciendi, et actus formaliter er-
ronei requirunt habere suum modum sciendi: Et actus intellectus non sunt indifferentes ad
suum modum sciendi.
Arguunt... ex ... anfractibus pateretur
27 consonantiis ... quae sunt obiectum materiale primum, sive logica Musica, et tamen
... sit formaliter dissonantiae, et elegantes, seu formaliter
dissonantes, et elegantes, et quae sunt formaliter dissonantes, et elegantes nec sunt habendo
suam harmoniam, et elegantiam, et quae sunt formaliter dissonantes, et inelegantes requirunt
habere suam harmoniam, et elegantiam. Et ... dissonantiae, dissonans

actus logici, sive virtute dictae, vel infra navid[illegible] actus [illegible]

[illegible] humanus suis logici, in quo, sive directo actiua, sive directiua seruandi

[illegible], directiua dicere, sive infirmare addiscendo, sive addiscendo, dividen

do, et argumentando. Hinc nihil aliud est logica dicere actus directiuos in sua modi

scientia, quod logica directiua dicere, sive instruere, et elicere actus, qui sint definitiones,

divisiones, aut argumentationes. Ad hanc doctrinam consequenter magis, quod deinde al-

qui actus directiui, tamen indifferentes ad suae modi scientiae, et possint sed

rectione logica amittere directionem, quam habent, et accipere rectitudinem, qua

carent. Patet inscientia dicere si ipsius directiuos, qui ad per directiuam ad

creaturam, directione parata, quin ad ipsius directione activa, sive

obtinendi dicitur nequaquam, quod deinde aliqui creaturae tamen sint indifferentes ad

directionem, et directione prius possint amittere mala directione et

accipere bona directione, qua carent.

Directe igitur ad argumentum in [illegible], quod 276

non est docibile neque [illegible], neque in causa reflexe parata, non est obiectum mali primi,

sive logica [illegible], ideo; sed quod non est docibile in se, est tamen docibile in causa reflexe

parata, non est obiectum mali primi, sive logica [illegible], neque [illegible]:

[illegible] actus directiui non sint docibiles in se absoluta, ideo non sint docibiles in

causa, neque [illegible], et [illegible]. Explicatur desino: actus directiui non sint docibiles

absoluta, et directione prius possint amittere rectitudinem, quam praesuponunt

sive ab intrinseco habent, et accipere rectitudinem, qua praesuponunt, sive ab

intrinseco carent, et [illegible] actus directiui non sint docibiles in se absoluta. [illegible] tamen

[illegible] stat, quod actus directiui sint docibiles in causa, quae est directiua, absoluta, ad quod

nil ex propriis requisitis, quibus intrinsece ex directione logicae afficiatur; et ita actus erroneus dicetur perfectus. Similiter actus, qui a rectitudine, qua sua natura ab intrinseco rectus est, ad quod adeo de se digilis, cum se alogica; et tamen digilis in causa alogica: quia intrinsece ex directione logicae elicitur; ex extendo hunc actum rectum: a[ctus] rationale, et hunc erroneum omittit: a[ctus] logicale.

277 Quod digilitas in causa actuum intrinsecis est sufficiens, ut actus intrinsece sint obiective mortales primum, sive secundum logicam probatur: digilitas in causa vocum est sufficiens, ut voces sint obiective mortales primum, sive secundum Musicam, et Rhetoricam: Similiter: Tunc dicatur: ergo in secundis existunt voces, et obiective mortales primum, sive secundum Musicam, et Rhetoricam. Deinde: voces dicuntur, consonantes, et elegantes, lex autem dissonae, et inelegantes, ad quod adeo voces ex directione Musicae, et Rhetoricae requirunt admittere dissonantiam, et inelegantiam, quas sua natura, sive ab intrinseco habent, et accipiunt consonantiam, et elegantiam, quas ex sua natura, sive ab intrinseco carent: Unde voces dicuntur digiles in re a Musica, et Rhetorica. Porro ergo vocum digilitas respectu Musicae, et Rhetoricae in eo stat, quod Musica, et Rhetorica ex directione Musicae, et Rhetoricae voces consonantes, et elegantes exeant, et inde voces dissonae, et inelegantes dicuntur perfectae; et hic est digilitas in causa vocum: quae digilitas in causa vocum est sufficiens, ut voces sint obiective mortales primum, sive secundum Musicam, et Rhetoricam. Quia ergo hic ima est expansio, [illegible] ex paritate rationis.

Sed ad requisitum agnoscendum est, actus intrinsece

complexi recti, complexi erronei, [illegible] actus intellectus complexi erro-
nei [illegible] digitus neque in causa aliqua; nullus tamen actus intellectus
complexi recti [illegible] digitus in causa aliqua, licet non sint digiles [illegible]
intellectus [illegible] complexi recti, complexi erronei; quia actus intellectus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Actus intellectus complexi erronei [illegible]
[illegible] neque in se, neque in causa aliqua: quia actus intellectus complexi erronei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia neque [illegible] digitus [illegible] neque [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] complexi erronei, quia neque [illegible] [illegible]
Actus intellectus complexi recti sunt digiles in causa aliqua, licet non sint digiles in se [illegible]
quia [illegible] [illegible] actus complexi recti, quia [illegible]
[illegible] in causa, licet actus intellectus complexi recti [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quia neque [illegible] digitus [illegible] in se [illegible].

Ex dictis [illegible] actus intellectus complexi erronei [illegible] 299
[illegible] aliqua; quia [illegible] intellectus [illegible]. [illegible] actus
intellectus complexi recti [illegible] aliqua; quia [illegible] intellectus [illegible]
[illegible]. [illegible] actus intellectus [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] actus complexi recti [illegible]
[illegible] actus complexi erronei [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] actus intellectus complexi
recti [illegible] [illegible] [illegible] actus intellectus complexi
erronei [illegible] [illegible] psa. Totaliter [illegible]

quasi per involvendo nequit Philosophia, et Musica = Ad exemplum 9. 7. 5.

232. dicendum est, actus intellectus essentialiter eosdem non esse indifferentes in se ad

sua objecta; sunt tamen indifferentes in materia; sicut motus essentialiter dilo:

ny, et elegantes non sunt indifferentes in se ad dissong. et elegan.; stant

ex indifferentes in caa. Sub. distinguo et dicens.

Sub. instabis: quia actus intellectus non sunt digi:ad a

loga: ergo actus intellectus non sunt ob: malè praemissa sive sequela. Pro.

2a sequela leg. et dicens de 2a, quae sic probatur: actus intellectus sunt ob

piles aloga, et sunt digiles in se; ergo praeterea sub. actus intellectus non sunt

digiles in se: quia actus intellectus non sunt digiles aloga. Probat maior: effectus sunt

physici producibiles a causa, bene est physice producibiles in se: quia actus intell

ectus sunt digiles a loga, bene est digiles in se = Ad instans. Resp. nego legi seqq.

ad hoc quia probatur nec maior, ad cuius probationem, concesso ant. nego cons.

Disparitas nam est producibilitas physica effectus in causa est producibilitas activa,

quae essentialiter denotat, pavia producibilis physica prius effectus; neque activa

producendi physici (quod praesens anvis) non dicit, sed causa effectus, et pavia

producibilitas physica hic non dicit in causa sed, quod pavia producibilitas physici

causa effectus hic datur in effectu: unde ut effectus sit physice ac prior producibilis a

causa licet causa hic est physice pavia producibilis in se. Et autem circumveniri in illa

negativa producendi: sequitur in illa de effectus directus causa digibilis, et caad

ipsa. Causativa in essentia est loga, in qua actus intellectus, qui sunt effec

tus dicti, sunt in pavia, et aeve digiles. Recta hic digilibus denotat essentialiter

digilibus pavia, quae datur in causa digili, intellectus dicti. Actus igitur intellectus qui sunt

effectus dicti, sunt digiles aeve in causa dicta, scilicet ipsa, quae sunt digiles pavia.

[illegible] ... [illegible] ... logicam [illegible]

modi [illegible] dis ponis. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Chimera [illegible] phisice [illegible] [illegible]

ca actua, [illegible] phisice [illegible] Chimera, [illegible] phisica

para.

1	Zenzano
2	Escobedo
3	Torrijos
4	Remon
5	Castañeda
6	Pimentel
7	Fantoni
8	Ferruz
9	Alcantara
10	Hinojosa
11	Ballestero
12	Novela
13	Borja
14	Marquez
15	Espinola
16	Anguiano
17	Morejon
18	Chabes
19	Roxas
20	Benavides

[illegible] siue [illegible] [illegible] 1

[illegible] obiectum attribuentis specificari [illegible]

[illegible] non esse [illegible] realis [illegible]

[illegible] non esse ad obiectum realiter [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] phisice [illegible] metaphisice [illegible]

[illegible] phisice [illegible]

[illegible] non [illegible] ad obiectum realis [illegible]

[illegible] notatione 26) [illegible]

[illegible] realis [illegible] metaphisice [illegible] phisice

[illegible] phisice [illegible] realiter [illegible] ad [illegible]

[illegible] phisice [illegible] realis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] male [illegible] phisice [illegible]

[illegible] tamen metaphisice [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ... ad obiectum realis [illegible] metaphisice [illegible]

tes ad [illegible] metaphisice [illegible] ad [illegible] attribuentis ne-

cessario [illegible] obiectum [illegible] metaphisice [illegible] realiter

[illegible] realiter [illegible] [illegible].

-plari per involuntarium neque [illegible] = [illegible] p. 272. dicendum est, actus externus esse [illegible] non esse indifferentes [illegible] [illegible] modo [illegible]; [illegible] tamen indifferentes [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indifferentes [illegible] [illegible]; [illegible] indifferentes [illegible]. Sunt ista [illegible].

Sustinenz instabis: [illegible] actus externus non [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] actus externus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] 2a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] actus externus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus externus [illegible] [illegible]: [illegible] actus externus [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] actus externus [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ad [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (quod [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], in qua actus externus, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] actus externus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] intentione; quod intentionem locari habent [illegible]

modi [illegible] dispositi. [illegible] ans; quod [illegible] [illegible] negabit [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]; quod [illegible] physice [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sive [illegible]

ca actua. quia physice [illegible] [illegible] [illegible] chimera, [illegible] physica

[illegible].

Dices 2°: obiectum materiale primum, sive ex quo logicae est [illegible]

[illegible]: obiectum formale [illegible] obiecto formali obiectum attribuendo specificationis [illegible]

logicae: ergo obiectum materiale primum, sive ex quo logicae indifferens esse ad obiectum formale [illegible]

logicae: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indifferentes esse ad obiectum formale logicae. [illegible]

[illegible] [illegible] obiectum materiale primum sive ex quo logicae [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible]: quod obiectum materiale primum, sive ex quo logicae, est [illegible] [illegible]

esse ad obiectum formale [illegible] logicae, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]:

ad quod [illegible] [illegible] [illegible] indifferens esse ad obiectum formale logicae [illegible];

metaphysice, vero [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] (26), obiectum

materiale aliquod realiter identificari cum obiecto formali; unde obiectum materiale aliquod [illegible]

sive realiter indifferens ad obiectum formale, [illegible] physice, et realiter [illegible] ad [illegible]. [illegible]

[illegible] materiale primum, sive ex quo aliquando [illegible] est physice indifferens ad obiectum formale [illegible];

quia [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

in [illegible] [illegible] [illegible]. Obiectum vero materiale primum [illegible] [illegible] est physice [illegible]

ad obiectum formale [illegible]; quod [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; tamen metaphysice [illegible]

indifferens ad [illegible]; quia [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physice [illegible] ad obiectum formale logicae, et metaphysice indifferen-

tes ad [illegible] [illegible] [illegible] metaphysice [illegible] ad [illegible] obiectum attribuentis spe-

cificationis logicae, quod est obiectum [illegible] metaphysice [illegible] [illegible], [illegible] realiter ab

[illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible] realiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Dicendum 3°: actus loqua in digit. dici debet male

282 praemit, sive aequo loqui; ... loqua in digit. actus internus: ... loqua ... internus; et actus internus non sunt internus. ... loqua medi-

... ... et ... internus ... 1°: ... dicitur

... indifferens ... internus ... loqui, quia actus internus, ... non debet male

praemii, sive aequo loqui: quia neque actus internus sit debet male praemii, sive aequo

... 2°: ... D. Thomas 1° ... lectione 2ª: sicut actus ...

... actiones manus ... loqua ...

... operationes internae; et actiones manus ... debet male praemii, sive

aequo ...: quia neque operationes internae sunt ... praemii, sive aequo

... operationes internae ... actus internus: ... internus ... debet

... male praemii, sive aequo loqui.

... Ad ... Cassamari, ... Thomae, ... 2ª ... 269. Loqua ... internus, sive ... internus ... actus ... modi ... dicitur ... Ad 1ª ... Bonaev: ... dicitur, ... indifferens ... internus ... loqui, quia actus internus ... primae, ... Cassamari, ... negavit P.P. ... internus ... debet male praemii sive aequo loqui, ... P. Poli ... tractatu 1° ... disputatione 4ª, ... 3ª, ... loqua ... internus, sive actus internus digit; quia internus ... et illuminandum eliciat actus ... modi ... dicitur, ... internus ... loqui ... dicitur ... internus ... loqui ... quia loqua ... actus ... modi ... tamen ... dicitur, ... indifferens ...:

ips[a] intellectus neq[ue] dicit aloga, neq[ue] aloga dicitur in q[uantu]m motiva, a q[ua] co[n]tingit intellectum

in sua motiva dicitur aloga dicibilis, et dicunt aloga intellectus, ex sua modi

nullatenus ... ex pt ops ... ultimo ... aloga; et ...

intellectus, ex sua modi ... ex pt ops p[er] se ultimo ... aloga.

Ad 2[um] neg[atur], nego ma[jorem] ... — 6

... ex sui ... mobilis, et logg, ... dicitur

... per se, ... mixl, ... Disparitas ...

... sua ... manus ... medijs huiusdi act

... in ignavo: unde ... manus ... male

... sive aequo ... Ist ... sua ... intellectus

et operationes intellectus, quae sit ... : unde operationes intellectus, quae sit p[er]

se actus, sit obiectum male ... sive aequo logg. Nec ... , ...

... logi ... Angelus ... ... : aliter ...

... Mica, ... displicet ... complacentibus ... , ...

... has unum ... , ... praeparata.

Dicitur 2[o] operationes intellectus ... sit obiectum

logg: operationes intellectus non sit obiectum male ... sive aequo logg.

... quia operationes intellectus sit actus intellectus: sed actus intellectus non sit obiectum ma

le ... sive aequo logg. ... p[ro]batur

operationes intellectus sit ... logg, ... logg ... obiectum logg: ergo o-

perationes intellectus non sit obiectum logg. ...

... intellectus ... . nec ... ad ... , ...

... intellectus ... : obiectum ... , ... actus,

... : ... obiectum ... intellectus ... actus ... intellectus, a quo ...

... logg ... : ... actus, sive operationes intellectus non sit obiectum logg =

ti durus 2ies argumt. P. Gabriel ey male eg obiecto attributioni

illativam, cui ille respond. neg. Pmi 1a, et concedo ao 2e. silogis

ptd applicabiles ad res viles. Et obiecti male adequati specificati

vi siloges. Et qua doctrina Magri Gabrielis urgetur argumentum sicut

generalissime reponatur: p. oe [illegible] externa [illegible] obiecti

logi, Et silogis mentalis ptd applicabiles ad res viles [illegible]

[illegible] externas operaos: Et silogis mentalis ptd applicabiles ad res vi-

[illegible] obiecti logi. Interrogamus nunc Magrum Gabrielem, quo pac-

[illegible] silogis mentalis ptd applicabiles ad res viles [illegible] obiecti male

adequati specificativi [illegible], silogismi ptd applicabiles ad res

[illegible] viles [illegible] obiecti logi?

Igitur ad nostrum argumentum Respondeo, distin-

286 [illegible] ptd [illegible] mentalis [illegible]

[illegible]. [illegible] adoleo [illegible], nec [illegible] aliquis [illegible]

[illegible] argumentum [illegible] sed [illegible] ad [illegible] [illegible] rationalitatem

[illegible] bonum [illegible] hoie [illegible] voluntati, et

obiecti amati, et intellectus [illegible]: [illegible] operaones externas [illegible]

[illegible], obiecti logici: [illegible] operaones externas requirunt [illegible]

logi, quia [illegible] obiecti. Ratio [illegible] operaones externas [illegible]

logi; [illegible] operaones externas requirunt aliqua [illegible];

operaones [illegible] pure aliqua [illegible] requirunt [illegible] obiecti p-

[illegible]. Ad 2a [illegible] antis [illegible] [illegible] antis, negando [illegible].

[illegible] [illegible] nequit reflectere super [illegible]; [illegible]

[illegible] super [illegible] reflectere: [illegible] [illegible]

veritatem per esse obiectum provisionis actionis per quod vel, nequaquam esse obiectum prin-

cipale, eiusdem logicae, de per se intrinsecum opportet obiecto tamen alias actiones extrinsecas

quos infra modus scilicet docent.

Dices 2° actionis intrinseca sit obiectum materiale 287

animasticae: ergo actionis intrinseca non sit obiectum materiale logicae: sed actionis intrinseca

non sit obiectum materiale primum, ut sequitur logicae. Ante contra igitur actionis intrinseca per-

tinent posse ad animasticam tamquam magis, eiusdem ceterum animasticae

etiam quatenus sunt concernentia Deus: eadem enim res sub diversa ratione attacta

potest esse obiectum materiale diversarum, sicut iam dixi includere totum, quod est ... mate-

rialem, sive sequitur, ... doctrina, ... actionis intrinseca sub

ratione vitalibus, sive quatenus vitae ... obiectum materiale animasticae; ... sub

ratione ..., sive quatenus ..., sit obiectum materiale logicae ...

Thomas ... ratione ... obiectum ... non ... ratione ... est

1 ... materiale ... ad eum ...

... materialis ... ratione ... intellectu

... idem ...

... in ... 26 ...

Sectio 3a.

Vtrum actiones intrinsecae in psi... sint obiectum materiale primum, sive logicae.

Dico ... actiones intrinsecae esse obiectum ... 256

materiale ... sive ... logicae ... actiones intrinsecae sunt in ...

... actiones intrinsecae ...

[illegible] apprehensio [illegible] sicut [illegible] non

talis [illegible]

loco [illegible] observandum est [illegible] ultimo [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Observandum est 2° [illegible]

289 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Observandum est 3° apprehensionem [illegible]

[illegible]

[illegible] apprehensione [illegible]

[illegible] apprehensio [illegible]

[illegible]

[illegible] apprehensio [illegible]

[illegible] apprehensio [illegible]

ta aut [illegible] ex [illegible] [illegible] tamen, huius apprehensionis

[illegible] [illegible] apprehensionis [illegible], [illegible] in apprehensione [illegible]

[illegible] conveniunt omnes formales; per quam 1a est huic apprehensioni simplici

et per 2am huic apprehensioni simplici quidditative, quae apprehensiones solum realiter [illegible]

conveniunt.

Sit 2a circa definitionem apprehensionis (mentalis scilicet) simplex 290

est obiectum mentale primum, sive signum logicum. Probatur haec definitio, quae est [illegible] [illegible]

[illegible]: quod sub directione logicae percipere aliquid per ultimo inventum

logica, est obiectum mentale primum, sive signum logicum; sed apprehensio simplex sub dire-

ctione logicae est accipere aliquid per ultimo inventum a logica: ergo. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] a convenienti [illegible] ante. Probatur minor: a-

pprehensio simplex sub directione logicae percipere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] per ultimo inventa a logica: ergo. [illegible] [illegible] [illegible] n. 26.

[illegible]. [illegible] in hac simplici apprehensione [illegible] quae est logica [illegible]

[illegible] entis [illegible], sive [illegible] [illegible], quod sic probatur: haec simplex apprehensio

[illegible] totum et solum [illegible] entis [illegible] [illegible] [illegible] entis [illegible], quod [illegible]

[illegible] simplicis apprehensione [illegible] [illegible], et nihil per [illegible] simplicis apprehensionis [illegible]

[illegible], quod [illegible] [illegible] entis [illegible]. Probatur: haec simplex apprehensio [illegible]

[illegible] totum et solum [illegible] entis [illegible] [illegible] [illegible], quas logica [illegible]

[illegible] [illegible]: sed praedicta simplex apprehensio ita [illegible] totum et solum

[illegible] entis [illegible], ut [illegible] clarior suo [illegible] [illegible] quod est [illegible]: [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], aut [illegible]; [illegible] apprehensio [illegible], quae [illegible]

[illegible] totum, et solum [illegible] rei, [illegible] [illegible] [illegible] quas logica [illegible] [illegible]

finibus necce respondi i Christo loga et rigorosa rei, sive distinctis: hec complexa

apprehensio ex parte Christo loga, et rigorosa entis in diviné, quod est sive distinctis: et

quasi apprehensio loga quae est loga et rigorosa rei, seu distinctis Christo, secundum directione

logica per accipere suorum distinctionis: quod hec complexa apprehensio ex parte directio-

ne logica per accipere suorum distinctiones.

Alias diversus procedunt ulterius ex apparentia

distinct. Ratio negari nequit 1.º quod illa apprehensio, quae explicat totaliter et solam

rei, seu distinctis juxta rationem, quas loga proscindit distinctionibus necce respon-

dentis, imo scilicet explicationis intrinsecum, et solum esse rei seu distinctis, ex quo

dispari salvat, etiam apud adversarios ratio disparem distinctionis logica, et

rigorosae rei seu distinctis. 2.º quod ideo juxta adversarios hec est apprehensio

apprehensio aliquando i Christo loga, et rigorosa rei, seu distinctis, nominaliter aequalis;

quia explicat totaliter, et sola esse rei, seu distinctis, ordinatur aequalis, juxta rationes, qu-

as loga proscindit distinctionibus necce respondentis. Contra i loga. Ratio suo

supra est contra, ulterius rationi per inductionem factam per eas apprehensio

nes, quae sine distinctiones logica et rigorosae rei, seu distinctiones, quae directio-

ne logica possit accipere suorum distinctioni. Et ratio est: hec loga medio universale

les intrinseca dicit, sive in statu et differentiae, sive distinctio, distinctio ergo, necce respon-

endo alicui apprehensione; quae est loga, et rigorosa prius rei, sive distinctis

distincto ergo, hec aliquando, in qua intrinsecus directione stat, quod loga a suis distincti-

onis introducitur in hanc apprehensionem aliquando ergo, et quod hec apprehensio

aliquando ergo directione logica accepta suorum distinctionis. Unde adaequata loga

distinctionis.

... et 2a vera et: apprehensio (mentalis scilicet) imperata est obiective malitiosa, sive sequens legi. Probatur probatio; quod ex directione legis per accipere aliquas fictas per se ultimo inventa aliena, est obiective malitiosa, sive sequens legi; sed apprehensio imperata ex directione legis, per accipere aliquas fictas per se ultimo inventas alienas: ergo. Probatur minor: apprehensio imperata ex directione legis, per accipere fictas deliciis: sed haec delicias est aliqua ficta per se ultimo inventa aliena: ergo. Maior probatur in hac apprehensione imperata alicuius rei quae est aliena, et rigorosa equivalentia, ut explicabimus et solum esset equivalentia iuxta relationem, quam lex praescribit, et delictionibus recedendis; consequenter per accipere ex directione legis fictas delicias, cum per medium suas relationes virtutes aliquas, sive, instruat ex neque recedendo effectus praedictae apprehensionis imperatae quae est legalis, et rigorosa equivalentia, in qua virtutem directione. Item, quod lex fictas delicias introducat in praedicta apprehensione imperata, et quod dicta apprehensio imperata ex directione legis fictas delicias accipiat. Minor probatur ex eo supposito num. 267. et ibique infra.

Dices, et hic assoluit dubium quoddam quod afferri solet in scholis; dubitatur an videlicet ipsa legalis, et rigorosa subsistere possit in sola apprehensione, an vero debeat habere in iudicio adaequatio? probatur apprehensio imperata non possit esse ipsa legalis, et rigorosa; quod ipsa legalis, et rigorosa debeat habere in iudicio adaequato, ita, ut ipsa legalis, et rigorosa debeat in hoc iudicio adaequato esse ergo apprehensio imperata praeter ipsa legalis, et rigorosa: sed apprehensio imperata est di

ustione loq. pt. defferre frag. definit. et de quant. et obra. m. ad le proxima s.
ve signo loq. Alia e rao, ob q. plures opinion. contrar. defendunt.
Probat minor, q. e doctrina Phi. 1. posteriorum capite 8 dicentis: definitio
nes, ac affirmationes, et negationes, et sunt, supponunt separate: definitio
ne et negatione pt. predicari de defto; ut si defto loqua, et negativa con=
sistere bene in judicio adequate sumpto, de defto loqua, et negativa appo=
sito predicari de defto: q. defto loqua, et negativa debet esse ut bene in judi=
cio adequate sumpto. Maior certa: nam defto pt. predicari de, q. tota,
defto loqua pres esse de eximit, cum sit nescio de verita de defto. Minor q. e cer=
ta: nam de defto requirit predicari judicium adequate sumptum.

Explat doctrina hec ratione hac: aequivocal
et simile, in qua defto pres loqua, et negativa defto predicat, et que
in predicta propositione de defto non predicat; si defto loqua, et negativa con=
sistere bene in judicio adequate sumpto: q. in predicta propone de sub=
to, q. de defto non predicat judicium adequate sumptum ut de subdito, q. a
definitum non predicat pro subdito, q. debet judicium adequate sumptum=
Confirmat 1. definitio loqua, et negativa sistere non bene in actu judicativo
adequate sumpto; si defto loqua, et negativa sistere bene in judicio
adequate sumpto definitum tale et non sidere definitiones loqua, et negativa; et
definitum tale requirit in quadi loqua, et negativa definitiones: q. defto lo
qua, et negativa sistere et bene in judicio adequate sumpto. Maior
certo est, q. definitum tale, videlicet definitio hec equus, procedit
predicatum judicium adequate sumptum, cum per [illegible] predicatur judicium

Del quare ig pn: g° si dicto loica e rigorosa . Ï . bene bene inludi
cto adequate eg pro, dictis hale ingre dictionis loga, dirigorosa
g.. Mir dicta dictionis ad loga obliqua pr. ana cognit. in dicti dictionem
g nota ng 1ad° samulang = discimal 2° ad astig ing: ac, qui p̄ poten
lit replicare totg, e sola essentiali e dicto loga, di rigorosa; d aps
hensio pt scalit replicare totg, e sola essentiali: g° aphensio e d
cto loga e rigorosa: g° dicto loga, d rigorosa bisteme ad inju-
dicio adequate ig pro. Mar e psa dictionis loge, d rigorosg
nos explao. Mir pard in hac aphensione simplici polg, d in
hac dnota adeqnile.

Ac 3ª nia dg: judicium mentale e opsa ma- 95
lepstimg, sive recio loge. Sbat d:io, q° e dire ctione logs ptac
cipere alg stg p̄ se ultimo intenta aloga, e obrg male pstimg, si
ve recquo logg; d judicium mentale directione loge p̄ racipere
alg stra p̄ se ultimo intenta aloga: g° pbat mir; judicium men
tale e directione logs p̄ aecipere pag divisionis, d pa divisionis e
t alga sta p̄ se ultimo intenta aloga: g°. Mar dista dix hgu-
dicio minimali: equi alda par e al alia = inde q° e loga d ri
gorosa equi? esalit sgp divio, eg distruat equi esalit scopg
in suas ptes quartas nelas, quas loga pscribit p dictionis geneete
d judicii d quent. d p̄ accipere e directione logg pag divisionis, cuslo
pa. mediis sub nelis distingg dicat, sive cstruat pstg equo esalit sa

pt recte diuiditur eliciat praedictum iudicium mentale, quod est logicum, et rigorosum requisitum est ad id, quod praedicta divisio, in qua dictus directione stat, quod logica facit divisionis introducat in praedictum iudicium mentale, et quod praedictum iudicium mentale se directione logicae facit divisionis accipiat. Maior est ex ijs quae supra num. 26 dicta, et de qua constat.

Sit 2a maior: Discursus mentalis est obiectum
226 materiale proximum, sive remotum logicae. Probatur 1°: id quod est directione logica pt accipere aliquid facit per se ultimo intento a logica, est obiectum materiale proximum, sive remotum logicae; sed discursus mentalis se directione logicae pt accipere aliquid facit per se ultimo intento a logica: ergo. Probatur minor: discursus mentalis se directione logicae pt accipere facit argumentationis, et facit argumentationis est aliqua facit per se ultimo intenta a logica: ergo. Maior: sit enim discursus mentalis: omnis equus est animal; sed Bucephalus est equus; ergo Bucefalus est animal, qui est logicus, et rigorosus argumentum, ut inferat aliquid de concentrato aliquo medio, parte tali est clara juxta regulas, quas logica praescribit pro argumentationibus recte efficiendis; et quem pt accipere se directione logicae facit argumentationis cum logica mediis suis reles intentio dicitur, sive instruat ut pt deinde recte inferendo: ergo Bucefalus est animal, eliciat praedictum discursum mentalem, quia logicus, et rigorosus argumentum, in qua dictus directione stat, quod logica facit argumentationis introducat in praedictum discursum mentalem, et quod praedictus discursus mentalis se directione logicae facit argumentationis accipiat. Maior dicta est ex

supoto 26) numi, & 2qua infert.

Sit 5a circa d[ict]o ap[prehen]s[ione]m simplex, apprehensio[nem] 2pota, judiciu[m], & discursu[m] mentalia, esse pr[aeter] dst operationes 2plete, sst obj[ectu]m maale proximu[m], sive 2quo loqu[or]. Antecedens hui[us] ex d[ict]is ob[ser]va[tu]r, apprehensione[m] simplice[m], apprehensione[m] 2positam, judiciu[m], & discursu[m] mentalia sed sst operationes 2plete ut pat[e]t al[iqu]a[n]tu[m]. Atq[ue] 1o d[ict]is ratio r[ec]ta, 2tineris & apprehensione[m] simplice[m], apprehensione[m] 2pota[m], judiciu[m], & discursu[m] mentalia, quq[ue] 2formant re[c]tes, quas l[ogi]ca p[re]scribit p[er] les recte 2prendis. Atq[ue] pra 2o d[ict]is ratio[n]i pt erronea, 2pen & 2tinne apprehensione[m] simplice[m], apprehensione[m] 2potam, judiciu[m], & discursu[m] mentalia, quq[ue] 2formant reles, quas l[ogi]ca p[re]scribit p[er] les recte 2prendis. Atq[ue] ex pra 3o d[ict]is app[...] p[re]scindens a rectitudine, & irrectitudine, sive ab eo, q[uo]d recta, erronea, & ab eo, q[uo]d 2trad, l[...] 2tinere 2posit apprehensione[m] simplice[m], apprehensione[m] 2potam, judiciu[m], & discursu[m] mentalia, quq[ue] 2formant reles, quas l[ogi]ca p[re]scribit p[er] les recte 2prendis.

Hinc suppondu[m] e[st] 1o, apprehensione[m] simplice[m], apprehensione[m] 2potam, judiciu[m], & discursu[m] mentalia 2tineri p[er] 2pta p[re]scindens a rectitudine & irrectitudine e[ss]e obj[ectu]m male proxim[um], sive 2quo loq[uo]r. Ratio huius suppos[iti]o[n]is e[st]: q[ui]a apprehensio simplex, apprehensio 2pota, judiciu[m], & discursu[m] mentalia 2tinea p[er] 2trag p[re]scindens a rectitudine & irrectitudine n[on] sst obj[ectu]m maale proxim[um], sive 2quo loq[uo]r; q[ui]a apprehensio simplex, apprehensio 2pota, judiciu[m], & discursu[m] mentalia 2tinea p[er] 2trag p[re]scindens a rectitudine, & irrectitudine 2tinerent p[er] al[iqu]a[n]t[u]m p[ro]c[ul] ult[i]mo

intentionaliter aliquam, ad p[rimu]m al[iquo]d f[or]ma f[or]m[al]iter p[er] se ultimo intenta aliqua oportet,

t apprehensio simplex, apprehensio composita, judicium, et discursus mentalis ad

intrap[ri]ma f[or]ma ut p[ro]scindunt ascendere, et descendere, d[icun]tur intent[ion]e p[er] al[iqu]am f[or]mam

p[er] se ultimo intentam aliquam, neq[ue] p[er] al[iqu]am f[or]mam f[or]m[al]iter p[er] se ultimo intentam aliquam

oportet: ergo. Maior et Minor quoq[ue] sunt, sunt d[ic]tis. Minor e[st] certa: nam nulla

f[or]ma p[er] se ultimo intenta aliqua p[ro]scindit ascendere, et descendere, neq[ue] ulla

f[or]ma p[er] se ultimo intenta aliqua i[n] esse alit, dirigat recta; et nulla f[or]ma f[or]m[al]iter

p[er] se ultimo intenta aliqua opporta p[ro]scindit ascendere, et descendere, neq[ue]

ulla f[or]ma f[or]m[al]iter p[er] se ultimo intenta aliqua opporta i[n] esse alit dirigat erronea.

Supponendum e[st] 2[o] apprehensionem simplicem, appre-

299 hensionem compositam, judicium, et discursum mentalem constituta p[er] f[or]mam ut erronea

q[uatenu]s dicit et certum malle p[ri]mum, sive [secundu]m quo logicum. Ratio huiusmodi p[ropositio]nis e[st]:

nullus actus intellectus erroneus peccans c[ontra] regulas logicae, i[n] ob[iec]to malle p[ri]-

mum, sive [secundu]m quo logicum; et apprehensio simplex, apprehensio composita, judicium, et

discursus mentalis constituta p[er] f[or]mam ut erronea s[un]t actus intellectus erronei,

peccantes c[ontra] regulas logicae: ergo. Ratio maioris e[st]: q[ui]a illa s[un]t obiecta malle p[ri]-

mum, sive [secundu]m quo logicum, actus s[ci]l[ice]t intellectus qui p[ossun]t elici ab intellectu sub directione

logicae, et nullus actus intellectus erroneus, peccans c[ontra] regulas lo-

gicae p[otes]t elici ab intellectu sub directione logicae, cum logica intellectum dirigat,

ut eliciat aliquos actus erroneos, peccantes c[ontra] regulas ipsius, minor s[up]-

p[ositi]onis nostra constat, et q[uatenu]s ea e[st] logica.

Hinc infertur 3[o] logicam de apprehensione simplici, ap-

300 prehensione composita, judicio, et discursu mentali sub constitutis p[er] f[or]mam ut

recta, p[ro]ponente q[uo]d constituere apprehensionem simplicem, apprehensionem compositam, ju-

rudi[cium], & discursus mentalia, quae continent [condition]ibus recte conficien-
dis. Haec sua natura ab ultimo intenta a logica qualitates acci-
dentales recte conficiendi divisionis, argumentationis; ab ultimo intenta
a logica, quales sunt ea cuius sibi recte tres conditiones, judicium diffinitionis, qua-
rum sua pertinent ad logicam, scilicet recta definitionis, divisionis, argumentatio-
nis. Ideo logica de apprehensione simplici, apprehensione composita, judi-
cio, & discursu mentalibus etiam continens sua recta ab ultimo inten-
ta a logica, sic logica igitur de apprehensione simplici, apprehensione composita,
judicio, & discursu mentalibus tamen continens sua definitionis, divi-
sionis, argumentationis. Hic notabis, dum logica de apprehensione simpli-
ci, & composita apprehensione in sensu reali simul judicium mentale reali
divisibile, in sensu formali simul judicium mentale realiter indivisibile.

Probatur igitur ratio 2.a quod de directione logica per Iot
accipere ab ultimo intenta a logica, est obiectum ma-
teriale, sive de quo logica: apprehensio simplex, apprehensio composita,
judicium, & discursus mentalia, etiam possunt operationes simplices,
et directione logica possunt accipere ab ultimo intenta
a logica; igitur. Probatur minor: Ideo apprehensio simplex, apprehensio composita, ju-
dicium, & discursus mentalia possunt operationes simplices, & di-
rectione logica hoc possunt accipere ab ultimo intenta
a logica; quae est ipsa logica continens ab ultimo intenta,
ab ultimo intenta a logica; et haec ratio nullatenus. Nam adversa-
riorum verum ut apprehendatur. Probatur minor: et ego, quod apprehensio simplex, ap-

hensio composita, iudicium, et discursus mentalis, quae dicuntur operationes complexae, sunt opus logicae constitutum per aliquid sibi in ultimo intentum, vel ultimo intentum a logica, ergo habet apprehensionem simplicem, apprehensionem compositam, iudicium, et discursum mentalem, quae dicuntur operationes complexae ex directione logicae, et posse acquirere aliquid sibi per se ultimo intentum a logica: consequentia [illegible]. Aequaliter quem.

Probatur antecedens: quia apprehensio simplex, apprehensio composita
306 iudicium, et discursus mentalis, quae dicuntur operationes complexae, sunt opus logicae constitutum per aliquid sibi in ultimo intentum, vel ultimo sufficienter intentum a logica solum habet apprehensionem simplicem, apprehensionem compositam, iudicium, et discursum mentalem, quae dicuntur operationes [illegible] complexae per ultimo intentum, vel ultimo sufficienter intentum a logica: Item, quia apprehensio simplex, apprehensio composita, iudicium, et discursus mentalis quae dicuntur operationes complexae, sunt opus logicae in ultimo intentum, vel ultimo sufficienter intentum a logica, ergo habet apprehensionem simplicem, apprehensionem compositam, iudicium, et discursum mentalem, quae dicuntur operationes complexae ex directione logicae, et posse acquirere aliquid sibi per se ultimo intentum a logica. [illegible] Minor evidens. Probatur maior: opus logicae in ultimo intentum, vel ultimo sufficienter intentum a logica ex directione logicae potest acquirere aliquid sibi per se ultimo intentum a logica: ergo. Probatur antecedens, [illegible] quod quaelibet opus logicae in ultimo intentum a logica ex directione logicae potest acquirere [illegible] per se ultimo intentum a logica, et opus logicae in ultimo sufficienter intentum a logica potest acquirere aliquid sibi per se ultimo sufficienter intentum a logica

discursu absq. quo habet. &c.

La antis pars pbat in h judicio mentali: ois equus est al, quod est ops logicae ultimo inventum a logica, et directione logicae pt accipere suam argutam, quia habet a se per se ultimo inventa a loga, et videre est in hoc discursu mentali: ois equus est al; et Bucefalus est equus: ergo Bucephalus est al, in quo predicto judicio mentali directione logicae accipit suam argutacionem salva ptidde et inadequata. 2a etiam antis pars pbatur in predicto discursu mentali, qui est ops logicae ultimo sufficienti inventum a loga, et directione logicae pt accipere suam aliqua argutacionem discursu absq. quo habet, quae est etiam sua per se ultimo sufficienti inventa a loga, et videre est in h discursu mentali: ois silogismus in directa dispositione, ex hoc silogismo: ois equus est al, et Bucephalus est equus; ergo Bucephalus est al, est in directa dispositione: ergo predictus silogismus logice habet, in quo predictus discursus mentalis directione logicae accipit suam argutacionis salvam ptidde, et inadequatam hujus 2i discursus mentalis dispositionis. Similiter discurrendum de apprehensionibus, complexis et propositionibus mentalibus, scilicet ultimo complexis, et ultimo sufficienti complexis, cum in his ultimo complexis equus, ois equus respectu predicti discursus mentalis, et in hoc ultimo sufficienti complexis possibile et non possibile respectu discursus mentalis: ergo, quod est possibile, pt accipi extreme, et non possibile possibile pt accipi extreme.

Nec obstat ... complexa ... 4

-nota sub in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] examines [illegible] Thomas

et p. aliquis [illegible] ultimo, [illegible] sufficienter inventa aloga, quae [illegible] optima

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loga introductione, per apprehensionem simplicem

apprehensionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

pletam, [illegible] [illegible] [illegible] simplicem, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. Probatur in Metaphysica [illegible] [illegible] alicuius [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. Probatur etiam in Physica [illegible] [illegible] [illegible] corpore [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Probatur etiam in [illegible]: [illegible]

[illegible] hominis [illegible] [illegible] [illegible] colorem, [illegible] [illegible] manifesta, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hominis [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] colore [illegible] [illegible]

[illegible] hominis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hominis [illegible].

Sectio 2a

[illegible] 1a [illegible] [illegible]

Dicas 1o 2a [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] accipere aliquid per se [illegible] [illegible] aloga [illegible] [illegible]

[illegible], sive [illegible] quo [illegible]; [illegible] apprehensio simplex [illegible] [illegible] [illegible] acci-

pere aliquid [illegible] per se [illegible] [illegible] aloga: [illegible]. [illegible]: [illegible] apprehensio

simplex [illegible] [illegible] posset accipere aliquid [illegible] per se [illegible] in-

tentam aloga, [illegible] apprehensio simplex [illegible] [illegible], posset accipere

sug dispositi; et apprehensio simplex sed directione logicae dispr accipere sug

definiti: qd. probat min: apprehensio simplex ex directione logicae dispr accipi

perefug simmodi scitivi; et hia deffiniti etia modi sciendi; qd probat maior:

apprehensio simplex ex directione logicae dispr accipere sug artefacti logici;

et hia modi scidi e pr arterefacti logici: q° probat max: apprehensio simplex

sedirectione logicae dispo et arte facti logici: qd Ras ontie: q arte

facti logici dr disjsabil ptes, e psans coordinationes, quans inca

pax apprehensio simplex, ad porrqua e n solus nealic, et alis focalit

indivisibilis inptes = bnod: ob dictio logica dr logicosa l Physicae,

l Mephica, et dicio Phica versari bet circa debus estans ptibs

physicis; q° etia dicio Mephyca versari bet circa debus estans p=

tibs mephysicis; et apprehensio simplex neqt ee dictio, nec debus

stantibs ptibs phicis, nec dictio estantibs ptibs mephysicis; q apprehen

sio simplex neqt ee dictio loga, dr logosa: q apprehensio simplex

sedirectione logicae n pt accipere sug definiti, d quenti ad bus maa

le primos, sive de quo logicae.

Adargum Ry dessamaxi nigo minz, ad u

eus probaonz dessamaxi; neo minz, ad hui probaonz neomaiz, ad

istas probaonz neo maiz, d ans probaoni pm. La pars adjunc=

te probaonis ant, vbadisponenda e: artefactum logici dicit fabile par

maale, et singlez, d psans coordinaonz, ldo; artefactum logica dicit

ep salit ptes maales, d ptes fales, e psans coordinaonz, neo l tasd

Junis, pe aonii anoi prz. Adesio qq lit d, quid de moscedi; d q

Sed antefacti logicum sed constare duabus solis partibus inter se ordinatis, quo-

rum una est pars maalis, sive obiectum maale ... et alia est

pars fmalis, sive obiectum fmale. Probatur ex partibus constat apprehensio simplex

quae est obiectum logicae, et ipsa ens rationis, et consequenter secundum esse

logicum antefactum; sed constat duplici apprehensione simplici, quarum prima

se tenet per modum maalis, sive obiectum maale ... et alia

capit talis apprehensionis simplicis explanans rationes, et solas ... considerationes

particulares, quas logica praescribit ... quarum ipsa

se tenet per modum fmalis, sive obiectum fmale est: et duplex est ... ordi-

natio, et haec est pars maalis, et altera fmalis; haec vero est pars fmalis, et altera ma-

alis: haec est pars determinabilis, et altera determinans ... vero est pars determinans, et altera de-

terminabilis. Ergo vero quaestio est, quilibet secundum modum et quodlibet logicum antefac-

tum debet constare partibus maali et fmali inter se ordinatis, et praeter ma-

terialem partem ... constat per plures partes maales, et pars fmalis per plures par-

tes fmales constat.

Caput de ... ex ... metaphysico ... con-

stante ... ens, et ... per ... inter se ordinatis ...

... metaphysicum ... dicens partem maalem et fmalem, quia

pars ... maalis ... nomine ... simplicissimum ens constat ... plu-

res partes maales ... pars fmalis ... nomine ...

... constat per plures partes fma-

les. Similiter ... modo secundum ... antefactum logicum ... secundum logicum

... partes maales et fmales, quia pars maalis ... per

pluries stes maxle dstuat, aut pars stalli psii dstuat pe pluriu pru

stalis = Ad urum 1o dessamari, negdo maiore: qa st ud potis, aut

saltem capilis e esta mephysica, que phibg mephysicis ostendi tr

taetq potis, aut saltem capilis e esta physica, que phibg physicis

ostendi et hec esta physica, sicut et la mephysica, potenti logi. Dii

goiose lphil pa tdtore; que i apprehensio ssplici = Ad 2, dessama

ni, dominata maior, negdo dque: disparitas e: scil lhis physica versa=

xibus circa dlfinitq dstans phibg physicis, ideo e: q nec potest, nec dup

tile e defintq physicq, aut physica esta, que phibg physicis n ostendi;

ad posle, aut saltem capile e dlfinq mephysicq, aut mephysica esta,

que n esse phibg mephysicis; ideo lhsso mephysica versari in sed

circa dlfinq phibg mephysicis dstans, et lhso physica versari debeat

circa dlfinq dstans phibg physicis.

Dius 2o 3a Ly Ine: apprehensio dpora 208

deductione logi, sipt accipere alibsma p se ultimo interrogatiques

q apprehensio dpora n e obus r. a alignimus, sive de quo logq. Ad

3a ans: apprehensio dpora deductione logi, sipt accipiens lphi

onis: l. Probans: apprehensio dpora deductione logi, sipt ee logica,

et rigorosa lphio: l. Probans: apprehensio dpora q hec alpidili,

asshmat predicata esse alique, sed tamen la sitthui manifesta, at

lhso logica, et rigorosa sed sitthui manifestaneptae esse alia lphi:

apprehensio dpora deductione logi, sipt ee logica rigorosa lphio.

Probo maiorem: qa pa fidiq apprehensiones dpora nescit intthui, aspta

bu thul, n' equo essalia Raomidi: e q. dispo copa e expressa, et
modi, de ceterixari e alqd intellui manifestare.

Ad 2m ulti, negdo an., adans's probaone

2o Deceom, ad min. probaone, neo etia an., dnans probaone p.m, q. q2 c.
no expla acoxta vide: na quara p.se aphensio hrc spora alschile
exprimit p.ta essalia equi: ergo la exprimit in icul: ergo la exprimit in
tellui, ag nil prer intellui de w' ni la exprimat: ergo la manifestat
intellui. Et ne aliud p.ta essalia equi exprimere intellui, et aliud
ud longe diversi p.ta essalia equi manifestare intellui. Accura
qd; et in peucipibilis; ad dix hec lebre madisto. Certi tandem
p.dicta aphensione opos.z intellui manifestare p.ta essalia equi
eodem modo, quo p.dicta aphensio opora explat re p.ta; ideo exprimit
intellui huius o p.ta. Sin ceod tamen etiamq mali probao ... ng
aliud e intellui manifestare p.ta essalia equi; aliud opocedi
veniq intellui manifestare hiunendi p.taied essalia equi, ... su
sit aphensio, et ad 2a iudicij neq. ... modo posuit ...
sic: na p.' iudici ... manifestabit p.ta essalia rei; ... ma
nifestabit p.ta essalia rei manifestata e essalia rei; p. aphensi
one vo li intellui n manifestet p.ta essalia rei manifestata e
essalia rei, li tamen manifestabit p.ta essalia rei, q. adrano
et ... modo ... sufit: ng intellui quem cognovit p.ta essalia
equi, ad la ...fuit p.a hanc aphensionem equum cognovit, laclari
us et explicatius cognoscet p.a hanc aphensionem alschile.

Dices 3° 2a cond. log. dig.: apprehensio sponta

directione logica est dependenter ab aliqua. Ad apprehensio sponta

pote et directione logica ut sit accipere aliquid pro salutis morum

eloq.: Ad Dicat ans. sequo neque pendere: difficilis logica et dispo-

rosa discernendi in judicio adequate reapse; ergo apprehensio spontanea

directione logica est difficilis logica et disponosa. Quod ergo singula

apprehensio sponta directione logica est judicij adequate sui

propositi. Probat ans. 1°: juxta Phys. difficilis logica et disponosa discernendi in

oratione; et oratio est judicij adequate sui. Ad Probat 2° ergo an:

difficilis logica et disponosa est non scitum; et non scitum discernendi in ju-

dicio adequate reapse: Ad Probatur: quod scitur significat per apprehensionem

intelligendi. Probat 3° idem: quod debitum bene et equum est aliquid,

equum est dependenter, et tamen habet hanc apprehensionem sponta aliquid ille: ergo

haec apprehensio sponta aliquid ille non est logica et disponosa equivalenter: ergo

difficilis logica et disponosa discernenda est in sola apprehensione sponta:

ergo difficilis logica et disponosa discernendi in judicio adequate reapse.

Ad argumentum Resp. negando ans., ad utramque probationem. 311

ad 1am huius ans. probationem D. maj.: juxta Phys. difficilis

logica et disponosa discernendi in oratione saltem inadequate sump-

ta, C. do; adequate sumpta, nego maj. Et Dist. min.: et oratio ad-

equate sumpta est judicij adequate sumpti, omitto; inadequate sum-

pta, nego min. et cons. Quia sic est simplex apprehensio est oratio

inadequate cognita; quia pro illa parte illa est principium cognitionis adequate

corporis; unde dicitur logica, de cognitione dictionis complexi, seu propositionis

apprehensione. Omissis his dictionibus in aliis partibus; quae sua est dicitur corporis

quod non simulans sua oratio perfecta, et adequata, quia non est principium

cognitionis, sive sufficiens adequate corporis. Ad hoc circa enuntiationem probationem,

demonstrationem, neominus, de processu ad generationem probationem: in qua licet prima apprehensio

nescia non habeat, potest tamen post hanc scientiam habere, si videlicet apprehensio

transeat ad dicendum, sive deponendum, quia tamquam subiectum habeat, aut

habet praedicatum, primum est sufficiens aliquam rationem, et corporis modificandi. Ad hoc

enuntiationis probationem habent, dubitantes utrum neque, equus est albus, equus

non vanitate, ut aitur, aut neque equus est albus, quia

bene calleat ad generandum operationem de universali, de habitis definitionibus, quae

ignorantia nulla remota nec dubitabit, nec nescit de aequo hanc

definitionem, quae est prima apprehensionem eliciat.

Dicunt 2° Paulus de 2a prima apprehensio

complexa est propositio non est erroris capax: quia apprehensio tam simplex

quam propositio non est directionis capax: quia apprehensio complexa, seu propositio

non dirigit alia, sed per consequens non obstat maalexzimus, sive

equus, prius. Dicunt autem Scotus, quia Raphael, licet

quis dicendo equo hanc apprehensionem simplicem talem, illam

propositionem alteram elicere, nihil errare: quia apprehensio tam simplex quam

propositio non est erroris capax. Antecedens est quia nihil de aequo asserit, ad

necnon per alias laus apprehensionum = Vnde: apprehensio tam simplex
quam composita non subijcitur imperio voluntatis: Sed apprehensio tam simplex
quam composita non est directionis capax: Sed apprehensio tam simplex quam composita
non est digitis aloja [?], etiam adeo non est obnoxia malis [?], sibe quo
loquor. Via contrariam [?] probantur, quod sic probatur: quod sit necessario ab intellectu
non subijcitur imperio voluntatis; sed apprehensio tam simplex quam composita sit
necessario ab intellectu quod ille est: ergo apprehensio tam simplex quam com-
posita necessario dicitur [?] ex parte obiecti.

Ad argumentum Respondeo 1°, omisso antecedente, negando consequentiam.
quia licet [?] non adducit [?] hac responsione contenditur: nulla operatio
dicitur extra erroris capax: quod nulla operatio dici adeo non
est directionis capax: Inde antecedens, et consequens falsum: sed quod bene
pro scientia [illegible], et facultas ad diversas operationes ad bene adipiscendum:
Respondeo 2° Dicitur: apprehensio tam simplex quam composita non est erroris et di-
rectionis, sive operationis veritatis enuntiationis, capax, Deo, non [?]
necessitatis aliqua sive operationis rectitudine artificiali capax, nec
[illegible] Deo. Ad probationem antecedentis eodem modo dico sequendum, [illegible]
[illegible] probatio omnis non conducit. Neque apprehensio simplex,
neque apprehensio composita est capax erroris iudicativi, sive operationis
veritatis enuntiationis, quia nulla enuntiationem includit, utraque autem
est capax erroris artificialis sive operationis rectitudine artificialis
quae [illegible] per [illegible], aut [illegible] reliquis definitionibus necessariis
[illegible]. Patet in his duabus apprehensionibus simplicibus al. probl.

quarum 1ª cathegorialiter recta, 2ª vero articulaliter erronea, ferentur in ordine
deprehendo; et individualis apprehensionibus propositionis alcoranicae, alcoranicae,
quarum 1ª cathegorialiter recta, 2ª vero articulaliter erronea, per quod
deprehendo = Ad maiorem Regulae [illegible] nego antecedens, ad antecedens [illegible]
[illegible] [illegible] pluries apprehensiones
tam simplices, quam propositiones [illegible] [illegible] [illegible]
tamen omnes apprehensiones tam simplices, quam propositiones [illegible] [illegible]
[illegible] ipsa obiectiva: [illegible] pluries apprehensiones tam simplices, quam [illegible]
[illegible] [illegible] ab intrinseco [illegible] volitionis [illegible] [illegible]
et sequentibus [illegible] [illegible] [illegible].

Instabis [illegible] apprehensio tam simplex, quam [illegible]
tam [illegible] alcoranicae [illegible] ab intrinseco [illegible] volitionis, apprehensio
[illegible] simplex, quam propositio [illegible]: ergo apprehensio tam simplex, quam
propositio, quae [illegible] ab intrinseco. [illegible] apprehensio tam simplex
quam propositio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] = Ad [illegible]
apprehensio tam simplex, quam propositio [illegible] ab intrinseco [illegible]
volitionis, apprehensio tam simplex, quam propositio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] apprehensio tam simplex, quam
propositio, quae [illegible] [illegible] ab intrinseco, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
quae [illegible] ab intrinseco [illegible] [illegible]

menicaone denominad actualis cognoscente. Et modo n[illegible] p[er] exi-
h[ab]it in intellectu apprehensione [illegible] simplex, et Spora pole alicunibus [illegible]
[illegible] ad [illegible] voltare. Sunc cogn[itio] alequa [illegible] obversa
intellectu ad op[?] alia cogn[itio]ne cognitio ab ipsa. Primodo [illegible] cog-
intellectu [illegible] in intellectu apprehensio [illegible] simplex
[illegible] claire cogn[itio]ne, p[er] [illegible] in intellectu apprehensio [illegible]
est Spora pole alicunibus: [illegible] intellectus p[er] hanc cogn[itio]nem: [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intellectus [illegible] [illegible] apprehensionem
simplicem, [illegible] pole alicunibus [illegible] [illegible] [illegible]
animale.

Quaestio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] 1° [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] accipere [illegible] [illegible] ultimo [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], sive [illegible] [illegible] [illegible] apprehensio [illegible] [illegible] apprehensio [illegible]
[illegible], [illegible] mentalia [illegible] [illegible] [illegible] simplex, [illegible]
[illegible] [illegible] accipere [illegible] [illegible] ultimo [illegible] [illegible];
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] ultimo [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] accipere [illegible] [illegible] ultimo [illegible]
[illegible]; [illegible] apprehensio [illegible] apprehensio [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

intenta, et ultimo sufficienter intenta aliqua: quia [illegible] [illegible] ne ista [illegible]) [illegible] max: sed [illegible] per aliquam speciem ultimo intenta, et ultimo sufficienter intenta aliqua, sed directione legis posse ac- cipere aliquam speciem per se ultimo intenta aliqua, aliquam speciem [illegible] ultimo intenta, et ultimo sufficienter intenta aliqua per directionem legis, posse accipere aliquam speciem per se ultimo intenta aliqua: et nulla [illegible] ultimo intenta, et ultimo sufficienter intenta aliqua, sed directione legis, [illegible] aliquam speciem per se ultimo intenta aliqua [illegible] [illegible] legis [illegible] aliquam speciem [illegible] ultimo intenta, et ultimo sufficienter intenta aliqua [illegible] directione legis posse accipere aliquam speciem per se ultimo intenta aliqua, [illegible] ultimo intenta, et ultimo sufficienter intenta aliqua esse [illegible] male primum sive [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] male primum, sive [illegible] legis; atque [illegible] ultimo intenta, et ultimo sufficienter intenta aliqua, [illegible] [illegible] [illegible], et etiam [illegible] male primum sive [illegible] legis, [illegible] recipere [illegible] aliquam per se ultimo intenta aliqua, in quo nulla apparet repugnantia, [illegible]. Illud nullam apparet repugnantiam, [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] respu[illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible]

compositam, quae est extra res per modum, et intra, et intentionem secundam

et datam, quae est extra res per prius compositam, nec dicit quod extra

res homo plenius, quae est extra res ... totius hominis, et intra, et subiectum

totius hominis, et accidentalis totius hominis, quae est extra res

per prius, et manus hominis, ... Et ratio dicitur bene ultima intentio

ultimo sufficienter inventa aliqua, per quod apprehensio simplex, apprehensio

complexa, iudicium, discursus mentalia, in se operationes intellectus

sunt, et est extra res per modum, sive subiecti, et intra, subiectum,

vel obiectum materiale, per se ultimo intenti aliqua, quod debet

prius accipere, quia absurdum aliquid, et alia operatio

definitio sequitur.

Dices 5° eandem Logicam materialem

habere, quae est ultima ratio logicae; et obiectum materiale, sive ex quo Lo-

gica habet, quod est extra logicam, aliquid apprehensio simplex, apprehensio

complexa, iudicium, discursus mentalia, et sunt operationes intellectus

sive ... logicae; et apprehensio simplex, apprehensio complexa, iudicium, dis-

cursus mentalia, quae sunt operationes intellectus, et sunt obiectum materiale sive

ex quo logica. Probatur a paritate, materia... ... nec ma-

teria plena est materia ... quae est extra ... est materia

logica habere, quae est extra logicam.

Ad ... materialem Logicam habet

et, quae est extra ultimam logicam, nec, quae est extra ...

ultima logica, sive quae est extra ultima ... logicae, sed quae

est extra ultima sufficienter logica, ... Dicit ... quod

obiectum materiale, sive ex quo Logica habet esse, quod est extra

ultima log[illegible] nec; quia non est infra aliquam ultimam logicam, sed: quod non est infra

aliquam ultima ratione, ideo; quia non est infra aliquam ultima sufficiente, nec

[illegible]. [illegible] subsistentia: aliqua apprehensio simplex, apprehensio [illegible]

ta, [illegible] discursus mentalis, quae sunt operationes simplices, sit [illegible]

[illegible] sub alia ultima, sub ultima sufficiente logicae; ideo; sub ultima ratione

logicae, nec [illegible] subsistentia, [illegible]. Ad antecedens probationem, nec [illegible]

[illegible] antecedens supponit, quod sicut materia dicta non est materia sive [illegible]

ale proxima dictam.

[illegible] materiale proxima, sive remota logicae, seu

materia proxima prius [illegible] materia, quae nulla sub alia nec ultima, nec

ultima sufficiente infra [illegible] modo sit materia proxima logicae actus intellectus

quae sunt operationes simplices; [illegible] actus intellectus qui operationes in

simplices [illegible] directione logicae accipere aliquam formam [illegible] ultimo

[illegible] aliqua, et non sit infra aliquam sub ultima, sub ultima su-

fficiente [illegible] logicae. [illegible] materiale proxima, sive [illegible] logicae, seu materia

proxima [illegible] materia, quae non est infra alia ultima pro-

[illegible]: [illegible] modo sit materia proxima logicae actus intellectus [illegible] ope-

rationes [illegible] aliquam sub [illegible] aliqua, [illegible]

[illegible] [illegible] actus intellectus [illegible] sunt operatio-

nes [illegible] directione logicae accipere aliquam formam

ultimo [illegible], et [illegible] exemplo aliaro in [illegible]

[illegible] antecedens, [illegible] et sunt infra aliquam sub

ultima prius logicae. [illegible] materiale proxima, sive [illegible] logicae, seu materia

[illegible] proxima prius [illegible] materia, quae non est infra aliam sub ultima

sufficiente prius logicae: [illegible] modo sunt materia proxima logicae actus intellectus [illegible]

sit operationes compleat per aliquas, sive ultimo sufficienti intentia aliqua, vel
per resultantem, divisionis, aut amputationis: ergo ac si [illegible] que
rationes ita compleat, et post ... directionem logicae accipere [illegible] alia per ult-
imo intenta aliqua, dicitur ut [illegible] habent, et [illegible] in exemplo al-
[illegible] ... ante, [illegible] suscitato, et [illegible]
ab aliqua ultima sufficienti [illegible].

Hoc etiam evenit in materia pictoris: nam ob-
... materia prima, sive [illegible] pictoris, seu materia prima ... [illegible], post materia,
quae nulla [illegible] ..., [illegible] ultima sufficienti [illegible]: tamen modo esset
materia prima ... colores ante [illegible] directionem pictoris, aliqua
accipiant: ergo ante [illegible] directionem pictoris aliqua accipiant ...
[illegible] directionem pictoris accipere aliqua ... se ultimo intenta a pictoria, [illegible]
[illegible], et post [illegible] aliqua [illegible] ultima, [illegible] sufficienti pictoris.
[illegible] sive [illegible] pictoris, seu [illegible] post
[illegible] materia, quae [illegible] ultima [illegible]: tamen modo
sit materia prima pictoris colores et directionem pictoris in tabella [illegible], an
[illegible] ulla ducatur linea: ergo colores et directionem pictoris in tabella [illegible]
[illegible], ante [illegible] ulla ducatur linea, et post directionem pictoris accipere aliqua
[illegible] per se ultimo intenta a pictoria, [illegible] manus, [illegible], et post [illegible]
ultima prius pictoris, [illegible] talis, [illegible]. Obiicies materia prima
[illegible], sive [illegible] pictoris, seu materia prima [illegible] materia, quae
[illegible] sufficienti ultima prius pictoris: tamen modo sit materia prima pi-
ctoris colores et directionem pictoris, [illegible] manus [illegible] dispositi: ergo colores et
directionem pictoris, [illegible] manus [illegible] dispositi, et post directionem pictoris ...

accipere alt. ita p. se ultimo intenta a pictoria, sg totius hois picti sit, et sit inspan a a'ia sua ultima sufficni persp pictoris.

Id respd. bis, fig totius hois picti e realit. distincta a fig. manus, capitis, pedis, et caeterarum corporis partium, ac proinde colores ex directione pictoris in fig. manus dispositos ex directione persp pictoris n posse accipere aliam fig. p. se ultimo intenta a pictoria, ac p. consequens colores ita dispositos n se obrg male partium, sicut quo pictoris, seu mag. partium prius. 2a respio ong. e. fig totius hois picti n e realit. dista a fig. manus, capitis, pedis, et caeterarum corporis partium: ergo nulla e respsio. Probatur ans: fig totius hois picti pt realit separari a fig. manus, capitis, pedis, et caeterarum corporis partium: ergo fig totius hois picti e realit dista a fig. manus, capitis, pedis, et caeterarum corporis partium. Conseqa Elega: sepp. realis extremorum separabilitas e maxima sonius distinctionis realis intrapsas. Probatur ans: pt realit existere fig manus capitis, pedis, et caeterarum corporis partium, quin realit existat fig totius hois picti: ergo fig totius hois picti pt realit separari a fig. manus, capitis, pedis, et caeterarum corporis partium. Conseqa Elega, et ans ostenditur: nam si capita secant pedis, pedibus adhaererant manus, manibus inserant crura, et sic deinceps, partes corporis existerent realit. fig manus, capitis, pedis, et caeterarum corporis partium, quin realit existat fig totius hois picti. Igitur pictor hois picti proponit suas manus, capitis, pedis, et caeterarum corporis partium, desiderat in earum partium rectitudine.

Ut alia argumenta praecedentibus et prius diffilia sol

3 Quaeri potest quomodo non abs. do, mag. ex qua fit una pars ex proportione antecedentis

lis saepissime in specie distinguitur a materia, et quasi totum compositum artificiale

stat notatum in statua, cuius partes vel sunt diversae speciei materialis

caput v.g. de auro, pectus de argento, oculi de chrystallo, etc. materiae

cuius partes sunt diversae speciei materialis, distinctis videlicet in specie co-

loribus, albo v.g. et nigro: imo una, et eadem materialis pars, caput v.g., multi-

plici colore variegata. Istud pertinet ad ipsam statuam, cuius materia distinguitur

manus et materia dexterae manus, caput et materia dexterae capitis, pes et materia dex-

terae pedis, et sic de reliquis partibus prioribus materia aurea manus, capitis, et pedis

etc. aurea, argentea, materia etc. ex qua fit una pars compositi artificialis, saepis-

sime in specie distinguitur ex ea, ex qua fit totum compositum artificiale, hinc fit quod

materia, ex qua fit una pars compositi artificialis vel instrumentalis sit diversae speciei

distincta a materia, ex qua fit totum compositum artificiale vel instrumentale.

Notabis 2°, opus per se ultimo sufficienter intentum 28

aliquo actu alterius perceptibile per aliam speciem per se ultimo intenta aliqua actu

quod alterius dicitur per aliam speciem per se ultimo intenta aliqua actu respondet si-

ve instruendo [illegible] materia, seu tamquam obiectum materiale proximum, et ex quo aliud

opus etiam per se ultimo sufficienter intentum aliqua. Istud notatur in hac proposi-

ne [illegible] mentalis: omnis equus est [illegible], quae est opus

per se ultimo sufficienter intentum aliqua, et est alterius perceptibilis per aliam speciem

per se ultimo intentam aliqua, per speciem scilicet argumentationis, et est alterius [illegible]-

bilis per aliam speciem per se ultimo intentam aliqua per speciem scilicet [illegible], ad

quam respondet sive instruendo tamquam materia, seu tamquam obiectum materiale proximum, et ex

quo aliud opus etiam per se ultimo intentum aliqua, hanc videlicet argumentatio-

nis: omnis equus est [illegible]; sed Bucephalus est equus: ergo Bucephalus est [illegible]; i-

stud etiam notatur a pariete manuum pedibus, [illegible]

opi. jta se ultimo sectione oriente alioqui, et tamen id est supradictis

jsto est obiectum perceptibilis per aliqua magis per se ultimo oriente apprehen=

siva, per quam scilicet supponitur hominis pictura; et obiectum delectabilis per aliqua magis

per se ultimo oriente apprehensiva per quam scilicet totius hominis pictura, ad respon=

dendum sive consideretur tanquam res, sive tanquam obiectum male primum, est sequendum a=

liud opi. aliqua per se ultimo oriente apprehensiva, totius videlicet hominis pictura.

Sectio Quinta.

Vtrum voces sint obiectum male primum, sive Logicae.

Prima difficultas affirmative respondet Doctor noster

324 Logicae princeps Ocamus, quem sequuntur Eminentissimus Cardinalis

de Aguirre, Fonseca, Quiroz, Lince, et alii plures; et defendunt

Illustrissimus Caramuel, et de Prado. Alia difficultas negative res=

pondet communis noster Doctor, quem sequuntur Rubius, Arriaga, Ovie=

do, Hurtado, Poncius, Reinaldo, et alii. Dirigitur haec difficultas circa id quod vo=

ces sint obiectum male primum, sive Logicae. Primum: Pro hac sententia faciunt

Aristoteles, et D. Thomas. Aristoteles lib. 1o de Interpretatione capite 4o orationes pro=

enuntiativas et deprecativas ab oratione logica secernens, per haec verba: orationes

enim est quae comprehendit ... ad oratoriam enim aut ad poeticam magis con=

sideratio pertinet; enuntiativa autem praesentis est speculationis; atque adeo ora=

tio oratoria, et poetica pertinent orationes vocales; et aliqua oratio enuntiativa

vocalis pertinet ad logicam; sed quia ad oratoriam aut et poeticam pertinent ora=

tiones vocales, voces sunt obiectum male primum, sive Logicae artis oratoriae et

poeticae: ergo quia oratio enuntiativa vocalis pertinet ad Logicam, voces sunt obiectum

male primum sive Logicae. Aristoteles 1o de Interpretatione per haec verba: Sonus

vocis, quae est in anima, pertinet ad principalem considerationem Logicae; a qua sonus

vocis, n[on] al[ite]r e[st] de loco p[ro]p[ri]e ... p[otes]t sufficienter sonaos ... directione loc[alis] ...
actio[n]e disposita a vocib[us] ... mo[tio] sc[ientifi]ca ...

Suadet[ur] ... ratione ... directiona 225
loq[uendi], p[otes]t accip[er]e ... modi scie ... obiectum male ... sive ... quo[d]
... vocis ... directione loq[uendi] ... accipere ... modi ... Man[ifesta]
... directione loq[uendi] p[otes]t accip[er]e ... modi scientifici ...
... directione loq[uendi] p[otes]t accip[er]e ... ... dirigi ad ... motu[m] ...
... lib[er]e ... hmo inventa ... q[uod] ... su
... ratione ob[iectu]m ... sive ... loq[uendi] ... mx: sic
... directione loq[uendi] ... accip[er]e ... modi scientifici mo[tio] sc[ientifi]ca voca
lis ... directione loq[uendi] ... mo[tio] scientifica vocalis ... directiona
loq[uendi]: ... Man[ifesta] ... tris ... mx: mo[tio] sc[ientifi]ca vocalis ...
... mo[tio] sc[ientifi]ca vocalis ... directione alicuius actis, ... nulla ...
loq[uendi] ... directione ... mo[tio] sc[ientifi]ca vocalis: ... mo[tio] sc[ientifi]ca vocalis
sit ... directione loq[uendi].

Respondetur ... P. Sturiedo, mo[tio] sc[ientifi]ca vocalis ...
... mo[tio] sc[ientifi]ca ... vocis, ... sive ...
... ob[iectu]m male ... sive ... vocis ... disponere ... ap-
... ob[iectu]m ... loq[uendi] ... responsio[n]e ... vocalis, ... voc-
alis, ... vocalis ...
Sturiedo ... manifesta ... nulla ... mo[tio]
sc[ientifi]ca vocalis ... talis ... mo[tio] sc[ientifi]ca ...
mentalis ... vocalib[us] ... talis ...
... hec ... mentalib[us].
... mo[tio] sc[ientifi]ca ... talis ... manifestatio ... ob[iectu]m ... mo[tio] sc[ientifi]ca voca-
lis ... manifestatio ... ob[iectu]m: ... mo[tio] sc[ientifi]ca vocalis ... mo[tio] sc[ientifi]ca.

Non est certa illa apud adversarios, qui modum sedi vox est proba ablae illa verba, aut alia his equivalentia dixerit. Probatur minor: nam est his modus sedi vocis vox, et pie manifesta sunt obtentae; et in illico manifestati juxta las loquis: aliis si loqui vocis vox, quae adversarij utentur non excedere, aut sint effecta juxta relas loquis quod dicit Roderic: Ergo.

Et hinc probatur pro modus sedi vocis esse, et

32) pie modus sedi: licet modus sedi vocis non sit modus fructalis sedis, est tamen modus instructalis sedis; et non solum modus fructalis sedis, sed etiam modus instructalis sedis esse, et pie modus sedi: Ergo modus sedi vocis esse quod pie modus sedi. Quod modus sedi vocis non sit modus fructalis sedi probatur: nam ipse solum fructalis sit per cogitationem per quam intentionaliter percipit obiectum; modus autem sedi vocis sit cogitatio. Quod modus sedi vocis sit modus instructalis sedi probatur: nam modus sedi vocis est instrumentum apud, ad per quam cogitationem devenit in cognitionem obiecti. Quod non solum modus fructalis sedi, sed etiam modus instructalis sedi sit vox, et pia modus sedi probatur: nam nulla datur ratio, cur modus fructalis sedi sit vox, et pie modus sedi, non instructalis sedi non sit vox, et pie modus sedi.

Respondebis tamen cum P. Pechado, voces non esse rectionis loquis, et detractione illarum accipere ipsum modum sedi vocis: unde voces detractionis loquis non accipiunt ab eo suam, per se ultimo intentam loquis, et quando non sit obiectum mali ..., sive lequio pecus. Rao respondere quod ad illam spectat probare, sive minus esse non solum loquis, sed etiam vocalis ... bus factis voces, quod unaquaque earum utatur ad cognitionem manifestandam, quod intenta in suo obiecto ... = Secundo respondes voces detractione illarum non accipiunt fructus modis ... voces detractione loquis accipiunt fructali sedi: quae voces sit obiectum mali primum, sive lequio loquis. ... non dedrecant. Probatur ans: illa rectis illarum percipit sedi ... modum ...

ex oes quas rel. so: ... sive docean[t] sup. orationis absq[ue] solecis-

mo aut barbarismo offendenti: voces de directione oras accipiunt

sup. modi scidi. Ans. ostabit deductione facta p[er] oes oras reltas, in quas nu

lla inveniri, que ... sive docean[t] sec. modi scidi, aut que ... dicta

ad destione dictione, aut aconvarius alq[uo]d offendi: ... ens[tan]ti co cedunt,

et in ... ad ... absq[ue] solecismo, aut barbarismo. Ergo dq[ue]

et q[uod] voces accipiant sup. modi scidi directionelium, que nulla

sp. modi scidi ... .

Insuper ... responsione: voces de directione:

... nec eleganter, nec metrica ... voces et directione

... accipiunt ... in sup. modi scidi: ... voces e directione ... acci-

piunt sup. modi scidi, et ... obiq. male ... sive ... pauci ...

Ans. Curczina si voces de directione quas accipiunt ... dis-

pone, superflue ... Rectorica, et Poetica. ... ... sol...

... eleganter, et metrica voces dictione rels. oras, ... ad dispo

ne ... voces ... ... voces de directio

ne ... accipiant dispone ... modi scidi, sive sup. modi scidi ...

... bene de directione ... .

Dicu ... voces de directione ... acc-

cipiunt sup. modi scidi ... voces ... obiq. male ... sive loque ...

... voces directione quas accipiunt sup. modi scidi ...

ans: ... voces ... ad ... ans: ... voces ...

... ...

... ad oras ... voces ... obiq. ...

... modo, quo ... voces ...

ad oraga. ... quo nullus ... ...

p. voces dici obiectum male primum, sive secundo Rhetorice, et Poetice, et p
sunt opposita, nempe Rationi nihil tendit ad mirum; sed a tantum ad explicandam
Quidam dispositas: voces ideo Directiones Rhetoricae, et Poetice, nonnumquam
elegantes, et metricae prorsus dispositas: ergo voces non sunt obiectum male primum,
sive secundo Rhetoricae, et Poeticae. Probatur antecedens: voces ideo Directiones praecipue ac
despiciunt elegantiae, et metricae prorsus dispositas: 2º Probatur antecedens: tertio voces
ex artificio pertinent ad grammaticam: 3º Probatur antecedens: tertio voces artificio enim
non desinit, quod per voces explicat obiectum eo suo modo, quo per conceptus
mentales concipit; et ad grammaticam pertinet per voces explicare obiectum eo suo
modo, quo per conceptus mentales concipit: ergo obiectum ex ea arte pertinent
ad grammaticam.

Directe ad argumentum nego antecedens, ad minus
probationem nego antecedens, ad minus probationem nego antecedens, ad minus probationem, iuxta maniam
omnium: ergo ad grammaticam pertinet per voces explicare obiectum eo artificioso modo,
quo per conceptus mentales concipit; et tamen ad grammaticam pertinet explicare per voces
ab solecismo, seu barbarismo, et o quod concipitur. Amicho concipe per
hanc dispositionem mentalem alteram sed iuxta regulas grammaticae explicatur per vo
ces has: in arena de corpore, dispositiones, quae per sensationem effa
re, et nec posse admirandum et dixit, quin per eas explicet hoc suo modo,
quo per praedictam dispositionem mentalem concipit. Ex quibus est doctrina huius pari de
scripti ex Rhetorica, et poetica: iuxta adversarios ad sola Rhetorica
pertinet explicare obiectum per voces elegantes dispositas, ideo sit obiectum abstractive con
cipit in mea eius licentia rebus; et ad sola poetica explicare obiectum per voces
metrice dispositas, quod sit obiectum abstractive concipit in mea multum bellis:
et ad sola logica pertinet explicare obiectum per voces infra modum celebris dispo
tas quod sit obiectum concipit abstractive in mea eius licentia rebus: et ad grammaticam
non pertinet explicare obiectum per voces infra modum eius dispositas, quod sit obiectum

absistere ipsis terminis incivilibus suis;

Potest tripliciter vocum artificiosa aliqua in oratione 332

supra eam dispositio, quae absque soloecismo, aut barbarismo dicitur, voces praeter

eam disponi possunt. 1° eleganter, et elegans haec vocum dispositio pertinet

ad Rhetoricam. 2° metrice, et metricalis vocum dispositio pertinet ad po-

eticam, 3° iuxta modum sciendi, et haec vocum iuxta modum sciendi dispositio per-

tinet ad logicam: Consequenter ergo pertinet vocum dispositio absque so-

loecismo aut barbarismo, quaelibet alia vocum dispositio praeter hanc per-

tinet ad aliquam facultatem distinctam. Ex dictis colligitur 1° quod eadem facultas eodem

modo vocibus utitur, sive voces respicit, quo aliae facultates, Physica, et Me-

dica, quae ita vocibus utuntur, sive ita voces respiciunt, ut vocabulis debe-

ant, aut novas introducere conentur, sunt oblique male, sive originalia,

quae ita vocibus utitur, sive ita voces respicit, ut novas introducere conetur,

sunt oblique male, sive suae facultati, facultatis [illegible] modi sciendi, [illegible] di-

visionis aut argumentationis.

Colligitur 2° in vocibus praeter personam quodlibet

ut disponantur absque soloecismo et barbarismo, ratione cuius sit obliqua ma-

teria prima, sive loquendo praeter personam quodlibet ut eleganter disponantur

ratione cuius sit obliqua materia prima, sive loquendo Rhetoricam; quodlibet praeter per-

sonam quodlibet ut metrice disponantur, ratione cuius sit obliqua materia prima

sive loquendo poeticam, quodlibet praeter personam quodlibet ut iuxta modum sciendi dispo-

nantur, ratione cuius sit obliqua materia prima sive loquendo logicam. Sed voces

sint obliqua materia prima, sive loquendo pluribus aliarum facultatum, sit obliqua ma-

teria prima, sive loquendo logicam, in eadem subdivisione, [illegible]

ea possit esse obiectum materiale diversarum facultatum, ut ostendetur disputatione 6°

d. n. 287.

Dices 2° Praeterea: modus significandi vocalis a

ve, de qua modus significandi vocis ex directione logica non a [illegible] procedit

per sententiam intentam a logico: ergo vox non sit obiectum materiale primum sive [illegible]

pro logica. Probatur antecedens: eo, quod tantum mediante modo significandi, non est ve, de qua modo

significandi; et modus significandi vocalis tantum mediante modo significandi: ergo. Probatur minor: eo mo-

do modus significandi vocalis est modus significandi, quo modus significandi vocalis suum obiectum mani-

festat; et modus significandi vocalis tantum mediate manifestat suum obiectum: ergo modus signi-

ficandi vocalis tantum mediante modo significandi. Respondeo minorem: Et quod modus significandi vocalis tantum

mediante cognitione sui manifestat suum obiectum — Negamus antecedens, ad

antecedens probationem dicitur maior, nego minorem, ad minorem probationem dicitur [illegible] ma-

ior, nego minorem, eadem adiuncta probatio non urget. Sto modus significandi vocalis

tantum mediante cognitione sui manifestat suum obiectum, modus significandi vocalis non

mediate, et immediate manifestat suum obiectum, quia cognitio ea quae media

est non est formalis manifestandi, sicut licet cognitio A v.g. tantum mediante ac-

tione producta producat cognitionem B, cognitio A non mediate, et immediate producit

cognitionem B, quia actio ea quae media est non formalis producendi. Et ratio con-

traria est, quia iuxta Philosophos media non formales intelligunt cognitionem.

Dices 3° Praeterea: vox non esset obiectum

335 materiale primum sive [illegible] logicae: quia logica dirigit in mentalem, et vocalem; et si logica diri-

geret in mentalem, et vocalem, [illegible] vox esset obiectum materiale primum sive [illegible]

logicae: ergo. Probatur minor: non minus medicina dirigit in mentalem et vocalem dirigit, et

logica dirigit in mentalem et vocalem; et quod medicina dirigat in mentalem et voca-

lem non probat vocem esse obiectum materiale primum, sive [illegible] medicinae: ergo quod logica

dirigat in mentalem et vocalem non probat vocem esse obiectum materiale primum sive [illegible]

logicae. = Retorqueo argumentum: ergo actus intentio essent obiectum materiale primum,

sive sequo logg; q^d log cedidat in mentali, et vocali: d q^d logica didat in

mentali, et vocali n^o phad acsinthus cũ obng malepsima, sive sequo

logg. Probat^r min: n^o minus Medica vo in mentali, et vocali dd^t, q^d lo

gica didat in mentali, et vocali: et q^d Medica didat in mentali, et vo

q n^o phad acsinthus cũ obng malepsimg, sive sequo Medicg: sic q^d

logica didat in mentali, et vocali n^o phad, acsinthus cũ obng malepsimg

sive sequo logg; Vel sic: et q^d Medica didat in mentali, et vocali

n^o phad, medicg digene dapnus menstis: s^o q^d loga didat in mentali,

et vocali n^o phad, logg digene dapnus menstis, q reisan n^o idem ne diversari

P, quit n^o est eseruit acsinthus cũ obng malepsimg, sive sequo logg,

logg digene dapnus menstis

Hinc adarguuntur dicere, Ad maiorem illo

vocis esen^t obng malepsimg, sive sequo logg, q^a loga didit in mentali

trave, et trave vocali, omito; in mentali fralit, et fralit vocali, neo ma

g; Ad minorem: et q^d loga didat in mentali fralit, et fralit vocali n^o

phad vocis cũ obng malepsimg, sive sequo logg, dico; in menta

li trave, et trave vocali, neo minorem, et dico. Ad minorem probatione Ad ma

ioris. n^o minus Medica vo in mentali fralit, et fralit vocali dicit, q^d

logg didit in mentali fralit, et fralit vocali, dico; n^o minus Medica

vo in mentali trave, et trave vocali dicit, q^d loga didit in mentali

trave, et trave vocali neo maiorem. Ad minorem: et q^d Medica didat in

mentali fralit, et fralit vocali n^o phad vocis cũ obng malepsimg

sive sequo medicg, dico; in mentali trave, et trave vocali, neo secu

pong, q^d scilt Medica in mentali trave, et trave vocali didat, sequo

est additione explandg.

Medica fralit dicitis mentalis, et vocalis,

que, mentales, l vocales sit correspondentes mentalibus, dicto medico in

mentale formaliter, d formaliter vocibus dicit. Contra medica nec mediis rele,

d termis mentalibus, nec immediis rele, d termis vocibus aliquid diversificat

circa accidentia, aut circa voces, dicto medico in mentale trave,

d trave vocibus dicit. At eo loqa et solum formaliter dicitur in natura

lis, d termibus, que, l mentales sit, l vocales mentalibus correspondentes, d

cum medio, s rele, d termis mentalibus, d mediis rele, d termis vocibus

l, aliquid levere efficit circa accidentia, u circa voces: ergo medio, pro

his rele, d termis tam mentalibus quam vocibus dicit modo, quo accidentia

d voces respondeant sunt infra modiscati. Termibus dicit non solum in mentale

formaliter, d formaliter vocibus, d etiam in mentale trave, d trave vocibus, d hinc

etiam loqa dicto haec pro obiecto materiali primo, sive de quo accidentia

d voces, qualis necessario cogitur, de quo in accidentibus d voces sunt modiscati in

tro maneat conat

Dicis 4° dica eadem termine: dicto quo de directione

status entis, potest accipere his status, sub obiecto materiali primo, sive de quo

status entis, qua status entis ipsius efficit unum magis formaliter, accurate

potius, et magis, nec secundum statum prius, aut perfectius correspon

sibus relucet in una magis quam in alia, in aurora potius, quam in trau

sento; d loqa potius dicitur it accidentibus quam voces, d secundum modiscati

prius, d perfectius correspondentibus relucet in accidentibus, quam in vocibus:

ergo accidentia d in voces sunt obiectum materiale primum, sive de quo loquitur; =

Unde: fuerat Auctor, l posteriorum Capite 8°: de monstratione rationa

tione, quae est extra, d de oratione, quae est in mente dicitur: quod de eo

neque rationes in la dicit tempore vult; nam vocibus sequitur praeter demon

strationem, aut rationem ex voces secundum actionem loquitur in plurimis accipere potest

monstrandi, aut ignorantis: quod vocatur de directione logicae, non fit aeque

aliquo, in modo sciendi: quod vocatur dialectica modo praedicandi, sive de ambiguologica.

Ad argumentum, secundum maiorem, negando minorem, cuius

falsitas in contrarium est, iuxta adversarios stat, tantum, ut potius recipit una magis

quam alia, aucto ergo potius quod argumentum, neque habentur prius, aut perfecti-

us rectis partibus relicto in una magis quam in alia, in aucto vero potius, quod

argumento, quia status aeque perfecta est comparatio, idem, aeque obscura

hic relatis, quod perceptio status, sive abstracta, sive absentia; at de facto vero aeque

perfecta erit comparatio, idem aeque obscura relatis, de perceptis logicis, sive

mentalis est, sive vocalis: quod licet ut potius recipit una magis quam alia, ac in

ut res vero potius quod vocatur, neque dialogis prius, aut perfectius comparatio

relicta in una magis quam in alia, in absentia vero potius, quod in vocibus:

quod non videtur, Ad ergo vocatur dialogus male praedicans, sive de ambiguologis. Maior

est adversariorum doctrina. Minor vero ratio non sequitur: quia modus status perfectio dicitur

minus ad absolutam entitatem, et maiori perfectione, et absolutione de directio

ne relationis logicalis; quia aeque status perfectio dicitur absolute entitative, et

maiori perfectione; aliud status rerum; etiam comparatio, ad est aeque

perfecta, absoluta, quia dicuntur relative, et absolutione de

directione relationis status, et absolutio directione relationis logicalis aequa-

lis supponitur in utraque suppositione mentali, et vocali: quia utraque de facto mentalis,

et vocalis est aeque perfecta. Ergo logica etc.

Argumentum ex nota, Physica prima 1° cap. 1°

ubi sic asserere, ut rationem ~~[illegible]~~ et orationem, et 1° de interpretatione cap. 1° ibi ergo

de asserere, ut oratio et vox significativa, ut et demonstratio et ratiocinationes.

Et quod ratiocinationes habent effectibus: iuxta Physicae ordinem demonstratio est ratiocinatio; et

iuxta Physicae ordinem ratiocinatio est oratio: quod iuxta Physicae ordinem demonstratio est oratio; quod iuxta

Phys. disputatio est ratiocinativa: Nam juxta eos demonstratio est ratiocinativa: ergo ex vocibus syncategorematicis fieri potest demonstratio, et ratiocinatio: Ergo vocem Dialecticam logicus potest accipere pro demonstratione, et ratiocinatione: Ergo vocem Dialecticam logicus potest accipere complexam pro modis sciendi: ergo vocabulum utrumque analogum erit, sive aequivocum logicae. Deinde contra auctoritatem Phi. robur atque potentiam quae [illegible] nat. Quod nunc Phus. in tenetur nobis opposito sibi ipsi patrum videtur, et demonstrationem, et rationem Rectam discernibus, aliquando tamen, et insuper talem aliam, et juxta hanc distinctionem Dialecticae, demonstrationis, et ratiocinationis finalis juxta Phum non discernit rationem et veram, sive quae est extra: neque tamen demonstrationem et rationem [illegible] juxta psy. non discernit in oratione externa, sive quae est extra. Solutiones omnes videbuntur dictis (32) numero.

Ex hunc quae dictis colliges 1º logicam esse scientiam theoricam, et etiam sermocinalem, quae ex definitione, et origine nominis Logicae, et Dialecticae, quae satis ostenduntur: unde logica pro ut ipsa commune complectitur, ut potest respicere tanquam objectum principale, sive aequo prout actu intellectus, sive vocem = Colliges 2º logicam non solum agere de actibus intellectus, etiam de vocibus: omnes quae Dialecticae cum D. Thoma, et Scoto plura disputarunt de cognitione, de terminis vocalibus, de vocalibus propositionibus, et de discursibus vocalibus, quae est praecipua materia Dialecticae logicae docuit Phus 1º de Interpretatione Cap. 1º. Colliges 3º, logicam esse scientiam non solum ad discendum, sed etiam ad docendum: nam D. Augustinus lib. 2º de Doctrina Christiana Cap. 1º inquit: haec, logica scilicet, docet docere, haec docet discere. Haec logica pro ut docet discendi respicit actus intellectus, et prout docet docendi respicit voces: nam quae ad modum, ut discendi requiruntur modi sciendi mentales, ita ad docendum modi sciendi vocales requiruntur = Colliges 4º, logicam esse naturalem, et Dialecticam: nam D. Thomas posteriorum 1º Cap. 1º inquit: haec doctrina, logica scilicet, est rationalis, quae versatur circa actus rationis, sed etiam circa propriam materiam;

pro doctrina circa sermonem externum vocalis illa dici calli. = Contra 5.o ob
oo. hunc esse primum verbum sibi narrandi, et recenscendi, si loquatur ad alicu
bi, et ad docendum, doctrinae rei, et dici cali: unde loquutio primum uni-
cus respicit per se tractantum vocem.

Sectio 6a.

Utrum Deceptus oblivioni sint objectum male primum, sive peccato?

Perinde difficultas a fave respondent Thomistae apud Pa- 342
lanco, et Scotistae apud Mastrium, quos imitantur Hurtado, Arriaga, et
Peinus. Eadem difficultas non dum nepoe respondent apud Ftrelicia. Notandum
deceptus oblivioni inquirenti esse res illas quas tradunt, aut tradere possunt deceptus fallaces:
scilicet ea quae tanquam objectum tradunt, aut tradere possunt definitione, divisione, aut argumenta-
tione fallaci, nominibus rerum oblivionum, et deceptus oblivioni comprehendit. Nota 2o deceptus
oblivioni, sive res oblivias esse objectum male remotum, et circa quod logica
versatur: est objectum male remotum, et circa quod participative, circa quod versatur
operatio fallaci per ita intentum; et circa deceptus oblivioni, sive res oblivias versa-
tur operatio alias attentione, scilicet definitio, divisio, aut argumentatio fallaci: ergo. Nota 3o
logica mediate, et indirecte respicit deceptus oblivioni, sive res oblivias. Ratio:
logica respicit deceptus oblivioni, sive res oblivias per definitionem primam, per deceptus fallaces
directos ab propria infra modi sciendi; de hoc est logica mediate, et indirecte res
pectum deceptus oblivioni, sive res oblivias: ergo.

Sit nostra Conclusio: deceptus oblivioni non sit objectum male
primum, sive peccato logico. Probatur Conclusio: quae directione logica non potest accipere ad
se ipsam per se ultimo intentum aliqua, et liquido tanquam ut mera requisita
stare artefacta per se ultimo inventum aliqua, non est objectum male primum, sive
peccato logico; at deceptus oblivioni directione logica non potest accipere ad se ipsam
per se ultimo intentum aliqua, et de deceptus oblivioni, tanquam ut mera requisita

distinc. acceptatur p.r se ultimo obiectivo ... : p.o Remanet debilitari ult.

Probatur min: sicut p.r se ultimo intenta aliqua est supra modum scibilis, dari etiam actus

p.r se ultimo intentum aliqua est infra modum scibilis : atqui conceptus obiectivi entis realis

et logici non possunt accipere supra modum scibilis et deceptibilis obiectivi, tanquam

maxima requirit distinctionem scibilis : p.o Probatur minor : quia omnis ens rationis est simpliciter

rationis per hoc ens rationis logicum accipere supra definitionem, et sic pro tanquam

maxima distinctione definitione — Probatur ita : quod non est possibile aliqua infra modum scibilis,

non est obiectum male pariens, sive logico logicum : atqui deceptibilis obiectivi non est possibile

aliqua infra modum scibilis : p.o Probatur min : deceptibilis obiectivi non alia ratione p.r

pertinent ad logicam nisi quatenus sunt cognoscibiles p.r modum scibilis ; atqui deceptio obiecti-

-vus est cognoscibilis p.r modum scibilis, non est deceptibilis obiectivus est possibilis aliqua in-

-fra modum scibilis etc.

Dices 1.o 2.a Pars : iuxta Phy. est improbabile ut obiectum

obiectum logici ad omnia ascendit : p.o obiectum logicum ad deceptibilis obiectivos se extendit : p.o deceptibilis obiectivi est obiectum male pariens, sive logico logicum — Probatur : deceptibilis obiectivi denominandi omnia aliqua : p.o deceptibilis obiectivi sunt obiectum male pariens, sive logico logicum. Ratio dispari est : nam ratio accidentibus, ... sunt obiectum male pariens sive logico logicum, quia denominant aliquam directa. Probatur ans : eadem ratione, qua accidentibus denominant directa, denominat et indirecte proprium obiectum, quod est deceptibilis obiectivus et tamen sunt aliqua : p.o Ad argumentum Respondeo : iuxta Phy. est improbabile ut obiectum remotum ad omnia se extendit, Dico : probatur, nego ans. Ad hoc sequens : p.o obiectum remotum logicum ad deceptibilis obiectivos se extendit, Dico : probatur, nego etc.

Obiectum remotum, et circa quod logica ... extendi-

§ 4 §
-tur, sive ... est obiectum remotum, et circa quod logica, cum modo scibilis, quia possit

p.r se ultimo intentum aliqua versari potest circa ea : cum deceptibilis obiectivi, ...

vexus obliq, sit obliq. remotq. et circa id loq, in mo sedi, quid qdi pa

seu ultimo externq aloqa vexus et circa depn obloa, sive circa

oblo as. Oblq. parum, et sequo loq, n se sedi adora, et solum ad

ea, que ex directione loq, post acipere sta p̄ seu ultimo externq aloqa,

que ex pa mo sedi, et ex his tanq ex terna pt distare a resultanq p̄se

ultimo interne aloga, qd ē mo sedi: eiq uniq dexpn oblo, sive

obliq ex directione loq, apposite acipere sta mo di sedi, ne ex pluris

ymae posito distare mo sedi, depn obli, sive recobliq, oi sit obliq male parim

sive sequo loq. Subaltqe explaton elaa, et circa, et circa, quaru obliq remotq, et

circa adora se extendt, sive ola sit obla remota, sive circa pparq, ex

ops p̄ seu ultimo sitq alpsis posita venisal circa, quinqsie mali obq

xim, et sequo p dictaq fatq ad ea se extendat, sive ola ēē obli proxim. ē

seque. dictaq stq, et solum ea que ex directione praxq, posita acipere sta p̄ se

ultimo sitq alpsis, et ex ebq tanq ex terna a resultanq posit ops p̄ seu ultimoq:

itq a p dictis sibq. Sic pt depn oblo, sive recobliq, sit obliq male re-

mote, et circa pra, sivq, et sq, quin sint obliq male parim sive ex

quo pparq, ita ola sit ob. remotq, et circa ad loq, quin sint obliq ola ex ea

sive sequo p.

Adusq. Distans elatiq. depn ob. sit cui et de no

minant directa aloga, idq. intra, nec anis, et ab. Perq ad jancea ex

pparq: [illegible] acsinthe, et oces sit obliq male parim, sive ex quo loqe;

q intrinc denominant aloga directa, et dqq ad ē, nec adjectaq ex proxq.

Ad pparq: at's an arreadq sta, qua acsinthe, et oces extrinc denomi

nan directa, extrinc denominat eiq, directq proxq oblq, qd ē depn ob

sive, et dq, intrinc denominat eiq proxq oblq, nec mane, et dussamini depn

ea additione supplendus est. Igitur Deus prius obiective est extrinsece denominans actum directum

et alogiam; quia trahit modum specialem intrinsece a se ipsa directum, Deus prius saepe

obiective est denominans intrinsece directum alogia; quia a directione logica non accipi

aliud intrinsece aliquid, sed per se ultimo est alogia, quia directione logica ex-

trinsece accipiunt accidentaliter, et voces, et quod ab illo accidentaliter est vocum extrinsece

denominans a logica directa. Ut aliquid sit obiectum male primum, sive ex quo logice

res ipsa recipit, quod denominet intrinsece directum alogia, cum negatio nequidam quod

directione logica accipit intrinsece aliquid, sed per se ultimo est alogia: unde

Deus prius obiective, sive res obiective, sit obiectum male primum, sive ex quo logice sic

omnino accidentaliter est vocum, ex plane doctrina haec in ipsis Deus ipsius, obiective, et

vocibus repugnans, rerum, et possum: igitur Deus prius obiective sit obiectum male

primum, sive ex quo habens parens; quia est extrinsece denominans aliquid directe, vo-

ces autem sit obiectum male primum sive ex quo parens quia intrinsece denominans a se ipsa directe.

Dicus 2° ex Palanco contra eandem: res

31) possit definiri, dividi, et disputationi subesse: quod rebus omnibus possit fieri definitiones

et cetera: quod res omnes sit obiectum male primum sive ex quo logice: quod etiam Deus prius obiective.

Atque autem retorquetur: non omnes ~~male primum~~ possit recte definiri, recte dividi,

et recte disputationi subesse: quod rebus omnibus possit fieri definitiones et rerum: quod res omnes

sit obiectum male primum, sive ex quo rerum: quod etiam Deus prius obiective, quod ex Palan-

lanco = Directe ad argumentum Deus non negatur: igitur aliud est res

posse definiri, dividi, et disputationi subesse, sive circa res omnes posse definiri, dividi,

et disputationi subesse, et aliud longe diversum est rebus omnibus posse definiri et,

sive definitiones et cetera posse fieri per res: est distinguendum, et consequens: est

verum, est falsum. Nam argumentum intendat obiectum definitionis et cetera extrin-

sece denominative, sive extrinsece denominari definitiones et cetera. Ut ergo qua

ta suisinē sarg. uto azent. p adm. ; et n̄ facile p... de hong sic

grāduce dno nare, tales ee. obtū male p̄imq, sive ꝫquo loguq.

Dices 3° f.a eadē sine: ut repraesentativū

n̄ sint dis̄tin̄ inse aloga, sunt tamen dis̄tiles abpsa iracalg, adquos terminat:

ḡo repraesentativū sunt obtū male p̄imq, sive ꝫsp loqq. Resp. dequeq̄:

ng. ideo x ita n̄a pria acs intitus sunt obtū male p̄imq, sive ꝫqo

loqq. q° ut acs intitus n̄ sint dis̄tiles inse aloga, sunt tamen dis̄tiles in

caa appaᵹ ducant, sic ut intitus. Probatur: eo ipso, q° loga dis̄tat acs

liat obtū repraes: dis̄tet etiā p̄ eos repraes obtivos: ḡo ut repraes

obtū n̄ sint dis̄tiles inse aloga, sunt tamen dis̄tiles abpsa iracalg

adquos terminat. Resp. dequeq̄ ē: ng ideo ut acs intitus n̄ sint dis̄tiles in

se alogā, sunt tamen dis̄tiles ab ipsa incaa, sic ut ak intitus, q° eo ipso

q° loga dis̄tat intitus, dis̄tet etiā p̄ eos acs. Et hinc etiā probatur: eo

ipso, q° loga dis̄tat intitus, dis̄tet etiā p̄ eos acs: ḡo eo ipso q° loga dis̄tat acs

quos terminat repraes obtū: dis̄tet etiā p̄ eos repraes obtivos. Argutis

p̄ba etiā repraes obtivos, sive resobtivos ee obtū male p̄imq, et ꝫqu.o

graq, sive p̄oreq: ng eo ipso, q° p̄ cēteq. fates dis̄tat voces quas terminat

repraes obtū, sive resobtivq: dis̄tunt etiā repraes obtivos, sive resobti-

vos: unde ut repraes obtū, sive resobtivq n̄ sint dis̄tiles in se a p̄ dis̄tis

fatibq, sunt tamen ~~dis~~ dis̄tiles ab ipsis vocibq, quas terminat, et ideo

ē sunt obtū male p̄imq, sive ꝫquo p̄ oraq fateq.

Dices ad axiomq Resp. deduars, adau

lis p̄ baone nevans, ad cuius p̄ baonē, (- usso ant, mode p̄. Dic=

paritate: neque quia medij sub ratione intenti aliud actu, quidem dicto Etc, adquirens actu infra modum scientiae disposi[tione] tradere, unde directio infra modum scientiae non invenit prius in intentione, unde actus intentionis denominat dispositionem infra modum scientiae, et ideo nulla tenus dicatur aloga infra modum scientiae, et unde actus directionis in prius ab ejus intentionis: aliquo modo intentionis, et prius actus eadem modum scientiae, sive infra modum scientiae dispositi. At voluntas medijs sub ratione non dirigit actus intentionis ad deceptos obviosos, qui sint dicto Etc, acquirens infra modum dispositos: unde directio infra modum scientiae invenit in actibus, et non in prioribus obiectis, sive deceptoribus obiectis, qui ad sequentem directionem hac poterunt tradere et nominari directa aloga quae nus videlicet trahendo actus intrinseca alogica directos.

Contra instabis: ideo actus intentionis sit dirigibilis

3 ab aloga, quia intentio actus intentionis loga per sua fieri intro ducere; et loga ergo per in deceptos obviosos sua fieri introducere: ergo deceptis obviosis scientiae aliis aloga: et deceptis obviosis sit ergo et obiectum male primum, sive ergo loga. Maior et innegabilis. Probatur minor: ideo loga per actus intentionis sua fieri introducere, quia loga per facere ut directione prius unius actus sit ex parte, alter parte, unius actus intermediis, alter extraneus, et loga ergo per facere ut directione prius unius deceptis obviosis, sit ex parte, alter parte, unius deceptis obviosis intermediis, alter extraneus.

Instantia neque etiam retorqueri potest in ipsis deceptis obiectivis respectu praedicati, Regis, dispositi. Directio ad lg Rj

creari ē, nec omnes, ad cuius probang, conceptus etiam mali, nec omnes lo

gici potest facere, ad distinctionem prius unius actus, vel, de parte subiecti, alterius,

de parte praedicati unius actus vel de parte medii, alter vel, de parte extrema

tas. Ad hunc conceptus obliqui, sive non obliqui, probatur esse praedicatorum omnium obiectorum,

ethice denominando subiecti, praedicati, medii, et extremitas, quem ad directo

veloque, vel, de parte subiecti, praedicati, medii, aut extremitas; si quod conceptus obliqui

vero obliquus, vel, de parte non subiiciendi, aut praedicandi, non mediandi, aut

trahendi in ordine ad ipsa.

Dices 4° contra eandem doctrinam: id est obiectum malologi, 251

qui loga habet pro obiecto mali, de loga habet pro obiecto mali conceptus obliquos: ergo con-

ceptus obliqui sunt obiectum mali. Probatur: Maior supponit tanquam constat. Habet minor: loga ha-

bet pro obiecto malo, ad quod est maa modi sciendi; sed conceptus obliqui sunt maa mo-

di sciendi: ergo loga habet pro obiecto mali conceptus obliquos. Retorqueri potest argumentum

pro argumento in conceptibus primis obliquis respuendas, negando, dissolvendo. Dices:

te solvo. Respondeo: concedo maiorem: id est obiectum mali primum, vel exp logicis, qui loga ha-

bet pro obiecto mali primo, de remoto, nego; quod loga habet pro obiecto mali re-

moto, id est circa quod, nego minorem. Ad minorem: sed loga habet pro obiecto mali remoto,

de circa quod conceptus obliquos, nego; pro obiecto mali primo, sive exp, minorem nego;

Ad consequens: ergo conceptus obliqui sunt obiectum mali remotum, de circa quod logicae, nego; primum,

remotum, de exp, nec habent. Ad probationem contra doctrinam: Ad maiorem probatio nego;

maior: loga habet pro obiecto mali per ad ipsa, id est maa primi modi sciendi, nego; quod est

n̄ extrema, etiā co q̄d contra mag. Ox. n̄ ex: est capt. obio. d. manuscripta, vel eē d̄ne sed ... ; maxima ... , nec maiꝫ, ē quem ... mediū ... al. ... a ... ...

Arguitur: Logica habet pro obiecto materiali, ... genus, speciem,
35. ... ; & ... species pre ... ... obiectum logica habet pro obiecto materiali ... ergo ... obiectum: ... logica ... denominatione generis, speciei, ... denominatione generis, speciei, ... pro ... obiecto: ... logica ... obiectū: ...
... maior. logica habet pro obiecto materiali primo, ... genus, speciem, ... secundum ... pt., ... mini secundum ... neque maior. ... : ... genus, speciem,
& species ... secundum ... pt., ... , ... mini
secundum ... pt., neque maior, ... logica habet pro obiecto materiali primo ... ergo
... speciem formalia, q[ue] ... mini secundum ... pt. ... tamen habet obiectum
materiale primum ... ergo ... , speciem, ... speciem obiectiva, q[ue] ... mini secundum ... pt.
... q[ue] mini secundum ... logica obiectum ... , ... species obiectiva
... manifestationes logicæ obiectum ... obiecta ... speciem ... logicæ ...
... q[uo]d non generis, ... , speciei pro ... obiectum ...
... obiectum materiale primum, secundum logicæ: Secundum autem obiectum
tus formale — ... maior: logica intendit denominationes generis, speciei,
... speciei, secundum q[uo]d ... denominationes ... formali, ... formali, neque maior. ... : ...
... denominationes generis, speciei, secundum q[uo]d ... formali ... obiectum, ...
secundum q[uo]d ... formali, neque maior, ... speciem, ... formali ...
secundum, ... logica intendit ... denominationes ... formali; ... ,
..., speciem obiectivas ... secundum ... ; ... logica ... intendit ... denominationes
nationes secundum ... materiali.

Decus 5to. [illegible] eandem: ista Thē. pluriū relat̄ [illegible] sup 571.

[illegible] f̄ralib9, et de obūōis pd̄ subsist̄ f̄ra [illegible] [illegible] [illegible] rpcs obiūōi pd̄s subsist̄

lib9 [illegible] male primū [illegible] [illegible] Relationi: [illegible] relat̄ unit [illegible] unū

apt̄z ad [illegible] in pluribus: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] identificand cū mo̅, [illegible] identificari [illegible]; et [illegible] relat̄ [illegible] f̄ralib9

et de obūōis pd̄ subsist̄ f̄ralibus verificand: [illegible] [illegible] [illegible] f̄rales [illegible] apt̄z [illegible]

[illegible] pluribus, neq̄ [illegible] f̄ralis [illegible], [illegible] f̄rali; neq̄ [illegible] f̄rales [illegible]

identificand cū mo̅ f̄rali [illegible] in [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] nec mix̄, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] f̄rales [illegible] [illegible] apt̄z ad [illegible]

[illegible] pluribus, et tamen [illegible] apt̄z ad [illegible] [illegible] in pluribus; [illegible] [illegible] f̄ralis [illegible]

[illegible] [illegible] f̄rali, [illegible], [illegible] [illegible] f̄rali [illegible] [illegible] f̄rales

[illegible] identificand [illegible] f̄rali, [illegible] [illegible], [illegible] tamen identificari

[illegible] cū mo̅ f̄rali [illegible] in [illegible]. Relege dicta ad [illegible] obūōn [illegible] 33 [illegible]

[illegible]. Illis instabis [illegible] [illegible] 572

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obūōs: pdict̄ relat̄ [illegible]

[illegible] f̄ralib9, et de [illegible] obūōis pd̄ subsist̄ f̄ralib9 [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] pdictas relat̄ [illegible] de [illegible] f̄ralib9 q [illegible]

[illegible] obūōs, pdictas relat̄ [illegible] [illegible] obūōs, q [illegible] [illegible]

f̄ralib9 = [illegible] [illegible] pdict̄ relat̄ [illegible] [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] oloꝫa, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

aloꝫa: [illegible] pdict̄ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obūō

Neq̄ hinc clare, [illegible] [illegible] [illegible] pdictas relat̄ [illegible] [illegible]

[illegible] f̄ralib9, q [illegible] [illegible] obūōs, [illegible] pdict̄ relat̄ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] a nobis de [illegible] f̄ralib9, et q [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] f̄rales [illegible] obūōi

Quaestio 2a

De obiecto formali logicae

§ 1a

Terminis [illegible] sententia explicatur et proponatur.

Docent Thomistae omnes apud Velanco tract. 3 formali q. 5a ... Scotistae ... apud Mercado ... formali q. 4a ... obiectum formale logicae esse ens rationis, ... oponunt ... nostrates cum Conimbricensibus ... et ... extraneis ... apud ... de ... formali ... q. 3a ... 20. ... Philosophi ... Dialectici ... ens rationis aliud ... aliud subiectivum ... Ens rationis effectivum est illud, quod ab intellectu effective producitur ... Ens rationis subiectivum est illud, quod in intellectu tanquam in subiecto recipitur ... Ens rationis obiectivum est illud, quod ... obiective esse in intellectu, sive ... ; sicut ... quod nullum aliud esse habere potest ... cognoscitur ab intellectu ... sive obiective in intellectu ... ratione, quod ens ... vocari solet, et ... ens rationis ... explicatur ...

Ens rationis obiectivum ... dicitur ... quod ... sine fundamento in re ... est illud quod ... ab intellectu ... ut ... ratione ... ut ... hic equus: hic equus. ... logicae ... ens ... fundamento in re ... est illud quod fingitur ab intellectu ... ut ... equus ... ab intellectu ... ratione ... rationis ... in ... realiter ... ratione ... equus ... species. ... ens rationis obiectivum ... fundamento in re ... Thomistae ... obiectum formale logicae esse ... ens rationis ... ab intellectu ... fundamento in re, ... intentio ... ratione ... explicatur, ... in actu ...

quæ in actu recto. Logica siquidem (inquiunt Thomistæ) dicitur [illegible]

in hac definitione formali animal rationabile [illegible] quemadmodum, [illegible]

[illegible] disposit. quæ forma [illegible], [illegible] habet [illegible]

in [illegible], sive in obliquo [illegible]. Eodem modo logica [illegible]

[illegible] actus in definitione obliqua correspondente positive definitioni formali

[illegible] quemadmodum [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in obliquo [illegible] in recto, sive [illegible]

obliquo [illegible] in recto. [illegible] dicunt [illegible], de [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] talibus [illegible] obliquis, [illegible].

Impugnatur 1° Thomistarum [illegible] de [illegible] ra-

[illegible]: [illegible] definitionis formalis in esse talis non est ens rationis obliquum logicæ: ergo

[illegible] formale logicæ non est ens rationis obliquum logicæ. [illegible] apud Thomistas [illegible]

formale logicæ est [illegible] operis, seu artefacti logici in esse talis [illegible]

[illegible] dicendum est etiam de [illegible] alio opere, seu artefacto logico. [illegible]

[illegible]: [illegible] definitionis formalis in esse talis est [illegible] definitionis formalis

in esse modi sciendi explicativi totius, [illegible] essentiæ rei, [illegible]

formalis in esse modi sciendi explicativi totius, [illegible] essentiæ rei non est ens rationis

obliquum logicæ: ergo. [illegible]. [illegible]: [illegible] talis

in esse modi sciendi explicativi totius, [illegible] essentiæ rei, [illegible]

[illegible], [illegible]; et ens rationis obliquum logicæ [illegible]

[illegible] totius, [illegible] essentiæ: ergo. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] formale, [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] totius [illegible] [illegible] [illegible] totius

[illegible] [illegible] [illegible] ergo. [illegible]

quatenus rationis obliquus [illegible] entitas totius, et solius essentiae, vel ergo neque est repraesentatio, neque modus repraesentandi, sive talis repraesentatio totius, et solius essentiae, vel.

Confirmatur: huiusmodi rationis obliquus [illegible] resultat [illegible]

358 [illegible] rationi intrinsece [illegible] per se, tamen [illegible] Respondeo: [illegible] algebraice [illegible] totius [illegible] intrinsece [illegible] [illegible] quod [illegible] praedictus actus [illegible] rationis obliquus [illegible] praedictus actus [illegible] [illegible] per [illegible] rationi [illegible] [illegible] praedictus actus [illegible] praedictus actus [illegible] scribit [illegible] necessario [illegible] praedictus actus [illegible] intrinsece [illegible] quia [illegible] facile [illegible] quas [illegible] scribit [illegible] necessario [illegible] praedicto actu [illegible] intrinsece [illegible]

Confirmatur [illegible] intrinsece [illegible]

359 [illegible] aequivoce [illegible] intrinsece [illegible] praedictus [illegible] rationis obliquus [illegible] rationis [illegible] abstracti [illegible] hypothesi [illegible] rationis obliquus [illegible] [illegible] Respondeo: [illegible] fundamentum, quod [illegible] praedictus actus algebraice, et quod [illegible] actus [illegible] algebraice ad [illegible] praedicto [illegible] nullum aliud [illegible] nisi quod in 1º [illegible] quod [illegible] scribit [illegible] necessario [illegible]

tus acc ... ens ro acc : a quo: ... ratioci at ... ista ... ista ...
Kn solu fundamentali ... ... dicta fra ... ...
acq ... ... ; ...

Impugnat ... ... doctrina logicae ... 360
pr... obiectiui: fra ... obiectiue ... talis ... ens rationis ob-
... : ... ... ens rationis obiectiue ... . quaedam
ta ... ... aduersarios. ... ... obiectiue ...
talis ... ... talis ... ... obiectiue ... ...
... ens rationis obiectiue ... : ... ...
aliud ... ... denominatio obiectiua ... solu
... obiectum, ... : ... ... obiectiue ...
... ens rationis obiectiue logica ... ... ens rationis
... ... obiectiue ... ...
fra ... denominatiua obiectiua ... . denominatio obiectiua ...
... solu ... obiectum ... ... denominatio obiectiua ...
solu ... obiectum, ... : ... denominatio obiectiua ...
... ... obiectum ... ... : ... denominatio ...
... obiectum ... ... aduersarij ... ...
... ... ens rationis obiectiue logicae ...
... ... obiectiue ... ... , ... , ... , ...
... , speciei, ... , quos ... ...
... ... mediante, ... , ...
... ... obiectum 361
... ... denominatio obiectiua ... ... obiectum ...
... ... ens rationis obiectiue logicae : ... ...

obiectiuo cogn., ponit hoc cōnotatiuo obiecti [illegible] Ita. Hoc nimis: q^a [illegible] enunciab-
ilis obiectiua cogn. solum exist. in obiectiue cōditionem ex se adueniat [illegible]
huius proprietati, n^o dabit, sive [illegible] enunciabile obiectiua cogn., et tamen ob-
iectum habet cōditionem talem. Probat^r min: pono posse q^a obiectum [illegible] cognitum ta-
lem ponit hoc cōnotatiuo obiecti cognitum; pono posse q^d obiectum [illegible]
[illegible] tale, ponit hoc cōnotatiuo obiecti amatum, et pono posse q^d obiectum [illegible]
[illegible] tale ponit hoc cōnotatiuo obiecti [illegible]: N^o pono posse q^d obiectum [illegible]
cōditione tali ponit hoc cōnotatiuo obiecti cōditione.

Confirmat^r deinde: nihil explicat^r per hunc cōceptum obiectum

Ba. cōditio ab intrinseco q^d n^o explicat^r per hunc cōceptum intrinsece cōditio obiecti; nihil ex-
plicat^r per hunc cōceptum intrinsece cōditio obiecti q^d non sit intrinseca, cōditio talis obiecti;
q^d nihil explicat^r per hunc cōceptum obiecti cōditio ab intrinseco, q^d n^o sit intrinseca cōditio
talis obiecti: q^o per hunc cōceptum obiectum cōditio ab intrinseco n^o explicat^r enunciabile
obiectiua cogn.; et quia pono posse eo q^d explicat^r per hunc cōceptum obiecti cōditio ab
intrinseco ponit cōnotatiuo obiecti [illegible] q^o quod ponat^r enunciabile obiectiua
cogn. ponit^r cōnotatiuo obiecti cōditio; q^o [illegible] explicatur nihil
[illegible] nihil explicat^r per hunc cōceptum obiectum cognitum
ab intrinseco, q^d n^o explicat^r per hunc cōceptum intrinsece cognitio obiecti; nihil ex-
plicat^r per hunc cōceptum obiectum amat^r a volūtate q^d n^o explicat^r per hunc cōceptum
volūtas amans obiectum; et nihil explicat^r per hunc cōceptum obiectum [illegible]
potentia viua, q^d n^o explicat^r per hunc cōceptum potentia viua [illegible] obiecti: ergo
nihil explicat^r per hunc cōceptum obiecti cōditio ab intrinseco q^d n^o explicat^r per hunc
cōceptum intrinsece cōditio obiecti. [illegible] non adverti [illegible]
[illegible] cōceptum intrinsece cōditio obiecti nihil aliud tale [illegible]
[illegible] intrinsece [illegible] cōditio talis [illegible] adversarius [illegible],

intellectu, et non a dicto ens obiectum per accidens fictum, et per realis cognitionem.

Reliqua dis[...] praelatione exigent.

§. 2a.

Iam [...]

[...]

phys. lectione 2a dicentibus [...] rationis

veniunt, ex dictis distractis, [...]

vi ratione, et distractam rati[...] obiectum logicae.

Ita opinio S. Thomae [...] per se,

ens autem reale per accidens [...]

ones, et obiectum reale logicae [...]

cadit, omnis entis rationis [...]

itemque S. S. S. et distinct[...]

cognitione secundum esse, [...] est cogni-

tio secundum esse, quod habet [...] ratione, ostendit

ens species.

[...] locutus est loco

nobis oportet locuturi [...] et de ente rationis

effectivo, et subiectivo. [...] nobis dicitur

269) vocatur ra[...]

ens rationis, quod [...] distinguitur

ab ente rationis, scilicet [...] non est ens rationis

obiectivum, dicitur fictum, et ens rationis. [...] Thomas, in isto

loco nobis oportet locutus fuit non de ente rationis obiectivo, et ficto, et de entitate

obiectivo loco ponitur denominatio obiecti [illegible] ... quae [illegible]
nis obiectivae loco solum existit obiective intentionaliter [illegible] accidit [illegible] intrin-
secus superveniret, non dabitur, sive non existit cum ratione obiectiva loco, et tamen
non tribuitur existentia formalis. Probatur maior: posito per esse quod obiectum mere cognitionis forma-
lis ponitur haec denominatio obiecti cogniti; posito per esse quod obiectum amoris
formale, ponitur haec denominatio obiecti amati; et posito per esse quod obiectum visionis
visionis formalis ponitur haec denominatio obiecti visi. Ergo posito per esse quod obiectum existentiae
formalis ponitur haec denominatio obiecti existentis.

Respondeo [illegible] nihil explicatur per hunc conceptum obiecti
362 existentis abintrinseco quod non explicetur per hunc conceptum intrinsece existentis obiecti; et nihil ex-
plicatur per hunc conceptum intrinsece existentis obiecti quod non sit intrinsece, existentia formalis obiecti
quod nihil explicatur per hunc conceptum obiecti existentis abintrinseco quod non sit intrinsece existentia
formalis obiecti. Ergo per hunc conceptum obiecti existentis abintrinseco [illegible] [illegible]
obiectiva loco; et quidem posito per esse eo quod explicatur per hunc conceptum obiecti existentis ab
intrinseco ponitur denominatio obiecti existentis; ergo quando ponatur [illegible] ratione obiectiva
loco ponitur denominatio obiecti existentis. Ergo Maior [illegible] [illegible] explicitur [illegible]
Distinguo [illegible]: nihil explicatur per hunc conceptum obiecti cogniti
abintrinseco quod non explicetur per hunc conceptum intrinsece cogniti obiecti; nihil ex-
plicatur per hunc conceptum obiecti amati a voluntate quod non explicetur per hunc conceptum
voluntate amati obiecti; et nihil explicatur per hunc conceptum obiecti visi a
potentia visiva, quod non explicetur per hunc conceptum potentia visiva visi obiecti. Ergo
nihil explicatur per hunc conceptum obiecti existentis abintrinseco quod non explicetur per hunc
conceptum intrinsece existentis obiecti. Nihilominus [illegible] [illegible] [illegible]
huius conceptus intrinsece existentis obiecti nihil aliud formaliter [illegible] obiectivi
[illegible], intrinsece [illegible] existentia formalis [illegible], [illegible] adversarius [illegible],

intellectus, et non dependens ab eo obiective per actionem fictam, et per realem cognitionem.
Reliqua discernemus probatione exigente.

§. 2a.

Fundamentis obiectionibus respondetur.

Obijcitur 1° Fundamentum auctoritas D. Thomae 4° Metaphysicae, 263
lectione 2a dicentis: ens rationis proprie dicitur de intentionibus, quas ratio adinvenit in rebus consideratis, sicut intentio generis, et speciei, quae non inveniuntur in rerum natura, sed considerationem rationis consequuntur, et huiusmodi ens rationis est proprie subiectum logicae. Item opusculo 56 [illegible] inquit: logica considerat ens rationis per se, ens autem reale per accidens. Ergo inferunt Thomistae: secundum D. Thomam ens rationis obiectivum est formale logicae. = Ad explicationem harum auctoritatum in memoriam revocanda divisio entis rationis in effectivum, subiectivum, et obiectivum, exposita supra n. 255, et illa nota, intentionum aliae dicuntur primae, aliae secundae. Prima intentio est cognitio rei secundum esse, quod in se habet, ut tale: homo est animale. 2a intentio est cognitio rei secundum esse, quod habet ab intellectu, sive dependenter ab intellectus operatione, ut tale: homo est species.

Ad obiectionem itaque R. D. Thomam in utroque loco 267
nobis opposito locutum fuisse non de ente rationis obiectivo, et ficto, sed de ente rationis effectivo, et subiectivo. Confirmatur ratione: logica (ut ait D. Thomas a nobis citatus n. 269) vocatur rationalis, eo quod versetur circa actiones rationis, tamquam circa propriam materiam: sed ens rationis, quod secundum eundem S. Thomam est subiectum, et materia logicae, sunt actus rationis, sive intellectus; et actus rationis, sive intellectus non sunt ens rationis obiectivum, et fictum, sed ens rationis effectivum, et subiectivum: ergo D. Thomas in utroque loco nobis opposito locutus fuit non de ente rationis obiectivo, et ficto, sed de ente ra

entis effectivo, et subiectivo = Confirmatur: in praesentiarum, et specie est ens rationis obiectivum, et fictum; sed in intensione generis, et speciei aponit D. Thomas duplex ens rationis, quorum primum est praecise subiectivum; secundum ens rationis, quod praecise subiectivum non est ens rationis obiectivum, et fictum. Probatur maior: praecise posita hac cognitione abstractiva animalis ponitur intensio generis, et praecise posita cognitione hac abstractiva hominis ponitur intensio speciei; sed praecise positis his cognitionibus abstractivis talis hominis, non ponitur ens rationis obiectivum, et fictum, ut patet separatim: ergo intensio generis, et speciei non est ens rationis obiectivum, et fictum.

Roboratur 1.° Doctrina eiusdem S. Doctoris in 1 dist.
365 tione 2.a Quaest. 1.a art. 4 ad 3, animal constituitur, et denominatur genus ex eo quod intellectus intelligit animal: sed praecise posita cognitione hac abstractiva animalis, ponitur intensio generis: sed per hoc quod intellectus intelligit animal; ergo praecise posita cognitione hac abstractiva animalis non ponitur ens rationis obiectivum, et fictum: ergo intensio generis (idemque de intensione speciei dicitur) non est ens rationis obiectivum, et fictum = Roboratur 2.°, ex eodem S. Doctore opusculo 42 loco, intellectus abstrahens genus ab speciebus intelligit naturam alias: ergo animal constituitur, et denominatur genus per id, per quod intellectus, tamen per se intelligit naturam alii; atqui intellectus per hanc cognitionem abstractivam animalis tamen per se intelligit naturam alii: ergo animal constituitur, et denominatur genus per hanc cognitionem abstractivam animalis: ergo intensio generis non est ens rationis obiectivum et fictum.

Instatur Palanco: D. Thomas in utroque loco nobis
366 opposito loquutus fuit de ente rationis vero, et praecise tali; et solum ens rationis obiectivum, et fictum est ens rationis vere, et praecise tale: ergo D. Thomas in utroque loco nobis opposito locutus fuit de ente rationis obiectivo, et ficto, et non de ente rationis effectivo, et subiectivo = Sed eadem maior instantiae facile retorquetur contra opponentem...

Palanco; Ex solo enim rationis obliquo, effectus sine fundamento in re et ens rationis
rei, et privatione: Sed D. Thomas in utroque loco nobis opposito locutus
fuit de ente rationis obliquo, effecto sine fundamento in re, et non de ente rationis ob
liquo, et effecto cum fundamento in re, quod non dixit Palanco, ne admitteret ens rationis ob
liquum formale loquendo de ente rationis obliquo metaphysico, sive sine fundamento in re
Haurit, neque est neque relationis mixtae, patiens ferendi, et non negationis mixtae, sed
instantiae, quod non facile probabile = Dicere ad istam R. P. magister: D. Thomas
in utroque loco nobis opposito locutus fuit de ente rationis effectivo, et sub
lino vel, et privatione tali, et non obliquo effecto, neo magis, dicta quod vult tandem, neo
D. S. D. Thomas clare loquutus fuit in praedictis locis nobis oppositis de in
tensionibus generis, speciei, et similibus, quae sunt ens rationis effectivum, et subliquum
sive actus rationis, et intellectus probabimus statim cum sto. Doctore.

Instabit contra Palanco: D. Thomas in utroque loco nobis oppositus 67
pero locutus fuit de universalibus, quae insunt rebus naturae, et quae ad praeceptum intellectus dicit
rationem de quantitate; et accidit intellectus inveniuntur in rebus naturae, et ad praeceptum intellectus dicitur ratione de quantitate.
Sed D. Thomas in utroque loco nobis oppositus non loquitur de actibus intellectus, et de quantitate neque de ente rationis,
effectivo et subliquo, quod in actibus intellectus dicitur, et de ente rationis obliquo, effecto = Ad istam
R. P. Magister, neque in utraque ... intellexit in eis in ipsis explicando. Eligit cognitionem abstractiva,
quae est actus intellectus, vel in realitate existit, ad quod non rebus naturae inveniantur et tamen vel, et
realiter vel, et inveniuntur in rebus naturae quae dicuntur per praecognitionem ... abstracta
... universalis generis, ... cognitione ... abstractivae, quae est actus intellectus vel, et privatione dixit, quod
inveniuntur in natura aliis, quae hanc generis ... accidit ... quod intellectus intelligitur
quod abstrahit ab speciebus ... non aliis. Rursus: ... cognitio abstractiva, quae est actus intel
lectus, ... ad praeceptum intellectus ... ad ... cum praeceptum intellectus ...

relao; at lg. tamen usq. quia, cum quonq. denominaor, sed extrinsecus; ergo quod li
nominaos extrinsecus pra est ting. Scitur per nag abstracto, quia extrinseq abstraco, quod potest
g algo mo patit quglibet pous pari.

Obiciunt 1°: trascilogi (Cq. de pra ostionis, quia eis ostendit:
368 ul.q. est ens raonis; trascilogi est obiq. pale logq.; ergo. Pbat mai.: trascilogi est ut teripus subi-
ciq., quia ph. sunt trans, eoniq., mans, et mixtis; et tales ut pus sunt ens raonis: ergo. Pbat mix.: tales
ut pus sunt relaones raonis; et relaones raonis sunt ens raonis: ergo. Mixe cerca, quia maior
stabilitq.: nq. tales res, ut obiq. rant, una tantum, quq. realit, et sunt realit, sive per rang. ou
rotigunt. Ad obinq. et maiq.: trascilogi est ens raonis effeciq., quia subiq., quo obinq. p-
riq., quo maiq., et nega mixt., uo ig. sensu. Ad maiq. probang., nega mai.,
et mixq.: et tales ut pus sunt ens raonis efeciq., quia subiq. suo; obiq., et quo mixq., quia
equa ens ens qua ditonis sensu. Ad mixq. probang., nega mai. et mixq.: et relaones rao-
nis sunt ens raonis subiq., et efeciq., quo obiq., quia nego mixq., et queris de tali ratione
ne discipdendq. e.

Reputq., sive relaones sub adequq., extinctaq. admiq.,
369 mano adoniq., qcris ad qpeciq. et alia silia sunt ut pus, sive relaones raonis, quq. ita
D. Thomq. raonis, sive intetiona, et queri sunt in ente raonis obivo, et fico, et in ente
raonis efecivo, et subivo, fraliter desiq., ut qpra vidq. Aditu 1a pre Caput 2° a 1°
incorpori ente: aliqd ut pus ignatur, sicut ea qq. dicunt ad alqd, et ita intencioni
ens raonis et ferente unq. almi, et tunc est relaoraonis: ergo sicut qpraedicabilis bene alium
speciq. aliqus: et relao tq. raonis, ualis est relao speci ad aliqus, et tq. in sui ens raonis,
sive intenciu intetiona Separante et ferente: relao tq. raonis, qualis est relao speciei ad
quis, nec in ente raonis obivo et fico, et in ente raonis efecivo et subivo: ergo traslogi,
quq. continentur in relaonibus ut pus qq. int. ut est ens raonis obiq. et ficq., et ens raonis ef-

vg, ē subiog.

Obiectum B. borg reale logq n' c ens reale: g borg reale logq 330
ens reale. Prbat ans: specificavg logq n' c ens reale: g borg reale logq n' c ens reale. Pbat
ans: ens reale sub nulla abstrone anima ptē specificavg logq: g specif. ... logq n'
ē ens reale. Pbat ans: ens reale. Dabstrone anima ... ē specificavg Phyq, quq
capi reale positive abpasus, solaq spelat; ens reale sub abstractione materiae ...
ti ō specificavg ..., quq capi ... positive abacidentibq spelat, ens reale sub abs
tractione ab omni ma ē specificavg Metaphyq, quq ens ... ...
Ind. spelat: ḡo ens reale sub nulla abstrone anima ptē specificavg logq. De ...
triplici abstraonibq anima ... dicimus ... 208, d. ... sequentibq, ...
videri ... P. ... Optane 1a logq, ... subsistē 3a. Cōobiicies: logq
ē ... , quq abundq ... ... specificavg logq ...
... tale ē specificavg, quale ... rale ... logq, quā ...
..., ... specificavg Ethq, sive Phiq moralis ...
... ... Ethica, sive Phia moralis ... specificavē ... ...
... ... ens reale sub nulla abstrone anima ... specifi-
cavg Ethq, sive Phiq moralis, ... sub 1a abstrone ē specificavg Phyq, sub 2a Ma-
thematq, d sub 3a Metaphyq.

Dices ... obiectum R ... ans, ... 331
ans, ... ens reale ... specificavg logq ...
... ... ē specificavg ... sub alia abstrone anima ... ...
... ens reale ... ...
sub ... ... a Phyca, a Matca, a Metaphyca, ...

qualibet alia stare a logadifre. Stordeny ē logo de enreneali [illegible] gene...

cex cap [illegible] logz; lo[illegible] de enreneali, q° ē obis male [illegible] d[illegible] [illegible]

subordinetur, [illegible] vocibus, diro, hinc [illegible] reale quatuor [illegible] logz, ut

cipere [illegible] ni sibi [illegible] prius logz, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] reale [illegible], [illegible] hinc [illegible] reale sub hac ratione [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] 2°: [illegible] [illegible], [illegible] obiz, [illegible]

872 [illegible] q° [illegible]: [illegible] [illegible] nobis hoc a Pro[illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] nobis [illegible] a pro, [illegible] [illegible], [illegible]: [illegible]

[illegible] obiz alit, [illegible] [illegible] obiz alit, acē. [illegible] [illegible]

obis: [illegible] [illegible] [illegible] obis, [illegible] [illegible] obiz: [illegible]

nis obis, [illegible], [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] inne: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maxime: [illegible]

[illegible] nobis hoc a pro [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

va, [illegible] [illegible], [illegible] maxime, [illegible] maxime: [illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] talia, [illegible] talia, [illegible] maxime.

Explanatur hinc distinctio [illegible] [illegible]

873 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc a pro, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] a pro, [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] a pro [illegible]

[illegible] [illegible] hoc a pro, [illegible] obiz alit, acē [illegible], [illegible] logz obis, [illegible]

sy. 2 ... [illegible] dquentes hoc aprod. ... [illegible] ... fundatis de prob. h... [illegible]
alit ac ... [illegible] ... obto, d... quent ... [illegible] ... ptis ... [illegible]
... hoc ... [illegible] ... exercite talia ... [illegible] ... denominat ... hoc ... [illegible] ... subiz ...
hoc ... [illegible] ... talia ... [illegible] denominat ... psalit ... subiz, d hoc ... [illegible]
... [illegible] ... ad hoc; exercite ... denominat ... subiz, d hoc ... [illegible]
... [illegible] realis ... hoc, ... q^d ... [illegible] ... subiz; d hoc ... [illegible]
... talia ... obiz alit, ... inse, nec ... [illegible] obto.

Obiicitur ... denominatio extrinseca ... [illegible] 334
onis ... resultante ... denomination; ... denominatio obiectiva ... denomi-
natio extrinseca: ... denominatio obiectiva ... [illegible] ... resultante ...
... denominat ... [illegible] ... obiz ... [illegible] ... [illegible]
... denominatio extrinseca ... [illegible] ... denominatum ...
... [illegible] ... extrinseca ... quasi intrinseca ... denominato ad modum qua ...
... [illegible] ... in ... [illegible] ... denominat ...
... ita parte ... [illegible] ... in pariete ... [illegible]
... pariete denominat ... ‗ probatur 2° eadem maior. denominatio obiectiva cognitio
est accidens, quod ... cognitio ... [illegible] ... denominand ... ergo; denominatio
obiectiva cognitio est accidens ... obto, quod ... denominatum ... [illegible] ... denominatio obiectiva
... ens reale, alit intrinseca inhaerens, ... in obto, quod est ... denominatum
... inhaeret, ... intrinseca, ... extrinseca ... denominatio obiectiva cognitio ... denominatio ex-
trinseca ‗ probatur 3° eadem maior: ... denominatio obiectiva cognitio ... [illegible]
... intrinseca obto cognito; ... denominatio obiectiva cognitio ... [illegible] ... intrinse-
ca obto cognito est ens rationis; ergo ... denominatio obiectiva cognitio est ens rationis.

Itaque obiectioni ... [illegible] ... 335
adversariorum ... [illegible] ... denominat ... [illegible]

les, quaz ad ipsz denominationez pertinent videtur n. ens rationis, verbi gratia, de filiis, At

lg B nodo manz, ad uidus bg vsaiz nec ans: nq locali applicao nz extrinz, ffle

sufficiat pro vsua denone videns parietez, suffit etiz, ut paries denone visus

ap va visa; et ut pro visa denond videns parietez n req aliqua applicao, tera

fez extrinez, et suffit q formali visio intrinca proponet d ad parietez tred: q ut pa

ries denone visus apoa visa n req aliqua applicao facta fez extrinz, et suffit q formali

visio intrinca proponat, d ad parietez tred. Illa e certa: nq. ex duplici termino viua

videt parietez; paries videtur a pro visa, nullidat dirit, nisi pure gratis, q dr hi idz rund

illuc adversariorum, dequali dat. Paries et sole diu gpta sic in adversarios retorquet:

vt ear denond lucidus n suffit presentia solis, et incipia neq intrinseco esse

in aere recepta nimirz lux, quez in aere in, d ipse recipit: q ut paries denond

sues n suffit formalis visio, et incipia neq intrinseco, d prior in pariete recepta: Ne

denomo intrinca n ffisht mente ratione facto, et in en rexcali resultavie et

pre ni denomi, et naci int advrsariis. Ad parite igit nigancta hyge:

ffiso in dicta solis presentia solis certi caa poena aerz illuminare in os ffsecauta

ttta formalis visio in pro visa recepta, d ad parietez taba, sitt pro ob vsa videns

parietez, d equent paries visus apoa visa, uz dupici, n Phue, dthz rnatiche

cedi sonatur.

Ad 2um evidz manis prbatz vel an: denominao

376 obi cogn vg eacsilbus, q in porcop n inveniat secdz maali, q dicit talis dino

ao, 2do; secdz frali, q dicit talis denomao, necesse. Denomao obi cogn deo

dicit, aliud de maali, de frali aliud. ng talis denomao maali dicit obiz q

cognit p cognitionz, et h in poa coo n inveniat; d de frali dicit cognitiz, p q

obiz cognit, et hec in poa coo inveniat. Neq q cognito, p q obiz cognit in pca

coo inveniat, pba, poq coo denominat cognit p hunc dr cognitiz: ergo p huius

cognitionis solum denominat, cognitio, quod primo per se respicit, vel aliud, per habitudinem cognitionis obiectum, dicitur per accidens respicere, [illegible] quod per habitudinem ad cognitionem obiecti, dicitur per accidens denominari cognitum. Notandum est hic, obiectum denominari realiter cognitum per hoc praecise quod obiectum terminet cognitionem realem, quin adsit realis requiritur forma aliqua in ipso, quae ut praesentialiter intrinsece inhaereat obiecto per quam accidentaliter realiter. = Ad 2um

concedimus probationem, quae sit possibilis, nec de iis, quae sequens [illegible] talis alicubi diversa, nimirum quod forma denominans obiectum cognitum est intrinseca, et a nobis distinguitur ab intrinseca obiecto cognito. Patet in exemplo hoc: forma denominans parietem cognoscentem per a nobis distinguitur ab extrinseca parietem cognoscentem; et forma denominans parietem cognitum distinguitur a [illegible] intrinseca parietem cognoscentem est [illegible]: quod forma denominans parietem cognoscentem est [illegible], quod non [illegible] incertum. Quin [illegible] possibilis, [illegible] exempli, [illegible] possibilis, [illegible] probandis.

Instabit Palanco: [illegible] definitione obiecti 3??

definitio ... realiter et infieri [illegible] per eandem formam, per quam [illegible] definitione, obiectum tamen definitum realiter, et in facto esse [illegible] per formam resultantem et realiter [illegible] one, per quam [illegible] non [illegible] definitionis obiecti, [illegible] realiter

[illegible] agens dealbans, et paries dealbans realiter, et infieri [illegible] per eandem formam, per actionem scilicet dealbandi; paries tamen dealbatus, realiter et in facto esse [illegible] per albedinem, per quam [illegible] agens dealbans: [illegible] = Ad [illegible] negando [illegible], cuius probatio aparitur [illegible] nullatenus, [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] definitione [illegible] realiter, et infieri, quae realiter et in facto esse per [illegible]

sing. tz vialit. d in fieri; q. formalit. d in facto est, sicud la eadz fca, p.a B)
tuet. in tthus cognans volens amans, d fca vita videns tz vialit. d in
fieri, q. formalit. in facto est, e fra, p. q. 3 Dsut obz cognz, amanz, vidz
tz vialit. d in fieri, q. fnalit. d in facto est. Fra: denominao parietis
album li efectiva, l formalis: si e efectiva, provenit ab eadz actione dealbandi,
que denonad pariete efective albz tz vialit. d in fieri, q. fnalit. d in facto est.
Sie fnalis, provenit ab eadz albedine, que denonad pariete fnalit. albz tz
vialit. d in fieri, q. fnalit. d in facto est. Ad paritz dico, actionz deal-
bandi, dico n. denonare pariete fnalit. albz; q. n. e fra, tamen eius
provenit pariet. denominao fnalit. albi: actionz vo desfendi dico denonare
fnalit. desftz; q. a e fra, tamen eius provenit obto denonao fnalit. desftz
actio desfendi e fra, talis desfo.

SS.o 3a.

Nra Sentia exponit. d probatur.

Mus Sedi ut il cel discimus, e p. ul=

3) ttimo p. se ipsz aloqa, obtz q. attibuoni, specificativz prim. mdt inquo
libet sedi imo reper. bene mala primaloqz, seu obtz male primz
sus; d fra p. se ultimo ipsa aloqa, seu obtz fra e prius. Ut clarius hic
dict. pas, expendt ea, que de q.z libet sedi inz, ad hanc desfionz munia
fo aloqile ve Scienxus. 1o se ofert maa prima, seu obtz male primz,
q. d expedita desfione, de quis aphensionis Ipotz. 2o se ofed mas pri
mz. Dbilitas: sq. maa prima talis dicitur, nisi efed aloqa a ktasis. Obi
litas hic mag prima alia e actua, passa alia. Dbilitas actua mag

primæ desinit in videndo dicere in relis locis, sive ipsa loca reperta, quæ dignitas est extrinseca pro mat. primæ. Dignitas passiva mat. primæ desinit in capacitate intrinseca, seu intrinseca pro prius mat. primæ, ad ea loca dicendi, quæ dignitas est intrinseca pro mat. primæ. Nec hoc opponitur iis, quæ diximus ante 276: ibi enim solum probavimus actionem extrinsecam dici dignitatem, seu [illegible] intrinsecam dignitatis, quatenus intrinseca actionem dignitatis denotat [illegible] realem [illegible] ad [illegible] [illegible] sedis; et ideo quatenus denotatur [illegible] capacitatis, ad aloga dicere provenient. 3º se habent mat. primæ directio: [illegible] mat. primæ [illegible] dignitatis aloga, [illegible] actualis [illegible] pro ea. Directio [illegible] mat. primæ alia est activa, et passiva alia. Directio activa mat. primæ desinit in actuali applicatione relativi loci ad [illegible] [illegible] [illegible] sedis, quæ directio est extrinseca pro mat. primæ. Directio passiva mat. primæ desinit in [illegible] [illegible] ratione [illegible] [illegible] [illegible] sedis.

Ad directio passiva mat. primæ consistere 339

[illegible] [illegible] aliquid, [illegible] formaliter desinere in capacitate aes [illegible] relis locis. At [illegible] docent, [illegible] formaliter desinere in capacitate aes [illegible] suo obiecto. Alii [illegible] formaliter desinere in capacitate [illegible] relis locis, et [illegible] suo obiecto. Alii denique [illegible], [illegible] desinere in structuram [illegible], dispositionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et in [illegible] sedis dispositionem. Nota, directio passiva mat. primæ formaliter desinens in capacitate [illegible] relis loci est partim intrinseca, et partim extrinseca [illegible] directio; quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], qui [illegible] relis loci, [illegible] relis loci, [illegible] [illegible] aes. Nota insuper, directionem passivam mat. primæ formaliter desinentem in capacitate aes [illegible] suo obiecto esse etiam partim intrinsecam et partim extrinsecam [illegible] directionem; quod [illegible] formaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

obie, et eius opus, cui spectat ac. [illegible] directione [illegible] maxime [illegible]
[illegible] in [illegible] ac [illegible] digno obro ac eius parti [illegible],
[illegible] eo [illegible] dixero; quod dicit [illegible] ac [illegible] [illegible]
obro [illegible] [illegible] obiectis, qui [illegible] ac.

Sit 2ª nostra [illegible] ex dictis [illegible] Pinedo [illegible]

380 [illegible] 2ª [illegible] 3ª [illegible]: obiectum [illegible] non est dignitas parva [illegible] infra
[illegible]. [illegible]: [illegible] obiectum [illegible], quod [illegible] [illegible] dignitas
parva [illegible] infra [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] obiectum [illegible] est
dignitas parva [illegible] infra [illegible]. Maior videtur certa: [illegible]
[illegible] obro mali [illegible] tamquam [illegible], et [illegible] obro [illegible] tamquam [illegible].
[illegible] pro a parte [illegible], [illegible] abrenuntiatis [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible], quod [illegible] subiectum proxime capax recipiendi [illegible]
[illegible]: at dignitas parva [illegible] infra [illegible] subiectum proxime capax recipi-
endi [illegible]: [illegible] dignitas parva [illegible] infra [illegible] [illegible]
[illegible]. Ratio maioris est, quia subiectum proxime capax recipiendi [illegible] sive subiectum proxime recep-
tivum [illegible] ([illegible]) [illegible] ab ipsa [illegible] recipienda: [illegible] sub-
iectum proxime capax recipiendi [illegible] requirere [illegible]; alii subiectum
in eo proxime capacis recipiendi [illegible], sive in eo proxime recipiendi [illegible]
[illegible] per ipsa [illegible]. [illegible] [illegible] parva dignitas
infra [illegible] sit proxime capax recipiendi dicere aliqua [illegible]: unde
parva dignitas [illegible] infra [illegible] subiectum proxime capax recipiendi
[illegible].

[illegible]

3 [illegible] parva [illegible] infra statum; quod dignitas parva [illegible] infra statum [illegible]

incapacitas conveniens cuique ente ex mag. proximg, capacis recipiendi formas omnes ultimi
p. ligatg extraneaaria; et divisibilitas passiva cuique infra mi sidi solg e capacitas
conveniens, cui in ente mag. proxima capacis recipiendi form. mi sidi: Ergo obiecti formalis
et divisibilitas passiva cuique infra mi sidi. Respondeo: obiectum formale formaliter praecise
tg est forma, quae sola formaliter praecise dicitur induerit in sua mag. proxima, sive in suo ob-
iecto male proximo; et ipsa est formaliter praecisa: Ergo obiectum formale loquendo solum est forma, quae sola
praedicitur induerit in sua mag. proxima, sive in suo obiecto male proximo; ad quod
loquendo dicere non induerit in sua mag. proxima, sive in suo obiecto male proxi-
mo divisibilitas passiva cuique infra mi sidi: Ergo obiectum formale loquendo non est divisibilitas pa-
ssiva cuique infra mi sidi. Maior certa, constat in inductione facta per omnes formas
praecisas. Minor a nobis stabilita manet in probatione 1a conclusionis huius quaestionis
dispensatione. Minor subsumpta probatur ex eo quod trahebat, cui nec redarguendo ullo, nihil habent
divisibilitas passiva infra mi sidi, et passiva distinctiva. Ultima consequentia legitima est.

Sit 2a nostra P. eg. PP. Doncdo, Maxiano, Pon- 38
tio, Franulax, plurimisque ingeniosis nostris et plurimis aliis: obiectum formale lo-
quendo hic est conformitas cuiusque rei, neque formalitas cuiusque cum obiecto neque conformi-
tas cuiusque cum relis, et obiecto. Probatur 1o: obiectum formale loquendo est illa forma, quae sola formaliter
dicitur induerit in sua mag. proxima; et ipsa formaliter dicitur non induerit in sua
mag. proxima conformitatem cuiusque cum relis, neque conformitatem cuiusque cum obiecto, neque conformitatem
cuiusque cum relis et obiecto: Ergo. Utraque praemissa probanda est. Probatur itaque maior: sicut
se habet tenus formalis actionis producens, respectu actionis producentis, ita se habet
obiectum formale loquendo respectu actionis dicentis; et tenus formalis actionis producentis
est illud, quod formaliter producitur per actionem producentem: Ergo obiectum formale loquendo est illud
id, quod formaliter induerit in mag. proxima per actionem dicentem; ad quod tenus formalis
quae sola formaliter dicitur induerit in sua mag. proxima, est id, quod formaliter induerit

ẽ mag. primq. p. actionẽ &c. erg: Nº obiectũ formale logice, et obiect. formale, q. est logica formalis dicuntur, inducit in suã mag. primq. Alia huius diversitatis ratio est, quia solaris est tum formalis actionis generare, et qua ho denominatur manus, q. sola anima est id, q. formalit. producit sibi huiusdi actionẽ generandi.

Pbat. 3º eius Ld. ſi logi: ſpecialitas anim. ex nellis

383 ſi eius eſſentialit. eſt ſtruere praxnelas, et ſpecialitas anim. ex obiecto dicit eſſentialit., et Antecedens probatur ex ſpecialitas anim. ex nelli, et obiecto dicit eſſentialit. et ſtruere praxnelas, id probatur ergo Logica formalit. dicit et inducit in suã mag. primq. nelas, neq. obiect., neq. aliis ex ibis: Nº logica formalit. dicit et inducit in suã mag. primq. ſpecialitas anim. ex nellis, neq. ſpecialitas anim. ex obiecto, neq. ſpecialitas anim. ex nellis, et obiecto. Ratio maioris ẽ: q. ſpecialitas anim. ex nellis ẽ eſſentialit., et ſtruere actus liberi nectendi nellis perſcriptos, et nelas nectendas ad perſcribentes; ſpecialitas anim. ex obiecto eſſentialit. et ſtruere actus ita receptos obiect., ut obiect. in se ẽ, et obiectum ipsum liberum in se, ut ab actu recipitur; et ſpecialitas anim. ex nellis, et obiecto eſſentialit. et ſtruere actus liberi nectendi nellis perſcriptos, et ita receptos obiect. ut obiect. in se ẽ, et nelas nectendas ad perſcribentes obiectũ q. ẽ ita ut liberum in se, ut ab actu recipitur. Ratio minoris ẽ: nõ aliud enim rursus aſſumi, nisi logica formalit. dicit inducere in hanc defin. mentalẽ, ab oĩe vero, aut prius ergo, huius definitio ẽ, aut hanc nelẽ mentalẽ defin.: nõ definitio clara, et universali ratione ſit predicta defin. mentalis.

Pbat. 4º ſpecialiter ex logica de ſpecialitate anim. nelis

384 nelis: et colligitur obiectũ formale logicae, q. logica formalit. ſignate ſtrictẽ; et logica formalit. ſignandi ſtrictẽ ſpecialitas anim. ex nelis: Nº obiect. formale eſt ratio ſpecialitas anim. ex nelis. Ratio maioris ẽ: nõ de ratione cuiusque obiect. nisi hoc ẽ, q. inducit eſſe, de ratione aut cuiusq. obiecti formalis nisi

cujus fons, ē, q.ᵈ sit idea ꝯsone ꝑpria se, de ratione denique cuiusvis obiⁿ
formalis [illegible], sive rationis formalis quæ cuiuscunque ꝯfirmū ē, q. [illegible] ꝯfire for-
malit ꝯgnare: in h eniꝫ obiꝫ formale q.ᵈ sive ros formalis quæ differt, ē discrimi-
nat ab ꝯtro formali quo, sive ratione formali sub qua: [illegible] obiⁿ formale
(q.ᵈ videlt, sive ratio formalis quæ) logꝯ, q.ᵈ logica formalit ꝯgnare [illegible].
Ratio inclusæ: nā logica, sicut q.ᵈ dicitꝫ ē, velꝫ logꝫ in reflectend formalit ꝯgnare
supra seipsas, d. ꝯpatitas actiue cū relis ꝯfalit, d. ꝯtrove dicit pracuedas:
[illegible] nole, logꝫ nō pote qꝫ supra seipsas formalit ꝯgnare in reflectend.
formalit ꝯgnare seipsas nī ꝯsiderand, velꝫ logꝫ, sive psalogica formalit ꝯgna-
re nī ꝯsiderad ꝯpatitꝫ actiue ꝯgnalis..

Pbat. 2ᵈ. [illegible] de ꝯpatite actiue [illegible]

ꝯ obiᵒ: ita ac, quid mus sedi perfecte talis, quin sit ꝯpatitas p-
rimæ actiue cū obiᵒ, et neque sit ita ac, qui ī mus sedi perfecte talis, quo
sit obiꝫ formale logꝫ: q.ᵈ obiꝫ formale logꝫ nō ē ꝯpatitas actiue cū obiᵒ. [illegible]
[illegible] sequitissime decis. Pbat mai: sic silogꝯ perfectus [illegible]
[illegible], quin sit ꝯpatitas psius silogi cū obiᵒ, et silogus perfectus
[illegible] eāꝫ, qui ē mus sedi perfecte talis: q.ᵈ [illegible]
[illegible]. Pbat mai: silogꝯ iste: omnis lapis ē ho; [illegible] ē lapis
[illegible] ē ho, ē silogus perfectus [illegible];
[illegible] ꝯpatitꝫ cū obiᵒ; q.ᵈ stat silogus perfectus [illegible] quin sit
ꝯpatitas psius silogi cū obiᵒ. [illegible] silogus ꝯpatim
[illegible] mo, [illegible] nulla logꝫ vel a psilogis perfectis [illegible]
[illegible] recte ꝯpondis, [illegible] pt, [illegible] silogus perfectus. 3ᵒ nole,
qui psas [illegible] silogi admittit, admittere aliq tenet psius [illegible], quidla
~~[illegible]~~, aut omittere oleat.

387 … mag. primus praedictas qualitates acuum cum relatis, aut qualitatis acuum cum obto, aut praedictas acuum cum aliis, et obto, loca tamen inducere denominare in suum mag. primum praedictas qualitates: quia loca intendens qualitates praedictas. Qualitates inducit qualitates in suum mag. primum loco intrinseco inuccans, et dispone eaene alius … evadit conformis aliis et obto, quia eadem … tendens qualitates qualitates imagoli cum … inducit in suum mag. primum in colores … lg structura, et dispone eaene … imago evadit conformis obto. Hinc obiter patet, … quod … praeparata qualitates dicere inducit in suum mag. primum … quod … praeparata qualitates intendit. … loca posito intendere qualitates praedictas qualitates, in las qualitates inducit in suum ma. primum … quod … intendere qualitates … lapidum in mensa, quidem … lapides qualitates ponam in mensa, sive … in … poro albeum, … ponam.

Ex responsione ad praedictas qualitates et qualitates,

388 … denominare … obiter qualitates loca: … quae … aloca dicere inducit in suum mag. primum, et obiter quale loca … responsionem … in suum mag. primum … denominare aloca … inducere in suum mag. primum praedictas qualitates, et qualitates, … denominare … obiter quale loca. … responsione … denominare inducit in suum mag. primum praedictas qualitates: … loca denominare inducere in suum mag. primum praedictas qualitates; … loca intendere qualitates praedictas qualitates; … loca … intendit qualitates praedictas qualitates; … loca … denominare inducit in suum mag. primum praedictas qualitates. … responsionis … loca … qualitates praedictas qualitates, et loca … qualitates praedictas qualitates; … loca … qualitates praedictas qualitates: … loca … intendit qualitates praedictas qualitates. …

ē connobiis. Probatur minor: loga a n. dicitur at formalis cōparatur acuitas corporalis, neq.

coniung acuigere esse, neq. lz actus acuitas corporalis, de obio: Ergo loga a n. dicitur

formalis praedictum comparatur. Probatur 1a antecedens pars: quia loga, sive relg. in quantum cum

onelog a de solito, n. refractum supra se ipsas. Probatur 2a eiusdem antecedens pars: quia loga

solus mediante, et indirecte assignat obiecti, sive coobiectivas. Ex his probatur maior de 2a

eiusdem antecedens pars.

De responsione ad 2o: Dico quod n. formalis, et the denominare a b c d 388

logadictive induit in sug. ma. prima, n. et obiecti finale logq.; Ratio responsionis ex

deus comparatur n. formalis, et the denominare a loga a dictive in sug. nra

prima: Ergo praedicta comparatur n. est obiecti, tota loga. Probatur minor: id, quod n. formalis,

et the denominare praedicat per actionem generis de tanto finalis actionis connotare:

Sed id, quod n. formalis, et the denominare inducit per actionem dicere inducing n. ē ob

finale actionis dicere inducing ad quid id quod n. formalis, et the denominare a lo

gadictive inducit in sug. ma. prima est id, quod n. formalis, et the denominare inducit

per actionem dicere inducens: Ergo id, quod n. formalis, et the denominare a loga dictive in

ducit in sug. ma. prima n. ē obiecti finale actionis dicere inducing, et quod n. ē ob

ty finale actionis dicere inducing n. ē obiecti finale logq.; Ergo id, quod n. formalis, et the

denominare inducit aloga in sug. ma. prima, n. ē obiecti finale logq.

Ut pateat his, et psichomia, et binarius capitibus 389

per ste deus, pris responsionis, de toto et addita, loga a n. intendere formalis praedictas

comparatur. Quia loga a n. inducat formalis in sug. ma. prima praedictam comparatur, ad ini

tio a responsionibus, quod asserimus, praedictam comparatur n. formalis, et the denominare

inducit aloga dictive in sug. ma. prima. Contra hinc probat, loga quod nec intendere

formalis praedictas comparationes, de loga n. inducit formalis in sug. ma. prima praedictam compa

res; quia loga n. inducit formalis in sug. ma. prima mlar, de obiecti; et loga n.

intendit specialitatem, et obiectum; et si loca non intendit speciale in via magis prima perfectione

speciei, loca neque intendit speciale perfectione speciei. Probatur minor, quia solum in-

tendit speciale, id quod specialiter directe, et per se dicit specialem, et mediis suis relationibus at-

tingit; et loca specialiter directe, et per se dicit non specialem, neque mediis suis relationibus attingit

relationes ad obiectum; ergo loca non intendit speciale relationes, et obiectum. Probatur minor, quia ille

qui specialiter directe, et per se dicit specialem, et mediis suis relationibus attingeret relationes relationis

et supra se per reflexionem; et si loca specialiter directe, et per se dicit specialem,

et mediis suis relationibus attingeret obiectum, supra obiectum, circa obiectum, ostenderet specialiter di-

recte, et per se dicit loca, quod respondere negatur.

Cohinc siem loca ad particularia dispariter: neque ideo

3o picturia intendit speciale speciei imaginis cum obiecto (omisso, picturis idem specialiter inten-

dere) quia specialem specialiter directe, et per se dicit obiectum, per quod est speciale speciei imaginis cum

obiecto: et ideo ponens annulum intendit speciale binarium lapidum, quia circumdatur

suo respectu, et attingit specialiter directe, et per se dicit utrumque lapidem; et loca mediis suis

relationibus non dicit specialem, respicit, aut attingit specialiter directe, et per se dicit relationes, per quas est

speciale speciei earum cum relationibus; neque obiectum, per quod est speciale speciei earum cum

ipsis relationibus, et obiectum, per quod est speciale speciei earum cum relationibus, et obiecto: sicut pic-

turia intendit specialiter speciei imaginis cum obiecto, et ponens annulum per se intendit

speciale binarium lapidum; loca tamen non intendit speciale speciei earum cum re-

lationibus, neque speciei earum cum obiecto, neque speciei earum cum relationibus, et obiecto.

Respondebis specialis in loca respectu, et veniendo

201 ad relationes per se existentes, vel per se speciei earum cum relationibus particularibus: unde

quaelibet particularia loca, in quantum se reflectunt, loca, et habitudines relationum generalis

attingit specialiter speciei earum cum relatione particularibus, et per se dicit speciale earum

cum relationibus particularibus et obiectum specialiter = Contra responsionem est: habitudines relationum generalis circa

fendaro in loqa adstruit, et ad nullius alius fines dela Xeq. ei ea, nisi ex vi eius

probans por. nu 38 elucid. : Huiusmodi rela genalis in loqa admittenda in

Inferendam resp. primi Dicto obiu, finale loqu. & finalitas actus cum rele, & huiusmodi rela

genalis. e aliqa rela; huiusmodi rela genalis In finalitas cum relis, quae e obiu fina

le loqu. : quo optime pacto loqa finalit sonare atque tota, et adaequatae finis actus

cum relis, quin huiusmodi rela genalis supra sepsa reflexa, aut quin aliam rela

genalis assignet, in quo fiet ergo progressum = Denique 3a resp. Dom. e rele particu

lares aequant obiu finale prius; et rele particulares loqu. sicut aequant finalitas actuum

etc. : quo obiu finale loqu. sit finalitas actuum cum rele particularibus omnibus

Aliquis dicet cum aliis, relas loqu. supra sepsas 392

reflexae finalit sonare, et se ipsas desiderare reflectendo, et reflectendo se ipsas videre

dilige exercere, et ipsi ire; quo rele loqu. sepsas virtualit exercere, et se ipsas diligere

quia, quaternis finalit sonare, et complicite, ipsi ipsas alioqui virtualit exercere,

et explicite, et formaliter, fini in aliquis fini per aliquis; unde finalitas actuum cum relis

e obiu finale loqu. quod loqa finalit sonat, et explicite sua actu, et tamen actuque

prius obiu finalis prius: sicut loqa eius nasci extendat assimilam sui pars, non

mens se ipsa ita per obiu trarre a alieno, qua perfecte assimilam trarret = 3a

prima e 3a ; Dicendum e obiu finale loqu. quod aloqa omnis suis relis finalit percipit et

extra responsionem finalitas actuum cum relis aloqa omnis suis relis finalit percipit,

et virtualit: quod finalitas actuum cum relis sit obiu finale loqu.

3a responsio e 3a : obiu finale quod accenditur, e 393

obiu finale quod accendunt, sed omnes prius prius sed finalit sonare, et explicite atque

debere accendi, et debere accendere; et contra, quia finalitas actuum cum relis sei

dum omnes prius prius sit obiu finale quod loqu. : quod finalitas actuum cum relis secundum omnes

sua prius dicat formaliter, significare, et explicite de omni alia per ipsa ergo. Itaque [illegible]. Illud est expediendum

et doctrina, et de qua unde apparet = Secunda responsio est: Si agens naturale hoc intendit

formaliter, et tamen denominare similitudinibus suis eius passum; ergo eodem non intendit formaliter, et

~~tamen~~ denominare formaliter actus de relis: ergo formaliter actus eius relatis, et obiectis [illegible]

[illegible]. Prima de qua [illegible] a responsionibus, si [illegible] [illegible].

Secunda est ergo in proximo doctrina. Probatur: agens naturale calidum vero tamen formaliter in-

tendit id, quod prius ... est formaliter virtute productiva, et quod formaliter productum in passo;

sed agens naturale calidum solum est formaliter virtute productiva respectu caloris, et solum

formaliter producit calorem in passo: ergo agens naturale calidum non intendit formaliter si[mi]li-

tudinem suam eius passo. Ergo a productione caloris in passo resultat passi eius

agentis similitudo dicitur, agens naturale calidum intendere similitudinem suam eius passo.

[illegible] dicendum erit, [illegible] intendere formaliter id, quod formaliter significare, et explicite

[illegible], et quod formaliter dicitur [illegible]: et quia hinc resultat actus eius rel[ati]

[illegible], admittere [illegible], [illegible] denominare formaliter actus eius resultantes.

Sit 3.a [illegible] cum P.P. [illegible], [illegible], pluribus

392 [illegible] obiectis formale [illegible] [illegible] directio pars adaequate intrinseca actus. Explicatur

Secundo directio pars adaequate intrinseca actus, appellat structuram, et dispositionem

actus, [illegible] [illegible] actus, [illegible] [illegible] tali [illegible] modo, quo [illegible] tendere

in obiectum, [illegible] [illegible], [illegible], et [illegible], et rigorosa [illegible], [illegible],

[illegible]. [illegible] structura, et dispositio [illegible] actus, quae est stricta, et

rigorosa [illegible], quod talis [illegible] in obiectum, [illegible] tota, et [illegible]

[illegible], [illegible] clarius, quod explicatur [illegible] formale, etc. Structura, et dispo-

sitio [illegible] actus quae est stricta, et rigorosa [illegible], quod talis [illegible]

[illegible], et [illegible] in omnes suas partes, quin una aliam formaliter includat, etc. [illegible]

tura, et despotice arbitrosa aes, quali sunt circa, et rigorosa aeno tio, incostrat, q tz

liberandi in obne, ut renunciac aliqo aliqd infra [illegible] parte valori clava, &c.

Probatur 3a pars dicte obnis, quali loqz est, gloria 395

spirituali accepit, et q spirituali diceretur ducit in sua ma proxima; et loqa spirituali accepit, et

spirituali dicitur inducit in sua maa proxima ti ratione pauca obligat sumendo

aliqd; ergo obnis mala loqz, est decreto pauca ad quare intrinseca rebus. Maior est

evidens, ex la, et ex 2a huius. Probatur Minor: loqa spirituali accepit, etiam

libertate dicitur inducit in sua ma proxima tali determinatione, quo aes tenentur

denuo in obne, licet explane, sive reprane, ut sint stricta, et rigorosa ad

hoc, et lo, aut aeno tio; et tali determinatione, quo aes tenentur in obne,

licet explane, sive reprane, ut sint stricta, et rigorosa ad hoc, et lo, aut

aeno tio est decreto pauca adaequate intrinseca rebus: ergo. Maior est in natura lo

gz vela: determino i [illegible] claricia, spirituali accepit, sive [illegible] quo

aes, ut sint stricta, et rigorosa desio, tenentur in obne, clarius velle vel

explando, quod explat per sua desiderat spirituale, et [illegible] reprandimus spirituali dici-

tur inducit in sua ma proxima; tempus et tandem est, debita [illegible] de

certis rebus, in quarum [illegible] loqa dicitur; ergo loqa, sive loqz rebus spirituali

accepit, et spirituali dicitur inducunt in sua ma proxima determinat, quo

aes tenentur in obne, licet explane, sive reprane, ut sint stricta, et

rigorosa desio, [illegible] aut aeno tio. Minor est [illegible] in quam, et per infinit.

Sectio 4a.

Obiectiones 3a praecedentes Ones solvuntur.

Obiicies 1o: ut est obnis spirituali loqz, [illegible] 396

per sua obnis male; et loqa per sua obnis mala per [illegible] pauca sua

obnis mala; [illegible] pauca obnis mala, loqz est obnis spiritualis; et [illegible]

dirigibilitas passiva obiecti malitiae logicae, et dirigibilitas passiva actus infra ... scilicet: ... obiectum formale logicae, et dirigibilitas passiva actus infra ... scilicet = ... sunt ... sive ... Philosophia moralis est directiva actuum voluntatis, ita logica, sive Philosophia rationalis est directiva actuum intellectus; et obiectum formale Ethicae, sive Philosophiae moralis est ordinabilitas passiva actuum ad finem hominis: ergo obiectum formale logicae, sive Philosophiae rationalis est dirigibilitas passiva actuum infra ... scilicet.

Ad obiectionem Respondeo maiorem: id est obiectum formale logicae, ...

329) ... quod ... ordine ad alia ... logica respicit suum obiectum materiale, ... ; ... quod ... ordine ad aliud logica respicit suum obiectum materiale, nec ... . Declaratur minor: et logica ... suum obiectum materiale ... dirigibilitas passiva ... obiecti materialis ... ordine ad directionem passivam ... acquirendam ... actibus, ... ad directionem passivam ... quae ... actibus, nec minus ..., et ... minus ... , nec ... logica respicit suum obiectum materiale ... passiva dirigibilitas, hanc ... ordinationem ... passivae directionis acquirendae in ... actibus, quae ... prima ... in modo ... naturali. Itaque ad rationem obiecti formalis logicae ... respicit, quod ... ad ... logica ... et ... quod ... prima ... alia ... logica, quae ... prima ... logica ... in ... modo ..., cum ... dirigibilitas passiva obiecti materialis logicae ... prima capax recipiendi ... logica ..., dirigibilitas passiva obiecti materialis logicae ... obiecti formalis prius = Adversa ... maior nec ... obiecti formalis Ethicae ... ordi... alius passiva, ... passiva ordinatio actuum ... ad finem hominis, ... ordinabilitas passiva, ... passiva ordinatio ad finem hominis ... obiectum formale logicae ... dirigibilitas passiva, ... passiva directio actuum intellectus infra ... , ... dirigibilitas passiva, ... passiva directionis infra ... scilicet.

Obiicies 2°: ... ratione ... obiecti formalis ...

utrumque formale logice, in ratione specificativa actuum cum relatione ad obiectum actualiter formaliter recipi: quod utrumque 398

libere, et specificatas actuum cum relatione ad obiectum. Probatur omnis: posse ablata specificatione alicuius

actus cum relatione aut posse ablata specificatione alicuius actus cum obiecto auferri recipiendo formaliter

primi actus: quod ratione specificativa actuum cum relatione ad obiectum actus sit formaliter recipiendo quod ad relationem.

Probatur utrumque autem pars: posse ablata qualibet de hoc dictis duabus specificationibus auferri

quod actus sit recta vel defectus: quod sequitur in recta, et aliis ostenditur in his duobus actibus generaliter

[illegible]; aliquo [illegible], quibusque actus [illegible] recta [illegible] defectus; quod a 1° defectus specificatur cum relatione, et

2° [illegible] cum [illegible].

[illegible] Ad [illegible], et data maior, [illegible]: [illegible] 399

[illegible] cum relatione ad obiectum secundum quod talis specificatas dicit extrinsecam actus formaliter [illegible]

[illegible]; secundum quod talis specificatas dicit [illegible] actus, nego [illegible], et [illegible]. Ad [illegible]

actus probationem [illegible]: posse ablata specificatione alicuius actus cum relatione aut posse ablata

specificatione alicuius actus cum obiecto, [illegible] defectu [illegible] pane, [illegible] auferri

[illegible] formaliter primi actus, [illegible]; [illegible] obiecti [illegible] auferri recipiendo forma-

liter primi actus, [illegible]: [illegible] obiecti [illegible] auferri [illegible] forma-

liter primi actus, [illegible]; [illegible] auferri formaliter recipiendo formaliter primi

actus, [illegible], et [illegible]. Ad [illegible] actus: posse

[illegible] ablata qualibet [illegible] duabus specificationibus, [illegible]

[illegible] auferri quod actus sit recta vel defectus, [illegible]; [illegible]

[illegible] auferri quod actus sit recta defectus, [illegible]: [illegible] obiecti [illegible] auferri

[illegible], quod actus sit recta defectus, [illegible]; [illegible] obiecti [illegible] auferri formaliter

quod actus sit recta defectus, [illegible] explicatur.

[illegible] explico [illegible] ratione [illegible] 400

formaliter [illegible], structura [illegible] primi, [illegible]

ca, quae [illegible] relationem, [illegible] actuum cum relatione ad obiectum, [illegible]

obiecto, actualis ac athomus [illegible] per quamdam inherentiam per relationem, et per [illegible]

ex eo relicto, et obiecto, ideoque talis inseparabiliter dicitur intrinseca accidentium, [illegible]

nis pariter accidentium ad quae inhaerent, [illegible] essentialis, et [illegible], non secus ac

essentialis [illegible]; sive ideoque talis separabiliter dicitur extrinseca accidentium, [illegible] re-

lationis, et obiecti, quae sit [illegible] accidentium, et quae aliqua essentialis, et [illegible]

[illegible] separationis accidentium cum relatis, et obiecto [illegible] pariter accidentium ad quae in-

haerent, auferat [illegible] accidentium, quae [illegible], in [illegible] di-

rectioni pariter accidentium ad quae inhaerent, sicuti auferat [illegible] accidentium cum re-

latis, et obiecto [illegible] auferat [illegible] accidentis in [illegible],

cum [illegible] accidentis solum [illegible] directione pariter [illegible] ad quae

inhaerent; [illegible], quae auferat [illegible] ab [illegible] accidentium [illegible] auferat [illegible],

cum quo accidentis [illegible].

Sua [illegible] in corpore physico humano [illegible]

per corpus, per animam, et per unionem [illegible], sicut inseparabiliter accidentium cum relatis, et ob-

iecto [illegible] per animam [illegible] directionem pariter [illegible] ad quae inhaerent per relationem,

et obiectum. [illegible] corporis, animae. [illegible]

[illegible], cum [illegible] essentialis [illegible] essentialis [illegible]

[illegible] cum [illegible]; sicuti separationis accidentium cum relatis, et obiecto [illegible]

[illegible] directionem pariter [illegible] ad quae inhaerent [illegible]

[illegible]. Modo sic: quod [illegible] ablato corpore physico humano auferatur

[illegible] corporis, et animae [illegible], [illegible] corporis, et animae [illegible] po-

re physico humano: [illegible] quod ablata separatione accidentium cum relatis et obiecto auferatur [illegible]

[illegible] accidentis [illegible], [illegible] accidentis [illegible] per [illegible] separationis accidentium cum re-

latis, et obiecto. Et [illegible] sicut corporis physici humani [illegible] auferatur

[illegible] unionis inter corpus, et animam, et [illegible] ablato corpore physico humano, ac

fent sali[illegible] anto oua corpi, et ang; itaetq D[illegible] aeue cu seli, Dobo

praeseri [illegible] pars, psiani adquireimung; a[illegible]

ablata[illegible] aer cu seli, et obro ausfert [illegible] salis aer; Diu

D[illegible] hany. pt ausferri [illegible] lcorporis, [illegible], D[illegible]

[illegible] ausfert ani[illegible] corpi, et ang; [illegible] acr[illegible]

et obro pt ausferri [illegible] laelang, dobii, [illegible]

ausfert [illegible] aer.

[illegible] Adadjuncta ante [illegible] 402

[illegible], nec[illegible] [illegible], ly [illegible] [illegible] salis [illegible]

q[illegible] [illegible] cu seli [illegible]

[illegible] oua [illegible] in [illegible]

para adquire [illegible] hinc [illegible] alcale [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] cu obro, [illegible]

[illegible] para adquire [illegible]

Hinc deducit [illegible] alcali [illegible]

ante [illegible] salis [illegible]

[illegible] hos, [illegible]

tendendi [illegible] alcali, alcali [illegible]. 102.b

Instabis: talis [illegible] 403

[illegible] aer re: alcale [illegible]

[illegible] plus [illegible] obro; [illegible]

[illegible] aer re alcale [illegible] salis [illegible]

[illegible] aer cu seli, et obro = [illegible]

[illegible] tendendi [illegible] aer [illegible]

adquire [illegible] aer cu seli, et obro [illegible]

[illegible]

[illegible] Minor [illegible]

[illegible]

Obiectio 3. De obiecto formali logicae [illegible] logica formalis [illegible]

[illegible] logica formalis [illegible]

[illegible]

2. [illegible] logica formalis [illegible]

[illegible] obliquo [illegible]

[illegible]

quae et nunc ... [illegible] conceptus, nisi est tantum in obliquo formalis, per quod dicit ...

nat conceptus ... [illegible], per se [illegible] conceptus ... obliquo, quia per directum

[illegible] ad quod [illegible] conceptus ... et obliquum. Logica formalis [illegible]

directione [illegible] ad quod [illegible] formaliter [illegible]

... obliquo: aliter ... logica formalis ... et formaliter [illegible]

[illegible] ad quod [illegible] formaliter ... et formaliter

[illegible] obliquo: unde logica formaliter [illegible]

conceptus nisi in obliquo [illegible] conceptus nisi est [illegible]

[illegible] conceptus nisi obliquo dicitur in obliquo.

Ad tertio R. [illegible]: logica ... solum formaliter ...

[illegible] conceptus nisi obliquo, et etiam formaliter [illegible] conceptus nisi obliquo [illegible]

quod conceptus nisi est obliquo [illegible] in recto [illegible] quia [illegible]

conceptus, [illegible] conceptus nisi obliquo [illegible] in obliquo

[illegible] quia [illegible] conceptus, [illegible]

[illegible] obliquo [illegible] conceptus nisi obliquo [illegible] in recto, [illegible]

[illegible] quia [illegible] conceptus dicit formaliter [illegible]

[illegible] conceptus nisi obliquo [illegible] in recto [illegible]

[illegible] quia [illegible] conceptus, [illegible]. Sensus [illegible]

[illegible].

Instabis: Theologia perficit hoc [illegible] 20)

[illegible]: quia [illegible] conceptus [illegible] obliquo: [illegible]

[illegible] formaliter [illegible] ad quod [illegible]

[illegible] conceptus [illegible] logica [illegible]

[illegible] Theologia perficit [illegible]

[illegible] conceptus [illegible] obliquo = [illegible]

[illegible] conceptus [illegible] obliquo: [illegible]

q[uo]d constitutus p[e]r dependentiam proxime ab obiecto; et loquendo formaliter concurrit exclusivè ... a principio ... ut concurrit dependentia actus ab obiecto. In exemplis ... calore, et passo resultante calidum, agens calidum calorem in passo: ... agens calidum producit calorem in passo, quo ex calore et passo resultat calidum. ... formalis actionis, qua agens calidum producit calorem in passo, ... in passo. Resp. distinguendo ... admittendo adversarii, ... ergo ... formalis actionis, qua agens calidum calorem in passo in esse calidum, sive ... resultans ex calore, et passo, et ... calorem, et agens calidum in producendo calorem in passo, et ex calore, et passo ... resultare calidum. ... omnes, obiectum formale ... dependentia actus ab obiecto, sive ... ex ... actus ... directionem passivam ... obiecto, et ... directionem, et loquendo ... formaliter ... dependentia actus, ... resultans dependentia ... actus ab obiecto.

Dixerit ... necessario ... intrinsecè ...

2. ... ponis ... adversarius ... Stat ... que ... formale, ... quem ... Respondeo itaque ... dependentia ... sine qua ... formalis, ... actus ... defensionis: ... formalis ... actus ... definitionis: ... falsum. ... formalis ... ... formalis, ... formalis ... ... formalis ... actus in ... definitione ... in tali ... qui ... mus ...

x pte an relationes praedicati universalis, an quod oppositio nec quod praedicari an competit
homini repugnet, sequitur idem non, seq. 1.º, praedicatur praedicari an ei obiecto non est in
tendis finale, de nomine procedit non est definitionis, de quando pro re caute est falsum; seq.
2.º recedendo falsum, de illi praedicari an non est definitionis saltem non posse in
re, praedicari praedicatur ei obiecto de quando pro re identitatis est vera. Si autem
de pro identitate, de cautis in composito sensu accipiatur, utraque erit vera, licet
erit falsa: vera, si in sensu identitatis accipiatur, falsa, si accipiatur in sensu causali.

Obiectum relationis: secundo: recedendo a ratione est veri de- 409

sumitur pro praedicatis prout ei obiecto: quod retinendo an non est in rationali definitioni
sumitur pro praedicatis prout ei obiecto — Dixi ibi ad rem, quia alio modo
Confirmatio. Dispositio: recedendo a ratione est veri definitionis unice in tali de modo in
tendendi in obiecto, et etiam in eo, quod ita obiectum sit in se, cum pro ratione respectu, de
an respectu obiecto, ut obiectum est in se; recedendo vero an non est operatio logicalis de ista
in tali de modo tendendi in obiecto: an sequitur in eo operationis logicae, sive manifestationi
definitionis manifestativo obiecti. Deinde dicitur an non est veri sumitur pro an
ita respectu obiecti, ut obiectum est in se, de pro obiecto, quod ita se habeat in se, utrumque
de pro ratione; deinde vero an non est recta definitionis hoc sumitur pro an habet
directionem, pro ratione quod adaequate sumitur; sit respiciat, de directionem universalis, de obiecto.

Obiectio 4.º: si homo definiendo est rationale, an 410

est rationale non est recta hominis definitio: quod praedicari an non est recta definitionis
hominis sumitur pro praedicatis prout ei obiecto: quod probatur: requiritur ratio, pro
est an hominis definitio quia non est quam homo est in rationale: probatur si licet de
non est rationale, praedicari an non est recta hominis definitio — Ad hoc ratione
Dicimus: si homo definiendo est rationale praedicari an non est recta hominis definitio
redditur quod recta hominis definitio dicitur in obliquo, de ratione: redditur quod recta hominis definitio

dist ta recte, neq aut q' dq3. Et ani p hanc Dans: requirit intlli p...
by acq eē recta hois definy, qui in intl al in obliqo, et tanq̄ʒ mer sta
nes, hoc ē ēē in se al rale, et vo; qui in intlli gai in recto, et tanqʒ ab uog
hoc ē in se al rale, neq ans, et dq̄uis eadē divisione decipiat. Ex
qd dicus acc in ēē recte definit hois univ̄e dsmal p' s...cturq, au
k coq, et dispone, sive p' directione pauq pii ad quē ... sra
liP dsiverae in tali deleare mo... in obliq; [illegible]
dist relac, et obiq: unde p dicus acc requirit intlli in ē recto q...
hoi; qui in intll pani in obliqo, et tanqʒ mi teacti; relq, et obiq; et
+ ... dicendy ē, quorq acq in esse recte definit homis ... p' re
lais ē obiq, sive q dictē, p' dsfaciq ag relis, et obio: et uniq qu u=
nis ... p' ... ne ac... p' ...ag, et efectq, neq ... p'
pq, et obiq, ut requireat intlli gi unio, actu, dict, qui intll pane
in obliquo, et tanqʒ mi teact tuema, a a a, efectu, poa, et obiq. ...
... adversarij psi sui, psi obstioni ... respondeo ... prius dicunt
... mo: si ho definiend ē alrale, aut ē al rale n ... hoi signq
et imago intentionalis ... pius: ... p dicus acc in ēē ... di
magis intentionalis ... quidq hoi dsftuit p' dsfaciq ... obis,
et ... p' obiq pius.

Obiiat ...: id ratione ... opiesfat
11 ... directione log dicunt ab ... ē ... ea directione, ē obiq
...le log; et sola dsfactio rei ... relis ē id ratione ... opsesfat
... directione log; di...tab ope ... prio directione: ... sola
dsfactio ... relis ē obiq ...le log; = ... obstioq Rdmo:
id ratione ... opiesfat ... directione log dicunt ab ope ...

neq p. se constabilit & pprie directione, e obliq. particulo; Ideo differt ab

ope n. efficaci, et p. se constabili, neo maiori, minori, et Dess. Igitur ex

textuale [illegible] ancillo n. efficaci ope efficaci, est tamen ope p. se constabile [illegible]

rectione loquendi; unde predicamus ac [illegible] ancillo differt consti. a recta directione

ab ope [illegible] directione loquendi efficaci: sed predicamus ac [illegible] ancillo [illegible]

q. loqua percipit, sive prescribit propria predica ac directione. Neo differt

per consequens predica ac, et cuiuslibet alterius illis eo talis esse, tamen

his ope efficaci [illegible] directione loquendi differt ab ope n. efficaci, neq p. se constabili

propria directione et hoc [illegible]: [illegible] tamen ope efficaci [illegible] direc-

tione loquendi differt ab ope n. efficaci, neq p. se constabili [illegible] propria directione

e directio pava psi ope n. [illegible] inca: haec n. [illegible] stante, [illegible] tale

ope [illegible] in omni [illegible] [illegible] stare n. pt., quin tali ope [illegible]

[illegible] p. se [illegible] [illegible] aloqua.

Obiicies [illegible] q. loqua [illegible] 212

ma prima n. e obliq. [illegible] loquendi: [illegible] sed ma prima di-

rectione pava adeque [illegible] ac: [illegible] obliq. [illegible] n. e directio pava

adequa [illegible] actibus. [illegible] prima loquendi [illegible] psupponi [illegible]

[illegible] [illegible] prima loquendi [illegible] psupponit [illegible] obliq. proga-

deque [illegible] actibus [illegible] [illegible] prima loquendi [illegible] et di-

rectio pava adeque [illegible] actibus e talis [illegible], quo psi [illegible]

[illegible] obliq. [illegible] psupponi ad [illegible], quo psi [illegible]

[illegible] obliq. [illegible] maior, [illegible] minor, [illegible]

[illegible] maior: ma prima loquendi [illegible] psupponi [illegible]

ad id, quod loqui indicat; talis prosecutio et pons, ad nar. necessariae. Dmissi

d mag. aut alios, non praesuponit prioritatem et pons, ad nar. ad directionem

paris ad quam intrinseca actus; ideo; prioritate metaphysica, aut rationis, necessaria est

dicendum. Ad minus quoniam Damagium, intrinseca prima loqui. Item aut intra, sed

ratione, et despicere aut intrinseca directio parva ad quam intrinseca actus est talis de

trahere vires, quo prius aut tendunt in obiectum sub ratione, et despicere talis denega-

tionem, quo aut tendunt in obiectum, ideo; aliud quo maior. Dminus; dicitur intrinseca

rebus quae est ratione et despicere non praesuponit ad talis denegationem, quo aut ten-

dunt in obiectum sub quacumque ratione, et despicere. Ideo; de actu intrinseco sub ratione

et despicere aut intrinseca non praesuponit ad talis denegationem, quo prius tendunt in

obiectum sub ratione, et despicere talis denegationem, quo prius tendunt in obiectum, sed

non praesuponit prioritate et pons, aut nar., ideo; non praesuponit prioritate metaphysi-

ca, aut rationis, sive mus.

Nunc vel dicitur est, obiectum formale loqui et despicere

213 l. Ratio obiecto mali primo prius: inde obiectum male primo, sive mala prima

loqui nequit praesuponi prioritate et pons, aut nar., ad obiectum formale, sive ad

[illegible] per se talis [illegible]; potest tamen praesuponi prioritate mi[illegible]

[illegible], quod aut dispositione ad talis et metaphysica prima, [illegible] prioritate ra-

tionis ad directionem prius prius aut ad quae [illegible] = Et dicitur: obiectum ma-

le primo, sive mala prima [illegible] praesuponit prioritate et pons ad

obiectum formale, sive ad [illegible] per se talis [illegible]: Item obiectum male primo,

sive mala [illegible] praesuponi prioritate et pons ad obiectum formale, sive

ad [illegible] per se talis [illegible] = Datur ergo, nec dicendum. Ad [illegible]: ad

ry male p(ri)mus pectoris realit. dist(inc)t(a) ab obto spe(ci)alis p(ro)prius, ac p(ri)a depen-

p(ri)t a dupi [illegible] proxime ex poni, sibi reali ad ps q; et obtus male p(ri)mus

logi realit. et en(un)cia(tu)r ab obto spe(ci)ali p(ro)ximac p(ri)ncip(i)i, et quia nequit [illegible]

recte ex poni, hoc reali ad p(ro)p(ri)us.

Instabis: reli logi, qui nequ(e) [illegible] 112

[illegible] realit. nec spe(ci)alit. intendunt in m(a)g(is) p(ri)ma logi directione paris

adeque [illegible] actibus: [illegible] ergo nequ(e) nelata logi, qui nequ(e) [illegible]

[illegible] spe(ci)ale logi, [illegible] operis adeque [illegible] actibus. [illegible]

[illegible] logi, reliq: defin(i)re [illegible] [illegible]

[illegible] quae nequ(e) [illegible], adeque [illegible] spe(ci)alit. nec spe(ci)alit.

[illegible] in m(a)g(is) p(ri)ma logi directione paris adeque [illegible] actibus; imo

[illegible] [illegible] = [illegible]: reli logi qui nequ(e)

[illegible] n(on) intend(unt) spe(ci)alit. nec spe(ci)alit. [illegible] in ma(gis) p(ri)ma logi directione paris

adeque [illegible] actibus, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] logi, nequ(e) [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] sive [illegible] [illegible]

[illegible] logi nequ(e) [illegible] spe(ci)alit. intend(unt), et spe(ci)alit. [illegible] in m(a)g(is) p(ri)ma

logi [illegible], sive directione paris adeque [illegible] actibus [illegible]

sibi [illegible].

Obiicit [illegible] spe(ci)e logi [illegible] [illegible]

[illegible] logi [illegible] directio paris adeque [illegible] actibus: [illegible] [illegible]

logi [illegible] accid(enta)lis [illegible] logi; [illegible] paris adeque [illegible] actibus

[illegible] accid(enta)lis [illegible] p(ri)ma logi: [illegible] [illegible]

sequi[tur] satis p[ro]b[atu]r. Arg[ui]tur min[or]: q[ui]a direct[io] p[ar]va adeq[uat]e intrinseca ~~[illegible]~~ identificat[ur]
realit[er] cum ma[teria] p[ri]ma loci = Resp[onde]o: d[isting]uo: actiones, q[ui]b[us] fit ratefactum ab ext[rinsec]o
actus d[e]p[end]entis ad effectionem ratefactam, q[uod] sit, d[istingu]o: intrinsece: s[ed] actiones, q[ui]b[us] fit
ratefactum loqui: d[isting]uo: intrinseco n[on] v[er]o transitive; dependentia, nec directio p[ar]va adeq[uat]e
intrinseca p[ro]p[ri]a actus intrinseco. Resp[onde]o [illegible]: q[ui]a intrinsece [illegible] actus est ratefacere logi[ce]
og[illegible] = Resp[onde]o: d[isting]uo: id, ad q[uo]d loqui n[on] d[ebe]t attendere n[isi] ad obiectum de logi[ce]; [illegible]
quae n[on] d[ebe]t attendere ad directionem p[ar]vam adeq[uat]e intrinsecam actus: q[uia] [illegible]
q[ui]a ut loquens recte p[ro]cedat sufficit, q[uo]d advertat obiectum [illegible] [illegible] attendat: L: q[ui]a [illegible]
loquens attendat ad directionem p[ar]vam adeq[uat]e intrinsecam actus [illegible] [illegible]
d[e] pen[n]iculo, sicut penicillo [illegible] [illegible], qui [illegible] attendens ad
[illegible] obiectum [illegible], q[ui]b[us] ad mon[illegible] [illegible] calami = Resp[onde]o et [illegible] D. Tho
mas [illegible] [illegible] vers[illegible] [illegible] ratio[n]is, sicut ars [illegible] [illegible]
net manum artificis; et ars [illegible] n[on] [illegible] actiones manuum [illegible]
ad directionem [illegible] obiectum [illegible]: [illegible] n[on] [illegible] rationis [illegible]
[illegible] obiectum [illegible] [illegible].

Hac obiectione, [illegible] [illegible] Palanco.
416 directionem p[ar]vam adeq[uat]e intrinsecam actus [illegible] [illegible] n[on] nos [illegible]
[illegible] rationis obiecto [illegible]. Ad obiectionem [illegible] R. [illegible]
de [illegible] articuli p[rimi] et ultimo [illegible] [illegible], [illegible] min[or], [illegible] p[ro]bari [illegible]
[illegible]: [illegible] logi[ce] [illegible] accidentalit[er] [illegible] logi[ce] [illegible] [illegible]
[illegible], realit[er] et physice, [illegible]: [illegible] min[or]; d[irectio] p[ar]va adeq[uat]e
intrinseca actus n[on] [illegible] accidentalit[er] [illegible] realit[er], et physice [illegible]
logi[ce] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], logi[ce], et [illegible], [illegible].

Et major prima logice realiter denominatur hac pura logica, ergo ideo haec licet docens
est physica, et realis, sive docens physica, et realis non docens; nec tamen propterea
in logica distinguitur habitualiter a prima pura logica, atque adeo utens licet docens logice est
metaphysica, sive docens logica, et metaphysica docens: sicut [illegible] realis
denominatur in hoc, atque adeo licet docens physica, et realis, sive docens metaphy
ca, et realis non docens ethica; at tamen distinguitur habitualiter ab hac, et habitualiter
licet docens logice est metaphysica, sive docens logica, et metaphysica docens
esse hoc. Neque [illegible] [illegible] [illegible] prout docens actualiter
et docens magis [illegible] prius, ut videre est in vocibus respective [illegible] et
[illegible].

Ad hoc ... ad maiorem: actiones 217

[illegible] fit artefactum permanens post actiones propias, non fit pura ars docens,
sed effectione artefacti quod fit; ideo; quibus fit artefactum permanens post
actiones proprias, non maior. Ex aliquibus artibus factivis permanet
durans post transacta actiones ab ipsis artibus directa: unde in tali opere ac
tio fiunt non per ipsam artem cum alia tali artefacti, sic rectitudo imago ne
picturis, et domus respective architecturae. Ex aliis ex artibus acti
vis nihil remanet non durans post transacta actione ab ipsis artibus directa:
unde in tali opere actio activa per artem cum alia talis artefacti, sic
saltatio ordinatio pedum motus respective artis saltandi, et motus [illegible]
[illegible] ordinatus animalis [illegible]. Nihil [illegible] inductum
apparet in eo, quod pura artificialis logica est in actionibus, si actio [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible], sicut [illegible] [illegible] habitualiter [illegible]
[illegible] in specie [illegible], nullius roboris erit ars, quae sic [illegible]
[illegible] relinquitur: actiones, quibus fit artefactum non [illegible] magis [illegible]

oonis diligentis ad afectionem mortalem, q^d hb; et aes instinu struct^{is}
ones quae ptanteache loog: q^d aes indotes in ssto mea prona loog;
q^d aes dittau in Tio do a male padmg loog, q^e niat pre Palanco In
Lea huius Opranis.

Ad 2a cum dicto maxi neomi zaz, cuiuo
118 to adsigza pbau in facile p^o cipil; dificile eny intelgi pt quaz na
la recta obiom dispositio, ad q^s siloquus atendat, recte p cedet, quez
ng recta, l recta dispng hbe in se ho, ad q^s siloquis atendat, nec
se cedet, nulla ptcato, quez teplabiles, pt la quez in actg ti,
llo derato mo in obng vendentis Dissid. 2a mixis euidat ycto
pbac huic interrogationi ocarng pbd: lrez q^d loquus atendat ad obi
on tale loog, ln^o si h neq: q^d nulla e pbao. Sixeq: q^d req q^d
loquus atendat ad ens rationis obva, dficity q^d xta Palanco e obnesta
loog. Et cohabet mene Palanco nobis pns eadme q^d si loquus
reveat ad directione pavg ad quatinna actibg, quz rebanna doctng
e obng tale loog, depone erraudi pencito, et vt n depon at pencito
erraudi, tenebit atendere ad ens rationis obvu, e ficta! neq an
g d pauttas de scribente desupra; de larg reg^s loq lo quibulat
endere ad ens rationis obvy, e ficere, q^d xta Palanco e obnesta
loog, sicut pra obra litany e obne ste loog, anns scribendi, l q^d
loquus bet atendere ad direct^{ones} pavg ad que ptinca actg, quzxta
reog opiong e obng ste loog: Quing calib erdad bemen prquezonis o; inbst:
Ad 3g quez d mazz: xta S. Thomam loga verdit circa rationes, studens
omni facia circa rationes maxg que est, quod ~~necesitas~~ necessitas log. addigen

dos accurati, sicut aeque non domesticae addecet vitas alterius manuum

tuis, ideo, quod alia, nomenque et versa in ki, nec deinde. Si autem dicitur

ma; et domi tam [illegible] modo: aliis loga ostendam mecum, et prima prata

quod ad Palancio

Obiicies 4º: Syllogismus: omnis logicus est homo; atqui

quidam lapis est logicus; ergo quidam lapis est homo, est tamen recta praemissa [illegible] omne

[illegible] praemissa. Et praedictus syllogismus est logicus per se [illegible] aliqua

facit tale: ergo directio pava [illegible] omni nec sufficiens, datur

ops per se [illegible] aliqua [illegible] tale: ergo [illegible] lege [illegible]

pava [illegible] aliquis. Utraque [illegible] inferentia, et manens [illegible].

[illegible] maior 1º praedictus syllogismus non est: probatur. Recto antecedens: quia [illegible] falso

falso nihil infertur. 2º praedictus syllogismus non est [illegible] regulas logicae Aliquis,

neque [illegible] regulas logicae Topicis, neque [illegible] regulas logicae Sophisticis: ergo. Recto 1ª

probatur antecedens: quia praedictus syllogismus [illegible] falsis. Recto 2ª [illegible]

probatur antecedens: quia si praedictus syllogismus [illegible] extra regulas logicae Aliquis, [illegible]

[illegible] est extra regulas logicae Topicis aut Sophisticis, [illegible] logicae Topicis, et Sophisticis

[illegible] regulis logicae Aliquis. [illegible] praedictus syllogismus neque

[illegible], aut omnis, et [illegible] quantum facta [illegible], aut

[illegible] tribuit [illegible] [illegible] obiecto, quod [illegible]

[illegible] praedictus syllogismus non [illegible]: ergo. 4º: [illegible]

[illegible] quia [illegible] obiecto; et praedictus syllogismus [illegible]

[illegible] obiecto: ergo praedictus syllogismus non est [illegible]: ergo.

Ad obiectionem [illegible] neque omni

[illegible]

ex falso de falso, ex 4 vero, ut vero ..., et ex dicto, ... infert; sed necesse verum, sicuti vero ex dicto sola infert ... verum, et talis ... ex vero non nisi verum; si autem dicatur ... falsum, ex ansa ... ex dicto ... potest inferri ... verum, ... potest inferri ... falsum, ... talis ... ex falso aliquando verum, aliquando falsum: ad illam ... non potest ... necessario ... sit dicto, nec obligat falsitas, ... dicto. ... 2

... minoris ... ... antecedens ... syllogismus, ... quilibet alius ... , ...

... ratione ... syllogismus ... , ... tamen syllogismus ... ratione ... ...

... ... aliqui syllogismus ratione ... ... , ...

... ... , ...

... ... syllogismo ... ... verum ...

... ... , ... : ... ... verum ... , ...

... ... ; ... ... , ...

... ... ; ... ... patet.

... ... :

... ... , ... syllogismi, ...

... , ... , ... , ...

... ... : ... ... ,

... si ... ... syllogismi admittere nolint, ... , ...

mirandum nil ... , nisi ... ... ; ... ...

in hac ... ... : ... ... syllo

... ... , ... , ... ,

ob rationem obiectivi eius obiecti, quod habere nequeunt, videlicet, independentiam.
Ad 2um eiusdem minoris probationem, omissa maiori probatione, distinguo minorem
consequens. Obiectivitas: de esse communi nudae explicationis totum, concedo; solam efficientiam,
ad quod necesse requiritur obiectivitas definitionis explicantis eius esse explicata, subdistinguo
loquendo de actu huiusmodi obiectivitas, si loquitur cum ratione affirmationis in ordine
habitudinis, quae excitata dicitur, si quod in prius [illegible] eius terminabiliter
eius intellectio, ad quod nullatenus requiritur obiectivitas talis argumentis eius obiecti.

Quaestio 3a.

De obiecto attributionis logicae.

Nota.

Circa praesentem difficultatem sententia offertur.

Ex doctrina de explanandi, 422

Constituendi quod obiectum attributionis facilius pateat, ob diversitatem opinionum assignantium obiectum attributionis logicae, quae non [illegible] namque de eadem, quae re-
ferebat [illegible] lib. 2o. Cap. 5 declaransque huius difficultatis resolutionem
nullam procedendam esse, quae clare de ea dicit percipiendum hic obiectum attributionis
facilius pateat, est id, ad cuius effectionem ordinantur scientia, quae tractat, id quod ab
ipsa fieri respicit, quod ut tamen [illegible] singularis, [illegible] absque ulla dubitatione
esset: sic scientiae rei publicae, et imago perfecta reipubli-
cae. Hic obiectum attributionis facilius patet esse id, quod scientia tractat, et [illegible]
ad obiectum attributionis effectionem, et quod ab ipsa fieri respicit proprie [illegible]
[illegible]: sic scientiae rei publicae, et colonus in [illegible]
perfectionis. Hic logica totalis, et ad quam [illegible] rationes definitionis, divisio-
nis, et argumentationis; unde obiectum attributionis logicae, est id, quod [illegible]

piendi, et inveniendum tanquam finis ultimus vel definitionis, divisionis, et argumentationis.

His prænotatis, in hac difficultate assumo cum Complutensibus, Conimbricensibus, Fonseca, Rubio, Toledo et aliis supra citatis [illegible] pluribus [illegible]: obiectum adæquatum logicæ esse secundas intentiones. Probatur [illegible]: id est obiectum adæquatum logicæ, ad cuius effectionem ordinatur logica [illegible], et quod ab ipsa logica respicitur [illegible] tanquam finis ultimus [illegible] assequendum [illegible]; sed ad secundas intentiones effectionem ordinatur logica [illegible], et secundas intentiones [illegible] tanquam finis ultimus [illegible] assequendum [illegible]: ergo obiectum adæquatum logicæ est secundas intentiones. Maior [illegible] obiectum adæquatum logicæ [illegible]. Probatur minor pars: ad secundas intentiones effectionem ordinatur logica [illegible], [illegible], [illegible], quantitates, qualitates, oppositiones, [illegible], et [illegible]: ergo ad secundas intentiones effectionem ordinatur logica [illegible]. [illegible] logica [illegible] quantitates, qualitates, oppositiones, [illegible], et [illegible] ad disserendum; et [illegible], et [illegible] a logica respiciendum. Probatur [illegible] minor pars: logica est scientia directiva ad disserendum: ergo secundas intentiones a logica respicitur [illegible] tanquam finis, in cuius assequutionem [illegible]. [illegible] logica [illegible]. [illegible] secundas intentiones [illegible] definitiones, divisiones, et argumentationes [illegible]: ergo si logica est scientia directiva ad disserendum, secundas intentiones [illegible], et [illegible] a logica respicit [illegible] tanquam finis ultimus, in cuius assequutionem [illegible].

Nota obiectum adæquatum [illegible]

logos adaequus, et totalis est 3 g sctd mes, et quilibet sctdi mes adaequa speciei

2ª ius est obiectum attribuenti inadaequum, et partiale logos adaequus, et totalis in-

adaequus, etc. et totale logos inadaequus, et partiale respective. Explicatur ponitur, quod

partialis logos adaequa, et totalis claudit, sive complectitur logos definitionem, divisionem,

et argumentationem: quod obiectum attribuentis adaequum, et totale logos, adaequum et totalis

est 3 sctdi mes, sive definitio, divisio, et argumentatio, et quilibet sctdi mes adaequa

speciei 2ª ius, definitio vero, est obiectum attribuentis inadaequum, et partiale logos adaequum

et totalis. Itaque: logica inadaequa, et partialis claudit, sive complectitur hylogos

definitiva vero: quod quilibet sctdi mes adaequa speciei 2ª ius, vero definitio est obiectum attri-

buenti adaequum, et totale logos inadaequum, et partialis respective.

Sa. 2a.

Nostra sententia ab obiectionibus defenditur.

Obiectio prima ex favore P. 425

Porro obiectionis, obiectum attribuenti logos est sola definitio: obiectum attribuenti logos est

principium, partis logos, et principium attributionis logos est sola definitio: quod obiectum attribu-

enti logos est sola definitio: quod probatur minor, sicut principium et caput rei est idea essen-

tialis; ita principium partis logos est sola definitio explicans essentiam rei; et explicatio essentiae

est sola definitio: quod ad obiectionem Respondetur maiori, negando minorem, ad idem probandum

negamus minorem: nam sicut principium est etiam totius inadaequati, pro sola parte al-

te, quae pro altera; quod hoc est essentialis et differentia non sola al, ut etiam tale: itaque ratio

essentiae partis logos, inadaequum pro sola definitione, et post definitionem divisionem, et argu-

mentationem: quod logica essentialis, et differentia non solum definitiva, et divisiva, et argumentativa,

ergo logica definiendi scientia et ad disserendum, sive ad definiendum, dividendum, et argumentandum

est facultas.

Obiectio secunda ex favore Nobilis 426

Ludovici, et Stephani, Spinula, aliquorum quorumdam, et aliorum asserentium, obiectum attribuenti logos esse

solq. argetanz: 2°. ad eiusd. effecionem ordinata loca carnaque exacta, et solo ab psaloga

respicit pl. se tanquam finis ulmus, in cuius effigie velut quiescit, & ob hanc ambo

ns loqz.; 3°. ad solius argetanis effecionem ordinat loca carnaque exacta, et solo

argetao ab psaloga respicit pl. se tanquam finis ulmus, in cuius effigie velut quie-

scit: 4°. ob hanc ambo loquuntur, et sola argetanis 5°. ob quam mix: ad argetanis effecionem

ordinat os a destione, et divisione, destio, et divisio ab psaloga respiciunt pl. se tan-

quam finis ulmus, in cuius effigie velut quiescit; 5°. ad solius extotalis effecionem

ordinat loca carne, quae exacta, et sola argetao ab psaloga respiciuntur

quam finis ulmus, in cuius effigie velut quiescit. Quaestio nunc pro explo-

ratione examinis dedunt. Resp. ad ans: destio, et divisio sunt naae, vel prae argetanis:

2°. ad argetanis effecionem ordinat loca destione, et divisione, destio, et divisio ab

psaloga respiciunt pl. se tanquam finis ulmus, in quibus effigie velut quie-

scit. Ans: Ista in his argetanibus: 2°. sequens est aliqui, at Bucephalus est

equus: 2°. Bucephalus est aliquis: aliquid et quale, aliud et quale; et equus

est al: 2°. est aliquale, aliud quale: ergo destio aliquale est par his, et divisio al-

aliud et quale, aliud et quale est par his.

Ad obiectionem, summari de ea ga. corpora

227 et totali, nego de mixt. de eadem, ad mixtionem probationem. Resp. ans. proba: ad ar-

getanis effecionem ordinat loca ad extotalem destionem, et divisionem, 2°. loca ad de-

stionem, et divisionem, nec est ans. prob. Ad etiam argetanis ans. prob: destio, et

divisio ab loca ad extotalem respiciunt pl. se tanquam finis ulmus, in quibus ef-

figie velut quiescit, 2°. ab loca ad destionem, et divisionem, nec est eiusdem argetan-

tis prob. Ad ans. probationem: Resp. ans: destio, et divisio sunt naae, vel prae ar-

getanis, et sic in psalis invenitur, ob quam argetao ab loca respiciunt, et rursus

p[er] se dis; et in p[rese]ntis n[on] invenit[ur] rao, ob q[ua]m angtas aloga resp[ici]t, et id[em] dic[itu]r p[er]

se, nec ans. Disc[reti]o et divisio p[ro]p[ri]e sit a[liqua] p[er]te angtaris, et bene p[ro]bat angtaris,

quas obtio in adiaga ans, ultimi p[ro]baon[em] affert, rcong h adsigm[ati]e p[ro]bat de

stine, et divisione, que sit obong anibunis loca et desp[ec]tu, et divisio n[on] sedo

ti anibunis loca et angtatiag, in quo nullus e[st] invenien[s], sed nullus in

eo e[st] invenien[s], q[ui]a angtas et obta anibunis loca et angtatiag, et n[on] do

ti atribunis loca et desp[ec]tu, et divisio. Vnde ig n[on] soly in angtane, de eg de

desp[ec]tione, et divisione invenia[tur], laoo p[er] q[ua]m angtas aloga resp[ici]t, et id[em] p[er] se,

scil[ice]t rao m[ed]i[i] scidi; inde e[st], q[ui]a n[on] sola angtas, de eo desp[ec]tio, et divisio sit obong an-

tribunis loca. Istud in re[spon]sione: disc[ussi]o 428

Et dico sola tractan[da] aloga p[er] angtang: q[ui]a desp[ec]tio, et divisio h[ab]ent respiciunt a-

loga p[er] sepsas: q[ui]a desp[ec]tio, et divisio n[on] sit obong anibunis loca. Probat ans: q[ui]a

o sola tracta[ta] aloga p[er] angtang: q[ui]a desp[ec]tio et divisio sola tractan[da] aloga

p[er] angtang. Probat d[e] qua: ideo p[ro]p[ri]e sola tracta[ta] aloga p[er] angtang, q[ui]a p[ro]p[ri]o

e[st] naa sua paris angtaris; et desp[ec]tio, et divisio sit naa sua paris angtaris:

ergo si p[ro]p[ri]o sola tracta[ta] aloga p[er] angtang desp[ec]tio, et divisio sola tractan[da] aloga p[er]

angtang = Ad instantiam, neg[o] d[ic]ta ans, ad cuius p[ro]baon[em], d[ic]to ans, neg[o]

d[ic]t[a]m, ad q[ua]m p[ro]baon[em] neg[o] maiore[m], p[er] carly. Rao, ob q[ua]m p[ro]p[ri]o continua tracta[ta]

aloga p[er] angtang, n[on] e[st] q[ui]a p[ro]p[ri]o e[st] naa sua paris angtaris; sed q[ui]a e[st] paris, ui[n]d[e]

invenit rao, sive in qua n[on] invenitur rao, p[er] q[ua]m tota, scil[ice]t angtas, aloga resp-

ic[it] p[er] se, que d[ic]ta rao e[st] rao, et d[ic]tr m[ed]i[i] scidi. Ex hic suum d[ic]to dispar[ita]te d[ic]ta

paritas: p[ro]p[ri]o sola tracta[ta] aloga p[er] angtang, q[ui]a in p[ro]p[ri]o n[on] invenitur rao m[ed]i[i]

scidi, ob q[ua]m angtas aloga resp[ici]t, et id[em] dic[itu]r, et tracta[ta] p[er] se; at in desp[ec]tione, et divi-

sione invenit[ur] rao m[ed]i[i] scidi, ob q[ua]m angtas aloga resp[ici]t, et id[em] d[ic]i[tu]r tracta[ta]

p[er] se. Explic[at] doctrinam in ma[te]ria Hermeneia, q[ui]a ita Porta ordine

ad distinguendas, & ad totum; nihilominus carmen hexametrum ab eius superiori
frondit, & tractandum pro ut, quod in ipso, sicut & in disticho invenitur tam pro ut ista a lo
etica, metra videlicet dispositio; ad quilibet definitio, divisio alius a ordinandum ad cognos
cendas partes ad totum, indefinite tamen, & divisione, sicut & ratiocinatione, sive
nulla ratio pro ut ista alia: quilibet definitio, & divisio aliquid a ordinandum ad cogi-
tare tandem partes ad totum, nihilominus definitio, & divisio eloquenti spiritum frondum,
& tractandum pro ut. Explanatur etiam pro hac doctrina in manu hominis pictura, quae est de
ratione attribuentis perfectionis, & in ordinando applicationem ad totum horum picturam partes
ad totum.

Objectio 2a in favorem Oarez, Hurtado, & Arriaga

229 ba ostendit, obiectum attributionis logicae esse sola demonstratio: id est obiectum attributio
nis logicae, quod est perfectio intellectus humani; sed sola demonstratio est perfectio
intellectus humani: ergo obiectum attributionis logicae est sola demonstratio: probatur. Minor ostendi-
tur ad demonstrationem deducendum intellectus humanus per suam operationem = probatur 1o:
id est obiectum attributionis logicae, quod est obiectum perfectius posterius logicae; sed sola demons
tratio est obiectum perfectius logicae: ergo obiectum attributionis logicae est sola demonstratio:
probatur = probatur 2o: id est obiectum attributionis logicae, in quo quiescit intellectus; sed in
sola demonstratione quiescit intellectus: ergo obiectum attributionis logicae est sola demonstratio:
probatur = probatur 3o: syllogismus probabilis non est obiectum attributionis logicae: ergo obiectum attributionis logicae
est sola demonstratio: probatur. Probatur antecedens: syllogismus probabilis non est medium sciendi: ergo syllo
gismus probabilis non est obiectum attributionis logicae. Probatur antecedens: syllogismus probabilis est medium o-
pinandi: ergo syllogismus probabilis non est medium sciendi.

Ad objectionem Respondetur: id est obiectum attributionis

230 logicae, quod est perfectio extensiva, & terminativa intellectus humani, Concedo; quod
sit intensiva, nego maiorem. Deinde; sed sola demonstratio est aliqua perfectio =

ittae humi, ido, ob perfectio, no mihi, d q̄s. Demonstratio e alq perfec
tio scientiae humanae: est e complementum perfectionis illius; ntamen e ais perfe
tio scientiae humanae. Ratio: nam scientiae humanae, ut perfecte cognoscat, debet co
noscere quaid est, pter, d̄ qualiter: q scientiae humanae, ut perfecte cognoscat,
debet cognoscere p definitionem, p q̄s cognoscit rem quaid est, p divisionem, p q̄
cognoscit rem quad ptes, d p argumentationem, p q̄ cognoscit res quale sint. Quam
demonstratio sit ultimum complementum perfectionis scientiae humanae ex q̄ ha solum
demonstrationem, et perfectionem scientiae humanae, scientia & hunc p perfectionem p syllogismum
probabilem ex: demonstratio cognitione allata, uponi quadrare videtur: nam licet demon
stratio e perfectio scientiae humanae, q ad demonstrationem et certa scientiae humanae
sunt per operationem; etiam ad syllogismum probabilem et certa scientiae humanae sunt per
operationem: q etiam syllogismus probabilis e perfectio scientiae humanae. Quia scientiae humanae
ad ultimum, quo scit res obiective probabiliter cognit, scientia, quo scit
res obiective certum, et claram modum cognit: syllogismus, e obiective attributum, pure
non solum perfectio scientiae humanae, et etiam perfectio scientialis: ac
deinde syllogismus obiective attributum pure complectitur non solum demonstrationem, per q scientiae
humanae certum, et claram modum obiective cognoscit, etiam definitionem, divisionem, et sylo
gismum probabilem, p q̄ scientiae humanae probabiliter, ac dissensu q̄s, obiective cognoscit.

Ad 3am resp. obiectum attributum logicae 431

e solum id q e obiectum perfectius pure: nam non e obiectum perfectius Physicae, et ta
men non solus non e obiectum attributum pure; Deus etiam e obiectum perfectius
Metaphysicae, e tamen non solus Deus e obiectum attributum pure: q licet demons
tratio sit obiectum perfectius logicae, non illo solo demonstratio est obiectum attributum lo
gicae. Ratio autem e: q licet definitio, et divisio sint perfectiones demonstratione, pu
re tamen, sicut et pura demonstratio rationem probabilem obiective ac alio a scientia
quaeritur, et receptus mihi videtur. Patet: non adeo certum e, demonstrationem obi

perfectionem logicae, ut id ait P. Ponton asserens, definitionem, divisionem et argumentationem perfectiones
unde omissa maiori pro dicta, probatur minor eiusdem argumenti = Probatur itaque argumentum ex eo quod omnis
res in obiecto attribuente logicae placet, ut in quo scientia quiescit, et in quo logica quiescit
cit. Atqui autem quies intellectus quae sit in evidentia magis non pertinet ad logicam, hinc
tota quies est in scientia ex evidentia; hinc est quod logica non quiescit in sola demons-
tratione, licet scientia in sola demonstratione quiescat. Et nec scientia in sola demons-
tratione quiescit; nam si scientia quaerat esse rei, et etiam demonstrationem, et intellectus
quiescit; si autem quaeritur de propria proprietate, quiescit etiam toto, et in demonstratione:
unde omissa maiori, pro dicta probatur minor = Probatur itaque argumentum negando ans., et dicendo
ens probabile. Ad ans.: silogismus probabilis non est medius sciendi, sed medium sciendi est demonstratio
ne opinandi, et non; sed medium sciendi est ille actus certus discurrendi, sicut manifes-
tatio logica obiecti, non enim, eius probatio ipsi sciendi deservit.

Obiectio 4.a: logica est una sui: ergo obiectum attribuentis
432 logicae est unum: ergo obiectum attribuens logicae non est et est: ergo obiectum attribuentis logicae non
est scientia media. Probatur, quia: quia est unum, sui non accipit unitatem ab
unitate obiecti attribuentis ipsius = Haec est obiectio Sabandi, quam solvit obiectio ipsa
retorquens: logica est una sui: ergo obiectum attribuentis logicae est unum: ergo si est obiectum attri-
buentis logicae est silogismus demonstrativus, obiectum attribuentis logicae non erit silogismus
probabilis; et si obiectum attribuentis logicae est silogismus probabilis, obiectum attribuentis logicae non
erit silogismus demonstrativus. Haec ultima deducta videtur Sabandi ipsi,
logica per se agente tam de silogismo probabili, quam de silogismo demonstrativo = Dicendum
ad obiectionem negando ans.: logica est una sic unitate morali, concedo; unitate physica,
nego ans. Et ita distinguo: ergo obiectum attribuentis logicae est unum unitate morali,
concedo; unitate physica, nego, et ita distinguo. Sub hac explicatione non procedit.

Obiectio 5.a: Scientia media est pertinet ad Metaphy
433 sica: ergo obiectum attribuentis logicae non est scientia media. Probatur ans.: definitiones, divisio

nes, et accidentia pertinent ad metaphysicam. Probatur antecedens quoad 1am partem: ad metaphysicam

pertinet tradere essentias rerum: sed definitiones, quibus traduntur essentiae rerum, pertinent ad me-

physicam. Probatur antecedens quoad 2am partem: ad metaphysicam pertinet tradere distinctiones rerum: sed

divisiones, quibus distinctiones rerum traduntur, pertinent ad metaphysicam. Probatur antecedens quoad

3am partem: ad metaphysicam pertinent principia, quibus argumenta nituntur: sed accidentia, quae

nituntur huiusmodi principiis pertinent ad Metaphysicam. Respondeo ad obiectionem negando antecedens: distinguo

[illegible] tamen maiorem, et principia, quibus nititur, pertinent ad metaphysicam, omitto; [illegible]

negatur, et antecedens, non enim, et [illegible]. Ad metaphysicam enim pertinet inquirere rerum

essentias, et distinctiones, et omitto etiam ad primam pertinere principia, quae logica [illegible] ad

suas regulas, et [illegible] demonstrandas; ad logicam tamen pertinet definitiones [illegible]

[illegible], et divisiones, quibus essentiae rerum, et rerum distinctiones explicentur, essentiae [illegible]

[illegible], quamvis illa principia ad metaphysicam pertinentibus nitantur, [illegible]

[illegible] logicam, quae regulas [illegible] ad [illegible] despondens, essentias [illegible]

[illegible], divisiones et accidentia: [illegible], sive [illegible], [illegible]

maiorem, et principia pertinent ad metaphysicam; [illegible], et [illegible] pertinent

ad solam logicam. [illegible] ad [illegible] obiectiones.

Obiectio 1a in favorem [illegible] asserentium obiectum

[illegible] logicae: [illegible] P.P. [illegible] Philosophorum asserunt logicam esse [illegible]: [illegible]

[illegible] attribuens logicae [illegible]: [illegible] 1o obiectum attribuens logicae [illegible]

[illegible] et [illegible] logicae [illegible]: [illegible] obiectum attribuens logicae [illegible];

[illegible]: [illegible] logicae [illegible] errorem; et error [illegible] veritatis: [illegible]

[illegible] logicae [illegible] = [illegible] 2o: [illegible] Anselmum [illegible]

[illegible], quae [illegible]: [illegible] logicae [illegible] rectitudinem, quae [illegible]

[illegible]: [illegible] obiectum attribuens logicae rectitudo, quae non [illegible]: [illegible]

[illegible] logicae [illegible]: [illegible] 3o: [illegible]

[illegible] logica [illegible], [illegible] obiectum attribuens [illegible]

[illegible]: [illegible] obiectum attribuens logicae [illegible]: [illegible] 4o: [illegible],

quam legem significat, licet non explicet ut aliqua significatio: [illegible] obligationis lex est veritas: patet.

Ad distinctionem [illegible] [illegible], veritatem [illegible]

235 dico primo: lex aeterna est veritas cuiuslibet, nego; lex est scientia veritatis artificiosae, subdistinguo; lex est scientia veritatis artificiosae secundum quod veritas artificiosa dicit [illegible] actus, concedo; secundum quod veritas artificiosa dicit terminum actus, et [illegible] obiecti, nego consequentiam. Lex non est scientia veritatis cuiuslibet; quia lex non spectat ad alias veritates; neque est scientia veritatis artificiosae secundum quod veritas artificiosa dicit terminum actus, et [illegible] obiecti, ut sic, sed obiective: quia lex ad [illegible] mediate et indirecte respicit cuius obiecti, est scientia veritatis artificiosae secundum quod veritas artificiosa dicit [illegible] actus, ut sic, secundum praecise artificiosa: quia lex est formaliter directive, et [illegible] distinctio [illegible] artificiosae, quibus [illegible] comparatione obiecti.

Ad [illegible] [illegible], D. minorem: [illegible]

236 [illegible] lex est veritas quaelibet, nego; est veritas artificiosa, subdistinguo; secundum quod veritas artificiosa dicit [illegible] actus, concedo; secundum quod veritas artificiosa dicit terminum actus, et [illegible] obiecti, nego minorem et consequentiam. [illegible] [illegible] negant. Ad [illegible] [illegible] maiorem: [illegible] lex est error oppositus veritati quaelibet, nego; error oppositus veritati artificiosae, subdistinguo; error oppositus veritati artificiosae secundum quod veritas artificiosa dicit [illegible] actus, concedo; error oppositus veritati artificiosae secundum quod veritas artificiosa dicit terminum actus et [illegible] obiecti, nego maiorem. D. minorem: [illegible] error oppositus veritati artificiosae secundum quod veritas artificiosa dicit [illegible] actus, [illegible] veritati quaelibet, nego; [illegible] veritati artificiosae, subdistinguo; [illegible] veritati artificiosae secundum quod veritas artificiosa dicit [illegible] actibus, concedo;

sed q[uo]d [illegible] antecedens [illegible] no[n] [illegible]

[illegible]

[illegible] antecedens [illegible] antecedens [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] antecedens sed q[uo]d [illegible]

[illegible]

[illegible] facile [illegible]

Ad 2um dico, et ad [illegible] Anselmi [illegible] 437

[illegible] antecedens [illegible]

[illegible]

[illegible] antecedens [illegible]

[illegible] Ad 3um [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] a q[uo] adeo bonitas [illegible]

[illegible]

dico, [illegible]

[illegible]

[illegible] sicut saepe diximus.

Disputatio 2da. De Distinctione rationis.

Nobilissimam, utilissimamque, ex Theologicis, et totius Philosophiae, disputationem aggredimur: nulla enim difficultas tum in Philosophia, tum in Theologia, de cujus enodatione hujus disputationis notitia non sit utilissima, quidquid Philosophi et Theologi in ea ponunt. In ea Distinctionis accidentis omnia ea, quae possumus clarius et brevius pertractabimus.

Disputatio Prima. De Distinctione reali.

Quaestio Prima.

De Distinctione actuali reali.

Sectio 1a.

Explicatur distinctio actualis realis, et quaenam sit ejus opposita.

Ratio, et Caput

138 Distinctio actualis realis, quae etiam distinctio actualis realis appellatur, est non identitas realis. Ut plenius explicetur, recolendum, et deinde circa eam distinctionis oppositae conceptum, ut ipsa explicatione obscurari videatur. Distinctio realis est duplex: alia est qua unum independenter ab omni operatione intellectus; sic distinctio realis Petrus et Paulo, formaliter realis, cum Petrus sit independenter ab omni operatione a Paulo. Identitas realis est formalis, qua unum independenter ab omni operatione est id, quod est: sic identitas realis Petri cum Petro est formalis, cum Petrus sit independenter ab omni operatione Petrus. Distinctio realis alia est adaequata, alia inadaequata. Distinctio realis adaequata est, quae est inter entitates communicantes in aliquo tertio numerice eodem, et in solo numero, ut dicitur distinctio realis, quae est inter duas res, [illegible] in nullo tertio numerice eodem communicant. [illegible] realis inadaequata est, quae est inter entitates communicantes in aliquo tertio numerice eodem, et in solo numero dicitur distinctio realis, quae [illegible]

inter binarium distans per, et palo, et binarium distans per, et Antonio, quae inaliquo sunt numero, et distant numerice, videlicet per

Adhaec distinctio realis [illegible] alia est ex natura rei. 219

est realis independenter ab [illegible], dicitur distinctio realis ex parte rei, et distinctio realis [illegible] ab [illegible], et est distinctio realis per [illegible] a parte. Ita [illegible] identitas realis [illegible] negatio distinctionis realis adaequatae. Quare [illegible] identitatem realem [illegible] inter se, et [illegible] realiter [illegible] realiter. [illegible] distinctio realis adaequata [illegible] a parte [illegible] distinctione reali [illegible] si [illegible] distinguuntur realiter adaequate [illegible] realiter adaequate a parte, [illegible] a parte. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] distinguuntur realiter [illegible] ab anima, [illegible] distinguuntur realiter [illegible] ab anima, si [illegible] realiter [illegible] cum anima, aut si anima [illegible] distinguitur realiter adaequate a corpore. [illegible] [illegible] [illegible] realiter [illegible] ab anima, [illegible] anima [illegible] corpori; [illegible] [illegible], [illegible] realiter [illegible] cum anima, [illegible] anima distinguitur realiter adaequate a corpore: [illegible].

Deinde distinctio realis alia est absoluta, alia modalis. 220

Distinctio realis absoluta est ea, quae versatur inter entitates absolutas: huiusmodi est distinctio realis quae versatur inter patrem, et palum. Distinctio realis modalis est ea, quae versatur inter entitatem et modum, aut inter [illegible] et modum: huiusmodi est distinctio realis, quae versatur inter [illegible] [illegible] patri, et [illegible] [illegible] patri [illegible] patrem, et [illegible] [illegible]. [illegible] absoluta [illegible], quae realiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] modalis [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Praeterea distinctio realis alia est numerica, alia specifica, alia generica. Distinctio realis numerica est ea, quae versatur inter entitates numerice realiter [illegible]: huiusmodi est distinctio realis, quae versatur inter patrem, et palum. Distinctio realis specifica est illa,

quae versatur inter entitates reales specifice distinctas: huiusmodi est distinctio realis, quae versatur inter Petrum et Bucephalum. Distinctio realis generica est illa, quae versatur inter entitates reales genere distinctas: huiusmodi est distinctio realis, quae versatur inter Petrum et lapidem. Denique distinctio realis alia positiva, negativa alia. Distinctio realis positiva est illa, quae versatur inter entitates positivas: huiusmodi est distinctio realis, quae versatur inter Petrum et Paulum. Distinctio realis negativa est illa, quae versatur inter entitates negativas, aut inter entitatem positivam et negativam: huiusmodi est distinctio realis, quae versatur inter negationem Petri et negationem Pauli, aut inter Petrum et ipsius negationem. Ananque demum negationes quae in se ipsis negationes sint, dicuntur [illegible], quae a nobis in particulari [illegible].

Sectio 2ª.

In quonam formaliter consistat Distinctio.

Prima in Ordine sententia consistit,

1ª distinctionem realem formaliter consistere in positivis entitatibus quae distinguuntur. Hanc sententiam defenderunt Dominicanus, Durandus, Doctor Angelicus, P.P. Molina, Valentia, Fonseca, Arrubal, Toletus et Hurtado, et plurimi recentiores. 2ª in ordine sententia, distinctionem realem formaliter consistere in negatione physica identitatis realis entitatis alicuius superaddita positivis entitatibus, quae distinguuntur. Hanc sententiam tenuit Doctor Subtilis, quem deinde imitatus Palancio: pro hac eadem sententia citari solent Cardinalis [illegible], et P.P. Arriaga, et Polizzi. 3ª in ordine sententia censet, distinctionem realem formaliter consistere in quodam accidenti positivo superaddito entitatibus, quae distinguuntur, quod accidens relationis dicit [illegible]. Hanc sententiam amplectuntur Henricus, Mancinus, et alii apud P. Ponce. 4ª in ordine sententia quae est aliquorum recentiorum, distinctionem realem formaliter ponit tam in positivo, tam in negativo. Sed non omnes eodem modo discurrunt: nam alii judicant, conceptum adaequatum distinctionis realis formaliter consistere in complexo ex positivo et negativo resultante; alii vero censent, conceptum adaequatum distinctionis realis formaliter sufficienter consistere in positivo, et etiam formaliter sufficienter consistere in negativo.

sunt in ipsis entibus, quae distinguuntur. Probatur, et clarius ex. loquamur de distin-
ctione xli pal a palo: distio xlis pali a palo formalis consistit in eo, per quod pau
distinguitur xlit a palo; et per suum esse paus xlit distinguatur a palo: ergo distio xlis pali
a palo formalis consistit in esse pali: ergo distio xlis formalis consistit in ipsis entibus, quae di-
stinguuntur. Ad quam ex ipsis locutus fuit, et ipsa recte deducitur, quod dicendum est de di-
ctione xli pali a palo dicendum etiam proportionaliter de distinctione xli cu-
iuslibet alterius entis a quolibet alio. Maior ipsa ex ipsa distinctionis xlis de-
clarat. Probatur minor: entitas pali est differentia individualis pali; et per suam differentiam indivi-
dualem paus xlit distinguitur a palo: ergo per suum esse paus xlit distinguitur a palo. Anteceden.
maior est: quia entitas pali sicut et quaelibet alia est sua differentia, diversus a differentia
entis pali, sicut et cuiuslibet alterius est differentia individualis pau. Probatur minor; quia
suam differentiam individualem paus xlit distinguitur a palo: ergo per suam differentiam individualem paus
xlit distinguitur a palo. Ad quam est ratio: non differre, et distinctum esse dicuntur. Ratio antecedentis est: nam
munus differentiae individualis est facere, ut ens, cuius differentia est, xlit differat ab alia: sed munus
differentiae individualis pali est facere, ut paus xlit differat ab alio: ergo per suam differentiam individualem
paus xlit differt a palo. Secundo: distio xlis formalis consistit in ratione formali, per quam
[illegible] ante operationem intellectus, nec alterius distinguitur differentia individualis pau ante operationem intellectus a
palo: sed per suam differentiam individualem paus ante operationem intellectus differt a palo, et distinguitur
a palo: ergo distio xlis pali a palo formalis consistit in differentia individuali pali; et entitas pali
est differentia individualis pau: ergo distio xlis pali a palo formalis consistit in entitate; et sic distio
xlis formalis consistit in ipsis entibus, quae distinguuntur.

Respondent omnes adversarii, quod per suum esse
esse radicaliter, et fundamentaliter tantum, non formaliter distinguitur a palo; quia entitas pali est sola funda-
mentum, et radix relationis physicae dicentis xlis in paulo, et palo, quae est formalis physica
tantum, per quam paus est, et denominatur formaliter, et dicitur formaliter distinctus xlit a palo: quae

2° mystionis p[er] suq entis e radicalit[er] et fundamentalit[er] ch[ym]y, n[on] v[er]o formalit[er] calidum; q[uia] entitas ch[ym]
i so[lu]m fundam[ent]um, et radix caloris, q[ua]n[do] ... p[er] q[uod] ignis e[st], et de nova formalit[er] ...
re, et p[ro]ximo calidum. Ad p[rimu]m nat[ura]l[e] r[es]p[ons]io: pars p[er] suq entis formalit[er] distinguit[ur] a pa-
lo: ergo nulla e[st] resp[onsi]o. Prob[atur] ant[ecedens]: entitas p[ar]tis e[st] differentia individualis p[ar]tis; et p[ar]s p[er] suq
differentiam individualem distinguit[ur] formalit[er] a palo: ergo pars p[er] suq entis distinguit[ur] formalit[er] a palo.
Maior est de dicto in probatione nost[ri] Pr[incipi]i. Prob[atur] min[or]: pars distinguit[ur] formalit[er] a palo p[er] id,
q[uo]d e[st] formalit[er] distinctio alius p[ar]tis a palo; at differentia individualis p[ar]tis a palo e[st] formalit[er] distinctio
alius p[ar]tis a palo: ergo pars p[er] suq differentiam individualem distinguit[ur] formalit[er] a palo. Maior
est de: secundum pars p[er] distinctionem alius p[ar]tis a palo distinguitur formalit[er] ab ipso. Ergo pars distinguit[ur]
formalit[er] a palo p[er] id, q[uo]d e[st] formalit[er] distinctio alius p[ar]tis a palo. Prob[atur] min[or]: differentia individualis
p[ar]tis a palo e[st] formalit[er] differentia p[ar]tis a palo; at eo ipso modo, quo differentia individualis p[ar]tis
a palo e[st] differentia p[ar]tis a palo, differentia individualis p[ar]tis a palo e[st] distinctio alius p[ar]tis a palo:
ergo differentia individualis p[ar]tis a palo e[st] formalit[er] distinctio alius p[ar]tis a palo. Maior [illegible]
patet. Min[or] [illegible] ... q[uo]d differre, et distingui sint idem.

Ad p[rimu]m nat[ura]l[e] 2°: entitas p[ar]tis p[ro] prioritate ad nexum phy-
242 sicae aliquid: n[on] entitas p[ar]tis certa ad [illegible] p[ro] prioritate ad nexum physicam est fundamentum, et ra-
dix p[ar]tis physice nexus, et id, q[uo]d [illegible], nequit [illegible] fundamentum [illegible], et inter
p[ar]tis p[ro] prioritate ad nexum physicam n[on] e[st] palum: entitas p[ar]tis p[ro] prioritate ad nexum physicam
e[st] aliquid, et n[on] e[st] palum, sed e[st] aliquid, q[uo]d n[on] e[st] palum. Min[or] e[st] certa: n[on] alit[er] entitas p[ar]tis
p[ro] prioritate ad nexum physicam est identificata cum palo, et quin ... dis [illegible],
aut n[on] posset distingui p[er] nexum physicam a palo certa [illegible] evidens p[rinci]p[iu]m: quod idem
identicand[um], et ... identicand[um] ... e[st] [illegible]. Ex qua infert[ur]: ergo entitas p[ar]tis p[ro] prioritate
ad nexum physicam distinguit[ur] formalit[er] a palo: n[on] e[st] aliquid, et n[on] e[st] p[ar]s e[st] formalit[er] aliquid
formalit[er] diversum a palo: ergo entitas p[ar]tis p[ro] prioritate ad nexum physicam distinguit[ur] formalit[er] a palo. Ex
~~...~~ n[on] p[ro] prioritate ad nexum physicam n[on] da[tur] nexus physica, p[er] q[uo]d entitas p[ar]tis distinguit[ur] formalit[er]
a palo: ergo pars p[er] suq entis distinguit[ur] formalit[er] a palo: n[on] p[er] id pars distinguit[ur] for[malit]er

lit a p[illegible]; p[illegible] q[illegible] entit p[illegible] fealit de lo, cu p[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] entis p[illegible] [illegible] physica [illegible]

p[illegible] [illegible] entis p[illegible] [illegible] physica [illegible]

[illegible] prius [illegible]; [illegible] [illegible] p[illegible] formali [illegible] in [illegible]

[illegible] formali [illegible] entis p[illegible]: [illegible] prius [illegible]

[illegible] formalit. [illegible].

Contra [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] entitas [illegible] formalis, [illegible]

[illegible] formalit. [illegible], scil. calorq. entitas [illegible]

[illegible] formalit. [illegible] a [illegible]

[illegible] formalit. calidum; prius [illegible] formalit. [illegible]

[illegible] calorq. [illegible] entitas [illegible] calor, [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] calor, [illegible] [illegible]

[illegible] calidum; [illegible] formalit. [illegible]

entitas [illegible] calorq. [illegible]

[illegible] calor [illegible] entitas [illegible] physica [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] calidum, [illegible]

[illegible] formalit. [illegible].

Resp. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] formali [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] formali [illegible]

finitum, et limitatum distinguitur realiter a quolibet alio quod est finitum, et limitatum, sed ens

infinitum, et illimitatum distinguitur realiter a quolibet alio quod est finitum, et illimitatum, et licet [illegible]

[illegible] entium distinctorum per [illegible]; quia [illegible] distinctum ens finitum, et limitatum

omni aliunde finitum, et illimitatum nec [illegible] entis, neque ens finitum, et illimitatum per negationem

distinctum. Impugnatur 1° [illegible]

re finito posito, [illegible] sequuntur [illegible] positum, probatur, et separata ente infinito substantiali

[illegible] entis finiti ab ente infinito non distinguitur per realem negationem: sed distinctio aliqua

entis finiti ab alio ente finito distinguitur per realem negationem. Ergo aliqua: consequens

per id per quod distinguitur aliquid ens finitum ab alio ente finito, per quod distinguitur realiter ab

ente infinito. Probatur antecedens: distinctio realis entis finiti ab ente infinito per realem distinctionem

ab alio; et ab alietas non negatio: [illegible] probanda. Probatur consequens:

distinctio alia entis finiti ab ente finito [illegible] per realem distinguitur per quod ens finitum distinguitur

realiter ab ente infinito; et ens finitum distinguitur realiter ab ente infinito per alietatem. Ergo [illegible]

[illegible]. Probatur minor: ens finitum distinguitur realiter ab ente infinito per id, per quod ens finitum distinguitur

realiter ab ente infinito; et ens finitum distinguitur realiter ab ente infinito per alietatem. Ergo

[illegible] quod distingui, et differre [illegible]. [illegible] ens

finitum differt realiter ab ente infinito per distinctionem [illegible] ab ente infinito, et ab alietate [illegible]

[illegible] est disparatio entis finiti ab ente infinito: sicut [illegible] ens finitum [illegible], sic [illegible]

[illegible] ens esse; ita ens finitum [illegible] [illegible] ens ab alio: [illegible] sicut [illegible]

[illegible] realiter [illegible] disparatio entis infiniti ab ente finito; ita ab alietas [illegible]

[illegible] disparatio entis finiti ab ente infinito.

[illegible] Probatur minor [illegible] probanda: ab alietas est

99 [illegible] positio; [illegible] ab alietas [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible]. Probatur antecedens: ab alietas est [illegible]

[illegible] positi: [illegible] ab alietas est [illegible] ente finito posito.

Ans. Ostra ℓ phaone maius, et ad quid infer 2o aiu[n]t similitas n[on] dicit ad extr[a]
cett. tu; quia, qa ob[je]ctiva deraevu aliis ad spec[ies] q[ua]m; i tuba alter albedinis
intra cui. agente sive pono; q[ui]a ob[je]ctiva deraeva ennis ad spec[ies] enti ... prov[in]
vez d: ℓ p[er] relationi ad oz o[m]ino neg[ati]one parus e eius, et ... eius ℓ[?]fig, sive plenitu-
do essendi (ut pot voco albalenco unicamm) 2o ℓ p[er] relationi ad oz[?] omino neg
as parus e ens ... alit ad ens ... sive a plenitudine essendi: 2o parus n[on]
distinct alit ab ens ... sive a plenitudine essendi n[on] debet p[er] aliq[uo]d neg: 2o
distincti p[er]i ab ens ... n[on] distinct ℓ p[er]tiali in negona: 2o distinct p[er]i a quo
libet alio n[on] distinct ℓ p[er]tiali in neone. Ergo [?] de du cun[tur]. Pbat[ur] ans. ij parus
p[er]ipsa [?] Palanco a simili, p[er] relationi ad neg. ... entari ... defecta
entaz p[ro]v[ar]e puna: 2o p[er] relationi ad oz omino neg[ation]e parus e ens. Etiam probat[ur] ch[?]
La ... antis parus: pau[us], qui p[er] relationi ad oz omino neg[ation]e ... prova p[ur]a
p[er] relationi ad oz omino neg[ati]on[e] ... p[er] ab aliis, ut ens ... p[er] abs alijs ...
ens ... sive plenitudine essendi: 2o parus p[er] relationi ad oz omino neg[ation]e ... ens ...
sive plenitudo essendi.

Impugnat[ur] 2o: ... ta prova pri ℓ p[er] relationi ad oz omino neg 229
neg ... p[er]ta prova pali: 2o p[er]ta prova pri p[er] relationi ad oz omino neg[ation]e ... alit a p
... prova palis; 2o parus p[er] relationi ad oz omino neg[ation]e ... alit a palis; 2o dist[inct] alius pri
a pavo n[on] distinct p[er]tiali in neone; 2o ... ab ens ... alio ente ... distinct p[er]
... neg[ation]e. Pbat[ur] ans. ... Ergo ... p[er]ta prova pri p[er] relationi ad oz omino
neg ... p[er]ta prova pali: 2o p[er]ta prova pri p[er] relationi ad oz omino neg[ation]e
n[on] dist[inct] p[er]ta prova pali = ... p[er]ta prova pri p[er] relationi ad oz omino neg[ation]e ...
pri ... prova pali neg ... n[on] dicit ... ; q[ui]a p[er]ta prova pri p[er] relationi ...
... albedi[nis] destr..., ut ... pri parus ... albe-
do ..., ... albedinis = ... parus ... p[er] ... ab albedine, ...

nigrie albedine, qa prius sedq; ee, q prius cadq; sunt ad albedinem, ut nigredine ens; et
ppa sparsa prii potentii ad oez spra nigrii et tar spra ad albedinem, ut nimirum eis pri
prius patet; ergo ut prius sedq; eo nigrum fundamenta ad albedinem, et nequeunt albedinem, propter
spa prii potentii ad oez vino nigro n fundamentum ad entione, ut eo nimirum eis ratione pri po
sui patet. Probatur min.: quia propria prii potentii ad oez omnino nigra de dictam albedinem
ex p. ti potius patet; ergo. Ans vero ratio proxime propria prii potentii ad oez dia nigrum dicta
ta ad verificandum propositionem, tamen prius ille patet; et ad eam falsificandum prius e
patet . . . . . . Obiicitur. prius pro sua solatione dici inde aliena
patet; et solatio prii aliquid pro eius; ergo prius pro aliquo prius dicitur alia a patet: ergo
. . . prii a patet, patet dicunt omnino a eo prius: quod dicitur aliter prii a patet ipsis illa
patet in ratione: ergo dicitur aliter omnino entis pro ab aliis ente pro n dicunt patet in
ratione. Probatur maior: prius eo dicitur aliter a patet pro id, per quod differt aliter ab alio; sed prius per
suam solationem differt aliter a patet: ergo. Minor ratione: id, quod dicitur aliter ad aliquod eius prius
prius prii, e quod prius patet aliter pro apparentia prius, et ipsa essentia; sed solatio prii dicitur
dicatur aliter ad eius eis prii prius prius: ergo.

221. Quae huiusmodi dicitur in secundo argumento efficaci
sicut unum est a parte, ad quod ad maximum doctrina supponendi est, ratione ex quo
prius dicitur aliter a patet dicitur ancone, quod illa aliter dicitur ais Antonio.
Igitur ad partem unam efficiendum, sic, ita ratione apellamus ratione A, et hanc ratione
B, primo sic ratione A per se ipsam dicitur distinctione prius entis ratione ancone B:
ergo entis prova A, eo prius per se ipsam dicitur distinctione prius entis prius ab entitate pro
va B, ergo patet; ad quod distinctio prius entis prius est distinctio aliter: ergo entis prova A per se ipsam
dicitur aliter ab entitate prova B: ergo dicitur aliter patet dicunt eius prius entitatibus, quae
dicuntur. Probatur anns est: sic ratio A per se ipsam et dici quendam distinctionem prius entis ratione
a ratione B, alia dicuntur per rationem aliam supra eam addita, hanc supra addita ratione

as p[er] alig[?] supernaditg neq[ue] [illegible] neq[ue] nihg distinct distinctione [illegible] entis rationis, dicit [illegible], q[uo]d [illegible] n[ost]ro [illegible]; [illegible] A p[er] se [illegible] distinctione [illegible]

vi a ne a [illegible] B. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. Resp. [illegible], negoc[?] [illegible] 252

[illegible] [illegible] [illegible] indifferens ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] A p[er] se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] A p[er] se [illegible] [illegible] a ne B.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpus, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] unitur corpori, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpus, [illegible]

[illegible] p[er] se [illegible] unita corpori, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

corpus, [illegible] [illegible] p[er] se [illegible] unita corpori, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpus, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] corpori [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

corpori, [illegible] p[er] se unita corpori, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

corpus, [illegible] [illegible] unita accidentibus [illegible] [illegible] [illegible], q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] corpus, [illegible] [illegible] p[er] se unita corpori, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

one Hypostatica, [illegible] corpus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Et [illegible] [illegible] formalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

one [illegible] formalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] formalis, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] formalis [illegible].

Sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] physi-

[illegible], [illegible] distinctio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] formalis [illegible] [illegible] ratione physica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] constituit formali [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

physica alit. pra nemica entatis parz: S. Rao maxis euna Defra numica
entalis parz, ad dis no. alit. pui ahd alit est ... Rao minor e: q Dipra
numica entatis parz at. pote Ostruz pui alit. adequate dem ea sic e qui.ph
128 aliud entatis parz. Dfinaa e cd ste q rpalli Dstruz pars d ifanz numi
ca apal q Dfrute scalid. parz alienz alit. apalo; Esola di pra numica pui
fralid. Dstrut parz dfarinz numica apalo: S. sola difra numica pui fra
lir Dstrut parz alit dist e apalo; a qui Dfnerati pai apalo ideo pfrali Dsitu
tba eo ge heali Dstrut parz distz alit. apalo: S. dis abalt. prie apalo ideo p
frali Dsitutin in sola di fra e numica apalo. Itenz ad summo: ad quod hanu
mu ceppui ita Dstrut parz, ut nec supend. p iali Dsitutin negone physica: S. dis
no alt. pri apalo ita Dstrut parz, ut nec sufend. p rali Dsitutin negone phy
sica. S. utrq conjsiu phi qui magnitudz, pcihucce dicit alis anqui entatis parz ab
alia entati pora nec supend. p rali Dsitutin negone physica. Loa min
illos q pro apanit. p b..s di pra spec fea hobi ia Dstrut hoz, ut nec sufend
p frali Dsitutin negone physica: S. apari.

Cauxni a ..ei Sarij: lr sedia agmentalis fra
pat aphensione mentale, p q B. ut Aeu sufend e dt nona cognem; tq p ja
Dfrue mentale ... sufend e, dt de nona cognene. Ruxsus: lr grana
... pui Dmi supat satmz fnata; p q Bhunita Xpi ... sup
end e, dt nona sancta; tq p quatz ... hunitas Xpi Dnu sufend e,
d denona sancta. Denique ... lr amor beatificus p superond
visiony beatifica, p q B. Pauiso supend e, dt nona Beatus p amory
beatifica B. Paus supend e, d de nona Beau: S. sibi lr negaa physica supd
difra numica pui; p q B. pauis sufend e, d de nona dirus alit apalo; tq

p. rationis physicae primo resultando, et denominatio ab extra posito: quod constat in

ratione formali distinctae in judicio, sanctitas Christi Domini in gratia habituali, et beatitudo

formalis in amore beatifico, vel cognitio resultando etiam formalis distincta in apprehensione

sanctitas Christi Domini in gratia creata, et beatitudo formalis in visione beatifica, ita

etiam distinctio aliis primo posito resultando formalis distincta in ratione physica, vel distinctio

primo posito resultando etiam formalis distincta in distinctione numerica primi.

Rectorque pariter in proposito ad sanctitatem: 255

prima cognitio est talis constituitur per cognitionem, humanitas Christi Domini est talis constituitur per sanctitatem, prima beatitudo est talis constituitur per beatitudinem formalem: ergo

tempora dividua non est talis constituitur per divisionem ejus ab alio. Ita quod ostenditur

primo certum, et quod falsum: sequentibus probatur dividua, sive significatur ergo propter

esse, et distinctum est ab hoc, et ab quolibet alio. Et ratio hac distinctione

est ad 3a partem separata. Ratio prima, cognitio est talis per apprehensionem mentalem, et mentale judicium; praeter est supra sanctitatem est talis per sanctitatem gratiae, et

per gratiam habitualem; item, est supra beatitudinem talis est talis per visionem beatificam, et

per beatificum amorem. Item denominatio cognoscentis est omnino extra esse intrinsecum

per formaliter est talis, provenit ab extra ab illa distincta; denominatio sancti est

omnino extra esse humanitatis Christi Domini, provenit ab extra ab humanitate Christi Domini distincta;

denominatio beati est omnino extra esse per beatitudinem, provenit ab extra ab ea beatitudine

distincta. Ratio est, quia intellectus est quod denominat cognoscens per judicium mentale

supponit apprehensionem mentalem, ac per apprehensionem mentalem judicium mentale praesupponit; quia humanitas Christi Domini est quod denominat sancta per gratiam

habitualem praesupponit sanctitatem increatam ac per sanctitatem increatam gratiam habitualem supponit; quia voluntas est quod denominat beata per amorem beatificum

supponit visionem beatificam, ac per visionem beatificam amorem beatificum

praesupponit.

Alter vero entis possibilis alii negatio ipsa

vel dehinc per distinctionem alterius sui habitudo; unde ex [illegible]

non sufficienter formaliter distincta in negatione ipsa quod nec sufficienter praecise per

entis possibilis talis ipsa talis entis possibilis. Ad primum ergo ad explanandum

per entis possibilis omnino dispensat adhibendo ipsa individualis determinatae ab ipsa adaequate:

quod ipsa sui applicationem ad ipsa individualis determinatae ipsa adaequate

44) alius ab ipsa individualis determinatae: formales possibilis adhibendo ad

hominem alterius ab alio sui, quae formaliter potest ad ipsam individualem determinatam.

Ad tertium ergo ad ipsa distinguitur alius entis possibilis ab alio in eo Philosophus per negationem

ipsam; sed secunda habitudo per ipsam negationem ad ipsam individualem determinatam

entis possibilis.

§ 3a.

Proponuntur et Solvuntur Argumenta.

Primum argumentum:

45) per quod distinguitur alter ab alio est per quod est palam. At per quod est palam formaliter distinctum

in negatione identitatis per unum palam: ergo per quod distinguitur alter ab alio formaliter distin-

git in negatione identitatis per unum palam. Quod distinctio alia non desinit formaliter in praesentia

habitudo, quae dicitur quodammodo. Probatur minor: per quod est palam formaliter desinit in tertio identitatis

entis per unum palam; at tertio identitatis per unum palam est negatio identitatis

per unum palam: ergo. Argumentum retorquetur: Deus est immortalis et Deus est immortalis.

At Deus non est immortalis formaliter desinit in negatione mortalitatis Dei: ergo Deus est immor-

talis formaliter desinit in negatione mortalitatis Dei: ergo immortalitas Dei non de-

sinit formaliter in ipsa entitate Dei, qua est immortalis. Probatur minor: Deus est

immortalis formaliter desinit in tertio mortalitatis Dei, at tertio mortalitatis Dei

est negatio mortalitatis Dei: ergo.

Directe ad argumentum Respondeo distinguendo, majorem:

Apud non esse palus phiale distat inter partes loca adventantes pulsus palo, ideo in negone physica, nominis. Ad 2m dicendum: quod partes distinguuntur a palo physice, distinct in negone loca adventantes pulsus palo, ideo in negone physica, ne loca, ad 2m dico. Item nullae physicae [illegible]: Pagina duplex physice distinct in [illegible] loco identitas primus palo, ideo in [illegible] physica nomina xy. Ad minorem: distincta tantum physice identitas primus palo a [illegible] identitas primus palo, ideo distincta tantum loco identitas primus palo a [illegible] identitas primus palo, sub distinctione loca identitas pulsus palo, ideo negone physica, nomine xy, et [illegible] cum non distinguat. Partes nam[que] solent [illegible] loca, quae obvie, dividi et quid penes a palo, negone loca quae de [illegible] de [illegible] loca identitas pro palo [illegible] separata. Vivere [illegible] physice, quae dicuntur dividi et aliud penes identitas [illegible] alid penes et [illegible] [illegible] hac [illegible] [illegible] obvie, [illegible] enim in negone physica in esse [illegible] algebrai, quod [illegible] obvie [illegible] physice, [illegible] [illegible] obvie [illegible], quod [illegible] penes [illegible] obk quae posset, [illegible] [illegible]

[illegible] Igitur distinctio alia partes a palo, physice [illegible] 259
partes tam penes: pars distinguitur a palo: pars non est palus, in distinct physice aliq. al quantitate physica, sive [illegible] entitate [illegible] [illegible] identitate primus palo, et in negone loca [illegible] identitas primus palo, quae [illegible] loca [illegible] et identitas penes pari, et palo [illegible] se [illegible], et adjuvi [illegible] [illegible] inter se, separate pro expressione [illegible] pars non est palus. [illegible] penes pari, et palo [illegible] separata, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] huius penes [illegible]: pars non est palus, quae [illegible] [illegible] [illegible] penes affirmant identitas pari cum palo: pars est palus. Itaque distinctio alia partes a palo per expressionem negone explicata, cum physice distinct in penes, [illegible] [illegible]

vel pai et pali, quae dicuntur, et quo nullus apparet inde venientes; id est nullus in eo ap-

parent inde venientes quod dicentur prius eius pro finali dilatatione, ideo in proxima

ratione prius pai et explicationem per expositionem terminorum quae essent ad eius; id est nul-

lus in eo apparet inde veniens, quia omnia dei, quae nova apparent, finaliter di-

tantur in pace, sive in entitate prima dei, et explicantur per expositiones terminorum quantitatis, minutias, infinitas.

Instabis: dicunt aliqui prius a palo et a quo dependent

46 ab ordine ultimae operationis, et neo loga et entitas prius eius palo, et quo dependent ab

ordine operationis: quod dicitur aliquid prius a palo in distinctione finali in neo ratione loga et

entitas prius eius palo: quod dicitur aliquid prius a palo finali distinctione in ratione physica

entitas prius eius palo; quae dicitur dependens ab ordine ultimae operationis

et quia aequali, dicuntur et neo loga entitas prius eius palo, sed quod huius

divisio loga dicitur de finali et quod dependent ab ordine ultimae operationis, ideo; sed

quod huius est neo loga dicitur de mali, neo omnino. Si tu dicis: quod dicitur

aliquid prius a palo in distinctione finali in neo ratione loga et entitas prius eius palo

sed quod huius divisio loga dicitur de finali, ideo, sed quod huius divisio loga dicitur

47 de mali, neo loga, et loga de B. Si neo loga et entitas prius eius palo secundum dicta

sit prius, entitate prima, pai et pali per expositionem terminorum explicatur, quia dicitur

duo dicuntur, unum de mali, et aliud de finali. De mali dicitur prius entitate prima

entitas prius, et pali, quae per expositionem terminorum explicantur, et inde finali dicuntur

de mali prius a palo. De finali dicitur prius expositione terminorum, per quod explicantur entitate prima

prius, et pali, et in quantum distinctione finali dicitur aliquid prius a palo. Entitas prima

pai, et pali, quae per expositionem terminorum explicantur, et inde finali dicuntur distinguibiles

prius a palo, dependentes ab ordine ultimae operationis: unde neo loga entitas prius

eius palo, sed quod dicitur de mali et quo dependent ab ordine ultimae operationis: et prius neque

per praesentationem primam explicantur, et in quantum distinctione finali dicitur aliquid prius a palo, et ideo

dentalis contractae operatione, cum est pro contractae operatio: unde cum [illegible] dentalem pro cum palo sed quod dicit de finali [illegible] per dentale ab [illegible] contractae operatione.

Regula [illegible]: dentalis per a palo pro finali 261

dicitur in [illegible] tonis dentalis pro cum palo; [illegible] tonus dentalis per cum palo [illegible] physica dentalis per cum palo: [illegible] alis per a palo pro finali [illegible] negatione physica dentalis per cum palo: [illegible] [illegible] [illegible], quod inter dentale; [illegible] [illegible] tonica, cum dentale [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]: e duobus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], et dentalis per cum palo [illegible] [illegible]: [illegible] dentalis per cum palo, [illegible] alis per a palo, [illegible]: [illegible] tonus dentalis pro cum palo negatio physica dentalis per cum palo = [illegible]: [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] per cum palo: [illegible] [illegible] [illegible] dentalis pro cum palo; [illegible] alis per a palo pro finali [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] alis [illegible] a palo pro finali [illegible] negatione dentalis per [illegible]

[illegible] [illegible] max: 262

[illegible] alis per a palo pro finali dicitur in [illegible] tonis [illegible] dentalis per cum palo, [illegible]; [illegible] physica, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] physica, et physica [illegible] [illegible]: [illegible] physica dentalis per cum palo et negatio physica dentalis per cum palo, [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] tonica [illegible] physica [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]: unde duo [illegible] [illegible] [illegible] de finali [illegible]; [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible], [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] physica [illegible]. [illegible] alis per a palo pro finali dicitur [illegible] tonis [illegible] dentalis per cum palo sed [illegible] [illegible] tonus [illegible]

[illegible] Demall, [illegible] zal [illegible] in prit [illegible] pru pri, [illegible] pali, [illegible]
[illegible] phy [illegible] verificamus [illegible]
[illegible] neg [illegible] : pum [illegible] palu, [illegible] falsificatur [illegible], sive [illegible]
[illegible] : pum [illegible] pali. [illegible] citt, [illegible] evidentia [illegible]
[illegible] phy [illegible] loge tali, quatenus [illegible] verificamus [illegible]
[illegible], [illegible] a [illegible], [illegible] opera, [illegible] falsificare; quas
[illegible] bene valet ad [illegible] xli, [illegible]

D^a [illegible] phuma [illegible]:

[illegible] loge [illegible], [illegible]
phy [illegible], [illegible] : [illegible] pali [illegible] pru [illegible]
[illegible], [illegible] coung, no ming. [illegible] : [illegible]
[illegible] pali [illegible] loge [illegible], [illegible] phy [illegible], no kane, [illegible].
[illegible] pru, pri, [illegible] pali, [illegible] phuma [illegible], [illegible]
[illegible] = pum [illegible] palu, [illegible] loge [illegible], q^d [illegible] loge [illegible]
[illegible] pru, pri, [illegible] pali, [illegible] phuma [illegible], sive [illegible]
[illegible] : pum [illegible] palu, [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible], q^d [illegible] : pum [illegible]
[illegible] verificaug : [illegible] falsificat [illegible]
pri, [illegible] pali; unde infertur, [illegible] pri, [illegible] pali [illegible]
[illegible] : pum [illegible] palu: [illegible] pali [illegible]
[illegible] pri, [illegible] pali, [illegible] pali [illegible]
[illegible] ; [illegible] q^a [illegible]
[illegible], [illegible] falsificaug [illegible] falsi, [illegible] verificaug [illegible]
[illegible] : [illegible] pri, [illegible] pali [illegible] falsificaug
[illegible] falsi; pum [illegible] palu; [illegible] pri, [illegible] pali [illegible]
[illegible] verificaug [illegible] : pum [illegible] palu. [illegible]

Distinctione maioris: si verificatur de c[on]ne[xio]ne physica ele[ue]ntali pri[m]i cum p[ost]ali, quia est

omnia loca, subd[istin]g[uo]: in nulla loca sed[um] q[uo]d in nullo loca d[icit]ur de mali, c[on]c[e]do; sed[um] q[uo]d in nullo

loca d[ici]t de f[or]mali, nego c[on]s[equenti]am, et d[istin]g[uo] anteced[ente]m sub[sumpti]o[n]is pro[bationis], d[istin]g[uo] ultim[um] c[on]seq[uen]s: et h[oc]

ultimo pr[ius] a p[ost]eriori p[er] f[or]mali d[ici]t in n[ecessari]a c[on]ne[xio]ne physica ele[ue]ntali pri[m]i cum p[ost]eriori, nego; d[istin]g[uo] in nulla

omni loca, subd[istin]g[uo]: sed[um] q[uo]d in nullo loca d[ici]t de [mali] f[or]mali, c[on]c[e]do; sed[um] q[uo]d in nullo loca d[ici]t de f[or]mali,

nego ultim[um] c[on]s[equen]s.

Instabis: d[ict]a [con]tr[ari]a loca q[uae] d[icu]ntur in c[on]ne[xio]ne ex q[uae]stione; d[ici]t a

distinctio alia ab alia p[er] f[or]mali in c[on]ne[xio]ne q[uae]stionis: ergo d[ata] n[on] est a distinct[ione] f[or]mali in d[ict]o

[contra]rio loco ele[ue]ntali: q[uia] d[istin]c[ti]o alia p[er] f[or]mali est in d[ict]a c[on]ne[xio]ne physica ele[ue]ntali, ergo

quidem in physica ele[ue]ntali reg[ion]e — d[istin]g[uo] ulti[m]a p[ro]b[atio]nis maioris: d[ict]a [contra]ria loca sed[um] q[uo]d d[icu]ntur

cum de f[or]mali d[ici]ntur in c[on]ne[xio]ne q[uae]stionis, c[on]c[e]do; sed[um] q[uo]d d[icu]ntur de mali, nego maius,

et d[istin]g[uo] antec[edens], c[on]c[e]do c[on]seq[uen]s: q[uia] d[istin]ctio alia non d[ici]t p[er] f[or]mali in d[ict]a [contra]ria loca

ele[ue]ntali sed[um] q[uo]d d[ict]a [contra]ria loca d[icu]ntur de f[or]mali, c[on]c[e]do; sed[um] q[uo]d d[ict]a [contra]ria loca

q[uae] d[icu]ntur de mali, nego c[on]seq[uen]s: q[uia] d[ict]a maius loca ex c[onnexio]ne physica p[ri]or[is] et post[erioris]

enti[tati] par[tis] pri[ori]s, et p[osterio]ris p[er] al[iam] p[er] h[abitudi]nem neb[ulosam] q[uae] [per] r[ati]o[n]e p[ri]or[is] et p[osterio]ris

d[istin]g[uo] maiorem q[uae] d[istin]ctio alia pri[mi] a p[osterio]re, et p[osterio]ris a p[rio]re p[er] f[or]mali d[istin]c[t]a in d[ict]o [contra]rio

loco ele[ue]ntali pri[mi] cum p[osterio]re sed[um] q[uo]d h[abitu]d[ine]s d[ict]i [contra]ria loca d[icu]ntur de mali, sic

distincti p[er] f[or]mali in p[ri]ori c[on]ne[xio]ne p[ri]oris pri[mi], et p[osterio]ris, n[on] autem distincti p[er] f[or]mali in

d[ict]o [contra]rio loco ele[ue]ntali p[ri]or[is] p[osterio]ris sed[um] q[uo]d h[abitu]d[ine]s d[ict]i [contra]ria loca d[icu]ntur de f[or]ma-

li, sive n[on] distincti p[er] f[or]mali in p[ri]ori se[pa]ratione n[ecessari]a, sive in p[rae]sentia p[rae]cep[ti]o[n]is.

Instabis [iterum]: q[uae] non min[us] d[ic]t[ur] [a]liq[ui]d [in] ge-

n[er]e c[on]ne[xio]nis physica ele[ue]ntalis; q[uia] n[on] [in] nulla loca ele[ue]ntali; de [con]tra n[on] [in] p[rae]c[ep]to

[un]i alio p[er] f[or]mali d[ici]t in ne[c] n[on] loca ele[ue]ntali: ergo d[istin]ctio alia i[n] alterius p[er] f[or]mali p[er]

f[or]mali d[istin]c[t]i in reg[ion]e physica ele[ue]ntali — d[istin]g[uo] ulti[m]a 1[a] n[ecessari]a d[icitu]r r[espon]sio q[uae] [...]

b[e]ne d[ic]t[ur] (etia[m] c[on]ne[xi]o physica neg[atio]ne [...]) o[p]positio d[istin]c[t]a physica c[on]d[ic]i[o]n[is] et

h[oc] cum alio, et d[ic]to q[uo]d d[ic]t[ur] [contra]ria physica. Ra[ti]o: q[uia] o[p]positio d[istin]c[t]a p[er] f[or]mali

diversa hec in uno constituto obiecto propter incapacitatem actu amborum, que est, videtur falsitatem

de dictas formas in toto opositas. — Ad 2um neg. mai. et licet eam admittere, neg. conseq.

Ratio quia distinctio realis unice posita stat cum recepta in toto identitate, quod est diversitas

individualis, et numerica distinctio entitatum, vere est distinctio realis; at ante tota forma

physica identitas nequeat esse distinctio individualis, et numerica distinctio entitatum

per se inde est, quod distinctio realis, entitatum per se, ab alia nequeat necessarie suffi-

3 cienter discernere in toto physica identitate.

Eg arguunt: distinctio realis per se a parte rei positiva est

et in eo, quia per se posita, ponit formaliter aliquid realiter per se a parte rei, et quo posito

ablato aufertur formaliter distinctio realis per se a parte rei; et per se posita negatione physica

identitatis per se ab parte rei ponitur formaliter distinctio realis per se a parte rei, et posita ab-

lata negatione physica identitatis per se ab parte rei, aufertur formaliter distinctio realis per se

a parte rei: ergo distinctio realis a parte rei formaliter consistit in negatione physica identitatis per se

ab parte rei: ergo probatur minor: posita per se negatione physica identitatis per se ab parte rei po-

nitur formaliter exclusio identitatis per se ab parte rei, et posita ablata negatione phy-

sica identitatis per se ab parte rei aufertur formaliter exclusio identitatis per se ab parte rei; et exclu-

sio identitatis per se ab parte rei est distinctio realis per se a parte rei: ergo.

Ad argumentum Resp. licet mai. neg. cons. [illegible]

26) quod minoris prob., ad minoris probationem dist. mai.: per se posita negatione physica iden-

titatis per se ab parte rei ponitur formaliter exclusio extrinseca identitatis per se ab parte rei, et per se

ablata negatione physica identitatis per se ab parte rei, aufertur formaliter exclusio

extrinseca identitatis per se ab parte rei, dico; exclusio extrinseca nominaliter. Denique

minor: et exclusio extrinseca identitatis per se ab parte rei est distinctio realis per se a parte rei,

dico; exclusio extrinseca nominaliter, et dico. Distinctio realis per se a parte rei distinct. in

exclusione identitatis per se ab parte rei in qualibet, et in exclusione extrinseca [illegible]

[illegible]. Titulus in ipsa distinctione individuali, et numerica [illegible], ratione [illegible]

in minus, et sic ne sequitur consequens ... aliud ente a se ipso distincta.

Quamquam dictio aliter per aplo non distincta per formalem negationem physicam dentis

per ipso plo, quamquam est illa secundum secunda eminencia hucusque dentis per additum a parte: dictio

aliter per aplo non distinct per formalem negationem divinam, quas Deus cognoscit per ipsam

esse illius, tribuitur divina cognitio secundum secundo eminencia dentis per ipso plo, quia dictio aliter

per aplo non distincta per formalem negationem physicam dentis per ipso plo, tribuitur ipsi

sa negacio secundum secundo eminencia dentis per ipso plo. Respondetur: concedo totum quia

...a cognitio eminens dicit dentis per ipso plo, quia haec physica negacio; ipsa

eminens ipsa potest per ipsum dentis per ipso plato per talem negationem, quia ipsa tota

haec physica negone; secundum vero adversarios dicitur aliter per aplo nec sufficit ipsa

sic distinct in ... cognitione: quod negatur sufficit nempe per formalem distinctionem in hac physica negone.

Instabis: dictio aliter per aplo 268

plo est secundo dentis, in ipso plo: quod secundo eminencia dentis ipso plo dic-

tio non est eminencia per aplo, et secundo eminencia dentis per ipso plo, ergo

dictio aliter eminencia per ad plo, et quia vera ergo ad argumentationem negacio

physica dentis per ipso plo est secundo eminencia dentis per ipso plo: quod

negacio physica dentis per ipso plo ergo dictio aliter talis eminencia per a

plo = Est enim ratio ergo sub isto enunciatione: et quia cognitio divina, quas Deus

cognoscit per ipsam ... secundum eminencia illa dentis per ipso

plo: ergo habitudo cognitio divina est dictio aliter talis eminencia illa per

aplo. Respondeo: distinguo, de secundo ad dictionem aliter eminencia illa per a

plo non est vere, et per ... dictionem aliter per a plo; totum ista ergo, distinguo

dictionem aliter eminencia per aplo non est vere, et per ... dictionem aliter per

aplo: unde negatio physica dentis per ipso plo, quamquam ... singularis

est distincta aliter eminencia per aplo, non est vere, et per ... dictio aliter per a

plo, q̄ uniteq̄ ꝯ do = Dam ꝯq: distinctio xlis ve, ꝑ pnae vale ꝑud aplo h̄ꝯ pinca, ꝑ ꝯ ſtura kema. dentis pul cū plo ꝯdo; le trāna, ꝑ ꝯ ſtura noans. Soluꝫ ē distinctio xlis ve, ꝑ pnae valis pri aplo id, pᵗ q̄ᵈ prius ve, ꝑ pnae dependet aplo; & prius ve, ꝑ pnae soluꝫ dependet aplo p ꝫ rug ꝯ ſtra ꝯ diuiduals, ꝑ numica, quæ ē prij mica, ꝑ prius ſtura; nō op neq ꝫ phy sq, quæ ē p 3i mica, ꝑ n ꝯ ſtura prius ꝯ.

Ignaro ꝑ P. Polinus: distinctio xlis pri aplo ꝑ pnale desinit in eo p q̄ maxime distat ab. unoᵉ pli; & q̄ ꝑ ſtra ꝫ diuiduals, ꝑ numica, & p negus phys ꝫ accidentis prius cū plo prius maxime distat abs entre cū plo: q̄ distinctio xlis pri aplo ꝑ pnali desinit in negne phys accidentis pri cū plo: ꝯ. Probo a paritate: incalit frigus, eo q̄ ꝫ desinit in pnaꝫ neao caloris, & n p frigus, & p neaꝫ caloris prius maxime distat a calore: ꝫ ꝑ ſtra ꝫ diuidua xlis, ꝑ numica ꝯ eo, obq̄ in pnaꝫ surgit negao phys accidentis pri cū plo; & p ꝯ ſtra ꝫ diuiduals ꝑ numica, & p neaꝫ phys accidentis pri cū plo, prius maxime distat ab entre cū plo — Urgeo: inpermanentia caloris in pnaꝫ tollit pnalit p negne caloris in pnaꝫ: q̄ id etiam pri cū plo tollit pnalit p negne accidentis pri cū plo; a quo desino xlis pri aplo ꝑ pnali desinit in eo, p q̄ pnalit tollit identitatem pri cū plo; q̄ distinctio xlis pri aplo ꝑ pnali desinit in negne accidentis pri cū plo: ꝯ.

Ad argum Romisami

270 xi Lng distinctio xlis pri aplo ꝑ pnali desinit in eo, p q̄ prius ꝯ ſtra ꝫ diuiduali aplo; q̄ ꝑ ꝫ antiq ꝑ pnaꝫ, licet sit ma distantia pri abs entre cū plo neg a mixꝫ, adūus ꝑ ſtram omīs anni, n̄ ꝯ q̄ꝫ. Disparitas auo ē: prius eriꝫ ꝑ ſtre frigius in actu p frigus ꝯ.

ad calore, ut dicitur non posset esse in eo aque calidum; ergo praecipue neque

dispositio distinctualis, et inimica, essentialiter repugnat identitati cum plo, ut de

supernaturaliter posset identificari cum plo, prius q[uod] ipse potest esse idem:

unde praecipue p[er] suam dispositionem distinctualem, et inimicam maxime distinctam ab eodem

prius cum plo, licet prius praecipue p[er] se quod a calore ... adduco,

omisso anno, non possum denegare physice. Disparitas ratio est, q[ui]a neque calor,

neque prius, requirunt ut distincta vendicent necessario et essentialiter ...

se; calor si inhaeret prius, cum calor possit per se inhaerere, et prius

et plus p[er] suas entitates proprias necessario, et essentialiter vendicat propriam hanc:

prius vero plus, et p[er] easdem ... prius et plus, cum prius et

plus p[er] suas entitates proprias necessario, et essentialiter repugnent identitati in re proprie: unde et

entitas prius cum plo ... p[er] entitates proprias ... physice identitatis in re proprie;

et inhaerentia caloris in re proprie ... essentialiter p[er] ... caloris in re proprie.

Sic argumentum ... Polidio: Contra ratio

praecipue plo non distinctio essentialis in eo, q[uod] distinctio ... aplo, et disparatio

distinctualis, et inimica prius ... aplo: ... praecipue a

plo non distinctio essentialis in dispositione distinctuali, et inimica prius: ... et ...

... in re proprie, ... prius ... aplo ... dispositio a

plo; et dispositio distinctualis, et inimica prius ... in re proprie ... prius ...

distinctio aplo: ... albedo ... in re proprie, quia prius

... albedo ... in ... dispositio distinctualis, et ini-

mica prius ... in re proprie ... ratione ... in re proprie dispositio distinctu-

alis, et inimica prius ... ratione ... prius ... aplo:

... dispositio radicalis praecipue a plo

... in dispositione distinctuali, et inimica prius: distinctio radicalis prius a

p^to n^o Dstiṅ · ꝑfecti nec q^d n^o ꝑfecti nec radicalit^r dixiṅ a p^lo, et dispa ꝓdiualis, e

numica pri, n^o ꝯstruit in ee radicalit^r dixiṅ a p^lo: ꝯ^t. Stad minor, ꝗ p^t ꝯstitui

in pro, quin statim ꝯstitua^d radicalit^r dixiṅ a p^lo, n^o ꝯstitui prius in ee radicalit^r di

xiṅ a p^lo; et dispa ꝓdiualis, e numica pri p^t ꝯstitui in pro, quin ꝯstitua^d prius radi

calit^r dixiṅ a p^lo: ꝯ^t. Maior distinguendo albedo n^o p^t ꝯstitui in pro, quin prius

ꝯstitua^d albus; q^a albedo ꝯstituit prius in ee albi. Stad minor: dispa ꝓdiualis, e nu

mica pri p^t ꝯstitui in pro sub p^cisa rone ꝯstitui; et ꝯstitui in pro dispa ꝓdiualis,

e numica pri sub p^cisa rone ꝯstitui et ꝯstitui prius radicalit^r dixiṅ a

p^lo: ꝯ^t. Directe ad argumtum, conceßa maiori, neg

do minor, ad cuius ꝓbationem D. maior: Id q^d p^t perficere et aliquem ꝯstitui in pro, quin

ꝯstitua^d prius radicalit^r dixiṅ a p^lo ꝯstituit prius in ee alit^r dixiṅ a p^lo, ꝯdo; q^d p^t ꝯ

perficere, et aliquem ꝯstitui, nomaior. D. minor: et dispa ꝓdiualis, e numica

pri p^t ꝯ perficere, et aliquem ꝯstitui in pro, quin ꝯstitua^d prius radicalit^r dixiṅ a

p^lo, ꝯdo; p^t perficere, et aliquem ꝯstitui, no minor, et ꝯ^s. Retorq. ad paritatem ma

ioris ꝓbationem: idco albedo n^o p^t perficere, et aliquem ꝯstitui in pro, quin prius ꝯstitua^d

p^d albus; q^a albedo ꝯstituit prius in ee albi, ꝯdo; n^o p^t ꝯstitui ꝯ perficere, et aliquem

in pro, quin prius ꝯstitua^d ad aliquem, no ad paritatem maioris ꝓbationem: sicut albedo

p^t ꝯstitui in pro sub p^cisa rone qualitatis, d^i tamen ꝯstitui prius ad album,

sive ad habens albedinem, et p^cise ad qualem, sive p^cise ad habens qualitatem.

Ad minoris ꝓbationem D. maior: Dispa ꝓdiualis, e numica pri p^t ꝯ perficere,

et aliquem ꝯstitui in pro sub p^cisa rone ꝯstitui, ꝯdo; perficere, et ali

quem, no maior, et dicta minor, et ꝯs^a eadem distinctione explicatur. Si dispa ꝓdiua

lis, e numica pri in pro ꝯ perficere et aliquem ꝯstitua^d sub rone ꝯstituti ꝯ^o,

n^o ꝯstitua^d prius radicalit^r dixiṅ a p^lo; at vero in pro perficere, et aliquem ꝯsti

tuat^d sub rone nominis dispa ꝓdiualis e numica pri ab o^i in pro, ꝯstitui etiam

prius ad alib. distinc. ab o. h. pro, ex sequent. aplo: ergo hinc, ille prius ad alib.

fuens ab o. pro, e sequenda plo.

Ou catpung. de Palanco: dis no xlis pud aplo 273

ex distinc. formali ex eo, q. nequit esse a parte rei, vivendo prius ex plus; et

entas pova pud nequit esse a parte rei, vivendo prius ex plus: ergo distinc. xlis

pud aplo ex distinc. formali ex entis pova pud: ergo tha dimix: entas pova pud

pud, et esse pud nequit esse a parte rei, vivendo prius ex plus: ergo Ilax est certa,

et min. seco stat, q. esse nequeat esse a parte rei ex essendi = Retorqueo

argum. in sua autem, asserens distinc. esse entis spiritus, scil. Dei, ab eius essentia,

ut pro, de pte entis spiritus formali distincte in ente pova prius: distinctio xlis

Dei a pro de pte Dei ex distinct. formali in eo, q. nequit esse a parte rei, vivendo

Deus ex se prius; et entas pova Dei nequit esse a parte rei, vivendo

Deus ex se prius: ergo distinctio xlis Dei a pro de pte Dei ex distinct. formali in ea

te pova Dei: ergo tha dimix: entas pova Dei est esse Dei; et esse Dei nequit

esse a parte rei, vivendo Deus ex se prius: ergo Ilax est certa, et min. seco stat

q. esse nequeat esse a parte rei ex essendi.

Dicere ad argum. R. Infirmani,

secundo mixe, ad eius probationem, Ixiramani, no mixe, cuius ad sutg. probationem

D: esse nequit esse a parte rei ex essendi id, q. prius esse est, Nego; esse nequit esse

a parte rei ex essendi id, q. prius esse non est, nego ad sutg. minoris probationem. En

tas itaq. pova prius, quae est esse prius, nequit esse a parte rei, vivendo

prius ex se prius esse, q. est, sive vivendo prius ex se prius: ergo Ixramani

fuerg. solvemd. Ipsi. carne. Cum entas pova pud, quae est esse prius, est

a parte rei, vivendo prius ex se illud esse q. non est, sive vivendo prius ex plus:

ergo prius in sua ente pova, secundum suo esse pronomine determinat ipsa dicaly

Dn umuditq. prius ab ori. pro, quae est a parte rei vivendo prius dispeat

distinguitur ab omni perfectione, atque adeo è nobis applicari, et minus perfecte distinguitur ab illa quam alia in specie, et consequenter apto.

Instabis contra Palanco: aqua distinguitur quantitative ab aqua per additionem aquae ad aquam, et per disiunctionem aquae ab aqua: ergo ens distinguitur ab ente, et ens per additionem alicuius positivi ad ens distinctum est magis, et magis perfectum, quam si esset simplex, et indistinctum: ergo ens solum distinguitur ab ente, et ens per negationem entis; atque distinctio alicuius entis ab ente formali distinctione, per quam ens distinguitur ab ente, et ens: ergo distinctio alicuius entis ab ente formali distinctione non negatione entis. = Omissa antecedente, distinguo consequens, disiunctione aquae ab aqua distinguitur in ratione physica, concedo; non [illegible]. Ens distinguitur ab ente, et ens per additionem physicam, concedo, et metaphysicam, et sic differentiae determinantis rationem, et per receptionem entis ad species, differentiae contrahentis species ad individua: per dictam differentiam non potest reddi ab entitate, cum ente paro [illegible] quod positivum, et [illegible] sit negatio physica entis entitatis alio. Neque hinc deducitur, quod ens distinctum sit magis ens, et magis positivum, quam si esset simplex, et indistinctum, sed solum falsum est huius sequelae suppositum, nempe quod ens distinctum est ens, et positivum, si esset simplex, et indistinctum per identitatem sui cum alio. Itaque omissa: nam unaquaeque uncia non distinguitur quantitative ab alia aquae uncia; distinguentur autem quantitative ab illa si alteri aquae unciae addatur aquae semiuncia, atque ita quando aqua per quantitatem distinguitur ab aqua per additionem aquae ad aquam.

Instabis iterum contra Palanco: aqua distincta ab aqua non per suam entitatem, et per puram negationem unionis indicatur distincta ab illa: ergo ens distinctum aliud ab ente non per suam entitatem, et per puram negationem identitatis distinguitur aliud ab illo = Omissa antecedente, distinguo consequens, nego [illegible]. Disparitas est: nam aquae differentia non sit essentialis, et accidentalis distinctio, neque sit [illegible] loci intrinsecis, sive unionis [illegible], cum possit distinctae differentiae, [illegible]; ad hoc [illegible]

hec porta dicta sit naturalis, de formali dicta, est quod secundarium loycus identitas
in ipsa: unde lt distinctio ag[illegible], ab aqua formali distincta in ratione physica; distin-
ctio alia entis ab ente non distincta formali in physica ratione.

[illegible] ex [illegible] indivisimo [illegible] 2°:

e[illegible] [illegible] distinctionem formali distincte in disiuncto ex parte,
[illegible]: distinctio alia prima a parte formali distinctis in secundarium [illegible] entis [illegible] prius
plo; de secundarium [illegible] entis [illegible] prius plo e disiuncta esse, [illegible]: [illegible]
[illegible] alia prima a parte formali distincta in disiuncto ex [illegible], [illegible]: [illegible]
prima a parte formali distincta in disiuncto ex parte, [illegible]: [illegible] mixta: identitas
[illegible] prima [illegible] plo e [illegible] ex [illegible], [illegible]: [illegible] identitas [illegible] prius [illegible] plo
[illegible] [illegible]: [illegible]: identitas [illegible] prius plo [illegible]
[illegible]

[illegible]: distinctio alia prima a parte
formali distincta in secundarium [illegible] identitas [illegible] prius plo, [illegible] [illegible].
[illegible] mixta: de secundarium [illegible] identitas [illegible] prius [illegible] plo e disiuncta physica [illegible]
[illegible], non; e disiuncta loyca [illegible] formali ex [illegible], [illegible], [illegible] disiuncta logica
[illegible] formali, [illegible]; e disiuncta logica [illegible] formali, nominis,
[illegible] [illegible] non [illegible]. [illegible] mixtis formalitas [illegible]: identitas
[illegible] prius plo e disiuncta physica ex [illegible], [illegible], non; e disiuncta logica
[illegible] formali ex [illegible], [illegible], [illegible]: e disiuncta logica naturalis [illegible] forma-
li, [illegible]; e disiuncta logica [illegible] formali, non [illegible], [illegible] disiunctiva
e [illegible]. [illegible] alia prima a parte [illegible] formali in disiuncto [illegible]
[illegible], [illegible] in disiuncto logico [illegible] formali, [illegible] formali;
[illegible] distinctio alia prima a parte formali [illegible] in [illegible] [illegible] ponens [illegible]
[illegible]: [illegible] e [illegible] [illegible]: [illegible] ponens [illegible]

entre porz, qui, d pli unit pez entre porz pai, d pli Sird bonay logy sy
pro [illegible] mali id eandi ma qua istud identitas [illegible] polis pai iy plo [illegible]
[illegible] pli in [illegible] physico [illegible], neq [illegible] logy [illegible]
Din [illegible] logo so sy pro [illegible] mali: q identitas polis pai iy plo pli [illegible]
obro verificavo huius ponis logicalay: pau e plu, d [illegible]
q verificany [illegible] ponis [illegible] pez entre pai, d pli [illegible] identicaty:
unit pez entre pai, d pli alii identicaty [illegible] logy sy pro [illegible]
[illegible] ales in x pros = [illegible] noabis: q distinguis [illegible] alq [illegible]
rnalit, [illegible] incommis [illegible] alq porz, loquitur fuit, deadd
ditione physica [illegible] acidali alcuius porz is enaly, quz alit [illegible], q
[illegible] e, ny porz, inqui pli [illegible] alis in l [illegible] fisice, d
accidalit supenadi [illegible] enaly, quz alit dlygun, dalit, [illegible] identicaty.

SS. 2a.

Dubia aliqua resolvunt.

Dubium primum:

2) Quaeritur [illegible] pro mali [illegible] in utroq [illegible], l in altero [illegible]? R. [illegible]
alis transcendalis sy pro pli [illegible] in solo [illegible], q ab alio alit
[illegible]; [illegible] alis pdicalis sy pro pli [illegible] in [illegible] extremo.
Probd 1a [illegible] pars: [illegible] alis transcendalis sy pro [illegible] D
[illegible] inter talis [illegible] alis in alio alit [illegible]; d [illegible]
[illegible] inter talis [illegible] alis alit [illegible] pro [illegible] in solo [illegible]
[illegible], q ab alio alit dlygunt: [illegible] alis transcendalis sy pro
pli [illegible] in solo [illegible], q alit ab alio [illegible]: unde [illegible] alis
pai [illegible] transcendalis sy pro pli [illegible] in sola entitate porz qui,
sive in solo porz, qui alit [illegible]. Probd 2a [illegible] pars: D

tio alis praedicali rupra dit essentiali, distinctio q. lz extrema realitz some

mz, et lz extrema r. ei ho extrema pa. onz rectitudinis in distinctione: g°

distio alis praedicali rupra praedicali distincta in remo ab extremo: ent. · Ab=

alis pulaplo praedicali rupra ta fti distincta in entitate prova pri, et inen=

tate prova phi.

Dubl. Lej: n. 280

tez entitas alias de differentias disquandi innse distinctione realiter actali? Re:

entitas alias ni differentias disquandi innse distinctione reali actuali prestari potest;

n vo prestari debet. Probatur utraque responsionis pars: eo modo quo entitas alias

ni differentias est unz ens, et aliudens, disquendi innse distinctione realiactu

li; et entitas alias ni differentias est unz ens, et aliud ens prestari potest; n vo

prestari debet: Consentes alias ni differentias disquandi innse distinctione reali ac=

tuali prestari potest; n vo prestari debet: unde parz, et plus ni existentis

disquendi innse distinctione reali prestari potest; n vo prestari debet. Et sic patet, q

parz, et plura ni differentes vel cand. prez tz: parz, nec plus, egsva vo

pa cn ni cops; et vo supra copa inedvexbi. Atqui natura posita abali

fi seplad asuindo, entitas alias ni differentes disquandi innse distinctione reali ac

tuali loga, et obsa; n vo physica.

Dubl. Lej: 281

utrz distinctio alis includentis ab incluso sit lz distinctio alis partis apte; an vo sit lz

distinctio alis partis atoto? R: distinctio alis includentis ab incluso n solz est

distinctio alis partis apte, et etiz est distinctio alis partis atoto. Probatur utraque responsionis

pars: ratione differentis alia includentis ab incluso e h. rogveni ca sola in

qua alia pre negat pars, et etiz tz in qua alia pre negat totz; sed utriusque sicatz lz

partis e distinctio alis partis apte, et utriusque sicatz lz pars e distinctio alis partis a

toto; ergo distinctio alis includentis ab incluso n solz e distinctio alis partis apte; et

de eo distinctio realis partis a toto. Manifestum ex his duabus positionibus: anima ne[c]
corpus: anima non est homo, quamquam utrumque in aliquo vero sensu [illegible] est [illegible]
mus loquendi more, et respective utrumque distinguitur realiter per rationem [illegible]
phi, nec alia requiritur ad distinctionem realem partis a toto, quam quae requiritur ad distinctionem partis a parte.

Dubium 2um

distinctio realis modalis est minor distinctione reali absoluta? R: distinctio realis modalis est minor distinctione reali absoluta. Ratio: respectu distinctionis realis distinctio realis [illegible] indivisibilis, nec admittit magis aut minus in entitatibus: ergo distinctio realis modalis est minor distinctione reali absoluta. Ante [illegible]: sequitur distinctio realis in talibus consistit in [illegible] ratificatione huius positionis: haec entitas est haec et non est aliud. Confirmatur: entitas realis ut talis consistit in indivisibili, nec admittit magis aut minus in entitatibus: ergo distinctio realis ut talis consistit in indivisibili, nec admittit magis aut minus. Confirmatur — Dices 2o: Ex eo quod entitas absoluta separari potest ab alia entitate absoluta, et entitas modalis separari non potest a re, habetur est minus: ergo distinctio realis modalis est minor distinctione reali absoluta. Confirmatur — Dato autem de separabilitate entitatis absolutae ab absoluta ex genere suo, et de inseparabilitate entitatis modalis a [illegible] acquirere minus [illegible], nego consequentiam: quia maior aut minor distinctio realis [illegible] non consistit in separabilitate aut inseparabilitate [illegible], sed in [illegible] positione: haec entitas est haec et non est aliud, in entitate modali quae separari nequit, ac in entitate absoluta, quae potest separari — Dices 3o e [illegible] Ponce: plus distat entitas modalis ab entitate absoluta, quam entitas absoluta ab alia entitate absoluta: ergo distinctio realis modalis est maior distinctione reali absoluta. — Nego: plus distat entitas modalis ab entitate absoluta, quam entitas absoluta ab alia entitate absoluta, quia [illegible] [illegible] [illegible], quam [illegible], nego consequentiam — Observa, distinctionem realem modalem esse [illegible] [illegible] distinctione [illegible], quibus entitas modalis [illegible] [illegible] [illegible]

ne n.e entrat mobilis B, neque intrat ab extra C.

Quaestio 6a.

De distinctione virtuali.

§. I.

Utrum virtualis distinctio in creatis sit admittenda.

Difficultas haec paginae 283 examinanda non procedit de distinctione virtuali sumpta pro distinctione rationis ratiocinatae, sive pro fundamento distinctionis actualis rationis: haec enim virtualis distinctio absolute in creatis admittenda, ut constabit ex dicendis de ratione in logica comparanda. Sensus itaque difficultatis procedit de distinctione virtuali, quae formalis dicitur, sive stat formaliter in equivalentia eius, quae in eo est, formalis pluribus aliis distinctionibus verificanda sine contradictione praedicata de se contraria, sive contradictoria, quaeque ad verificandas affirmationes et negationes praedicatorum. Ut clarius difficultas percipiatur, observandum est 1o, duplicem esse effectum distinctionis realis actualis, praecipue et adaequate explicandum: alium primarium, alium secundarium. Effectus primarius distinctionis realis actualis est reddere simpliciter formaliter distinctos, sive facere unum extremum alterius distinctum. Effectus secundarius distinctionis realis actualis est reddere extrema, in quibus invenitur, apta ad verificanda praedicata de se contraria. Effectus primarius distinctionis realis actualis competere nequit distinctioni virtuali, quia haec supponit extrema realiter identificata. Distinctio virtualis solum convenit effectum secundarium distinctionis realis actualis.

Hinc observandum est 2o, distinctionem virtualem nuncupari realem, quia datur ante operationem intellectus, ab illaque in suo munere minime dependet, et non capitalem, quia non est absolute distinctio realis, et realis identitas, solumque habet virtutem distinctionis realis actualis verificandi scilicet sine contradictione praedicata de se contraria. Observandum est 3o, ad rationem distinctionis realis actualis requiri

xi, quod beneficio prius possint verificari de extremis realiter actualiter distinctis quaelibet praedicata secundum se contradictoria; ad id sufficere quod beneficio prius possint verificari de extremis realiter actualiter distinctis aliqua praedicata secundum se contradictoria. Ista animadversio hic in proposito est, quia sit extrema realiter actualiter inter se distincta, et beneficio huiusmodi distinctionis possint verificari de illis aliqua praedicata secundum se contradictoria absque contradictione, ut puta: currit: non currit; et de illis verificari nequeunt omnia praedicata secundum se contradictoria, ut puta: homo: non homo. Hinc ad rationem virtualis realis distinctionis, non requiritur quod beneficio prius possint verificari de extremis virtualiter realiter distinctis quaelibet praedicata secundum se contradictoria; ad id sufficit, quod beneficio prius possint verificari de extremis virtualiter realiter distinctis aliqua praedicata secundum se contradictoria. Ista essentia divina, et paternitas, quae sunt extrema virtualiter realiter inter se distincta, et beneficio huiusmodi distinctionis possint verificari de illis aliqua praedicata secundum se contradictoria absque contradictione, ut puta: communicatur: non communicatur; et de illis verificari nequeunt omnia praedicata secundum se contradictoria, ut puta: subsistit: non subsistit.

Hanc distinctionem virtualem realem excogitavit sapien-
483 tissimus Iesuita P. Gregorius de Valencia, et post hunc caeteri vindices admiserunt Theologorum nostrorum, et nobilior pars ad explanandum phaenomenis tenuibus abstrusissimum divinae Triados mysterium, et ad alia nostrae fidei mysteria enodanda. Igitur, ut bene notavit Rx quindecim, inclyta virtualis distinctio realis in divinis invenitur, quae quidem ante tempus dicta est, licet fuerit nequaquam ad illa tamen munera, ad quae a Theologis fuit excogitata, extensa fuit. Huius ratio est: quia essentia divina, et paternitas realiter inter se identificantur, et tamen de illis absque contradictione verificantur praedicata de se contradictoria: communicatur: non communicatur, ut essentia divina vere realiter communicatur filio, et paternitas divina non communicatur, de realiter filio. Insuper: essentia divina

et filiatio est incommunicabilis, atque adeo distinctione virtuali inter se ex
ipsis rationibus generantis et geniti, ut filiatio generantis et ipsa divina ingeniti. Demum ipsa
divina, et spiratio passiva est incommunicabilis, atque adeo ab ipsis distinctione virtuali
[illegible] per se rationes: praedicit: [illegible], ut spiratio activa producta, et
spiratio divina producta, et ipsa divina est incommunicabilis per personalitates divinas, et divinae
essentiae et divinae personalitates sunt distinctae virtualiter.

Duo notanda sunt in hac theologica
conclusione virtuali: hic est distinctio virtualis neque in divinis admittenda est, nisi sive
ex parte, quamvis juxta fidem, divina est admittenda. Hoc est, distinctio virtualis admissa
per aliquam partem divina solum applicanda est ad vindicanda sine contradictione [illegible]
[illegible], quae de illis vindicanda est cautissimis argumentis comprobata.
[illegible], et Lynceus lib. 2° Metaphysicae hac de re, hanc distinctionem virtualem
in divinis ad creata transferri, cum [illegible], et nulli rationi repugnat, ut
his auctoribus [illegible] [illegible], et Scotistae: [illegible] beneficio distinctionis
virtualis [illegible], et beneficio distinctionis [illegible] de causa [illegible]
[illegible] vindicanda per [illegible]. Imo nostra opinio docet, distinctionem
virtualem non esse admittendam in parte creata, nisi [illegible] identificata. Ita
sentiunt PP. Hurtado, Arriaga, Oviedo, Izquierdo, Quiroz, Pei-
nado, et Insignes alii.

Cujus in parte sit distinctio virtualis [illegible]
admittenda in creaturis: Probatur 1° distinctio [illegible] non est admittenda in creaturis, quia
[illegible] solum [illegible] perfectiones, et quae in Deo solum admittitur ad [illegible]
[illegible] sine contradictione; et distinctio virtualis [illegible] solum [illegible]
perfectiones, et in Deo solum admittitur ad [illegible] sine contradictione:
[illegible] virtualis non est admittenda in creaturis. [illegible] in creaturis [illegible] perfectiones, quod [illegible]
Probatur [illegible] perfectiones [illegible] multiplex

in essentia, et unicus ex 3bus divinis personis, et aliunde sint perfectiones [illegible]

omnes Essentiae; essentia divina est relative filiatio: paternitas non est relative filiatio, ergo [illegible]

captivantes intellectum in obsequium fidei ad admittendum distinctionem virtualem intrinsecam

sibi oppositam formaliter, salva identitate, et paternitatis cum [illegible]

[illegible], et dicendum est [illegible] ente absque [illegible] verificatur [illegible]:

est relative filiatio, et negatur de: non est relative filiatio, et sic distinguntur [illegible] in

Deo; quia [illegible] perfectiones absolutae [illegible] cum paternitate

et absolute distinctam est ad verificandas sine distinctione [illegible] contradictionem

[illegible] eo quod [illegible] distinctionem [illegible] apparentem; [illegible]

[illegible] Deo [illegible] perfectionum, [illegible]

[illegible] ad [illegible] divina [illegible].

Vrod. [illegible], PP., et Theologi maxime [illegible]

[illegible], et [illegible] specialissimo Mysterii Trinitatis difficultates [illegible]

[illegible] la superare et [illegible] huius [illegible]; et [illegible], PP., Theologi

[illegible], et [illegible] Mysterii [illegible] difficultates [illegible]

[illegible], superare et [illegible] huius [illegible], [illegible]

admittendum increatam: [illegible] admittenda increata.

[illegible] in [illegible] Theologis [illegible]

[illegible]: [illegible] admittendum increatam [illegible],

[illegible] in creatis, [illegible] huius: [illegible] PP.

P., et Theologi [illegible] mysterii [illegible]

difficultates, [illegible] superare, et [illegible] huius [illegible].

[illegible]: difficultas mysterii [illegible]

perfectionibus [illegible] veritatem [illegible]

[illegible], sive affirmatio, et negatio [illegible]; et [illegible] difficultas [illegible]

increata, [illegible] admittendum increatam: [illegible]

admittendum increatam, [illegible] difficultas [illegible] increata, [illegible]

tis = longe itum; dicunt vtlis alis solg eadmittd aibi, ul fi-
des vocd, cnalts rao opellit; et neq ftls do e, neq nalis rao ope
lit ad admittendg dicimg vtlg aleg in creatis; e pdicimr vtlis alis n
e admittda in creatis. Alia devat le Actis nu 186, d mendftatt le
dicendis parguong sutione.

Cott e lodens, dicimg vtlg aleg n solg
n e admitdg in creatis ad verificanda pra ... mia ssanca; dicagne
e ei admitthag in creatis ad verificanda pr ... tora ... senica. Pra
ttoria phinca, quz etiz physia a pan, dicunt la, qui pueniunda
pra zbinca subin vo ta: e albz: ne albz = e calidz: ne calidum.
Pra ttoria lenica, que etiz intentionalia ap..., dicunt la, que p
venirunda pra ltinica subin, vo ta: e copiz: ne copiz: e amizz: n
e amatiom. Hac dr minus eniu tonse oponunt pra ttoria p-
binca, qb pra tona senica; et sicut vtlis alis n e admittda
in creatis ad verificanda pra ttoria lenica: ergo dicimus vtlis alis ne
pe admittda in creatis ad verificanda pra ttoria senica. Alia
ostendim yopo ttoria n admint magis, nec minus.

§. So. 22

Pro Anquetony Sutione.

Arques 1°. 290

in acu Stations perfecz, quilentas creata, alti nas ad devisican
remon ... et admittds, et dictis verifican pra ... ttoria: ergo
de phis alternis se...denti cans in entare creavaventrand pra ... z
se ... toria: e pdicimo vtlis alis admittdae increatis. Oiadp

pro minus, quia sic confunditur: de amore lo verificatur hic, pro ratione tend[entiae] ad Deum, et tend[entiae] ad peccatum, et de odio lo verificatur tend[entia] ad peccatum, et tend[entia] ad Deum; et hoc sit pro idem secunda ratio: 2º de amore lo, et de lo odio verificantur pro idem secunda ratio. Probatur hic primus manifeste: quia amor tendens ad Deum [illegible] licet non sit amor Dei, et ut tend[ens] ad peccatum: alias esset amor peccati. Probatur hic primus iterum manifeste: quia odium [illegible] tend[ens] ad peccatum: alias esset odium peccati, et tend[ens] ad Deum: alias esset odium Dei.

Ad argumentum R[espondeo], concedo maiorem, nego minorem, de [illegible] de amore lo, et de lo odio pro [illegible] peccati; non sic de amore [illegible] et de odio [illegible] pro negatione [illegible]. Ad [illegible] hic, et hoc [illegible] pro [illegible] amor hic tendens ad Deum et ad peccatum, [illegible] amor peccati, et odium tendens ad peccatum, et ad Deum [illegible] odium Dei; [illegible] perfectum amor peccati [illegible] quia est amor, et tend[ens] ad peccatum, sive amor tendens ad peccatum; [illegible] odium Dei, [illegible] quia est odium, et tend[ens] ad Deum, sive odium tendens ad Deum: unde falsum est hic [illegible]: Probatur [illegible] perfectum amor Dei; quia est amor, et tend[ens] ad Deum, sive quia est amor tendens ad Deum: [illegible] perfectum odium peccati; quia est odium, et tend[ens] ad peccatum, sive quia est odium tendens ad peccatum.

Explicatur [illegible] perfectum, et tend[ens] ad Deum, et tend[ens] ad peccatum; [illegible] unde [illegible] amor [illegible] tend[ens] ad peccatum, non est amor peccati, et [illegible] odium tend[ens] ad Deum non est odium Dei: [illegible] tend[ens] ad Deum [illegible] amor Dei;

et totus actus exigentiae ad peccatum quem fecit avertendo voluntatem a peccato,
ideo est odium peccati. Probatur consequentia: licet actus contritionis ad Deum,
et recessus a peccato: unde praedictus actus absque alia distinctione ubi dicitur
toto denominat voluntatem delectatam, et sequentem, et adhaerentem Deo; ita
ideo se toto denominat voluntatem amantem Deum, et tanto absque alia distinctione
ubi dicitur se toto denominat voluntatem prosequentem, recedentem, et aversam a pec-
cato, ideo se toto denominat voluntatem odio habentem peccatum: ergo ille actus
est absque alia distinctione ubi dicitur amor Dei, et in peccatum, et odium peccati, et denominat
denominat voluntatem amantem Deum, et in peccatum, et odio habentem peccatum, et in Deum.
Ulterius explicatur idem in motu progressivo quo corpus recedit a loco A, et acce-
dit ad locum B: idem talis motus est recessus a loco A, et accessus ad locum B: unde
absque alia distinctione ubi dicitur denominat corpus accedens ad locum B, et recedens
a loco A, tribuit et loco A denominationem derelicti, et loco B denominationem
acquisiti. Similiter dicendum est de hoc actu contritionis perfectae, qui est amor Dei
et odium peccati; Dices: ille actus contritionis perfectae est amor Dei quatenus attingit Deum
et distinguendo per se ipsum voluntatem inclinatam, sequentem, adhaerentem Deo; et ille
actus contritionis perfectae est odium peccati quatenus attingit peccatum distinguendo per se ipsum
prosequentem, recedentem, et ipsam aversam a peccato.

Instabis: quamvis actus contritionis ... tendat
tantum ad Deum, et Deum tantum odio habet, et Deus denominat odio habitum, quod omnino
repugnat rationi actus contritionis perfectae. Lacuna ... ante ... probat ...
subjectum albedinis est qualissimum subjectum denominantis albedinem, et obiectum
cognitionis est qualissimum obiectum denominantis cognitionem: sed Deus tantum odio ... qualissi-
mum Deum denominat odio habitum: ergo ... Deus denominat
odio habitum. = Ad ... dicendum ante ... nego ... odio ...

probans, discursant, neotg, et 2g. de 3. Dispartu de sim. te dicans
de denominatione: ng dar alez, hz hy j fruing, hy geminay, quy pt p-
esse, q. tuerd ad subny capas denominonis, q3 plurer aliz tred deno
nand: huiusdi est albedo, de cognito: Et aut plures aliz hz, quz non
hz debet tui ad obz capax denominonis, q3 gtrere pt, ut lud denonend,
de eng bend ad ind tale denato mo: huiusdi sit acc 3ditle, qual si li 3 ken
ero fines, et electio oug, et judicing mentale gdile, q. ad obz aliqd ma
se pt, quin aliqd de lo judicet. Huiusdi eig est amor, et odiz, nga
mo si solz bd tuari ad obz, capax denominonis, q3 gstare pt, ut lud
amatz denond, et eig bd tuari ad lud tali detrato mo, ipsiendo ei
mixz p. supz ie obz h. elinarz, sesenz, et affecre et gtz go obo;
et odiz si solz bd tuari ad obz capax denominonis, q3 gstare pt, ut lud
odibili eq denond, et eig bd tuari ad lud tali denato mo, ipsiendo
mvmenz p. se jorz obz fugienz, recedenz, et affecta aversaz ab
obo. Kao huius doctrz ante et sumda e Zypaamoni, et odiz raa;
siud ante ad nag judicz re uait, et dicad, p. tuncay judicao y
itig 3dilz: Vifit creatura Dei a v3 Deo, meatura denominata
dicare creatz, Deuz vo denominari fue duo caracz; lo p dicere
aes judicimerit; idlis ei solz ad mcatz, et eiz ad Deuz extra.

Vifakis deuz: De amore lo ui

292 xl cat a Dei, et de lo odio veri ca. n ei Dei, et ei Dei, et num
Dei sit pra sedz a d. tona: g. de amore lo, et lud odio veri ca, pra
sedz se d. tona; q. lo amor le, et lud odiz elle actualit innie deliti
ceraz, velit elit inne disquid: g. vnge: ei minus d. tonu inne o-
ponetur afane, et neque de cotz aliqd in obiecto, q. 3 afane, et nare de

rodij inxecto: q° si ex aut Dubonis perfecto amor, e odij rhil obliti

innu redanicandi, e amor e Dei, e ttq odij exit Dei. Dqua obbli

lega, d am Deoatq si minus q tenie inxero genium p omnes: hic

equus d al; hic equus in al, qui tq: hic equus e Dei: hic equus hic

Dei. —

Ad [illegible] B, durca 195

La maxis p.te, B lq etere maxis p.te: lelo odio verica d vi e Dei

odij, dvo; delo odio verica vi e Dei amory, no lq maxis p.te. D

miny: d et Dei amory, d vi e Dei amory ist p.ta seconda s.d tum

a, dvo; vi e Dei amory, d vi e Dei odij, nomiy d una q d quam.

Delo amore, d odio lo r[illegible] inasce idente casis in aut Dubonis per

fecto n[illegible] cangrasedy se d torio, d d quando [illegible] d [illegible] s [illegible]

e na [illegible], q deamore lo q al, [illegible] q fan de lo odio, d [illegible], q delo a

more na, nani ehq [illegible] delo odio: [illegible] deamore lo, d [illegible] o odio q [illegible] amo

re Dei d [illegible] odij pecati; e delo amore lo odio o na d e amore pecati, d

Dei odij [illegible]. D echa by, + [illegible] in more lo [illegible], in [illegible] d ina [illegible]

re [illegible] dicati [illegible] d nona d [illegible] D uno, dusso

[illegible] no d [illegible] d amore lo, d de lo odio, n posso esse

il e amory, d nani e amory Dei nec esseri pore e odij pecati, d na

ni e odij pecati; [illegible] n pore delo esseri e amory Dei d nani

e odiy Dei.

Insbis tandq: 196

Dop° eundq aut [illegible] d nona e bny isq [illegible], d [illegible], q° in lo [illegible]

d [illegible] odij [illegible] in aut Dubonis perfectq amor d

odij [illegible] quand [illegible]: q [illegible] Dei [illegible]

bonis perfectq d nona amans, [illegible] p° eundq d nona [illegible] odio [illegible]

bus = Ad [illegible] neo do maxis: nq [illegible] p° eundq aut [illegible] d nona d ob

lq [illegible], d [illegible], q° in lo [illegible] d [illegible] quand [illegible]

+ plac. [illegible]

n; et q^d cog^{tis} ars [illegible] i^{llo}, et [illegible] cogito, de qua [illegible] obu,

ad obiectum denomin^d reprans, q^{ia} nec, ut denomin. co

gitatum ens p^t pdsic, q^d cogitatio nec ad obiectum obiectum denomin^d cogitatum

[illegible] p^t pdsic q^a reprao nec ad obiectum, obiectum denomin^d reprans. Et

vo ad amor denomin^t obiectum amatum, dicitur obiectum denom^d [illegible] [illegible],

q^d amor, dicitur ad obiectum nec d. intuper nec q^d tale denominatio [illegible]

[illegible] nec ad [illegible].

Ar^{go} ver 6°. entitas creata [illegible] [illegible] ex=

227 [illegible] pluribus [illegible] quae minus [illegible] q^d [illegible] la

plura [illegible], [illegible], et [illegible] [illegible]: q^o

[illegible] [illegible] admittenda in creatis. [illegible] [illegible]

minus entitas creata, et [illegible], quae [illegible] i [illegible], [illegible]

[illegible]; et [illegible] [illegible] perfectio, [illegible] entitas creata, [illegible]

[illegible] actus, quorum unus i amor Dei, et alter odium peccati [illegible]

[illegible] [illegible], sit [illegible], [illegible] quae [illegible]:

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

quae [illegible] minus pluribus [illegible]: [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] quae [illegible] minus pluribus [illegible]

[illegible]: [illegible]. [illegible] in igne, et calore, qui sit [illegible], [illegible]

[illegible], q^a [illegible] quae minus [illegible] calorem. La [illegible]

[illegible] a [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] perfectio

[illegible], [illegible] [illegible] = [illegible] 2°. [illegible] [illegible] [illegible]

eminenter [illegible] [illegible] [illegible] perfectiones; [illegible] [illegible] i

[illegible] creata [illegible] [illegible] pluribus [illegible]: [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] solius Dei: [illegible] [illegible] admittendum [illegible]

[illegible].

Ad 2um vero R., dico sua ... neg. [illegible] 298

[illegible] ultimo dist. in esse [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... qualibet [illegible] ... ad vivificanda [illegible] actuali [illegible] ...
... [illegible] ... sive ad vivificandas [illegible] ...
... [illegible] ... aequivoca neque [illegible] ...
... [illegible] perfectionis ... [illegible] ...
servire ... ad munus [illegible] ... [illegible] ... dicimus
[illegible] ... perfectionis ... amanti est [illegible] ...
... [illegible] ... ad munus [illegible] ... amandi ...
... [illegible] ... Ad 2um [illegible] ... perfecta [illegible] ...
nos [illegible] : quia [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... quod ad vivificanda [illegible] actuali [illegible] ...
ne [illegible] ... et hinc [illegible] ...
Ignis, et calor dicuntur [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... [illegible] ...
[illegible] ad vivificanda [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... vivificandi [illegible] ... [illegible] ...
Ignis [illegible] , et calor dicuntur [illegible] , quia [illegible] ... calor

precedit

Ad 2um vero R., [illegible] ... 299

[illegible] ... ad esse [illegible] ... [illegible] ...
... [illegible] ... ad esse [illegible] ...
... [illegible] ... quod ad vivificanda [illegible] actuali [illegible] ...

pta sedq se Thoria: duas in p̄speriene. Demiq alij existimabunt [illegible]

perfectio superam, de excellentiam minus capaz, de quo [illegible]

bis distad se mystij. dona procedentis, eq [illegible]

Dequid est perfectio, quæ solo Deo pro praecipta [illegible], de sortem

sitq redundare. Vna ipsi, [illegible] idem de [illegible] radicaliter

de pendiente incapacitate verificandi pta sedq se Theoria, sibe [illegible]

ne, de [illegible] [illegible] phi.

Disputatio 1a. De distinctione phi.

Quæstio 1a.

De Distinctione Rationis.

§. 1a.

Aliquibus notatis difficultas examinanda proponitur.

Distinctio rationis

500 quæ etiam [illegible] appellatur, rationis ratiocinantis, videtur unius a [illegible] terminalitur aliquid, de [illegible] terminaliter seu proo. Distinctio rationis, quæ etiam [illegible] appellatur, rationis ratiocinatæ, videtur unius a [illegible] terminaliter aliquid de [illegible] terminaliter seu proo. Declarationi hanc definitionem, de plenius definitionis [illegible] notandum est in [illegible] sermone [illegible] de distinctione rationis [illegible] quæ [illegible] nullum aliquid [illegible] realio [illegible] proo [illegible]: [illegible] [illegible] omnis [illegible] [illegible] formæ in [illegible] metaphysica [illegible] [illegible] [illegible] = Notandum est [illegible] nec [illegible] in præsentiarum [illegible] de distinctione rationis [illegible] [illegible], sibe de distinctione rationis sine [illegible], quæ [illegible] proo [illegible] per [illegible] [illegible] sibe [illegible], sive [illegible] per hæc: homo homo; [illegible] [illegible] per [illegible] verbis synonimis correspondentibus, ut [illegible], [illegible] per hæc: ensis gladius; aut [illegible] per cogitationes, quarum [illegible]

[illegible] ... in perfectione ... [illegible]

[illegible] ... appella[ntur] [illegible] ...

[illegible] ... 501

[illegible] ... [illegible] ... quia ... [illegible] ...

[illegible] ... in perfectione ... [illegible] ...

[illegible] ... perfectiones ... [illegible] ...

[illegible] ... perfectiones ... [illegible] ...

[illegible] ... in perfectione ... [illegible] ...

[illegible] ...

[illegible] ... [illegible] ...

[illegible] ... ad rationibus.

[illegible] ... 502

[illegible] ... perfecta ... [illegible] ...

nec, cognoscendo admunt ex specieb[us] [illegible]: unde sublato obiecto hoc semovent

ad discernendum necesse, animo, cum equum, [illegible] prae [illegible] de pro [illegible] aliq[ua]

q[u]a [illegible] perfectione speciei [illegible], et cognoscit ad species [illegible] subsequens

[illegible] fundamentum ad affirmanda alia praedicata, quae [illegible] prius [illegible] pro,

quod ab ipso [illegible] per [illegible].

Notandum est 2o, ens creatum esse natura sua capax, ut

2o Si in ea ante operationem intellectus gradus metaphysici indistinguuntur. Gradus metaphysici

alicuius entis creati dicuntur praedicata [illegible], quae in recto praedicantur [illegible]: ut

de [illegible]: ens, substantia, vivens, animal, rationale, et similia sunt gradus metaphysici, [illegible]

[illegible], quia de ipso [illegible] in recto praedicantur. [illegible] notandum est: quod ens

creatum est natura sua capax, ut in ea gradus metaphysici [illegible] actualiter indistinguantur

[illegible]. [illegible]: esse natura sua capax, ut in ea gradus metaphysici [illegible]

indistinguantur, ut probabimus [illegible]. Denique est

natura sua capax, ut in ea gradus metaphysici [illegible] indistinguantur, ut

probabimus [illegible]: [illegible] creata esse natura sua capax,

ut in ea ante operationem intellectus gradus metaphysici [illegible] distinguantur. [illegible]

[illegible]: nulla [illegible] distinctio [illegible], [illegible] gradus metaphysici alicuius

[illegible] creati ante operationem intellectus indistinguantur.

Notandum est 3o, ante operationem intellectus [illegible]

3o [illegible] in nobis plures gradus metaphysicos, plures [illegible], aut plura praedicata [illegible]

[illegible]: quod [illegible] in hoc [illegible] ante operationem intellectus [illegible], quod [illegible]

hos [illegible]: animal, rationale; [illegible] in hoc ante operationem intellectus [illegible] nulla [illegible]

[illegible], [illegible], quod [illegible] ante operationem intellectus [illegible] plures gradus metaphysici

[illegible] plures [illegible], aut plura praedicata, [illegible] simplicissima [illegible], sive [illegible],

[illegible] fundamentum, ut [illegible] operatione in plures gradus metaphysicos,

in plures speciales, et in plura specialia = Notandum est 6°, tunc tantum obiectum esse capax diversae speciei per rationem, quando est terminus, et per eam naturaliter supponi; quia species obiecti sumitur ex quo habet dependentiam ab ista operatione = Notandum est 7°, tunc tantum obiectum distingui per rationem, quando est terminus, et terminat supponi; quia species obiecti sumitur ex quo habet dependentiam ab ista operatione, et sic idem terminus diversus nequit nobis specificare eam pro, et tunc sub reduplicatione intellectus. Ob hanc eandem rationem dicitur esse terminus terminorum quae accurrunt; speciale alius: et id alius universale alius: statum terminorum ratione alius: speciale alius: aliud speciale tale.

Notandum est 8°, obiectum tunc dici esse terminationaliter, sive ratione sui, pro quo est ... per unam cognitionem esse distinctum est, seu pro ut ... pro ut ... per aliquam cognitionem; et tunc obiectum est terminationaliter, sive ratione sui, pro quo ... per unam cognitionem est distinctum, seu pro ut ... pro ut ... per aliquam cognitionem. Sic homo ut ... per hanc cognitionem ad ... terminationaliter, sive ratione sui, pro ut ... pro ut ... tale; quia homo ut ... per hanc cognitionem ... est distinctum, seu pro ut ... pro ut ... tale: sed homo ut ... per hanc cognitionem ... principaliter ... sive sentiendi, et ... per ... tale distinctum principaliter rationale, sive ... Sic et ... homo ut ... per hanc cognitionem homo est ... rationali, sive ratione sui, pro ut ... per ... homo; quia homo ut ... per hanc cognitionem homo est distinctum, seu pro ut ... per ... homo: sed homo ut ... per hanc cognitionem homo distinctum ... rationale, et ut ... per ... homo distinctum ... rationale. Ratio huius ... definitum ... Aristotele, et D. Thoma assentientibus, ratio, et distinctio ... terminatum ... speciale ... identica ... ratione, ... identificari ... quoad distinctionem, sive distinctae.

Notandum est 2°, ad lumen rationis nostrae repugnare

conceptionem inadaequatam obiecti. Conceptio inadaequata obiecti non est illa, in qua aliquid sumptum in re

non est conceptum continentis obiecti; et illa, quae non adaequat totum obiecti cognoscibile, sive illa,

qua praecise habita, nequit intellectus reddere rationem de obiecto in proposito, sine ponitur per

aliquam cognitionem. Sic cognitio vera animalis est cognitio inadaequata hominis, quia in aliquo deficit

ad rationem, est conceptus continens hominis; et quia non adaequat totum hominis cognoscibile, sive

qua illa praecise habita, nequit intellectus reddere rationem de homine in proposito, sine ponitur per

aliquam cognitionem, v.g. per istam rationale: nam habita praecise cognitione animalis nequit intellectus affirma-

re de hoc esse principium rationis, sive ratiocinandi, quod conceptus de ipso in proposito, sine po-

nitur per cognitionem rationale. Consequenter intellectus habita praecise cognitione animalis de hoc affirmare

non valeat esse principium rationis, sive ratiocinandi; neque est principium [illegible] intellectus

cognitionis animalis, sive habita praecise cognitione animalis, nec affirmare, nec negare, hominem esse

principium rationis, sive ratiocinandi; et ostendere [illegible] ab effectione, quia [illegible] in-

[illegible] per hoc, et hinc cognitio animalis respectu hominis dicitur praecisiva.

Hic rogare poteris: unde proveniat, quod intellectus

habita praecise cognitione inadaequata obiecti, nequeat reddere rationem de obiecto in proposito, sine

ponitur per aliquam cognitionem? R. ex eo provenire, quod talis, sive tanquam [illegible]

capere non valet propter naturam cognitionis, quae [illegible] alterare [illegible] in claritione aliqua,

aut plura, vel pauciora obiecta comprehendere, quam alia; [illegible]

et connotata, atque haec alia [illegible]. Ex parte [illegible], sive tanquam [illegible]

comprehendo ab [illegible], quod intellectus de [illegible], et potius hac, quam alia cognitio-

ne obiecti cognoscat. Ex his notatis facilius est explicare definitionem distinctionis [illegible]

[illegible] rationis, quas dedimus num. 500: [illegible] rationis est ratio [illegible], [illegible]

unumquodque [illegible] aliquid; quod [illegible] esse [illegible] ab [illegible] per [illegible] esse, et [illegible]

[illegible] quod est [illegible] ab aliquo per [illegible] esse, [illegible] aliquid per [illegible], [illegible] num. 28;

intactiq. q. e objectionalit distinq. ab alio, sed ē objectionalit aliqd. Addit: distinctio rationis objectionalit [illegible] est uera pro; q. a extrema, quae p. rationem, sive objectionalit distinguuntur, sunt alio identificari, ex ratione distinctionis supra identitatem alicuius extremorum, quae p. p. denominantur distincta; cum enim ad p. p. p. unam cognitionem sed non ē alia subiectiue p. p. et poteste p. alias cognitiones, ad quod addo id, quod p. rationem distinguunt ad extremitates objectiue pro. Et hac explicatione clare constituitur explicatio identitatis rationis, quae stans sed in dependitionibus rationis extremi opposito

Distinctio rationis alia est mutua, alia non mutua 508

[illegible] Distinctio rationis mutua, quae est illa distinctio adaequata, est quando dantur duo extrema, quorum neutrum includit formaliter alterum. Huius ex distinctio rationis, quae datur inter animal et rationale; nam nec animal formaliter includit rationale, nec rationale includit formaliter animal. Distinctio rationis non mutua, quae etiam dicitur inadaequata, est illa quae datur inter extrema, quorum unum includit formaliter alterum, non vero e contra: huius est distinctio rationis quae datur inter animal et hominem, nam animal non includit formaliter hominem, homo vero includit formaliter animal. Distinctio rationis mutua, et adaequata excludit identitatem rationis ex adaequata, et mutuam, quia non mutua est adaequata; distinctio autem rationis non mutua et inadaequata excludit identitatem rationis mutuam et adaequatam, non vero identitatem rationis inadaequatam, et non mutuam.

Observandum 1°, ad distinctionem rationis requiri duas cognitiones inadaequatas obiecti, et unicam cognitionem inadaequatam obiecti ad [illegible] sufficere. Est clarum: ad animal hominis distinguendum p. rationem ab animali prius requiritur, ut habeatur cognitio animalis, quae est cognitio inadaequata respectu hominis, deinde habeatur cognitio rationalis, quae etiam est cognitio inadaequata respectu prius hominis; et sufficit, quod unire habeat cognitio animalis. Ratio est: ad distinctionem alicuius transcendentalis unius extremi ab alio non requiritur extremum reale existere: ergo ad distinctionem rationis unius extremi ab alio non requiritur, quod utrumque extremum objectionaliter existat; ergo ad distinctionem rationis non requiritur duplex cognitio inadaequata obiecti, et

et unica cogito inadequata obiectum adaequate sufficit. Sic dicta videbis n. 279. Licet quia a parte rei, et ultima qualitate inferiori forma distincta schema, quae fuerit naturaliter separata sit, quia rationaliter distinguuntur, et haberi possit haec cognitione alia naturaliter separata sic haec schema ab prole: quod haberi potest haec cognitio ne alia, haec schema ab prole, quia rationaliter distinguuntur: quod haec minime est negativa posse haec cognitione alia ab alia rationaliter distincta, et non existit praeter rationaliter rela-

tio. una distinctio alia et distinctio rationis ratiocinatae; discrimen quod inter istas est, quod distinctio alia est externa, dicta una extrema est realiter distincta ab alio, ac est realiter distincta ab altero: distinctio rationis est externa, non est ab una extrema est per rationem distincta ab alio, ac est per rationem distincta ab alio: vel quod illud una extrema est cognita per cognitionem inadequatam, et praecisivam, ac est cognita per cognitionem inadequatam, et praecisivam.

Accedamus jam ad praesentis quaestionis difficultatem.

Difficultas igitur, quae modo examinanda subiicitur, inquirit: utrum distinctio rationis fiat per cognitionem inadequatam, seu inadequationem se tenente ex parte obiecti; an vero per cognitionem inadequatam, seu inadequationem se tenente ex parte actus, sive ex parte ipsius cognitionis? Vel aliis verbis: utrum distinctio rationis fiat per cognitionem obiective praecisivam, sive praecisivam ex parte obiecti; an vero per cognitionem formaliter praecisivam, sive praecisivam ex parte actus, sive ex parte ipsius cognitionis. Circa hanc difficultatem varia sententia. Prima docet, distinctionem rationis fieri per cognitionem inadequatam, seu inadequationem se tenente ex parte obiecti, sive per cognitionem obiective praecisivam, sive praecisivam ex parte obiecti. Hanc sententiam tenent Scotistae, quos communiter sequuntur PP. Conimbricenses, Izquierdo, Lynce, Blanchon, Pelizius, Ponce, Aguilar, et alii.

Secunda asserit, distinctionem rationis fieri per cognitionem inadequatam seu inadequationem se tenente ex parte actus, sive ex parte ipsius cognitionis, sive per cognitionem formaliter praecisivam, sive

pcisiuè repte eac, sive repte praecognitionis. Hanc sententiam amplectuntur nominales, quos sequuntur imitantur PP. Hurtado, Arriaga, Oviedo, Mal pardo, Quiroga, Peinado, pluresque ingeniosissimi alii. Secundam sententiam tuentur BB. Carmelitae, et strictissime et pronuntiavit Lalemandet ra pro contraria, et asserit audacter, in sententia tamen contrariae patronos, P. Peinado tractatu 2° loco citato. Optime d. 11 r. n. nulla adducit auctoritas nia, quae incidere videatur, et forsan incidit, praedictos Vos ne ... praecisiones finales admisisse.

Itaq autores 1ª sententiae praecisiones obiectivas admittentes dicunt, 14

tenere docent, cognitionem adaequatam, et praecisivam libere uni deservienti convenientia obiectivam aliter edicere in plures finalitates obiectivas, quam obiective, sive repte obiiat= plt praecognitio adaequata, et praecisiva, quin alterius obiective, sive repte obiti doat. Autores 2ª sententiae praecisiones finales admittentes asserunt cognitionem adaequatam, et praecisivam obiective, sive repte obiti adaequata dare quae i aliter in obiecto, sive cum obiecto aliter identica. Et ut proinde cognitionis adaequatae, et praecisivae, nequeant sententiae reddere rationem dari eo, quod est aliter in obiecto, sive cum obiecto aliter identica ut possit repraesentari per aliam cognitionem. Ut discrimen 1ª a 2ª sententia clarius percipiatur, demus, puta videre nos ita aliquod semoventem, ut discernere non possis, an sit homo, quod videtur, an leo, et tunc elicere hanc cognitionem animal ad solum hoc tractum. In hoc casu docent obiective praescindentes, per cognitionem hanc animal cognosci animal, et nullatenus cognosci rationale, aut aliud quod est cum animali cognito aliter identicatum: e contra vero asserunt finaliter praescindentes, per cognitionem hanc animal cognosci animal, et cognosci etiam rationale, et omnia quae cum animali cognito aliter identicata.

Distinctio rationis insistit per praecisiones obiectivas.

P.º titulo huius sectionis contra,
512 contra probatur haec doctrina, et nisi fallor efficaci ratione: si distinctio rationis fieret
per praecisiones obiectivas, de eadem aliqua simplici entitate creata verificarentur praedicata
contradictoria; et de eadem aliqua simplici entitate creata nequeunt verificari praedicata contradicto-
ria: ergo distinctio rationis non fit per praecisiones obiectivas. Minor constat, nam quamvis
ista [illegible] quae est [illegible] procedentis, solum de eadem aliqua simplici en-
titate, quae est divina, possit verificari praedicata contradictoria, et de ea verificanda sine
actuali contradictione admittit ordinis [illegible] [illegible], quae non cadit in natura
increata. Probatur itaque maior: si distinctio rationis fieret per praecisiones obiectivas, de aliquo
homine, et de tali homine verificarentur praedicata contradictoria; et aliquis homo, et talis homo sit eadem
aliqua simplici entitas creata: ergo si distinctio rationis fieret per praecisiones obiectivas
de eadem aliqua simplici entitate creata verificarentur praedicata contradictoria. Minor videtur.
Probatur maior: si distinctio rationis fieret per praecisiones obiectivas de aliquo homine, ~~[illegible]~~
verificaretur cognosci per cognitionem alicuius [illegible] ad hoc, et de tali homine verificaretur
non cognosci per cognitionem alicuius [illegible] ad hoc; et cognosci per cognitionem alicuius [illegible] ad
hoc, et non cognosci per cognitionem alicuius [illegible] ad hoc sunt praedicata contradictoria: ergo si distinc-
tio rationis fieret per praecisiones obiectivas de aliquo homine, de tali homine verifica-
rentur praedicata contradictoria. Maior est ipsa obiectivae praecisionis doctrina. Minor [illegible]
[illegible] ista, et ulterius [illegible]: nam cognosci per cognitionem alicuius [illegible] ad hoc,
et non cognosci per cognitionem alicuius [illegible] ad hoc sunt contradictoria, et non [illegible] [illegible].

Confirmatur: si distinctio rationis fieret per praecisio-
513 nes obiectivas, plerumque illogice [illegible] [illegible], fundatur [illegible] nostri [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: dici de nullo, [illegible] [illegible] [illegible]; et hoc [illegible] [illegible]
[illegible]: aliter nulla [illegible] [illegible] illogica: ergo distinctio rationis non fit per

pcussiones obvias. Hac ostendit in his quatuor silogis, quorum hic est

ppotorius, videlicet: al pri cognit p coctiong al; Et rale pai è al pri: Ergo rale pai

cognit p coctiong al; hic etiam è ppotorius, videlicet: rale pai n cognit p coc-

tiong al; Et al pai è rale pot: Ergo al pai n cognit p coctiong al; Tertius è de

3o Ini, videlicet: omne al cognit p coctiong al; Et aliqd rale è al: Ergo aliqd rale

cognit p coctiong al; quartus et ultimo è de 4o Ini, videlicet: nullum rale cognit p

coctiong; Et aliqd al è rale: Ergo aliqd al n cognit p coctiong al. Hos tres pdictos

silogi. Sed hic efficaces, fundari q in his non primis pcipijs: dici de omni; dici

de nullo: Ergo qui sic distincto raonis fiunt p pcussiones obvias, p dictos silogis in dicte

dicens lege: sequela omnis patet, Sed ulterius, quia omnis lex fundatur in natura ipsius in-

dentis: Ergo si distincto raonis fiunt p pcussiones obvias, plures silogi dicte

efficaces, fundarentur in his non primis pcipijs: dici de omni: dici de nullo, in dicta

rone lege.

Rend. Lo adsaij p. 519

de calibz ulterius dici entate creata n posse verificari p tradictoria strictam,

vel physicam posse tc verificari absque aliqo ab suetro de calibz ulterius dici entat

creata p tradictoria strictam: et vere iterum nalia, et hinc dici at p talia

toria cognit p coctiong al traing ad hom, n cognit p coctiong al traing ad

hom, quem de calibz ulterius dici entate creata dicitur hois, et ralis hois veri-

carent, si distincto raonis fiunt p pcussiones obvias = Impugnat Lusgi

o: vel minus dictum tonli in re oponunt p tradictoria stricta, et jurisdi-

nalia, q p tradictoria strictam, et physica; Et de calibz ulterius dici entate creata

nequerent verificari p tradictoria strictam, et physica, ut dicit psarupsio: Ergo de

calibz ulterius dici entate creata nequeunt verificari p tradictoria strictam

jurisdictionalia; Sed

Impugnat Lo calibz rei ipsius: si distincto sic

raonis fiunt p pcussiones obvias de calibz ulterius dici entate creata verificari

nem p[rae]d[icamen]toria, ergo: ad 1[um] nulla e[st] respo. Subd[istinguo] 1[um] ans: si distincta ratio[n]is

fiend[a] p[er] p[rae]cisiones obvas, de ali hois, et de rali hois veri:cavend[a] p[rae]

d[icamen]toria, phýsica; et al hois, et rali hois sit eadem ultra entis entas creatae, n[eg]o

Subd[istinguo] min: si distincta ratio[n]is fiend[a] p[er] p[rae]cisiones obvas, de ali hois ver[ifi]ca

re[tur] e[ss]e cognitile p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc, et de rali hois verificare[tur]

n[on] e[ss]e cognitile p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc; et e[ss]e cognitile p[er] cog[niti]onem al. tra

ct[u]m ad hoc, et n[on] e[ss]e cognitile p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc sit p[rae]d[icamen]toria phýsica

n[eg]o. Subd[istinguo] 2[um] c[onse]q[uen]s ans: si distincta ratio[n]is fiend[a] p[er] p[rae]cisiones obvas de ali

hois, et de rali hois veri:cavend[a] p[rae]d[icamen]toria phýsica; et al hois, et rali hois

sit eadem ultra entis entas creatae; n[eg]o. Subd[istinguo] min: si distincta ratio[n]is fiend[a] p[er]

p[rae]cisiones obvas de ali hois verificare[tur] e[ss]e phýsice capax tractandi cog[niti]onem

al, et de rali hois verificare[tur] n[on] e[ss]e phýsice capax tractandi cog[niti]onem al; et

e[ss]e phýsice capax tractandi cog[niti]onem al et n[on] e[ss]e phýsice capax tractandi cog[niti]onem al

sit p[rae]d[icamen]toria phýsica: n[eg]o.

Quod e[ss]e cognitile p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc,

526 et n[on] e[ss]e cog[nitile] p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc; e[ss]e phýsice capax tractandi cog[niti]onem al, et

n[on] e[ss]e phýsice capax tractandi cog[niti]onem al. sint p[rae]d[icamen]toria phýsica ab ad[versariis] satis non

sequit[ur]; q[uia] cognitilitas, et capacitas tractandi cog[niti]onem est p[rae]d[icamen]toria sub ro[ation]e cogni-

ti, capacis tractandi cog[niti]onem, ergo cum habuerit p[rae]d[icamen]toria phýsica veri:ca-

rem de ali hoie, et de rali hois, si distincta ratio[n]is fiend[a] p[er] p[rae]cisiones obvas efficiant[ur]

p[ro]bat[ur]: id, q[uo]d cognit[ile] p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc, et tractat cog[niti]onem al, e cognitile p[er]

cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc, e[st] phýsice capax tractandi cog[niti]onem al; s[ed] si distincta

ratio[n]is fiunt p[er] p[rae]cisiones obvas al hois cognoscere[tur] p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad

hoc, et al hois tractand[i] cog[niti]onem al: ergo si distincta ratio[n]is fiend[a] p[er] p[rae]cisiones o[b]

vas, al hois esse cognitile p[er] cog[niti]onem al. tract[u]m ad hoc, esset phýsice ca-

pax tractandi cog[niti]onem al: ergo si distincta ratio[n]is fiend[a] p[er] p[rae]cisiones obvas, de

ali hois veri cand ñ cognile p. cogtione al. tr. ad hoz, ut eq. intrinseca per mandi cogtionz al

Rursus: id q. ñ cognil p. cogtionz al 527 tr. ad hoz, et in nd cogtionz al, ñ e cognile p. cogtionz al tr. ad hoz, et ñ e intrinsece capax mandi cogtionz al: ali cognisci p. cogtionz al tr. ad hoz, et mand cogtionz al, ut apparet in ali. prius hois; et si disp. o rati- ni e. ficend p. pfusiones obvas tale hois ñ cognoscend p. cogtionz al tr. ad hoz, et tale hois ñ mand cogtionz al: q. si dispositio rationis ficend p. pfusiones obvas tale hois ñ esse cognile p. cogtionz al tr. ad hoz, et tale hois ñ e intrinsece capax mandi cogtionz al: q. disp. dispositionaris ficend p. pfusiones obvas de tali hoi veri cand ñ e cognile p. cogtionz al tr. ad hoz, et ñ e intrinsece capax mandi cogtionz al: q. dispositionaris ficend p. pfusiones obvas de ali hois veri cand ee cognile p. cogtionz al tr. ad hoz, et e intrinsece capax mandi cogtionz al: et hec tali hois veri cand ñ e cognile p. cogtionz al tr. ad hoz, et ñ e intrinsece capax mandi cogtionz al, q. vz sit pt. dictoria intrinseca.

Impugnari 3. iad responsio: idisp. rationis ficend p. pfusiones obvas, dicend aliq. dili inter contra veri cand pr. dictoria intrinseca: q. nulla responsio. Probat ans: si dispositionaris ficend p. pfusiones obvas de hac cogtione al tr. ad hoz veri cand pr. dictoria intrinseca; et hec cogtio al tr. ad hoz e cad aliq. dilis contra: q. ... acta. Probat mar: si disp. o rationis ficend p. pfusiones obvas de hac cogtione al tr. ad hoz veri cand ee rara sua reptaonz alis, et ñ e rara sua reptaonz alis; et e rara sua reptaonz alis et ñ e rara sua reptaonz alis ist pt. dictoria intrinseca: q. ... mar. i pancia ponit [illegible]; Probat aug. 2a: si disp. rationis ficend p. pfusiones obvas, hec cogtio al tr. ad hoz ñ e fed rara sua reptaonis hois; et rara hois, eal hois: q. udi

vo rationis ferend. p.ª possessionem obvias, hec cognitio alterata ad hoc ut sit
ratio sua respectu alius hominis: ergo si distinctio rationis ferend. p.ª possessionem obvias
de hac cognitione alterata ad hoc verificand. ut sit ratio sua respectu
alius. Sic ergo distinctio rationis ferend. p.ª possessionem obvias de eadem albedine
entitate creata alius hominis, et talis hominis verificand. per contradictoria,
quod omnino repugnat, et de eadem albedine entitate creata alius hominis, et talis hominis
esse verificand. per contradictoria extrinseca; siquidem etiam verificand. de eadem albedine
entitate creata hujus cognitionis alterate ad hoc.

Respondeo 2.º ad instantiam, praeterea: alterata hominis cognitio
529 per cognitionem alteratam ad hoc, et talis hominis non esse per cognitionem alteratam ad
hoc non esse per contradictoria; quod licet sit verum, et non videtur ergo; quia esse verificatur de
eodem, ut verificand. de eo cum finalitate, alius vel alterius hominis, et talis prius = Impugnatur
hec responsio: si distinctio rationis ferend. p.ª possessionem obvias, extrinseca respectu de finalitate
alius hominis verificand. cognitio per cognitionem alteratam ad hoc, et de finalitate talis hominis
esse verificand. ut cognitio per cognitionem alteratam ad hoc; et finalitas alius
hominis, et finalitas talis hominis est eadem albedo entitas creata: ergo si distinctio
rationis ferend. p.ª possessionem obvias de eadem albedine entitate creata verificand.
contradictoria: ergo responsio non enervat vim, et efficaciam nostrae probationis.

Impugnatur 2.º eadem responsio: si distinctio rationis
ferend. possessionem obvias de eodem subjecto verificand. per contradictoria: ergo nulla
est responsio. Probatur antecedens: si distinctio rationis ferend. p.ª possessionem obvias extrinseca
positione de est la finalitate alius hominis, et talis hominis verificand. per contradictoria;
et est la finalitas alius hominis, et talis hominis idem subjectum: ergo si distinctio ratio-
nis ferend. p.ª possessionem obvias de eodem subjecto verificand. per contradictoria:
Impugnatur 3.º eadem responsio, et sic de pluribus impugnationibus: si distinctio rationis ferend.
p.ª possessionem obvias, de eodem subjecto verificand. per contradictoria: ergo nulla est
responsio. Probatur antecedens: si distinctio rationis ferend. p.ª possessionem obvias verificand.

hzc pta ad tonsa: al hois cognit p. cogtionz al maz ad hoz; al huius nec
nit p. cogtionz al maz ad hoz; Ad hzc pta est pta ad tonia deceptib
ti: ... malitiae ... Alan quad hq pro reponit tanta, deficit
hq pta falsa: ... nanti stand p. pfsume obvas, verificandi
pro: zale hois cognit p. cogtionz al maz ad hoz; et al hois evalute
... naonis stand p. pfsume obvas verificand h pro: al hois
cognit p. cogtionz al maz ad hoz.

Respont ... al ... S 21
creabe creata p. d. e apte ... n. posse verificari pta ad tonia; posse
verificari ... creata ... Palanes; et no
n aug. ... verificari pta ad tonia ... de ali hois, et de zali hois, qui
... creata. ... Palanes, et
... cogtionz ... ad repug
et cognens: ... cogtio ... al ... maz ad hoz ...
... al anall, ... al ... qui n.
zale ... al hois cognit p. cog
tionz al maz ad hoz, et zale hois n. cognit p. cogtionz al maz ad hoz.

... pugnat 1º respsio ... quaddam
... Palanes: cogtio ...
... ad repug et cognens: ... Palanes. ...
ant: cogtio ... cognens: ... cogtio
... ad repug et cognos eundem. ...
o recta. ... ant: cogtio d. ali ... nisi quaes ...
adeque cognen; et cogtio n. ali e ... adeque cognen, n. si quaes cog

é cognit: Si cognitio n. alia é p sensibilis, et distinguens nisi qualis é cog
nitio — Impugna 2°: qui cognitio ... entes creata ... dicta p̃ rationem
individuas ... tollit, q̃ de ... entes creata veritatem
p̃ta ... tollit: ... entes creata veri=
tatem p̃ta ... tollit: ... p̃ rationem ... entia
His creata ... identitate, ... entia creata.

Impugnat 3° ... : si ... ra
tionis, ... p̃ ... entes creata ... apre
sei veri carent p̃ta ... : ... nulla ... : si ... ra
tionis, ... p̃ ... de alii hois, et de ... hois p̃ ... a
pte rei veri carent p̃ta ... ; ... hois, ... hois p̃ ... a
pte rei ... entes creata p̃ ... apte rei: ... :
si ... ratione ... p̃ ... de alii hois p̃ ... apte rei
veri carent ... cognitio ... p̃ cognitionem al ... adhoc, ... de ...
hois p̃ ... apte rei ... carent ... cognit ... p̃ cognitionem
al ... adhoc, ... cognit ... p̃ cognitionem al ... adhoc, ...
... cognit ... p̃ cognitionem al ... adhoc ... : ...

Respondeo 3° nostrates ... p̃ sensibiles
p̃ta ... alii hois cognit p̃ cognitionem al ... adhoc, ... alii hois n̄ cognit
p̃ cognitionem al ... adhoc n̄ ē p̃ta ... : ... a fao, ... nao
... hois ... de ... alii hois,
et de ... hois ... n̄ ... a fao ... nao ... de ... :
... a fao ... : alii hois cogn: p̃ cognitionem al ... adhoc, ... alii
... p̃ ali ... anali, ... : anali hois n̄ cognit p̃ cognitionem al
... adhoc, ... la ... p̃ ... ali ... ali. ...

onis Patroni lex ttrocund ptong qm, aliud reale, & aliud fle, &
hinc afferunt ad actualg & dictiong afaonis, & natis eiusd qn alis sic
sine edenog xlg subiong; ad actalg vo & tiong afaonis, & naonis eius
dg q h flis n' infine edenog xlg subiong, & insuper requiri edenog flg
in subta: unde deducunt poneis: Alhois cognit p' cogitong al tra
q adhoc: rale hois n' cognit p' cogitong al traq ad hoc, & inferacialg
& tiong, q l st affio, & nao eiusd pti flis sive lgere fli, & pra ey sub
ta sit flis lista p' pog cogitong & leg desinc ede edenog aparang,
& p sendenog ptintionalit ad anali. Hinc docent, illegor enobis al
latos in affirmaong nng & his n' extite efratos, ac p' dequnt ego ch
chilaei; sqq pong toi omi tem sug ong, eg naneant ab stamfli
ad nlg, tab erabe xli ad flg.

Respond 1° reyuto: ñ tancut & to
ta ina reponunt q taba: cognit: ñ cogint, q hgc: p ducit: ñ p
ducit, ut unig q binandg & cludant affaong, & naong eidd pti;
& dicag xlit pili entabe absq dishone otli xli n' p sto vericani
p talig: p ducit: ñ p ducit: q dicag xlit pili entabe absq dis
tione otli xlir ñ psto veri canl pta ta: cognit: ñ cognit; & qui
p° ly vinlcit dicali p sulco anali, & dei vertce de rali p sulco
abali tollit, q dicag xlit pili entre absq dishone otli xli veri
canl id: ap si dishionaonis sine p' psiona olvai, dicag xlit
lente ab q dishone otli xli veri canent pra & tonia, q p plicat.

Neq difficultg manet, q p nu
tq Alhoi cognit p' cogitong al traq ad hoc: rale hoi n' cognit p' co
gitong al traq ad hoc, n' fint affao, & nao eiusd de cod sedg ridg:

ng astteo, et nao eiusdem pa dicti subro sedij est ora ed Hoflisac

talis, et tercerida, idneg dinecto distdonis oblis alie superaxigge

cad: unde tum oblis alis solg admissibil ad o excicandg sine actali

debtione de eodem alit, z. tli entrare, sic de eodem alit ptitsi subro ofia

ong, et naong eius est pa; et quado bet enecto distdonis oblis ali s. ledi

nis sine actali ditione valuend hec pta: esta dnicad: patern

nitas hi dnicad; et bz veni cand pta ta: esta dnicad: esta sedni cad, ne

est ta: patern nitas hi dnicad: paternitas dnicad.

Impugnad l. eadem auptio: Lpadoni

ad oz oino ptthus operaong dad tanta identitas inx al hois, et nale

hois, quanta dad inx al hois, et al hois, l non. Si ordad: est ptioni

ad oz oino ptthus operaong alhois despuet ptlit actalit a nalihois.

Probat sequa, qz nam obhoisz, et pote in ptiong optione absinx

dissima: si ptioni ad oz oino ptthus operaong hi dad tanta identitas

inx al hois, et nali hois; quanta dad inx alhois, dalhois, ptioni ad

oz oino ptthus operaong dad actalit inx alhois, et nale hois xao dun-

tur identitas, qz, ptioni ad oz oino ptthus operaong repenit inx alho

is, et al hois; at hz ranao requirit hi ea distio ptisa actalis alis hois a=

nali hois, uz requirat ee distio alis actalis neg distio oblis alis, ne

qz distio ptlis lt naa nei alis hois a nali hois: ergo.

Sidabis est qd ptioni ad oz oino ptthus o

peraong verd cad de ali hois, veri cad etiz de nali hois. Ostendit illa

oxi: rectudo: pt identitas, qz, ptioni ad oz oino ptthus operaong sed inx al hois

et nali hois, et qd ptioni ad oz oino ptthus operaong veri cad de alihois, veri cad de

al hois: at ptioni ad oz oino ptthus operaong dat tanta identitas inx alhois, et nali hois,

quanta da[t] in rali hois, et tali ... : ... dd ... sciencia ... operaciones veri... hoi, ... qui ... ad ... opera... de alhois ... posse ... cognit... cognito al. ... ad ... operaciones ... hois veri ... posse ... cognito al; et qui ... cognitione al ... al hois, ... ad ... opera... hois ... posse ... cognito al. ... al cognit... rale hois, ... ad ... operaciones ... hoie ... posse ... cognito al.

Ro. III.

Distinctio racionis fit per precisiones formales.

Pro titulo huius sectionis ... formalis ... distinctio racionis ... cognitionem ... racio ... cognitionem ... sive per precisionem obiectivam ... distinctio racionis fit per cognitionem ... sive per precisiones formales ... auctoritas ... opere ... sectione ... bonitas, sapientia, et potentia ... et aliud ... de Deo dicimus ... racione ... ... per racionem ... racione ... obiectivam ... sive ... distinctio racionis ... cognitionem ... per precisionem obiectivam ... cognitionem ... sive precisiones formales ... opere ... Cap. ... ho; ... explicite ... ho, ... explicite ... cognitio ... ho, ... cognitio al ... cognitio ho: ...

re, sive maxime clarius cognita per hanc cognitionem hominis, splendore, sive maiori claritate cognita per hanc cognitionem naturalem, quam per hanc cognitionem supernaturalem, quae procedit a cognitione naturali non sola, sed simul cum supernaturali obiecti, et supernaturali actus: quod dictum patet ratione, tum per obiectum, et per conditionem suae.

Sit quod dictio ratione per conditionem suae.

530 Ergo explanando accipe: cognitio lucis est naturalis, et supernaturalis actus conditio, quae supernaturaliter repraesentant omnia, et singula per intrinseca principia, tum in modo repraesentandi obiectum non adaequate totum prout cognoscibile: unde cognitio naturalis, et supernaturalis actus conditio repraesentat omnia, et singula per intrinseca obiecti, sive totum obiectum, tum eadem non repraesentat eadem claritate, qua obiectum repraesentari potest per alias cognitiones naturales in modo repraesentandi. Sic cognitio Dei alicuius maioris ad hoc est naturalis, et supernaturalis actus conditio, quae repraesentat per omnia, et singula per intrinseca hominis, tum in modo repraesentandi ipsum hominem adaequate totum hominis cognoscibile: unde cognitio naturalis, et supernaturalis conditio alicuius maioris ad hoc repraesentat omnia, et singula per intrinseca hominis, sive totum hominem, tum ... promendo ea claritate, qua homo repraesentari potest per alias cognitiones ... in modo repraesentandi per hanc cognitionem naturalem, nihilominus ... Itaque doctrina explicata a P. Ricardo exemplo lucis, quae ... illuminantis aliquod spatium: si enim lux ... illuminet adspatium huius aedificii, et licet eam in medio ... illuminandi: unde quod ... alia ... illuminando ... inaequaliter, et diversa ... supernaturali spatii illuminati, et supernaturali lucis illuminantis. Patet ... de cognitione ... supernaturali obiecti naturalis.

Ad splendorem ...

531 ... nulla obscuranda sit ... distinctione ... naturalis ... ratione ... per ... obiecti ... sive ... supernaturalis ...

abstractum per unicam cognitionem nequeat distingui per aliam cognitionem, 1 [illegible] per priius explicationem. Ita P. Rubius et alii, quos citat et sequitur noster Purinadr. Itaque cognitionum

al. rale distinguuntur formaliter inter se ac aliquali, et rale ab aliquo tantum hoc quod abstractum, sive cognitum per cognitionem al. distingui nequit per cognitionem rale, neque per priius explicationem principiis rationis, et tantum hoc quod abstractum, sive cognitum per cognitionem rale distingui

nequit per cognitionem al., neque per priius explicationem principiis sensationis: cognitiones

ergo al., principiis sentientis [illegible] distinguuntur formaliter inter se: quia tantum hoc quod abstractum, sive cognitum per cognitionem al. distingui potest per cognitionem principiis sensationis; ii

litteris cognitiones ergo rale, principiis rationis [illegible] distinguuntur formaliter inter se; quia tantum hoc quod

abstractum, sive cognitum per cognitionem rale distingui potest per cognitionem principiis rationis. [illegible]

haec facile probari potest inductione facta per omnes cognitiones formaliter distinguentes, ac [illegible]

inter se identificata, et per cognitiones [illegible] distinguentes formaliter quatenus [illegible] identifica-

ta, quamquam [illegible] [illegible] explicare distinctionem, quam his [illegible]

Hinc infes 1o cognitio ... 532

[illegible], quae [illegible] obiectum referuntur ad [illegible], sive [illegible] [illegible], [illegible] formaliter

[illegible]: tales sunt cognitiones ergo al. rale [illegible], [illegible] [illegible] referuntur ad [illegible]

rationem, [illegible] ad rationem = Infes 2o cognitiones [illegible], quamquam una [illegible]

[illegible] cum aliis ab [illegible] obiecto distincto, cum quo alia [illegible] obiectum [illegible], [illegible]

[illegible]: tales sunt cognitiones ergo vivens, al. [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]:

quia cognitiones [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rationem [illegible]

[illegible] quod abstractum per unam cognitionem [illegible] [illegible] quod abstracto per altera, [illegible]

[illegible] diversum [illegible] pro quod abstracto, [illegible] per altera. [illegible] possunt [illegible]

[illegible] posse cognitiones formaliter [illegible], quae neque obiectum referuntur ad [illegible] [illegible],

neque obiectum [illegible] cum aliis ab [illegible] obiecto [illegible]: talis sit cognitio ergo: Deus

id poenis repensis puniendum esse invocaturus. Deus ad poenas puniendum est necessaria, p. sua q. libet Deus reserant addiscendam ab actu proximo, d. ut Deus aspend. ad cogit. malitiosi, et ut sit finalis p. suis; q. Deus ad actus q. est effectus divinus ex ipso ad actu, l. p. a. lege, d. et lege.

Ex, et obiectum proprium cogn.

533 omnis primo supra explano cur actio in actu d. omnimodo possibile, ad quod ad tantum actionem finalem est effectum ad quae respectu tantum obiectum ad quaerendum se habere supra eas. Ratio: est unum omne ens cognoscens ad explanandum p. aliquas tantum actiones finales, quae totaliter unius obiecti p. aliquas actiones cognoscendi ad explanandum de cadaveribus entitas creata veniens per bonitatem; et de aliis entis entitas creatae quaerendo veniens per bonitatem. Sed p. has easdem actiones, p. eas cognoscit ad explanandum unum obiectum, cognoscit ad explanandum alium unius obiectum. Ideo quantum ad tantum actionem finalem entis ad quae respectu tantum obiectum, ad quaerendum se habere supra eius quantum ad tantum actionem finalem ad explanabit obiectum cum ea clarius, qua explanari potest per obiectum ad actu p. alias cognitiones modo supra explano. Huius hominis ad actu sive cognoscit p. hanc cognitionem al explanandum, cognoscit, dist. p. hanc cognitionem propriam creaturis, et hoc est finalis proprius creaturis ad quae respectu totius hominis, ideo p. proprium unum hominis cognoscendum, explanandum, quinimo ad plures homines explanandum, et cognoscendum; et quia totum hominem ex explanandum ea claritate, qua explanari potest per homines ad actu p. aliquas cognitiones modo supra explano sive eadem, ut p. has nominas a, rele, ille, ad inractivum, et correctas.

Hinc infertur 1° cum simul alio gradu entitatis

534 Hanc p. eas suppositis ad quas in actu est, cum eadem alio gradu entitatis ad ordine simul cognitiones ex actu possit p. plures actiones finales ad quae. Ratio: neque nulla de suppositis pluralitas in entitate alio gradu, et solum de una simplici pluralitate;

n(on) aliq(uo)d dari p(otes)t in entitate absoluta plures respectus ad aliquid, nisi quatenus
entitas absoluta p(otes)t trahere plures cognitiones ad aliquas entitates, atque absoluta
potest trahere plures cognitiones ad aliquas entitates absolutas per diversimode
tamquam eadem per plures cognitiones ad aliquas = Infer 5°, in entitate absoluta
considerata dari plures respectus obvios; dari plures respectus obvios in entitate absoluta
considerata per diversimode cognita. Ratio: ergo entitas absoluta secundum se considera-
ta est unum fundamentum respectus obvii, atque multiplex respectus obvii, quatenus
per entitatem absolutam a cognitis per plures respectus sibi, sive cognitiones inter se dissimiles.

Infer 6°, formalitates ... [illegible]
... entitatis in esse talis sunt per cognitiones formaliter passivas. Ratio: formalitas quaelibet in
esse talis est quaedam ratio, quae distincta ab alia formalitate; et formalitas quaelibet non
praecisione in esse distincta ab alia formalitate constituitur per cognitionem formaliter passivam: ergo forma-
litas quaelibet in esse talis constituitur per cognitionem formaliter passivam: ergo formalitates ...
absolutae entitatis in esse talis constituuntur per cognitiones formaliter passivas. Infer
7° formalitates ... absolutae entitatis esse quaedam decreta, quae secundum proprium nihil,
reperiuntur in ipsa entitate absoluta, non vero secundum proprium formas. Ratio: ergo sola
... formalitas entitatis absolutae est tota simplici una ... per unitatem,
constituitur decretum per cognitionem ad aliquam ... [illegible].

Infer 6° formalitates ... absolutae ... 536

tantum ... respectus absoluti ad aliquid ... Ratio: formalitates ...
... entitatis ... constituuntur tamen per ... per ... absoluta ...
... per cognitiones formaliter passivas ... aliquid ... ergo
formalitates ... absolutae entitatis ... respectus ... ad aliquid ...
Infer 8° formalitates ... absolutae entitatis formaliter respectus, ... considerationis aliud aliquid ... Ratio: formalitates ... entitatis
formaliter respectus, sive secundum se considerata est cognitione diversimode ...

de alio possibilis creaturae; & cognitione et visione ejusdem alicujus possibilis creaturae alicui absque ...

ha ac deducendo: ergo scientia circa alicujus possibilis creaturae possibilis supponi, sive secundum suam existentiam alicui absque connexione discurrit = Loquar 2o; scientia circa alicujus possibilis creaturae sub sua suppositione, sive secundum subsistentiam solum conditionaliter connexe discurrit.

Ratio: objectum ... quod denominatur scientia per unam cognitionem, est aliud objectum quod denominatur scientia per aliam cognitionem, et quod objectum prius videtur per unam cognitionem ... [illegible] ... per aliam cognitionem, videlicet quod absolute conditionaliter discurrat ... ergo scientia circa alicujus possibilis creaturae sub sua suppositione, sive secundum subsistentiam solum conditionaliter connexe discurrit.

Ex dictis colliges, scientiam hanc aliud ad aliud nexu deduci ... [illegible] ... et per rationem hominis creaturae, et per cognitionem scientiae ... [illegible] ... sive secundum suam existentiam ... per totam cognitionem scientiae ... [illegible] ... sub sua suppositione, sive secundum subsistentiam ... per totam ... [illegible] ... conditionaliter connexe discurrit.

Sectio IV.

Oppositis respondet.

Opponis primo:

537 si discursus rationis fieret per processionem scientiae de eadem alicujus possibilis creaturae ... [illegible] ... per scientiam; et de eadem alicujus possibilis creaturae ... [illegible] ... per scientiam: ergo discursus rationis esset per processionem scientiae. Sed ... [illegible] ... ergo ... [illegible] ... per solum de eadem alicujus possibilis creaturae ... [illegible] ... per scientiam, et ad ... [illegible] ... nisi discursus ... [illegible] ... Probatur ... [illegible] ... si discursus rationis fieret per processionem scientiae de alio homine ... [illegible] ... per scientiam; et alio homine ... [illegible] ... de alicujus possibilis creaturae: ergo discursus rationis fieret per processionem scientiae de eadem alicujus

dtli' enve ineata veri'ranend' pra d' toria. Mix hnd. Atbadmaer: sidj tio raonis. formd p' pfecones flus de ali hois veri' and cogni' clare, d fra lite p' cognitong al natq adhoz, d de rali hois ver' cond n cogni' clare, d fra lite p' cognitong al natq adhoz; n cogni' clare, d frali p' cognitong al natq adho z; d n cogni' clare, d frali p' cognitong al natq adhoz sit pra d' toria: ḡs si dis o raonis, fimd pa pfecones flus, de ali hoie, d de rali hois veri' ranend pra d' toria. Alan i pra frali pfendenty doctrina. Mx dequis trius i pad: nec cogni' clare, d frali pa cognitong al natq adhoz, d n cogni' clare, d frali p' cogni tong al natq adhoz sit afas, d nao tiundy ph.

Dsizmd: si disto raoni pfimd p^s 538

pfecones flus, plures silogi' recte efrati, fundati in lis notissimis paipiys: dici de omi, d' dici de nullo, n declaudend' loc; d hec absardy minorine diiozandy: ab dnillane dind' ani silogia: q^d disto raonis n fit p' pfecone flus. Alan ostendit, nris bene silogos, quony hus i exotexine, videlt: al pri cogniti' clare, e frali p' cognitong al; ral pri' al pri: q^o rale pri cogniti clare, e frali p' cognitong al; lus exige dis potniva: rale pri n' cogniti clare, d frali p' cognitong al; tal pri e ra equi; q^d n n' cogniti clare e frali p' cognitong al; lus e de mo Dni, videlt: vcal cogniti clare, d frali p' cognitong al; d algd rale e al: q^o algd rale cogniti clare, e frali p' cognitong al; lus erig i demo vni, videlt: nullus rale cogniti clare, d frali p' cogni tong al; d algd al e rale: q^o algd al n cogniti clare, d frali p' cognitong al. Alani: pdicti silogi sit recte efrati, fundati in lis notissimis paipiys: dici de omi: dici de nullo; d qui si disto raoni pfimd p' pfecones flus, pdicti silogi n declaudend loc: sdsq ony pflus sit ony, d ony deqnt falsq in sentia frali pfendenty; q^o disto raonis fimd p' pfecones flus, plures silogi recte efrati, fundati in lis noti ssimis paipiys: dici de omi: dici de nullo, n declaudend' loc.

Nec ony efficaciong adf, raong 539

in nos prior obiectum requirend. Et conformiter rebrorum male torquenti specialitam

al nulli asserere, p. cognitionem ab[stractivam] ad hoc cogn. clare, et specialiter alterius, ra-

tione prius huius solum obscure et confuse cogniti p. prius cognitionem ab[stractivam] ad hoc. Cor

ruzuit ratio: hoc nobis concedere respondeo, nam discernendum ... quod quod verificatur

de aliis hominibus, verificatur etiam de ipsis prius. De aliis hominibus cognitio p. cognitionem ab[stractivam]

ad hoc verificatur cognitum ab[stractive], cognitum clare, et specialiter clarius genetica, referenti ad sensa-

tionem, et dicitur quod aliis hominibus cognito p. cognitionem talem ad hoc; et ideo prius verificatur

de aliis hominibus cognitio p. cognitionem ab[stractivam] ad hoc, cum de ipso verificatur cognitum ab[stractive], cog-

nitum clare, et specialiter clarius genetica, referenti ad sensationem, et dicitur quod ipso aliis homini

cognito p. cognitionem talem ad hoc. Similiter quod quod verificatur de aliis hominibus, verificatur

etiam de aliis prius. De aliis hominibus cognitio p. cognitionem ab[stractivam] ad hoc verificatur non cogni-

tum tale, non cognitum clare, et specialiter clarius specifica, non referenti ad rationem, et ideo

quod ipso aliis hominibus cognitio p. cognitionem ab[stractivam] ad hoc; et ideo prius verificatur de aliis

hominibus cognitio p. cognitionem ab[stractivam], cum de ipso verificatur non cognitum tale, non cognitum clare, et specialiter

clarius specifica, non referenti rationem, et dicitur quod aliis cognito p. cognitionem ab[stractivam] ad

hoc. Ratio a priori huius doctrinae est: nam modo,

§ 20 ad hoc modo cognito quod habet in se tanquam rationem, tantum, nam dicitur tantum, deinde, demonstrandum simpli-

citer ... cognitionis: unde confirmari potest evidentissimo syllogismo: hic est simplicissimus obiectum cog-

nitum p. cognitionem ab[stractivam]; atqui hic est tale: hic est simplicissimus obiectum: ergo hic est, et hic tale cognoscitur p.

cognitionem ab[stractivam]. Similiter ... assumere ... et ... modo ... in syllogismo

procedendi hoc modo: hic ab[stractivum] et hic tale ... cognitum p. cognitionem ab[stractivam]; at hic simplicissimus obiectum est hic ab[stractivum] et hic

tale: ergo hic simplicissimus obiectum est cognitum p. cognitionem ab[stractivam]. Itaque ... hoc, omnis: hic simplicissimus

obiectum cognitum p. cognitionem ab[stractivam]: hic simplicissimus obiectum est cognitum p. cognitionem ab[stractivam], et ... ... , bene

sane ... ...

Igitur ... ...

... ...

omnes illis de alijs vniversalibus cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al maior adhuc, ergo cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica, non h. maioris p(er)tz. Et eius de eiusdem maioris pos: et de alijs hoc vniversalibus cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica per cognitionem al maior adhuc, ergo cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica, non h. eius de maioris p(er)tz. Ergo minor: ergo cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al maior adhuc, et cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al maior adhuc, est propria de bonitate, ergo cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al maior adhuc, et cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica per cognitionem al maior adhuc, est propria de bonitate, non minor. Ergo: et adiungamus minoris probationem: cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al maior adhuc, et cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al maior adhuc est effectus, et non eiusdem pro, ergo cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al maior adhuc, et cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica per cognitionem al maior adhuc est effectus, et non eiusdem pro, vt adiungamus minoris probationem.

Solvitur ad distinctionem maioris Resolvendo maior, distincta probatione dico, propter syllogismus, qui in probatione adducuntur ad distinguendum de propositionibus Resolvendo. Primus hic syllogismus ita Resolvendo: al per cognitionem clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al, ergo cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica, non maior, et concessa minor, Distinguendo consequentia: et rationali quia cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica per cognitionem al, ergo cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica, non sequitur. Secundus syllogismus ita Resolvendo: rationali quia cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica per cognitionem al, ergo cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica, non maior, et concessa minor, Distinguendo consequentia: et al quia cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica per cognitionem al, ergo cognitio clara, et formalis de al, declarativa generica, non sequitur. Tertius syllogismus ita Resolvendo: al cognitio clara, et formalis de rationali declarativa generica per cognitionem al, ergo cognitio clara, et formalis de rationali, declarativa specifica, non maior, et concessa minor, Distinguendo: et al quia rationali cognitio clara, et formalis de al, declar-

vigorem p cognitionem al, ideo; cognitio clara e formalis virtualis, vel clariore specifi

ca, non dep. Sed ut sequela dicta recte procedens: virtualis cognitio clara, et formalis vir

tuale, vel clariore specifica per cognitionem al, ideo cognitio clara, e formalis vir al, vel clariore

generica, non magis, et deinde virtuali, sed requirit: quod aliqua al cognitio clara, et formalis

virtuale, vel clariore specifica per cognitionem al, ideo cognitio clara, e formalis virtual, vel clari

ore generica, non dep. Illa cautionibus in-

523 tendimus ostendere in Deo esse, in qua agit hic scilicet haec, et illa, generis: al cognitio clara et

formalis, cognitionem al: virtuale si cognitio clara, et formalis per cognitionem al; tam ex natura rei

te, et idem genere aliud, idem; quia supponit rerum sequi in quo sine ratione veri cum quo

sequi sensum sensu in ma[illegible] sensu repente. Igitur per cognitionem al tractat de homine cognitio clara

et formalis al homo. Sed al cognitio clara, et formalis rale homo, e al, et cognitio clara, et formalis to

ta, et simplicissima entia, sive alteras homo vir al; et res al homo, neque rale homo, neque totum simplicis

sima entia, sive alias homo cognita clare, et formalis in rale per cognitionem al tractat de hoc:

intelligitur, quod verificatur de illi homo vir cognito per cognitionem al tractat de hoc verificatur etiam de

rali homo vir cognito per cognitionem al tractat de hoc, et de tota simplicissima entia, sive alii

prius homo vir cognita per cognitionem al tractat de hoc; et ideo, quod verificari nequit de rali

homo vir cognito per cognitionem al tractat de hoc, de tota simplicissima ente, sive alias prius homo

vir cognita per cognitionem al tractat de hoc, neque verificari potest de illi homo vir cognito per cogniti

onem al tractat de hoc; atque adeo de illi homo, et de rali homo nulla etenim verificatur

praedicatio contradictoria, cum manifestis perfectionibus [illegible]

Instabis obiciendo: video hominem e longe venire, et cognosco per cognitionem al, potest ille affirmare obiectum esse al, et negare affirmare obiectum esse rale. Respondeo: video hominem e longe venire, et cognosco per cognitionem al, cognitio evidens al, et non cognitio evidens rale. Denique video hominem e longe venire, et cognosco per cognitionem al, potest ille dubitare an obiectum sit rale, et negare dubitare an obiectum sit al. Sed neque quod verificatur de illi homo, per cognitionem formalis simplicia al tractat de hoc, verificatur etiam de rali homo — Inde nego: et cognosco [illegible] [illegible]

ente, et per potentiam affirmare de obiecto esse tale, nec cognoscit evidenter tale, et per potentiam dubitare an obiectum sit tale; et viso hoc alonge se movente, deceptio per cognitionem alterius cognoscendo ad rationem: Si viso hoc alonge se movente, decepto per cognitionem al, et per potentiam affirmare de obiecto esse tale, nec cognoscit evidenter tale, et per potentiam dubitare an obiectum sit tale; et qui viso hoc alonge se movente, decepto per cognitionem al, per potentiam affirmare de obiecto esse al, cognoscit evidenter al, et per potentiam dubitare an obiectum illud sit al: Si ergo potest verificari de albedine, potest cognitione [illegible] sive alterata ad hoc, verificari etiam de rationali hominis.

Ad 3um Respondeo, viso hoc alonge se movente, 595

decepto per cognitionem al, potest per potentiam affirmare de obiecto illud esse obiectum, quod est tale; et non potest per potentiam affirmare de obiecto illud esse obiectum, quod est tale eo modo, quo affirmatur per propositionem: obiectum illud est tale. Ratio autem est: viso hoc alonge se movente, decepto per cognitionem al, solum per potentiam affirmare de obiecto illud esse obiectum quod est tale, sive per tale eo modo, quo per potentiam affirmare de obiecto illud esse obiectum, quod est al, sive per al; et viso hoc alonge se movente, decepto per cognitionem al solum per potentiam affirmare de obiecto illud esse obiectum, quod est al, sive per al eo modo, quo affirmatur per propositionem: obiectum illud est al; non eo modo quo affirmatur per propositionem: obiectum illud est tale: Si viso hoc alonge se movente, decepto per cognitionem al, solum per potentiam affirmare de obiecto illud esse obiectum, quod est tale, sive per tale, eo modo, quo affirmatur per propositionem: obiectum illud est al; non eo modo, quo affirmatur per propositionem: obiectum illud est tale. Unde apparet eo ipso, eodem prius modo, quo cognoscit, et affirmat al per propositionem hanc ad hoc: obiectum illud est al, cognoscit etiam et affirmat tale.

Dices ergo hic ponis per: et non per potentiam 596

affirmare illud obiectum esse tale, id est, non per potentiam affirmare illud esse obiectum, quod est tale, sive per tale eo modo quo affirmatur per propositionem: illud obiectum est tale, ideo; et si per potentiam affirmare illud obiectum esse tale, id est, non per potentiam affirmare, illud esse obiectum, quod est tale sive per tale eo modo, quo affirmatur per propositionem: illud obiectum est al, non ergo hic ponis per. Dices ergo hic ponis per: et non cognoscit evidenter tale et tale, sive per aliam adaequatam, ideo; et hoc ergo sic cognoscit evidenter tale, et al, sive per [illegible]

ad terminos, non [illegible] per Dei [illegible] formaliter [illegible]: per intellectum distinguere, ante [illegible] reale ad reale [illegible] per hanc cognitionem reale, ideo; ad reale cognitum per hanc cognitionem al, non [illegible] formaliter [illegible], [illegible] per [illegible] praecedenter ponitur [illegible].

Ad [illegible] maiorem [illegible] formaliter [illegible] cognito ordine ad terminum non potest intellectus affirmare de obiecto esse reale eo modo, quo affirmatur per [illegible] obiectum reale, ideo; eo modo quo affirmatur per [illegible] obiectum [illegible], non [illegible] formaliter [illegible]. [illegible] maius [illegible]: [illegible] cognitum [illegible] reale, ad reale, ideo; ad al, non [illegible] maius [illegible]. [illegible] maius [illegible]: [illegible] intellectus distinguere an obiectum reale ad reale cognitum per hanc cognitionem reale, ideo; ad reale cognitum per hanc cognitionem al, non [illegible] maius [illegible]. Ut [illegible] exceptum [illegible], [illegible] in ordine ad terminum, aliquid [illegible] [illegible] aliud. Ordo alicuius ad terminum non [illegible] identicus [illegible] alii [illegible] pro alio [illegible] identicus reale. Ordo [illegible] formalis est [illegible], quo intellectus [illegible] cognoscens obiectum [illegible] ad terminum, atque [illegible] refert [illegible] obiectum. [illegible] de ordine ad terminos. [illegible] maius: [illegible] alonge [illegible] cognito per cognitionem al, [illegible] cognitus ordo ad terminum per ordinem [illegible] ad terminum, ideo; per ordinem [illegible] ad terminos, non [illegible], [illegible] distinctione, qua [illegible], [illegible]. [illegible] per cognitionem al [illegible] ad hoc cognitum ordo alius, quod [illegible] ad terminum, [illegible] ordo alius ad terminum non [illegible] identicus [illegible] alii [illegible] pro alio identicus [illegible] alii: unde [illegible] per cognitionem al [illegible] hoc cognitum al, [illegible] cognitus ordo alius ad terminum [illegible] pro alio [illegible] identicus. At [illegible] ordo alius ad terminum [illegible] per cognitionem al [illegible] non cognitus per ordinem [illegible] ad terminum, [illegible] per ordinem [illegible] ad terminos: [illegible] non cognitus per cognitionem [illegible] referens ad terminum, [illegible] per cognitionem [illegible] referentes ad terminos.

[illegible] obiectum [illegible] intellectus posse affirmare reale eo modo, quo affirmatur per [illegible]: [illegible] intellectus non posse affirmare reale; cognitum [illegible] reale ad al [illegible] cognitum [illegible] reale, [illegible] cognitum [illegible] reale [illegible] al [illegible] reale. [illegible] hoc alonge [illegible] movens, [illegible] cognito per cognitionem al, [illegible]

ius assentiri de obto cale eo mo, quo assentit p[er] consequentiam: obiectum al; sed cognitio evi-

dent nale est al; ergo solum cognitio finalis nale est al: quod vero hoc calonge commoven-

te, et cogito p[er] cognitionem al, absurdum non posse illum assentiri de obto nale; absurdum eius cogni-

tio evidentia nali; et absurdum non cognitio finalis nale; ad quod viso hoc a longe commo-

vente, et cogito p[er] cognitionem al, absurdum potest illum assentiri de obto al absurdum, et

non evidenti al; absurdum cognitio finalis al: quod ad quod conveniat ad dicendi hoc, nota

cognitione finali, quando al nata est hoc, omnia etiam de nali hoc = Instantia: Sed

bene notetur quod primum quod huius in omni illud ad omnes redire ex reverenti

ea) sic pro tandem uti Magro per hac manus instantia, s[cilicet]: illum pro assentire nale eo

mo quo assentit p[er] consequentiam: eal, et absurdum illum non posse assentiri nale, et illum posse

assentiri nale eo prius mo, quo illum potest assentiri al, omnino; et illum non posse assentiri

nale eo prius mo quo illum potest assentiri al; nota per manus illius. Dicitur: hac ge-

neratim manus hac per: cognitio evidens nale est al et absurdum cognitio evidens nale,

et cognitio nale eo prius mo, quo cognitio al, omnino; et non cognitio nale eo prius mo

quo cognitio al, non hac generatim manus per. Dicitur: hac generatim manus per: cognitio finalis

nale est al et absurdum cognitio finalis nale, et cognitio nale eo prius mo, quo cognitio al,

omnino; et non cognitio nale eo prius mo quo cognitio al, non hac generatim manus parte.

Explicatur antecedens: viso hoc a longe commo-

vente, et cogito p[er] cognitionem illum (in omissione facta) non posse assentiri nale, et illum

non posse assentiri nale p[er] consequentiam: eale, eo quo optime respondet, quod illum non posse

assentiri nale p[er] consequentiam: eal; Non cognitio evidens nale est neque cognitio evidens

nale p[er] cognitionem termini nale, sive p[er] ordinem intentionalem ad nale, eo quo

optime respondet evidens nale p[er] cognitionem al, sive p[er] ordinem intentionalem ad sensationes;

et cognitio finalis nale non cognitio finalis nale p[er] cognitionem eale, sive p[er] ordinem intentionalem

ad nale, eo quo optime respondet, quod cognitio nale p[er] cognitionem al, sive p[er] ordinem ad

rationes. Ex his colliges 1°, vitio hoc alongiese [?] irrevsi [?] cogito p' cogitioneg al. realitatis falsi, dicogni eo prorsus modo, quo affirmat, dicognit al. Deducit 2°, vitio hoc alon gesemoneceve, dicogito p' cogitionem al. al. negfam, neg cogni eo prorsus modo, quo n affirmat, neg cogno... rale; unde propterea veri ead de alii hois, peracoo h onefali ipsu ea al. trata ad hog, veri ead etiag de rali hois.

Sic explandg est pronunnullg, qd ob hoic, p theram conan veri cari etiag contradictoria de eadg dic contentatione ata in fralitanq sentia. Ad quarug explanoneg nota, 2 dari genus pronng: unq scilt lang, quaz sibig quoad specieg vna sub contrie opponunt; altexg lang, quq repia contrarie vna sic opponunt. Similes ligeris sit pronus by: al hois cogni dare, fralit, et eviden p' cogitioneg al. traag ad hog: reale hois sic cognit cla re, fralit, et eviden p' cogitioneg al. traag ad hog. Et etiag by: p' cogitioneg al. trag ad hog aditi ordo ad sensationes, et al hois neq sit ad sensationes: p' cogiti oneg al. traag ad hog n aditi ordo ad rationem, et rali hois si neq sit ad sensatio nes. Et dicitg crag pronus repia contrariae se opponunt; et oes affirmatg innun tia fralitanq, quos ae quinecen veraz sit; oesg negatg sit falsg.

Illius ligeris sit pronus by: p' cogitione al. trag ad hog p fandit saltig al hois a rali hois: p' cogitioneg al. traag ad hog sup ponit fralit al hois et rali hois, quamg bonus sensus e: tocutho idiogneg p' cogitioneg al. traag ad ipsa n' e suffice idg reug pro id cogito p' cogitioneg ad le traag ad pug: tonus sto id cognat p' cogitioneg al. traag ad pug e suffice idg reug pro id cogito p' cogitioneg al. traag ad pug. Et etia by: al hois e fralit al hois: al hois al e fralit rale hois, quamg legas sensus e: tongtho d og bei p' cogitioneg al. traag ad psus e suffi; p' cogitioneg ig principg sensationis: tonus hoc cog nee p' cogitioneg al. traag ad psug n e suffi p' cogitioneg ig principg rationg. Et etiag by: al hois distinguit fundata ... a rali hois: al hois ad distinctiu fundatu rali

de ali hois, quaag legis census i rebus ho p b ỹ Ithui fundg hz ad cog
nad p coshng al tudg ñ refend ad rationg, robes ho ñ ple ad fund q hz ad i
cognad p coshong al, bez ñ refera ad sensacione. Silit de planly, sic ponit
pred nibg ulis, quz nedum me de tali ehn se componunt, cz qd pd p s so esse
ad na de ali hois, ulit etia ese, ad ne de rali hoie, ut qd p ...
ne de rali hois, slit ... ad ne de ali hois. Und agere de choste in
a re sentia nzqb vrali cani pra de tori a de cad ... entecreato.

Oponis 8. i ... cognt 552

p cognt al rata ad hoz, q sisft de neq ad vrondz hicice pondi: abnz, f
deoe al; et ad vrondz p dicz pondi sistit al, de hucq rale: ... p cognt
al rata ad hoz cognit al, de ... cog rale: ... rames n ... p p sicione
... p sicione obuas. Mar e cuta, de ... q adverniz p di
... pondi ... al, de requird rale esse ... b... q ... e
al; obrz, q ... rale ... = ... cognit p ... al rata ad hoz
q ... al ratg ad hoz talit ... hoc, ac si ... esse; ... rale
cognt al rata ad hoz talit e in hoc ac si n esse: ... rale ... cognit p cogn
... al rata ad hoz: ... rale ... al
al rata ad hoz: ... al rata ad hoz cognit al, de ... cog rale: ...
al ... rale ... al rata ad hoz = ...
... p cognt al rata ad hoz ... al ... rale, de ... de
ad rale ... al rata ad hoz cognt al, de ... cognt ra-
le: ...

Adversary ... 553

... rale p statu ... rale, ... rale p s-
tatu ali rale, ... rale p statu ali ... e rale ... a
... rale ... p adverdz p dicz p ... q ... p
... pondi ... al, q ... p cognt al rata ... al ... cogn

p[er] conn. al[ter]atq[ue] ad hoc in rali: quia rale p[ro]ducit a p[at]re aet[ern]o, sive constitut[ivu]m [illegible] lis. neq[ue] ad veniens p[ro]ductione p[er]sonis. Reale constitue[n]s reali reali, & non rale [illegible] [illegible] p[er] coitum q[ue] rale; & rale p[ro]ducit p[er] co[m]m[unicatio]nem rale n[on] neq[ue] ad veniens p[ro]ductionis p[er]sonis: Rale constitue[n]s reali rali. n[on] neq[ue] ad veniens p[ro]ductione p[er]sonis, si [illegible] ad veniens p[ro]ductione p[er]sonis neq[ue] al[ter] constitue[n]s reali rali, sive al[iqu]id p[ro]ductio [illegible] p[er] co[m]m[unicatio]nem rale: [illegible] eod[em] m[od]o, quo n[on] neq[ue] rale ad veniens p[ro]ductione p[er]sonis, neq[ue] neq[ue] al[ter] [illegible] eod[em] m[od]o, quoad veniens p[ro]ductione p[er]sonis neq[ue] al[ter], neq[ue] etia[m] rale [illegible] [illegible] constitue[n]s reali alis; neutru[m] v[er]o constitue[n]s reali ralis. [illegible] [illegible] [illegible] p[er]sonis no[n] ad veniens p[ro]ductione p[er]sonis [illegible] rale m[od]o [illegible]; n[on] [illegible] p[er]sonis in [illegible] ad [illegible] [illegible] ut [illegible], q[uo]d [illegible] p[er]sona [illegible] sufficit, q[uo]d p[er] [illegible] [illegible] [illegible], et insuper neq[ue] q[uo]d [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] p[er]sonis [illegible] [illegible].

Ad [illegible] R. P. mag[ister]: [illegible]

55 [illegible] sub ratione reali alis p[er] co[m]m[unicatio]nem al[ter]atq[ue] ad hoc, q[uo]d [illegible] al[ter]atq[ue] ad hoc [illegible] in hoc, ac in [illegible], no[n] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] mag[ister]. [illegible] ho[c] [illegible] p[er] co[m]m[unicatio]nem al[ter] [illegible] ad p[er]s[ona]s [illegible] [illegible], [illegible] ralis, [illegible] ho[c] [illegible] p[er] co[m]m[unicatio]nem al[ter] [illegible] ad p[er]s[ona]s [illegible] [illegible] p[er] hanc co[m]m[unicatio]nem [illegible], [illegible] p[er] co[m]m[unicatio]nem p[er]s[ona]s rationis: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], q[uo]d [illegible] [illegible] al[ter]atq[ue] adho[c] sive [illegible] [illegible] co[m]m[unicatio]n[is] al[ter]atq[ue] ad hoc [illegible] in hoc p[er]s[ona]s [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] p[er] co[m]m[unicatio]nem al[ter]atq[ue] ad hoc [illegible] rale sub ratione [illegible] ralis; [illegible] p[er] co[m]m[unicatio]nem al[ter]atq[ue] ad hoc [illegible] rale sub ratione [illegible] alis, sive [illegible] rale [illegible] m[od]o, quo [illegible] al[ter]; [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]: q[uo]d rale sub ratione [illegible] ralis n[on] [illegible] p[er] co[m]m[unicatio]nem al[ter]atq[ue] ad hoc, [illegible]; sub ratione [illegible] alis, no[n] [illegible], [illegible] [illegible].

Ad 2[um] [illegible] R. P. Dani: [illegible] [illegible]

al, ẽ rale p statu sli prorij respu coh'onis al matq adhoq, Odo; p statu

sli prorij, no ants. Vult dicem: pota cohone al mata adhoq, pt sti

u afferri obro priz al ad cogn p' cohonz al, d nequit illo afferri

priz rali ad cogn p' cohonz rale; prizo priz al, q', pota cohone al

mata adhoq, pt afferri de obro e p statu alipsiz rale. Sinc Obz

quin: sp p' cohonz al mata adhoq coon al, d ad cogn rale subrao

nisli ralis, Odo; subraone sli alis, no lq, d lq dqs. Butz adsq

tq ants pbaonz: al sehis dsli, d rale subraone sli ralis subdele

mali respu cohonis al matq adhoq, Odo; subraone sli alis, no adsq

tq antis pbaonz - Sed sq aug Resiss ants, B Sequro: Sp inale oro un

su p' cohonz al matq adhoq cogn al, d n coon rale sub laxaone sli

sub qua n coon al, Odo; sub laxaone sli, sub qua coon al, no dqs.

Distio dstad y n scl dicens.

Oponis 3. distio ramin e rao la sla,

vi cuius unuz al grentionalis id, ex quo alis identicad; et sicme n pt unuz

ralis grentionalis id, ex quo alis identicad sine cohonz pfiva ex Ob

sed: q' stare n pt dstio raonis sine cohone pfiva Ope Obri: g Dsindo n pt

pfiones fli, d p' pfiones obvas. Ppaõ mis: sicut n pt, unuz ẽ n grena

rnalis id, ex quo alis identicad, quin obz dida in divas realites obvas;

et stare n pt, obz didi in divas realites obvas sine cohone pfiva de pscalli.

Imalls n ex opranse: nq sicut stare n pt totz pfiva e didi, quin totz in divas

pis pfinas didad; ita stare n pt obz grentionalis didd, quin obz in divas

realites obvas didad; d quin unz n ex grentionalis id, ex quo alis identicad,

ẽ obz grentionalis didd; g stare n pt unz n ẽ grentionalis id, ex quo

alis identicad, quin obz dida in divas realites obvas: Sp. Unz d 1. p' cohio

nz pfiva al matq adhoq al dispar grentionalis analis: Sp p' cohonz pfiva

vg al maiq ad haq n̄ cognunt, ꝯditio al, ꝺnali: R. Ꝯtra ad La ꝺqua:
p̄ ꝯtione p̄ quā al, ꝺnale ꝯditur cognunt, al n̄ ꝺdit ꝯtentionalit analī; & p̄ ꝯtione, p̄ quā al n̄ ꝺdit ꝯtentionalit anali, alit dicū
ꝯtentionalit anali: Sed si p̄ ꝯtione ꝯsidg al maiq ad haq al ꝺeꝑul ꝯ:
tentionalit anali, p̄ cognitione ꝯsidg al maiq ad haq & cognunt ꝯditio
al, ꝺnali = ꝟnde Vo: p̄ ꝯtione ꝯsidg al ꝑig obiꝙ al ꝯtentional
dit apte obiō rali; ꝯ ꝯtra ꝯsida al obie ꝯstendit ꝑig al aptonalis.

Ad argum R, ꝺe ꝑe mai, nandamig,
ad mai ꝯsiderationē ꝺ maiꝙ: ꝯtra ad ꝑt unq etiā ꝯtentionali ꝺ, atque
alit ꝺ ꝯuenientia, quia obiq ꝺ ꝺ indiuas formalites obiuas, quaꝙ talis sunt ꝺ
pte aci, ꝺio; quaꝙ talis sunt ꝺ pte obiu; no maiꝙ. ꝺ mīq: & stare
n̄ ꝑt obiq ꝺ ꝺ indiuas formalites obiuas, quaꝙ talis sunt ꝺ pte obiu, ubi n̄
n̄ ora ꝯsida ꝺ pte obiu, no supꝑq ꝯ sit obiq in hucius formalitū
ꝺ; quaꝙ talis sunt ꝺ pte aci, nomīq, ꝺ ꝺ. Ex pte obiu solq ꝯue:
nitur, ꝯtra plurimus ꝺupts, sibi unica simplicima relato, quaꝙ ꝯd
versione cognitis ꝺditur in plurimus formalites obiuas, quaꝙ talis sunt ꝺ
pte obiu, & simple aci, sibi ꝯtentionis. Nec ꝯ formalites, in quas obiq ꝺditur ꝺ
eandem obiq, aliquid ꝺ nos ꝯ ad: ꝯ hic ꝯfor mus solq ꝺenotad formalites in eius ꝺ
ꝺ ꝯstitut nisi solq p̄ cognitionē formalis ꝯsidas, & tenq p̄ obiq: unde lt obiq unuꝺ
ꝯtentis ꝯsidas ꝯtra se, respu unūꝺ ꝯtentionis ꝯsidq; a ꝺ ꝯtentio ꝯsi
va ꝺenotad ꝺe formalitas, quaꝙ ꝯ ꝺ ꝺtia, ꝺ ab obiu, & a lui ꝯtentio ꝯsidas
ꝯuenit. Ad maiori ꝯsiderationē apparet ꝺivisio, ꝯtiq ꝺ ꝑgq ꝺeo, ꝯq ꝯi
redite, ac, ꝺ ꝯnde ꝺmnin pte, quaꝙ lt ꝯnt actuali ꝯtiq, ꝺiꝯ; ꝯsidq
ꝯside ꝺditur, ꝺ ꝺquid stare n̄ ꝑt, ꝯq ꝯ ibi ꝺit, quia ꝯq indiuai pte ꝯ
saltem. Exempla in relat obiq n̄ ꝺuni ue, ꝺ ꝯ ꝯ pte obiuas, & unicus
ꝯ plurimus ꝺupts obiuis, sibi unica ꝯ simplicima alteratione ꝯtentionē cognitis, ꝺ

Dquen^d ut alii^s intentionalis proditi, et si in p. ij obieg. de cogn. p. unq. cong. d

obieg. obieg. ad cogn. p. alia cog. d. sive distin.: unde etiam pro obieg. inten

tionalis dat, quin indueas formalibus obvas, quod talis sit t. per obieg. dividit.

Ad 3^m resp. dico ant., d

3^m Dquen.: Tu p. cog. positivus al. nat. ad hoc n. cognend. formalis al., d. rale

ut rale, Ddo; n. cognend. f. distin. al., d. rale ut al., no 3^m, d. cog. Dgs. Ad 3^m

Dq., obieg. omnez: p. cog. p. f. al., d. rale, sub ea cognit., al. distin. i

intentionalis aeali sub ea ratione, sub qua f. distin. cognend., Ddo; sub alia

ratione distinct., sub qua eni f. distin. p. sit cogni, no maiz. Dnuz; d. p. cog.,

p. f. al. ad distin. intentionalis aeali, al. distinguit intentionalis aeali sub ea

ratione, sub qua al. distin. intentionalis aeali, Ddo; sub alia ratione distin.,

sub qua al. distin. intentionalis aeali, no minz., d. Dqen. d. intentionalis

grad. Ipse al. distinguit intentionalis aeali sub ea ratione, sub qua al. dro

l. distin. cognend.: unde p. cog. al. distinguend. intentionalis, seq. intenti

onalis distinend., aed separand. al. ut al., a rale ut al., sive al. d. rale, sub ra

one alii; q. p. cog. al. f. distin. cognend. al. d. rale sub ratione alii. Cogni

tio p. sit al. ut rale, d. rale ut rale, sive al. d. rale sub ratione rali, p. cog.

q. rale, d. sub hac ratione n. cognend. p. cog. al.: p. cog. ipsa al. intentionalis

distinguit, distin., d. separat al. ab ali, rale a rali, d. a la rali p. ad cognend., l.

cogni p. sit p. cog. rale. Clarius d. brevius tamen ho ut cog. p. cog.=

cog. al. intentionalis distin., distin., d. separat a se p. suo cogno, l. cognit. p. co

cog. rale.

Ad 3^m resp. 559

R. Dans p. cog. positiv. al. pro obieg. al. intentionalis resp. aeal. distin. a p. suo ob

vo rali, Ddo; intentionalis resp. obieg. distin., no aeal., ē recte. d. Dgs. Cog. positiva

al. n. profundi intentionalis obiec. pro obieg. al. a p. suo obvo rali, resp. pro uno

cognit. per suz obiectum al, ac per suz obiectum xale p.r cognitionez perfectivam al; perfectivit eg. terminalit. ipse act. per suz obiectum al apto obiec xali denominat. per suz obiectum al obiectum p.r rationez apto obiecto xali; q.a per suz obiectum al, d. per suz obiectum xale, d. q. q. d. exclusio perfectionez p.r cognitionez al nec d. perfectione obiectum per suz perfectionez, licet q. li p.r cognitionez xale.

Arguitur: obiectum ē terminalit., d. q. p.r cognitionez cognit., et p.r cognitionez finalit. perfectiva cognoscit. ē a, ut quo obiectum alit. identificat.: sed p.r cognitionez finalit. perfectivam obiectum ē terminalit. d. ie, ut quo obiectum alit. identificat. sed p.r cognitionez finalit. perfectivam nequit verificari obiectum n. ē terminalit. d, ut quo alit. identificat. sed d. ideo rationis n. pr. p.r cognitionez finalit. perfectivam, et p.r cognitionez obiec perfectivam = Arguit. sic. R. d maiorz: obiectum ē terminalit. d, q. p.r cognitionez cognoscit. sub illa ratione formali, sub qua cognoscit., d. sub alia ratione formali distincta, sub qua cognit. pr., nomaiz. D. minor: et p.r cognitionez finalit. perfectivam cognoscit. ē a, ut quo obiectum alit. identificat sub ratione distincta ratione formali, ideo sub una ratione formali, sub qua cognit. pr., nominz. Distinguo: q. p.r cognitionez finalit. perfectivam obiectum ē terminalit. d ē, ut quo obiectum alit. identificat sub illa ratione formali, sub qua cognoscit., d. sub alia ratione formali, sub qua p.r cognit., no tz, tz, d. la, d. q. B. Sic obiectum cognit. p.r cognitionez al ē perfectivum al, d. n. ē perfective xalis; d. tamen per suz obiectum d. cognitionez p.r cognitionez xale ē perfective xale, d. n. ē perfective al.

Opones 2.o: p.r cognitionez al, vna atq. eadem ergo manet formalit. perfectionem et ratione ad perfectionez. Sed ergo: sola obiectum q. perfectivam ratione, d. manet formalit. determinari ad perfectionez ergo. Ruit: ergo propter rationez: q. p.r cognitionez al, vna atq. eadem formalit. cognoscit. al, d. n. cognoscit. xale: sed disparata ratione n. pr. perfectiones formalit, d. p.r perfectiones obiectivas.

Pbaᵈ tra dquã: Illo p'cōnz al̲ rarz ad hoc maneat ꝫtts sufficienter elevatz ad ꝫ sendz hez dquen: qᵃ pᵃ cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts co-gnit dſtinz obiez licet absconditum, quez ē hez dquen: ꝫ ipse cōnz al̲ natz ad hoc ut maneat ꝫtts sufficienter elevatz ad ꝫ sendz hez dquen, illoe; qᵃ p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts n' cognit dſtinz obiez licet absconditz, quez ē hez dquen: ad qui dſtinz obiez licet absconditz, quez ē hez dquen, ē nale: ꝫᵒ p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts cognit al, d n' cognit nale, si p'cōnz al̲ natz ad hoc maneat ꝫtts sufficienter elevatz ad ꝫ sendz hez dquen; d n' maneat ꝫtts sufficienter elevatz ad ꝫ sendz hez dquen. Illo antis ē: qᵃ esse co stā, sive ipso dſtᵒ obiᵒ maneat ꝫtts sufficienter elevatz ad assentiendz illi pro prã dſtione bez dq: pᵃ cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts solz cognit id, cuius speciz habet; d p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts habet speciz alis, d n' habet speciz nales: ꝫᵒ p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts cognit al, d n' cognit nale: ꝫᵒ. Illo minor ē: qᵃ p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts habet speciz revelationis, d n' habet speciz rationis.

Ntarguntz R, dicendo anti-

rando hez, ē hez dqβ, ad hez dquez sicut Darz: Illo p'cōnz al̲ natz ad hoc maneat ꝫtts sufficienter elevatz ad ꝫ sendz hez dquen; qᵃ p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts cognit dſtinz obiez sub ratione sub dſtᵒ obiᵒ licet dſtionis, quez ē hez dquen, Ido; qᵃ pᵃ cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts cognit dſtinz obiez licet dſtionis, quez ē hez dquen, n' co-. Id dquen. ꝫᵒ si pᵃ cōnz al̲ natz ad hoc n' maneat ꝫtts sufficienter ~~elevatz~~ ame ad ꝫ sendz hez dquen, illoe; qᵃ p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts n' cognit dſtinz obiez sub ratione sub dſtᵒ obiᵒ licet dſtionis, quez ē hez dquen, Ido; qᵃ p'cōnz al̲ natz ad hoc ꝫtts n' cognit dſtinz obiez licet dſtionis, quez ē

bez dquam, nō dquam. Q̄ minz ichrz ptz: ad qd̄ ostey obiectū ūerd stone, ptz ē ivy dquam, ornale subratione fli ratli, ddo, subalia ratione fli nominis, nō iez ptz. Q̄ auz adsiz anti pbatonz: ēēa cogita subratione fli ēsz, iuccugo estilo obvo subratione fli dsti obvi maned stotue rēsti indenare ad esse dz de psio pnedstonz, ddo; ēēa cogitā in ez q, silm coptondz dd ē hic thoop adjunctz anti pbadnem.

Ostenez n̄ alid dtxand stonz ad pd dquam, nūl pd ad stone rop tz, d pd, stni p activz ēplatz; andā rebl ad nct dlnao, d porstuz genuina stne ad alid dquam z pndz, qualis fuerit coho ēplana ēsz ad stonz. Cōtonne tz al rale, dreeni m̄e aplandhoz ad stonz; qa sto ostive in nee dside s: ēpāt p ūrgz n̄ mand stan sepān denare adidz dquam safendz, nō pbz lid ad pfondz dquam ēnzz. ē sti p cotonz ul rnarz ad hoz redil stnez pximpoeni zflaret dquam: pluid obnz ē pnssiz cenz rationz; n̄ votud: g° lud ob[illegible] pnsiz rationz; dp cotonz rale naba tcd haz redit stonz pxime poeni insfert dquam: pluid obnz ē pnssiz rationz, pivotud: g lud obnz ē pnssiz cenzratio=

=dd rao Rz, dresu mani, ddā ninti poe, ddz cūdz mīnis ptz: dn hbd specie rale subratione fli ralis, ddo, dh rely pbadidz inva pnunitatis pbio; subratione fli alis, nō lz mīnis ptz, dd, ē ß, lelanchi; dans ca tā dquantis poe, ddz cūdz dquantis ptz: d r̄ cognit ralesub ratione fli ralis, ddo, sub ratione fli alis, nō bz dquantis ptz.

Opponis 3°: ubi d d° posio mēphyca, ibi
562 dd dūino ramus: ā d posio mēphyca dd° zpre obsi: g dd inarnat sd dzp. ve obsi: g dd dūino rams n̄ sit pa pfectionis stli, ā p9 psidonei dvas, dd mīn: ubi d dd° ipcatas, ibi ad dposio mēphyca; ā p ccāū dd zpre

obi.: quod compositio metaphysica datur supra obiectum = confirmatur 1o: per cognitionem confusivam
cognoscuntur obiecta distinctione rationis distinctarum: quod per cognitionem confusivam cognoscuntur praecisionem
distincto: quod distincto rationis datur supra obiectum: quod = confirmatur 2o: sicut per hanc
cognitionem primus, et plus cognoscuntur primi, et plus, ita per cognitionem hanc alii humanum
et hominem cognoscuntur alteri; et ita per quam cognitionem cognoscuntur primi, et plus, et cog-
noscuntur supra obiectum distincto primi a plo; quod patet per hanc cognitionem cognoscuntur alterius et
cognoscuntur supra obiectum distincto rationis aliis hominibus a aliis hominibus: quod distincto rationis
datur supra obiectum; quod.

Adaequatur, q. ... 65

unum [illegible], R. [illegible], [illegible]: compositio metaphysica datur [illegible], et
denominare supra obiectum, [illegible] [illegible] [illegible], nominis. [illegible] [illegible]
[illegible]: et species datur [illegible], et denominare supra obiectum, [illegible]
[illegible], et [illegible], nominis, et [illegible] eadem distinctione [illegible]: in nobis [illegible]
[illegible], et [illegible] composito metaphysica, sive compositum metaphysicum quod species:
[illegible] datur [illegible], et [illegible] in nobis unaparte, quae [illegible], et alia [illegible]
[illegible], cum [illegible] in nobis unica [illegible] [illegible] [illegible] cognoscitur,
sive cognoscitur per cognitionem [illegible] et [illegible], a qua accepit denomina-
nes [illegible] [illegible], [illegible], et speciei: [illegible] eadem [illegible] [illegible]
cognita per unam cognitionem [illegible] et denominatur [illegible], et cognita per aliam [illegible]
denominatur [illegible], et [illegible] per aliam cognita [illegible] denominatur species.

[illegible] [illegible] per cogni-
tionem confusivam cognoscuntur obiecta distinctione rationis distinctum specificare supra [illegible], [illegible],
[illegible] supra, [illegible], et [illegible], [illegible], [illegible] [illegible]. Per cognitionem confusivam
cognoscuntur obiecta distinctione rationis distinctum specificativis supra; quod per cognitionem [illegible]

cioq coon^x obiq, q^o secundo p^r p. 1a contra pfuoq comitur; p^r conq ..
pfuoq a^i coon^r obiq distinctione rationis d^inq reduplicatione suppq; q^d p^r co
rem pfuoq a^i coon^r ignare distinctio rationis, ex cons. pfuoq distinctionem
rationis ignare a^i d^o a^d. Alq ...... cuet = Ad 1q dist. formalem,
ad s. a^m. de alqa similitudine, et similiter in ..... consignificationis
...., diversa ..q modi, nando 1q, 2q, et 3q ..... Disparitas: dist
..., quq ..... pluq, dist. pluq, ... in ipsis ...... po
..., pui et pl., ... in ipsis, pro et plo: unde .... quq pluq. dist. ...
...., ... distinctionem ..... pluq, et pluq. Distinctio rationis, quq
...... alii hois, et alii hois ... dicunt .... fl., ... apud ..... , ...
.... alii hois, ... pro alii hois: unde .... alii hois ...
..., ... distinctionem rationis ... alii hois, et alii hois.
Ad hoc: distinctio rationis alii hois a alii
hois e .... alii hois: distinctio rationis alii hois a alii hois ... ...
..... alii hois: distinctio rationis alii hois a alii hois ... . alii
hois: ... distinctio rationis ....: ... . : ....., ...
tas, e passio entis; ... . entis, ... e passio:
... distinctio rationis alii hois a alii hois e .... alii hois = ...
.... e ...., ..., ...
... e ... .: ... ... : ... .
co alii hois distinguitur distinctione rationis ... . hois: ... distinctione rationis alii hois
a alii hominis ... . alii hois = ..., ...
.... distinctio alii, ... alii, e passio entis, ..., distinctio
rationis, ... rationis, e passio entis, ..., ..., ...

dicitur. Descriptio alia, videlicet [illegible] alia, de partibus [illegible], atque [illegible] utraque est [illegible] [illegible] partis. Descriptio rationis, videlicet [illegible] rationis, [illegible] ocius, [illegible] c. de nomine [illegible] [illegible], [illegible], longius per rationem [illegible] nomine: quia [illegible] [illegible] denominatio [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] ratione [illegible], [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: Et quilibet [illegible] [illegible] [illegible], quod est, [illegible] aliud, [illegible] [illegible] nominibus; quodlibet [illegible] [illegible] est, [illegible] aliud [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] scilicet a qua accipit hanc [illegible] denominationem, [illegible] [illegible] utraque [illegible] dicitur.

Opponitur 6°: si conclusio probativa [illegible] 56[illegible]

[illegible] probativa [illegible], tota descriptio rationis [illegible] [illegible]; et si tota descriptio rationis [illegible] [illegible], descriptio rationis est [illegible] [illegible]: [illegible] conclusio probativa, non est solum probativa [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]: si tota descriptio rationis [illegible] [illegible] tota descriptio rationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] al, xale; et [illegible] [illegible] al, xale [illegible]: [illegible] tota descriptio rationis [illegible] [illegible] descriptio rationis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] conclusio probativa [illegible] solum probativa [illegible], tota descriptio rationis [illegible] [illegible]; et si tota descriptio rationis [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: si conclusio probativa non est solum probativa [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]: si tota descriptio rationis [illegible] [illegible] solum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] al [illegible] [illegible] [illegible] xale; et [illegible] [illegible] [illegible] al [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] xale: [illegible].

[illegible] [illegible]: [illegible] probativa est solum probativa [illegible], tota descriptio rationis [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]; [illegible] [illegible], nomen. [illegible]: Et si tota descriptio rationis [illegible], et

d̄ fnalit sehbend̄ sepreau, d̄ſno xaoni che d̄ſnoxlor aur als xeu, d̄o; edi

aeu:akiisoau, no oriaz, d̄uinaz d̄eſ3. d̄d̄minor ꝑbaoz d̄ naaz: si oriadſ

oraonor ꝑxince, d̄ſeeno sehbendar preaeu, rora d̄ſro iaorialtinoi: axali

hoiz ꝑdinica, d̄fnalit sehbend̄ sepoe taniz conorz, al, nale, d̄do; d̄enoue

d̄d̄enonave sehbenei sepoe taniz conorz al, nale, nonaiz, d̄d̄resumi

ni, d̄ajuri d̄ſume d̄e ꝑlogi mihei b ripoendaz d̄. Sua naoni d̄ſno ꝑnz

u se d̄fnalit. sehbed̄ sepreaez, ive sepre conoree ꝑsiez; linda u vo d̄

denonave sehbed̄ sepre obni: ꝑ d̄oniz esiuni ce d̄enond̄ d̄ſnz ꝑ xaonz, si

ꝑ ꝑdenhonalis aeepso ꝑ conorz ꝑsievz tangſ ꝑ d̄ag d̄enlienca: und lo

conoreioz al, nale elid̄ ore d̄ſonand̄, obiaez ꝑonz ꝑdenhonalis otiz, si

u ꝑ xaonz inaei ꝑoand̄.

d̄d̄ina d̄, d̄ſra maei d̄ſarm mani: lisdo

ꝑi axoni, nando oriz, adude ꝑbainz d̄ naaz: sebora d̄ſno xaonor sehbe

red̄ sepoe aur solz d̄ſorend̄ al hoi ꝑdicoiz ꝑ conorz al axali hoiz

ꝑdicoio ꝑ conorz nale, d̄enotave redicez ꝑ cauere, conore al, nale ꝑse

inai d̄enorander, d̄do; d̄enotome ai ꝑi ꝑlicaione, conore al, nale ce sesba

denonava, nonaz. d̄miz: d̄ al hoi ꝑdicoiz ꝑ conorz al ꝑd̄ d̄ere

nz sriebio, d̄ ſra d̄ſoni alid̄ ꝑdaque mali hoi, ꝑdicoio ꝑ conorz nale ꝑd̄

enz d̄ neiz ez isbio, d̄ ſra, d̄do; d̄ al, hoi ꝑdicoiz ꝑ oo conorz al sediz sebstu

rui d̄enel d̄ſoni alid̄; adque axali hoi ꝑdicoio ꝑ conorz nale sediz sebstu

rui d̄ezer, nonaz, d̄ d̄eſ3. d̄o d̄, al hoi ꝑdicoiz ꝑ conorz al ꝑdenhona

li d̄ſoz u axali hoi ꝑdicoio ꝑ conorz nale ꝑdicea redupliraone soliz d̄

ead̄, conorz ꝑsievz al esfna ꝑ d̄ſ al hoi d̄enonc d̄enond̄, eenona

li d̄ſnz aeepso ꝑdicoio lco onili ꝑ conorz ꝑsievz nale; iind d̄do d̄inel

nz d̄ ꝑonz obneer d̄enein ꝑstoiz ꝑdireare duplicaione soliz denond̄ conorz

ee fra, et quod obiectum terminat denominationem ab ea, sed forma intrinseca. Unde totus

subiectum huius terminis denominationis, generationalis dicitur, et dicitur productivus, in

terminis generationis terminatae absolutae, dicitur contra productiva, et solum obiectum connotatur

ut productivum.

Oppones 2º: con-

tra productiva est minus clara, quam cognitio productiva; et connotatio productiva non est solum mi-

nus generalis clara, quam cognitio non productiva: ergo cognitio productiva est minus deter-

minate clara, quam cognitio non productiva. Respondeo: neg. cognitio productiva est minus

clara, quam cognitio non productiva ut talis. Respondeo: neg. cognitio ut talis non productiva, in qua

habetur cognitio ut ratio, dico cognitio talis est minus generaliter clara, quam haec

cognitio ut ratio: tendendo ad generica clariora, sufficit ad rationem cognitionis productivae,

et ad eas neque minus generica claritate. Instas sic: cognitio productiva est minus de-

terminate clara, quam cognitio non productiva, comparatur ad obiectum productivum, idest denotatum

quatenus non se extendat ad ea, quae denotata, atque se extendit cognitio

productiva: ergo cognitio productiva est minus determinate clara, quam non productiva quatenus

minus negat de obiecto dicto: ergo cognitio productiva et productiva distinguuntur, et separantur.

[illegible] qua [illegible] deducitur ex minori [illegible], quam ita explicatur: maior:

cognitio productiva est minus determinate clara, quam cognitio non productiva, comparatur

ad obiectum, ex quo per denominationem generationalem [illegible] dicitur; et quia obiectum quod

connotat productivum denominatione generationali [illegible] dicitur ex obiecto directo,

non vero obiectum productivum, idest denotatum: ergo cognitio productiva est minus determinate cla-

ra, quam non productiva comparatur ad obiectum directum, non ad obiectum productivum, idest denota-

tum. Confirmatur a pari in [illegible]: [illegible] est minus generaliter clara,

quam [illegible] denominando [illegible] productivum [illegible] respective [illegible]

et [illegible] requirit minus determinate clara, quam alia, quae minus

aut eiusdem partis illuminatae, quam alia: quia licet una cognitio possit esse minus tenuis clara,

quam alia ad eundem obiectum habens, quam alia esset; et una cognitio requiritur

minus tenuis clara quam alia, quando minus obiectum quam alia ad quam cognitio

[illegible] una est minus tenuis clara, quam alia per [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] minus obiectum [illegible] [illegible]

Adhuc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

quod [illegible] cognitio magis aut minus tenuis clara, [illegible] cognitio magis aut minus tenuis clara

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible], [illegible] [illegible] est magis tenuis clara,

[illegible] [illegible] est minus tenuis clara; neutra [illegible] [illegible] est magis aut minus

tenuis clara. [illegible] [illegible] est magis tenuis clara, [illegible] [illegible] minus tenuis clara.

[illegible] [illegible] cognitio [illegible] est cognitio magis clara [illegible] [illegible] cognitio

[illegible], [illegible] [illegible] cognitio [illegible] cognitio minus clara [illegible] [illegible] cognitio [illegible] [illegible]

[illegible] cognitio magis clara [illegible] tenuis, [illegible] cognitio [illegible] [illegible] cognitio [illegible] minus clara

[illegible] tenuis, [illegible] cognitio [illegible] aut [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] aut minus [illegible]

cognitio [illegible] tenuis clara [illegible] cognitio magis clara [illegible] obiecti [illegible] minus tenuis clara [illegible] cognitio

clara magis eiusdem obiecti [illegible] minus tenuis clara cognitio minus clara [illegible]:

[illegible] minus tenuis clara cognitio minus eiusdem obiecti. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nobis [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] plures [illegible] obiecti, plures [illegible] obiecti aut plu

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognitio [illegible]

[illegible] [illegible] cognitio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognitio [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plures [illegible] obiecti, [illegible] [illegible] [illegible]

racoba pra, nisi quarto intra hora alit[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reddit, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] clara, [illegible] minus hora [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] minus hora [illegible] [illegible] cogno; [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] clara,
[illegible] magis hora [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] magis hora [illegible] [illegible] cog
[illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] hora [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] minus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] clara,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minus [illegible]
[illegible] clara, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] minus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hora [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] reddit [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hora [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] hora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hora [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] clara hora [illegible] [illegible] minus [illegible] clara
[illegible], [illegible] magis [illegible] clara, [illegible] [illegible] [illegible] hora [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] hora [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] minus, [illegible] magis [illegible] clara.

[illegible] [illegible] quo tempore [illegible] 575
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] minus [illegible] clara, [illegible] [illegible] quarto minus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

staminis obliqui directi, non; sed scheramatis [illegible] obliqui directi, sed [illegible] [illegible] obliqui directi [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] obliqui directi [illegible]

[illegible] [illegible] obliqui, [illegible], [illegible]. Conceptiva [illegible] minus [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] minus [illegible] de obliquo directo [illegible] obliqui directi, [illegible]

[illegible] directi [illegible] [illegible], conceptiva [illegible] obliqui [illegible]

obliqui directi [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] minus [illegible] de obliquo directo

[illegible] [illegible] obliqui directi; [illegible] obliqui directi [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible], conceptiva [illegible] obliqui [illegible] [illegible] obliqui

directi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] obliqui [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] num 572.

Ad [illegible] [illegible] particulae [illegible] [illegible],

[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] linea [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] obliqui [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Observa

[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quo pacto [illegible] obliqui [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] minus [illegible]

obliqui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] quo pacto [illegible] obliqui [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] obliqui [illegible] [illegible]

[illegible] paritur [illegible] in [illegible], [illegible], [illegible]

[illegible] [illegible] idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] obiecta, [illegible]

[illegible], [illegible] obiecta [illegible]: [illegible] [illegible]

[illegible] obiecta [illegible], [illegible], [illegible] requirit [illegible] communis, [illegible]

[illegible] obiecta [illegible], ~~[illegible]~~.

Oppones [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] requirit: remota

[illegible] ab [illegible], [illegible] remanet in [illegible], et solus al.; [illegible]

[illegible] al. solus [illegible], [illegible] remanet in [illegible]: [illegible] al. solus [illegible]

al.: [illegible] [illegible] [illegible] obiecta, [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible] requirit: [illegible] bonitas, [illegible] in [illegible]

[illegible], [illegible]; [illegible] cognosci: [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible], [illegible] obiecta, [illegible]

[illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] remanet in [illegible] [illegible], [illegible], [illegible],

[illegible] remanet in [illegible] [illegible] al., [illegible] al., [illegible]. [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]: [illegible] [illegible] bonitas, [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible] ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~, [illegible] [illegible], [illegible], [illegible]

[illegible], [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]

[illegible], [illegible] bonitas, [illegible]: [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 529, [illegible]

his, quibus hoc opusculo [illegible] nunc [illegible]: [illegible] gratuita divina [illegible] nostri Dei, [illegible] repugnantia [illegible] [illegible]: [illegible] sive [illegible] obi: [illegible]

Sectio VI.

In quo consistat formalis ista Distractio (?).

Sit in ista Conclusio

778 [illegible] negationis [illegible] formalis, [illegible] ; [illegible] formalis [illegible] correspondentiae. [illegible] formalis [illegible] formalis, quatenus [illegible] ; [illegible] correspondentiae [illegible] ; quatenus [illegible] formalis [illegible] correspondentiae. [illegible] ista [illegible] formalis, quatenus [illegible] formalis, quatenus [illegible] ; [illegible] correspondentiae [illegible] quatenus [illegible] : [illegible] quatenus [illegible] ; [illegible] quatenus [illegible] ; [illegible] quatenus [illegible] quatenus [illegible] quatenus [illegible].

[illegible] in [illegible]

779 [illegible] obiecto, quod [illegible]. [illegible] Prado lib. 1 Log. [illegible] 6 [illegible] formalis [illegible] correspondentiae [illegible] obiecti correspondentia aliquid [illegible] ; [illegible] obiecto, a quo [illegible] obiecti [illegible] correspondentiae: [illegible] Palanco [illegible] Log. [illegible] 3 [illegible] formalis [illegible] in quadam negatione [illegible] in obiecto [illegible] quatenus [illegible] ; [illegible] rationis [illegible] formalis [illegible]

narec sehbed sepr obh, q̄to d ueny pty obve ī̄h̄ stine d hbere ētng uz

alid. St, I pany dieniie mo disuaxend requi bate, d unt aepiongdocny

ohca dai gentune raonā, q̄d d pusrabimus doā p̄iedna ipranes q̄ra

va Sbni taq̄ ea, dscibly dent pbo nume, d sung raonēs fuld in disoru

drenbe, aid raone raonis, oq in cunde, aud dū one raonis, quz nō abrentlm

vo nomine nerelbanoly foeme, dobuz ipherdg h ma:

Dsfo rande fuelt lesht inraonela fli, ¯

quaobuz ē faeque coony; et raoleslis, qua obuz ē faeque coonz ni ē resultan

tiaalqa zuchea, d obva: ad dsno raonds ol d s iht faldē in resultvā alqa sleq

ca, ē obva. Pbat mā: raoleslis, qua zsthne ē fadque coonerō ē raoleslis

qua obuz ē faeque coony; et raoleslis, qua zsthne ē faeque coonerō nī resul

taalqa sugca, ē obva: q̄ raoleslis, qua obuz ē faeque coony nī resultaal

qa zuchea, ē obva. Skis ē conbra caput Zurias prior, ē equaleqa. Pbat mā:

raoleslis, qua por viva ē ellne ē raoleslis, qua obuz ē visy ē raoleslis

qua volsas ē amans, ē raoleslis, qua obuz ē amanz: q̄ similiter raoleslis, qua

zsthne ē faeque coonerō, ē raoleslis, qua obuz ē faeque coony. Pbaoly elqa

deqpos h: poa viva ē ut dne obuz: volsas amans obuz: zsthne faeque coonerō

obuz, tly qualit ē pine vocu sdivg, dbung disfierunt abhis: obuz vel sem

ē sva viva: obuz amanz avolsa: obuz faeque coonz ab zsthne; d quaentes

lis deqpeb. ai keplat, ucd z clidt n resulta alqua zuchea, d obva; q̄ deg dn

hos lis. Conse ldd xupsco, q̄ Shucangto Sniz ad uptare velid, efficact

s pugnand pi le zlo, qui dixdnus loco nup ex citato.

— Dicet D. s. Palanco: onu pscindend 547.

disquit reptare alarali, et disouexe reptare alarali ē reptare disfonz alis a

zali. Sicoto pscindere rep ta disfonz alis arali, ē qui ē hc alis arali ē dsnis

raonis: Sicoto pscindere reptad dsnonz raonis: q̄ dsfo raonā sehbd reprobii: q̄

dsn's raonis fuelt lesht inraone raonis: q̄ dsno raonis ni leshte fuelt inca

tione confundere. Probatur apparentia: est repraesentare Caesarem et Caesarem repraesentare: sicut differt repraesentare alicui aliquid et repraesentare differenter aliud alicui? Respondeo [illegible]: apprehensio mentalis repraesentat apprehendendo, judicium mentale repraesentat judicando, discursus mentalis repraesentat discurrendo: sic apprehensio mentalis repraesentat apprehendendo mentaliter, judicium mentale repraesentat judicando mentaliter, et discursus mentalis discurrendo discursive mentaliter.

Dicendum ad argumentum [illegible] majorem: concedo confundendi distinguit repraesentare et exercere ad aliquid, nego; repraesentare, concedo, nego majorem. Distinguo minorem: et distinguere repraesentare sonare ad aliquid et repraesentare differenter alicui aliquid, nego; repraesentare exercite, nego minorem. Ratio est quia [illegible] ad intellectum repraesentando exercite distinguit alicui, licet in genere causae formalis et non intentionaliter distinguat alicui, et exercere causam differenter alicui aliquid: quandoquidem apprehensio mentalis [illegible] objectum formaliter repraesentando exercet apprehendendo, licet in genere causae formalis et non apprehensive. Et quandoquidem per apprehensionem mentalem non apprehenditur repraesentare sonare suum objectum, sed vere non apprehenditur repraesentando [illegible] objecti per apprehensionem mentalem; ita [illegible] concedo confundendum adaequate repraesentare sonare suum objectum, sive non distinguit repraesentando [illegible] per [illegible]. Ad [illegible] probationem, [illegible] concedo confundere: [illegible] [illegible] discrimen inter est repraesentare Caesarem, et distinguere repraesentare alicui aliquid; nam est repraesentare Caesarem et est Caesarem repraesentare [illegible], sive [illegible] repraesentare; distinguere autem repraesentare alicui aliquid, sive est repraesentare differenter aliquid alicui, [illegible] est repraesentare sonare differenter alicui aliquid, sive est repraesentare distinguere alicui aliquid, et est [illegible] repraesentare exercere differenter alicui aliquid, sive est repraesentare exercere distinguere alicui aliquid. Ratio [illegible] discriminis, [illegible] est repraesentare Caesarem est esse imaginem Caesaris, [illegible] repraesentare differenter [illegible] imaginem, [illegible] imaginem [illegible] objectum per [illegible] intentionaliter [illegible]. [illegible] per apprehensionem, judicium, [illegible] mentalem exemplo.

[illegible] Palanco: concedo confundendum distinguit

ad actuali; et coñe psindens n̄ destruit entare ad actuali: ps conto psindens d[illegible] 583
oriit. reparare al actuali: ps coñe psindens repto dstinctione ab actuali, et dequid
dstructo ab actuali sibi[illegible] repe obtn, formaliter destruit in ratione rationis, et in dupia
cotione psindente = [illegible] modi 1o. dstructo rationis n̄ e[st] illis; et conto psindens e
illis: 2o. dstructo rationis n̄ destruit formali in cotione psindente = [illegible] mod[illegible]
psindens e[st] prava; 3o. conto psindens ab dstruit. et quia conto psindens n̄ [illegible] repia
ad obiectum: ps conto psindens [illegible] dstructo rationis [illegible] obto: 4o. dstructo rationis [illegible] destruit in
ratione rationis, et n̄ in coñe ne psindente.
Ad [illegible], [illegible], [illegible] coto 584
psindens destruit entitatem physicam, sive relat. ad actuali, [illegible]; entitas [illegible] realis, n̄
valet. [illegible] dequid: [illegible] psindens ds[illegible] repraesentare ad actuali, [illegible]; [illegible]
designare, n̄ [illegible], [illegible]. [illegible] quam [illegible] dratione.
ons [illegible]: conto psindens [illegible] nullatenus [illegible] ad actuali dstructione, quia
i physica, et illis repe obtn, aut quia [illegible] repe obtn; et [illegible] conto psindens [illegible]
onta, quia e[st] [illegible] quod [illegible] destruit ab actuali, et [illegible] rationis, [illegible]
[illegible], quia [illegible] repe [illegible] = [illegible] ratione negatio: dstructo rationis n̄ e[st] [illegible]
tas; et [illegible] rationis e[st] [illegible], [illegible]: [illegible] dstructo rationis n̄ destruit, [illegible]
[illegible] in ratione rationis. [illegible] V. [illegible]: dstructo rationis [illegible]
[illegible] obto, [illegible]; [illegible] cotioni, [illegible]. [illegible]: et conto psindens [illegible]
[illegible] cotioni, [illegible]; [illegible], n̄ [illegible], [illegible]. [illegible]
Ad [illegible] R. [illegible] psindens [illegible] prava, [illegible]
[illegible] formalis, [illegible]; [illegible] prava, [illegible]
ratione. [illegible]: 1o. conto psindens ab [illegible], [illegible] formalis [illegible]
[illegible], [illegible]; [illegible], n̄ [illegible], [illegible]
[illegible]. [illegible] formali, [illegible] formalis, [illegible]
[illegible] sicut [illegible], [illegible]
[illegible] formali, [illegible] formalis, [illegible]

re caz efficientis facio, sive cad n̄ sup eq. neq obiq et hunc et nonaliq obiq

vdiq; i d. sud amor formali, sive in genere caz formali, n̄ eo efficiend, sive in genere

caz efficientis facit, sive cad n̄ supsij, neq obiq, et hunc tunc naliq obiq ardij:

ita pariter cognitio ꝓfundetur formali, sive in genere caz formali n̄ eo efficiend, idest in ge

re caz efficientis facit, sive cad n̄ supsij, neq obiq, et hunc et nonaliq obiq

intentionalit. effigi: uti et d. sui neq albedo, neq visio, neq amor intrinsece, et ꝑ se

late separata; ita pariter cognitio ꝓfundetur ~~et ꝑ~~ intrinsece, et ꝑ se late separata.

Dicas iuxta d.ᵒᵃ decretum Palanca: casu quo

585 aliquis ad alit. ꝓfundenda reali poneret quaedam naturaq physica identis alis

alterius reali, in qua naturae physica distinctio. alis alii a reali ꝑ formali distinguendi:

ꝑ quod intellectus ad ꝓfundit intentionalit. reali, ponit quaedam naturaq rationis identis

intentionalis alis eiusq reali, in qua natione rationis eius intentionalis alis a

reali ꝑ formali distinctio: ꝑ distinctio rationis formali distincta in natione rationis, idest

in contione ꝓfundente. = Ad quaeq resp. 1ᵒ, omissa causa ꝓ lite, nando aut,

q.ᵈ to ponendi natio physica identis ꝑ sua aliis decretis alit. intus esse, adhuc

contra nec suppon. ꝑ formali distinctio ꝑ se alis talis de memorij adducimus nu

263. Ad 2ᵒ, omisso aut, nando dicta tua de capite, vide liq. quod intelle

ctus ad ꝓfundit intentionalit reali, n̄ obiec, et conde de ꝑ se aad ad ꝓfundit inten

tionalit. reali; et q.ᵘᵃ licet intellectus ad ꝓfundit reali, obiec ad ꝓfundend intentio

nalit. reali, adhuc n̄ requirere intellectus ponere in isto quaedam naturaq rationis

identis intentionalis alis eiusq reali, et sufficere intellectus cognoscere ad, n̄ cognoscendi,

ad docendi nat obiec ꝑ ꝓfundentes. = Neq venit contra adimiui rationem

nis ꝑ se: nam omissione ꝑ se aut n̄ ponit verit con ipsa: et hoc dico,

quia ponendi natio physica identis alis alius reali; ad vo ponere intentionali

hoc ꝑ se: ad n̄ ꝑ intentionalit. obiec reale, quia ponendi natio rationis identis

intentionalis alis eiusq reali, ut ab ipso huiusmodi rationis natione posse illa convertere:

ꝑ conversionem physicum ad contrahendam, d. n̄ ꝑ obiec reale, ut probabile unde aut in eq

tantum obiective sumptis. **Sectio VI.**

Phantasma P. [illegible]

P. quid sit in Phantasmatis 586

Supponendum est [illegible] cum speciem obiectum, obiectum quae [illegible] defendat, [illegible] sicut est obiectum [illegible] esse obiectum simile, quod [illegible] quod Phantasma, et Idolum [illegible] nuncupatur. [illegible] in [illegible] loco [illegible]: nihil in [illegible], quod [illegible]. Voce [illegible] [illegible], per [illegible] ab [illegible] cognitionem, et [illegible] cognitionem [illegible] beneficio [illegible] Phantasmatis, sive idoli; quod [illegible] phantasma, sive [illegible] subiectum, [illegible] est subiectum, et [illegible] [illegible]. [illegible] est [illegible] ad [illegible] phantasmate, sive idolo; [illegible] in subiecto phantasmate, sive idolo [illegible] cognitionem, et [illegible] cognitionem [illegible].

Omnibus [illegible] 587

Phantasmata [illegible] idolum solent [illegible] nobis [illegible] solent [illegible] idolo, [illegible] idolo [illegible] obiecta, obiecta [illegible]: [illegible] idolo [illegible] ab [illegible] idolum, quod [illegible] obiecta, obiecta [illegible] idolo, [illegible] idolo [illegible] idolo [illegible] idolo [illegible] idolo [illegible] medium ad cognoscendum [illegible] medium ad cognoscendum [illegible] cognoscendum [illegible] medium [illegible] cognoscendum [illegible]

iognendo al hois est pla 3a vonta: quia admisso dolo, de pro dolo venie cani pla 3a vonta. Alia 2 ptes [illegible] 3sta, et aequaliter. Mayor uero 3a ptes superior, contra, & quod 3a pla faculitate m[illegible] huiusdi dolo, qui pro dolo venicandi eë minus ad concurrendum, nolle hois; et alii hois, et nolle hois: quia admisso huius di dolo, de pro dolo venicandi eë minus ad concurrendum al hois. Ita [illegible]

588 trans: admisso huiusdi dolo, de alii hois, & de nalli hois, vendicani pla 3a vonta; et al hois, et nalli hois sit eadem aliter entras: quia [illegible] mar: admisso huiusdi dolo; de alii hois vendicandi trane contra al in huiusdi dolo; et de nalli hois vendicandi trane contra al in huiusdi dolo; et trane contra al in huiusdi dolo, et [illegible] trane contra al in huiusdi dolo [illegible] pla 3a vonta: quia ad misso huiusdi dolo, de alii hois, & de nalli hois vencani pla 3a vonta. Maior est pla P. Iquirendo doctrina. Alia ë [illegible], et aequalior. Igitur admisso huiusdi dolo, resoluta de eadem aliter incare alii hois, et nalli hois, et alia de eadem aliter encare eiusdem doli venicandi pla 3a vonta: quia P. Iquirendo cupiens ad admittere de eadem aliter encare alii hois, et nalli hois vencandi pla 3a vonta, admittere [illegible], et ven, et de eadem aliter encare alii hois, et nalli hois, et de eadem aliter encare [illegible] pro [illegible] vendicani pla 3a vonta: quia incidit in Scillam, cupiens vitare Carybdim, incidit et in foveam, quam fecit.

Impugnatur pre P. Iquirendo locus supra actato

589 hanc docet ponens: quod aliter cognito dolo, ut resultandi contractui accedat eodem modo nalli, ut quod alter plus aliquis vernans fuit, vel secus vendentes incari alii alii, quia ad devenirent nalli: at qui cogni in huiusdi dolo ë minus aliquis secus devenirent incari alii alii: ergo idem venire [illegible] officio in huiusdi dolo dicitur nalli. Rursus; at qui eicognitum huiusdi dolo ë minus aliquis secus devenire incari alii alii: ergo [illegible]

nomine gratia: hoc est cognitio in huius dicti idolo 3o ventrali. Ex quo patet:

ad 1um primo, quo cognitio in hoc dicti idolo alterius pro cognitione al. cognitionis

in huius dicti idolo naturali hoc pro cognitione al.; et A est cognitione al. nec obiectum, et

ita in essentia, sive est essentia, expressione, etc. in se ipso obiecto: et licet huius cognitio

omnis essentia est obiectum, nulla huius dicti idoli (quod prius nominavi) adhuc

cognitio essentia non erit essentia obiectum, sive expressio obiecti, et finalis, sive expressa.

Et in idem infra, est obiectum quod intellectualiter 590

est quid est obiectum cognitionis — Sed dices: de illa cognitione: cognitio intellectualis est obiectum

quod nec; et cognitio non intelligitur in se ipsa: ergo non est obiectum nec: et ideo distinguitur

a cognitione, et est obiectum nec = R. Nomine: cognitio intelligitur non est obiectum quod nec,

dico; est obiectum quo nec, nomine, et distinctio a me, R. ergo quando: ergo

hoc non est obiectum quod nec: dico; est obiectum quo, non ergo distinguitur. R. ergo quando

est al., distinguitur a cognitione est obiectum quod nec, dico; est obiectum quo nec, non

ergo distinguitur. Esse obiectum quod nec a cognitione, in quo intelligitur cognitio, et esse obiectum quo

nec est per actionem, quae est potentia accepta in se ipsa et intelligitur nec est obiectum nec

aliquem; quia est obiectum quod, et est obiectum quo nec resultat, nisi aliud

est, quia res cognita, et hoc est cognitio.

Qo. II De Distinctione media.

Sectio I.

Distinctio media explicatur, et impugnatur.

Joannes Duns merito Scotus, 591

Distinctionem merito cognomento Subtilis et Mastrius et cum eis distinctionem de Omnibus, plures

et alii in locis dictis, dant quandam distinctionem quae media sit inter distinctionem rationis, et inter

omnis distinctionem, uni et plane accipe. Subtilis distinctionem nominat, distinctio ex natura

rei formalis: hic entitas et illa entitas, quia hic entitas, est illa, distincta et formaliter

nisi dicto ordine identitas alius, quorum hic exemplum: identitas alius realis, ratione ... verit.
est verica; hic autem vocatur ordo identitatis alius formalis, ratione cuius veritas ...
est. Exemplis docetur ulterius declaratur; aliquid reale; et vero quod est aliud falsum
illo reale quod est al. Sto est al. reale, deinde homo, quod est al. reale, illo quod est al. reale quod
est homo. Hinc asserit Subtilis Doctor priori ad omnem opus intellectus operationem circa hoc,
al. reale dari maiorem identitatem, quam inter al. et reale; et priori ad omnem intellectus operatio-
nem inter al. et reale dari maiorem item realis identitatis, quam versatur circa hoc, et also reali-
tatem maioris identitatis, quae priori ad omnem intellectus operationem versatur circa hoc, et
al. reale, dicitur identitas formalis terminorum; et haec maior identitas, quae priori ad
omnem intellectus operationem versatur inter al. et reale, dicitur distinctio formalis terminorum.
Identitas itaque formalis terminorum inde dicitur, quod unius terminus de ratione alterius
formaliter praedicatur; distinctio formalis terminorum inde dicitur, quod unius terminus de
ratione alterius non formaliter praedicatur.

Distinctio hactenus explicata distinctio Sco-
tica ab eius inventore, (ut dicunt sustinent) subtilissimo Scoto, et ab primis
subtilissimis defensoribus Scoti. Explicatur ergo distinctio nominalis, quae in ordine ad
nostrum intellectum, et rationis distinctionem, et de utraque aliquid participat, et aliquid non
participat. Participat aliquid de realitate, quia datur priori ad omnem intellectus operationem,
et de ea aliquid non participat, quia non versatur inter rem et rem. Participat aliquid de ea quod
versatur inter quaedam aliter inter se identificata; et de ea aliquid non participat, quia non de-
pendet ab intellectus operatione. Dicitur ergo distinctio formalis, quae versatur inter formalitates.
Formalitas apud Scotum est quod priori ad omnem intellectus operationem, ... ratio forma-
lis, ... entis est, quod est ... distinctiva. Sic al. est formalitas, quae est ratio
formalis ... homo ... distinctiva ... quod est homo; et ... homo formaliter,
quod est ratio formalis, ... homo est homo, ... distinctiva ... Explica

rg. [illegible] dsne increatae; q.a e [illegible], et nec [illegible], de qua [illegible] ratione et dsone; q.a habet [illegible] rationes oburg, diversas dsones, diversas [illegible], diversas [illegible], [illegible] diversas libertates.

Distinctionem mediam admisit [illegible] in [illegible] ordine [illegible] quae personalitas, [illegible] in creatis [illegible] gradu [illegible] [illegible] [illegible] dsones [illegible]. [illegible] dsne mo [illegible] media ad mentem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Scoti, et Scotus [illegible] [illegible] Capreolus, Balemanus, Caramuel [illegible] [illegible] [illegible] Albertus, Thomistas, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jesuitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a planta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erroneus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dsne mia facile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dsnem mediam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seraphici [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dsne media [illegible] admittenda in increatis. [illegible] [illegible] [illegible] dsnem mediam ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dsnem mediam [illegible] [illegible] admittendam in creatis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dsne media, [illegible] [illegible] [illegible] dsne [illegible], [illegible] dsne [illegible], [illegible] [illegible] dsne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dsne media [illegible] admittenda in creatis. [illegible] [illegible] [illegible] rationes, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] admittenda in creatis, quas rationes dedimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] dsne [illegible] [illegible] dsne media [illegible] admittenda in creatis: [illegible] dsne [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] increatis [illegible] dsne media, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] increatis. [illegible] [illegible] dsne [illegible] [illegible] dsne media [illegible] [illegible]

mtēda in creatis. Ptao huius: quia licet q^a si obiectio mēa cui inexistione solis alii, n̄ ē sufficiens ad verificanda propositionē bonia, de eadē alio inerat, neque tamen ad minus requirit objectio obli alii; et sequeret obiectio mēa n̄ est dete^a et ideo creari, ex objectio mēa assumpti obtinuit consig; in creatis de mēda ad propositionē ig minus ē bene dicendo.

Et hinc objectio mēa sic efficacius probari: obiectio mēa est objectio similis alii; et objectio similis alii n̄ est ad mēdā ad invicē; quia ultra gradus mēpthy cos eiusdem; ergo objectio mēa n̄ est ad mēda in creatis. Prob^a mai: objectio la, raome eadem ante op^e intellectus operationis verificandi potest: al hois r ne aeu rale hois, e objectio similis alis; et raone objectionis mēa an te op^e intellectus operaoni verificandi predicta pro: ergo objectio mēa e objectio similis alis. Vtraq; prīa probanda. Prob^a itaq; mai: eadē prius mo se habet ideo ad verificandū ponē affirmativē, ac se habet obiectio ad verificandu ponē nega; et dentur tas, raone eidem ante op^e intellectus operaonis verificandi potest: prius ē aeu ho, et dentur similis alis: ergo objectio la, raone eidem ante op^e intellectus operaonis verificandi potest: al hois n̄ ē aeu rale hois, e objectio similis alis. Ptao maris ē: q^a sicut n̄ ē assignabile verificationē ponē affirmativē veras, v.g. huius: prius ē aeu ho, objectio ab illo non similis alii sed inexistentia pro eadem siliter n̄ est assignabile verificatio, ponē negativē veras, v.g. huius: ho n̄ ē aeu equus, objectio a objectione similis alii sed ab illa apto.

Prob^a jam min: la, quia exactè probanda: ratione obiectionis

599 verit mīnis ante op^e intellectus operationis verificantur propositiones: al hois ante op^e intellectus operaonis ē aeu rao assimilandi hoc equo: rale hois ante op^e intellectus operaonis n̄ ē aeu rao assimilandi hoc equo; atque in debetur, leo e propositionē predicta pro: ergo rao mīnis obiectionis ante op^e intellectus operaonis verificatur predicta pro ordine desipientiū; qui predicta ponē: al hois n̄ ē aeu rale hois, nam eq^e obiectiones illius propositionis, in modo existent mali aliis hois eg rale hois, atq; alia ing al hois, e rale hois ista

ci est distinctionis alius realis, huius distinctionis alius mentalis. Aliquis tris: altitudo, rationale hominis est quando est tanquam duae realitates [illegible], sive tanquam duae res = [illegible]

rationalitas hominis [illegible] operationem [illegible] praedicata [illegible], altitudo, rationale hominis est quando non tanquam duae realitates [illegible] et tanquam duae res: [illegible] nulla [illegible]

si de altitudine hominis, et de rationali hominis [illegible] operationem [illegible] praedicatio, altitudo et rationale hominis habebunt [illegible] diversas [illegible], et [illegible] tanquam altitudo [illegible] et [illegible] rationale hominis: [illegible] si de altitudine hominis, et rationali hominis [illegible] operationem [illegible] praedicata [illegible], altitudo et rationale hominis dicuntur non tanquam duae realitates [illegible], et tanquam duae res. [illegible] distinctione [illegible] operationem [illegible]: altitudo [illegible] rationale, quod est altitudo, dicitur [illegible] rationale, quod est rationale hominis: rationale hominis est [illegible] rationale, quod est rationale hominis, et non [illegible] rationale, quod est altitudo, [illegible] altitudo, et rationale hominis [illegible] distinctas, [illegible] distinctione [illegible] realitatis [illegible]

live. Resp. [illegible] 597

distinctionem alius realem, sive distinctionem stricte alius est distinctionem [illegible], quae [illegible] realitatis diversis [illegible] separabilia, [illegible] unum [illegible] miraculose [illegible] sine alio, [illegible] quod [illegible] realitates [illegible] extrema, [illegible] distinctio [illegible] realitates [illegible] separari possunt: [illegible] distinctio [illegible] realis, [illegible] distinctio stricte realis, sive [illegible] = [illegible] distinctio stricte realis, quae [illegible] extrema [illegible] separabilia: [illegible] distinctionem stricte realem [illegible] separabilia: [illegible] realitates [illegible] separabiles [illegible], realitates [illegible] distinctionem stricte realem. [illegible] paternitas, et filiatio [illegible] distinctione stricte reali, quia paternitas, et filiatio [illegible] separabiles [illegible]: [illegible] distinctio stricte realis, quae [illegible] extrema [illegible] separabilia.

Resp. [illegible] distinctionem alius realem, sive distinctionem stricte realem 598

[illegible] lg. quae [illegible] in extrema quae [illegible] separata [illegible], adjacentes [illegible] [illegible] praecedens, et [illegible] [illegible] adjacentes [illegible] [illegible] et [illegible]

[illegible] [illegible] sequentur [illegible] [illegible]: [illegible] parallelae [illegible] [illegible] sint [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] = [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] extrema, [illegible] parallela, aut quae adjacentes [illegible] praecedens, [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extrema aut separata, aut quae adjacentes [illegible] praecedens, [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] parallelae, [illegible] [illegible] [illegible] praecedens, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] separata [illegible] [illegible] praecedens, [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] extrema [illegible] parallela, aut quae adjacentes [illegible] praecedens, [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] extrema [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] extrema [illegible] [illegible] [illegible] = [illegible]: [illegible] [illegible], quae [illegible] extrema [illegible] [illegible], quae [illegible] extrema [illegible] [illegible]: [illegible] extrema [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]: [illegible] extrema [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible], [illegible] extrema [illegible]: [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible] extrema [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extremum [illegible] [illegible] [illegible] = [illegible] [illegible], extrema [illegible] extrema [illegible], quae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1º Scotus argumentum 7ª quaestionis 1ª art. 6º nec tenetur amplecti specialis [illegible] opinionem, ut [illegible] relationes tunc unde eadem relatio, sive [illegible] per eandem [illegible] [illegible]; [illegible] relationes [illegible] in distinctione mutuo [illegible]; [illegible] specialiter [illegible] unde eadem [illegible] sive [illegible] per eandem [illegible], specialiter [illegible] [illegible] distinctione mutuo [illegible].

Calumniae [illegible] [illegible]: [illegible] 600

[illegible], aliud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] materia, relatio [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] aliud, [illegible] alia, [illegible] docent Scotus: [illegible] in alio [illegible]. Assignent ergo Scotus [illegible] [illegible], in quo [illegible] [illegible]. Affectus alius [illegible] nequit, [illegible] ratione [illegible] ante [illegible] [illegible]: [illegible]: [illegible] al[illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible] hoc non [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

§§. II. Scotarum Fundamentalis [illegible].

Primum fundamentum: 601

ante [illegible] operationem de [illegible] [illegible]: [illegible] ante [illegible] operatione [illegible]; [illegible] ante [illegible] operatione [illegible] distinctione [illegible], [illegible] [illegible] operationem [illegible]: [illegible] creati. [illegible]: ante [illegible] operationem [illegible] [illegible] equo, [illegible] equo. [illegible]: ante [illegible] [illegible] equo, [illegible] [illegible] equo; [illegible] equo, [illegible] equo: [illegible] equo, [illegible] [illegible]

equo sit pta dtoria: q ante oz sttru operaoz de ali hois, et de rali hois veni cand ptadtoria. Rao manifesta: qa aliter alhois assilare, et dissilare hoz equo, et rale hois dissilare, et assilare hoz equo; et si plicat, alius assilare, et dissilare hoz equo, et ralehois dissilare, et assilare hoz equo: sed minor si nuda: ante oz sttru operaoz de al hois veni cand est sile equo, et de rali hois veni cand est sile equo; ae est sile equo, et non est sile equo sit ptadtoria: q ante oz sttru operaoz de ali hois, et rali hois veni cand ptadtoria: q.

Primo y equo: ante oz sttru operaoz de al ho
602 is veni cand pradtoria: q al hois ante oz sttru operaoz dsfuit ab ali hois; et qui alhois ante oz sttru operaoz non dsfuit ab ali hois, dssttone sexaliter: sed al hois ante oz sttru operaoz dsfuit ab ali hois dssttone reali, q, dequend absurdssimy e esse aequo stobai. Sed ante: ante oz sttru operaoz de ali hois veni cand dvenire cu ali equi, et de ali hois veni cand non dvenire cu ali equi; dvenire cu ali equi, et non dvenire cu ali equi sunt pra dtoria: q ante oz sttru operaoz de al hois veni cand pra dtoria. Le manif pars e sicotany dicta. Sed 2a: ante oz sttru operaoz de al hois veni cand dferre ab ali equi; et dferre ab ali equi dicta sicotas e non dvenire cu ali equi: q ante oz sttru operaoz de al hois veni cand non dvenire cu ali equi: Rao manif: q ante oz sttru operaoz al hois et aliter separale ab ali hois, et ale equi e aliter separale, im aliter separanz, et dsjunoble reale cu rali hois: q ante oz sttru operaoz al hois dsfuit ab ali equi: q ante oz sttru operaoz de al hois veni cand dsfuit ab ali equi.

Dicendo ad argonz Ren ando eni, ad anti dssonanz ddo, ci
603 uciand dtoriz unius assensus & dissolus in mani auidonem, et non veniant ai qd dtoriz neguy Ueris, ssz aponunt opera mani, ad ad fort mani plano cu ddo, alhois aliter exspins, sive pstra reali assilare, et dssilare hoz equo, et rali hois aliter exspins, sive pstare ali dssilare, et assilare hoz equo, et no, tal sz plicaonz svolvere. Igit ante oz sttru operaoz al hois, e rale hois; et ante oz

ƺttrae operaonz vale hois ē nao ɔsstandi hoz equo: ƺo antecoz ƺttrae operaonz al hoïs ē nao ɔsstandi hoz equo. Mir: antecoz ƺttrae operaonz vale hois ē al hois, et antecoz ƺttrae operaonz al hois ē nao ɔsstandi hoz equo: ƺo antecoz ƺttrae operaonz vale hois ē nao ɔsstandi hoz equo. Ps̄ ovolz: antecoz ƺttrae operaonz al hoïs ē ho, et vale hois ē ho. Ro ga antecoz ƺttrae operaonz ho ē sili, ɔsstis equo, ho ē thz ɔsstis equo: si ho ē thz ɔsstis equo: ƺo antecoz ƺttrae operaonz al hois ē thz ɔsstis equo, et vale hois ē thz ɔsstis equo. Si ho ē sili, ɔsstis equo: ƺo antecoz ƺttrae operaonz al hois ē sili, et ɔssti equo, ē vale hois ē sili, et ɔssti equo: ɔsstz antecoz ƺttrae operaonz al hois ē ho, vale hois ē ho, al hois ē vale hois, et vale hois ē al hois. Qd autez s. eliendo, et ɔssti'ndo sint ƺ nec nesp. ɔsst. ni nullz ariquid ɔplicaonz, ɔsstab de ƺ pra dicentu. Illud ad ɔsstimaonz di antecoz ƺttrae operaonz de al hois verbi causa ē vale equo, notz et prz n vocabcari de vale hois antecoz ƺttrae operaonz.

In libris: ho pr przz al ē sili equo; et ho pr przz vale ē sili equo: ƺ al hois ē nao, vale ē ɔsstandi hoz equo, et vale hois ē nao, vale ɔsstandi hoz equo: ƺ antecoz ƺttrae operaonz de al hois, et de vale hois vocabcari ɔsstabitur: ƺ al hois, et vale hois ɔsstquod ɔsstrme esse: ƺo ɔsstbis mir: et ho pr przz al ē sili equo, equus ē al: ƺ et ho pr przz vale ē sili equo, equus habet ē vale; et quis equus non ē vale: ƺ ho pr przz vale non ē sili equo. ɔsstlo, deusa mari, vando ming, ad buerz ƺ baronz Dans: et ho pr przz al Theologice, et ergo generaliter sili equo, equus habet ē al, ideo; et ho pr przz al Theologice sili equo, equus habet ē al, no ans. Pr quod: ƺ et ho pr przz vale ɔsst ideo; generaliter, et ergo generaliter sili equo, equus habet ē vale, ideo; et ho pr przz vale ɔsst generaliter sili equo, equus habet ē vale, no ɔsst, et sic se conclus. suelz pra, no ɔsst.

Explicatur: 6o

et ho pr przz vale et sola alio sili equo exsit, qd przz vale in hoc przz al, quoniam equus ē vale. Et ho pr przz vale ɔsst de sola alie de eius generali vale sili equo non existet qd przz vale in hoc esse przz al, et heroperaequivalend, qd equus

esse realis: ergo aptitudo zanitionalis hominis per prius realis est equo, ubi quod homo per prius realis est
zanitionalis sibi equo in eo stans, quod homo cognoscitur per cognitionem realem ut discernendus, ac
separandus ab equo, et ipso independenter quod veniat cum poride, qui in equo esse realis.
Sibi. ut homo per prius al esse solum aliter sibi equo sufficit, quod equus esse ens ergo, quod per prius
alicui homini esse per prius ens, et non equivalenter quod equus esse al: Duo quia homo per prius al est
non solum aliter, et illa zanitionalis sibi equo visso ne[illegible], quod equus sit ingalis
homo [illegible] per cognitionem al discernendus, ac separandus ab equo, et ipso independenter.
Confirmatur hic nullum dari discrimen, et nullum reperiri discrimen, inter al homini, et realem homini
per se ens dari vero, et reperiri inter al homini, et reali homini per se simplicitatem.

Instabis iterum: prius est maioris illius per se, quod Buffa
lo, et haec mansuetudo non distincta in proprietatis, sed haec mansuetudo distinctae in propria
li: Ad de alia prius, et realis prius verificandum per adversativa, ac per aequivalentem prius, et realis prius
discursus distinctione minori: Ad absolutum, nego maiorem; secundo ergo: nego hanc man-
suetudinem prius est per se, quod est Buffalo extra scolas distinctae in per se reale, et per prius rea
le est per prius ad: [illegible] haec mansuetudo prius est per se, quod est Buffalo distinctae in proprietatis. Ad
clarius, distinctione minorem: et haec mansuetudo per se est post [illegible] operationem, nego
distinctae in proprietatis, idest per se est ante [illegible] operationem, nego minorem. Illa autem per se
per se mansuetudo, quod est Buffalo per se est ante [illegible], sive ante operationem [illegible]
distinctae in entitate [illegible] prius, quod est entitas absoluta; ulterior distinctione est per prius al, per prius reale, et
ut aliquid per prius, quod est [illegible] per se mansuetudo ante [illegible] operationem distinctae in
vero et qualibet prius per se; ac ac, et qualibet prius per prius illa [illegible], [illegible]
alitas, quod est prius. At vero post [illegible] operationem prius per se [illegible] separandus
et [illegible], per se illa mansuetudo distinctae in per se reali, ac per cognitionem realem [illegible]
[illegible] prius ac per se, et prius [illegible] a Buffalo discernendus, et separandus. Itaque [illegible]
per se distinctionem minorem in [illegible] per prius al, et per prius reale prius, et universalis distinctione[illegible]
[illegible] omnibus, et [illegible] confundentur distinctionem.

Instabis denique: ex [illegible] subito sequitur [illegible]
equalitas, et inequalitas [illegible]: sed ex [illegible] subito sequitur [illegible]

linis, et dissimilitudo respectu eiusdem termini: quia nulla est respectu anguli, et similiter quadrati.

Probatur 1a consequentia: si ut est aequalitas et non aequalitas, ita dissimilitudo et similitudo: sed in

illo eodem subiecto nequit dari aequalitas, et inaequalitas respectu eiusdem termini, quia inaequa-

litas est non aequalitas: sed in eodem subiecto nequit dari aequalitas, et inaequa-

litas respectu eiusdem termini, ergo eodem subiecto nequit dari similitudo, et dissimilitudo respectu

eiusdem termini. Confirmatur, nam eodem albo eodem instanti nequit dari aequalitas, et inaequalitas

respectu eiusdem termini: ergo eodem albo eodem instanti nequit dari similitudo, et dissimilitudo respectu eius-

dem termini; et quia albedo, et non albedo est eadem albedo: sed albedo, et non albedo nequit

dari similitudo, et dissimilitudo respectu eiusdem termini: quia albedo [illegible] similitudo

quia est [illegible] albedo non vindicat eandem similitudinem aliquam.

Dicendum ad hanc quaestionem, [illegible], [illegible]

[illegible]. Ad [illegible] consequentiam [illegible]. Disparitas ratio est: aequalitas duarum linearum

[illegible] dicit, quod neutra alteram excedat, neutra ab altera excedatur; inaequa-

litas vero duarum linearum [illegible] dicit, quod altera alteram excedat, et altera ab altera

excedatur; unde aequalitas, et inaequalitas eiusdem relationis respectu eiusdem termini [illegible] contradictorie op-

ponuntur, inaequalitas est non aequalitas. Item si dantur aequalitas, et inaequalitas

respectu eiusdem termini, [illegible] ponere: nulla linea excedit alteram, et

aliquid excedit alteram: nulla linea ab altera exceditur: aliquid ab altera non exceditur.

aliquid [illegible] ab altera non exceditur, quae est [illegible] contradictorie ponendi.

Similitudo duorum [illegible] dicit, quod unum [illegible] ad [illegible], per

[illegible] convenit cum alio: dissimilitudo duorum [illegible] dicit,

quod unum [illegible] ad [illegible], per [illegible] differt ab alio: unde simili-

tudo, et dissimilitudo eiusdem subiecti respectu eiusdem termini [illegible] non opponuntur;

dissimilitudo enim non est non similitudo. [illegible] similitudo, et dissimilitudo respectu

eiusdem termini [illegible] ponere: hoc [illegible] ad [illegible], per [illegible]

[illegible] cum equo; hoc [illegible] ad [illegible], per [illegible]

[illegible] ab equo, quae [illegible] non opponuntur.

Fundamentum: ante eas aeternas operationes intellectus dantur in hoc, et alio, quam in alio hoc, et alio hoc: probatur. Ante eas aeternas operationes dantur in alio hoc, et alio hoc non sunt magis identicae, quam dantur in hoc, et alio; et quia non sunt magis identicae, quam dantur in hoc, et alio, ante eas aeternas operationes est distinctio media: ergo distinctio media datur in alio hoc, et alio hoc: patet. Probatur antecedens, a quo ceteris paribus hoc, et alio nequeunt distingui diversis distinctionibus formalibus; at vero alius homo, et alius homo possunt distingui diversis distinctionibus formalibus: ergo ante eas aeternas operationes intellectus dantur in hoc, et alio, quam in alio hoc, et alio hoc. Atque ita arguitur primum: ante eas aeternas operationes intellectus dantur in conceptu aeterni, creati, et conceptu possibilium aeternorum creatorum, quam in conceptu aeterni, et conceptu creati: patet ante eas aeternas operationes dantur in conceptu aeterni, et conceptu creati non sunt magis identicae, quam dantur in conceptu creati aeterni, et conceptu possibilium aeternorum creatorum; et quia non sunt magis identicae, quam dantur in conceptu aeterni creati, et conceptu possibilium aeternorum creatorum, ante eas aeternas operationes est distinctio media: ergo distinctio media datur in conceptu aeterni, et conceptu creati, quod in se non videtur. Probatur antecedens, a quo ceteris paribus conceptus aeterni creati, et conceptus possibilium aeternorum creatorum nequeunt distingui diversis distinctionibus formalibus; at vero conceptus aeterni, et conceptus creati possunt distingui diversis distinctionibus formalibus: ergo ante eas aeternas operationes intellectus dantur in conceptu aeterni creati, et conceptu possibilium aeternorum creatorum, quam in conceptu aeterni, et conceptu creati.

Respondeo 2° argumento: illa, quae possunt distingui diversis distinctionibus formalibus distinguuntur formaliter virtualiter; quae vero possunt distingui eadem distinctione formali identificantur formaliter virtualiter. Itaque licet a parte rei [illegible] distinctionibus realiter, ob id diversas distinctiones formales aliquid distinctionis formalis virtualis; identitatem autem distinctionis formalis identitatis formalis virtualiter [illegible]. Atque alius homo, et alius equus possunt distingui eadem distinctione formali: ergo alius homo, et alius equus identificantur formaliter virtualiter. [illegible] per distinctionem: nam alius homo per formalitatem virtualem distinguitur ab alio homine per hanc distinctionem formalem [illegible] distinguitur, et alius equus per formalitatem virtualem distinguitur ab alio equo per eandem distinctionem formalem [illegible]: alius autem homo formaliter virtualiter distinguitur ab alio homine per hanc distinctionem formalem [illegible], et alius equus per formalitatem virtualem distinguitur ab alio equo per hanc distinctionem formalem [illegible], et [illegible], quae admittere nequeunt [illegible] per distinctionem formalem aliis [illegible]

aliquid, q̄ē esse aliq̄ par. rationi scilicet, ꝺ politias, ꝺ p^a lg p^a eandē ꝺifferentiā ꝺifferentialitas ho

ꝺ rationalitas hois, sive alt hois, ꝺ rale hois, ꝺ alitas equi, ꝺ gilitas equi, sive aliequi, ꝺ gilequi. [illegible] 611

[illegible] ꝺ absurdū maxime ꝺicere fracti [illegible] aliquo, [illegible] alteri ꝺ secundū ꝺ identica [illegible] rationalē, ꝺ alhois, ꝺ alequi [illegible] alia ꝺ secundū [illegible] ꝺ al equi [illegible] rationale. [illegible] [illegible] [illegible] aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quinalud [illegible] [illegible] ꝺ evidens; ꝺ alhois [illegible] [illegible] quinal equi [illegible] [illegible] [illegible] ꝺ al equi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quomodo unus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ꝺ cum [illegible] [illegible] ꝺ al equi [illegible] ꝺ [illegible] quin al hois [illegible] ꝺ [illegible] alhois, ꝺ al equi [illegible] [illegible]

Directe ad [illegible] [illegible] [illegible] 612

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hois, ꝺ alrale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ꝺ al rale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quis, no [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ꝺ al hois [illegible] alis hois, [illegible] hois [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alis hois, ꝺ rale hois [illegible] [illegible] rale hois [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no [illegible] [illegible]

Sensus [illegible] [illegible] 613

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ꝺ al rale, [illegible] al hois, ꝺ rale hois, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ꝺ unica [illegible] [illegible] ē ho, al rale, al hois, ꝺ rale hois: [illegible] al rale, al hois, ꝺ rale hois [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quamquam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rale, [illegible] alis hois, ꝺ [illegible] rale hois [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

et animalis, per formam formalem propriam, sicut per suas rationes. hominis [illegible] homo, animale et possibilis et diversis distinctionibus formalibus, a[nima]l et homo, et rationale homo per formam formalem propriam, sicut per suas concernentes communibus, animal rationale, possibilitatem et rationes distinctionis, per formalibus: cum quo ad eandem per hoc, determinationes, et animal rationale, distinctiones formales et naturae, et solum per habitudinem determinationis, et rationale, distinctionis rationis, quae in datur inter animal hominem et rationale hominis.

Instas: per hanc distinctionem formalem praecise sine operatione distinctae formalitatis animalis hominis; et per eandem distinctionem formalem distinctae formalitatis rationalis hominis: et de animali hominis, et rationali hominis verificantur praedicata contradictoria, distincti scilicet formaliter, et indistincti formaliter per eandem distinctionem formalem; ita formaliter, et rationale hominis distinguuntur formaliter ex natura rei = ergo falsum est, distinctiones rationis: Probatur: et per eandem distinctionem formalem distinctae formalitatis rationalis hominis per conceptum, cognoscibile per conceptum rationale, [illegible] conceptum, cognoscibile per conceptum animal, nominis, et utrumque [illegible]. Igitur homo, animal rationale, animal hominis, rationale hominis, per suos conceptus, sicut per suas entitates extra operationem intellectus, nulla distinctione distinguuntur. Unde distinctio dicitur inter animal et rationale per suos conceptus, dicendum est, conceptus communes de animali hominis, et de rationali hominis per suos conceptus rei. Sine [illegible] distinctae formalis praecise sine operatione est aliquid quod aliquid [illegible] extra operationem animae respectu hominis et animalis rationalis per suos conceptus rei, ita est, et conceptus aliquid praedicari de aliis hominis per suos conceptus rei. Declaratur, ergo formalis distinctio est aliquid respectu animalis hominis per conceptum, cognoscibilis per conceptum animal, per quam distinctae animal hominis ad [illegible] et [illegible] verificantur de homine, de animali, et de rationali hominis: nam praedicta formalis distinctio est aliquid respectu hominis per conceptum, cognoscibilis, formaliter animal, per quam formaliter distinctae homo ab animali; et aliquid respectu animalis rationalis per suos conceptus, cognoscibilis per conceptum animal, per quam formaliter distinctae animale et rationale ab animali, est aliquid respectu rationalis hominis per conceptum, cognoscibilis per conceptum animal, per quam formaliter distinctae rationale hominis ab animali.

Instas iterum: per hanc distinctionem formalem animal rationale explicatur esse aliquid de quocumque hominis; et per eandem distinctionem formalem non explicatur rationale hominis; et de eodem aliquid hominis, et de rationale

625 de quocumque hominis; et per eandem distinctionem formalem non explicatur rationale hominis; et de esse aliquid hominis, et de rationale hominis verificantur praedicata contradictoria, explicari scilicet, et non explicari per eandem distinctionem formalem: ergo omnino aliquid hominis, et rationale hominis (idest de quocumque alia ratione, sicut per esse hominis, et rationale esse), dicendum distinguuntur formaliter ex natura rei = ad [illegible] probatur: per hanc distinctionem formalem animal rationale explicatur esse aliquid hominis sed hoc est conditionale, quod homo habet per distinctionem formalem homo, et sed est [illegible] quod homo habet, dependenter ab extra operatione, nomina. Probatur: et per eandem

dfione [illegible] esplad ueltas hois sdo nacone speali ndiui, Odo; sedo nacone speali hois, no
miny, d unq; q ebz. Pdicta dfio spealis erouo pstiua, d q cund solq dalqua necupu hois
sedy ej tumale, qd ho Hbed pi hi efsy stateho; nnusz i alqua necupuhois sedy u ali q ho
Hbd, z dpendend aboi ezteruo operacone; q h u ale hoi, pud diuersione cognite efsa est
la galias co nong dfve diuersas.

Deus p hanc dfione sty puspiq uniacanis esplad esse 626
adequadalis idsly, dpi hanc dfionz sty puspiq cacoe, esplad esa adequa nalis idsty et
pg esplad alhois, d pg esplad nale hoi: Hal hois, d nale hois esplant p dfonez sty e
dequas, d diuersas, dq atto speale venna nudscund. Odo maiz: efa alud sic ialta
tu iconng al, d nale id sic nale id coong cosne nale: Dd ostig miny, d Odqund: s
alhois, d nale hois sedy el zeruonale, qd al hois Hbed p iconong al, dq nale hoiis Hbed
p iconong nale, esplant p dfione sty adequas, d diuersas, Ddi; sedy u nle, qd d zgh
Hbed z dependend ab hi zteruo operacone, no Obz. Obcuna, dfione sty zalg s it bene p
suponene obry za psily p alg conong se efa pua dfio speale zadequa i coue, platatregga,
qd pueni ad peg poterad zfecde p alg conong.

Noesad d ulz: dfio spealis alis, d dfio speale nalis 627
he dfcand iq sub obrs pd sir apre nei; d dfio speale alis, d dfio speale nalis hoi esele
diuerez; kmaebir pad sir apre nei hoi esele diuersa: Kal hois, d nale hois pd ss
apre nei esse esele diuersa, d dqund spealis venna nei dscund. dfiama d ido al, d
puspiq uniacanis hoi dfio dfie diuersis dfionibz spealibz, qa pd sir apre nei Hbendas
dz efsy; Hal, d nale psir dfie diuersis dfio nibz spealibz; dd al, d nale, pd sir apre
nei Hbend esz eandz: Hal, d nale p d sir apre nei Hbend diuersas esias: Kalhois,
d nale hois pd sir apre nei Hbend diuersas efsas, d dqund speale venna neidscund
= dfiama 2o: p hanc dfionez stz puspiq uniacanis d esplat tome ho, Hbz alqe paur
hois? si esplad bone ho: p hez edfio spealis puspiq uniacanis e caez ug hae dfione
spealo alnale: p umqz enz esplabit bone ho. Iresplad Hbz alqe paurhois: p
paurhois: quz p ipig esplad, dpen hois, quz p pig est esplad Hbend diuersas
efsas, d dqund spealis uenanneids und = dfiama 3: dfas dnus cognit alhois
diuersa conone quz diua, z esfiua, cognit p nale hoi diuersa cognone quz diua, dfio

[illegible]: ergo albedo huius, et nigredo huius [illegible] ab eodem [illegible] contrariae [illegible]: ergo albedo huius, et nigredo huius [illegible] formaliter [illegible].

[illegible] 1°: Et distinctio [illegible] alius, et distinctio [illegible] [illegible]: ergo [illegible] albedo huius, et nigredo huius [illegible] 2°: Et distinctio formalis alicuius, et distinctio formalis alius [illegible] formaliter [illegible]: ergo [illegible] albedo huius [illegible] formaliter [illegible]; 3°: Et distinctio formalis alius, et distinctio formalis alterius [illegible] formaliter [illegible] formaliter [illegible]: ergo [illegible] formaliter [illegible]

[illegible] distinctio formalis alius, et distinctio formalis [illegible] distinctio formalis alius, et distinctio formalis alius [illegible] formaliter [illegible] formaliter [illegible]

[illegible]

620 [illegible]

ad cognus, licet nullus p. coloniza al, p. Eq vo tenet ho teplad a cognus, cogno
ltis p. cohorz ho; Ergo p. tz tenu ho teplad, et ed dependet ex nali, p. Eq voto
nes ho teplad et ne dicant alii a hoc: verum hic vident esse plus diversitas
[illegible], sic p. [illegible] tenet ho teplad. Tandem hic [illegible] pariter conveniat [illegible]
de prep. [illegible] generali, n. [illegible] dependent ab [illegible]
[illegible] dant pret, neq tenez [illegible], et inde ex [illegible],
Tertio aucz, q. p. hanc [illegible] fralis principii [illegible] teplad [illegible]
nationali, [illegible] dari [illegible] pret, [illegible] p. [illegible] =
[illegible] Kr nando [illegible] ans: [illegible] p. [illegible]
[illegible] hoc [illegible]. Cum [illegible] in habitudine divina cohor [illegible]
[illegible] fralites, quez fralit [illegible] p. [illegible] alicui hois, et [illegible]
[illegible] generale q. alterius, et [illegible] dependent [illegible]
[illegible] fr. [illegible] alterius, et [illegible]; [illegible]
n. [illegible] in habitudine divina cohor, quez [illegible]
[illegible] hoc [illegible].

Sz fundamentum fralis, qua parte tale est [illegible] fralis 621
[illegible] qua parte tale [illegible] fralis [illegible] fralis
qua parte tale. [illegible] ans: hoc [illegible]: Idea parte [illegible]
[illegible]: Idea parte tale [illegible] fralis, qua parte e al,
[illegible] fralis, qua parte e talis = [illegible] fralis [illegible]
[illegible] et in quo [illegible]
[illegible] fralis [illegible] = Adhuc [illegible]
[illegible]
[illegible], et [illegible]
[illegible] fralis [illegible]. Supponi itaq q. [illegible]
[illegible]
[illegible] Kr nando ans, [illegible]

ey laro, ideo prem'ì al, q'è tale d'tranz pad prz semnaonis; et tale d'manz pd=
prz senaonis è paiplz naoti et negz. ideo prem'ì al, qª è paipiz naonis. Insursu
tz fnali, et p sileo, in quo dml usurpant pdltz, pone caules, onde vera
~~con. pars, et b. fil~~ erit vera veha q anoù pane; dm d'solz pladl, vanidl
llonz naonis onn al, et rale= d'o brz R, d'y b lz al q feni, d'tz: q al d'rale
d'g und. sinlere xlit. ex d'fils, quz q fend le separazione al l's naoli ale fnalis, et
a nauxei, et sindare alts. Dmanz aig: sì al d'rale ii d'gocunen fnalit. sorrae
xei, cubicz q repuxtni al hols, ne penined ex z xale, d'dr; ubsuz q hufernid al
al holi, ne penied exz rale, nomanz. Dminz: dì in quo al x ii voti nepend,
et ii repere rale, d'do; al padi nomine, et d'q B. Al; q on equo reperit, oi ìal
hols, sive cn'i ìdel, qª xlit d'ten he d'uz rall, acp. d'gund oi fnalit senaani,
et sintere alit. d'quel anali.

Szz fundgnz: al hols oi oncludit in suanam fli
622 1º penultimo rale hols, tè, se oncludit in sua natura q li d'itavo: q al hols
d'gute fnalit. senaa ni l'arali hols. Ubo d'ani: al ad al ocludlo è fna
lit. rale ad rali; q al hols oi ocludit in sua nuona fli 1º penultimo raleho
li = Id angiz R. rendo ani de ali hols pr ad è d'pre xei, ad anti.. ibanz
d'l ani: al ad al in suiu p suo d'ecdit ii fnalit. rale ad rali, d'dr; in senu
xli, no ani, et d'qB in eo d'g sensu. Al ad al in suiu p suo d'ecdt è fnalit
rale ad rali; q al ad ognz, teoosilli pl'cohonz al ad fnalit. rale ad ugnz, simile
p cohonz rale: al ad al in suiu ali ad d'ecdit ii fnalit rale ad rali; q al pre
è apberti nella d'fione d'g uii anali p ad è apre xei, ad q ad o al in suo anali ii
d'ecdit asuo ii xli q d'itavo rale subz ii xlu q d'itavo.

Sz fundg rem: ante oz y Hrei operazionz abre
623 a rhedrale z ponibz d'ª tonsi: al è fnalit rale: al xè fnalit rale, è vera
d 1ª ni vera: alit. d'oe, q d'a d'qd rale: q 2ª suua: q ante opirazionz ithrei
al d'g uiianali z ad qui ante operazionz ithrei al ad d'gui d'nt sintere xlit anali: q

ante operationem intellectus ad obiectum formaliter & naturale actuali. — Ad argumentum ergo respondeo

negando: neg. prius, propositio D. Thomae loquitur formaliter de sic, dicitur namque in manifesto

esse, quod sit ante omnem intellectus operationem de aliquo esse; loquitur deinde formaliter [illegible]

entitatis ex naturali, dicitur unde 1.a est vera, et 2.a falsa: neg. ad [illegible] aliud identitatis ex

naturali est prius esse naturale, et aliud prius esse naturale et formaliter naturale: fallitur [illegible]

causis ex naturali et formaliter naturale: ergo 1.a est vera, et 2.a falsa. Ad quintum prius [illegible]

non accipitur in sensu composito, et abstracto unitatis dicit, et est falsum, et est concessum;

quia in sensu composito, et abstracto habent sensum consistentem: ad [illegible] habent [illegible]

plures per conceptus abstractos aliud dicit formaliter diversos ex natura, ad [illegible] ad [illegible]

ex quo sunt natura, et in hoc sensu est [illegible], quod est vera est, et non ad [illegible] [illegible],

[illegible] de [illegible] metaphysicae [illegible] est [illegible], et [illegible] [illegible]

[illegible] operatione

6. [illegible]: 682

perfectiones [illegible], quae in [illegible] reperiuntur [illegible], et [illegible]

[illegible] [illegible], et virtus sensitiva reperiuntur in Brutis: [illegible]

[illegible] reperiuntur in hoc, et virtus [illegible], et sensitiva reperiuntur in hoc [illegible]

[illegible], et [illegible] formaliter actualiter: [illegible], et sensitiva in hoc [illegible] in [illegible]

[illegible], et [illegible] formaliter actualiter, et [illegible] formaliter et naturaliter. — [illegible] reperiuntur [illegible]

[illegible] [illegible]: et virtus [illegible], et sensitiva reperiuntur in hoc [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] actualiter; [illegible], et sensitiva in hoc [illegible]

[illegible], et [illegible] actualiter. [illegible] ad [illegible], [illegible], [illegible]

[illegible], et sensitiva [illegible] una [illegible] [illegible] reperiuntur in hoc [illegible]

[illegible], et [illegible] formaliter actualiter, [illegible]; [illegible] [illegible], et [illegible]. [illegible]

[illegible] reperiuntur [illegible] et virtus (quae [illegible] [illegible]) [illegible] aliud est, quod [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], quae in se habet [illegible], quod [illegible], [illegible]

et virtus. [illegible] formaliter actualiter reperiuntur perfectio aliqua, quod habet [illegible]

[illegible] [illegible], quae in se habet [illegible], quod [illegible] [illegible] aliis [illegible]

omnis; in Deo vero [illegible] formaliter actualiter, et [illegible] reperiuntur perfectiones, quod [illegible]

Vel non habet tantum id, quod explicatur per definitionem formalem aliquam principii generationis; habet tamen aliquas perfectiones praeter eas aliis communes, et independentes.

Hactenus Scotus; fundamenta contra conclusionem

625 Assumitur: nunc autem [illegible] non datur [illegible] fundamentum contra conclusionem: quod est vitalitas, separabilitas, actualiter distinctae; ante omnem operationem ad hominem, et naturalem hominis sunt distinctae, et separabiles: ergo ante omnem operationem ad hominem, et naturalem hominis actualiter distinguuntur; et quia ante omnem operationem ad hominem, et naturalem hominis actualiter [illegible] non distinguuntur: ergo ante omnem operationem ad hominem, et naturalem hominis actualiter formaliter [illegible] distinguuntur. Haec definitio [illegible] separabilitas [illegible] in quo est separabilitas; ergo [illegible] [illegible] ostendi per [illegible] separabilia [illegible] separati [illegible] actualiter [illegible] actualiter distinguit; et [illegible] separabile [illegible] actualiter [illegible] distinguit. Probatur [illegible] ante omnem operationem ad hominem, et naturalem hominis habent capacitatem [illegible] separandi: ergo ante omnem operationem ad hominem, et naturalem hominis sunt distinguibilia, et separabilia. [illegible] ad hominem, et naturalem hominis ante omnem operationem [illegible] actualiter distingui, [illegible] ad hominem, et naturalem hominis ante omnem operationem fundamentaliter distingui, [illegible] ad naturalem [illegible] [illegible] [illegible] separari, [illegible] capacitatem, [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] distingui

Unde: quod homo cognoscitur per [illegible] ad hominem [illegible]

626 et actualiter naturalem hominis: ergo ante [illegible] homo cognoscitur per [illegible] ad hominem [illegible] actualiter naturalem hominis: [illegible]. Probatur prima [illegible]: si quod homo cognoscitur per [illegible] ad hominem [illegible] actualiter naturalem hominis ante [illegible] homo cognoscitur per [illegible] ad hominem, et naturalem hominis habent [illegible] distinctionem, quae [illegible] actualiter, quod homo cognoscitur per [illegible] si ante [illegible] homo cognoscitur per [illegible] ad hominem, et naturalem hominis [illegible] habent [illegible] distinctionem, quae [illegible] actualiter, quod homo cognoscitur per [illegible] ante [illegible] homo cognoscitur [illegible]

cohibens al. alterius hominis disponit actualiter a tali hominis: ergo si [illegible] cognoscitur per coniunctionem al. alterius hominis dispositive actualiter a tali hominis, antequam hoc cognoscatur per coniunctionem al. alterius dispositive actualiter ex se ipsa. Sequella manet in [illegible] principiis; quia identificatur, neque [illegible] quae [illegible], disponit, neque [illegible] identificatur, unde [illegible] in quo al. hominis, et talis hominis, prius [illegible] completum operationis identificatur, neque [illegible] coniunctionem completum operationis disponit, etiam [illegible] al. hominis, et talis hominis, [illegible] posterius [illegible] completum operationis disponit, neque [illegible] completum operationis identificatur. Sequella [illegible] ita [illegible], ubi [illegible] dicto, [illegible] operationis, quae [illegible], et ubi [illegible], et [illegible] operatio [illegible], quae [illegible].

Ad [illegible] Vero Demonstratio: quod est dispositive, separabile 62
tale dispositive, et separabile [illegible] actualiter disponit, [illegible] dispositive, et separabilis [illegible] nomine. Deinde: et ante [illegible] completum operationis al. hominis, et talis hominis [illegible] dispositive, et separabile dispositive, et separabile [illegible], [illegible], non [illegible]. Ad [illegible] probatio [illegible]: ante [illegible] completum operationis al. hominis, et talis hominis [illegible] capacitas, ut disponatur, et separetur [illegible], et separatione [illegible], [illegible], non [illegible] disponendi [illegible]. [illegible] probatio est vera apud [illegible], falsissima [illegible] apud [illegible] quos [illegible] al. hominis a tali hominis nullatenus [illegible], [illegible], quod al. hominis [illegible] completum [illegible] talis hominis, [illegible] apud [illegible] al. hominis [illegible], sive [illegible] completum, quam talis hominis [illegible], sive [illegible].

Licet quod est dispositive, separabile dispositive 628
et separabile [illegible] actualiter disponit, et [illegible] separabilitas [illegible] actualis. [illegible] separabilitas [illegible], et [illegible] nomine [illegible] al. hominis, et talis hominis, quae [illegible] separabilitas [illegible] separabilis [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], quae [illegible] separabilitas [illegible], et [illegible], [illegible] quae [illegible] al. hominis et talis hominis [illegible], [illegible] separatio [illegible], et [illegible], et [illegible], [illegible], et [illegible] [illegible] nomine: [illegible] ante [illegible] completum operationis al. hominis, et talis hominis [illegible] dispositiva, et separabilia [illegible] dispositive, et separabile [illegible], et [illegible], ante [illegible] completum operationis [illegible] actualiter disponit, [illegible] actualis.

Ad 2m. fundamentum R. concedendo de distinctione actuali rationis

62 negando Lq. dist., ad cuius probationem, omissa maiori, nego minorem, et prius adiungo probationem R:
ubi enim datur distinctio vel identitas opponitur distinctioni, quae non datur, et ubi non datur identitas, datur distinctio opposita identitati, quae non datur, si extrema sint in eadem directa linea praedicabili identitatis et distinctionis;
secundo, ecce si extrema non sint in eadem directa linea praedicabili identitatis et distinctionis, non
adiungo minoris probationem. Ut unum distinguatur ab alio distinctione actuali rationis non sufficit, quod non
habeat identitatem actualem rationis cum eo: siquidem antecedenter ad eius operationem albedo non habet identitatem
actualem rationis cum albedine, et tamen non distinguitur ab ea distinctione actuali rationis. Requiritur
identitas actualis, vel actualis distinctio rationis, quod extrema sint in linea actuali rationis, ubi vel
taliter comparantur. Et praedicamentalis enim, recurrendo de distinctione reali et physica, de distinctione formali
et distinctione fundamentali rationis: unde si duo extrema separantur in linea realitatis
et non habeant identitatem realem, habebunt distinctionem realem; si duo extrema
supponantur in linea realitatis identificata, et non habeant identitatem physicam, ad fundamentalem
rationis habebunt distinctionem physicam, ad fundamentalem rationis; et tandem si duo extrema
realiter identificata supponantur cognita, sive in linea actuali rationis, et cognoscantur ut
[illegible] extrema identificantia [illegible], [illegible] extrema cognita
[illegible] [illegible] distinguuntur. Ubi observa, identitatem, quae opponitur distinctioni actuali
rationis, esse identitatem actualem rationis: unde si distinguitur non adiungitur probatio albedini,
et albedo, quod non est apta nata habere distinctionem actualem rationis, cum possit esse apta nata
habere identitatem actualem rationis, quod est manifeste falsum; si probatur per albedinem, et albedinem,
[illegible] quod non est apta nata habere distinctionem [illegible] nata [illegible], quae opponitur identitati actuali
rationis. Observa [illegible] hanc rationem [illegible] posse [illegible] [illegible] identitas, datur distinctio opposita
identitati, quae non datur; datur [illegible] lapidis cum lapide, [illegible]
[illegible] datur distinctio lapidis a lapide: [illegible] distinctio lapidis a lapide
[illegible] operatione [illegible] lapidis. [illegible] realiter [illegible] identitas
realis [illegible] datur distinctio realis, [illegible] nisi in extrema
quae [illegible] realiter identificantur.

Index Disputationum, Quaestionum, Sectionumque huius tractatus, [illegible], sub quibus continentur.

Finis coronat opus.

en ruyzes, y en plebeyos
con ... y olvidar
tan vezina siempre del recato.
y tras della prisión
se viniera el conocimiento.

Al Rey supone en effecto
la justicia que su ley,
y el respecto pierde al Rey,
quien a ella le pierde el respecto.
Al Rey como a Dios se debe
mirar, bien lo sabeis vos,
y es cierto se atreve a Dios
quien a su Rey se atreve.
Y pues la justicia aqui
representa a Dios, y al Rey,
a humana, y divina ley
falta quien la ofende aqui.

Que dizes? estas con ... ancia
pues de la desdicha agena
alivio a mi no me alcanza
antes me añade dolor
ver entre otros mi desgracia;
que ... antes en mi solo
esta desdicha mirava
...la una vez, no mas
... ...

de mi desdicha [illegible]
pues quando zes la mano
[illegible] un las [illegible] tantas.

Madrigal en oprobrio de un Cuchillo que corto un dedo a un [illegible].

Infelize cuchilla de las Furias
De las que da [illegible] aburrio sus Espurias,
Metal excrementicio del algun Monte
Clavazon de la Barca de Aqueronte
Como la vital nieve de mi Dueño
Osas mirar con ceño.
Y no solo mirar, sino atrevido,
Sino morder con [illegible]?
Como te atreves a causar, aleve
Instrumento cruel Arma de Clotho
Sangriento terremoto
En un Cristal de organizada nieve?
Culpo su error: pues pudo la malvada
Por la pinta sacar, que eras Granada.

Madrigal en disculpa del Cuchillo

Corto el azero facil inhumano
Un Jazmin de los cinco de tu Mano.
[illegible]smalto de candor alabastrino
De un liquido rosado carmesino.

Con sabio error a tu marfil nevado
Nuevo realze a dado:
Pues el Marfil que al alabastro reta
Perfila el tiempo con purpurea veta.
Siendo el azero sin aqste adorno
La tez nevada de tu mano bella,
Con un perfil la sella
Del ampo en que dio, del carmin, soborno
Disculpole la herida pues fue dada
Por ver si de veras eras Granada.

Discipulos de D.n Balthasar de Molina Collegial de Sant-Yago año 1708

D.n Bernardo Ruiz Zenzano. T. Granada.
D.n Diego Escobedo. T. Jaen.
D.n D.n Bern.do Torrijos. T. Malaga.
D.n Antonio Remon. T. Mancha.
murio D.n Diego Castañeda. T. Granada. n
D.n Ygnacio Pimentel. T. Granada.
D.n Barth.me Fantoni. T. Cadiz.
D.n Juan Ferruz. T. Espejo.
D.n Pedro de Alcantara. T. Cabra.
D.n Alfonso de Hinojosa. . Granada.

Dn. Manuel Ballesteros. J. Granada.
Dn. Juan de Novela. J. Medina Sidonia.
Dn. Bern.do de Borja. J. Ballecas.
Dn. Salb.dor Marqz. J. Torrez.
Dn. Man.l Espinola. J. Xerez de la Frontera.
Dn. Man.l Anguiano. J. Granada.
Dn. Geron.mo Moraton. J. Moron.
8 de Junio 1731 Dn. Juan de Chaves. J. murio
Dn. Pedro de Rosas. J. Loxa.
Dn. Juan de Benavides. J.
Dn. Sebastian de Fuentes. J. Xerez Fr.
Dn. Marcelino Echeverria. J. Sevilla.

Discipulos, q. conoci Colleg.s de Santiago, del D Josef de Molina año 1729.

Dn. Thomas Chacon. J. Malaga.
Dn. Josef de Rada. J. Ubeda.
Dn. Bart.me Tablada. J. Montilla.
Dn. Melchor Irabani. J. Malaga.
Dn. Vicente de Ribera. J. Granada.
Dn. Fran.co Henrriqz. J. Adra.
Dn. Gonzalo Henrriqz. J. Adra.
Dn. Fran.co Narvaez. J. Guadix.
Dn. Fran.co Martinez. J. Medina Sidonia.

Dn. Franco. Guillen. J. Baza.
Dn. Josef Merino. J.
Dn. Josef de Roxas. J. Granada.
Dn. Franco. Macacho. J
Dn. Pedro Cano. J.
Dn. Niguelsa. J. Granada.
Dn. Diego Cataveria. J. Cordova.
Dn. Lucas de Leon. J. Granada.
Dn. Geronmo. Roalvo. J. Granada.
Dn. Jorge Escobedo. J. Jaen.
mareo Dn. Manl. Perez. J. Puente. Dn. Gonzalo. 6 de Eneo. 1721.
Dn. Franco. Valcarzel. J. Sevilla.
Dn. Pedro Merino. J. Oran.
Dn. Julian de Gongora. J. Zafra, Luzena.
Dn. Franco. Cañaveral. J. Granada.
Dn. Pedo. Martinez. J. Granada.
Dn. Franco. Castilla. J. Villa la Rosa.

Discipulos q̃ conoci Colleg.s de Sant.o 8.º, y el D.r Andres Ramos año de 1722.

D.n Vicente S.n Martin. J. Jaen.
D.n Juan de Varrio Nuevo. Granada.
D.n Fran.co Herrero. J. murio
D.n Fran.co Castañeda. J. Granada.
D.n Josef Lopez Perez. J. Granada.
D.n Ped.o de Salazar. J. Granada.
D.n Josef Santa Ella. J. Baza.
D.n Fran.co de Herera. J.
D.n Antonio de Aguilar. J. Malaga.
D.n Man.l [illegible] Ballest.os Granada. [illegible]
D.n Luis Palote. J. Almuñecar.
D.n Pedro Contreras. J. Moron.
D.n Juan de Cordova. J. Granada.
D.n Marcos Torrijos. J. Malaga.
D.n Fran.co Olavia. J. Granada.

Soi de Dn Geronimo
Leonardo Mantilla

mala extrad̃ p̃ etq prĩq pasibili e mala, et

ha sbli ẽ ẽe uni in resultarẽ iotiz mphy, ẽ expressi

ẽ sultad loiz mphy: &c.

~~Defensa Mar~~ i ẽd m aa. & ẽn ma ta xtad p̃ etq pz. n resultad e ma, et

pa ẽ uuhi ẽ potiz mphy, et ẽ efiz: &c.

Mi: ex duob; enhb; in aut mphe ẽplis pt resultare

una species mpha per, edho: &c.

i ned mar: n pt. daritoiz mphy expib; alit ẽ ẽe desi stans;

ẽ mala, et pa simplex aliud n ; &c. posi

resultare n.q. ẽ potiz mphy: &c. ma xtat

p̃ etq psiu, adhuc e ma, & pa n resultat in

iz mony.

---

collatio phiz n ẽ ca ẽca ẽ adequa

&c. ea ca ẽca adqa.

ẽqa: ẽ collatio phiz n ẽ ca ẽca ẽ adeqa, n ẽ id, qp ẽ ca ẽca ẽ

adqa: si n ẽ id qp ẽ ca ẽca ẽ adqa, ẽ ca adeqa: &c.

Mi: n ẽ collatio phya ẽ idqp ẽ ca ẽca ẽ adequa, n ẽ id qp n ẽ ca ẽca ẽ

adequa; si n ẽ id qp n ẽ ca ẽca ẽ ad qua e cal ẽ ca ẽ sua. &c.

Mi: si ẽ id qp n ẽ ca ẽca ẽ adequa, n ẽ id, qp n ẽ ca ẽca [redacted] adequa; si

n ẽ id qp n ẽ ca ẽca [redacted] adequa, ẽ ca ẽca adequa: &c.

Mai: si ẽ id qp n ẽ ca ẽca ẽ adequa, ẽ id qp alit ẽ ẽ ẽ aeca adequa; si

ẽ id qp alit ẽ ẽ ẽ ca ẽ ẽ man, n ẽ idqp n ẽ ca ẽ ca adequa: &c.

non opa[illegible] actuus materialis [illegible] dari, [illegible]

mansio: [illegible] actum[illegible] [illegible] transio.

[illegible] si daret mansio, [illegible] servaret realitas [illegible]

[illegible] Greitas [illegible]

Ans: [illegible] dicente [illegible]

[illegible] [illegible] dicente [illegible]

[illegible] falsificet dicente [illegible]

Max: [illegible] servari realitas: [illegible]

[illegible]

Max: [illegible] ca[illegible] zadiqua, bet [illegible] tonly ca[illegible] zadequa,

[illegible] tonly ca[illegible] zadequa, [illegible] adequa:

[illegible] tonly ca[illegible] zadequa [illegible] adequa: [illegible]

Ans: ca[illegible] adequa [illegible] zadiqua, [illegible] adequa, [illegible]

[illegible] zadequa, [illegible] adequa [illegible]

Ans: [illegible]

Meu Senhor [illegible] Senhor

[illegible]

Meu Senhor [illegible]

Meu Senhor

Meu Senhor [illegible]

[illegible] Senhor

[illegible]

Madrigal

en opprobrio de un Cuchillo, que cortó
un dedo à un Adonis.

¿Infelize cuchilla delas Furias
Delas que da Saturno q. injurias
Metal excrementicio de algun monte
Clavazon dela barca de Caronte,
Como la vital nieve de mi Dueño
Ossas mirar con ceño?
Y no solo mirar, filo atrevido,
Sino morder con diente fementido?
Como te atreves à cascar aleve
Instrumento cruel, arma de Clotho.
Sangriento terremoto
En un cristal de organizada nieve?
Culpo su error: pues pudo la malvada
Por la pinta sacar, q. eras Granada.

Madrigal
en disculpa del Cuchillo.

Porfió el azero facil inhumano
Un jazmin de los cinco de tu mano.
Y esmaltò su candor alabastrino
De un liquido rosado torbellino.
Con sabio error à su marfil nevado
Nuevo realze à dado:
Pues el marfil que à el alabastro reta
Perfila el tiso con purpurea veta.
Viendo el azero sin aqueste adorno
La tez nevada de tu mano bella
Con un perfil la sella
Del amago embidia del carmin sobornò
Disculpole la herida; pues fue dada
Por ver si q. de dentro eras Granada.

1. Zenzano
Escobedo. 2
Torrijos. 3
Remon. 4
Castañeda. 5
Pimentel. 6
Santoni. 7
Ferruz. 8
Alcantara. 9
Hinojosa. 10
Ballestero. 11
Novela. 12
Borja. 13
Marquez. 14
Espinola. 15
Arouiano. 16
Morejon. 17
Chaves. 18
Roxas. 19
Benavides. 20

Fuentes. 21
Echeverria 22

6

Varios es de
Escalante.

heremano estoi con gran cuidado do
de tu salud por o q̄ disiyno q̄ esta
ras malo di me q̄ es el mal q̄ te
asiste q̄ estoi con cuidado y asi por
benirialo q̄ te quiero bere y me
daras razon de una gatica q̄
te enebie con don Juana
y de tres llabeses q̄ te enebie
uno para ana toñico y otro
para ti y el otro para mi tia q̄
ana q̄ nos olbiden no olbida
mas de tenere en la memoria
dios te guarda de muchos años
como deseo —

tu heremana
q̄ mas te quiere
Jacinta de man
tilla y monsalbe

mi heremano don
geronimo de mantilla

Pardo in Logicam t.